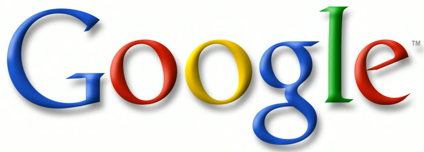

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Gl
30
159

Gl 30.159

n° 70588

LYSIAE ORATIONES.

BIBLIOTHECA BATAVA
SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM,
CURANTIBUS K. KUIPER, J. S. SPEYER, J. VAN WAGENINGEN.

LYSIAE ORATIONES,

IN QUIBUS ETIAM

AMATORIA A PLATONE SERVATA,

CUM FRAGMENTIS,

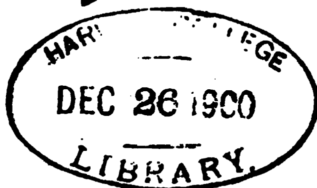
BREVI ADNOTATIONE INSTRUCTA, SCHOLARUM IN USUM

EDIDIT

HENRICUS VAN HERWERDEN.

GRONINGAE, IN AEDIBUS J. B. WOLTERS, MDCCCXCIX.

~~Gl 30.159~~
Gl 30.159

Constantius fund

Sumptibus et typis J. B. Wolters.

PRAEFATIO.

De huius editionis scholis praecipue destinatae ratione pauca monebo.

Quoniam in adnotatione brevitati erat consulendum, fieri non potuit ut ubique diserte commemorarem archetypi Palatini (X), nedum optimi ex apographis, cod. Laurentiani (C), lectiones et plerumque satis habere coactus sum, ut diligenter notarem meae editionis discrepantias a posteriore Scheibii recensione, quae praeter codicem praecipuum est eius fundamentum, habita tamen simul cum aliarum ratione tum praesertim Cobetianae III, quam Leidae a. 1891 eximie curavit Hartman, et commemoratis quot mentione dignae videbantur criticorum coniecturis, quarum maxime probabiles in textum recepi. Habet sane ea ratio lectoribus hoc incommodi, quod scire cupientes quid ubique in libris legatur, aut ubi Scheibii quas sequor lectiones coniectura nitantur, ipsius praefationem consulant necesse est, sed nisi adnotatio, pro huius libri ratione saepe iam sic iusto longior, immodica futura esset, huic malo occurri non potuit. Ne vero etiam maior fieret meae editionis a codice differentia, addenda incurvis, delenda quadratis uncinis indicavi, aspernatus exemplum eorum qui huiusmodi indiciis uti nolunt; quod feci etiam propterea quod de multis verbis quae abesse malis ambigi potest, utrum genuina sint an interpolata, ita ut uncinos illos quadratos saepe dubitationis potius quam

disertae abiudicationis signa haberi velim. Attamen in edendis orationibus fragmentisque a Dionysio Halicarnassensi servatis et Amatoria, quam primus e Platonis Phaedro Lysiae operibus addidi, non temperavi a subscribendo ampliorem lectionum varietatem.

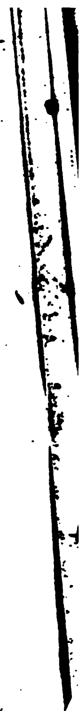
Praeeunte Cobeto (cuius videatur Praefatio) ubique formas antiquiores Atticas, quibus Lysiam usum esse probabile est, tacite plerumque restitui, in quibusdam tamen ab eo differens, velut quod non πλέον ante numeralia in πλεῖν (quae forma nusquam in titulis extans solorum comicorum esse videtur) mutavi, nec ἐπιμελεῖσθαι, formam in iisdem frequentissimam iuxta antiquiorem ἐπιμέλεσθαι, in hanc; nec futura passiva ζημιωθήσομαι, τιμηθήσομαι, ὠφεληθήσομαι, quibus ille (obsequentibus multis) ubique substituit breviores ζημιώσομαι cett., sollicitavi cum Blassio existimans Atticas esse utrasque, sed his durativam vim esse, effectivam illis; nec καίω et κλαίω non Attica esse ei assentior, sed antiquiores duco quam κλάω et κάω et Lysiae aetati magis propria. Nonnumquam contra longius progressus, cum plerisque (selectarum orationum) editoribus propter certa lapidum testimonia diphthongum εῑ pro vocali ῑ scribo, ubicumque postulatur in formis verborum μ(ε)ίγνυμι et τίνω eorumque compositis et derivatis, contra vocalem pro diphthongo in verbo οἰκτ[ε]ίρω, vocalem η̄ pro diphthongo εῑ in imperfecto et aoristo (non in perfecto) verbi ἐργάζομαι, λητουργεῖν, λητουργία cett. pro λειτουργεῖν, λειτουργία cett., Χολλήδης pro Χολλείδης, Δεκελειῆς pro Δεκελῆς (κλῆν pro κλεῖν, κλησίον pro κλισίον meo marte), σῴζειν et μιμνῄσκειν pro formis sine iota, ὑός pro υἱός et perf. part. fem. -ῦα pro -υῖα, ἕνεκα pro ἕνεκεν, τέθηκα pro τέθεικα, Μουνιχίασι (-ζε) pro Μουνυχ., ἐβουλόμην et ἐδυνάμην pro ἠβ. et ἠδ., formas breviores comparativorum in ων pro formis in ονα et ονας desinentibus, aliaque, de quibus hic illic monui in adnotatione.

Attamen non ausus sum mutare miram formam etiam alibi in libris obviam, παρηνόμουν, quae legitur III § 17, 5. Tuetur enim antiqua inscriptio Ionica, quam ibi attuli, et comparanda videtur cum forma Herodotea κατ-ηλόγησε, ita ut praesens fuerit non παρα-νομέω, sed παρ-ανομέω, quemadmodum ille Aoristus pertinet ad formam compositam verbi ἀλογέω. Non magis (Blassii in novissima Aeschinis editione exemplo) apud Lysiam sollicitavi ἕκαστος sine articulo iunctum cum substantivo contra constantem inscriptionum Atticarum bonae aetatis normam, deterritus cum ingenti exemplorum contrariorum numero et apud alios et apud nostrum, tum vero comoediae Atticae quamvis paucis exemplis, licet audacius iudicaverim in ed. mea Pacis ad vs. 56 (vol. II). Etiam terminationem secundae personae pass. et med. HI, constanter, excepto βούλει, lectam in codice, quam Cobet aliique in ЄI mutarunt, illam hac antiquiorem formam esse ratus retinui.

Elisionem denique et crases usitatiores praeeuntibus aliis passim non monito lectore aequalitatis causa admisi, quamquam probe gnarus ipsos antiquos nullam certam in ea re normam sequi, quippe qui sive admittunt sive neglegunt in scribendo, in pronuntiando tamen brevium vocalium quarundam hiatum fere vitasse videantur. Lectorum prospiciens commodo singulis orationibus argumenta Scheibiana, plerumque paucis verbis a me aucta, praemisi in verbisque oratoris, ubicumque de archonte aliquo mentio fit, annum quem munere functus est eius nomini adscripsi.

Reliquum est ut gratias agam viro amicissimo Ludovico Morellio, qui me plagulas corrigentem strenue adiuvit.

LYSIAE ORATIONES.

14220

BIBLIOTHECA BATAVA
SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM,
CURANTIBUS K. KUIPER, J. S. SPEYER, J. VAN WAGENINGEN.

LYSIAE ORATIONES,

IN QUIBUS ETIAM

AMATORIA A PLATONE SERVATA,

CUM FRAGMENTIS,

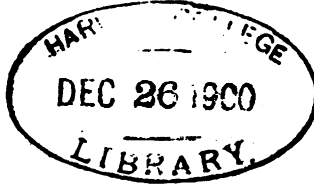
BREVI ADNOTATIONE INSTRUCTA, SCHOLARUM IN USUM

EDIDIT

HENRICUS VAN HERWERDEN.

GRONINGAE, IN AEDIBUS J. B. WOLTERS, MDCCCXCIX.

~~Gx 30.159~~
Gl 30.159

Constantius fund

Sumptibus et typis J. B. Wolters.

PRAEFATIO.

De huius editionis scholis praecipue destinatae ratione pauca monebo.

Quoniam in adnotatione brevitati erat consulendum, fieri non potuit ut ubique diserte commemorarem archetypi Palatini (X), nedum optimi ex apographis, cod. Laurentiani (C), lectiones et plerumque satis habere coactus sum, ut diligenter notarem meae editionis discrepantias a posteriore Scheibii recensione, quae praeter codicem praecipuum est eius fundamentum, habita tamen simul cum aliarum ratione tum praesertim Cobetianae III, quam Leidae a. 1891 eximie curavit Hartman, et commemoratis quot mentione dignae videbantur criticorum coniecturis, quarum maxime probabiles in textum recepi. Habet sane ea ratio lectoribus hoc incommodi, quod scire cupientes quid ubique in libris legatur, aut ubi Scheibii quas sequor lectiones coniectura nitantur, ipsius praefationem consulant necesse est, sed nisi adnotatio, pro huius libri ratione saepe iam sic iusto longior, immodica futura esset, huic malo occurri non potuit. Ne vero etiam maior fieret meae editionis a codice differentia, addenda incurvis, delenda quadratis uncinis indicari, aspernatus exemplum eorum qui huiusmodi indiciis uti nolunt; quod feci etiam propterea quod de multis verbis quae abesse malis ambigi potest, utrum genuina sint an interpolata, ita ut uncinos illos quadratos saepe dubitationis potius quam

disertae abiudicationis signa haberi velim. Attamen in edendis orationibus fragmentisque a Dionysio Halicarnassensi servatis et Amatoria, quam primus e Platonis Phaedro Lysiae operibus addidi, non temperavi a subscribendo ampliorem lectionum varietatem.

Praeeunte Cobeto (cuius videatur Praefatio) ubique formas antiquiores Atticas, quibus Lysiam usum esse probabile est, tacite plerumque restitui, in quibusdam tamen ab eo differens, velut quod non πλέον *ante numeralia in* πλεῖν *(quae forma nusquam in titulis extans solorum comicorum esse videtur) mutavi, nec* ἐπιμελεῖσθαι, *formam in iisdem frequentissimam iuxta antiquiorem* ἐπιμέλεσθαι, *in hanc; nec futura passiva* ζημιωθήσομαι, τιμηθήσομαι, ὠφεληθήσομαι, *quibus ille (obsequentibus multis) ubique substituit breviores* ζημιώσομαι *cett., sollicitavi cum Blassio existimans Atticas esse utrasque, sed his* d u r a t i v a m *vim esse,* e f f e c t i v a m *illis; nec* καίω *et* κλαίω *non Attica esse ei assentior, sed antiquiores duco quam* κλάω *et* κάω *et Lysiae aetati magis propria. Nonnumquam contra longius progressus, cum plerisque (selectarum orationum) editoribus propter certa lapidum testimonia diphthongum* ει *pro vocali* ῑ *scribo, ubicumque postulatur in formis verborum* μ(ε)ίγνυμι *et* τίνω *eorumque compositis et derivatis, contra vocalem pro diphthongo in verbo* οἰκτ[ε]ίρω, *vocalem* ῃ *pro diphthongo* ει *in imperfecto et aoristo (non in perfecto) verbi* ἐργάζομαι, ληтουργεῖν, ληтουργία *cett. pro* λειτουργεῖν, λειτουργία *cett.,* Χολλῄδης *pro* Χολλείδης, Δεκελειῆς *pro* Δεκελῆς *(*κλῇν *pro* κλεῖν, κλῃσίον *pro* κλισίον *meo marte),* σῴζειν *et* μιμνῄσκειν *pro formis sine iota,* ὑός *pro* υἱός *et perf. part. fem. -*ῦα *pro -*υῖα, ἕνεκα *pro* ἕνεκεν, τέθηκα *pro* τέθεικα, Μουνιχίασι *(-*ζε*) pro* Μουνυχ., ἐβουλόμην *et* ἐδυνάμην *pro* ἠβ. *et* ἠδ., *formas breviores comparativorum in* ων *pro formis in* ονα *et* ονας *desinentibus, aliaque, de quibus hic illic monui in adnotatione.*

Attamen non ausus sum mutare miram formam etiam alibi in libris obviam, παρηνόμουν, quae legitur III § 17, 5. Tuetur enim antiqua inscriptio Ionica, quam ibi attuli, et comparanda videtur cum forma Herodotea κατ-ηλόγησε, ita ut praesens fuerit non παρα-νομέω, sed παρ-ανομέω, quemadmodum ille Aoristus pertinet ad formam compositam verbi ἀλογέω. Non magis (Blassii in novissima Aeschinis editione exemplo) apud Lysiam sollicitavi ἕκαστος sine articulo iunctum cum substantivo contra constantem inscriptionum Atticarum bonae aetatis normam, deterritus cum ingenti exemplorum contrariorum numero et apud alios et apud nostrum, tum vero comoediae Atticae quamvis paucis exemplis, licet audacius iudicaverim in ed. mea Pacis ad vs. 56 (vol. II). Etiam terminationem secundae personae pass. et med. HI, constanter, excepto βούλει, lectam in codice, quam Cobet aliique in ЄI mutarunt, illam hac antiquiorem formam esse ratus retinui.

Elisionem denique et crases usitatiores praeeuntibus aliis passim non monito lectore aequalitatis causa admisi, quamquam probe gnarus ipsos antiquos nullam certam in ea re normam sequi, quippe qui sive admittunt sive neglegunt in scribendo, in pronuntiando tamen brevium vocalium quarundam hiatum fere vitasse videantur. Lectorum prospiciens commodo singulis orationibus argumenta Scheibiana, plerumque paucis verbis a me aucta, praemisi in verbisque oratoris, ubicumque de archonte aliquo mentio fit, annum quem munere functus est eius nomini adscripsi.

Reliquum est ut gratias agam viro amicissimo Ludovico Morellio, qui me plagulas corrigentem strenue adiuvit.

EXCERPTA EX DIONYSII HALICARNASSENSIS OPUSCULO DE LYSIAE VITA ET SCRIPTIS.[1]

(T. V. p. 453 ed. Reiskianae.)

---

1. *Λυσίας ὁ Κεφάλου Συρακοσίων μὲν ἦν γονέων, ἐγεννήθη δ' Ἀθήνησι μετοικοῦντι τῷ πατρί, καὶ συνεπαιδεύθη τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων· ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα γεγονὼς εἰς Θουρίους ᾤχετο πλέων σὺν ἀδελφοῖς δυσὶ κοινωνήσων τῆς ἀποικίας, ἣν ἔστελλον Ἀθηναῖοί τε καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς δωδεκάτῳ πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· καὶ διετέλεσεν αὐτόθι πολιτευόμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ καὶ μέχρι τῆς συμφορᾶς τῆς κατασχούσης Ἀθηναίους ἐν Σικελίᾳ. Μετ' ἐκεῖνο δὲ τὸ πάθος στασιάσαντος τοῦ δήμου ἐκπίπτει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις Ἀττικισμὸν ἐγκληθείς· καὶ παραγενόμενος αὖθις εἰς Ἀθήνας κατ' ἄρχοντα Καλλίαν* [a. 406/5], *ἕβδομον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἔχων, ὡς ἄν τις εἰκάσειεν, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διετέλεσε τὰς διατριβὰς ποιούμενος Ἀθήνησι. Πλείστους δὲ γράψας λόγους εἰς δικαστήριά τε καὶ βουλὰς καὶ [πρὸς] ἐκκλησίας εὐθέτους, πρὸς δὲ τούτοις πανηγυρικούς, ἐρωτικούς, ἐπιστολικούς, τῶν μὲν ἔμπροσθεν*

---

[1]) Ope codicum Ambrosiani et Florentini (lectiones vid. apud Sadée, De Dionysii Hal. scriptis rhetoricis quaest. crit. Argentorati a. 1878, p. 84 sqq.) haec correxi, admissis paucis meis et aliorum coniecturis.

V. 14 expunxi *πρὸς*.

γενομένων ῥητόρων ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων ἠφάνισε τὰς δόξας· τῶν δ' ἐπιγενομένων οὐ πολλοῖς τισι κατέλιπεν ὑπερβολήν, ἅτ' ἐν ἁπάσαις ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων καὶ μὰ Δί' οὔ τί γε ταῖς φαυλοτάταις εὐδοκιμῶν. Τίνι δὲ κέχρηται χαρακτῆρι λόγων, καὶ τίνας ἀρετὰς εἰσενήνεκται, τίνι τε κρείττων ἐστὶ τῶν μεθ' αὐτὸν ἀκμασάντων, καὶ πῇ καταδεέστερος, καὶ τί δεῖ λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ, νῦν ἤδη πειράσομαι λέγειν.

2. Καθαρός ἐστι τὴν ἑρμηνείαν πάνυ, καὶ τῆς Ἀττικῆς γλώττης ἄριστος κανών, οὐ τῆς ἀρχαίας, ᾗ κέχρηται Πλάτων τε καὶ Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης, ὡς ἔστι τεκμήρασθαι τοῖς τ' Ἀνδοκίδου λόγοις καὶ τοῖς Κριτίου καὶ ἄλλοις συχνοῖς. Κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τὸ μέρος, ὅπερ ἐστὶ πρῶτόν τε καὶ κυριώτατον ἐν λόγοις, λέγω δὲ τὸ καθαρεύειν τὴν διάλεκτον, οὐδεὶς τῶν μεταγενεστέρων αὐτὸν ὑπερεβάλετο· ἀλλ' οὐδὲ μιμήσασθαι πολλοὶ δύναμιν ἔσχον, ὅτι μὴ μόνος Ἰσοκράτης· καθαρώτατος γὰρ δὴ τῶν ἄλλων μετὰ Λυσίαν ἐν τοῖς ὀνόμασιν οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ γενέσθαι ὁ ἀνήρ. Μίαν μὲν δὴ ταύτην ἀρετὴν ἀξίαν ζήλου καὶ μιμήσεως εὑρίσκω παρὰ τῷ ῥήτορι· καὶ παρακελευσαίμην ἂν τοῖς βουλομένοις καθαρῶς γράφειν ἢ λέγειν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα ποιεῖσθαι παράδειγμα ταύτης τῆς ἀρετῆς.

3. Ἑτέραν δέ καὶ οὐδὲν ἐλάττονα ταύτης ἣν πολλοὶ μὲν ἐζήλωσαν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, οὐδεὶς δὲ βεβαιότερον ἀπεδείξατο — τίς δ' ἔστιν αὕτη; ἡ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κοινῶν καὶ ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφέρουσα τὰ νοούμενα ⟨λέξις⟩. Ἥκιστα γὰρ ἄν τις εὕροι Λυσίαν τροπικῇ φράσει χρησάμενον, καὶ οὐκ ἐπὶ τούτῳ ἐπαινεῖν αὐτὸν ἄξιον· ἀλλ' ὅτι καὶ σεμνὰ καὶ περιττὰ καὶ μεγάλα φαίνεσθαι τὰ πράγματα ποιεῖ, τοῖς κοινοτάτοις χρώμενος ὀνόμασι, καὶ ποιητικῆς οὐχ ἁπτόμενος κατασκευῆς. Τοῖς δὲ πρότερον οὐχ αὕτη ἡ δόξα ἦν· ἀλλ' οἱ βουλόμενοι κόσμον τινὰ προσεῖναι τοῖς λόγοις ἐξήλλαττον τὸν ἰδιώτην, καὶ κατέφευγον εἰς τὴν ποιητικὴν φράσιν,

V. 4 εὐδοκιμῶν abest a libris. || 27 λέξις add. Sadée. || 31 πρότερον idem] προτέροις. || 32 λόγοις Sylburg] ὅλοις.

μεταφοραῖς τε πολλαῖς χρώμενοι καὶ ὑπερβολαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις τροπικαῖς ἰδέαις, ὀνομάτων τε γλωττηματικῶν καὶ ξένων χρήσει, καὶ τῶν οὐκ εἰωθότων σχηματισμῶν τῇ διαλλαγῇ καὶ τῇ ἄλλῃ καινολογίᾳ καταπληττόμενοι τὸν ἰδιώτην. — Λυσίας δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἤσκησεν ἐν γοῦν τοῖς σπουδῇ γραφομένοις δικανικοῖς καὶ συμβουλευτικοῖς λόγοις ποιῆσαι, πλὴν εἴ τι μικρὸν ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς· περὶ γὰρ δὴ τῶν ἐπιστολικῶν αὐτοῦ καὶ ἑταιρικῶν καὶ τῶν ἄλλων, οὓς μετὰ παιδιᾶς ἔγραψεν, οὐδὲν δέομαι λέγειν· ὁμοίως δὲ τοῖς ἰδιώταις διαλέγεσθαι δοκῶν, πλεῖστον ὅσον ἰδιώτου διαφέρει, καὶ ἔστι ποιητὴς κράτιστος λόγων, λελυμένης ἐκ τοῦ μέτρου τῆς λέξεως, ἰδίαν τινὰ λόγων εὑρηκὼς ἁρμονίαν, ᾗ τὰ ὀνόματα κοσμεῖ τε καὶ ἡδύνει μηδὲν ἔχοντα ὀγκῶδες μηδὲ φορτικόν. Ταύτην δευτέραν τὴν ἀρετὴν κελεύω παρὰ τοῦ ῥήτορος τούτου λαμβάνειν, εἴ τινες ἀξιοῦσι τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ διαλέγεσθαι τρόπον. Ἐγένοντο μὲν οὖν πολλοὶ τῆς προαιρέσεως ταύτης ζηλωταὶ συγγραφεῖς τε καὶ ῥήτορες· ἔγγιστα δ' αὐτῆς μετὰ Λυσίαν ἥψατο τῶν πρεσβυτέρων† νέος ἐπακμάσας Ἰσοκράτης· καὶ οὐκ ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν, προσωτέρω τούτων σκοπῶν, ἑτέρους ῥήτορας ἰσχὺν καὶ δύναμιν τοσαύτην ἐν ὀνόμασι κυρίοις καὶ κοινοῖς ἀποδειξαμένους.

4. Τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι περὶ τὸν ἄνδρα τὴν σαφήνειαν, οὐ μόνον τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασιν· ἔστι γάρ τις καὶ πραγματικὴ σαφήνεια, οὐ πολλοῖς γνώριμος· τεκμαίρομαι δ' ὅτι τῆς μὲν Θουκυδίδου λέξεως καὶ Δημοσθένους, οἳ δεινότατοι πράγματα ἐξειπεῖν ἐγένοντο, πολλὰ δυσείκαστά ἐστιν ἡμῖν καὶ ἀσαφῆ καὶ δεόμενα ἐξηγητῶν, ἡ δὲ Λυσίου λέξις ἅπασά ἐστι φανερὰ καὶ σαφὴς καὶ τῷ πάνυ πόρρω δοκοῦντι πολιτικῶν ἀφεστάναι λόγων. Καὶ εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν δυνάμεως ἐγίγνετο τὸ σαφές, οὐκ ἄξιον ἦν αὐτὸ ἀγαπᾶν· νῦν δ' ὁ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκ πολλῆς αὐτῷ περιουσίας ἀποδείκνυται ταύτην τὴν ἀρετήν, ὥστε καὶ τὴν σαφήνειαν αὐτοῦ ζηλοῦν ἄξιον. Καὶ μὴν τό γε βραχέως ἐκφέρειν τὰ νοήματα μετὰ τοῦ σαφῶς, χαλεποῦ πράγματος ὄντος φύσει τοῦ συναγαγεῖν ἄμφω ταῦτα καὶ κεράσαι μετρίως, ἢ μάλιστ' ἢ οὐδε-

---

V. 20 locus corruptus. Cf. Sadée p. 107 sq. || 34 codd. ἢ μάλιστα οὐδενὸς codd. Corr. Markland.

νὸς ἧττον τῶν ἄλλων ἀποδείκνυται Λυσίας· ὥστ' οὐδὲν τοῖς διὰ χειρὸς ἔχουσι τὸν ἄνδρα οὔτ' ἀκυρολογίας οὔτ' ἀσαφείας δόξαν λαβεῖν. Τούτου δ' αἴτιον, ὅτι οὐ τοῖς ὀνόμασι δουλεύει τὰ πράγματα παρ' αὐτῷ, τοῖς δὲ πράγμασιν ἀκολουθεῖ τὰ ὀνόματα, τὸν δὲ κόσμον οὐκ ἐν τῷ ἐξαλλάττειν τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' ἐν τῷ μιμεῖσθαι λαμβάνει. Καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῆς ἑρμηνείας τοιοῦτός ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασιν ἄκαιρός τις καὶ μακρός· συνέστραπται δέ, εἴ τις καὶ ἄλλος, καὶ πεπύκνωται τοῖς νοήμασι, καὶ τοσούτου δεῖ τῶν οὐκ ἀναγκαίων τι λέγειν, ὥστε καὶ πολλὰ καὶ τῶν χρησίμων ἂν δόξειε παραλιπεῖν, οὐ μὰ Δί' ἀσθενείᾳ εὑρέσεως αὐτὸ ποιῶν, ἀλλὰ συμμετρήσει τοῦ χρόνου, πρὸς ὃν ἔδει γενέσθαι τοὺς λόγους· βραχύς γε μὴν οὕτως, ὡς μὲν ἰδιώτῃ δηλῶσαι βουλομένῳ τὰ πράγματα ἀποχρῶν, ὡς δὲ ῥήτορι περιουσίαν δυνάμεως ἐνδείξασθαι ζητοῦντι οὐχ ἱκανός. Μιμητέον δὴ καὶ τὴν βραχύτητα τὴν Λυσίου· μετριωτέρα γὰρ οὐκ ἂν εὑρεθείη παρ' ἑτέρῳ ῥήτορι.

5. Μετὰ ταύτας ἀρετὴν εὑρίσκω παρὰ Λυσίᾳ πάνυ θαυμαστήν, ἧς Θεόφραστος μέν φησιν ἄρξαι Θρασύμαχον, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι Λυσίαν· καὶ γὰρ τοῖς χρόνοις οὗτος ἐκείνου προέχειν ἔμοιγε δοκεῖ, λέγω δ' ὡς ἐν ἀκμῇ κοινῇ βίου γενομένων ἀμφοῖν, καὶ εἰ μὴ τοῦτο δοθείη, τό γέ τοι περὶ τοὺς ἀληθινοὺς ἀγῶνας ἐκείνου μᾶλλον τετρῖφθαι, οὐ μέντοι διαβεβαιοῦμαί γε, ὁπότερος ἦρξε τῆς ἀρετῆς ταύτης κατὰ τὸ παρόν, ἀλλ' ὅτι Λυσίας μᾶλλον ἐν αὐτῇ διήνεγκε, τοῦτο θαρρῶν ἂν ἀποφηναίμην. Τίς δ' ἔστιν ἥν φημι ἀρετήν; ἡ συστρέφουσα τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρουσα λέξις, οἰκεία πάνυ καὶ ἀναγκαία τοῖς δικανικοῖς λόγοις καὶ παντὶ ἀληθεῖ ἀγῶνι. Ταύτην ὀλίγοι μὲν ἐμιμήσαντο, Δημοσθένης δὲ καὶ ὑπερεβάλετο· πλὴν οὐχ οὕτως εὐτελῶς οὐδ' ἀφελῶς, ὥσπερ Λυσίας, χρησάμενος αὐτῇ, ἀλλὰ περιέργως καὶ πικρῶς· λεγέσθω γάρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται· ὑπὲρ ὧν κατὰ τὸν οἰκεῖον διαλέξομαι καιρόν.

6. Ἔχει δὲ καὶ τὴν ἐνάργειαν πολλὴν ἡ Λυσίου λέξις· αὕτη δ' ἐστὶ δύναμίς τις ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις ἄγουσα τὰ λεγόμενα,

---

V. 3 ἐξαλλάττειν ego olim] διαλλάττειν. || 6 codd. Itali μιμήσασθαι, quod non praefero. || 17 sq. ἀποχρώντως et ἱκανῶς corrigit Scheibe.

γίγνεται δ' ἐκ τῆς τῶν παρακολουθούντων λήψεως. Ὁ δὴ προσέχων τὴν διάνοιαν τοῖς Λυσίου λόγοις οὐχ οὕτως ἔσται σκαιὸς ἢ δυσάρεστος ἢ βραδὺς τὸν νοῦν, ὃς οὐχ ὑπολήψεται γιγνόμενα τὰ δηλούμενα ὁρᾶν, καὶ ὥσπερ παροῦσιν οἷς ἂν ὁ ῥήτωρ εἰσάγῃ προσώποις ὁμιλεῖν. —

7. *Κράτιστος γὰρ δὴ πάντων ἐγένετο ῥητόρων φύσιν ἀνθρώπων κατοπτεῦσαι, καὶ τὰ προσήκοντα ἑκάστοις ἀποδοῦναι πάθη τε καὶ ἤθη καὶ ἔργα. Ἀποδίδωμί γ' οὖν αὐτῷ καὶ τὴν εὐπρεπεστάτην ἀρετήν, καλουμένην δ' ὑπὸ πολλῶν ἠθοποιίαν· ἁπλῶς γὰρ οὐδ' εὑρεῖν δύναμαι παρὰ τῷ ῥήτορι τούτῳ πρόσωπον οὔτ' ἀνηθοποίητον οὔτ' ἄψυχον. Τριῶν τ' ὄντων, ἐν οἷς καὶ περὶ ἃ τὴν ἀρετὴν εἶναι ταύτην συμβέβηκεν, διανοίας τε καὶ λέξεως, καὶ τρίτης συνθέσεως, ἐν ἅπασι τούτοις αὐτὸν ἀποφαίνομαι κατορθοῦν. Οὐ γὰρ διανοουμένους μόνον ὑποτίθεται χρηστὰ καὶ ἐπιεικῆ καὶ μέτρια τοὺς λέγοντας, ὥστ' εἰκόνας εἶναι δοκεῖν τῶν ἠθῶν τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ τὴν λέξιν ἀποδίδωσι τοῖς ἤθεσιν οἰκείαν, ᾗ πέφυκεν αὐτὰ ἑαυτῶν κράτιστα δηλοῦσθαι, τὴν σαφῆ καὶ κυρίαν καὶ κοινὴν καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις συνηθεστάτην· ὁ γὰρ ὄγκος καὶ τὸ ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἅπαν ἀνηθοποίητον. Καὶ συντίθησί γ' αὐτὴν ἀφελῶς πάνυ καὶ ἁπλῶς, ὁρῶν ὅτι οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ καὶ τοῖς ῥυθμοῖς ἀλλ' ἐν τῇ διαλελυμένῃ λέξει γίγνεται τὸ ἦθος. Καθόλου δέ, ἵνα καὶ περὶ ταύτης εἴπω τῆς ἀρετῆς, οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος ῥητόρων τῶν γε τῇ ὁμοίᾳ κατασκευῇ χρησαμένων τοῦ λόγου, εἴθ' ἥδιον συνέθηκεν εἴτε πιθανώτερον. Δοκεῖ μὲν γὰρ ἀποίητός τις εἶναι καὶ ἀτεχνίτευτος ὁ τῆς ἁρμονίας αὐτοῦ χαρακτήρ, καὶ οὐ θαυμάσαιμ' ἂν εἰ πᾶσι τοῖς ἰδιώταις, οὐκ ὀλίγοις δὲ καὶ τῶν φιλολόγων, ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς περὶ λόγους, τοιαύτην τινὰ παράσχοι δόξαν, ὅτι ἀνεπιτηδεύτως καὶ οὐ κατὰ τέχνην, αὐτομάτως δέ πως καὶ ὡς ἔτυχε σύγκειται. Ἔστι δὲ παντὸς μᾶλλον ἔργου τεχνικῶς κατεσκευασμένος· πεποίηται γὰρ αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀποίητον, καὶ δέδεται τὸ λελυμένον, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μὴ δοκεῖν δεινῶς κατεσκευάσθαι τὸ δεινὸν ἔχει. Τὴν*

V. 8 *γ'* Sadée] *τ'*. || 17 *κράτιστα*] *κρεῖττον* Sadée. Non opus. || 31 *τεχνικῶς* idem] *τεχνικοῦ*.

ἀλήθειαν οὖν τις ἐπιτηδεύων καὶ φύσεως μιμητὴς γίγνεσθαι βουλόμενος, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τῇ Λυσίου συνθέσει χρώμενος· ἑτέραν γὰρ οὐκ ἂν εὕροι ταύτης ἀληθεστέραν.

8. Οἴομαι δὲ καὶ τὸ πρέπον ἔχειν τὴν Λυσίου λέξιν οὐδενὸς ἧττον τῶν ἀρχαίων ῥητόρων, κρατίστην ἁπασῶν ἀρετὴν καὶ τελειοτάτην, ὁρῶν αὐτὴν πρός τε τὸν λέγοντα καὶ πρὸς τοὺς ἀκούοντας καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα (ἐν τούτοις γὰρ δὴ καὶ πρὸς ταῦτα τὸ πρέπον) ἀρκούντως ἡρμοσμένην. Καὶ γὰρ ἡλικίᾳ καὶ γένει καὶ παιδείᾳ καὶ ἐπιτηδεύματι καὶ βίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐν οἷς διαφέρει [τῶν] προσώπων πρόσωπα, τὰς οἰκείας ἀποδίδωσι φωνάς· πρός τε τὸν ἀκροατὴν συμμετρεῖται τὰ λεγόμενα οἰκείως, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον δικαστῇ τε καὶ ἐκκλησιαστῇ καὶ πανηγυρίζοντι διαλεγόμενος ὄχλῳ. Διαφοράς τ' αὐτῷ λαμβάνει κατὰ τὰς ἰδέας τῶν πραγμάτων ἡ λέξις· ἀρχομένῳ μὲν γάρ ἐστι καθεστηκυῖα καὶ ἠθική, διηγουμένῳ δὲ πιθανὴ καὶ ἀπερίεργος· ἀποδεικνύντι δὲ στρογγύλη καὶ πυκνή· αὔξοντι δὲ καὶ παθαινομένῳ σεμνὴ καὶ ἀληθινή· ἀνακεφαλαιουμένῳ δὲ διαλελυμένη καὶ σύντομος. Ληπτέον δὴ καὶ τὸ πρέπον τῆς λέξεως παρὰ Λυσίου. — — —

9. Ὅτι μὲν γὰρ πιθανὴ καὶ πειστικὴ καὶ πολὺ τὸ φυσικὸν ἐπιφαίνουσα, καὶ πάνθ' ὅσα τῆς τοιαύτης ἰδέας ἔχεται, πρὸς εἰδότας οὐδὲν ἴσως δεῖ λέγειν· δι' ὄχλου γὰρ ἤδη τοῦτό γε, καὶ οὐδείς ἐστιν, ὅστις οὐχὶ καὶ πείρᾳ καὶ ἀκοῇ μαθὼν ὁμολογεῖ πάντων ῥητόρων αὐτὸν εἶναι πιθανώτατον, ὥστε καὶ ταύτην τὴν ἀρετὴν ληπτέον παρὰ τοῦ ῥήτορος.

10. Μίαν δ' ἀρετὴν ἔτι τοῦ ῥήτορος ἐπιδείξομαι κρίνας καλλίστην τε καὶ κυριωτάτην καὶ μόνην ἢ μάλιστα τῶν ἄλλων τὸν Λυσίου χαρακτῆρα δυναμένην βεβαιῶσαι. Τίς δ' ἐστιν ἥδε ἡ ἀρετή; ἡ πᾶσιν ἐπανθοῦσα τοῖς ὀνόμασι χάρις, πρᾶγμα παντὸς κρεῖττον λόγου καὶ θαυμασιώτατον. Ῥᾷστον μὲν γάρ ἐστιν ὀφθῆναι καὶ παντὶ ὁμοίως ἰδιώτῃ τε καὶ τεχνίτῃ φανερόν, χαλεπώτατον δὲ λόγῳ δηλωθῆναι καὶ οὐδὲ τοῖς κράτιστα εἰπεῖν δυναμένοις εὔπορον. Ταύτην μέντοι κρατίστην τ' ἀρετὴν καὶ

V. 10 expunxi τῶν, nam vix praestat addere τὰ ex vulgata Reiskii lectione διαφέρει προσώπων τὰ πρ. || 29 libri ἥτις πᾶσιν ἐπανθοῦσα τοῖς ὀνόμασι; καὶ τίς ἡ χάρις. Corr. Sadée.

χαρακτηριστικωτάτην τῆς Λυσίου λέξεως ἔγωγε ⟨εἶναι⟩ πείθομαι, εἴτε φύσεως αὐτὴν δεῖ καλεῖν εὐτυχίαν εἴτε πόνου καὶ τέχνης ἐργασίαν, εἴτε μικτὴν ἐξ ἀμφοῖν ἕξιν ἢ δύναμιν, ᾗ πάντας ὑπερέχει τοὺς λοιποὺς ῥήτορας.

11. Τριχῇ δὲ νενεμημένου τοῦ ῥητορικοῦ λόγου καὶ τρία περιειληφότος γένη, τό τε δικανικὸν καὶ τὸ συμβουλευτικὸν καὶ τὸ καλούμενον ἐπιδεικτικὸν ἢ πανηγυρικόν, ἐν ἅπασι μὲν τούτοις ἐστὶν ὁ ἀνὴρ λόγου ἄξιος, μάλιστα δ' ἐν τοῖς δικανικοῖς ἀγῶσι. Κἂν τούτοις δ' αὐτοῖς ἀμείνων ἐστὶ τὰ μικρὰ καὶ παράδοξα καὶ ἄπορα εἰπεῖν καλῶς ἢ τὰ σεμνὰ καὶ μεγάλα καὶ εὔπορα δυνατῶς. Ὁ βουλόμενος δὴ τὴν Λυσίου δύναμιν ἀκριβῶς καταμαθεῖν ἐκ τῶν δικανικῶν αὐτὴν μᾶλλον λόγων ἢ ἐκ τῶν πανηγυρικῶν τε καὶ συμβουλευτικῶν σκοπείτω.

V. 1 addidi *εἶναι*.

GL 30.159

ΛΥΣΙΑΣ.

1.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Euphiletus accusatus, quod Eratosthenem, quem in stupro uxoris suae deprehensum interemerat, contra legem insidiose allectum abreptumque e via et ad aram confugientem interemisset, apud heliastas in iudicio *ἐπὶ Δελφινίῳ* rege sacrorum referente caedem illam iustam fuisse defendit. *Scheibe.* De tempore nihil constat.

p. Steph.
91 *Περὶ πολλοῦ ἂν ποιησαίμην, ὦ ἄνδρες, τὸ τοιούτους ὑμᾶς
ἐμοὶ δικαστὰς περὶ τούτου τοῦ πράγματος γενέσθαι, οἷοίπερ
ἂν ὑμῖν αὐτοῖς εἴητε τοιαῦτα πεπονθότες· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ
τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ τῶν ἄλλων ἔχοιτε, ἥνπερ περὶ ὑμῶν
αὐτῶν, οὐκ ἂν εἴη ὅστις οὐκ ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀγανακτοίη,
ἀλλὰ πάντες ἂν περὶ τῶν τὰ τοιαῦτ' ἐπιτηδευόντων τὰς ζημίας
92 μικρὰς ἡγοῖσθε. Καὶ ταῦτ' οὐκ | ἂν εἴη μόνον παρ' ὑμῖν οὕτως 2
ἐγνωσμένα, ἀλλ' ἐν ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι· περὶ τούτου γὰρ μόνου
τοῦ ἀδικήματος καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ⟨ἐν⟩ ὀλιγαρχίᾳ ἡ αὐτὴ
τιμωρία τοῖς ἀσθενεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγιστα δυναμένους
ἀποδέδοται, ὥστε τὸν χείριστον τῶν αὐτῶν τυγχάνειν τῷ βελ-
τίστῳ· οὕτως, ὦ ἄνδρες, ταύτην τὴν ὕβριν ἅπαντες ἄνθρωποι
δεινοτάτην ἡγοῦνται. Περὶ μὲν οὖν τοῦ μεγέθους τῆς ζημίας 3
ἅπαντας ὑμᾶς νομίζω τὴν αὐτὴν διάνοιαν ἔχειν, καὶ οὐδένα
οὕτως ὀλιγώρως διακεῖσθαι, ὅστις οἴεται δεῖν συγγνώμης τυγχά-
νειν ἢ μικρᾶς ζημίας ἀξίους ἡγεῖται τοὺς τῶν τοιούτων ἔργων
αἰτίους· ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες, τοῦτό με δεῖν ἐπιδεῖξαι, ὡς 4
ἐμοίχευεν Ἐρατοσθένης τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν καὶ ἐκείνην τε*

2, 3 *ἐν* add. Augier. || **4**, 1 *ἐπιδεῖξαι*] malim *ἀποδεῖξαι.* || 2 malim *ἐμοίχευσεν* aut potius vs. 4 *ὕβριζεν.*

διέφθειρε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς ᾔσχυνε καὶ ἐμὲ αὐτὸν
ὕβρισεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν εἰσιών, καὶ οὔτ' ἔχθρα ἐμοὶ
καὶ ἐκείνῳ οὐδεμία ἦν πλὴν ταύτης, οὔτε χρημάτων ἕνεκ'
ἔπραξα ταῦτα, ἵνα πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι, οὔτ' ἄλλου
κέρδους οὐδενὸς πλὴν τῆς κατὰ ⟨τοὺς⟩ νόμους τιμωρίας.
5 Ἐγὼ τοίνυν ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ἅπαντ' ἐπιδείξω τὰ ἐμαυτοῦ
πράγματα, οὐδὲν παραλείπων, ἀλλὰ λέγων ⟨ἅπαντα⟩ τἀληθῆ·
ταύτην γὰρ ἐμαυτῷ μόνην ἡγοῦμαι σωτηρίαν, ἐὰν ὑμῖν εἰπεῖν
6 ἅπαντα δυνηθῶ τὰ πεπραγμένα. Ἐγὼ γάρ, ὦ ⟨ἄνδρες⟩ Ἀθηναῖοι,
ἐπειδὴ ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν,
τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὕτω διεκείμην ὥστε μήτε λυπεῖν μήτε
λίαν ἐπ' ἐκείνῃ εἶναι ὅ τι ἂν ἐθέλῃ ποιεῖν, ἐφύλαττόν θ' ὡς
οἷόν τ' ἦν, καὶ προσεῖχον τον νοῦν ὥσπερ εἰκὸς [ἦν]· ἐπειδὴ
δέ μοι παιδίον γίγνεται, ἐπίστευον ἤδη καὶ πάντα τὰ ἐμαυτοῦ
ἐκείνῃ παρέδωκα, ἡγούμενος ταύτην οἰκειότητα μεγίστην εἶναι·
7 ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ χρόνῳ, ὦ ⟨ἄνδρες⟩ Ἀθηναῖοι, πασῶν
ἦν βελτίστη· καὶ γὰρ οἰκονόμος δεινὴ καὶ φειδωλὸς [ἀγαθὴ]
καὶ ἀκριβῶς πάντα διοικοῦσα· ἐπειδὴ δέ μοι ἡ μήτηρ ἐτελεύτησε,
8 πάντων τῶν κακῶν ἀποθανοῦσα αἰτία μοι γεγένηται. Ἐπ'
ἐκφορὰν γὰρ αὐτῇ ἀκολουθήσασα ἡ ἐμὴ γυνὴ ὑπὸ [τούτου]
τοῦ ἀνθρώπου ὀφθεῖσα, χρόνῳ διαφθείρεται· ἐπιτηρῶν γὰρ
τὴν θεράπαιναν τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ λόγους
9 προσφέρων ἀπώλεσεν αὐτήν. Πρῶτον μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, (δεῖ

4, 7 *τοὺς* add. Frohb. || **5**, 2 *λέγων ⟨ἅπαντα⟩* dedi coll. fr. 16, 2, 1, infra § 18, *⟨πάντα⟩ λέγων* Hirschig. Possis etiam *⟨οὐδὲ ψευδόμενος⟩ ἀλλὰ λ.* || **6**, 1 addidi hic et **7**, 1 *ἄνδρες*. Utrobique *X ὦ ἆ*. Expectes *ὦ ἄνδρες*, ut reliquis locis L. in hac oratione habet, et ita Cob. cum al. edidit. Sed cf. v. c. or. 28. || 3 *λυπεῖν* suspectum multis, *ἀπιστεῖν* coni. Bergk. Si sanum, expecto: *μήτε λυπεῖν ⟨αὐτὴν⟩ μήτ' ⟨ἐᾶν⟩ λίαν κτέ.*, quae vocabula praesertim in unciali scriptura facillime elabi potuerunt; sin minus, conicio: *μήτ' ἔλαττον ⟨ἢ δέοι⟩ μήτε λίαν κτλ.* In vulgatis Lysiae stilum non agnosco. *Λυπεῖν* ferri posse videtur. || 4 *θέλῃ* X. || 5 *οἷόν τε ἦν*. Invitus in talibus servavi traditam scripturam, quoniam magis Attica et Lysiaca videtur constructio personalis *οἷός τ' ᾖ* commendata, non recepta a Cobeto. || *ἦν* del. Halb. || **7**, 2 *ἀγαθὴ* del. Dobr. Agnoscit Choricius in Mariae or. fun. p. 30 ed. Boisson. Habetur pro glossemate ad *δεινή*, sed fieri potest ut fluxerit e vs. Phocylideo fr. 1, 7 a lectore quopiam notato in mg. || **8**, 2 *τούτου* del. Halbertsma.

*γὰρ καὶ ταῦθ' ὑμῖν διηγήσασθαι) οἰκίδιόν ἐστί μοι διπλοῦν,
ἴσα ἔχον τὰ ἄνω τοῖς κάτω [κατὰ τὴν γυναικωνῖτιν καὶ κατὰ
τὴν ἀνδρωνῖτιν]. Ἐπειδὴ δὲ τὸ παιδίον ἐγένετο ἡμῖν, ἡ μήτηρ
αὐτὴ ἐθήλαζεν· ἵνα δὲ μή, ὁπότε λοῦσθαι δέοι, κινδυνεύοι
κατὰ τῆς κλίμακος καταβαίνουσα, ἐγὼ μὲν ἄνω διῃτώμην, αἱ
δὲ γυναῖκες κάτω. Καὶ οὕτως ἤδη συνειθισμένον ἦν, ὥστε* 10
*πολλάκις ἡ γυνὴ ἀπῄει κάτω καθευδήσουσα ὡς τὸ παιδίον,
ἵνα τὸν τιτθὸν αὐτῷ διδῷ καὶ μὴ βοᾷ. καὶ ταῦτα πολὺν χρόνον
οὕτως ἐγίγνετο, καὶ ἐγὼ οὐδὲν πώποθ' ὑπώπτευσα, ἀλλ' οὕτως
ἠλιθίως διεκείμην ὥστ' ᾤμην τὴν ἐμαυτοῦ γυναῖκα πασῶν
σωφρονεστάτην εἶναι τῶν ἐν τῇ πόλει. Προϊόντος δὲ τοῦ χρό-* 11
*νου, ὦ ἄνδρες, ἧκον μὲν ἀπροσδοκήτως ἐξ ἀγροῦ, μετὰ δὲ τὸ
δεῖπνον τὸ παιδίον ἐβόα καὶ ἐδυσκόλαινεν, ὑπὸ τῆς θεραπαίνης
ἐπίτηδες λυπούμενον [ἵνα ταῦτα ποιῇ]· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἔνδον
ἦν· ὕστερον γὰρ ἅπαντ' ἐπυθόμην. Κἀγὼ τὴν γυναῖκα ἀπιέναι* 12
*ἐκέλευον καὶ δοῦναι τῷ παιδίῳ τὸν τιτθόν, ἵνα παύσηται κλαῖον.
ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελεν, ὡς δὴ ἀσμένη με ἑορακυῖα
ἥκοντα διὰ χρόνου· ἐπειδὴ δ' ἐγὼ ὠργιζόμην καὶ ἐκέλευον
αὖθις ἀπιέναι, „ἵνα σύ γ'" ἔφη „πειρᾷς ἐνταῦθα τὴν παιδίσκην·
καὶ πρότερον δὴ μεθύων εἷλκες αὐτήν." Κἀγὼ μὲν ἐγέλων,* 13
*ἐκείνη δ' ἀναστᾶσα [καὶ] ἀπιοῦσα προστίθησι τὴν θύραν,
προσποιουμένη παίζειν, καὶ τὴν κλῇν ἐφέλκεται. Κἀγὼ τούτων*

9, 3 Emblema not. Hirsch. Hartm. Alii tuentur aut mutant. || 5 *αὐτὴ* Bake] *αὐτὸ* || *λοῦσθαι*] *λούεσθαι* X. Minus ambigue dictum esset *λοῦσαι,* sc. *τὸ παιδίον,* quod malim. || *κινδυνεύοι* ego olim cum ant. vulg. propter *δέοι*] *κινδυνεύῃ* X. Sch. Cob. || 6 *ἐδιῃτώμην* Cob., sed utraque forma proba videtur. || **10**, 2 *κάτω καθευδήσουσα* del. Halb. Equidem potius delerim *ἵνα — βοᾷ,* quae addi potuerunt propter § 12. Si confusiorem narrationem recte intelligo, Euphiletus supra degebat et cubabat, uxor infra quidem plerumque, sed coenabat supra cum marito, quocum ut par erat saepe etiam cubabat, saepe vero infra cum infanti et ancilla. Pessima autem necesse est fuerit scalae (§ 9) conditio. || 4 *οὐδὲν πώποτε* ego olim et Cob.] *οὐδεπώποτε* C, *οὐδέποτε* X, *οὐδὲν οὐδέποτε* Dobr. Lysias sec. cod. tanta constantia de praeterito usurpat *οὐδεπώποτε* (19, 57 et 55 (Cf. 62) vel de mortuo. Cf. or. 10, 27), ut paucos locos ubi *οὐδέποτε* sic adhibetur depravatos ducam. || **11**, 4 *ἵνα τ. π.* olim delevi. || **12**, 3 v. d. Es *δὴ*] *ἄν.* || *ἑορακυῖα* Cob.] *ἑωρακυῖα,* quod pertinaciter retinent reliqui editores. Reliquis locis tacitus correxi. || 5 *αὖθις* Kruytbosch ap. Hartm.] *αὐτήν.* || **13**, 2 *καὶ* del. Halb. || 3 *κλῇν* ego. Cf. Meisterh. p. 28] *κλεῖν.*

ὅτι ἐγὼ πάντ' εἴην πεπυσμένος τὰ γιγνόμενα ἐν τῇ οἰκίᾳ· „σοὶ
οὖν" ἔφην „ἔξεστι δυοῖν ὁπότερον βούλει ἑλέσθαι, ἢ μαστιγω-
θεῖσαν εἰς μύλωνα ἐμπεσεῖν καὶ μηδέποτε παύσασθαι κακοῖς
τοιούτοις συνεχομένην, ἢ κατειποῦσαν ἅπαντα τἀληθῆ μηδὲν
παθεῖν κακὸν ἀλλὰ συγγνώμης παρ' ἐμοῦ τυχεῖν τῶν ἡμαρτη-
μένων· ψεύσῃ δὲ μηδέν, ἀλλὰ πάντα τἀληθῆ λέγε." Κἀκείνη 19
τὸ μὲν πρῶτον ἔξαρνος ἦν, καὶ ποιεῖν ἐκέλευεν ὅ τι βούλομαι,
οὐδὲν γὰρ εἰδέναι· ἐπειδὴ δ' ἐγὼ ἐμνήσθην Ἐρατοσθένους πρὸς
αὐτήν, καὶ εἶπον ὅτι οὗτος ὁ φοιτῶν εἴη παρὰ τὴν γυναῖκα,
ἐξεπλάγη ἡγησαμένη με πάντ' ἀκριβῶς ἐγνωκέναι· καὶ τότ' ἤδη
πρὸς τὰ γόνατά μου πεσοῦσα καὶ πίστιν παρ' ἐμοῦ λαβοῦσα
μηδὲν πείσεσθαι κακόν, κατηγόρευε πρῶτον μὲν ὡς μετὰ τὴν 20
ἐκφορὰν αὐτῇ προσίοι, ἔπειθ' ὡς αὐτὴ τελευτῶσα εἰσαγγείλειε
καὶ ὡς ἐκείνη τῷ χρόνῳ πεισθείη, καὶ τὰς εἰσόδους οἷς τρό-
ποις προσίοιτο, καὶ ὡς Θεσμοφορίοις ἐμοῦ ἐν ἀγρῷ ὄντος
ᾤχετ' εἰς τὸ ἱερὸν μετὰ τῆς μητρὸς τῆς ἐκείνου· καὶ τἆλλα τὰ
γενόμενα πάντ' ἀκριβῶς διηγήσατο. Ἐπειδὴ δὲ πάντ' εἴρητο 21
αὐτῇ, εἶπον ἐγώ, „ὅπως τοίνυν ταῦτα μηδεὶς ἀνθρώπων πεύ-
σεται· εἰ δὲ μή, οὐδέν σοι κύριον ἔσται τῶν πρὸς ἔμ' ὡμολογη-
μένων. Ἀξιῶ δέ σ' ἐπ' αὐτοφώρῳ ταῦτά μοι ἐπιδεῖξαι· ἐγὼ
γὰρ οὐδὲν δέομαι λόγων, ἀλλὰ τὸ ἔργον φανερὸν γενέσθαι,
εἴπερ οὕτως ἔχει." Ὡμολόγει ταῦτα ποιήσειν. καὶ μετὰ ταῦτα 22
διεγένοντο ἡμέραι τέτταρες ἢ πέντε, ... ὡς ἐγὼ μεγάλοις
ὑμῖν τεκμηρίοις ἐπιδείξω. Πρῶτον δὲ διηγήσασθαι βούλομαι
τὰ πραχθέντα τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ. Σώστρατος ἦν μοι ἐπιτήδειος
καὶ φίλος· τούτῳ ἡλίου δεδυκότος ἰόντι ἐξ ἀγροῦ ἀπήντησα,
εἰδὼς δ' ἐγὼ ὅτι τηνικαῦτ' ἀφιγμένος οὐδὲν [ἂν] καταλήψοιτ'
οἴκοι τῶν ἐπιτηδείων, ἐκέλευον συνδειπνεῖν· καὶ ἐλθόντες οἴκαδ'
ὡς ἐμέ, ἀναβάντες εἰς τὸ ὑπερῷον ἐδειπνοῦμεν. Ἐπειδὴ δὲ 23
94 καλῶς αὐτῷ εἶχεν, ἐκεῖνος μὲν | ἀπιὼν ᾤχετο, ἐγὼ δ' ἐκάθευ-
δον· ὁ δ' Ἐρατοσθένης, ὦ ἄνδρες, εἰσέρχεται, καὶ ἡ θερά-

19, 4 *πρὸς*] *παρὰ*, coll. § 15, Halb. Cob., Frohb. cft. Plat. Rep. III 390 C, ubi idem reposuerim. || **20**, 1 *κατηγόρευε* Cob.] *κατηγόρει*. || 4 *προσίοιτο* Kays.] *προσίοι*, ego olim *προσεῖτο*, Halb. *πορίζοι*, Frohb. *εἰσίοι*, Cob. *ποιοῖτο*, alii alia. || **21**, 3 *πρὸς ἔμ'*] *πρός σέ μοι* olim ego, *πρὸς ἐμοῦ* Frn. || **22**, 2 *τέσσαρες*, ut saepius X. Lacunam not. Reiske. Cf. Bake Schol. Hyp. II 199. || 6 *ἂν* del. Bekk. An *δή*?

παινα ἐπεγείρασά με εὐθὺς φράζει ὅτι ἔνδον ἐστί. Κἀγὼ εἰπὼν
ἐκείνῃ ἐπιμελεῖσθαι τῆς θύρας, καταβὰς σιωπῇ ἐξέρχομαι, καὶ
ἀφικνοῦμαι ὡς τὸν καὶ τόν, καὶ τοὺς μὲν ⟨οὐκ⟩ ἔνδον κατέλα-
24 βον, τοὺς δ' οὐδ' ἐπιδημοῦντας ηὗρον. Παραλαβὼν δ' ὡς
οἷόν τ' ἦν πλείστους ἐκ τῶν παρόντων ἐβάδιζον. καὶ δᾷδας
λαβόντες ἐκ τοῦ ἐγγύτατα καπηλείου εἰσερχόμεθα, [ἀνεῳγμένης]
τῆς θύρας [καὶ] ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου παρεσκευασμένης. Ὤσαντες
δὲ τὴν θύραν τοῦ δωματίου οἱ μὲν πρῶτοι εἰσιόντες ἔτι εἴδο-
μεν αὐτὸν κατακείμενον παρὰ τῇ γυναικί, οἱ δ' ὕστερον ἐν τῇ
25 κλίνῃ γυμνὸν ἑστηκότα· ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες, πατάξας καταβάλλω
αὐτόν, καὶ τὼ χεῖρε περιαγαγὼν εἰς τοὔπισθεν καὶ δήσας
ἠρώτων διὰ τί ὑβρίζει εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν εἰσιών. Κἀκεῖνος
ἀδικεῖν μὲν ὡμολόγει, ἠντεβόλει δὲ καὶ ἱκέτευε μὴ ἀποκτεῖναι
26 ἀλλ' ἀργύριον πράξασθαι· ἐγὼ δ' εἶπον ὅτι „οὐκ ἐγώ σε ἀπο-
κτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος, ὃν σὺ παραβαίνων περὶ
ἐλάττονος τῶν ἡδονῶν ἐποιήσω, καὶ μᾶλλον εἵλου τοιοῦτον
ἁμάρτημα ἐξαμαρτάνειν εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν καὶ εἰς τοὺς
παῖδας τοὺς ἐμοὺς ἢ τοῖς νόμοις πείθεσθαι καὶ κόσμιος εἶναι.“
27 Οὕτως, ὦ ἄνδρες, ἐκεῖνος τούτων ἔτυχεν ὧνπερ οἱ νόμοι
κελεύουσι τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας, οὐκ εἰσαρπασθεὶς ἐκ
τῆς ὁδοῦ, οὐδ' ἐπὶ τὴν ἑστίαν καταφυγών, ὥσπερ οὗτοι λέγουσι·
πῶς γὰρ ἄν, ὅστις ἐν τῷ δωματίῳ πληγεὶς κατέπεσεν εὐθύς,
περιέστρεψα δ' αὐτοῦ τὼ χεῖρε, ἔνδον δ' ἦσαν ἄνθρωποι
τοσοῦτοι, οὓς διαφυγεῖν οὐκ ἐδύνατο, οὔτε σίδηρον οὔτε ξύλον
28 οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ἔχων, ᾧ τοὺς ἐπελθόντας ἂν ἠμύνατο. Ἀλλ',
ὦ ἄνδρες, οἶμαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι οἱ μὴ τὰ δίκαια πράτ-
τοντες οὐχ ὁμολογοῦσι τοὺς ἐχθροὺς λέγειν ἀληθῆ, ἀλλ' αὐτοὶ
ψευδόμενοι καὶ τὰ τοιαῦτα μηχανώμενοι ὀργὰς τοῖς ἀκούουσι
κατὰ τῶν τὰ δίκαια πραττόντων παρασκευάζουσιν. Πρῶτον μὲν
οὖν ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

23, 5 *ἐπιμέλεσθαι* hic et alibi Cob., sed utraque forma antiqua. Cf. Meisterh. p. 189. || 6 *οὐκ* add. Reiske. Cf. § 41. || 7 *εὗρον* (sic cod.) fortasse non est genuinum. Cf. § 41, 4 sq. || **24**, 3, 4 *ἀνεῳγμένη* et *καὶ* del. Kays. || **25**, 4 *ἀποκτεῖναι* Hertlein] *αὐτὸν κτεῖναι*. || **26**, 2 *παραβαίνων* del. Cob. || **27**, 7 *ὅτῳ* pro *ᾧ* dedi olim. || *ἐπελθόντας* Weidn.] *εἰσελθόντας*.

Οὐκ ἠμφεσβήτει, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ὡμολόγει ἀδικεῖν, καὶ 29
ὅπως μὲν μὴ ἀποθάνοι ἠντεβόλει καὶ ἱκέτευεν, ἀποτίνειν δ'
ἕτοιμος ἦν χρήματα· ἐγὼ δὲ τῷ μὲν ἐκείνου τιμήματι οὐ
συνεχώρουν, τὸν δὲ τῆς πόλεως νόμον ἠξίουν εἶναι κυριώτερον,
καὶ ταύτην ἔλαβον τὴν δίκην, ἣν ὑμεῖς δικαιοτάτην εἶναι
ἡγησάμενοι τοῖς τὰ τοιαῦτ' ἐπιτηδεύουσιν ἐτάξατε. Καί μοι
ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον ⟨τὸν⟩ ἐκ τῆς στήλης 30
τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούετ', ὦ ἄνδρες, ὅτι αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ τῷ ἐξ Ἀρείου
πάγου, ᾧ καὶ πάτριόν ἐστι καὶ ἐφ' ἡμῶν ἀποδέδοται τοῦ φόνου
τὰς δίκας δικάζειν, διαρρήδην εἴρηται τούτου μὴ καταγιγνώσκειν
φόνον, ὃς ἂν ἐπὶ δάμαρτι τῇ ἑαυτοῦ μοιχὸν λαβὼν ταύτην τὴν
τιμωρίαν ποιήσηται. Καὶ οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς 31
γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια ταῦθ' ἡγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ
ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονος ἀξίαις τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκε.
Καίτοι δῆλον ὅτι, εἴ τιν' εἶχε ταύτης μείζω τιμωρίαν, ἐπὶ ταῖς
γαμεταῖς ἐποίησεν ἄν· νῦν δ' οὐχ οἷός τ' ὢν ταύτης ἰσχυροτέραν
ἐπ' ἐκείναις ἐξευρεῖν, τὴν αὐτὴν καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ἠξίωσε
γίγνεσθαι. Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούετε, ⟨ὦ⟩ ἄνδρες, ὅτι κελεύει, ἐάν τις ἄνθρωπον ἐλεύ- 32
θερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βίᾳ, διπλῆν τὴν βλάβην ὀφείλειν [ἐὰν
δὲ γυναῖκα, ἐφ' αἷσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς
ἐνέχεσθαι]· οὕτως, ὦ ἄνδρες, τοὺς βιαζομένους ἐλάττονος
ζημίας ἀξίους ἡγήσατ' εἶναι ἢ τοὺς πείθοντας· τῶν μὲν γὰρ

29, 2 *ἀποθάνοι* Frn.] *ἀποθάνῃ*. || 3 *ἕτοιμος*] Hic et alibi in genuinis certe orationibus praetulerim antiquiorem accentum, quem solis Thucydidi et Herodoto tribuere solent grammatici, similiterque in *ὁμοῖος, ἐρῆμος, τροπαῖον*, quae *προπαροξυτόνως* scribi solent. || **30**, 1 *τὸν* add. Westerm. || 4 *ἀποδέδοται*, non *redditum est*, sed *competit*, ut § 2. || **31**, 6 *τὴν αὐτὴν ⟨ἐπ' ἐκείναις τε⟩ καὶ* temere Hartm. Mente repetendum *ἐπ' ἐκείναις*. || **32**, 1 *ὦ* cum Bekk. addidi e dett. || 2—4 *ἐὰν — ἐνέχεσθαι* del. Frohb. || *ὦ ἄνδρες* tam exiguo intervallo repetitum hic abesse malim. Sed cf. § 37.

33 θάνατον κατέγνω, τοῖς δὲ διπλῆν ἐποίησε τὴν βλάβην, ἡγού-
μενος τοὺς μὲν διαπραττομένους βίᾳ ὑπὸ τῶν βιασθέντων
μισεῖσθαι, τοὺς δὲ πείσαντας οὕτως αὐτῶν τὰς ψυχὰς διαφθεί-
ρειν ὥστ᾽ οἰκειοτέρας αὐτοῖς ποιεῖν τὰς ἀλλοτρίας | γυναῖκας ἢ
τοῖς ἀνδράσι, καὶ πᾶσαν ἐπ᾽ ἐκείνοις τὴν οἰκίαν γεγονέναι, καὶ
τοὺς παῖδας ἀδήλους εἶναι ὁποτέρων τυγχάνουσιν ὄντες, τῶν
ἀνδρῶν ἢ τῶν μοιχῶν· ἀνθ᾽ ὧν ὁ τὸν νόμον θεὶς θάνατον
34 αὐτοῖς ἐποίησε τὴν ζημίαν. Ἐμοῦ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οἱ μὲν
νόμοι οὐ μόνον ἀπεγνωκότες εἰσὶ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ κεκελευ-
κότες ταύτην τὴν δίκην λαμβάνειν· ἐν ὑμῖν δ᾽ ἐστὶ πότερον χρὴ
35 τούτους ἰσχύειν ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι
πάσας τὰς πόλεις διὰ τοῦτο τοὺς νόμους τίθεσθαι, ἵνα, περὶ
ὧν ἂν πραγμάτων ἀπορῶμεν, παρὰ τούτους ἐλθόντες σκεψώ-
μεθα ὅ τι ἡμῖν ποιητέον ἐστίν. Οὗτοι τοίνυν περὶ τῶν τοιούτων
τοῖς ἀδικουμένοις τοιαύτην δίκην λαμβάνειν παρακελεύονται.
36 Οἷς ὑμᾶς ἀξιῶ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν· εἰ δὲ μή, τοσαύτην
ἄδειαν τοῖς μοιχοῖς ποιήσετε, ὥστε καὶ τοὺς κλέπτας ἐπαρεῖτε
φάσκειν μοιχοὺς εἶναι, εὖ εἰδότας ὅτι, ἐὰν ταύτην τὴν αἰτίαν
περὶ ἑαυτῶν λέγωσι καὶ ἐπὶ τούτῳ φάσκωσιν εἰς τὰς ἀλλοτρίας
οἰκίας εἰσιέναι, οὐδεὶς αὐτῶν ἅψεται. πάντες γὰρ εἴσονται ὅτι
τοὺς μὲν νόμους [τῆς μοιχείας] χαίρειν ἐᾶν δεῖ, τὴν δὲ ψῆφον
τὴν ὑμετέραν δεδιέναι· αὕτη γάρ ἐστι πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει
κυριωτάτη.

37 Σκέψασθε δ᾽, ὦ ἄνδρες· κατηγοροῦσι γάρ μου ὡς ἐγὼ τὴν
θεράπαιναν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετελθεῖν ἐκέλευσα τὸν νεα-
νίσκον. ἐγὼ δ᾽, ὦ ἄνδρες, δίκαιον μὲν ἂν ποιεῖν ἡγούμην
ᾡτινιοῦν τρόπῳ τὸν τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν διαφθείραντα λαμ-
38 βάνων· εἰ μὲν γὰρ λόγων ⟨μὲν⟩ εἰρημένων ἔργου δὲ μηδενὸς

33, 7 *θεὶς* Bekk.] *τιθείς*. || **34**, 4 *ἰσχύειν* Cob.] *ἰσχυρούς*. Cf. 28 § 13. || **36**, 1 *τοσαύτην* Hartm.] *τοιαύτην* || 2 *ὥστε* Cob.] *ὡς*. || 6 *τῆς μοιχείας* mihi suspectum. Si genuinum requiro aut *τοὺς τ. μ. νόμους* aut *τ. ν. τοὺς τ. μοιχείας*. Cob. ed. *τ. περὶ τ. μ. νόμους*, sed praep. necessariam non esse evincunt loci a Frohb. citati. Similiter ap. Thuc. *τὸ Μεγαρέων ψήφισμα*. || 8 *κυριώτατον* Cob., *κυρία. ἔτι δὲ σκέψασθε* Halb. Neutro opus. Cf. Frohb. || **37**, 3 et **38**, 5 *ἡγοῦμαι* Hartm. pro *ἡγούμην*, quod, si sanum, referendum ad tempus, quo Euphiletus caedem meditabatur. Cf. or. 30 § 17. || **38**, 1 *μὲν* olim addidi et 5 *ἂν*, quod recepit Hartm.

*γεγενημένου μετελθεῖν ἐκέλευον ἐκεῖνον, ἠδίκουν ἄν· εἰ δ' ἤδη
πάντων διαπεπραγμένων καὶ πολλάκις εἰσεληλυθότος εἰς τὴν
οἰκίαν τὴν ἐμὴν ᾡτινιοῦν τρόπῳ ἐλάμβανον αὐτόν, σωφρονεῖν
⟨ἂν⟩ ἐμαυτὸν ἡγούμην· σκέψασθε δ' ὅτι καὶ ταῦτα ψεύδονται·* 39
*ῥᾳδίως δ' ἐκ τῶνδε γνώσεσθε. Ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες, ὅπερ καὶ
πρότερον εἶπον, φίλος ὢν Σώστρατος καὶ οἰκείως διακείμενος
ἀπαντήσας ἐξ ἀγροῦ περὶ ἡλίου δυσμὰς συνεδείπνει, καὶ ἐπειδὴ
καλῶς εἶχεν αὐτῷ, ἀπιὼν ᾤχετο. Καίτοι πρῶτον μέν, ὦ ἄνδρες,* 40
*ἐνθυμήθητε, εἴ τι ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐγὼ ἐπεβούλευον Ἐρατο-
σθένει, πότερον ἦν μοι κρεῖττον αὐτῷ ἑτέρωθι δειπνεῖν ἢ τὸν
συνδειπνήσοντά μοι εἰσαγαγεῖν; οὕτω γὰρ ἂν ἧττον ἐτόλμησεν
ἐκεῖνος εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν. Εἶτα δοκῶ ἂν ὑμῖν τὸν συν-
δειπνοῦντα ἀφεὶς μόνος καταλειφθῆναι καὶ ἔρημος γενέσθαι ἢ
κελεύειν ἐκεῖνον μένειν, ἵνα μετ' ἐμοῦ τὸν μοιχὸν ἐτιμωρεῖτο;
Ἔπειτ', ὦ ἄνδρες, οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν τοῖς ἐπιτηδείοις μεθ'* 41
*ἡμέραν παραγγεῖλαι, καὶ κελεῦσαι αὐτοὺς συλλεγῆναι εἰς [οἰκίαν]
τῶν φίλων του ἐγγυτάτω, μᾶλλον ἢ ἐπειδὴ τάχιστ' ᾐσθόμην
τῆς νυκτὸς περιτρέχειν, οὐκ εἰδὼς ὅντιν' οἴκοι καταλήψομαι
καὶ ὅντιν' ἔξω; καὶ ὡς Ἁρμόδιον μὲν καὶ τὸν δεῖνα ἦλθον
οὐκ ἐπιδημοῦντας (οὐ γὰρ ᾔδη), ἑτέρους δ' οὐκ ἔνδον ὄντας
κατέλαβον, οὓς δ' οἷός τ' ἦ λαβὼν ἐβάδιζον. καίτοι γ' εἰ προῄδη,* 42
*οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν καὶ θεράποντας παρασκευάσασθαι καὶ τοῖς
φίλοις παραγγεῖλαι, ἵν' ὡς ἀσφαλέστατα μὲν αὐτὸς εἰσῄα (τί
γὰρ ᾔδη εἴ τι κἀκεῖνος εἶχε σιδήριον;), ὡς μετὰ πλείστων δὲ
μαρτύρων τὴν τιμωρίαν ἐποιούμην; νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς τῶν
ἐσομένων ⟨ἐν⟩ ἐκείνῃ τῇ νυκτί, οὓς οἷός τ' ἦ παρέλαβον. Καί
μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατ', ὦ ἄνδρες· σκέψασθε δὲ παρ' 43
ὑμῖν αὐτοῖς οὕτω περὶ τούτου τοῦ πράγματος, ζητοῦντες εἴ τις

38, 5 *ἐμαυτόν* del. Weidn. et Hartm., sed vid. Frohb. || **40**, 2 *εἴ τι* Weidn.] *ὅτι εἰ*. Bekk. del. *ὅτι*, Hartm. etiam *ἐνθυμήθητε*. || 6 *ἔρημος*. Vid. ad § 29, 3. || **41**, 2 *οἰκίαν* del. Cob., scribens *του* pro *τῶν* cum Hamakero; *τὴν οὐκ* corr. Frohb. || 6 *ὄντας* del. Halb. fort. recte. Cf. § 23, sed additur etiam Demosth. 47, 35. || **42**, 3 *εἰσῄα* mecum Cob.] *εἰσῄειν*. Ubique mutavi in pr. pers. || *τί*] *πῶς* Frn., nescio an vere. || 6 *ἐν* add. Markl. || **43**, 2 *οὕτως* X. Cum plerisque *οὕτω* scribo ante consonantem.

ἐμοὶ καὶ Ἐρατοσθένει ἔχθρα πώποτε γεγένηται πλὴν ταύτης·
44 οὐδεμίαν γὰρ εὑρήσετε. Οὔτε γὰρ συκοφαντῶν γραφάς μ' ἐγρά-
ψατο, οὔτ' ἐκβάλλειν ἐκ τῆς πόλεως ἐπεχείρησεν, οὔτ' ἰδίας
δίκας ἐδικάσατο, οὔτε συνῄδει κακὸν οὐδὲν ὃ ἐγὼ δεδιὼς μή
τις πύθηται ἐπεθύμουν ⟨ἂν⟩ αὐτὸν ἀπολέσαι, οὔτ' εἰ ταῦτα
διαπραξαίμην, ἤλπιζον [μὲν] χρήματα λήψεσθαι· ἔνιοι γὰρ
τοιούτων πραγμάτων ἕνεκα θάνατον ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι.
45 Τοσούτου τοίνυν δεῖ | ἢ λοιδορία ἢ παροινία ἢ ἄλλη τις δια- 96
φορὰ ἡμῖν γεγονέναι, ὥστ' οὐδ' ἑοράκη τὸν ἄνθρωπον πώποτε
πλὴν ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. τί ἂν οὖν βουλόμενος ἐγὼ τοιοῦτον
κίνδυνον ἐκινδύνευον, εἰ μὴ τὸ μέγιστον τῶν ἀδικημάτων ἦν
46 ὑπ' αὐτοῦ ἠδικημένος; ἔπειτα παρακαλέσας αὐτὸς μάρτυρας
ἠσέβουν, ἐξόν μοι, εἴπερ ἀδίκως ἐπεθύμουν αὐτὸν ἀπολέσαι,
μηδένα μοι τοῦτο συνειδέναι;
47 Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἰδίαν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ νομίζω
ταύτην γενέσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ ⟨κοινὴν⟩ ὑπὲρ τῆς πόλεως
ἁπάσης· οἱ γὰρ ⟨τὰ⟩ τοιαῦτα πράττοντες, ὁρῶντες οἷα τὰ ἆθλα
πρόκειται [τῶν τοιούτων ἁμαρτημάτων], ἧττον εἰς τοὺς ἄλλους
ἐξαμαρτήσονται, ἐὰν καὶ ὑμᾶς ὁρῶσι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας.
48 εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον τοὺς μὲν κειμένους νόμους ἐξαλεῖψαι,
ἑτέρους δὲ θεῖναι, οἵτινες τοὺς μὲν φυλάττοντας τὰς ἑαυτῶν
γυναῖκας ταῖς ⟨ἐσχάταις⟩ ζημίαις ζημιώσουσι, τοῖς δὲ βουλο-
49 μένοις εἰς αὐτὰς ἁμαρτάνειν πολλὴν ἄδειαν ποιήσουσι. Πολὺ
γὰρ οὕτω δικαιότερον ἢ ὑπὸ τῶν νόμων τοὺς πολίτας ἐνεδρεύε-
σθαι, οἳ κελεύουσι μέν, ἐάν τις μοιχὸν λάβῃ, ὅ τι ἂν [οὖν]
βούληται χρῆσθαι, οἱ δ' ἀγῶνες δεινότεροι τοῖς ἀδικουμένοις
καθεστήκασιν ἢ τοῖς παρὰ τοὺς νόμους τὰς ἀλλοτρίας καταισχύ-
50 νουσι γυναῖκας. Ἐγὼ γὰρ νῦν καὶ περὶ τοῦ σώματος καὶ περὶ
τῶν χρημάτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων κινδυνεύω, ὅτι
τοῖς τῆς πόλεως νόμοις ἐπειθόμην.

44, 3 ἐδικάσατο Frohb.] ἐδικάζετο. || 4 ἂν add. Frn. || διαπραξαίμην idem] διεπραξάμην. || 5 μὲν del. Bekk. || 6 ἕνεκεν hic et passim X Sch. Cob., sed vid. Meisterh. p. 174. Ubique mutavi cum al. || **45**, 2 ἑοράκη Hartm.] ἑωρακὼς ἦν. || 3 τοσοῦτον? || **46**, 3 τοῦτο Weidn.] τούτων. || **47**, 2 κοινὴν addidi, ut in proecd. || 3 τὰ add. ibidem. || 4 emblema del. Hartm. || **48**, 3 ἐσχάταις aut μεγίσταις add. Reiske, ταῖς ζημίαις, quae nemo facile addidisset, del. Halb., Cob. Non tuentur me iudice loci citati a Frohb. Pro R. facit oppositum πολλὴν ἄδειαν. || **49**, 3 οὖν del. R., Cob.

2.

190 ## *ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ*

ΤΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

Oratio funebris in Ceramico habita (si quidem habita est) circa Ol. 96, 4 (393 a. C.) ad celebrandam memoriam eorum Atheniensium, qui bello Corinthiaco Corinthiis contra Lacedaemonios eorumque socios opem ferentes occubuerant. Laudationem hanc alii tribuunt Lysiae, alii, quorum ego sententiae accedo, ab eo abiudicandam censent. *Scheibe.* Spuria quin sit hodie vix quisquam dubitat.

*Εἰ μὲν ἡγούμην οἷόν τ' εἶναι, ὦ παρόντες ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ,
λόγῳ δηλῶσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀρετήν, ἐμεμψάμην
ἂν τοῖς ἐπαγγείλασιν ἐπ' αὐτοῖς ἐξ ὀλίγων ἡμερῶν λέγειν· ἐπειδὴ
δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ πᾶς χρόνος οὐχ ἱκανὸς λόγον ἴσον
παρασκευάσαι τοῖς τούτων ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι
δοκεῖ, προνοουμένη τῶν ἐνθάδε λεγόντων, ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσ-
ταξιν ποιεῖσθαι, ἡγουμένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοὺς
παρὰ τῶν ἀκουσάντων τυγχάνειν. Ὅμως δ' ὁ μὲν λόγος μοι* 2
*περὶ τούτων, ὁ δ' ἀγὼν οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα ἀλλὰ πρὸς
τοὺς πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότας. Τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν
παρεσκεύακεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις καὶ
τοῖς εἰπεῖν βουληθεῖσιν, ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς προτέροις
περὶ αὐτῶν εἰρῆσθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις παραλελεῖφθαι,
ἱκανὰ δὲ καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔτι εἶναι εἰπεῖν· οὔτε γὰρ γῆς
ἄπειροι οὔτε θαλάττης οὐδεμιᾶς, πανταχῇ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν
ἀνθρώποις οἱ τὰ αὑτῶν πενθοῦντες κακὰ τὰς τούτων ἀρετὰς
ὑμνοῦσιν.*

Πρῶτον μὲν οὖν τοὺς παλαιοὺς κινδύνους τῶν προγόνων 3
*δίειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβών· ἄξιον γὰρ πᾶσιν
ἀνθρώποις κἀκείνων μεμνῆσθαι, ὑμνοῦντας μὲν ἐν ταῖς ᾠδαῖς,
λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν μνήμαις, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς*

2, 4 *παρεσκεύακεν* Hartm.] *παρεσκεύασεν.* || 7 *ἔτι εἶναι* Wakef.] *ἐξεῖναι.* || 8 *πανταχῇ* X Sch. Cf. Meisterh. p. 114] *πανταχοῦ* vulg. Cob. || **3, 4** *μνήμαις* Cob. FGR] *γνώμαις* X, Sch.

τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι τὴν εὐψυχίαν ἐπιδείκνυσθαι, οὐ
δυνάμενοι δὲ τούτων τυχεῖν ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτούς, οὐδεμιᾶς
διαφορᾶς πρότερον πρὸς Καδμείους ὑπαρχούσης, οὐδὲ τοῖς
ζῶσιν Ἀργείων χαριζόμενοι, ἀλλὰ τοὺς τεθνεῶτας ἐν τῷ πολέμῳ 9
ἀξιοῦντες τῶν νομιζομένων τυγχάνειν πρὸς τοὺς ἑτέρους ὑπὲρ
ἀμφοτέρων ἐκινδύνευσαν, ὑπὲρ μὲν τῶν, ἵνα μηκέτ' εἰς τοὺς
τεθνεῶτας ἐξαμαρτάνοντες πλείω περὶ τοὺς θεοὺς ἐξυβρίσωσιν,
ὑπὲρ δὲ τῶν ἑτέρων, ἵνα μὴ [πρότερον] εἰς τὴν αὑτῶν ἀπέλ-
θωσι πατρίου τιμῆς ἀτυχήσαντες καὶ Ἑλληνικοῦ νόμου στερη-
θέντες καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἡμαρτηκότες. Ταῦτα διανοηθέντες, 10
καὶ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ τύχας κοινὰς ἁπάντων ἀνθρώπων νομί-
ζοντες, πολλοὺς μὲν πολεμίους κτώμενοι, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες
σύμμαχον ἐνίκων μαχόμενοι. Καὶ οὐχ ὑπὸ τῆς τύχης ἐπαρ-
θέντες μείζονος παρὰ Καδμείων τιμωρίας ἐπεθύμησαν, ἀλλ'
ἐκείνοις μὲν ἀντὶ τῆς ἀσεβείας τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν ἐπεδείξαντο,
αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ἆθλα ὧνπερ ἕνεκ' ἀφίκοντο, τοὺς Ἀργείων
νεκρούς, ἔθαψαν ἐν τῇ αὑτῶν Ἐλευσῖνι. Περὶ μὲν οὖν τοὺς
ἀποθανόντας τῶν [ἑπτὰ] ἐπὶ Θήβας τοιοῦτοι γεγόνασιν.
Ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ, ἐπειδὴ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ ἀνθρώπων 11
ἠφανίσθη, οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ ἔφευγον μὲν Εὐρυσθέα, ἐξηλαύ-
νοντο δ' ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, αἰσχυνομένων μὲν τοῖς
ἔργοις, φοβουμένων δὲ τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν, ἀφικόμενοι
εἰς τήνδε τὴν πόλιν ἱκέται ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐκαθέζοντο· ἐξαιτου- 12
μένου δ' αὐτοὺς Εὐρυσθέως Ἀθηναῖοι οὐκ ἠθέλησαν ἐκδοῦναι,
ἀλλὰ τὴν Ἡρακλέους ἀρετὴν μᾶλλον ᾐδοῦντο ἢ τὸν κίνδυνον
τὸν ἑαυτῶν ἐφοβοῦντο, καὶ ἠξίουν ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων
μετὰ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δυναμένοις χαρι-
ζόμενοι τοὺς ὑπ' ἐκείνων ἀδικουμένους ἐκδοῦναι. Ἐπιστρατεύ- 13
σαντος δ' Εὐρυσθέως μετὰ τῶν ⟨ἐν⟩ ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ Πελο-
πόννησον ἐχόντων, οὐδ' ἐγγὺς τῶν δεινῶν γενόμενοι μετέγνωσαν,
ἀλλὰ τὴν αὐτὴν εἶχον γνώμην ἥνπερ πρότερον, ἀγαθὸν μὲν
οὐδὲν ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῶν πεπονθότες, ἐκείνους τ' οὐκ
εἰδότες ὁποῖοί τινες ἄνδρες γενόμενοι ἔσονται, δίκαιον δὲ νομί- 14

9, 5 expunxi πρότερον. || 10, 1 ταῦτα ⟨δὴ⟩ Cob. || 9 ἑπτὰ del. Halb. || 13, 2 ἐν om. X et Sch., e cuius coni. vs. 3 οὐδ' dedi pro οὐκ. || 7 ἔσονται γενόμενοι X. Transposuit Hirschig

ζοντες εἶναι, οὐ προτέρας ἔχθρας ὑπαρχούσης πρὸς Εὐρυσθέα,
οὐδὲ κέρδους προκειμένου πλὴν δόξης ἀγαθῆς, τοσοῦτον κίν-
δυνον ὑπὲρ αὐτῶν ἤραντο, τοὺς μὲν ἀδικουμένους ἐλεοῦντες,
τοὺς δ' ὑβρίζοντας μισοῦντες, καὶ τοὺς μὲν κωλύειν ἐπιχει-
ροῦντες, τοῖς δ' ἐπικουρεῖν ἀξιοῦντες, ἡγούμενοι ἐλευθερίας
μὲν σημεῖον εἶναι μηδὲν ποιεῖν ἄκοντας, δικαιοσύνης δὲ τοῖς
ἀδικουμένοις βοηθεῖν, εὐψυχίας δ' ὑπὲρ τούτων ἀμφοτέρων,
15 εἰ δέοι, μαχομένους ἀποθνήσκειν. Τοσοῦτον δ' ἐφρόνουν ἀμφό-
τεροι, ὥσθ' οἱ μὲν μετ' Εὐρυσθέως οὐδὲν παρ' ἑκόντων | ἐζήτουν 192
εὑρέσθαι, Ἀθηναῖοι δ' οὐκ ἠξίουν Εὐρυσθέα αὐτὸν ἱκετεύοντα
τοὺς ἱκέτας αὐτῶν ἐξελεῖν. Παραταξάμενοι δ' ἰδίᾳ δυνάμει τὴν
ἐξ ἁπάσης Πελοποννήσου στρατιὰν ἐλθοῦσαν ἐνίκων μαχόμενοι,
καὶ τῶν Ἡρακλέους παίδων τὰ μὲν σώματα εἰς ἄδειαν κατέ-
στησαν, ἀπαλλάξαντες δὲ τοῦ δέους καὶ τὰς ψυχὰς ἠλευθέρωσαν,
διὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς ἀρετὴν ἐκείνους τοῖς αὑτῶν κινδύνοις
16 ἐστεφάνωσαν. Τοσοῦτον δ' εὐτυχέστεροι παῖδες ὄντες ἐγένοντο
τοῦ πατρός· ὁ μὲν γάρ, καίπερ ὢν ἀγαθῶν πολλῶν αἴτιος
ἅπασιν ἀνθρώποις, ἐπίπονον καὶ φιλόνικον καὶ φιλότιμον αὑτῷ
καταστήσας τὸν βίον τοὺς μὲν ἄλλους ἀδικοῦντας ἐκόλασεν,
Εὐρυσθέα δὲ καὶ ἐχθρὸν ὄντα καὶ εἰς αὐτὸν ἐξαμαρτάνοντα
οὐχ οἷός τ' ἦν τιμωρήσασθαι, οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ διὰ τήνδε
τὴν πόλιν τῇ αὐτῇ ἐπεῖδον ἡμέρᾳ τήν θ' ἑαυτῶν σωτηρίαν καὶ
τὴν τῶν ἐχθρῶν τιμωρίαν.
17 Πολλὰ μὲν οὖν ὑπῆρχε τοῖς ἡμετέροις προγόνοις μιᾷ γνώμῃ
χρωμένοις περὶ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι· ἥ τε γὰρ ἀρχὴ τοῦ
βίου δικαία· οὐ γάρ, ὥσπερ οἱ πολλοί, πανταχόθεν συνειλεγ-
μένοι καὶ ἑτέρους ἐκβαλόντες τὴν ἀλλοτρίαν ᾤκησαν, ἀλλ'
αὐτόχθονες ὄντες τὴν αὐτὴν ἐκέκτηντο καὶ μητέρα καὶ πατρίδα.
18 Πρῶτοι δὲ καὶ μόνοι ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκβαλόντες τὰς παρὰ
σφίσιν αὐτοῖς δυναστείας δημοκρατίαν κατεστήσαντο, ἡγούμενοι
τὴν πάντων ἐλευθερίαν ὁμόνοιαν εἶναι μεγίστην, κοινὰς δ'
ἀλλήλοις τὰς ἐκ τῶν κινδύνων ἐλπίδας ποιήσαντες ἐλευθέραις
19 ταῖς ψυχαῖς ἐπολιτεύοντο, νόμῳ τοὺς ἀγαθοὺς τιμῶντες καὶ
τοὺς κακοὺς κολάζοντες, ἡγησάμενοι θηρίων μὲν ἔργον εἶναι

15, 3 εὑρέσθαι ego] εὑρίσκεσθαι. Nisi forte mavis vs. 4 ἐξαιρεῖν pro ἐξελεῖν cum Halb. || 16, 7 ἐπεῖδον Cobet] εἶδον.

ὑπ' ἀλλήλων βίᾳ κρατεῖσθαι, ἀνθρώποις δὲ προσήκειν νόμῳ μὲν ὁρίσαι τὸ δίκαιον, λόγῳ δὲ πεῖσαι, ἔργῳ δὲ τούτοις ὑπηρετεῖν, ὑπὸ νόμου μὲν βασιλευομένους, ὑπὸ λόγου δὲ διδασκομένους.

Καὶ γάρ τοι καὶ φύντες καλῶς καὶ γνόντες ὅμοια, πολλὰ 20
μὲν καλὰ καὶ θαυμαστὰ οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε κειμένων ἠργάσαντο, ἀείμνηστα δὲ καὶ μεγάλα καὶ πανταχοῦ οἱ ἐξ ἐκείνων γεγονότες τρόπαια διὰ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν κατέλιπον. Μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν
βαρβάρων διεκινδύνευσαν. Ὁ γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ 21
ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίζων καὶ τὴν Εὐρώπην δουλώσεσθαι, ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιᾶς. Ἡγησάμενοι δέ, εἰ τήνδε τὴν πόλιν ἢ ἑκοῦσαν φίλην ποιήσαιντο ἢ ἄκουσαν καταστρέψαιντο, ῥᾳδίως τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἄρξειν, ἀπέβησαν εἰς Μαραθῶνα, νομίσαντες οὕτως ἂν ἐρημοτάτους εἶναι συμμάχων [τοὺς Ἕλληνας], εἰ ἔτι στασιαζούσης τῆς Ἑλλάδος ᾧ τινι χρὴ τρόπῳ τοὺς ἐπιόντας ἀμύνασθαι, τὸν
κίνδυνον ποιήσαιντο. Ἔτι δ' αὐτοῖς ἐκ τῶν προτέρων ἔργων 22
περὶ τῆς πόλεως τοιαύτη δόξα παρειστήκει, ὡς εἰ μὲν πρότερον ἐπ' ἄλλην πόλιν ἴασιν, ἐκείνοις καὶ Ἀθηναίοις πολεμήσουσι· προθύμως γὰρ τοῖς ἀδικουμένοις ἥξουσι βοηθήσοντες· εἰ δ' ἐνθάδε πρῶτον ἀφίξονται, οὐδένας ἄλλους τῶν Ἑλλήνων τολμήσειν ἑτέρους σῴζοντας φανερὰν ἔχθραν πρὸς ἐκείνους ὑπὲρ
αὐτῶν καταθέσθαι. Οἱ μὲν τοίνυν ταῦτα διενοοῦντο· οἱ δ' 23
ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῷ δεδιότες τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὐκλεᾶ θάνατον ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν λόγον, οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ τῇ αὐτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐπίστευσαν· καὶ αἰσχυνόμενοι ὅτι ἦσαν οἱ βάρβαροι αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ, οὐκ ἀνέμειναν πυθέσθαι οὐδὲ βοηθῆσαι τοὺς συμμάχους, οὐδ' ᾠήθησαν δεῖν ἑτέροις τῆς σωτηρίας χάριν εἰδέναι, ἀλλὰ σφί-
σιν αὐτοῖς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. Ταῦτα μιᾷ γνώμῃ πάντες 24
γνόντες ἀπήντων ὀλίγοι πρὸς πολλούς· ἐνόμιζον γὰρ ἀποθανεῖν

20, 3 ἠργάσαντο ego. Cf. Meisterh. p. 135] εἰργ. || **21**, 3 στρατιᾶς Cob.] στρατιάν. || 7 τοὺς Ἕλληνας del. Sch. cum Emperio. || **22**, 4 ἥξειν Halb. || **23**, 2 Wissowa sine lacuna δεδιότες] εἰδότες . . . vulgo.

μὲν αὐτοῖς μετὰ πάντων προσήκειν, ἀγαθοὺς δ' εἶναι μετ' ὀλίγων, καὶ τὰς μὲν ψυχὰς ἀλλοτρίας [διὰ | τὸν θάνατον] 193
κεκτῆσθαι, τὴν δ' ἐκ τῶν κινδύνων μνήμην ἰδίαν καταλείψειν. Ἠξίουν δ' οὓς μὴ μόνοι νικῷεν, οὐδ' ἂν μετὰ συμμάχων δύνασθαι· καὶ ἡττηθέντες μὲν ὀλίγῳ τῶν ἄλλων προαπολεῖσθαι,
25 νικήσαντες δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἐλευθερώσειν. Ἄνδρες δ' ἀγαθοὶ γενόμενοι, καὶ τῶν μὲν σωμάτων ἀφειδήσαντες, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀρετῆς οὐ φιλοψυχήσαντες, καὶ μᾶλλον τοὺς παρ' αὐτοῖς νόμους αἰσχυνόμενοι ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον φοβούμενοι, ἔστησαν μὲν τρόπαια ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τῶν βαρβάρων ἐν τῇ
26 αὑτῶν, ὑπὲρ χρημάτων εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἐμβαλόντων, παρὰ τοὺς ὅρους τῆς χώρας, οὕτω δὲ διὰ ταχέων τὸν κίνδυνον ἐποιήσαντο, ὥσθ' οἱ αὐτοὶ τοῖς ἄλλοις ἀπήγγειλαν τήν τ' ἐνθάδ' ἄφιξιν τῶν βαρβάρων καὶ τὴν τῶν προγόνων νίκην. Καὶ γάρ τοι οὐδένες τῶν ἄλλων ἔδεισαν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος κινδύνου, ἀλλ' ἀκούσαντες ὑπὲρ τῆς αὑτῶν ἐλευθερίας ἥσθησαν. ὥστ' οὐδὲν θαυμαστόν, πάλαι τῶν ἔργων γεγενημένων, ὥσπερ καινῶν ὄντων ἔτι καὶ νῦν τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ζηλοῦσθαι.

27 Μετὰ δὲ ταῦτα Ξέρξης ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεύς, καταφρονήσας μὲν τῆς Ἑλλάδος, ἐψευσμένος δὲ τῆς ἐλπίδος, ἀτιμαζόμενος δὲ τῷ γεγενημένῳ, ἀχθόμενος δὲ τῇ συμφορᾷ, ὀργιζόμενος δὲ τοῖς αἰτίοις, ἀπαθὴς δ' ὢν κακῶν καὶ ἄπειρος ἀνδρῶν ἀγαθῶν, δεκάτῳ ἔτει παρασκευασάμενος χιλίαις μὲν καὶ διακοσίαις ναυσὶν ἀφίκετο, τῆς δὲ πεζῆς στρατιᾶς οὕτως ἄπειρον τὸ πλῆθος ἦγεν, ὥστε καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετ' αὐτοῦ ἀκολουθήσαντα
28 πολὺ ἂν ἔργον εἴη καταλέξαι· τὸ δὲ μέγιστον σημεῖον τοῦ πλήθους· ἐξὸν γὰρ αὐτῷ [χιλίαις] ναυσὶ διαβιβάσαι κατὰ τὸ στενώτατον τοῦ Ἑλλησπόντου τὴν πεζὴν στρατιὰν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην, οὐκ ἠθέλησεν, ἡγούμενος τὴν διατριβὴν
29 οὕτω πολλὴν ἔσεσθαι· ἀλλ' ὑπεριδὼν καὶ τὰ φύσει πεφυκότα καὶ τὰ θεῖα πράγματα καὶ τὰς ἀνθρωπίνας διανοίας ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποιήσατο, πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε

24, 4 *διὰ τ. θάν.* del. Dobr. (Hartm.). || **26,** 5 *οὐδένες — ἔδεισαν* Cob.] *οὐδεὶς — ἔδεισεν.* || **27,** 1 *Ξέρξης* del. Dobr. Cf. 21, 1. || **28,** 2 *χιλίαις* del. Halb. || 5 *οὕτω* Cob.] *αὐτῷ.*

γενέσθαι, ζεύξας μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διορύξας δὲ τὸν Ἄθω· ὑφισταμένου ⟨δ'⟩ οὐδενός, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακουόντων, τῶν δ' ἑκόντων προδιδόντων — οἱ μὲν γὰρ οὐχ ἱκανοὶ ἦσαν ἀμύνασθαι, οἱ δ' ὑπὸ χρημάτων διεφθαρμένοι· ἀμφότερα δ' ἦν αὐτοὺς τὰ πείθοντα, κέρδος καὶ δέος —, Ἀθηναῖοι [δ'] οὕτω 30 διακειμένης τῆς Ἑλλάδος αὐτοὶ μὲν εἰς τὰς ναῦς ἐμβάντες ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐβοήθησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ τῶν συμμάχων ἔνιοι εἰς Θερμοπύλας ἀπήντησαν, ἡγούμενοι διὰ τὴν στενότητα τῶν χωρίων τὴν πάροδον οἷοί τ' ἔσεσθαι διαφυλάξαι. Γενομένου 31 δὲ τοῦ κινδύνου κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυμαχίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δέ, οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενόμενοι, ἀλλὰ τοῦ πλήθους ψευσθέντες καὶ οὓς φυλάξειν ᾤοντο καὶ πρὸς οὓς κινδυνεύσειν ἔμελλον, ⟨ἐσφάλησαν⟩ οὐχ ἡττηθέντες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὗπερ ἐτάχθησαν [μάχεσθαι], τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τῶν μὲν δυστυχησάντων, τῶν δὲ τῆς 32 παρόδου κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντ' ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν, οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι πυθόμενοι μὲν τὴν γεγενημένην Λακεδαιμονίοις συμφοράν, ἀποροῦντες δὲ τοῖς περιεστηκόσι πράγμασιν, εἰδότες δ' ὅτι, εἰ μὲν κατὰ γῆν τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπιπλεύσαντες χιλίαις ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν λήψονται, εἰ δ' εἰς τὰς τριήρεις ἐμβήσονται, ὑπὸ τῆς πεζῆς στρατιᾶς ἁλώσονται, ἀμφότερα δ' οὐ δυνήσονται, ἀμύνασθαί τε καὶ φυλακὴν ἱκανὴν καταλιπεῖν, δυοῖν δὲ προκειμένοιν, πότερον 33 χρὴ τὴν πατρίδα ἐκλιπεῖν ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων γενομένους καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγησάμενοι κρεῖττον εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ πενίας [καὶ φυγῆς] ἐλευθερίαν ἢ μετ' ὀνείδους καὶ πλούτου δουλείαν τῆς πατρίδος, ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν, ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἑκατέραν ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας
194 ἅμα τὰς δυνάμεις | κινδυνεύσωσιν, ὑπεκθέμενοι δὲ παῖδας καὶ 34 γυναῖκας καὶ μητέρας εἰς Σαλαμῖνα, συνήθροιζον καὶ τὸ τῶν ἄλλων συμμάχων ναυτικόν. Οὐ πολλαῖς δ' ὕστερον ἡμέραις ἦλθε καὶ ἡ πεζὴ στρατιὰ καὶ τὸ ναυτικὸν τὸ τῶν βαρβάρων, ὃ τίς οὐκ ἂν ἰδὼν ἐφοβήθη, ὡς μέγας καὶ δεινὸς τῇδε τῇ

29, 5 δ' cum libris G et U add. Halb., in parenthesi positis verbis οἱ μὲν — δέος. || 30, 1 delevi δ'. || 31, 5 addidi ἐσφάλησαν, Cob. ἐδυστύχησαν. || 6 μάχεσθαι del. Hirsch. || 33, 4 καὶ φυγῆς del. Hartm.

33 θάνατον κατέγνω, τοῖς δὲ διπλῆν ἐποίησε τὴν βλάβην, ἡγού-
μενος τοὺς μὲν διαπραττομένους βίᾳ ὑπὸ τῶν βιασθέντων
μισεῖσθαι, τοὺς δὲ πείσαντας οὕτως αὐτῶν τὰς ψυχὰς διαφθεί-
ρειν ὥστ' οἰκειοτέρας αὐτοῖς ποιεῖν τὰς ἀλλοτρίας | γυναῖκας ἢ
τοῖς ἀνδράσι, καὶ πᾶσαν ἐπ' ἐκείνοις τὴν οἰκίαν γεγονέναι, καὶ
τοὺς παῖδας ἀδήλους εἶναι ὁποτέρων τυγχάνουσιν ὄντες, τῶν
ἀνδρῶν ἢ τῶν μοιχῶν· ἀνθ' ὧν ὁ τὸν νόμον θεὶς θάνατον
34 αὐτοῖς ἐποίησε τὴν ζημίαν. Ἐμοῦ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οἱ μὲν
νόμοι οὐ μόνον ἀπεγνωκότες εἰσὶ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ κεκελευ-
κότες ταύτην τὴν δίκην λαμβάνειν· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ πότερον χρὴ
35 τούτους ἰσχύειν ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι
πάσας τὰς πόλεις διὰ τοῦτο τοὺς νόμους τίθεσθαι, ἵνα, περὶ
ὧν ἂν πραγμάτων ἀπορῶμεν, παρὰ τούτους ἐλθόντες σκεψώ-
μεθα ὅ τι ἡμῖν ποιητέον ἐστίν. Οὗτοι τοίνυν περὶ τῶν τοιούτων
τοῖς ἀδικουμένοις τοιαύτην δίκην λαμβάνειν παρακελεύονται.
36 Οἷς ὑμᾶς ἀξιῶ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν· εἰ δὲ μή, τοσαύτην
ἄδειαν τοῖς μοιχοῖς ποιήσετε, ὥστε καὶ τοὺς κλέπτας ἐπαρεῖτε
φάσκειν μοιχοὺς εἶναι, εὖ εἰδότας ὅτι, ἐὰν ταύτην τὴν αἰτίαν
περὶ ἑαυτῶν λέγωσι καὶ ἐπὶ τούτῳ φάσκωσιν εἰς τὰς ἀλλοτρίας
οἰκίας εἰσιέναι, οὐδεὶς αὐτῶν ἅψεται. πάντες γὰρ εἴσονται ὅτι
τοὺς μὲν νόμους [τῆς μοιχείας] χαίρειν ἐᾶν δεῖ, τὴν δὲ ψῆφον
τὴν ὑμετέραν δεδιέναι· αὕτη γάρ ἐστι πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει
κυριωτάτη.
37 Σκέψασθε δ', ὦ ἄνδρες· κατηγοροῦσι γάρ μου ὡς ἐγὼ τὴν
θεράπαιναν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετελθεῖν ἐκέλευσα τὸν νεα-
νίσκον. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες, δίκαιον μὲν ἂν ποιεῖν ἡγούμην
ᾡτινιοῦν τρόπῳ τὸν τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν διαφθείραντα λαμ-
38 βάνων· εἰ μὲν γὰρ λόγων ⟨μὲν⟩ εἰρημένων ἔργου δὲ μηδενὸς

33, 7 *θεὶς* Bekk.] *τιθείς*. || **34**, 4 *ἰσχύειν* Cob.] *ἰσχυρούς*. Cf. 28 § 13. || **36**, 1 *τοσαύτην* Hartm.] *τοιαύτην* || 2 *ὥστε* Cob.] *ὡς*. || 6 *τῆς μοιχείας* mihi suspectum. Si genuinum requiro aut *τοὺς τ. μ. νόμους* aut *τ. ν. τοὺς τ. μοιχείας*. Cob. ed. *τ. περὶ τ. μ. νόμους*, sed praep. necessariam non esse evincunt loci a Frohb. citati. Similiter ap. Thuc. *τὸ Μεγαρέων ψήφισμα*. || 8 *κυριώτατον* Cob., *κυρία. ἔτι δὲ σκέψασθε* Halb. Neutro opus. Cf. Frohb. || **37**, 3 et **38**, 5 *ἡγοῦμαι* Hartm. pro *ἡγούμην*, quod, si sanum, referendum ad tempus, quo Euphiletus caedem meditabatur. Cf. or. 30 § 17. || **38**, 1 *μὲν* olim addidi et 5 *ἂν*, quod recepit Hartm.

*γεγενημένου μετελθεῖν ἐκέλευον ἐκεῖνον, ἠδίκουν ἄν· εἰ δ' ἤδη
πάντων διαπεπραγμένων καὶ πολλάκις εἰσεληλυθότος εἰς τὴν
οἰκίαν τὴν ἐμὴν ᾡτινιοῦν τρόπῳ ἐλάμβανον αὐτόν, σωφρονεῖν
⟨ἂν⟩ ἐμαυτὸν ἡγούμην· σκέψασθε δ' ὅτι καὶ ταῦτα ψεύδονται·* 39
*ῥᾳδίως δ' ἐκ τῶνδε γνώσεσθε. Ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες, ὅπερ καὶ
πρότερον εἶπον, φίλος ὢν Σώστρατος καὶ οἰκείως διακείμενος
ἀπαντήσας ἐξ ἀγροῦ περὶ ἡλίου δυσμὰς συνεδείπνει, καὶ ἐπειδὴ
καλῶς εἶχεν αὐτῷ, ἀπιὼν ᾤχετο. Καίτοι πρῶτον μέν, ὦ ἄνδρες,* 40
*ἐνθυμήθητε, εἴ τι ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐγὼ ἐπεβούλευον Ἐρατοσθένει, πότερον ἦν μοι κρεῖττον αὐτῷ ἑτέρωθι δειπνεῖν ἢ τὸν
συνδειπνήσοντά μοι εἰσαγαγεῖν; οὕτω γὰρ ἂν ἧττον ἐτόλμησεν
ἐκεῖνος εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν. Εἶτα δοκῶ ἂν ὑμῖν τὸν συνδειπνοῦντα ἀφεὶς μόνος καταλειφθῆναι καὶ ἔρημος γενέσθαι ἢ
κελεύειν ἐκεῖνον μένειν, ἵνα μετ' ἐμοῦ τὸν μοιχὸν ἐτιμωρεῖτο;
Ἐπειτ', ὦ ἄνδρες, οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν τοῖς ἐπιτηδείοις μεθ'* 41
*ἡμέραν παραγγεῖλαι, καὶ κελεῦσαι αὐτοὺς συλλεγῆναι εἰς [οἰκίαν]
τῶν φίλων του ἐγγυτάτω, μᾶλλον ἢ ἐπειδὴ τάχιστ' ᾐσθόμην
τῆς νυκτὸς περιτρέχειν, οὐκ εἰδὼς ὅντιν' οἴκοι καταλήψομαι
καὶ ὅντιν' ἔξω; καὶ ὡς Ἁρμόδιον μὲν καὶ τὸν δεῖνα ἦλθον
οὐκ ἐπιδημοῦντας (οὐ γὰρ ᾔδη), ἑτέρους δ' οὐκ ἔνδον ὄντας
κατέλαβον, οὓς δ' οἷός τ' ἦ λαβὼν ἐβάδιζον. καίτοι γ' εἰ προῄδη,* 42
*οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν καὶ θεράποντας παρασκευάσασθαι καὶ τοῖς
φίλοις παραγγεῖλαι, ἵν' ὡς ἀσφαλέστατα μὲν αὐτὸς εἰσῇα (τί
γὰρ ᾔδη εἴ τι κἀκεῖνος εἶχε σιδήριον;), ὡς μετὰ πλείστων δὲ
μαρτύρων τὴν τιμωρίαν ἐποιούμην; νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς τῶν
ἐσομένων ⟨ἐν⟩ ἐκείνῃ τῇ νυκτί, οὓς οἷός τ' ἦ παρέλαβον. Καί
μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατ', ὦ ἄνδρες· σκέψασθε δὲ παρ' 43
ὑμῖν αὐτοῖς οὕτω περὶ τούτου τοῦ πράγματος, ζητοῦντες εἴ τις

38, 5 *ἐμαυτόν* del. Weidn. et Hartm., sed vid. Frohb. || **40**, 2 *εἴ τι* Weidn.] *ὅτι εἰ.* Bekk. del. *ὅτι*, Hartm. etiam *ἐνθυμήθητε.* || 6 *ἔρημος.* Vid. ad § 29, 3. || **41**, 2 *οἰκίαν* del. Cob., scribens *του* pro *τῶν* cum Hamakero; *τὴν οὐκ* corr. Frohb. || 6 *ὄντας* del. Halb. fort. recte. Cf. § 23, sed additur etiam Demosth. 47, 35. || **42**, 3 *εἰσῇα* mecum Cob.] *εἰσῄειν.* Ubique mutavi in pr. pers. || *τί*] *πῶς* Frn., nescio an vere. || 6 *ἐν* add. Markl. || **43**, 2 *οὕτως* X. Cum plerisque *οὕτω* scribo ante consonantem.

ἐμοὶ καὶ Ἐρατοσθένει ἔχθρα πώποτε γεγένηται πλὴν ταύτης·
44 οὐδεμίαν γὰρ εὑρήσετε. Οὔτε γὰρ συκοφαντῶν γραφάς μ' ἐγρά-
ψατο, οὔτ' ἐκβάλλειν ἐκ τῆς πόλεως ἐπεχείρησεν, οὔτ' ἰδίας
δίκας ἐδικάσατο, οὔτε συνῄδει κακὸν οὐδὲν ὃ ἐγὼ δεδιὼς μή
τις πύθηται ἐπεθύμουν ⟨ἂν⟩ αὐτὸν ἀπολέσαι, οὔτ' εἰ ταῦτα
διαπραξαίμην, ἤλπιζον [μὲν] χρήματα λήψεσθαι· ἔνιοι γὰρ
τοιούτων πραγμάτων ἕνεκα θάνατον ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι.
45 Τοσούτου τοίνυν δεῖ | ἢ λοιδορία ἢ παροινία ἢ ἄλλη τις δια- 96
φορὰ ἡμῖν γεγονέναι, ὥστ' οὐδ' ἑοράκη τὸν ἄνθρωπον πώποτε
πλὴν ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. τί ἂν οὖν βουλόμενος ἐγὼ τοιοῦτον
κίνδυνον ἐκινδύνευον, εἰ μὴ τὸ μέγιστον τῶν ἀδικημάτων ἦν
46 ὑπ' αὐτοῦ ἠδικημένος; ἔπειτα παρακαλέσας αὐτὸς μάρτυρας
ἠσέβουν, ἐξόν μοι, εἴπερ ἀδίκως ἐπεθύμουν αὐτὸν ἀπολέσαι,
μηδένα μοι τοῦτο συνειδέναι;
47 Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἰδίαν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ νομίζω
ταύτην γενέσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ ⟨κοινὴν⟩ ὑπὲρ τῆς πόλεως
ἁπάσης· οἱ γὰρ ⟨τὰ⟩ τοιαῦτα πράττοντες, ὁρῶντες οἷα τὰ ἆθλα
πρόκειται [τῶν τοιούτων ἁμαρτημάτων], ἧττον εἰς τοὺς ἄλλους
ἐξαμαρτήσονται, ἐὰν καὶ ὑμᾶς ὁρῶσι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας.
48 εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον τοὺς μὲν κειμένους νόμους ἐξαλεῖψαι,
ἑτέρους δὲ θεῖναι, οἵτινες τοὺς μὲν φυλάττοντας τὰς ἑαυτῶν
γυναῖκας ταῖς ⟨ἐσχάταις⟩ ζημίαις ζημιώσουσι, τοῖς δὲ βουλο-
49 μένοις εἰς αὐτὰς ἁμαρτάνειν πολλὴν ἄδειαν ποιήσουσι. Πολὺ
γὰρ οὕτω δικαιότερον ἢ ὑπὸ τῶν νόμων τοὺς πολίτας ἐνεδρεύε-
σθαι, οἳ κελεύουσι μέν, ἐάν τις μοιχὸν λάβῃ, ὅ τι ἂν [οὖν]
βούληται χρῆσθαι, οἱ δ' ἀγῶνες δεινότεροι τοῖς ἀδικουμένοις
καθεστήκασιν ἢ τοῖς παρὰ τοὺς νόμους τὰς ἀλλοτρίας καταισχύ-
50 νουσι γυναῖκας. Ἐγὼ γὰρ νῦν καὶ περὶ τοῦ σώματος καὶ περὶ
τῶν χρημάτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων κινδυνεύω, ὅτι
τοῖς τῆς πόλεως νόμοις ἐπειθόμην.

44, 3 ἐδικάσατο Frohb.] ἐδικάζετο. || 4 ἂν add. Frn. || διαπραξαίμην idem] διεπραξάμην. || 5 μὲν del. Bekk. || 6 ἕνεκεν hic et passim X Sch. Cob., sed vid. Meisterh. p. 174. Ubique mutavi cum al. || **45**, 2 ἑοράκη Hartm.] ἑωρακὼς ἦν. || 3 τοσοῦτον? || **46**, 3 τοῦτο Weidn.] τούτων. || **47**, 2 κοινὴν addidi, ut in proecd. || 3 τὰ add. ibidem. || 4 emblema del. Hartm. || **48**, 3 ἐσχάταις aut μεγίσταις add. Reiske, ταῖς ζημίαις, quae nemo facile addidisset, del. Halb., Cob. Non tuentur me iudice loci citati a Frohb. Pro R. facit oppositum πολλὴν ἄδειαν. || **49**, 3 οὖν del. R., Cob.

2.

190 *ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ*

ΤΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

Oratio funebris in Ceramico habita (si quidem habita est) circa Ol. 96, 4 (393 a. C.) ad celebrandam memoriam eorum Atheniensium, qui bello Corinthiaco Corinthiis contra Lacedaemonios eorumque socios opem ferentes occubuerant. Laudationem hanc alii tribuunt Lysiae, alii, quorum ego sententiae accedo, ab eo abiudicandam censent. *Scheibe.* Spuria quin sit hodie vix quisquam dubitat.

Εἰ μὲν ἡγούμην οἷόν τ' εἶναι, ὦ παρόντες ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλῶσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀρετήν, ἐμεμψάμην ἂν τοῖς ἐπαγγείλασιν ἐπ' αὐτοῖς ἐξ ὀλίγων ἡμερῶν λέγειν· ἐπειδὴ δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ πᾶς χρόνος οὐχ ἱκανὸς λόγον ἴσον παρασκευάσαι τοῖς τούτων ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ, προνοουμένη τῶν ἐνθάδε λεγόντων, ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν ποιεῖσθαι, ἡγουμένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοὺς παρὰ τῶν ἀκουσάντων τυγχάνειν. Ὅμως δ' ὁ μὲν λόγος μοι 2
περὶ τούτων, ὁ δ' ἀγὼν οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα ἀλλὰ πρὸς τοὺς πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότας. Τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν παρεσκεύακεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις καὶ τοῖς εἰπεῖν βουληθεῖσιν, ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς προτέροις περὶ αὐτῶν εἰρῆσθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις παραλελεῖφθαι, ἱκανὰ δὲ καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔτι εἶναι εἰπεῖν· οὔτε γὰρ γῆς ἄπειροι οὔτε θαλάττης οὐδεμιᾶς, πανταχῇ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις οἱ τὰ αὑτῶν πενθοῦντες κακὰ τὰς τούτων ἀρετὰς ὑμνοῦσιν.

Πρῶτον μὲν οὖν τοὺς παλαιοὺς κινδύνους τῶν προγόνων 3
δίειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβών· ἄξιον γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις κἀκείνων μεμνῆσθαι, ὑμνοῦντας μὲν ἐν ταῖς ᾠδαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν μνήμαις, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς

2, 4 *παρεσκεύακεν* Hartm.] *παρεσκεύασεν.* || 7 *ἔτι εἶναι* Wakef.] *ἐξεῖναι.* || 8 *πανταχῇ* X Sch. Cf. Meisterh. p. 114] *πανταχοῦ* vulg. Cob. || **3**, 4 *μνήμαις* Cob. FGR] *γνώμαις* X, Sch.

γὰρ τούτων στερηθείσῃ δουλεία περιέστηκε, τῷ δ' ἄλλων
61 ἀρξάντων ζῆλος ἐγγίγνεται τῆς τῶν προγόνων διανοίας. Ἀλλὰ
ταῦτα μὲν ἐξήχθην ὑπὲρ πάσης ὀλοφύρασθαι τῆς Ἑλλάδος,
ἐκείνων δὲ τῶν ἀνδρῶν ἄξιον καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ μεμνῆσθαι,
οἳ φεύγοντες τὴν δουλείαν καὶ περὶ τοῦ δικαίου μαχόμενοι καὶ
ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας στασιάσαντες, πάντας πολεμίους κεκτη-
μένοι εἰς τὸν Πειραιᾶ κατῆλθον, οὐχ ὑπὸ ⟨τοῦ⟩ νόμου ἀναγκα-
σθέντες, ἀλλ' ὑπὸ τῆς φύσεως πεισθέντες, καινοῖς κινδύνοις
62 τὴν παλαιὰν ἀρετὴν τῶν προγόνων μιμησάμενοι, ταῖς αὑτῶν
ψυχαῖς κοινὴν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἄλλοις κτησάμενοι, θάνατον
μετ' ἐλευθερίας αἱρούμενοι ἢ βίον μετὰ δουλείας, οὐχ ἧττον
ταῖς συμφοραῖς αἰσχυνόμενοι ἢ τοῖς ἐχθροῖς ὀργιζόμενοι, μᾶλλον
βουληθέντες ἐν τῇ αὑτῶν ἀποθνῄσκειν ἢ ζῆν τὴν ἀλλοτρίαν
οἰκοῦντες, συμμάχους μὲν ὅρκους καὶ συνθήκας ἔχοντες, πολε-
μίους δὲ τούς ⟨τε⟩ πρότερον ὑπάρχοντας καὶ τοὺς πολίτας τοὺς
63 ἑαυτῶν. Ἀλλ' ὅμως οὐ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων φοβηθέντες,
ἀλλ' ἐν τοῖς σώμασι τοῖς ἑαυτῶν κινδυνεύσαντες, τρόπαιον
μὲν τῶν πολεμίων ἔστησαν, μάρτυρας δὲ τῆς αὑτῶν ἀρετῆς
ἐγγὺς ὄντας τοῦδε τοῦ μνήματος τοὺς Λακεδαιμονίων τάφους
παρέχονται. Καὶ γάρ τοι μεγάλην μὲν ἀντὶ μικρᾶς ἀπέδειξαν
τὴν πόλιν, ὁμονοοῦσαν δ' ἀντὶ στασιαζούσης ἀπέφηναν, τείχη
64 δ' ἀντὶ τῶν καθῃρημένων ⟨καίν'⟩ ἀνέστησαν. Οἱ δὲ κατελθόντες
αὐτῶν, ἀδελφὰ τὰ βουλεύματα τοῖς ἔργοις τῶν ἐνθάδε κειμένων
ἐπιδεικνύντες, οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν ἐχθρῶν ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν
τῆς πόλεως ἐτράποντο, καὶ οὔτ' ἐλαττοῦσθαι δυνάμενοι οὔτ'
αὐτοὶ πλέον ἔχειν δεόμενοι τῆς μὲν αὑτῶν ἐλευθερίας καὶ τοῖς
βουλομένοις δουλεύειν μετέδοσαν, τῆς δ' ἐκείνων δουλείας
65 αὐτοὶ μετέχειν οὐκ ἠξίωσαν. Ἔργοις δὲ μεγίστοις καὶ καλλίστοις
ἀπελογήσαντο, ὅτι οὐ κακίᾳ τῇ αὑτῶν οὐδ' ἀρετῇ τῶν πολεμίων
πρότερον ἐδυστύχησεν ἡ πόλις· εἰ γὰρ στασιάσαντες πρὸς ἀλλή-
λους βίᾳ παρόντων Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν
εἰς τὴν αὑτῶν οἷοί τ' ἐγίγνοντο κατελθεῖν, δῆλον ὅτι ῥᾳδίως
ἂν ὁμονοοῦντες πολεμεῖν αὐτοῖς ἐδύναντο.
66 Ἐκεῖνοι μὲν οὖν διὰ τοὺς ἐν Πειραιεῖ κινδύνους ὑπὸ πάντων

61, 6 aut τοῦ adde aut τῆς dele. || **62**, 7 τε add. Cob. || **63**, 7 Turicenses νέα inseri iubent aut post δὲ aut post καθῃρημένων. Inserui καίν'.

*τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι τὴν εὐψυχίαν ἐπιδείκνυσθαι, οὐ
δυνάμενοι δὲ τούτων τυχεῖν ἐστράτευσαν ἐπ᾽ αὐτούς, οὐδεμιᾶς
διαφορᾶς πρότερον πρὸς Καδμείους ὑπαρχούσης, οὐδὲ τοῖς
ζῶσιν Ἀργείων χαριζόμενοι, ἀλλὰ τοὺς τεθνεῶτας ἐν τῷ πολέμῳ* 9
*ἀξιοῦντες τῶν νομιζομένων τυγχάνειν πρὸς τοὺς ἑτέρους ὑπὲρ
ἀμφοτέρων ἐκινδύνευσαν, ὑπὲρ μὲν τῶν, ἵνα μηκέτ᾽ εἰς τοὺς
τεθνεῶτας ἐξαμαρτάνοντες πλείω περὶ τοὺς θεοὺς ἐξυβρίσωσιν,
ὑπὲρ δὲ τῶν ἑτέρων, ἵνα μὴ [πρότερον] εἰς τὴν αὐτῶν ἀπέλ-
θωσι πατρίου τιμῆς ἀτυχήσαντες καὶ Ἑλληνικοῦ νόμου στερη-
θέντες καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἡμαρτηκότες. Ταῦτα διανοηθέντες,* 10
*καὶ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ τύχας κοινὰς ἁπάντων ἀνθρώπων νομί-
ζοντες, πολλοὺς μὲν πολεμίους κτώμενοι, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες
σύμμαχον ἐνίκων μαχόμενοι. Καὶ οὐχ ὑπὸ τῆς τύχης ἐπαρ-
θέντες μείζονος παρὰ Καδμείων τιμωρίας ἐπεθύμησαν, ἀλλ᾽
ἐκείνοις μὲν ἀντὶ τῆς ἀσεβείας τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν ἐπεδείξαντο,
αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ἆθλα ὧνπερ ἕνεκ᾽ ἀφίκοντο, τοὺς Ἀργείων
νεκρούς, ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι. Περὶ μὲν οὖν τοὺς
ἀποθανόντας τῶν [ἑπτὰ] ἐπὶ Θήβας τοιοῦτοι γεγόνασιν.*

Ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ, ἐπειδὴ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ ἀνθρώπων 11
*ἠφανίσθη, οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ ἔφευγον μὲν Εὐρυσθέα, ἐξηλαύ-
νοντο δ᾽ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, αἰσχυνομένων μὲν τοῖς
ἔργοις, φοβουμένων δὲ τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν, ἀφικόμενοι
εἰς τήνδε τὴν πόλιν ἱκέται ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐκαθέζοντο· ἐξαιτου-* 12
*μένου δ᾽ αὐτοὺς Εὐρυσθέως Ἀθηναῖοι οὐκ ἠθέλησαν ἐκδοῦναι,
ἀλλὰ τὴν Ἡρακλέους ἀρετὴν μᾶλλον ᾐδοῦντο ἢ τὸν κίνδυνον
τὸν ἑαυτῶν ἐφοβοῦντο, καὶ ἠξίουν ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων
μετὰ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δυναμένοις χαρι-
ζόμενοι τοὺς ὑπ᾽ ἐκείνων ἀδικουμένους ἐκδοῦναι. Ἐπιστρατεύ-* 13
*σαντος δ᾽ Εὐρυσθέως μετὰ τῶν ⟨ἐν⟩ ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ Πελο-
πόννησον ἐχόντων, οὐδ᾽ ἐγγὺς τῶν δεινῶν γενόμενοι μετέγνωσαν,
ἀλλὰ τὴν αὐτὴν εἶχον γνώμην ἥνπερ πρότερον, ἀγαθὸν μὲν
οὐδὲν ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῶν πεπονθότες, ἐκείνους τ᾽ οὐκ
εἰδότες ὁποῖοί τινες ἄνδρες γενόμενοι ἔσονται, δίκαιον δὲ νομί-* 14

9, 5 expunxi *πρότερον*. || **10**, 1 *ταῦτα* ⟨*δὴ*⟩ Cob. || 9 *ἑπτὰ* del. Halb. || **13**, 2 *ἐν* om. X et Sch., e cuius coni. vs. 3 *οὐδ᾽* dedi pro *οὐκ*. || 7 *ἔσονται γενόμενοι* X. Transposuit Hirschig

ἐλάττονος τῆς ἀρετῆς ἡγούμενοι αὑτοὺς μὲν ἀπεστέρησαν βίου,
χήρας δὲ ⟨τὰς⟩ γυναῖκας ἐποίησαν, ὀρφανοὺς δὲ τοὺς [αὐτῶν]
παῖδας κατέλιπον, ἐρήμους δ' ἀδελφοὺς καὶ πατέρας καὶ μητέρας
72 κατέστησαν; Πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν ὑπαρχόντων τοὺς μὲν παῖδας
αὐτῶν ζηλῶ, ὅτι νεώτεροί εἰσιν ἢ ὥστ' εἰδέναι οἵων πατέρων
ἐστέρηνται, ἐξ ὧν δ' οὗτοι γεγόνασιν, οἰκτίρω, ὅτι πρεσβύτεροι
73 ἢ ὥστ' ἐπιλαθέσθαι τῆς δυστυχίας τῆς ἑαυτῶν. Τί γὰρ ἂν
τούτων ἀνιαρότερον γένοιτο, ἢ τεκεῖν μὲν καὶ θρέψαι [καὶ
θάψαι] τοὺς αὑτῶν, ἐν δὲ τῷ γήρᾳ ἀδυνάτους μὲν εἶναι τῷ
σώματι, πασῶν δ' ἀπεστερημένους τῶν ἐλπίδων ἀφίλους καὶ
ἀπόρους γεγονέναι, ὑπὸ δὲ τῶν αὐτῶν πρότερον ζηλοῦσθαι
καὶ νῦν ἐλεεῖσθαι, ποθεινότερον δ' αὐτοῖς εἶναι τὸν θάνατον
τοῦ βίου; Ὅσῳ γὰρ ἄνδρες ἀμείνους ἦσαν, τοσούτῳ τοῖς κατα-
74 λειπομένοις τὸ πένθος μεῖζον. Πῶς δ' αὐτοὺς χρὴ λῆξαι τῆς
λύπης; Πότερον ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς; ἀλλὰ τότε
αὐτῶν εἰκὸς καὶ τοὺς ἄλλους μεμνῆσθαι. Ἀλλ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις
ταῖς κοιναῖς; ἀλλ' ἱκανὸν λυπῆσαι, τῶν μὲν σφετέρων τέκνων
τετελευτηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπολαυόντων τῆς τούτων
ἀρετῆς. Ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις κινδύνοις, ὅταν ὁρῶσι τοὺς μὲν
πρότερον ὄντας φίλους φεύγοντας τὴν αὐτῶν ἀπορίαν, τοὺς
δ' ἐχθροὺς μέγα φρονοῦντας ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις ταῖς τούτων;
75 μόνην δ' ἂν μοι δοκοῦμεν ταύτην τοῖς ἐνθάδε κειμένοις ἀπο-
δοῦναι χάριν, εἰ τοὺς μὲν τοκέας αὐτῶν ὁμοίως ὥσπερ ἐκεῖνοι
περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα, τοὺς δὲ παῖδας οὕτως ἀσπαζοίμεθα
ὥσπερ αὐτοὶ πατέρες ὄντες, ταῖς δὲ γυναιξὶν εἰ τοιούτους βοη-
θοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχοιμεν, οἰοίπερ ἐκεῖνοι ζῶντες ἦσαν.
76 Τίνας γὰρ ἂν εἰκότως μᾶλλον τιμῷμεν τῶν ἐνθάδε κειμένων;
τίνας δ' ἂν τῶν ζώντων δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα ἢ
τοὺς τούτοις προσήκοντας, οἳ τῆς μὲν τούτων ἀρετῆς τὸ ἴσον
τοῖς ἄλλοις ἀπέλαυσαν, ἀποθανόντων δὲ μόνοι γνησίως τῆς
δυστυχίας μετέχουσιν.
77 Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ τοιαῦτ' ὀλοφύρεσθαι· οὐ γὰρ
ἐλανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὄντες θνητοί· ὥστε τί δεῖ, ἃ πάλαι
προσεδοκῶμεν πείσεσθαι, ὑπὲρ τούτων νῦν ἄχθεσθαι, ἢ λίαν

71, 6 *τάς* add. Hartm. || delevi *αὐτῶν*. || 7 *κατέλιπον* Halb.] *ἀπέλιπον*. || **72**, 3 *καὶ θάψαι* del. R. || **77**, 2 *λανθάνομεν* T. Non opus.

*οὕτω βαρέως φέρειν ἐπὶ ταῖς τῆς φύσεως συμφοραῖς, ἐπιστα-
μένους ὅτι ὁ θάνατος κοινὸς καὶ τοῖς χειρίστοις καὶ τοῖς βελτί-
στοις; Οὔτε | γὰρ τοὺς πονηροὺς ὑπερορᾷ οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς
θαυμάζει, ἀλλ' ἴσον ἑαυτὸν παρέχει πᾶσιν. Εἰ μὲν γὰρ οἷόν τ'* 78
*ἦν τοῖς τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους διαφυγοῦσιν ἀθανάτους
εἶναι τὸν λοιπὸν χρόνον, ἄξιον ⟨ἦν⟩ τοῖς ζῶσι τὸν ἅπαντα
χρόνον πενθεῖν τοὺς τεθνεῶτας· νῦν δ' ἥ τε φύσις καὶ νόσων
ἥττων καὶ γήρως, ὅ τε δαίμων ὁ τὴν ἡμετέραν μοῖραν εἰληχὼς
ἀπαραίτητος· ὥστε προσήκει τούτους εὐδαιμονεστάτους ἡγεῖσθαι,* 79
*οἵτινες ὑπὲρ τῶν μεγίστων καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες οὕτω
τὸν βίον ἐτελεύτησαν, οὐκ ἐπιτρέψαντες περὶ αὑτῶν τῇ τύχῃ,
οὐδ' ἀναμείναντες τὸν αὐτόματον θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι
τὸν κάλλιστον. Καὶ γάρ τοι ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνῆμαι,
ζηλωταὶ δ' ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἳ πενθοῦνται* 80
*μὲν διὰ τὴν φύσιν ὡς θνητοί, ὑμνοῦνται δ' ὡς ἀθάνατοι διὰ
τὴν ἀρετήν. Καὶ γάρ τοι θάπτονται δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες
τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου, ὡς ἀξίους
ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ
τοὺς ἀθανάτους τιμᾶσθαι. Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω* 81
*τοῦ θανάτου καὶ ζηλῶ, καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι
κρεῖττον εἶναι γενέσθαι, οἵτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωμάτων
ἔτυχον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὑτῶν κατέλιπον·
ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις ἔθεσι χρῆσθαι, καὶ θεραπεύ-
οντας τὸν πάτριον νόμον ὀλοφύρεσθαι τοὺς θαπτομένους.*

3.

| *ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.*

Is cui haec oratio scripta est, amator Theodoti pueri Plataeensis a Simone, qui et ipse illum puerum amabat, vulneris de industria illati reus factus, ab hoc crimine, quod exilio et bonorum publicatione puniebatur, apud Areopagitas se defendit post cladem Ol. 96, 4 (393) ab Atheniensibus sociisque ad Corinthum acceptam (§ 45). *Scheibe.* Reum hominem opulentnm et nobilem fuisse docet § 47.

78, 3 *ἦν* om X. Sch. Cob. al., habent pauca apogr. et abesse vix potest.

Πολλὰ καὶ δεινὰ συνειδὼς Σίμωνι, ὦ βουλή, οὐκ ἄν ποτ'
αὐτὸν εἰς τοσοῦτον τόλμης ἡγησάμην ἀφικέσθαι, ὥσθ' ὑπὲρ
ὧν αὐτὸν ἔδει δοῦναι δίκην, ὑπὲρ τούτων ὡς ἀδικούμενον
ἔγκλημα ποιήσασθαι καὶ οὕτω μέγαν καὶ σεμνὸν ὅρκον διομο-
2 *σάμενον εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν. Εἰ μὲν οὖν ἄλλοι τινὲς ἔμελλον περὶ*
ἐμοῦ διαγνώσεσθαι, σφόδρ' ἂν ἐφοβούμην τὸν κίνδυνον, ὁρῶν
ὅτι καὶ παρασκευαὶ καὶ τύχαι ἐνίοτε τοιαῦται γίγνονται, ὥστε
πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην ἀποβαίνειν τοῖς κινδυνεύουσιν· εἰς
3 *ὑμᾶς δ' εἰσελθὼν ἐλπίζω τῶν δικαίων τεύξεσθαι. Μάλιστα δ'*
ἀγανακτῶ, ὦ βουλή, ὅτι [περὶ τραυμάτων] εἰπεῖν ἀναγκασθή-
σομαι πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν ἐγὼ αἰσχυνόμενος εἰ μέλλοιεν πολλοί
μοι συνείσεσθαι, ἠνεσχόμην ἀδικούμενος. Ἐπειδὴ δὲ Σίμων
μ' εἰς τοιαύτην ἀνάγκην κατέστησεν, οὐδὲν ἀποκρυψάμενος
4 *ἅπαντα διηγήσομαι πρὸς ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα. Ἀξιῶ δ', ὦ*
βουλή, εἰ μὲν ἀδικῶ, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν· ἐὰν δὲ
περὶ τούτων ἀποδείξω ὡς οὐκ ἔνοχός εἰμι οἷς Σίμων διωμό-
σατο, ἄλλως δ' ὑμῖν φαίνωμαι παρὰ τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμαυτοῦ
ἀνοητότερον [πρὸς τὸ μειράκιον] διατεθείς, αἰτοῦμαι ὑμᾶς
μηδέν με χείρω νομίζειν, εἰδότας ὅτι ἐπιθυμῆσαι μὲν ἅπασιν
ἀνθρώποις ἔνεστιν, οὗτος δὲ βέλτιστος ἂν εἴη καὶ σωφρονέστα-
τος, ὅστις κοσμιώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται. οἷς ἅπασιν
ἐμποδὼν ἐμοὶ γεγένηται Σίμων οὑτοσί, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἐπιδείξω.
5 *Ἡμεῖς γὰρ ἐπεθυμήσαμεν, ὦ βουλή, Θεοδότου, Πλαταϊκοῦ*
μειρακίου, καὶ ἐγὼ μὲν εὖ ποιῶν αὐτὸν ἠξίουν εἶναί μοι φίλον,
οὗτος δ' ὑβρίζων καὶ παρανομῶν ᾤετ' ἀναγκάσειν αὐτὸν ποιεῖν
ὅ τι βούλοιτο. Ὅσα μὲν οὖν ἐκεῖνος κακὰ ὑπ' αὐτοῦ πέπονθε,
πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ὅσα δ' εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἐξημάρτηκεν,
6 *ἡγοῦμαι ταῦθ' ὑμῖν προσήκειν ἀκοῦσαι. Πυθόμενος γὰρ ὅτι*
τὸ μειράκιον ἦν παρ' ἐμοί, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν
νύκτωρ | μεθύων, ἐκκόψας τὰς θύρας εἰσῆλθεν εἰς τὴν γυναι- 97

1, 5 *ἐλθεῖν*] malim *εἰσελθεῖν*, cum M. || 2, 3 *τύχαι*, res fortuitae ac improvisae] *τέχναι* Halb. (Cob.). Obstat duplex *καί*. || 3, 2 *περὶ τραυμάτων*] del. Halb.: Sch. et Cob. cum Franzio scr. *περὶ τοιούτων πραγμάτων*. || 3 *περὶ* idem] *ὑπέρ*. || 4, 5 *πρὸς τ. μ.* del. Halb. Cob. || 8 *τὰς τοιαύτας συμφορὰς* Cob. Sed. cf. § 9. || *οἷς ἅπασιν*] haereo in *ἅπασιν*, quod vide num male repetitum sit e vs. 7. An latet *ὃ μὴ ποιῆσαι*?

κωνῖτιν, ἔνδον οὐσῶν τῆς τε ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς καὶ τῶν ἀδελ-
φιδῶν, αἳ ⟨ἀεὶ⟩ οὕτω κοσμίως βεβιώκασιν ὥστε καὶ ὑπὸ τῶν
οἰκείων ὁρώμεναι αἰσχύνεσθαι. Οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτ' ἦλθεν 7
ὕβρεως ὥστ' οὐ πρότερον ἠθέλησεν ἀπελθεῖν, πρὶν αὐτὸν ἡγού-
μενοι δεινὰ ποιεῖν οἱ παραγενόμενοι [καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλθόντες]
ἐπὶ παῖδας κόρας καὶ ὀρφανὰς εἰσιόντα ἐξήλασαν βίᾳ. Καὶ
τοσούτου ἐδέησεν αὐτῷ μεταμελῆσαι τῶν ὑβρισμένων, ὥστ'
ἐξευρὼν οὗ ἐδειπνοῦμεν ἀτοπώτατον πρᾶγμα καὶ ἀπιστότατον
ἐποίησεν, εἰ μή τις εἰδείη τὴν τούτου μανίαν. Ἐκκαλέσας γάρ 8
μ' ἔνδοθεν, ἐπειδὴ τάχιστ' ἐξῆλθον, εὐθύς με τύπτειν ἐπεχεί-
ρησεν· ἐπειδὴ δ' αὐτὸν ἠμυνάμην, ἐκστὰς ἔβαλλέ με λίθοις.
Καὶ ἐμοῦ μὲν ἁμαρτάνει, Ἀριστοκρίτου δέ, ὃς παρ' ἔμ' ἦλθε
μετ' αὐτοῦ, [βαλὼν λίθῳ] συντρίβει τὸ μέτωπον. Ἐγὼ τοίνυν, 9
ὦ βουλή, ἡγούμενος μὲν δεινὰ πάσχειν, αἰσχυνόμενος δέ,
ὅπερ ἤδη καὶ πρότερον εἶπον, τῇ συμφορᾷ, ἠνειχόμην, καὶ
μᾶλλον ᾑρούμην μὴ λαβεῖν τούτων τῶν ἁμαρτημάτων δίκην ἢ
δόξαι τοῖς πολίταις ἀνόητος εἶναι, εἰδὼς ὅτι τῇ μὲν τούτου
πονηρίᾳ πρέποντ' ἐστὶ τὰ πεπραγμένα, ἐμοῦ δὲ πολλοὶ κατα-
γελάσονται τοιαῦτα πάσχοντος τῶν φθονεῖν εἰθισμένων, ἐάν
τις ἐν τῇ πόλει προθυμῆται χρηστὸς εἶναι. Οὕτω δὲ σφόδρ' 10
ἠπορούμην ὅ τι χρησαίμην, ὦ βουλή, τῇ τούτου παρανομίᾳ,
ὥστ' ἔδοξέ μοι κράτιστον εἶναι ἀποδημῆσαι [ἐκ τῆς πόλεως].
Λαβὼν δὴ τὸ μειράκιον (ἅπαντα γὰρ δεῖ τἀληθῆ λέγειν) ᾠχό-
μην ἐκ τῆς πόλεως. Ἐπειδὴ δ' ᾤμην ἱκανὸν εἶναι τὸν χρόνον
Σίμωνι ἐπιλαθέσθαι μὲν τοῦ νεανίσκου, μεταμελῆσαι δὲ τῶν
πρότερον ἡμαρτημένων, ἀφικνοῦμαι πάλιν. Κἀγὼ μὲν ᾠχόμην 11
εἰς Πειραιᾶ, οὗτος δ' αἰσθόμενος εὐθέως ἥκοντα τὸν Θεόδοτον
καὶ διατρίβοντα παρὰ Λυσιμάχῳ, ὃς ᾤκει πλησίον τῆς οἰκίας
ἧς οὗτος ἐμεμίσθωτο, παρεκάλεσέ τινας τῶν τούτου ἐπιτηδείων.
Καὶ οὗτοι μὲν ἠρίστων καὶ ἔπινον, φύλακα καταστήσαντες ἐπὶ

6, 5 *ἀεὶ* add. Hartm. || **7**, 3 *καὶ — ἐλθόντες* del. Frn. || **8**, 3 *ἠμυνάμην, ἐκστὰς* Tayl.:] *ἠμυνάμην ἐνστάς*. Hunc usum localem verbi *ἐκστῆναι*, de quo cum Reiskio dubitabat Frn. (*ἄποθεν* [imo *ἄπωθεν*] *στὰς* aut *ἀποστὰς* requirens) satis tuetur v. c. Arist. Ach. 617. || 5 del. Halb. Cob. || **10**, 3 *ἐκ τ. π.* del. Cob. cum eodem. || **11**, 2 *εἰς*] *ἐς*. || 5 *φύλακα* (Cob.) *καταστήσαντες* Halb. Cob.] *φύλακας δὲ κατέστησαν*.

τοῦ τέγους, ἵν', ὁπότ' ἐξέλθοι τὸ μειράκιον, εἰσαρπάσειαν αὐτόν.
12 *Ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ ἀφικνοῦμαι ἐγὼ ἐκ Πειραιῶς, κἀκτρέ-
πομαι παριὼν ὡς τὸν Λυσίμαχον· ὀλίγον δὲ χρόνον διατρίψαντες
ἐξερχόμεθα. Οὗτοι δ' ἤδη μεθύοντες ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς.
Καὶ οἵ μέν τινες αὐτῷ τῶν παραγενομένων οὐκ ἠθέλησαν συν-
εξαμαρτεῖν, Σίμων δ' οὑτοσὶ καὶ Θεόφιλος καὶ Πρώταρχος
καὶ Αὐτοκλῆς εἷλκον τὸ μειράκιον· ὁ δὲ ῥίψας τὸ ἱμάτιον ᾤχετο*
13 *φεύγων. Ἐγὼ δ' ἡγούμενος ἐκεῖνον μὲν ἐκφεύξεσθαι, τούτους
δ', ἐπειδὴ τάχιστ' ἐντύχοιεν ἀνθρώποις, αἰσχυνομένους ἀποτρέ-
ψεσθαι, ταῦτα ⟨δὴ⟩ διανοηθεὶς ἑτέραν ὁδὸν ᾠχόμην ἀπιών·
οὕτω σφόδρ' αὐτοὺς ἐφυλαττόμην καὶ πάντα ταῦθ' ὑπὸ τούτων*
14 *γιγνόμενα μεγάλην ἐμαυτῷ συμφορὰν ἐνόμιζον. Κἀνταῦθα
μέν, ἵνα φησὶ Σίμων τὴν μάχην γενέσθαι, οὔτε τούτων οὐθ'
ἡμῶν οὐδεὶς οὔτε κατεάγη τὴν κεφαλὴν οὔτ' ἄλλο κακὸν οὐδὲν
ἔλαβεν, ὧν ἐγὼ τοὺς παραγενομένους ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 *Ὅτι μὲν τοίνυν οὗτος ἦν ὁ ἀδικήσας, ὦ βουλή, καὶ ἐπιβου-
λεύσας ἡμῖν, καὶ οὐκ ἐγὼ τούτῳ, ὑπὸ τῶν παραγενομένων
μεμαρτύρηται ὑμῖν. Μετὰ δὲ ταῦτα τὸ μὲν μειράκιον εἰς κνα-
φεῖον κατέφυγεν, οὗτοι δὲ συνεισπεσόντες ἦγον αὐτὸν βίᾳ,*
16 *βοῶντα καὶ κεκραγότα καὶ μαρτυρόμενον. Συνδραμόντων δ'
ἀνθρώπων πολλῶν καὶ ἀγανακτούντων τῷ πράγματι καὶ δεινὰ
φασκόντων εἶναι τὰ γιγνόμενα, τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν
ἐφρόντιζον, Μόλωνα δὲ τὸν κναφέα καὶ ἄλλους τινὰς ἐπαμύ-*
17 *νειν ἐπιχειροῦντας συνέκοψαν. Ἤδη δ' αὐτοῖς οὖσι παρὰ τὴν
Λάμπωνος οἰκίαν ἐγὼ μόνος βαδίζων ἐντυγχάνω, δεινὸν δ'
ἡγησάμενος εἶναι καὶ αἰσχρὸν περιιδεῖν οὕτως ἀνόμως καὶ βιαίως* | 98
*ὑβρισθέντα τὸν νεανίσκον, ἐπιλαμβάνομαι αὐτοῦ· οὗτοι δέ,
διότι μὲν τοιαῦτα παρῃνόμουν εἰς ἐκεῖνον, οὐκ ἠθέλησαν εἰπεῖν*
18 *ἐρωτηθέντες, ἀφέμενοι δὲ τοῦ νεανίσκου ἔτυπτον ἐμέ. Μάχης*

12, 1 *κἀκτρέπομαι* Halb.] *καὶ τρέπομαι.* || 3 *ἐξερχόμεθα ἤδη μεθύοντες. οὗτοι δ'* X] corr. Schott.; Sch. *ἤδη μεθ.* posuit post *ἡμᾶς*, Cob. *οἱ δὲ* pro *οὗτοι δ' ἤδη*, Bartelt *ἤδη δὲ μ. οὗτοι ἐκπ.* || **13**, 3 *δὴ* add. R. || *ὁδὸν* hic et infra § 35 del. Cob. || **15**, 3 et **16**, 4 malui *κναφεῖον* et *κναφέα* pro *γν*. Vid. ad or. 23, 22. || **17**, 5 *παρηνόμουν* X. In decreto Mylasio CIG no. 2691 a. 355/4 a. C. iam occurrit forma *παρ-ηνομημένου*. Cf. Praefatio.

*δὲ γενομένης, ὦ βουλή, καὶ τοῦ μειρακίου βάλλοντος αὐτοὺς
καὶ περὶ τοῦ σώματος ἀμυνομένου καὶ τούτων ἡμᾶς βαλλόντων
ἔτι δὲ τυπτόντων αὐτὸν [ὑπὸ τῆς μέθης], καὶ ἐμοῦ ἀμυνομένου,
καὶ τῶν παραγενομένων ὡς ἀδικουμένοις ἡμῖν ἁπάντων ἐπι-
κουρούντων, ἐν τούτῳ τῷ θορύβῳ συντριβόμεθα τὰς κεφαλὰς
ἅπαντες. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι οἱ μετὰ τούτου παροινήσαντες, ἐπειδὴ* 19
*τάχιστά μ' εἶδον μετὰ ταῦτα, ἐδέοντό μου συγγνώμην ἔχειν,
οὐχ ὡς ἠδικημένοι ἀλλ' ὡς δεινὰ πεποιηκότες· καὶ ἐξ ἐκείνου
τοῦ χρόνου τεττάρων ἐτῶν παρεληλυθότων οὐδέν μοι πώποτε
ἐνεκάλεσεν οὐδείς· Σίμων δ' οὑτοσί, ὁ πάντων τῶν κακῶν* 20
*αἴτιος γενόμενος, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν ἦγε δεδιὼς
περὶ αὑτοῦ, ἐπειδὴ δέ ⟨με⟩ δίκας ἰδίας ᾔσθετο κακῶς ἀγωνι-
σάμενον ἐξ ἀντιδόσεως, καταφρονήσας μου οὑτωσὶ τολμηρῶς
εἰς τοιοῦτον ἀγῶνά με κατέστησεν. Ὡς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ
λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς παραγενομένους μάρτυρας παρέξομαι.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων ἀκη- 21
*κόατε· ἐβουλόμην δ' ἄν, ὦ βουλή, Σίμωνα τὴν αὐτὴν γνώμην
ἐμοὶ ἔχειν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαντες τἀληθῆ ῥᾳδίως
ἔγνωτε τὰ δίκαια. Ἐπειδὴ δ' αὐτῷ οὐδὲν μέλει τῶν ὅρκων ὧν
διωμόσατο, πειράσομαι καὶ περὶ ὧν οὗτος ἔψευσται διδάσκειν
ὑμᾶς. Ἐτόλμησε γὰρ εἰπεῖν ὡς αὐτὸς μὲν τριακοσίας δραχμὰς* 22
*ἔδωκε Θεοδότῳ, συνθήκας πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, ἐγὼ δ'
ἐπιβουλεύσας ἀπέστησα αὐτοῦ τὸ μειράκιον, καίτοι ἐχρῆν αὐτόν,
εἴπερ ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, παρακαλέσαντα μάρτυρας ὡς πλείστους
κατὰ τοὺς νόμους διαπράττεσθαι περὶ αὐτῶν. Οὗτος δὲ τοιοῦ-* 23
*τον ⟨μὲν⟩ οὐδὲν πώποτε φαίνεται ποιήσας, ὑβρίζων δὲ καὶ
τύπτων ἀμφοτέρους ἡμᾶς καὶ κωμάζων καὶ τὰς θύρας ἐκβάλ-
λων καὶ νύκτωρ εἰσιὼν ἐπὶ γυναῖκας ἐλευθέρας. Ἃ χρὴ μάλιστ',
ὦ βουλή, τεκμήρια νομίζειν ὅτι ψεύδεται πρὸς ὑμᾶς. Σκέψασθε* 24
δ' ὡς ἄπιστα εἴρηκε. Τὴν γὰρ οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἅπασαν πεν-

18, 2 locus corruptus, in quo satis habeo delere emblema *ὑ. τ. μ.* Cf. § 37, unde expectatur saltem *αὐτὸν βαλλόντων, ἔτι δὲ τυπτόντων ἡμᾶς*, quae tamen non sufficiunt. || **19**, 3 *ἠδικημένοι* Cob. cum Halb.] *ἀδικούμενοι*. || **20**, 3 *δέ ⟨με⟩* Cob. An *⟨μ'⟩ ᾔσθετο*? Cf. 19, 2. || **21**, 3 fort. *διέγνωτε*, sed fero vulgatum. || **23**, 2 *μὲν* add. Hartm.

τήκοντα καὶ διακοσίων δραχμῶν ἐτιμήσατο· καίτοι θαυμαστὸν
εἰ τὸν ἑταιρήσοντα πλείονος ἐμισθώσατο ὧν αὐτὸς τυγχάνει
25 κεκτημένος. Εἰς τοῦτο δ' ἥκει τόλμης ὥστ' οὐκ ἐξαρκεῖ περὶ
τούτου μόνον αὐτῷ ψεύσασθαι, περὶ τοῦ δεδωκέναι τὸ ἀργύ-
ριον, ἀλλὰ καὶ κεκομίσθαι φησί· καίτοι πῶς εἰκός ἐστι τότε
μὲν ἡμᾶς τοιαῦτ' ἐξαμαρτεῖν οἷα κατηγόρηκεν οὗτος, ἀποστε-
ρῆσαι βουλομένους τὰς τριακοσίας δραχμάς, ἐπειδὴ δ' ἀπεμα-
χεσάμεθα, τηνικαῦτ' ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῷ, μήτ'
ἀφειμένους τῶν ἐγκλημάτων μήτ' ἀνάγκης ἡμῖν μηδεμιᾶς
26 γενομένης; Ἀλλὰ γάρ, ὦ βουλή, πάντ' αὐτῷ ταῦτα σύγκειται
καὶ μεμηχάνηται, καὶ δοῦναι μέν φησιν, ἵνα μὴ δοκῇ δεινὰ
ποιεῖν, εἰ μηδενὸς αὐτῷ συμβολαίου γεγενημένου τοιαῦτ' ἐτόλμα
ὑβρίζειν [τὸ μειράκιον], ἀπειληφέναι δὲ προσποιεῖται, διότι
φανερός ἐστιν ἐγκαλέσας οὐδεπώποτ' ἀργύριον οὐδὲ μνείαν
περὶ τούτου οὐδεμίαν ποιησάμενος.
27 Φησὶ δ' ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ θύραις ὑπ' ἐμοῦ δεινῶς διατεθῆναι
τυπτόμενος. φαίνεται δὲ πλέον ἢ τέτταρα στάδια ἀπὸ τῆς οἰκίας
διώξας τὸ μειράκιον οὐδὲν κακὸν ἔχων, καὶ ταῦτα πλέον ἢ
διακοσίων ἰδόντων ἀνθρώπων ἔξαρνός ἐστι.
28 Λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου ὄστρα-
κον ἔχοντες, καὶ ὡς ἠπείλουν αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτενεῖν, καὶ ὡς
τοῦτ' ἐστὶ δὴ πρόνοια. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι, ὦ βουλή, ῥᾴδιον εἶναι
γνῶναι ὅτι ψεύδεται, οὐ μόνον ὑμῖν τοῖς εἰωθόσι σκοπεῖσθαι
29 περὶ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι. Τῷ γὰρ ἂν
δόξειε πιστὸν ὡς ἐγὼ προνοηθεὶς καὶ ἐπιβουλεύων ἦλθον ἐπὶ |
τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν, μετὰ τοῦ μειρακίου; τοσούτων
ἀνθρώπων παρ' αὐτῷ συνειλεγμένων, εἰ μὴ εἰς τοῦτο μανίας
ἀφικόμην ὥστ' ἐπιθυμεῖν εἷς ὢν πολλοῖς μάχεσθαι, ἄλλως τε
καὶ εἰδὼς ὅτι ἄσμενος ἄν μ' εἶδεν ἐπὶ ταῖς θύραις ταῖς αὐτοῦ,
ὃς καὶ ἐπὶ τὴν ἐμὴν οἰκίαν φοιτῶν εἰσῄει βίᾳ, καὶ οὔτε τῆς
ἀδελφῆς οὔτε τῶν ἀδελφιδῶν φροντίσας ζητεῖν μ' ἐτόλμα, καὶ

24, 4 *πλείονος* Cob.] *πλειόνων*. || **25**, 3 *καὶ κεκομίσθαι*] frustra Frn. *κἀνακεκομίσθαι*. || 4 *ἐξαμαρτεῖν* Halb.] *-άνειν*. || 6 verba *τὸ ἀρ. αὐτῷ* elegantius abessent. || **26**, 4 *τὸ μ.* del. Hartm. || 5 *οὐδεπώποτ'* ego] *οὐδέποτ'*. Vid. ad I § 10. || **27**, 2 *πλέον*. Vid. Praefatio. || **28**, 3 *ἐστι δὴ* Naber] *ἐστιν ἡ*. Cf. IV § 7 et 12. || **29**, 6 *ἄσμενος* Cob] *ἀσμένως*. || 7 *φοιτῶν*] *παροινῶν* Ham.

ἐξευρὼν οὗ δειπνῶν ἐτύγχανον, ἐκκαλέσας ἔτυπτέ με. Καὶ τότε 30
μὲν ἄρα, ἵνα μὴ περιβόητος εἴην, ἡσυχίαν ἦγον, συμφορὰν ἐμαυτοῦ νομίζων τὴν τούτου πονηρίαν· ἐπειδὴ δὲ χρόνος διεγένετο, πάλιν, ὡς οὗτός φησιν, ἐπεθύμησα περιβόητος γενέσθαι.
Καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειράκιον, εἶχεν ἄν τινα λόγον 31
τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠναγκαζόμην ἀνοητότερόν τι ποιεῖν τῶν εἰκότων· νῦν δὲ τούτῳ μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ' ἐμίσει πάντων ἀνθρώπων μάλιστα, παρ' ἐμοὶ δ' ἐτύγχανε διαιτώμενον. Ὥστε τῷ ὑμῶν πιστὸν ὡς ἐγὼ πρό- 32
τερον μὲν ἐξέπλευσα ἐκ τῆς πόλεως ἔχων τὸ μειράκιον, ἵνα μὴ τούτῳ μαχοίμην, ἐπειδὴ δ' ἀφικόμην πάλιν, ἦγον αὐτὸν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Σίμωνος, οὗ πλεῖστ' ἔμελλον πράγματα ἕξειν;
καὶ ἐπεβούλευον μὲν αὐτῷ, οὕτω δ' ἦλθον ἀπαράσκευος, ὥστε 33
μήτε φίλους μήτ' οἰκέτας μήτ' ἄλλον ἄνθρωπον παρακαλέσαι μηδένα, εἰ μὴ τοῦτό γε τὸ παιδίον, ὃ ἐπικουρῆσαι μέν μοι οὐκ [ἂν] ἐδύνατο, μηνῦσαι δὲ ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενον, εἴ τι
ἐγὼ ἐξημάρτανον; Ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἀφικόμην, ὥστ' 34
ἐπιβουλεύων Σίμωνι οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὐ μόνον οἷός τ' ἦ λαβεῖν, ἢ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἐνταῦθ' ἦλθον οὗ αὐτὸς ἔμελλον ὑπὸ πλείστων ὀφθήσεσθαί τε καὶ συγκοπήσεσθαι, ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευρίσκων, ἵν' ὡς μάλισθ' ὑπὸ
τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθείην; Ἔτι τοίνυν, ὦ βουλή, καὶ ἐκ τῆς 35
μάχης τῆς γενομένης ῥᾴδιον γνῶναι ὅτι ψεύδεται. Τὸ γὰρ μειράκιον ὡς ἔγνω, ῥῖψαν θοἰμάτιον, φεῦγον ᾤχετο, οὗτοι δ'
αὐτὸν ἐπεδίωκον, ἐγὼ δ' ἑτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν ᾠχόμην. Καίτοι 36
ποτέρους χρὴ αἰτίους τῶν γεγενημένων εἶναι νομίζειν, τοὺς φεύγοντας ἢ τοὺς ζητοῦντας καταλαβεῖν; Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι πᾶσιν εἶναι δῆλον ὅτι φεύγουσι μὲν οἱ περὶ αὑτῶν δεδιότες,
διώκουσι δ' οἱ βουλόμενοί τι ποιῆσαι κακόν. Οὐ τοίνυν ταῦτ' 37
εἰκότα ⟨μέν⟩, ἄλλως δὲ [παρ' αὐτῶν] πέπρακται, ἀλλὰ κατα-

30, 4 punctum pro; Cob. || **33, 4** *ἂν* del. Cob. || **34, 1** *τοσοῦτον*. Cf. Meist. p. 122] *τοσοῦτο*. || **35, 4**. Vid. ad § 13. || **37, 2** *μὲν* add. Cob. post *ταῦτα*, melius Sauppe post *εἰκότα*. || *παρ' αὐτῶν* X, *περὶ αὐτῶν* C. Reiske, al. Expunxi nata fort. ex *περὶ αὐτῶν* § 36. Idem placuisse video Franckenio, cui et Halbertsmae obtemperans vs. 7 expunxi *περὶ τούτων*, quia *περὶ ὧν* = *περὶ τῶν ἅ*. Cf. ad § 42.

λαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ ἦγον βίᾳ, ἐντυχὼν δ' ἐγὼ
τούτων μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ μειρακίου δ' ἐπελαμβανόμην·
οὗτοι δ' ἐκεῖνόν τ' ἦγον βίᾳ καὶ ἐμὲ ἔτυπτον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν
ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται. ὥστε δεινὸν εἰ [περὶ
τούτων] ἐγὼ δόξω προνοηθῆναι περὶ ὧν οὗτοι τυγχάνουσιν
38 οὕτω δεινὰ καὶ παράνομα πεποιηκότες. Τί δ' ἂν ποτ' ἔπαθον,
εἰ, τἀναντία τῶν νῦν γεγενημένων, [ἦν, εἰ] πολλοὺς ἔχων τῶν
ἐπιτηδείων ἐγὼ ἀπαντήσας Σίμωνι ἐμαχόμην [αὐτῷ] καὶ
ἔτυπτον αὐτὸν καὶ ἐδίωκον ⟨τὸ μειράκιον⟩ καὶ καταλαβὼν ἄγειν
βίᾳ ἐζήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεποιηκότος ἐγὼ εἰς
τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πατρίδος καὶ
39 τῆς οὐσίας τῆς ἐμαυτοῦ ἁπάσης κινδυνεύω; Τὸ δὲ μέγιστον
καὶ περιφανέστατον πάντων· ὁ γὰρ ἀδικηθεὶς καὶ ἐπιβουλευθεὶς
ὑπ' ἐμοῦ, ὥς φησιν, οὐκ ἐτόλμησε τεττάρων ἐτῶν ἐπισκήψασθαι
εἰς ὑμᾶς. Καίτοι οἱ μὲν ἄλλοι, ὅταν [ἐρῶσι καὶ] ἀποστερῶνται
ὧν ἐπιθυμοῦσι καὶ συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παραχρῆμα τιμω-
ρεῖσθαι ζητοῦσιν, οὗτος δὲ χρόνοις ὕστερον.
40 Ὅτι μὲν οὖν, ὦ βουλή, οὐδενὸς αἴτιός εἰμι τῶν γεγενημένων,
ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαι νομίζω· οὕτω δὲ διάκειμαι πρὸς τὰς ἐκ
τῶν τοιούτων πραγμάτων διαφοράς, ὥστε καὶ ἄλλα πόλλ'
ὑβρισμένος ὑπὸ Σίμωνος καὶ καταγεὶς τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐτοῦ
οὐκ ἐτόλμησά αὐτῷ ἐπισκήψασθαι, ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ
ἄρα περὶ | παίδων ἐφιλονικήσαμεν ἡμεῖς πρὸς ἀλλήλους, τού-
41 του ἕνεκα ἐξελάσαι τινὰ ζητῆσαι ἐκ τῆς πατρίδος. Ἔπειτα δὲ καὶ
οὐδεμίαν ἡγούμην πρόνοιαν εἶναι [τραύματος], ὅστις μὴ ἀπο-
κτεῖναι βουλόμενος ἔτρωσεν. Τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν εὐήθης,
ὅστις ἐκ πολλοῦ προνοεῖται ὅπως ἕλκος τις ὑπ' αὐτοῦ τῶν ἐχθρῶν
42 λήψεται; Ἀλλὰ δῆλον ὅτι καὶ οἱ τοὺς νόμους ἐνθάδε θέντες,
οὐκ εἴ τινες μαχεσάμενοι ἔτυχον ἀλλήλων κατάξαντες τὰς κεφα-
λάς, ἐπὶ τούτοις ἠξίωσαν τῆς πατρίδος φυγὴν ποιῆσαι· ἢ πολλούς

38, 2 *εἰ τἀναντία τῶν νῦν γεγενημένων ἦν, εἰ πολλοὺς κτέ.* X. Corr. Halb.; Cob. dedit *γεγενημέν' ἦν καὶ π.* || 3 deleta virgula post *Σίμωνι*, cum Halb. delevi *αὐτῷ*. || 4 *τ. μειρ.* add. R. || **39**, 4 *καίτοι* Halb.] *καί*. Idem del. *ἐρῶσι καί*. Expectes saltem *ἐρῶντες*. || **40**, 4 [*ὑπ' αὐτοῦ*]? || 7 *τινὰ* Cob.] *τινάς*. || **41**, 2 *τραύματος* del. Hirschig. || **42**, 3 *ποιῆσαι* ego] *ποιήσασθαι*. Cf. I, 31—34.

γ᾽ ἂν ἐξήλασαν· ἀλλ᾽ ὅσοι ἐπιβουλεύσαντες ἀποκτεῖναί τινας
ἔτρωσαν ⟨μέν⟩, ἀποκτεῖναι δ᾽ οὐκ ἐδυνήθησαν, περὶ τῶν
τοιούτων τὰς τιμωρίας οὕτω μεγάλας κατεστήσαντο, ἡγούμενοι
ὑπὲρ ὧν ἐβούλευσαν καὶ προὐνοήθησαν [ὑπὲρ τούτων] προσ-
ήκειν αὐτοῖς δίκην δοῦναι· εἰ δὲ μὴ κατέσχον, οὐδὲν ἧττον τό
γ᾽ ἐπ᾽ ἐκείνοις πεποιῆσθαι. Καὶ ταῦτ᾽ ἤδη καὶ πρότερον πολ- 43
λάκις ὑμεῖς οὕτω διέγνωτε περὶ τῆς προνοίας. καὶ γὰρ δεινὸν
ἂν εἴη, εἰ ὅσοι ἐκ μέθης ἢ ἐκ λοιδορίας καὶ φιλονικίας περὶ
παιδικῶν ἢ περὶ ἑταίρας μαχόμενοι ἕλκος ἔλαβον, εἰ ὑπὲρ τού-
των ὧν, ἐπειδὰν βέλτιον φρονήσωσιν, ἅπασι μεταμέλει, οὕτως
[καὶ] ὑμεῖς μεγάλας καὶ δεινὰς τὰς τιμωρίας ποιήσεσθε, ὥστ᾽
ἐξελαύνειν τινὰς τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς πατρίδος.
Θαυμάζω δὲ μάλιστα τούτου τῆς διανοίας. οὐ γὰρ τοῦ αὐτοῦ 44
μοι δοκεῖ εἶναι ἐρᾶν τε καὶ συκοφαντεῖν, ἀλλὰ τὸ μὲν τῶν
εὐηθεστέρων, τὸ δὲ τῶν πανουργοτάτων. Ἐβουλόμην δ᾽ ἂν
ἐξεῖναί μοι παρ᾽ ὑμῖν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιδεῖξαι τὴν τούτου
πονηρίαν, ἵν᾽ ἠπίστασθ᾽ ὅτι πολὺ ἂν δικαιότερον αὐτὸς περὶ
θανάτου ἠγωνίζετο ἢ ἑτέρους ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον
καθίστη. τὰ μὲν οὖν ἄλλ᾽ ἐάσω· ὃ δ᾽ ἡγοῦμαι ὑμῖν προσήκειν 45
ἀκοῦσαι καὶ τεκμήριον ⟨μέγιστον⟩ ἔσεσθαι τῆς τούτου θρασύ-
τητος καὶ τόλμης, περὶ τούτου μνησθήσομαι. Ἐν Κορίνθῳ γάρ,
ἐπειδὴ ὕστερον ἦλθε τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους μάχης καὶ τῆς
εἰς Κορώνειαν στρατείας, ἐμάχετο τῷ ταξιάρχῳ Λάχητι καὶ
ἔτυπτεν αὐτόν, καὶ πανστρατιᾷ τῶν πολιτῶν ἐξελθόντων, δόξας
ἀκοσμότατος εἶναι καὶ πονηρότατος, μόνος Ἀθηναίων ὑπὸ τῶν
στρατηγῶν ἐξεκηρύχθη.
Ἔχοιμι δ᾽ ἂν καὶ ἄλλα πόλλ᾽ εἰπεῖν περὶ τούτου, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ 46
παρ᾽ ὑμῖν οὐ νόμιμόν ἐστιν ἔξω τοῦ πράγματος λέγειν, ἐκεῖνο

42, 5 *μὲν* add. Naber. || 9 *ἐπ᾽ ἐκείνοις* R. Cob.] *ἐκείνων* X. An *τό γ᾽ ἐκείνων* ⟨*μέρος*⟩? || 9 expunxi *ὑπὲρ τούτων*. Cf. ad § 37. Pro *ἐβούλευσαν* Halb. coni. *ἐπεβούλευσαν*, est tamen *βούλευσις*, non *ἐπιβ*., terminus legalis. De verbo simplici cf. Xen. Cyr. 8, 7, 22, An. 2, 5, 16, Plat. Legg. 9, 871 E, al. || **43**, 3 *ἢ ἐκ λοιδορίας* vulgo lectum post *παιδικῶν* transposui. Cod. *ὅσοι ἐκ μέθης καὶ φιλονεικίας ἢ ἐκ παιδικῶν ἢ ἐκ λοιδορίας ἢ περὶ ἑταίρας μαχόμενοι*. Sch. *παιδιῶν* cum C. || *καὶ* del. Scal. || **44**, 7 *καθίστησι* coni. Emp. || **45**, 2 addidi *μέγιστον*, non enim est unicum argumentum. || 7 *ἀκοσμότατος* Emp. (Sch.)] *κοσμιώτατος* X, *ἀκολαστότατος* Cob. minus apte.

ἐνθυμεῖσθε· οὗτοί εἰσιν οἱ βίᾳ εἰς τὴν ἡμετέραν οἰκίαν εἰσιόντες,
οὗτοι οἱ διώκοντες, οὗτοι οἱ βίᾳ ἐκ τῆς ὁδοῦ συναρπάζοντες
47 ἡμᾶς· ὧν ὑμεῖς μεμνημένοι τὰ δίκαια ψηφίζεσθε, καὶ μὴ
περιίδητε ἐκ τῆς πατρίδος ἀδίκως ἐκπεσόντα, ὑπὲρ ἧς ἐγὼ
πολλοὺς κινδύνους κεκινδύνευκα καὶ πολλὰς λητουργίας λελη-
τούργηκα, καὶ κακοῦ μὲν αὐτῇ οὐδενὸς αἴτιος γεγένημαι, οὐδὲ
48 τῶν ἐμῶν προγόνων οὐδείς, ἀγαθῶν δὲ πολλῶν· ὥστε δικαίως
ἂν ὑφ' ὑμῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐλεηθείην, οὐ μόνον εἴ τι
πάθοιμι ὧν Σίμων βούλεται, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἠναγκάσθην ἐκ
τοιούτων πραγμάτων εἰς τοιούτους ἀγῶνας καταστῆναι.

4.

ΠΕΡΙ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΠΕΡΙ ΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΝ ⟨ΑΔΗΛΟΝ⟩.

Similis est caussa superiori. Duo cives Attici communi consilio et sumptu servam emerant. Lite autem de bonorum permutatione composita quum inter eos convenisset etiam ut utriusque communis esset serva, alter eam contra pactionem initam apud se conclusam retinuit. Quapropter hic male ab altero mulcatus illum *τραύματος ἐκ προνοίας* postulavit. Reus se defendit hac oratione, quam mutilam esse patet. *Scheibe.* De iis quae deficiunt consulatur Francken Lect. Lys. p. 39 sqq. Reum senatorem fuisse coll. § 3 cum Isocr. Trap. § 33 idem intellexit; fuit uterque litigantium homo dives. — Titulo *ἄδηλον* addidit Taylor.

Θαυμαστόν γ', ὦ βουλή, τὸ διαμάχεσθαι περὶ τούτου, ὡς
οὐκ ἐγένοντο ἡμῖν διαλλαγαί, καὶ τὸ μὲν ζεῦγος καὶ τἀνδρά-
ποδα, καὶ ὅσ' ἐξ ἀγροῦ κατὰ τὴν ἀντίδοσιν ἔλαβε, μὴ ἂν δύ-
νασθαι ἀρνηθῆναι ὡς οὐκ ἀπέδωκε, φανερῶς δὲ περὶ πάντων
διαλελυμένον ἀρνεῖσθαι τὰ περὶ τῆς ἀνθρώπου, μὴ κοινῇ ἡμᾶς
2 χρῆσθαι συγχωρῆσαι. καὶ τὴν ⟨μὲν⟩ ἀντίδοσιν δὴ ἐκείνην φα-
νερός ἐστι ποιησάμενος, τὴν | δ' αἰτίαν δι' ἣν ἀπέδωκεν ἃ 101

47, 3, 4 *λειτουργίας λελειτούργηκα*, ut solent codd., vulgo. Vid. Praefationem.
2, 1 *μὲν* cum R. addidi, mutato *δι'* in *δή*, quod Cob. mutavit in *δ'*, delevit cum Hamakero Sch.

ἔλαβεν, οὐκ ἂν ἄλλην ἔχοι εἰπεῖν (βουλόμενός γ' ἀληθῆ λέγειν)
ἢ ὅτι οἱ φίλοι περὶ πάντων ἡμᾶς τούτων συνήλλαξαν. Ἐβουλό- 3
μην δ' ἂν μὴ ἀπολαχεῖν αὐτὸν κριτὴν Διονυσίοις, ἵν' ὑμῖν
φανερὸς ἐγένετο ἐμοὶ διηλλαγμένος, κρίνας τὴν ἐμὴν φυλὴν
[νικᾶν]· νῦν δ' ἔγραψε μὲν ταῦτ' εἰς τὸ γραμματεῖον, ἀπέλαχε
δέ. Καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτα λέγω, Φιλῖνος καὶ Διοκλῆς ἴσασιν· 4
ἀλλ' οὐκ ἔστ' αὐτοῖς μαρτυρῆσαι μὴ διομοσαμένοις περὶ τῆς
αἰτίας ἧς ἐγὼ φεύγω, ἐπεὶ σαφῶς ἔγνωτ' ἂν ὅτι ἡμεῖς ἦμεν
αὐτὸν οἱ κριτὴν ἐμβαλόντες καὶ ἡμῶν ἕνεκ' ἐκαθέζετο. Ἀλλ' ἦν, 5
εἰ βούλεται, ἐχθρός· δίδωμι γὰρ αὐτῷ τοῦτο· οὐδὲν γὰρ δια-
φέρει. Οὐκοῦν ἦλθον αὐτὸς αὐτὸν ἀποκτενῶν, ὡς οὗτός φησι,
καὶ βίᾳ εἰς τὴν οἰκίαν εἰσῆλθον. Διὰ τί οὖν οὐκ ἀπέκτεινα,
ὑποχείριον λαβὼν τὸ σῶμα, καὶ τοσοῦτον κρατήσας ὥστε καὶ
τὴν ἄνθρωπον λαβεῖν; φρασάτω πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' οὐκ ἔχει
εἰπεῖν. Καὶ μὴν οὐδείς γ' ὑμῶν ἀγνοεῖ ὅτι θᾶττον ἂν ἐγχειριδίῳ 6
πληγεὶς ἀπέθανεν ἢ πὺξ παιόμενος. Φαίνεται τοίνυν οὐδ' αὐτὸς
αἰτιώμενος τοιοῦτόν τι ἔχοντας ἡμᾶς ἐλθεῖν, ἀλλ' ὀστράκῳ φησὶ
πληγῆναι. Καίτοι φανερὸν ἤδη ἐξ ὧν εἴρηκεν, ὅτι οὐ πρόνοια
γεγένηται· οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἤλθομεν, ἀδήλου ὄντος εἰ παρὰ 7
τούτῳ εὑρήσομεν [ὄστρακον] τι ὅτῳ αὐτὸν ἀποκτενοῦμεν, ἀλλ'
οἴκοθεν ἔχοντες ἂν ἐβαδίζομεν. Νῦν δ' ὁμολογούμεθα ⟨ὡς⟩
πρὸς παῖδας καὶ αὐλητρίδας καὶ μετ' οἴνου ἐλθόντες· ὥστε
πῶς ταῦτ' ἐστὶ πρόνοια; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι οὐδαμῶς. Ἀλλ' 8
οὗτος ἐναντίως τοῖς ἄλλοις δύσερώς ἐστι, καὶ ἀμφότερα βούλε-
ται, τό τ' ἀργύριον μὴ ἀποδοῦναι καὶ τὴν ἄνθρωπον ἔχειν.
Εἶθ' ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου παρωξυμμένος ὀξύχειρ λίαν καὶ πάρ-
οινός ἐστιν, ἀνάγκη δ' ἀμύνασθαι. Ἡ δὲ τοτὲ μὲν ἐμὲ περὶ
πολλοῦ τοτὲ δὲ τοῦτόν φησι ποιεῖσθαι, βουλομένη ὑπ' ἀμφοτέ-
ρων ἐρᾶσθαι. Καὶ ἐγὼ μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὐκόλως εἶχον καὶ 9
νῦν ἔτι ἔχω· ὃ δ' εἰς τοῦτο βαρυδαιμονίας ἥκει, ὥστε οὐκ
αἰσχύνεται τραύματ' ὀνομάζων τὰ ὑπώπια καὶ ἐν κλίνῃ περι-

3, 4 *νικᾶν* del. Halb., quod soli tragici addant huic formulae. || **4**, 4 *εἵνεκα*. || **7**, 1 malim *ἄδηλον ὄν*. Deinde deleto cum Dobr. *ὄστρακον*, cum Cob. pro *ἢ οὕτως* dedi *τι ὅτῳ* (Dobr. *ὅτῳ*). Vid. Mnem. XXV, 213. || 3 *ὡς* add. Halb. Cf. 3 § 29. || **9**, 3 *τραύματ'* Coraës] *τραῦμά γε* X, *τραῦμά τε* Sch.

φερόμενος καὶ δεινῶς προσποιούμενος διακεῖσθαι ἕνεκα πόρνης ἀνθρώπου, ἣν ἔξεστιν αὐτῷ ἀναμφισβητήτως ἔχειν ἐμοὶ ἀποδόντι τἀργύριον. Καὶ φησὶ μὲν δεινῶς ἐπιβουλευθῆναι καὶ πρὸς ἅπανθ' ἡμῖν ἀμφισβητεῖ, ἐξὸν δ' ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασανισθείσης τὸν ἔλεγχον ποιήσασθαι οὐκ ἠθέλησεν· ᾗ πρῶτον μὲν τοῦτ' ἂν κατεῖπε, πότερα κοινὴ ἡμῖν ἦν ἢ ἰδία τούτου, καὶ πότερα τὸ ἥμισυ τοῦ ἀργυρίου ἐγὼ συνεβαλόμην ἢ οὗτος ἅπαν
11 *ἔδωκε, καὶ εἰ διηλλαγμένοι ἢ ἔτι ἐχθροὶ ἦμεν, ἔτι δ' εἰ μεταπεμφθέντες ἤλθομεν ἢ οὐδενὸς καλέσαντος, καὶ εἰ οὗτος ἦρχε χειρῶν ἀδίκων ἢ ἐγὼ πρότερος τοῦτον ἐπάταξα. Τούτων καθ' ἓν ἕκαστον καὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν ὅ τι οὐ ῥᾴδιον ἦν αὐτῇ τοῖς τ' ἄλλοις ἐμφανὲς καὶ τούτοις ποιῆσαι. . . .*

12 *Ὅτι μὲν οὖν οὔτε πρόνοια ἐγένετο οὔτ' ἀδικῶ τοῦτον, ὦ βουλή, ἐκ τοσούτων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν ὑμῖν ἀποδέδεικται· ἀξιῶ δ' ὅσον ἂν ἐγένετο σημεῖον τούτῳ πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν φυγόντος ἐμοῦ τὴν βάσανον, τοσοῦτον ἐμοὶ τεκμήριον γενέσθαι ὅτι οὐ ψεύδομαι, διότι οὗτος οὐκ ἠθέλησεν ἐκ τῆς ἀνθρώπου ποιήσασθαι τὸν ἔλεγχον, καὶ μὴ τοσοῦτον ἰσχῦσαι τοὺς τούτου λόγους, ὅτε φησὶν αὐτὴν ἐλευθέραν εἶναι· ὁμοίως γὰρ ⟨ἂν⟩ προσῆκε κἀμοὶ τῆς ἐλευθέρας, τὸ ἴσον κατα-*
13 *θέντι ἀργύριον. Ἀλλὰ ψεύδεται καὶ οὐκ ἀληθῆ λέγει. Ἦ δεινόν γ', εἰ εἰς μὲν λύσιν τοῦ σώματος [ἔδωκα τὸ ἀργύριον] ἐκ τῶν πολεμίων ἐξῆν ἄν μοι χρῆσθαι αὐτῇ ὅ τι ἐβουλόμην, κινδυνεύοντι δέ μοι περὶ τῆς πατρίδος οὐδὲ πυθέσθαι παρ' αὐτῆς τἀληθῆ ἐκγενήσεται περὶ ὧν εἰς τὴν κρίσιν καθέστηκα; Καὶ μὲν δὴ πολὺ ἂν δικαιότερον ἐπὶ ταύτῃ τῇ αἰτίᾳ βασανισθείη ἢ ἐπὶ τῇ ἐκ τῶν πολεμίων λύσει πραθείη, ὅσῳ παρὰ μὲν ἐκείνων βουλομένων ἀπολῦσαι ἔστι καὶ ἄλλοθεν | εὐπορήσαντι κομισθῆναι,* 102
ἐπὶ δὲ τοῖς ἐχθροῖς γενόμενον οὐ δυνατόν· οὐ γὰρ ἀργύριον

11, 4 *ἦν* lectum ante *ὅτι* transp. Cob., del. Halb. || 5 complura deesse statuit Sch. Cf. Frn. p. 41. Cob. non not. lacunam. || **12**, 2, 3 *ἀποδέδεικται* ego] *ἐπιδ.* || 8 *ἂν προσῆκε* Frn.] *προσήκει* (etiam Cob.). || *ἐλευθέρας* ego] *ἐλευθερίας*. Frn. *ἀπελευθερίας* (voc. novitium). Idem fortasse recte suspectat verba praegressa *φυγόντος — βάσανον* et *διότι — ἔλεγχον*, quae si genuina sunt, usus nostri postulat *ὅτι*. || 7 *ὅτε* Frn.] *ὅτι*. || **13**, 1 *ἀλλὰ — λέγει* cum Halb. lecta malim ante *ὁμοίως κτλ.* || 2 emblema del. Ham. (Cob.). || 8 [*καὶ*]?

*λαβεῖν προθυμοῦνται, ἀλλ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκβαλεῖν ἔργον
ποιοῦνται. Ὥσθ' ὑμῖν προσήκει μὴ ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ διὰ* 14
*τοῦτ' οὐκ ἀξιοῦντος βασανισθῆναι τὴν ἄνθρωπον, ὅτι αὐτὴν
ἐλευθέραν ἐσκήπτετο εἶναι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον συκοφαντίαν
καταγιγνώσκειν, ὅτι παραλιπὼν ἔλεγχον οὕτως ἀκριβῆ ἐξαπατή-
σειν ὑμᾶς ῥᾳδίως ᾠήθη. Οὐ γὰρ δή που τήν γε τούτου πρό-* 15
*κλησιν πιστοτέραν ὑμᾶς νομίζειν δεῖ τῆς ἡμετέρας, ἐφ' οἷς
τοὺς αὐτοῦ οἰκέτας ἠξίου βασανίζεσθαι. Ἃ μὲν γὰρ ἐκεῖνοι
ᾔδεσαν, ἐλθόντας ἡμᾶς ὡς τοῦτον, καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν· εἰ
δὲ μεταπεμφθέντες ἢ μή, καὶ πότερον πρότερος ἐπλήγην ἢ
ἐπάταξα, ἐκείνη μᾶλλον [ἂν] ᾔδειν. Ἔτι δὲ τοὺς μὲν [τούτου]* 16
*οἰκέτας ἰδίους ὄντας τούτου εἰ ἐβασανίζομεν ἀνοήτως αὐτῷ
τοῦτο χαριζόμενοι, [καὶ] παρὰ τὴν ἀλήθειαν ⟨ἂν⟩ ἐμοῦ κατ-
εψεύσαντο· αὕτη δ' ὑπῆρχε κοινή, ὁμοίως ἀμφοτέρων ἀργύριον
κατατεθηκότων, καὶ μάλιστ' ᾔδει· διὰ ⟨γὰρ⟩ ταύτην ἅπαντα τὰ
πραχθέντα ἡμῖν γεγένηται. Καίτοι οὐ λήσει οὐδέν' ὅτι ταύτης
ἔγωγ' ἂν ἄνισον εἶχον βασανισθείσης, ἀλλ' ἀπεκινδύνευον τοῦτο·* 17
*πολὺ γὰρ περὶ πλείονος τοῦτον ἢ ἐμὲ φαίνεται ποιησαμένη,
καὶ μετὰ μὲν τούτου ἐμὲ ἠδικηκυῖα, μετ' ἐμοῦ δ' οὐδεπώποτ'
εἰς τοῦτον ἐξαμαρτοῦσα. Ἀλλ' ὅμως ἐγὼ μὲν εἰς ταύτην κατ-
έφυγον, οὗτος δ' οὐκ ἐπίστευσεν αὐτῇ.*

Οὔκουν δεῖ ὑμᾶς, ὦ βουλή, τηλικούτου ὄντος τοῦ κινδύνου, 18
*ῥᾳδίως ἀποδέχεσθαι τοὺς τούτου λόγους, ἀλλ' ἐνθυμουμένους
ὅτι περὶ τῆς πατρίδος μοι καὶ τοῦ βίου ὁ ἀγών ἐστιν, ἐν ὑπο-
λόγῳ ταύτας τὰς προκλήσεις ποιεῖσθαι. Καὶ μὴ ζητεῖτε τούτων
ἔτι μείζους πίστεις· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμ' εἰπεῖν ἀλλ' ἢ ταύτας, ὡς
οὐδὲν εἰς τοῦτον προὐνοήθην. Ἀγανακτῶ δ', ὦ βουλή, εἰ διὰ* 19
*πόρνην καὶ δούλην ἄνθρωπον περὶ τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον
καθέστηκα, τί κακὸν πώποτε τὴν πόλιν ἢ αὐτὸν τοῦτον εἰρ-*

13, 10 *ἔργον* cit. Sch.] *αὐτὸν* X. Anon. ap. Tayl. *σπουδὴν*. Halb. delet *προθυμοῦνται*, quod substituit pro *ποιοῦνται*. || **15**, 6 *ἂν* del. Cob. || **16**, 1 delevi *τούτους*. || 2 *εἰκότως* Cobet pro *ἀνοήτως*. Non accedo. || *αὐτῷ τοῦτο* Halb.] *ἄν τι τούτῳ*. || 3 *καὶ* (Halb. *ἴσως*) deleo. || *ἂν* suppl. Halb. || 5 *κατατεθεικότων* libri et vulgo. Vid. Praef. || addidi *γὰρ*. || **17**, 1 vulgo *καὶ οὐ λήσει οὐδὲν ἐν ταύτῃ*. *ἔγωγ' ἂν* X. Alii aliter; dedi quod proposui Mnem. XXV, 214, nisi quod ibi scribebam *λήσει γ'*. || 2 *ἀλλ' — τοῦτο* del. Hartm. Recte interpretatur Frn. p. 43. || **18**, 3 *ἐστι μὲν ὑπὸ λόγῳ* X. Corr. Markland.

γασμένος, ἢ εἰς τίνα τῶν πολιτῶν ὁτιοῦν ἐξαμαρτών; Οὐδὲν γὰρ ἔμοιγ' ἐστὶ τοιοῦτον πεπραγμένον, ἀλλ' ἀλογώτατον πάντων κινδυνεύω πολὺ μείζω συμφορὰν ἐμαυτῷ διὰ τούτους ἐπαγαγέσθαι. Πρὸς οὖν παίδων| καὶ γυναικῶν καὶ θεῶν τῶν τόδε τὸ χωρίον ἐχόντων ἱκετεύω ὑμᾶς καὶ ἀντιβολῶ, ἐλεήσατέ με, καὶ μὴ περιίδητ' ἐπὶ τούτῳ γενόμενον, μηδ' ἀνηκέστῳ συμφορᾷ περιβάλητε· οὐ γὰρ ἄξιος οὔτ' ἐγὼ φεύγειν τὴν ἐμαυτοῦ, οὔθ' οὗτος τοσαύτην δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ὧν φησιν ἠδικῆσθαι, οὐκ ἠδικημένος.

5.

ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΙΟΥ 103

ΙΕΡΟΣΥΛΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Callias *μέτοικος* a servis suis indicatus, quod sacrilegium commiserit, hac *δευτερολογίᾳ* defenditur apud heliastas praesidibus, ut videtur, undecimviris. *Scheibe.* Ex ipsa tamen oratione nihil neque de |criminis neque de iudicii ratione apparet. De sacrilegio agi negat Reiske.

Εἰ μὲν περὶ ἄλλου τινὸς ἢ τοῦ σώματος, ὦ ἄνδρες δικασταί,
Καλλίας ἠγωνίζετο, ἐξήρκει ἄν| μοι καὶ τὰ παρὰ τῶν ἄλλων
εἰρημένα· νῦν δέ μοι δοκεῖ αἰσχρὸν εἶναι, ἱκετεύοντος καὶ δεο-
μένου, καὶ φίλου ὄντος καὶ ἐμοὶ καὶ ἕως ἔζη τῷ πατρί, καὶ
πολλῶν συμβολαίων ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους γεγενημένων, μὴ βοη-
2 *θῆσαι Καλλίᾳ τὰ δίκαια, ὅπως ἂν δύνωμαι. Ἐνόμιζον μὲν οὖν*
οὕτω μετοικεῖν αὐτὸν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει|, ὥστε πολὺ πρότερον
ἀγαθοῦ τινος τεύξεσθαι παρ' ὑμῶν ἢ ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις εἰς
τοσοῦτον κίνδυνον καταστήσεσθαι· νῦν δ' |οἱ ἐπιβουλεύοντες
οὐχ ἧττον ἐπικίνδυνον ποιοῦσι τὸν βίον τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν
3 *ἢ τοῖς πολλῶν κακῶν αἰτίοις οὖσιν. Ὑμᾶς δ' ἄξιον μὴ τοὺς*
μὲν τῶν θεραπόντων λόγους πιστοὺς | νομίζειν, τοὺς δὲ τούτων
ἀπίστους, ἐνθυμουμένους ὅτι Καλλίᾳ μὲν οὐδεὶς ⟨οὐδὲν⟩ πώ-

19, 5 *ἀλλὰ λόγῳ τὸ τῶν* X. Corr. Coraës et Sluiter.

3, 3 *οὐδὲν* h. l., ubi facilius potuit elabi, inserere malui quam post *ἐνεκάλεσεν* cum Hartmano.

*ποτ' οὔτ' ἰδιώτης ἐνεκάλεσεν οὔτ' ἄρχων, οἰκῶν δ' ἐν ταύτῃ
τῇ πόλει πολλὰ μὲν ἀγαθὰ ὑμᾶς ἐποίησεν, οὐδεμίαν δὲ σχὼν
αἰτίαν εἰς τοῦτο τῆς ἡλικίας ἀφῖκται, οὗτοι δ' ἐν ἅπαντι τῷ
βίῳ μεγάλ' ἡμαρτηκότες καὶ πολλῶν κακῶν πεπειραμένοι,
ὥσπερ ἀγαθοῦ τινος αἴτιοι γεγενημένοι περὶ ἐλευθερίας νυνὶ
ποιοῦνται τοὺς λόγους. Καὶ οὐ θαυμάζω· ἴσασι γὰρ ὅτι, ἐὰν* 4
*ψευδόμενοι ἐλεγχθῶσιν, οὐδὲν μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων πείσονται,
ἐὰν δ' ὑμᾶς ἐξαπατήσωσι, τῶν παρόντων κακῶν ἔσονται ἀπ-
ηλλαγμένοι. Καίτοι τοὺς τοιούτους οὔτε κατηγόρους οὔτε μάρ-
τυρας πιστοὺς χρὴ νομίζειν εἶναι, οἵτινες αὐτοὶ μεγάλα κερδαί-
νοντες περὶ ἑτέρων ποιοῦνται τοὺς λόγους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
ὅσοι τῷ δημοσίῳ βοηθοῦντες εἰς κινδύνους σφᾶς αὐτοὺς καθ-
ιστᾶσιν. Ἄξιον δέ μοι δοκεῖ εἶναι οὐ τούτων ἴδιον ἡγεῖσθαι τὸν* 5
*ἀγῶνα, ἀλλὰ κοινὸν ἁπάντων τῶν ἐν τῇ πόλει· οὐ γὰρ τούτοις
μόνοις εἰσὶ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, οἳ πρὸς
τὴν τούτων τύχην ἀποβλέποντες οὐκέτι σκέψονται ὅ τι ἂν ἀγα-
θὸν εἰργασμένοι τοὺς δεσπότας ἐλεύθεροι γένοιντο, ἀλλ' ὅ τι
ψεῦδος περὶ αὐτῶν μηνύσαντες.*

6.

ΚΑΤ' ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ ΑΣΕΒΕΙΑΣ.

Item *δευτερολογία*. Andocides, qui ob mysteria Cereris profanata atque Hermas deiectos Ol. 91, 2 (a. 415) ita *ἀτιμίᾳ* affectus erat, ut neque templa deorum adire neque sacris interesse neque rempublicam administrare ei liceret, tamen ab exilio bis et quidem sub dominatione Quadringentorum Ol. 92, 2 (a. 411) et post Thrasybuli reditum Ol. 94, 1 (a. 403) in patriam redux hac lege se teneri noluit. Quare tertio post reditum eius anno, i. e. Ol. 95, 1 (a. 400) a Cephisio, Agyrrhio, Meleto, Epichare *ἔνδειξις* ad regem sacrorum delata eodemque praeside acta est apud heliastas. Hanc autem orationem a Lysia scriptam non esse inter omnes hodie constat. Meleto eam tribuit Hoelscherus [de vita et scriptis Lysiae], alii a rhetore posterioris aetatis (Demetrio Phalereo) confectam esse statuunt. *Scheibe.* Fictam causam esse et orationem serioris

rhetoris *μελέτημα* pluribus demonstrat Francken pag. 43 sqq. Cuius rei rationem habui in textu constituendo.

. . . . ⟨ἔδησε τὸν ἵπ⟩πον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ ὡς ἀποδιδούς, τῇ δ' ἐπιούσῃ νυκτὶ ὑφείλετο. οὗτος οὖν ὁ ταῦτα ποιήσας θανάτῳ τῷ ἀλγίστῳ ἀπώλετο[, λιμῷ]· πολλῶν γὰρ καὶ ἀγαθῶν αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν παρατιθεμένων ὄζειν ἐδόκει τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάζης κάκιστον, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐσθίειν. καὶ ταῦτα
3 πολλοὶ ἡμῶν ἤκουον τοῦ ἱεροφάντου λέγοντος. Δίκαιον οὖν μοι δοκεῖ εἶναι νῦν ἐπὶ τούτῳ τὰ τότε λεχθέντ' ἀναμνῆσαι, καὶ μὴ μόνον τοὺς τούτου φίλους ὑπὸ τούτου καὶ τῶν τούτου λόγων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῦτον ὑφ' ἑτέρου. Ἀδύνατον δὲ καὶ ὑμῖν ἐστι, περὶ τοιούτου πράγματος φέρουσι τὴν ψῆφον, ἢ κατελεῆσαι ἢ καταχαρίσασθαι Ἀνδοκίδῃ, ἐπισταμένοις ὅτι ἐναργῶς τὼ θεὼ τούτω τιμωρεῖτον τοὺς ἀδικοῦντας. Ἐλπίσαι οὖν χρὴ πάντα ἄνθρωπον ὄντα καὶ ἑαυτῷ καὶ ἑτέρῳ ἔσεσθαι. . . . .

4 Φέρε γάρ, ἂν νυνὶ Ἀνδοκίδης ἀθῷος ἀπαλλαγῇ ἡμῖν ἐκ τοῦδε τοῦ ἀγῶνος καὶ ἔλθῃ κληρωσόμενος τῶν ἐννέα ἀρχόντων καὶ λάχῃ βασιλεύς, ἄλλο τι ἢ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ θυσίας θύσει καὶ εὐχὰς εὔξεται κατὰ τὰ πάτρια, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε [Ἐλευσῖνι] τὰ δ' ἐν τῷ Ἐλευσῖνι ἱερῷ, καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσεται μυστη-
5 ρίοις, ὅπως ἂν μηδεὶς ἀδικῇ μηδ' ἀσεβῇ περὶ τὰ ἱερά; Καὶ τίνα γνώμην οἴεσθε ἕξειν τοὺς μύστας τοὺς ἀφικνουμένους, ἐπειδὰν ἴδωσι τὸν βασιλέα ὅστις ἐστὶ καὶ ἀναμνησθῶσι πάντα τὰ ἠσεβημένα αὐτῷ, ἢ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, οἳ ἕνεκα ταύτης τῆς ἑορτῆς ⟨ἐπιδημοῦσιν⟩, ἢ θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν
6 βουλόμενοι ἢ θεωρεῖν; Οὐδὲ γὰρ ἀγνὼς ὁ Ἀνδοκίδης οὔτε τοῖς ἔξω οὔτε τοῖς ἐνθάδε διὰ τὰ ἠσεβημένα. Ἀναγκαίως γὰρ ἔχει ἀπὸ τῶν πολὺ διαφερόντων ἢ κακῶν ἢ ἀγαθῶν ἔργων

1, 1 *πον* X. Suppl. T. ex Harpocratione s. v. *ῥόπτρον*. || 3 *λιμῷ* del. Halb. || 6 *ἠδύνατο.* || 4, 1 *ἡμῖν* Cob. (Halb.)] *ἡμᾶς* X, *δι' ἡμᾶς* Sch., *ζημίας*. || 4 Cod. *τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσῖνι τὰ δὲ ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ ἱερῷ*. Dedi quod vides. Halb. — *τὰ μὲν ἐνθάδε, τὰ δὲ Ἐλευσῖνι* non male. Sch. cum Valck. *τὰ μὲν ἐν τῷ ἐ. Ἐλευσινίῳ τὰ δ' ἐν τῷ Ἐλευσῖνι ἱερῷ* et Cob., sed deleto *ἱερῷ*. || 5, 2 *τοὺς* ⟨*ἀεὶ*⟩ Halb. Frustra. || 5 *ἐπιδημοῦσι* add. idem. Possis etiam *παροῦσιν* aut *ἥκουσιν* aliudve veniendi verbum.

τοὺς ποιήσαντας γιγνώσκεσθαι. Ἔπειτα δὲ καὶ διώχληκε πόλεις
πολλὰς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, Σικελίαν, Ἰταλίαν, Πελοπόννησον,
Θετταλίαν, Ἑλλήσποντον, Ἰωνίαν, Κύπρον· βασιλέας πολλοὺς
κεκολάκευκεν, ⟨ἐξαπατῶν⟩ ᾧ ἂν ξυγγένηται, πλὴν τοῦ Συρα-
κοσίου Διονυσίου. Οὗτος δ' ἢ πάντων εὐτυχέστατός ἐστιν ἢ 7
πλεῖστον γνώμῃ διαφέρει τῶν ἄλλων, ὃς μόνος τῶν συγγενο-
μένων Ἀνδοκίδῃ οὐκ ἐξηπατήθη ὑπ' ἀνδρὸς τοιούτου, ὃς
τέχνην ταύτην ἔχει, τοὺς μὲν ἐχθροὺς μηδὲν ποιεῖν κακόν, τοὺς
δὲ φίλους ὅ τι ἂν δύνηται [κακόν]. Ὥστε μὰ τὸν Δία οὐ ῥᾴδιόν
104 ἐστιν ὑμῖν αὐτῷ οὐδὲν χαρισαμένοις | παρὰ τὸ δίκαιον λαθεῖν
τοὺς Ἕλληνας. Νῦν οὖν ὑμῖν [ἐν] ἀνάγκη ἐστὶ βουλεύσασθαι 8
περὶ αὐτοῦ· εὖ γὰρ ἐπίστασθ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐχ
οἷόν θ' ὑμῖν ἐστιν ἅμα τοῖς τε νόμοις τοῖς πατρίοις καὶ Ἀνδο-
κίδῃ χρῆσθαι, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον, ἢ τοὺς νόμους ἐξαλειπτέον
ἐστὶν ἢ ἀπαλλακτέον τοῦ ἀνδρός.

Εἰς τοσοῦτον δὲ τόλμης ἀφῖκται, ὥστε καὶ λέγει περὶ τοῦ 9
νόμου, ὡς καθῄρηται ὁ περὶ αὐτοῦ κείμενος καὶ ἔξεστιν αὐτῷ
ἤδη εἰσιέναι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἱερά ..... ⟨ἑστηκυῖ⟩αν
ἔτι καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. Καίτοι Περικλέα 10
ποτέ φασι παραινέσαι ὑμῖν περὶ τῶν ἀσεβούντων, μὴ μόνον
χρῆσθαι τοῖς γεγραμμένοις νόμοις [περὶ αὐτῶν], ἀλλὰ καὶ τοῖς
ἀγράφοις, καθ' οὓς Εὐμολπίδαι ἐξηγοῦνται, οὓς οὐδείς πω
κύριος ἐγένετο καθελεῖν οὐδ' ἐτόλμησεν ἀντειπεῖν, οὐδὲ [αὐτὸν]
τὸν θέντα ἴσασιν· ἡγεῖσθαι γὰρ ἂν αὐτοὺς οὕτως οὐ μόνον τοῖς
ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς διδόναι δίκην. Ἀνδοκίδης δὲ 11
τοσοῦτον καταπεφρόνηκε τῶν θεῶν καὶ ὧν ἐκείνοις δεῖ τιμω-
ρεῖν, ὥστε πρὶν [μᾶλλον ἢ ἧττον] ἢ ἐπιδεδημηκέναι δέκα ἡμέ-

6, 4 διώχληκε novitium. L. dedisset ἠνώχληκε vel διηνώχληκε. De πόλεις dicto pro χώρας vid. Frn. p. 46, quamquam fieri potest ut aliquod visendi s. peragrandi verbum post ἀποδημίαν exciderit. || 7 addidi ἐξαπατῶν. || ᾧ ἂν ξυγγένηται soloeca] ὅσοις (ὅτῳ οὖν Sch.) ξυγγεγένηται Rauchenstein. || 7, 5 hoc κακὸν del. Tayl., Valck. prius. || 8, 1 ἀνάγκη Cob.] ἐν ἀνάγκῃ. An ἐπάναγκές? || 9, 3 ⟨ἑστηκυῖ⟩αν Cob.] ἂν. Lacuna unius vs. est in C. Excidit fere Πάντες δ' ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες, ἴστε τὴν στήλην ἑστηκυῖαν. De forma participii vid. Meisterh.? p. 46 sq. || 10, 3 περὶ αὐτῶν del. Hartm. || 5 seclusi αὐτὸν, Hartm. recte fortasse scr. τὸν θέντα αὐτούς. || 11, 3 μᾶλλον ἢ ἧττον del. T. Lysias etiam alterum ἢ omisisset.

ρας ἐν τῇ πόλει προσεκαλέσατο δίκην ἀσεβείας πρὸς τὸν βασι-
λέα, καὶ ἔλαχεν [Ἀνδοκίδης], καίπερ πεποιηκὼς ἃ οὗτος
πεποίηκε περὶ τοὺς θεούς, καὶ ἵνα μᾶλλον πρόσσχητε τὸν
νοῦν, φάσκων τὸν Ἄρχιππον ἀσεβεῖν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν
12 *αὐτοῦ πατρῷον. Ὁ δ' Ἄρχιππος ἠντιδίκει ἦ μὴν τὸν Ἑρμῆν*
ὑγιᾶ τε καὶ ὅλον εἶναι, καὶ μηδὲν παθεῖν ὧνπερ οἱ ἄλλοι
Ἑρμαῖ· ὅμως μέντοι, ἵνα μὴ ὑπὸ τούτου τοιούτου ὄντος πράγ-
ματ' ἔχοι, δοὺς ἀργύριον ἀπηλλάγη. Καίτοι ὁπόθ' οὗτος παρ'
ἑτέρου ἠξίωσε δίκην ἀσεβείας λαβεῖν, ἦ που ἑτέρους γε παρὰ
τούτου λαβεῖν δίκαιον καὶ εὐσεβές ἐστιν.
13 *Ἀλλὰ λέξει δεινὸν εἶναι, εἰ ὁ μὲν μηνυτὴς τὰ ἔσχατα πείσεται,*
οἱ δὲ μηνυθέντες τῶν αὐτῶν ὑμῖν ἐπίτιμοι ὄντες μεθέξουσι.
Καίτοι ⟨οὕτως⟩ οὐχ ⟨ὅπως⟩ ὑπὲρ αὑτοῦ ἀπολογήσεται, ἀλλὰ
καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οἱ ἐπιτάξαντες
καταδέξασθαι ἀδικοῦσι, καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσεβήματος αἴτιοί εἰσιν·
εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ἦτε, καὶ ἐστὲ οἱ ἀφελόντες τὰς τιμω-
ρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' ⟨οὐχ⟩ οὗτοι αἴτιοι ἔσονται. Ὑμεῖς οὖν μὴ
βούλεσθε εἰς ὑμᾶς τὴν αἰτίαν ταύτην περιτρέψαι, ἐξὸν τὸν
14 *ἀδικοῦντα κολάσασιν ἀπηλλάχθαι. Ἔπειτα δ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρ-*
νοῦνται τὰ μεμηνυμένα, οὗτος δὲ ὁμολογεῖ ποιῆσαι. Καίτοι καὶ
ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, [ἐν] τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστη-
ρίῳ, ὁμολογῶν μέν ⟨τις⟩ ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἐὰν δ' ἀμφισ-
βητῇ, ἐλέγχεται, καὶ ἀπολύεται οὐδὲν δόξας ἀδικεῖν. Οὐκ οὖν
ὁμοίαν χρὴ γνώμην ἔχειν περί τε τῶν ἀρνουμένων καὶ περὶ
15 *τῶν ὁμολογούντων. Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ἂν μέν τις ἀνδρὸς*
σῶμα τρώσῃ, κεφαλὴν ἢ πρόσωπον ἢ χεῖρας ἢ πόδας, οὗτος
μὲν ⟨κατὰ⟩ τοὺς νόμους [τοὺς ἐξ Ἀρείου] φεύξεται τὴν τοῦ

11, 5 *Ἀνδοκίδης* del. Sch. Fort. substituendum *οὗτος*. quod satis importune legitur post *ἅ*. || **12**, 1 *ἠντιδίκει*] debebat *ἠντεδίκει*, quod dedit Cob. Impft. = *ἀντιδικεῖν ἔμελλεν*. || **13**, 2 *ἐπίτιμοι ὄντες* suspecta Scheibio. || 3 *οὕτως* add. Cob., qui del. *καὶ* post *ἀλλὰ*, *ὅπως* add. Sluiter. || 6 *ἦτε καὶ ἐστὲ*] apte Frn. *ἀφήσετε, ὑμεῖς ἔσεσθε*, Reiske: *αὐτοκράτορες ὄντες ⟨αὐτοί⟩ ἐστε οἱ ἀφελόντες* (vel *ἀνελόντες*) *τ. τ. τ. θ.*, *⟨ὑμεῖς αὐτοὶ⟩, ἀλλ' ⟨οὐχ⟩ οὗτοι* (sic Cob.) *αἴτιοι ἔσονται.* || **14**, 3 *ἐν* om. Cob., inserto *τις*. || 5 sic Sch. cum Lobeckio, *καὶ πολλοῦ οὐδὲ δόξαν* X, *καὶ πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν* C et vulgo, etiam Cob. || **15**, 2 *οὗτος* Dobr. Cob.] *αὐτὸς* X. Halb. *αὐτίκα*. || 3 *κατὰ* om. X, pro *μὲν* substituit Halb. fort. recte. || *τοὺς ἐξ Ἀρείου* X, additur *πάγου* ex aliquot apogr., delevit Dobree.

ἀδικηθέντος πόλιν [ἢ τραύματος ἐκ προνοίας], καὶ ἐὰν κατίῃ,
ἐνδειχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται· ἐὰν δέ τις τὰ αὐτὰ ταῦτ'
ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, οὐδ' αὐτῶν κωλύσετε [τῶν
ἱερῶν ἐπιβαίνειν ἢ εἰσιόντα τιμωρήσεσθε; Καὶ μὲν δὴ τού-
των καὶ δίκαιον καὶ ἀγαθόν ἐστιν ἐπιμελεῖσθαι, ὑφ' ὧν καὶ
εὖ καὶ κακῶς δυνήσεσθε πάσχειν. Φασὶ δὲ καὶ τῶν Ἑλλή- 16
νων πολλοὺς ⟨αὐτὸν⟩ διὰ τὰ ἐνθάδ' ἀσεβήματα ἐκ τῶν παρ'
αὐτοῖς ἱερῶν ἐξείργειν. Ὑμεῖς δ' αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες περὶ
ἐλάττονος ποιεῖσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα ἢ ἕτεροι [τὰ ὑμέ-
τερα]. Τοσοῦτο δ' οὗτος Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος 17
γεγένηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ περὶ τὰ ἀλλότρια ἱερὰ καὶ
ἑορτὰς ἠσέβει, οὗτος δ' ἔργῳ περὶ τὰ ἐν τῇ αὑτοῦ πόλει.
Ὀργίζεσθαι οὖν χρή, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς ἀστοῖς ἀδικοῦσι
μᾶλλον ἢ τοῖς ξένοις περὶ ταῦτα τὰ ἱερά· τὸ μὲν γὰρ ὥσπερ
ἀλλότριόν ἐστιν ἁμάρτημα, τὸ δ' οἰκεῖον. Καὶ μὴ οὓς μὲν 18
ἔχετε ἀδικοῦντας ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύγοντας ζητεῖτε συλλαμ-
105 βάνειν, ἐπικηρύττοντες τάλαντον ἀργυρίου δώσειν τῷ | ἀγαγόντι
ἢ ἀποκτείναντι· εἰ δὲ μή, δόξετε τοῖς Ἕλλησι κομπάζειν μᾶλλον
ἢ τιμωρεῖσθαι βούλεσθαι. Ἐπεδείξατο δὲ καὶ τοῖς Ἕλλησιν ὅτι 19
θεοὺς οὐ νομίζει· οὐ γὰρ ὡς δεδιὼς τὰ πεποιημένα, ἀλλ' ὡς
θαρρῶν, ναυκληρίᾳ ἐπιθέμενος τὴν θάλατταν ἔπλει. Ὁ δὲ θεὸς
ὑπῆγεν αὐτόν, ἵν' ἀφικόμενος 'εἰς τὰ ἁμαρτήματα ἐπὶ τῇ ἐμῇ
προφάσει δοίη δίκην. Ἐλπίζω μὲν οὖν αὐτὸν καὶ δώσειν [δίκην], 20
θαυμάσιον δὲ οὐδὲν ἄν μοι γένοιτο, ⟨εἰ νῦν ἀποφύγοι⟩, οὐδὲ
γὰρ ὁ θεὸς παραχρῆμα κολάζει, ἀλλ' αὕτη μέν ἐστιν ἀνθρω-
πίνη δίκη. Πολλαχόθεν δ' ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάζειν, ὁρῶν
καὶ ἑτέρους ἠσεβηκότας χρόνῳ δεδωκότας δίκην ⟨καὶ αὐτοὺς⟩
καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνων διὰ τὰ τῶν προγόνων ἁμαρτήματα. Ἐν | δὲ
τούτῳ τῷ χρόνῳ δέη πολλὰ καὶ κινδύνους ὁ θεὸς ἐπιπέμπει

15, 4 del. Bekk. || 5 *ζημιώσεται* Cob., de cuius doctrina post notam Blassii de his formis disquisitionem dubito. || **16**, 2 post *πολλοὺς* addidi *αὐτὸν*, post *ἱερῶν* Frn., cui debetur *αὑτοῖς* pro *αὐτοῖς*. || 4, 5 del. Halb. || **18**, 3 *ἀγαγόντι* Dobr. (Cob.)] *ἀπάγοντι* X. || **19**, 4 *εἰς τὰ ἁμαρτήματα, ad locum delictorum*, si verba genuina. Del. Dobr. || 5 *προφάσει* tuetur Dobr.] *φάσει* Sluiter, *προσκλήσει* Cob. || *δοίη* Cob.] *δῴη*. || **20**, 1 *καὶ*] *αὐτίκα*, deleto *δίκην*, Dobr. || 2 *εἰ — ἀποφύγοι* suppl. Cob., del. in ed. III Hartm. Revocavi. Cf. Mnem. XXV 215. || 5 *καὶ αὐτοὺς* add. Frn.

τοῖς ἀδικοῦσιν, ὥστε πολλοὺς ἤδη ἐπιθυμῆσαι τελευτήσαντας
τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι. ὁ δὲ θεὸς τέλος τούτων ἐνμηνάμενος
21 τῷ βίῳ θάνατον ἐπέθηκε. Σκέψασθε δὲ καὶ αὐτοῦ Ἀνδοκίδου
τὸν βίον, ἀφ' οὗ ἠσέβηκε, καὶ εἴ τις τοιοῦτος ἕτερός ἐστιν.
Ἀνδοκίδης γὰρ ἐπειδὴ ἥμαρτεν, ἐξ ἐπιβολῆς εἰσαχθεὶς εἰς τὸ
δικαστήριον, ἔδησεν ἑαυτὸν τιμησάμενος δεσμοῦ, εἰ μὴ παραδοίη
22 τὸν ἀκόλουθον· εὖ δ' ᾔδει οὐ δυνησόμενος παραδοῦναι, ὃς διὰ
τοῦτον καὶ τὰ τούτου ἁμαρτήματ' ἀπέθανεν, ἵνα ⟨μὴ⟩ μηνυτὴς
γένοιτο. Καίτοι πῶς οὐ θεῶν τις τὴν τούτου γνώμην διέφθειρεν,
ὃς ῥᾷον ἡγήσατο δεσμοῦ τιμήσασθαι ἢ ἀργυρίου ἐπ' ἐλπίδι τῇ
23 αὐτῇ; ἐκ δ' οὖν τούτου τοῦ τιμήματος ἐδέδετο ἐγγὺς ἐνιαυτόν,
καὶ ἐμήνυσε δεδεμένος κατὰ τῶν αὑτοῦ συγγενῶν καὶ φίλων,
ἀδείας δοθείσης αὐτῷ, εἰ δόξειε τἀληθῆ μηνῦσαι. Καὶ τίνα
αὐτὸν δοξεῖτε ψυχὴν ἔχειν, ὁπότε τὰ μὲν [ἔσχατα καὶ τὰ]
αἴσχιστ' ἐποίει μηνύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων, ἡ δὲ σωτηρία
24 ἀφανὴς αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπεκτονὼς ἦν οὓς αὐτὸς
ἔφη περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, ἔδοξε τἀληθῆ μηνῦσαι καὶ ἐλύθη,
καὶ προσεψηφίσασθε ὑμεῖς αὐτὸν εἴργεσθαι τῆς ἀγορᾶς καὶ
τῶν ἱερῶν, ὥστε μηδ' ἀδικούμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν δύνασθαι
25 δίκην λαβεῖν. Οὐδεὶς γάρ πω, ἐξ ὅσου Ἀθῆναι ⟨αἱ⟩ ἀείμνηστοι
εἰσίν, ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ ἠτιμώθη. δικαίως· οὐδὲ γὰρ ἔργα τοι-
αῦτα οὐδείς πω εἰργάσατο. καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοὺς χρὴ
26 ἢ τὸ αὐτόματον αἰτιᾶσθαι; Μετὰ δὲ ταῦτα ἔπλευσεν ὡς τὸν
Κιττιέων βασιλέα, καὶ προδιδοὺς ληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐδέθη,
καὶ οὐ μόνον τὸν θάνατον ἐφοβεῖτο ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἡμέραν
αἰκίσματα, οἰόμενος τὰ ἀκρωτήρια ζῶντος ἀποτμηθήσεσθαι.
27 Ἀποδρὰς δ' ἐκ τούτου τοῦ κινδύνου κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυ-
τοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ⟨τοσαύτην γὰρ αὐτῷ ὁ⟩ θεὸς
λήθην ἔδωκεν, ὥστ' εἰς τοὺς ἠδικημένους αὐτοὺς ἐπεθύμησεν

20, 9, 10 *ὁ δὲ — ἐπέθηκε.* Nemodum sanavit. || **21**, 4 *ἔδησεν*] *ἀπώλυσεν* Dobr. || **22**, 2 *μὴ* add. Steph. || **23**, 4 var. lect. del. Cob., R., dubitans inter utramque, *καὶ τὰ αἴσχιστα.* || **24**, 1 *ἦν* et virgulam ante *ἔδοξε* deleverim cum Dobr., et fort. *καὶ* post *ἐλύθη.* || **25**, 1 *αἱ* add. Halb. || *ἀείμνηστοι εἰσίν* ego] *ἀείμνηστοί εἰσιν.* || 3 *ἠργάσατο?* || **26**, 2 *προδιδοὺς*] nomen urbis aut arcis aut nescio cuius rei deesse videbatur Reiskio. || **27**, 2 *τοσαύτην — ὁ* supplevi Mnem. l.l. Vulgo . . . .

ἀφικέσθαι. Ἀφικόμενος δ᾿ ἐδέθη καὶ ᾐκίσθη, ἀπώλετο δ᾿ οὐχί,
ἀλλ᾿ ἐλύθη. Ἔνθεν δ᾿ ἔπλευσεν ὡς Εὐαγόραν τὸν Κύπρου 28
βασιλεύοντα, καὶ ἀδικήσας εἴρχθη· ἀποδρὰς δὲ τοῦτον ἔφευγε
μὲν τοὺς ἐνθάδε θεούς, ἔφευγε δὲ τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, ἔφευγε
δ᾿ εἰς οὓς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τόπους. Καίτοι τίς χάρις τῷ
βίῳ, κακοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε;
Καταπλεύσας δ᾿ ἐκεῖθεν δεῦρο ἐπὶ δημοκρατίας [εἰς τὴν αὑτοῦ 29
πόλιν] τοῖς μὲν πρυτάνεσιν ἔδωκε χρήματα, ἵν᾿ αὐτὸν προσ-
αγάγοιεν ἐνθάδε, ὑμεῖς δ᾿ αὐτὸν ἐξηλάσατε ἐκ τῆς πόλεως, τοῖς
θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους οὓς ἐψηφίσασθε. Καὶ τὸν ἄνδρα 30
οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ τύραννος, [οὐ πόλις] ἐθέλει
δέξασθαι διὰ τέλους, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐξ ὅσου ἠσέβησεν,
ἀλώμενος διάγει, πιστεύων ἀεὶ μᾶλλον τοῖς ἀγνῶσι τῶν γνωρί-
μων διὰ τὸ ἠδικηκέναι οὓς γιγνώσκει. Τὸ δὲ τελευταῖον νῦν,
ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν δὶς ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδέδεικται· καὶ τὸ 31
μὲν σῶμα ἀεὶ ἐν δεσμοῖς ἔχει, ἡ δ᾿ οὐσία αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ
τῶν κινδύνων γίγνεται. Καίτοι ὅταν τις τὸν αὑτοῦ βίον τοῖς
ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις διανέμῃ, τοῦτ᾿ ἔστι τὸ [τὸν] βίον
106 βιοῦν ἀβίωτον· ἃ τούτῳ | ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν
δίδωσιν, ἀλλὰ τιμωρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων.
Τὸ δὲ τελευταῖον νυνὶ παραδέδωκεν αὐτὸν ὑμῖν χρῆσθαι ὅ τι 32
ἂν βούλησθε, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ᾿ ὑπὸ δαιμονίου
τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. Οὔκουν χρὴ μὰ τὸν Δία οὔτε πρεσ-
βύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὁρῶντας Ἀνδοκίδην ἐκ τῶν κιν-
δύνων σῳζόμενον, συνειδότας αὑτῷ ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ,
ἀθεωτέρους γίγνεσθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι ἥμισυς ὁ βίος
βιῶναι κρείττων ἀλύπῳ ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπουμένῳ, ὥσπερ
οὗτος.

Εἰς τοσοῦτον δ᾿ ἀναισχυντίας ἀφῖκται, ὥστε καὶ παρασκευ- 33
άζεται τὰ πολιτικὰ πράττειν καὶ ἤδη δημηγορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ

28, 4 τὸ πρῶτον] an πορευόμενος? Vix significari potest quod putat R. „ut primum aliquo appulerat, ita statim illinc aufugiebat". Id dicendum fuerat ἔφευγε δ᾿ εὐθὺς εἰς οὓς ἀφίκοιτο τόπους. || **29**, 1 ἐπὶ δημοκρατίας Dobr. deleto gloss. ad δεῦρο] εἰς δημοκρατίαν X. || **30**, 2 expunxi οὐ πόλις inepte additum. || **31**, 4, 5 eleganter Cob. τὸ ζῆν βίον ἀβίωτον, sed formam Hellenisticam βιοῦν huic rhetori adimere non audeo, quare satis habui expungere articulum.

τῶν ἀρχόντων τισὶ καὶ ἀποδοκιμάζει, καὶ συμβουλεύει εἰς τὴν
βουλὴν εἰσιὼν περὶ θυσιῶν καὶ προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαν-
τειῶν. Καίτοι τούτῳ πειθόμενοι ποίοις θεοῖς ἡγήσεσθε κεχα-
ρισμένα ποιεῖν; Μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ ὑμεῖς
βούλεσθε τὰ τούτῳ πεποιημένα ἐπιλαθέσθαι, καὶ τοὺς θεοὺς
34 *ἐπιλήσεσθαι. ἀξιοῖ δ' οὐχ ὡς ἠδικηκὼς ἡσυχίαν ἔχων πολι-*
τεύεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ἐξευρὼν τοὺς τὴν πόλιν ἀδική-
σαντας, οὕτω διανοεῖται, καὶ παρασκευάζεται ὅπως ἑτέρων
μεῖζον δυνήσεται, ὥσπερ οὐ διὰ πρᾳότητα καὶ ἀσχολίαν τὴν
ὑμετέραν οὐ δεδωκὼς ὑμῖν δίκην, εἰς οὓς νῦν ἁμαρτάνων οὐ
λανθάνει, ἀλλ' ἅμα ἐξελεγχθήσεταί τε καὶ δώσει δίκην.
35 *Ἰσχυριεῖται δὲ καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ· ἀναγκαίως γὰρ ἔχει ὑμᾶς*
διδάσκειν ἃ οὗτος ἀπολογήσεται, ἵν' ἀκούσαντες παρ' ἀμφοτέ-
ρων ἄμεινον διαγνῶτε· φησὶ γὰρ ἀγαθὰ μεγάλα ποιῆσαι τὴν
πόλιν μηνύσας καὶ ἀπαλλάξας δέους καὶ ταραχῆς τῆς τότε.
Τίς δὲ τῶν μεγάλων κακῶν αἴτιος ἐγένετο; οὐκ αὐτὸς οὗτος,
36 *ποιήσας ἃ ἐποίησεν; Εἶτα τῶν μὲν ἀγαθῶν δεῖ τούτῳ χάριν*
εἰδέναι, [ὅτι ἐμήνυσε] μισθὸν ὑμῶν αὐτῷ διδόντων τὴν ἄδειαν,
τῆς δὲ ταραχῆς καὶ τῶν κακῶν ὑμεῖς αἴτιοί ἐστε, ὅτι ἐζητεῖτε
τοὺς ἠσεβηκότας; Οὐ δήπουθεν, ἀλλ' αὐτὸ τούτου τοὐναντίον
ἐτάραξε μὲν οὗτος τὴν πόλιν, κατεστήσατε δ' ὑμεῖς.
37 *Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν μέλλειν ἀπολογήσεσθαι ὡς αἱ συνθῆκαι*
⟨κύριαι⟩ καὶ αὐτῷ εἰσι, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις·
καὶ τοῦτο πρόσχημα ποιούμενος οἴεται πολλοὺς ὑμῶν, δεδιότας
38 *μὴ λύσητε τὰς συνθήκας, αὐτοῦ ἀποψηφιεῖσθαι. Ὡς οὖν οὐδὲν*
προσήκει Ἀνδοκίδῃ τῶν συνθηκῶν, περὶ τούτου λέξω, οὔτε μὰ
τὸν Δία τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε, οὔθ'
ὧν πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς. Οὐδενὶ γὰρ ἡμῶν
τοσούτων ὄντων τὰ αὐτὰ ἁμαρτήματα οὐδ' ὅμοια ἦν τοῖς
39 *Ἀνδοκίδου, ὥστε καὶ τοῦτον ἡμῶν ἀπολαῦσαι. Ἀλλ' οὐ μὲν δὴ*
ἕνεκά γε τούτου διαφερόμενοι, ἐπειδὴ καὶ τούτῳ μετέδομεν

33, 3 *καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισὶ* X Sch. Transp. R. (Cob.). *κ. ἀπ.* del. Halb. vix recte. || **35,** 1. *ἔχει* Franz] *ἔχω.* || **36,** 5 *τούτου* Sch.] *τοῦτο* X, del. Bekk. Cob. al. || **37,** 2 *κύριαι,* quod pro *καὶ* corrigebat Frn., inserere malui, quia in talibus Graeci *καὶ* in utroque membro ponere amant. || **38,** 6 *ἡμῶν*] *τῶν αὐτῶν ἡμῖν* coni. Sch., recepit Cob. Tuetur vulgatum Frn. „ut hic ex nostris vitiis proficiat" explicans.

*τῶν συνθηκῶν, τότε διηλλάγημεν. Οὐ γὰρ ἕνεκα ἑνὸς ἀνδρὸς
ἀλλ' ἕνεκα ἡμῶν τῶν ἐξ ἄστεως καὶ ἐκ Πειραιῶς αἱ συνθῆκαι
ἐγένοντο καὶ οἱ ὅρκοι, ἐπεί τοι δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδοκίδου
ἀποδημοῦντος αὐτοὶ ἐν δέει ὄντες ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἐξαλει-
φθείη αὐτῷ τὰ ἁμαρτήματα. Ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς* 40
*πρὸς αὐτοὺς συνθήκαις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου, ὅτι ἔπαθον
ἀγαθόν τι ὑπ' αὐτοῦ; Ἀλλ' ὑμεῖς ἐπεμελήθητέ γ' αὐτοῦ; ἀντὶ
ποίας εὐεργεσίας; Ὅτι πολλάκις δι' ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς πόλεως
ἐκινδύνευσεν; Οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτῳ ἀληθὴς* 41
*αὕτη ἡ ἀπολογία, μηδ' ὑμεῖς ἐξαπατᾶσθε. Οὐ γὰρ τοῦτο λύειν
ἐστὶ τὰ συγκείμενα, εἰ Ἀνδοκίδης ἕνεκα τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων
δίδωσι δίκην, ἀλλ' ἐάν τις ἕνεκα τῶν δημοσίων συμφορῶν
ἰδίᾳ τινα τιμωρῆται.*

Ἴσως οὖν καὶ Κηφισίου ἀντικατηγορήσει, καὶ ἕξει ὅ τι λέγῃ· 42
*τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν. Ἀλλ' ὑμεῖς οὐδ' ἂν δύναισθε τῇ
αὐτῇ ψήφῳ τόν τ' ἀπολογούμενον καὶ τὸν κατηγοροῦντα κολάσαι.
Ἀλλὰ νῦν μὲν περὶ τούτου καιρός ἐστι γνῶναι τὰ δίκαια, ἕτερος
δ' ἥξει Κηφισίῳ καὶ ἡμῶν ἑκάστῳ, ὧν οὗτος νῦν | μεμνήσεται.
Μὴ οὖν [καὶ] δι' ἑτέραν ὀργὴν τούτου ἀδικοῦντος νῦν ἀπο-
ψηφίσησθε.*

Ἀλλὰ λέξει ὅτι μηνυτὴς ἐγένετο, καὶ ἕτερος οὐδεὶς ὑμῖν ἐθε- 43
*λήσει μηνύειν, ἐὰν ⟨αὐτὸν⟩ κολάζητε. Ἀνδοκίδης δ' ἔχει τὰ
μήνυτρα παρ' ὑμῶν, σώσας τὴν αὑτοῦ ψυχὴν ἑτέρων διὰ ταῦτ'
ἀποθανόντων. Τῆς μὲν οὖν σωτηρίας ὑμεῖς τούτῳ αἴτιοί ἐστε,
τῶν δὲ κακῶν τῶνδε καὶ τῶν κινδύνων αὐτὸς ἑαυτῷ, παραβὰς
τὰ δόγματα καὶ τὴν ἄδειαν ἐφ' ᾗ μηνυτὴς ἐγένετο. Οὔκουν* 44
*ἐξουσίαν χρὴ ποιεῖν τοῖς μηνυταῖς ἀδικεῖν (ἀρκεῖ γὰρ τὰ πεποιη-
μένα), ἀλλὰ παραβαίνοντας κολάζειν. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι μηνυταί,
ὁπόσοι ἐπ' αἰσχραῖς αἰτίαις ἐξεληλεγμένοι σφᾶς αὐτοὺς ἐμήνυσαν,
ἓν γοῦν ἐπίστανται, μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς ἠδικημένοις, ἡγούμενοι
ἀποδημοῦντες μὲν ἀθῷοι καὶ ἐπίτιμοι δόξειν εἶναι, ἐπιδη-
μοῦντες δὲ παρὰ τοῖς πολίταις τοῖς ἠδικημένοις πονηροὶ [δόξειν]*

39, 6 *ἐν δέει ὄντες* Cob.] *ἐνδεεῖς ὄντες*, Sch. cum M. *ἐνδημοῦντες*. || **42**, 1 *λέγῃ* Bekk. Cob.] *λέγει*. Sch. cum Herm. *λέγειν* vix recte. Non praegressa negatione, usitatius est *λέξει*, quod tamen foret *κακόφωνον* post *ἕξει*. || 6 expunxi *καὶ*. || **43**, 2 *αὐτὸν* add. Cob. || **44**, 7 *δόξειν* et 8 *εἶναι* om. Cob. cum Halb.

καὶ ἀσεβεῖς [εἶναι]. Ὁ γοῦν πάντων πονηρότατος πλὴν τούτου
45 *Βάτραχος, γενόμενος ἐπὶ τῶν τριάκοντα μηνυτὴς καὶ οὐσῶν*
αὐτῷ συνθηκῶν καὶ ὅρκων καθάπερ τοῖς Ἐλευσινόθεν, δείσας
ὑμῶν οὓς ἠδίκησεν, ἐν ἑτέρᾳ πόλει ᾤκει. Ἀνδοκίδης δὲ καὶ
αὐτοὺς τοὺς θεοὺς ἀδικήσας περὶ ἐλάττονος αὐτοὺς ἔθετο, εἰσιὼν
εἰς τὰ ἱερά, ἢ Βάτραχος τοὺς ἀνθρώπους. Ὅστις οὖν καὶ πονη-
ρότερος καὶ ἀμαθέστερος Βατράχου ἐστί, πάνυ δεῖ ἀγαπητῶς
ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν σωθῆναι.
46 *Φέρε δή, τί σκεψαμένους χρὴ ὑμᾶς Ἀνδοκίδου ἀποψηφί-*
σασθαι; πότερον ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐκ
τῆς πόλεως ἐστρατεύσατο, οὐθ' ἱππεὺς οὐθ' ὁπλίτης, οὔτε
τριήραρχος οὔτ' ἐπιβάτης, οὔτε πρὸ τῆς συμφορᾶς οὔτε μετὰ
47 *τὴν συμφοράν, πλέον ἢ τετταράκοντ' ἔτη γεγονώς. Καίτοι ἕτεροι*
φεύγοντες ἐν Ἑλλησπόντῳ συνετριηράρχουν ὑμῖν. Ἀναμνήσθητε
δὲ καὶ αὐτοὶ ἐξ ὅσων κακῶν [καὶ πολέμου] ὑμᾶς αὐτοὺς περιε-
ποιήσατε καὶ τὴν πόλιν, πολλὰ μὲν τοῖς σώμασι πονήσαντες,
πολλὰ δ' ἀναλώσαντες χρήματα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, πολλοὺς
δὲ καὶ ἀγαθοὺς τῶν πολιτῶν καταθάψαντες διὰ τὸν γενόμενον
48 *πόλεμον. Ἀνδοκίδης δ' ἀπαθὴς τούτων τῶν κακῶν γενόμενος*
⟨καὶ οὐδὲν συμβαλόμενος⟩ εἰς τὴν σωτηρίαν τῇ πατρίδι, ἀξιοῖ
νυνὶ μετέχειν τῆς πόλεως, ἀσεβῶν ἐν αὐτῇ. Ἀλλὰ πλουτῶν γὰρ
καὶ δυνάμενος τοῖς χρήμασι καὶ βασιλεῦσιν ἐξενωμένος καὶ
τυράννοις (ἃ νυνὶ κομπάσει, ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέρους τρό-
πους), ποίαν εἰσφορὰν ⟨εἰσήνεγκεν, ἀνθ' ἧς ἄν⟩ τι αὐτῷ ἀγα-
49 *θὸν γίγνοιτο, ὃς ἐπιστάμενος ἐν πολλῷ σάλῳ [καὶ κινδύνῳ]*
τὴν πόλιν γιγνομένην, ναυκληρῶν οὐκ ἐτόλμησεν ⟨οὐδὲ κέρδει⟩
ἐπαρθεὶς σῖτον εἰσάγων ὠφελῆσαι τὴν πατρίδα; Ἀλλὰ μέτοικοι
μὲν καὶ ξένοι [ἕνεκα τῆς μετοικίας] ὠφέλουν τὴν πόλιν εἰσ-

44, 9 *Βάτραχος πλὴν τούτου* Sch. cum X. Transp. Cob. || **45**, 6, 7 *ἀγαπητῶς — σωθῆναι* X Sch.] *σωθέντα* C, quo admisso Cob. *ἀγαπητῶς ⟨ἔχειν⟩* ex Scheibii quam ipse repudiavit coniectura, vera tamen fortasse. || **46**, 1 *τί* T.] *εἴ τι*. Sch. cum Markl. *εἰς τί*. || **47**, 3 del. Halb. || **48**, 2 suppl. Cob., similia alii. || **49**, 1 Sch. cum X *ποίαν εἰσφορὰν . . . . . τούτῳ ἀγαθὸν γένοιντο* (sic), *καὶ ἐπιστάμενος — ἐτόλμησεν ἐπαρθεὶς — πατρίδα*. Supplevi et correxi ut potui, partim cum aliis. Ceterum cf. Frn. p. 51 et. Halb., quocum expunxi *καὶ κινδύνῳ*. || 4 *ἕνεκα τῆς μετοικίας* delevi. Post hanc sectionem fere paginam, quanta est Teubn., deesse animadvertit Sauppe *in ep. crit.*

ἄγοντες· σὺ δὲ τί καὶ ἀγαθὸν ποιήσας, ὦ Ἀνδοκίδη, ποῖα ἁμαρ-
τήματα ἀναλυσάμενος, ποῖα τροφεῖα ἀνταποδούς . . . . . .

⟨Ὦ ἄνδρες⟩ Ἀθηναῖοι, μνήσθητε τὰ πεποιημένα Ἀνδοκίδῃ, 50
ἐνθυμήθητε δὲ καὶ τῆς ἑορτῆς, δι' ἣν ὑπὸ τῶν πολλῶν πρου-
τιμήθητε. Ἀλλ' ἐστὲ γὰρ ὑπὸ τῶν τούτου ἁμαρτημάτων ἤδη
καταπλῆγες διὰ τὸ πολλάκις ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι, ὥστ' οὐδὲ τὰ
δεινὰ ἔτι δεινὰ δοκεῖ ὑμῖν εἶναι. Ἀλλὰ προσέχετε τὸν νοῦν,
δοκείτω δ' ὑμῖν ἡ γνώμη ὁρᾶν ἃ οὗτος ἐποίει, καὶ διαγνώ-
σεσθε ἄμεινον. Οὗτος γὰρ ἐνδὺς στολήν, μιμούμενος τὰ ἱερὰ 51
ἐπεδείκνυε τοῖς ἀμυήτοις καὶ εἶπε τῇ φωνῇ τἀπόρρητα, τῶν δὲ
θεῶν, οὓς ἡμεῖς [θεοὺς] νομίζομεν καὶ θεραπεύοντες καὶ
ἁγνεύοντες θύομεν καὶ προσευχόμεθα, τούτους περιέκοψε. Καὶ
ἐπὶ τούτοις ἱέρειαι καὶ ἱερεῖς στάντες κατηράσαντ' ⟨αὐτῷ⟩ πρὸς
ἑσπέραν καὶ φοινικίδας ἀνέσεισαν, κατὰ τὸ νόμιμον τὸ παλαιὸν
καὶ ἀρχαῖον· ὡμολόγησε δὲ οὗτος ποιῆσαι. Ἔτι δὲ παρελθὼν 52
τὸν νόμον ὃν ὑμεῖς ἔθεσθε, εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν αὐτὸν ὡς
ἀλιτήριον ὄντα, ταῦτα πάντα βιασάμενος εἰσελήλυθεν ὑμῶν εἰς
τὴν πόλιν, καὶ ἔθυσεν ἐπὶ τῶν βωμῶν ὧν οὐκ ἐξῆν αὐτῷ, καὶ
ἀπήντα τοῖς ἱεροῖς περὶ ἃ ἠσέβησεν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἐλευσίνιον,
108 ἐχερνίψατο ἐκ | τῆς ἱερᾶς χέρνιβος. Τίνα χρὴ ταῦτ' ἀνασχέσθαι; 53
ποῖον φίλον, ποῖον συγγενῆ, ποῖον δικαστὴν χρὴ τούτῳ χαρι-
σάμενον κρύβδην φανερῶς τοῖς θεοῖς ἀπεχθέσθαι; νῦν οὖν χρὴ
νομίζειν τιμωρουμένους καὶ ἀπαλλαττομένους Ἀνδοκίδου τὴν
πόλιν καθαίρειν καὶ ἀποδιοπομπεῖσθαι καὶ φαρμακὸν ἀποπέμ-
πειν καὶ ἀλιτηρίου ἀπαλλάττεσθαι, ὡς ἓν τούτων οὗτός ἐστιν.

Βούλομαι τοίνυν εἰπεῖν ἃ Διοκλῆς ὁ Ζακόρου τοῦ ἱεροφάντου, 54
πάππος δ' ἡμέτερος, συνεβούλευσε βουλευομένοις ὑμῖν ὅ τι δεῖ
χρῆσθαι Μεγαρεῖ ἀνδρὶ ἠσεβηκότι. Κελευόντων γὰρ ἑτέρων
ἄκριτον παραχρῆμ' ἀποκτεῖναι, παρῄνεσε κρῖναι τῶν ⟨μὲν⟩ ἀν-
θρώπων ἕνεκα, ἵν' ἀκούσαντες καὶ ἰδόντες σωφρονέστεροι οἱ
ἄλλοι ὦσι, τῶν δὲ θεῶν ἕνεχ' οἴκοθεν ἕκαστον, ἃ δεῖ τὸν ἀσε-
βοῦντα παθεῖν, αὐτὸν παρ' ἑαυτῷ κεκρικότα εἰς τὸ δικαστήριον

50, 1 ὦ ἄνδρες suppl. Cob. || **51**, 3 θεοὺς del. Dobr. || 5 addidi αὐτῷ. Malim vero: στάντες πρὸς ἑσπέραν κατηράσαντ' αὐτῷ. || **53**, 3 ἀπεχθέσθαι Cob.] ἀπέχθεσθαι. || **54**, 4 μὲν Cob. add. ante τῶν, ego post. Fort. tamen excidit inter ἀνθρώπων et ἕνεκα.

εἰσιέναι. Καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (ἐπίστασθε γὰρ ἃ δεῖ ποιῆσαι) μὴ ἀναπεισθῆτε ὑπὸ τούτου. Φανερῶς ἔχετ' αὐτὸν ἀσεβοῦντα· εἴδετε, ἠκούσατε τὰ τούτου ἁμαρτήματα. Ἀντιβολήσει καὶ ἱκετεύσει ὑμᾶς· μὴ ἐλεεῖτε. Οὐ γὰρ οἱ δικαίως ἀποθνήσκοντες ἀλλ' οἱ ἀδίκως ἄξιοί εἰσιν ἐλεεῖσθαι.

7.

ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΗΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Orator, homo opulentus (§ 14, 21, 31) a Nicomacho quodam iuvene (§ 29) primo accusatus, quod Suriade archonte (a. 397) oleam sacram eamque publicam (*μορίαν* § 2), postea truncum oleae sacrae saeptum (*σηκὸν*) exciderit, quod crimen publicatione bonorum et exilio puniebatur, se defendit apud Areopagitas rege sacrorum referente. Oratio aliquanto post Ol. 95, 4 (397) habita est. *Scheibe.*

Πρότερον μέν, ὦ βουλή, ἐνόμιζον ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ,
ἡσυχίαν ἄγοντι, μήτε δίκας ἔχειν μήτε πράγματα· νυνὶ δ' οὕτως
ἀπροσδοκήτοις αἰτίαις καὶ πονηραῖς συκοφαντίαις περιπέπτωκα,
ὥστ', εἴ πως οἷόν τε, δοκεῖ μοι δεῖν καὶ τοὺς μὴ γενονότας
ἤδη δεδιέναι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. Διὰ γὰρ τοὺς τοιού-
τους οἱ κίνδυνοι κοινοὶ γίγνονται καὶ τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσι καὶ
2 *τοῖς πόλλ' ἡμαρτηκόσιν. Οὕτω δ' ἄπορος ὁ ἀγών μοι καθέ-*
στηκεν, ὥστ' ἀπεγράφην τὸ μὲν πρῶτον ἐλάαν ἐκ τῆς γῆς
ἀφανίζειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐωνημένους τοὺς καρποὺς τῶν μοριῶν
πυνθανόμενοι προσῇσαν· ἐπειδὴ δ' ἐκ τούτου τοῦ τρόπου ἀδι-
κοῦντά μ' οὐδὲν εὑρεῖν ἐδυνήθησαν, νυνί με σηκόν φασιν
ἀφανίζειν, οἰόμενοι ἐμοὶ μὲν ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπορωτάτην
εἶναι ἀπελέγξαι, αὐτοῖς δ' ἐξεῖναι μᾶλλον ὅ τι ἂν βούλωνται
3 *λέγειν. Καὶ δεινὸν μέν, περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβουλευκὼς ἥκει,*

1, 3 *πονηραῖς συκοφαντίαις* Augier] *πονηροῖς συκοφάνταις.* || 4 *μὴ γεγονότας = ἀγόνοις*] *μηδέπω γ.* R., *μηδὲν κακὸν πεποιηκότας* Cob. Facio cum iis qui proverbialem locutionem existimant. || **2**, 1 *ἄτοπος* Dobr. || 4 Pro *πυνθανόμενοι* Dobr. cit. *πειρώμενοι.* || **3**, 1 *δεινὸν μὲν* Cob.] *δεῖ με.*

*ἅμ' ὑμῖν τοῖς διαγνωσομένοις περὶ τοῦ πράγματος ἀκούσαντα
καὶ περὶ τῆς πατρίδος καὶ περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνίσασθαι, ὅμως
δὲ πειράσομαι ἐξ ἀρχῆς ὑμᾶς διδάξαι. Ἦν μὲν γὰρ τοῦτο* 4
*Πεισάνδρου τὸ χωρίον, δημευθέντων δ' ἐκείνου τῶν ὄντων Ἀπολ-
λόδωρος ὁ Μεγαρεὺς δωρεὰν παρὰ τοῦ δήμου λαβὼν τὸν μὲν
ἄλλον χρόνον ἐγεώργει, ὀλίγῳ δὲ πρὸ τῶν τριάκοντα Ἀντικλῆς
παρ' αὐτοῦ πριάμενος ἐξεμίσθωσεν· ἐγὼ δὲ παρ' Ἀντικλέους
εἰρήνης οὔσης ἐώνημαι. Ἡγοῦμαι τοίνυν, ὦ βουλή, ἐμὸν ἔργον* 5
*ἀποδεῖξαι ὡς, ἐπειδὴ τὸ χωρίον ἐκτησάμην, οὔτ' ἐλάα οὔτε
σηκὸς ἐνῆν ἐν αὐτῷ. Νομίζω γὰρ τοῦ μὲν προτέρου χρόνου,
οὐδ' εἰ πάλαι ἐνῆσαν μορίαι, οὐκ ἂν δικαίως ζημιοῦσθαι· εἰ
γὰρ μὴ δι' ἡμᾶς εἰσιν ἠφανισμέναι, οὐδὲν προσήκει περὶ τῶν
ἀλλοτρίων ἁμαρτημάτων ὡς ἀδικοῦντας κινδυνεύειν. Πάντες* 6
*γὰρ ἐπίστασθ' ὅτι ⟨ὁ⟩ πόλεμος καὶ ἄλλων πολλῶν αἴτιος κακῶν
γεγένηται, καὶ τὰ μὲν πόρρω ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐτέμνετο,
τὰ δ' ἐγγὺς ὑπὸ τῶν φίλων διηρπάζετο· ὥστε πῶς ἂν δικαίως
ὑπὲρ τῶν ⟨τότε⟩ τῇ πόλει γεγενημένων συμφορῶν ἐγὼ νυνὶ
δίκην διδοίην; Ἀλλ' ὅτι καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ἐν τῷ πολέμῳ
δημευθὲν ἄπρατον ἦν πλέον ἢ τρία ἔτη, οὐ θαυμαστὸν εἰ τότε* 7
109 *τὰς | μορίας ἐξέκοπτον, ἐν ᾧ οὐδὲ τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν φυλάττειν
ἐδυνάμεθα. Ἐπίστασθε δ', ὦ βουλή, ὅσοι μάλιστα τῶν τοιούτων
ἐπιμελεῖσθε, πόλλ' ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ δασέα ὄντ' ἰδίαις καὶ
μορίαις ἐλάαις, ὧν νῦν τὰ πόλλ' ἐκκέκοπται καὶ ἡ γῆ ψιλὴ
γεγένηται· καὶ τῶν αὐτῶν ⟨ταῦτα⟩ καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ καὶ ἐν τῷ
πολέμῳ κεκτημένων οὐκ ἀξιοῦτε παρ' αὐτῶν, ἑτέρων ἐκκο-
ψάντων, δίκην λαμβάνειν. Καίτοι εἰ τοὺς διὰ παντὸς τοῦ χρόνου* 8
*γεωργοῦντας τῆς αἰτίας ἀφίετε, ἦ που χρὴ τούς γ' ἐν τῇ εἰρήνῃ
πριαμένους [ἀφ' ὑμῶν] ἀζημίους γενέσθαι.*

Ἀλλὰ γάρ, ὦ βουλή, περὶ μὲν τῶν πρότερον γεγενημένων 9
πόλλ' ἔχων εἰπεῖν ἱκανὰ νομίζω τὰ εἰρημένα· ἐπειδὴ δ' ἐγὼ

3, 2 *⟨νῦν πρῶτον⟩ ἀκούσαντα* Frn., quod placet. || *π. τ. πράγματος* del. Hartm., sed cf. § 22. || **4**, 2 *τῶν ὄντων δ' ἐκείνου* X. Corr. Meutzner. Cob. *δὲ τῶν ἐκείνου.* || 6 *ἐώνημαι* Cob.] *ἐωνούμην* X Sch., *ὠνοῦμαι* Emperius. || **6**, 2 *ὁ* add. Dobr. || *τότε* add. R. || 6 *ἀλλ' ὅτι* Frohb.] *ἄλλως τε.* || **7**, 1 *ἄπρατον* X] *ἄπρακτον* O (Sch.). || *εἰ* X] *δ' εἰ* C (Sch. Cob.). || 3 *ηδυνάμεθα* X. || 4, 5 fort. *ἰδίαις ἐλάαις καὶ μορίαις.* Cf. § 10 et ad § 29. || 6 *ταῦτα* add. Frn. || 7 *ἑτέρων ἐκκ.* del. Halb. || **8**, 3 *ἀφ'* (*ὑφ'* Cob.) *ἡμῶν* del. Dobr.

εἰσιέναι. Καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (ἐπίστασθε γὰρ ἃ δεῖ ποιῆσαι) μὴ ἀναπεισθῆτε ὑπὸ τούτου. Φανερῶς ἔχετ' αὐτὸν ἀσεβοῦντα· εἴδετε, ἠκούσατε τὰ τούτου ἁμαρτήματα. Ἀντιβολήσει καὶ ἱκετεύσει ὑμᾶς· μὴ ἐλεεῖτε. Οὐ γὰρ οἱ δικαίως ἀποθνήσκοντες ἀλλ' οἱ ἀδίκως ἄξιοί εἰσιν ἐλεεῖσθαι.

7.

ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΗΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Orator, homo opulentus (§ 14, 21, 31) a Nicomacho quodam iuvene (§ 29) primo accusatus, quod Suriade archonte (a. 397) oleam sacram eamque publicam (*μορίαν* § 2), postea truncum oleae sacrae saeptum (*σηκὸν*) exciderit, quod crimen publicatione bonorum et exilio puniebatur, se defendit apud Areopagitas rege sacrorum referente. Oratio aliquanto post Ol. 95, 4 (397) habita est. *Scheibe.*

Πρότερον μέν, ὦ βουλή, ἐνόμιζον ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ, ἡσυχίαν ἄγοντι, μήτε δίκας ἔχειν μήτε πράγματα· νυνὶ δ' οὕτως ἀπροσδοκήτοις αἰτίαις καὶ πονηραῖς συκοφαντίαις περιπέπτωκα, ὥστ', εἴ πως οἷόν τε, δοκεῖ μοι δεῖν καὶ τοὺς μὴ γενονότας ἤδη δεδιέναι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. Διὰ γὰρ τοὺς τοιούτους οἱ κίνδυνοι κοινοὶ γίγνονται καὶ τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσι καὶ
2 *τοῖς πόλλ' ἡμαρτηκόσιν. Οὕτω δ' ἄπορος ὁ ἀγών μοι καθέστηκεν, ὥστ' ἀπεγράφην τὸ μὲν πρῶτον ἐλάαν ἐκ τῆς γῆς ἀφανίζειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐωνημένους τοὺς καρποὺς τῶν μοριῶν πυνθανόμενοι προσῇσαν· ἐπειδὴ δ' ἐκ τούτου τοῦ τρόπου ἀδικοῦντά μ' οὐδὲν εὑρεῖν ἐδυνήθησαν, νυνί με σηκόν φασιν ἀφανίζειν, οἰόμενοι ἐμοὶ μὲν ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπορωτάτην εἶναι ἀπελέγξαι, αὐτοῖς δ' ἐξεῖναι μᾶλλον ὅ τι ἂν βούλωνται*
3 *λέγειν. Καὶ δεινὸν μέν, περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβουλευκὼς ἥκει,*

1, 3 *πονηραῖς συκοφαντίαις* Augier] *πονηροῖς συκοφάνταις.* || 4 *μὴ γεγονότας = ἀγόνοις*] *μηδέπω γ.* R., *μηδὲν κακὸν πεποιηκότας* Cob. Facio cum iis qui proverbialem locutionem existimant. || **2**, 1 *ἄτοπος* Dobr. || 4 Pro *πυνθανόμενοι* Dobr. cit. *πειρώμενοι.* || **3**, 1 *δεινὸν μὲν* Cob.] *δεῖ με.*

ἀδικηθέντος πόλιν [ἢ τραύματος ἐκ προνοίας], καὶ ἐὰν κατίῃ,
ἐνδειχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται· ἐὰν δέ τις τὰ αὐτὰ ταῦτ'
ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, οὐδ' αὐτῶν κωλύσετε [τῶν
ἱερῶν ἐπιβαίνειν ἢ εἰσιόντα τιμωρήσεσθε; Καὶ μὲν δὴ τού-
των καὶ δίκαιον καὶ ἀγαθόν ἐστιν ἐπιμελεῖσθαι, ὑφ' ὧν καὶ
εὖ καὶ κακῶς δυνήσεσθε πάσχειν. Φασὶ δὲ καὶ τῶν Ἑλλή- 16
νων πολλοὺς ⟨αὐτὸν⟩ διὰ τὰ ἐνθάδ' ἀσεβήματα ἐκ τῶν παρ'
αὐτοῖς ἱερῶν ἐξείργειν. Ὑμεῖς δ' αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες περὶ
ἐλάττονος ποιεῖσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα ἢ ἕτεροι [τὰ ὑμέ-
τερα]. Τοσοῦτο δ' οὗτος Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος 17
γεγένηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ περὶ τὰ ἀλλότρια ἱερὰ καὶ
ἑορτὰς ἠσέβει, οὗτος δ' ἔργῳ περὶ τὰ ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει.
Ὀργίζεσθαι οὖν χρή, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς ἀστοῖς ἀδικοῦσι
μᾶλλον ἢ τοῖς ξένοις περὶ ταῦτα τὰ ἱερά· τὸ μὲν γὰρ ὥσπερ
ἀλλότριόν ἐστιν ἁμάρτημα, τὸ δ' οἰκεῖον. Καὶ μὴ οὓς μὲν 18
ἔχετε ἀδικοῦντας ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύγοντας ζητεῖτε συλλαμ-
105 *βάνειν, ἐπικηρύττοντες τάλαντον ἀργυρίου δώσειν τῷ | ἀγαγόντι*
ἢ ἀποκτείναντι· εἰ δὲ μή, δόξετε τοῖς Ἕλλησι κομπάζειν μᾶλλον
ἢ τιμωρεῖσθαι βούλεσθαι. Ἐπεδείξατο δὲ καὶ τοῖς Ἕλλησιν ὅτι 19
θεοὺς οὐ νομίζει· οὐ γὰρ ὡς δεδιὼς τὰ πεποιημένα, ἀλλ' ὡς
θαρρῶν, ναυκληρίᾳ ἐπιθέμενος τὴν θάλατταν ἔπλει. Ὁ δὲ θεὸς
ὑπῆγεν αὐτόν, ἵν' ἀφικόμενος εἰς τὰ ἁμαρτήματα ἐπὶ τῇ ἐμῇ
προφάσει δοίη δίκην. Ἐλπίζω μὲν οὖν αὐτὸν καὶ δώσειν [δίκην], 20
θαυμάσιον δὲ οὐδὲν ἄν μοι γένοιτο, ⟨εἰ νῦν ἀποφύγοι⟩, οὐδὲ
γὰρ ὁ θεὸς παραχρῆμα κολάζει, ἀλλ' αὕτη μέν ἐστιν ἀνθρω-
πίνη δίκη. Πολλαχόθεν δ' ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάζειν, ὁρῶν
καὶ ἑτέρους ἠσεβηκότας χρόνῳ δεδωκότας δίκην ⟨καὶ αὐτοὺς⟩
καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνων διὰ τὰ τῶν προγόνων ἁμαρτήματα. Ἐν δὲ
τούτῳ τῷ χρόνῳ δέη πολλὰ καὶ κινδύνους ὁ θεὸς ἐπιπέμπει

15, 4 del. Bekk. || 5 *ζημιώσεται* Cob., de cuius doctrina post notam Blassii de his formis disquisitionem dubito. || **16**, 2 post *πολλοὺς* addidi *αὐτὸν*, post *ἱερῶν* Frn., cui debetur *αὑτοῖς* pro *αὐτοῖς*. || 4, 5 del. Halb. || **18**, 3 *ἀγαγόντι* Dobr. (Cob.)] *ἀπάγοντι* X. || **19**, 4 *εἰς τὰ ἁμαρτήματα, ad locum delictorum*, si verba genuina. Del. Dobr. || 5 *προφάσει* tuetur Dobr.] *φάσει* Sluiter, *προσκλήσει* Cob. || *δοίη* Cob.] *δῴη*. || **20**, 1 *καὶ*] *αὐτίκα*, deleto *δίκην*, Dobr. || 2 *εἰ — ἀποφύγοι* suppl. Cob., del. in ed. III Hartm. Revocavi. Cf. Mnem. XXV 215. || 5 *καὶ αὐτοὺς* add. Frn.

ὡς ἐγὼ μὲν παρειστήκη, οἱ δ' οἰκέται ἐξέτεμνον τὰ πρέμνα,
20 *ἀναθέμενος δ' ὁ βοηλάτης ᾤχετο ἀπάγων τὰ ξύλα. Καίτοι, ὦ*
Νικόμαχε, χρῆν σε τότε καὶ παρακαλεῖν τοὺς παριόντας μάρ-
τυρας, καὶ φανερὸν ποιεῖν τὸ πρᾶγμα. καὶ ἐμοὶ μὲν οὐδεμίαν
ἂν ἀπολογίαν ὑπέλιπες, αὐτὸς δέ, εἰ μέν σοι ἐχθρὸς ἦ, [ἐν]
τούτῳ τῷ τρόπῳ ᾖσθ' ἄν με τετιμωρημένος, εἰ δὲ τῆς πόλεως
ἕνεκ' ἔπραττες, οὕτως ἐξελέγξας οὐκ ἂν ἐδόκεις εἶναι συκο-
21 *φάντης, εἰ δὲ κερδαίνειν ἐβούλου, τότ' ἂν πλεῖστον ἔλαβες·*
φανεροῦ γὰρ ὄντος τοῦ πράγματος οὐδεμίαν ἄλλην ἡγούμην
ἂν εἶναί μοι σωτηρίαν ἢ σὲ πεῖσαι. Τούτων τοίνυν οὐδὲν ποι-
ήσας διὰ τοὺς σοὺς λόγους ἀξιοῖς με ἀπολέσθαι, καὶ κατηγορεῖς
ὡς ὑπὸ τῆς ἐμῆς δυνάμεως καὶ τῶν ἐμῶν χρημάτων οὐδεὶς
22 *ἐθέλει σοι μαρτυρεῖν. Καίτοι εἰ ⟨ὅτε⟩ φῄς μ' ἰδεῖν τὴν μορίαν*
ἀφανίζοντα τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἐπήγαγες ἢ ἄλλους τινὰς τῶν
ἐξ Ἀρείου πάγου, οὐκ ἂν ἑτέρων ἔδει σοι μαρτύρων· οὕτω
γὰρ ἄν σοι συνῄδεσαν ἀληθῆ λέγοντι, οἵπερ καὶ διαγιγνώσκειν
23 *ἔμελλον περὶ τοῦ πράγματος. Δεινότατ' οὖν πάσχω· ὅτ', εἰ μὲν*
παρέσχετο μάρτυρας, τούτοις ἂν ἠξίου πιστεύειν, ἐπειδὴ δ' οὐκ
εἰσὶν αὐτῷ, ἐμοὶ καὶ ταύτην [τὴν] ζημίαν οἴεται χρῆναι γενέ-
σθαι. Καὶ τούτου μὲν οὐ θαυμάζω· οὐ γὰρ δήπου συκοφαντῶν
ἅμα τοιούτων γε λόγων ἀπορήσει καὶ μαρτύρων· ὑμᾶς δ' οὐκ
24 *ἀξιῶ τὴν αὐτὴν τούτῳ γνώμην ἔχειν. Ἐπίστασθε γὰρ ἐν τῷ*
πεδίῳ πολλὰς μορίας οὔσας καὶ †πυρκαϊὰς† ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς
ἐμοῖς χωρίοις, ἅς, εἴπερ ἐπεθύμουν, πολὺ ἦν ἀσφαλέστερον
καὶ ἀφανίσαι [καὶ ἐκκόψαι] καὶ ἐπεργάσασθαι, ὅσῳπερ ἧττον
25 *τὸ ἀδίκημα πολλῶν οὐσῶν ἔμελλε δῆλον ἔσεσθαι. Νῦν δ' οὕτως*
αὐτὰς περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι ὥσπερ ⟨καὶ τὴν πατρίδα⟩ καὶ τὴν
ἄλλην οὐσίαν, ἡγούμενος περὶ ἀμφοτέρων τούτων εἶναί μοι τὸν
κίνδυνον. Αὐτοὺς τοίνυν ὑμᾶς τούτων μάρτυρας παρέχομαι,

19, 4 *βοηλάτης*] *ὀνηλάτης* Cob. ob Dein. 42, 7. Vix opus. Cf. Frohb. || **20**, 4 *ἐν* del. Dobr. (Cob.), iniuria defenditur. || **22**, 1 *ὅτε* add. M.] *φήσας* cum R. Sch., *εὐθὺς μ' ἰδὼν* cum Fuhrio Cob. || 2 *ἐννέα* del. Roehl. || 3 *οὕτω*] *οὗτοι* Muretus et Dobr. || **23**, 1 *ὅτ'* Rauch.] *ὅς*. || 2 post *ἠξίου* expectes *ὑμῖν*, sed cf. § 42. 12. 85. 14, 3. || 3 *τὴν* del. Bekk. || 5 *εὐπορήσει* ded. Cob., sed sensus „non deficient eum verba, ut deficiunt testes". || **24**, 2 *πυρκαΐας*] *Περγασῆσι* Dobr., *μυρίας ἐλάας* Frn. || 4 *καὶ ἐκκόψαι* del. Halb. || **25**, 2 *καὶ τ. π.* add. Kays. || 4 *παρέχομαι* Weidn.] *παρέξομαι*.

ἀφικέσθαι. Ἀφικόμενος δ' ἐδέθη καὶ ᾐκίσθη, ἀπώλετο δ' οὐχί,
ἀλλ' ἐλύθη. Ἔνθεν δ' ἔπλευσεν ὡς Εὐαγόραν τὸν Κύπρου 28
βασιλεύοντα, καὶ ἀδικήσας εἵρχθη· ἀποδρὰς δὲ τοῦτον ἔφευγε
μὲν τοὺς ἐνθάδε θεούς, ἔφευγε δὲ τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, ἔφευγε
δ' εἰς οὓς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τόπους. Καίτοι τίς χάρις τῷ
βίῳ, κακοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε;
Καταπλεύσας δ' ἐκεῖθεν δεῦρο ἐπὶ δημοκρατίας [εἰς τὴν αὑτοῦ 29
πόλιν] τοῖς μὲν πρυτάνεσιν ἔδωκε χρήματα, ἵν' αὐτὸν προσ-
αγάγοιεν ἐνθάδε, ὑμεῖς δ' αὐτὸν ἐξηλάσατε ἐκ τῆς πόλεως, τοῖς
θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους οὓς ἐψηφίσασθε. Καὶ τὸν ἄνδρα 30
οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ τύραννος, [οὐ πόλις] ἐθέλει
δέξασθαι διὰ τέλους, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐξ ὅσου ἠσέβησεν,
ἀλώμενος διάγει, πιστεύων ἀεὶ μᾶλλον τοῖς ἀγνῶσι τῶν γνωρί-
μων διὰ τὸ ἠδικηκέναι οὓς γιγνώσκει. Τὸ δὲ τελευταῖον νῦν,
ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν δὶς ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδέδεικται· καὶ τὸ 31
μὲν σῶμα ἀεὶ ἐν δεσμοῖς ἔχει, ἡ δ' οὐσία αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ
τῶν κινδύνων γίγνεται. Καίτοι ὅταν τις τὸν αὑτοῦ βίον τοῖς
ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις διανέμῃ, τοῦτ' ἔστι τὸ [τὸν] βίον
106 βιοῦν ἀβίωτον· ἃ τούτῳ | ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν
δίδωσιν, ἀλλὰ τιμωρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων.
Τὸ δὲ τελευταῖον νυνὶ παραδέδωκεν αὐτὸν ὑμῖν χρῆσθαι ὅ τι 32
ἂν βούλησθε, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ' ὑπὸ δαιμονίου
τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. Οὔκουν χρὴ μὰ τὸν Δία οὔτε πρεσ-
βύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὁρῶντας Ἀνδοκίδην ἐκ τῶν κιν-
δύνων σῳζόμενον, συνειδότας αὐτῷ ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ,
ἀθεωτέρους γίγνεσθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι ἥμισυς ὁ βίος
βιῶναι κρείττων ἀλύπῳ ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπουμένῳ, ὥσπερ
οὗτος.

Εἰς τοσοῦτον δ' ἀναισχυντίας ἀφῖκται, ὥστε καὶ παρασκευ- 33
άζεται τὰ πολιτικὰ πράττειν καὶ ἤδη δημηγορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ

28, 4 τὸ πρῶτον] an πορευόμενος? Vix significari potest quod putat R. „ut primum aliquo appulerat, ita statim illinc aufugiebat". Id dicendum fuerat ἔφευγε δ' εὐθὺς εἰς οὓς ἀφίκοιτο τόπους. || **29**, 1 ἐπὶ δημοκρατίας Dobr. deleto gloss. ad δεῦρο] εἰς δημοκρατίαν X. || **30**, 2 expunxi οὐ πόλις inepte additum. || **31**, 4, 5 eleganter Cob. τὸ ζῆν βίον ἀβίωτον, sed formam Hellenisticam βιοῦν huic rhetori adimere non audeo, quare satis habui expungere articulum.

ζοντες οὐχ ἱκανῶς με τετιμωρῆσθαι, ἐκ τῆς πόλεως ἐξελάσαι.
18 *Διατεθέντες δ' οὕτω παρανόμως καὶ βιαίως, ἐπικρύψασθαι*
τὴν ἀδικίαν περὶ οὐδενὸς ἐποιήσαντο, παραγαγόντες δὲ πάλιν
περὶ τῶν αὐτῶν ἠδικηκότα με οὐδὲν ἐπιδεικνύουσι καὶ λοιδο-
ροῦσι, τοῖς μὲν ἐμοῖς ἐπιτηδεύμασιν οὐ προσηκούσας διαβολὰς
ἐπιφέροντες, τοῖς δ' αὑτῶν τρόποις [τὰς] οἰκείας καὶ συνήθεις.
19 *Οἵδε μὲν οὖν ἐκ παντὸς τρόπου προθυμοῦνταί με [τῇ δίκῃ]*
ἁλῶναι· ὑμεῖς δὲ μήτε ταῖς τούτων διαβολαῖς ἐπαρθέντες ἐμοῦ
καταψηφίσησθε, μήτε τοὺς βέλτιον καὶ δικαίως βουλευσαμένους
ἀκύρους καταστήσητε. Οἵδε μὲν γὰρ ἅπαντα καὶ κατὰ τοὺς
νόμους καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς ἔπραξαν, καὶ ἠδικηκότες μὲν οὐδὲν
20 *φαίνονται, λόγον δὲ πλεῖστον τοῦ δικαίου ποιησάμενοι. Τούτων*
μὲν οὖν ἀδικούντων μετρίως ἂν ἠγανάκτουν, ἡγούμενος τετάχθαι
τοὺς μὲν ἐχθροὺς κακῶς | ποιεῖν, τοὺς δὲ φίλους εὖ· παρ' ὑμῶν 116
δὲ τοῦ δικαίου στερηθεὶς πολὺ ἂν μᾶλλον λυπηθείην. Δι' ἔχθραν
μὲν γὰρ οὐ δόξω κακῶς πεπονθέναι, διὰ κακίαν δὲ τῆς πόλεως
21 *⟨ἐστερῆσθαι⟩. Λόγῳ μὲν οὖν περὶ τῆς ἀπογραφῆς ἀγωνίζομαι,*
ἔργῳ δὲ περὶ πολιτείας. Τυχὼν μὲν γὰρ τῶν δικαίων (πιστεύω
δὲ τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ) μείναιμ' ἂν ἐν τῇ πόλει· παραχθεὶς δ'
ὑπὸ τῶνδ' εἰ ἀδίκως ἁλοίην, ἀποδραίην ἄν. Τίνι γὰρ ἐπαρθέντ'
ἐλπίδι δεῖ με συμπολιτεύεσθαι, ἢ τί [με χρὴ] διανοηθέντα,
εἰδότα μὲν τῶν ἀντιδίκων τὴν προθυμίαν, ἀποροῦντα δ' ὅθεν
22 *χρὴ τῶν δικαίων τινὸς τυχεῖν; Περὶ πλείστου οὖν ποιησάμενοι*
τὸ δίκαιον, καὶ ἐνθυμηθέντες ὅτι καὶ ὑπὲρ τῶν περιφανῶν
ἀδικημάτων συγγνώμην ποιεῖσθε, τοὺς μηδὲν ἀδικήσαντας μὴ
περιίδητε δι' ἰδίας ἔχθρας ἀδίκως τοῖς μεγίστοις ἀτυχήμασι
περιπεσόντας.

17, 5 *ἐξελάσαι* Sch. cit.] *ἐξήλασαν.* Possis etiam cum Halb. *ἐξήλαυνον,* de conatu. Emp. *τὸ μέρος* — (quantum in ipsis erat) *ἐξήλασαν.* || **18,** 1 *διατεθέντες,* si sanum, = *διακείμενοι.* Malim tamen *διαθέντες* scil. *με.* || 3 *ἐπιδεικνύασι* Cob. || 5 *τὰς* abesse malo. || **19,** 1 *τῇ δίκῃ* ob hiatum expunxi. Cf. § 21. || **20,** 1 *ἂν* iterativum Sch. in prima ed. deletum postea restituit. Del. Cob. || 6 e. q. inserui *ἐστερῆσθαι,* R. *στερηθῆναι* vel *ἐκπεσεῖν.* || **21,** 3 *παραχθεὶς* M.] *πραχθεὶς.* R. ex Ald. *πραθεὶς,* melius Madv. *σπαραχθεὶς* „vexatus et distractus". || 5 *με χρὴ* del. Rauch. || **22,** 4 *δι' ἰδίας* (*διὰ τὰς* X) *ἔχθρας μὴ περιίδητε.* Transposuit Cob.

*εγένετο· τούτῳ δ' εἰ μὴ ὡμολόγουν, οὐδεμιᾷ ζημίᾳ ἔνοχος ἦν.
ὥστε πολὺ μᾶλλον τοῦτον παραλαμβάνειν ἐχρῆν ἢ ἐμὲ παραδι-
δόναι προσῆκεν. Ἐγὼ τοίνυν εἰς τοῦτο προθυμίας ἀφικόμην,
ἡγούμενος μετ' ἐμοῦ εἶναι καὶ ἐκ βασάνων καὶ ἐκ μαρτύρων
καὶ ἐκ τεκμηρίων ὑμᾶς περὶ τοῦ πράγματος τἀληθῆ πυθέσθαι.
Ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρή, ὦ βουλή, ποτέροις χρὴ πιστεύειν μᾶλλον,* 38
*οἷς πολλοὶ μεμαρτυρήκασιν ἢ ᾧ μηδεὶς τετόλμηκε, καὶ πότερον
εἰκὸς μᾶλλον τοῦτον ἀκινδύνως ψεύδεσθαι ἢ μετὰ τοσούτου
κινδύνου τοιοῦτον ἐμὲ ἔργον ἐργάσασθαι, καὶ πότερον οἴεσθ'
αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως βοηθεῖν ἢ συκοφαντοῦντα αἰτιᾶσθαι;
Ἐγὼ μὲν ⟨γὰρ ἐγνωκέναι⟩ ὑμᾶς ἡγοῦμαι ὅτι Νικόμαχος ὑπὸ* 39
*τῶν ⟨ἐχθρῶν⟩ πεισθεὶς τῶν ἐμῶν τοῦτον τὸν ἀγῶνα ἀγωνί-
ζεται, οὐχ ὡς ἀδικοῦντα ἐλπίζων ἀποδείξειν, ἀλλ' ὡς ἀργύριον
παρ' ἐμοῦ λήψεσθαι προσδοκῶν. Ὅσῳ γὰρ ⟨οἱ⟩ τοιοῦτοί εἰσιν
ἐπαιτιώτατοι καὶ ἀπορώτατοι τῶν κινδύνων, τοσούτῳ πάντες
αὐτοὺς φεύγουσι μάλιστα. Ἐγὼ δ', ὦ βουλή, οὐκ ἠξίουν, ἀλλ'* 40
*ἐπειδήπερ μ' ᾐτιάσατο, παρέσχον ἐμαυτὸν ὅ τι βούλεσθε χρῆ-
σθαι, καὶ τούτου ἕνεκα τοῦ κινδύνου οὐδενὶ ἐγὼ τῶν ἐχθρῶν
διηλλάγην, οἳ ἐμὲ ἥδιον κακῶς λέγουσιν ἢ σφᾶς αὐτοὺς ἐπαι-
νοῦσι, καὶ φανερῶς μὲν οὐδείς πώποτ' ἐμὲ αὐτῶν ἐπεχείρησε
ποιῆσαι κακὸν οὐδέν, τοιούτους δ' ἐπιπέμπουσί μοι, οἷς ὑμεῖς
οὐκ ἂν δικαίως πιστεύοιτε. Πάντων γὰρ ἀθλιώτατος ἂν γενοί-* 41
μην, εἰ φυγὰς ἀδίκως καταστήσομαι, ἄπαις μὲν ὢν καὶ μόνος,
112 *ἐρήμου δὲ τοῦ οἴκου γενομένου, | μητρὸς δὲ πάντων ἐνδεοῦς,
πατρίδος δὲ τοιαύτης ἐπ' αἰσχίσταις στερηθεὶς αἰτίαις, πολλὰς
μὲν ναυμαχίας ὑπὲρ αὐτῆς νεναυμαχηκώς, πολλὰς δὲ μάχας
μεμαχημένος, κόσμιον δ' ἐμαυτὸν καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ἐν
ὀλιγαρχίᾳ παρασχών.*

Ἀλλὰ γάρ, ὦ βουλή, ταῦτα μὲν ἐνθάδ' οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ 42
*λέγειν· ἀπέδειξα δ' ὑμῖν ὡς οὐκ ἐνῆν σηκὸς ἐν τῷ χωρίῳ,
καὶ μάρτυρας παρεσχόμην καὶ τεκμήρια. Ἃ χρὴ μεμνημένους*

---

sed recte Bekk. huc transp. verba *ἃ — ἐβούλιτο* vulgo lecta post *ὡμολόγουν*, Bartelt post *ἔλεγον* putat excidisse *ὡς ἐξέκοπτον τὸν σηκόν*. || 4 *παραδιδόναι*, *offerre*, ego] *παραδοῦναι*. Cf. § 43. || **38**, 5 *αἰτιάσασθαι* Kays.] *αἰτιᾶσθαί*. || **39**, 1 *γὰρ* add. Fuhr, *ἐγνωκέναι* Ham. (Sch.). || 2 *ἐχθρῶν* e dett. || **40**, 4 fort. ⟨*ἔτι*⟩ *ἥδιον* (pro *ἤδη* Tayl.) || **41**, 3 post *ἐνδεοῦς* Frohb. add. *οὔσης*, sed quidni audiri potest *γενομένης*?

διαγιγνώσκειν περὶ τοῦ πράγματος, καὶ ἀξιοῦν παρὰ τούτου πυθέσθαι ὅτου ἕνεκα, ἐξὸν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλέγξαι, τοσούτῳ
43 χρόνῳ ὕστερον εἰς τοσοῦτόν με κατέστησεν ἀγῶνα, καὶ μάρτυρα οὐδένα παρασχόμενος ἐκ τῶν λόγων ζητεῖ πιστὸς γενέσθαι, ἐξὸν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ἀδικοῦντ' ἀποδεῖξαι, καὶ ἐμοῦ ἅπαντας ⟨παρα⟩διδόντος τοὺς θεράποντας, οὓς φησι παραγενέσθαι, παραλαβεῖν οὐκ ἤθελεν.

8.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΟΥΣΙΑΣΤΑΣ ΚΑΚΟΛΟΓΙΩΝ.

'Quum orationum Lysiacarum omnium corruptissima (?) sit maximeque mutila et lacunosa, de caussa et argumento magis coniectura augurari quam quicquam pro certo pronuntiari potest. Is qui verba facit duodecim minas Polycli mutuo dederat, pignori acceperat equum vitiosum et morbidum, quem quum illi reddere vellet repeteretque pecuniam, intercessit Diodorus, cum oratore familiaritate coniunctissimus, ne restitueret equum suadens Polyclemque sine controversia pecuniam redditurum affirmans. Equo mortuo et re ad arbitros delata Diodorus ad Polyclis partes transiit: hinc ille cum familiaribus suis oratori omnibus modis obtrectare, clam eum vexare, passim iniquos de eo sermones iactare, quamvis amicitiam simulans, numquam destiterat. De qua re conqueritur qui hanc orationem habet atque amicitiam ei renuntiat. Epistola Reiskio, Dobraeo epitome visa est, Spengelius exercitationem eam ante anarchiam confectam esse censet, Hoelscherus Lysiae orationem esse negat, negat propter hiatum evitatum etiam Benselerus de hiatu p. 183. *Scheibe.* Cf. Francken p. 59 sqq. Lysiae, cui opusculum, quamvis ab aequali scriptum, abiudico, nomen uncinis saepsi.

Ἐπιτήδειόν μοι δοκῶ καιρὸν εἰληφέναι περὶ ὧν εἰπεῖν ἐβουλόμην πάλαι· πάρεισι μὲν γὰρ οἷς ἐγκαλῶ, πάρεισι δ' ὧν

43, 4 παρα add. Frohb.
1, 2 ἐγκαλῶ cit. Sch.] ἐπεγκαλῶ.

*ἐναντίον ἐπιθυμῶ μέμψασθαι τοῖς ἀδικοῦσιν ἐμέ. Καίτοι πολλῷ
πλείων ἐστὶ σπουδὴ πρὸς τοὺς παρόντας· τοὺς μὲν γὰρ οὐδὲν
οἶμαι προτιμήσειν, εἰ τοῖς ἐπιτηδείοις ἀνεπιτήδειοι δόξουσιν
εἶναι (τὴν γὰρ ἀρχὴν οὐδ' ἂν ἐπεχείρουν ἐξαμαρτάνειν εἰς ἐμέ),
τοῖς δὲ βουλοίμην ἂν δόξαι μηδὲν ἀδικῶν τούτους ὑπὸ τούτων* 2
*ἀδικεῖσθαι πρότερος. Ἀνιαρὸν μὲν οὖν ἀναγκάζεσθαι λέγειν
περὶ τούτων, ἀδύνατον δὲ μὴ λέγειν, ὅτε, τοὐναντίον τῆς ἐλπίδος, κακῶς πάσχω καὶ τοὺς δοκοῦντας εἶναι φίλους ἀδικοῦντας
εὑρίσκω.*

Πρῶτον μὲν οὖν, ἵνα μή τις ὑμῶν τάχα δὴ βοηθῶν οἷς 3
*ἐξημάρτηκε πρόφασιν πορίσηται τῆς ἁμαρτίας, εἰπάτω [οὖν]
τίς ὑμῶν ὑπ' ἐμοῦ κακῶς ἀκήκοεν ἢ πέπονθεν, ἢ τίς ἐμοῦ
δεηθεὶς οὐκ ἔτυχεν ὧν ἐγώ τε δυνατὸς ἢ κἀκεῖνος ἐπήγγειλε.
Τί δῆτά με κακῶς τὰ μὲν λέγειν τὰ δὲ ποιεῖν ἐπιχειρεῖτε, καὶ
ταῦτα πρὸς τούτους ἡμᾶς διαβάλλειν, οὓς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς
διεβάλλετε; Καίτοι οὕτως ἐνοχλεῖ, ὥστε περὶ πλείονος ἐποιήσατο* 4
*δοκεῖν ἐμοῦ κήδεσθαι, καὶ μᾶλλον ἐμοῦ κατειπεῖν. Ἃ δ' ἔλεγε,
πάντα μὲν οὐκ ἂν εἴποιμι· καὶ γὰρ ἀκούων ἠχθόμην, οὐδ' ἂν
ὑμῖν ἐπικαλῶν, ὅ τι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ, ταὐτὰ λέξαιμι· καὶ γὰρ
ἂν ἀπολύοιμι τῆς αἰτίας ὑμᾶς, εἴπερ ὑμῖν ταὐτὰ λέγοιμι περὶ
ἐμαυτοῦ· ἃ δ' ὑβρίζειν οἰόμενοι ἐμὲ καταγελάστους ὑμᾶς αὐτοὺς* 5
*ἐποιεῖτε, ταῦτα λέξω. Βίᾳ γὰρ ὑμῖν ἐφάσκετέ με ξυνεῖναι καὶ
διαλέγεσθαι, καὶ πάντα ποιοῦντες οὐκ ἔχειν ὅπως ἀπαλλαγῆτέ
μου, καὶ τὸ τελευταῖον ἀκόντων ὑμῶν Ἐλευσῖνάδε ξυνθεωρεῖν.
Καὶ ταῦτα λέγοντες ᾤεσθε μὲν ἐμὲ κακολογεῖν, ἀπεφαίνετε δὲ
σκαιοτάτους ἑαυτούς, οἵτινες [μὲν] ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τὸν
αὐτὸν ἄνδρα λάθρᾳ μὲν ἐλοιδορεῖτε, φανερῶς δὲ φίλον ἐνομίζετε. Χρῆν γὰρ ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖναι, καὶ* 6
ταῦτα φανερῶς ἀπειπόντας ὁμιλίαν. Εἰ δ' αἰσχρὸν ἡγεῖσθε

1, 4 an *ἐστί* ⟨*μοι*⟩? || *παρόντας*. Nemo dum sanavit. || 5 *προτιμήσειν* Frn.] *τιμήσειν*. || **2**, 2 *πρότερος* Cob.] *πρότερον*. || 3 *ὅτε, τοὐναντίον* ego] *ὅταν ἐναντίον*. || 4 *κακῶς* del. Frn. || **3**, 2 *οὖν* cum C del. Bekk. || **4**, 1 *καί τις — ἠνωχλήκει* Frn. Lacunam ante *καὶ* statuebat T. || 2 *καὶ μᾶλλον*] *ἢ οἱ ἄλλοι* Frn. || 4 *ταὐτὰ λέξαιμι* Sch.] *ταῦτα, δόξαιμι* X, *ταῦτα, διέξειμι*, et in praegressis *οὐδ' αὖ* pro *οὐδ' ἂν* Cobet. || **5**, 5 *ᾤεσθε — ἀπεφαίνετε* Cob.] *οἴεσθε — ἀποφαίνετε*. || 6 *μὲν* del. Bekk., Cob. *με* scr., delens *τὸν αὐτὸν ἄνδρα*. || 7 *λάθρᾳ*] *λάθρα*. || *ἐνομίζετε*] *ὠνομάζετε*?

τοῦτο, πῶς αἰσχρὸν ἦν ὑμῖν ξυνεῖναι, πρὸς ὃν οὐδ' ἀπειπεῖν
7 *καλὸν ἡγεῖσθε; καὶ μὴν οὐδὲν αὐτὸς ἐξηῦρον ὁπόθεν ἂν εἰκό-*
τως ὑπερείδετε τὴν ἐμὴν ὁμιλίαν. Οὔτε γὰρ ὑμᾶς ⟨μὲν⟩ σοφω-
τάτους ἑώρων ὄντας, ἐμαυτὸν δ' ἀμαθέστατον, οὐ μὴν οὐδὲ
πολυφίλους ⟨μὲν⟩ ὑμᾶς, ἐμαυτὸν δ' ἔρημον φίλων, οὐδ' αὖ
⟨ὑμᾶς μὲν⟩ πλουτοῦντας, ἐμὲ δὲ πενόμενον, οὐδ' αὖ ὑμᾶς
μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας, ἐμαυτὸν δὲ διαβεβλημένον, οὐδὲ τὰ
μὲν ἐμὰ πράγματα κινδυνεύοντα, | τὰ δ' ὑμέτερα ἀσφαλῶς 113
ἔχοντα. Πόθεν ἂν οὖν εἰκότως ⟨ὑμᾶς⟩ ὑπώπτευον ἄχθεσθαί
8 *μοι συνόντας; Καὶ ταῦτα δ', ὅτε πρὸς τοὺς τελευταίους ἔλεγετε,*
οὐκ ᾤεσθε ἀπαγγελεῖν ὑμῖν, κἀνταῦθα σόφισμα καλὸν εἶναι, εἰ
περιήλθετε πάντες ὑμῶν αὐτῶν κατηγοροῦντες ὅτι πονηροῖς
ἑκόντες ὁμιλεῖτε. Περὶ μὲν οὖν τοῦ λέγοντος οὐδὲν ἂν περαί-
νοιτε πυνθανόμενοι. Πρῶτον μὲν γὰρ εἰδότες ἐρήσεσθε τὸν
εἰπόντα μοι· πῶς γὰρ οὐκ ἴστε πρὸς ὃν ἐλέγετε τὸν λόγον;
9 *Ἔπειτα κακὸς ἂν εἴην, εἰ ταὐτὰ ποιήσαιμ' αὐτὸν ἅπερ ἐκεῖνος*
ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκεῖνος ἡμῖν ἀπήγγελλεν, ἐφ'
οἷσπερ ὑμεῖς ἐλέγετε πρὸς ἐκεῖνον. Ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐμοὶ χαρι-
ζόμενος ἀπήγγειλε τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις, ὑμεῖς δὲ βλάπτειν
ἐμὲ βουλόμενοι πρὸς ἐκεῖνον ἐλέγετε. Καὶ ταῦτ' εἰ μὲν ἠπίστουν,
ἐξελέγχειν ἂν ἐζήτουν· νῦν δέ, ξυμβαίνει γὰρ καὶ ταῦτα τοῖς
πρὸ τοῦ, καὶ ἐμοὶ σημεῖα ταῦτα μὲν ἐκείνων ἐστίν, ἐκεῖνα δὲ
10 *τούτων ἱκανά. Πρῶτον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντά με περὶ*
τῆς θέσεως τοῦ ἵππου . . . . προσῆγε μαχόμενον κάμνοντα τὸν
ἵππον, ἀνάγειν με βουλόμενον Διόδωρος οὑτοσὶ ἀποτρέπειν
ἐπειρᾶτο, φάσκων οὐδὲν ἀντιλέξειν περὶ τῶν δώδεκα μνῶν
Πολυκλέα, ἀλλ' ἀποδώσειν. Τότε ⟨δὲ⟩ λέγων ταῦτα, μετὰ τὸν
θάνατον τοῦ ἵππου κατέστη τελευτῶν ἀντίδικος μετὰ τούτων,
11 *λέγων ὡς οὐ δίκαιόν με εἴη κομίσασθαι τὸ ἀργύριον. Καίτοι*
σφῶν γ' αὐτῶν κατηγόρουν· εἰ γὰρ ἃ μετὰ τούτων ἀδικουμένῳ
μοι μηδὲν ἦν δίκαιον εἰπεῖν, ἦ που καλῶς συνέπραττον. Καὶ

7, 2 *μὲν* add. hic et 4 Cob. || *ὑμᾶς μὲν* h. l. add. Westerm. et Sch., post *πλουτοῦντας* Cob. || **8,** 1 *ὅτι — ἔλεγεν, οὓς* X. Corr. Sauppe. || *τελευταίους*] *ἐπιτηδείους* Franz, *ἀναγκαίους* Sch. || **10,** 2 *προσῆγε μαχόμενον*] *πρὸς Ἡγέμαχον*, deleta virgula post *ἵππον*, Dobr. Lacunam statuit Sch. || 5 *addidi δὲ.* || **11,** 1 *καίτοι* Dobr.] *καίτοιγε.*

ἐγὼ μὲν ᾤμην φιλοσοφοῦντας αὐτοὺς περὶ τοῦ πράγματος ἀντι-
λέγειν τὸν ἐναντίον λόγον· οἳ δ' ἄρ' οὐκ ἀντέλεγον ἀλλ' ἀντέ-
πραττον. καὶ διὰ τοῦτ' ἀντέπραττον, ἵνα τὸν ἐμὸν λόγον εἰδείη 12
Πολυκλῆς· ἐδηλώθη γὰρ ταῦτα. Παρόντων ⟨οὖν⟩ τῶν διαιτητῶν
ὀργιζόμενος ὁ Πολυκλῆς εἶπεν ὅτι καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐπιτηδείοις
ἀδικεῖν δοκοίην, ὡς πρὸς ἐκεῖνον λέγοιεν. Ἆρά γε ταῦτα ξυμ-
βαίνει τοῖς ἀπαγγελλομένοις; ὁ γὰρ αὐτὸς ἀπήγγειλεν ὡς τοὺς
ὑπὲρ ἐμοῦ μέλλοντας λέγειν ἀποτρέψειν φάσκοιτε, τοὺς δέ τινας
ἤδη κωλύσαιτε. Καὶ ταῦτα τί με δεῖ φανερώτερον ἐξελέγχειν
ἔτι; Φέρε γάρ, ᾔδει πότ' ἐκεῖνος ὅτι Κλειτοδίκου δεηθεὶς ἐπι- 13
λέγειν οὐκ ἔτυχον; Οὐ γὰρ δὴ παρῆν τούτοις, ἔπειτα κέρδος
ἦν αὐτῷ διαβάλλειν ἐμὲ πρὸς ὑμᾶς οὕτω προθύμως, ὥστε
σπουδάσαι πρὸς τοὺς ἐμοὺς ἀναγκαίους πλάσασθαι ταῦτα;
Γιγνώσκω δὲ νῦν ἤδη καὶ πάλαι ζητοῦντας πρόφασιν, ἡνίκα 14
Θρασύμαχον ὑμᾶς ἐφάσκετε κακῶς λέγειν δι' ἐμέ. Καὶ ἐγὼ
μὲν ἠρώτων αὐτὸν εἰ δι' ἐμὲ κακῶς λέγοι Διόδωρον· ὁ δὲ
τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ δι' ἐμέ· πολλοῦ γὰρ δεῖν ἔφη δι' ὀντι-
νοῦν εἰρηκέναι Διόδωρον κακῶς. Καὶ ταῦτα προσάγοντος ἐμοῦ
πρόθυμος ὁ Θρασύμαχος ἦν ἐξελέγχεσθαι περὶ ὧν οὗτος
ἔλεγεν· οὗτος δὲ πάντα μᾶλλον διεπράττετο. Μετὰ τοῦτ' Αὐτο- 15
κράτης ἐμοῦ παρόντος Θρασυμάχῳ ἔλεγεν Εὐρυπτόλεμον αὐτῷ
μέμφεσθαι, φάσκοντα κακῶς ἀκούειν ὑπ' αὐτοῦ· τὸν ἀπαγγέλ-
λοντα δ' εἶναι Μηνόφιλον. εὐθὺς δ' ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Μηνόφιλον
ἐβάδιζε μετ' ἐμοῦ· κἀκεῖνος οὔτ' ἀκοῦσαι πώποτ' ἔφασκεν οὔτ'
ἀπαγγεῖλαι πρὸς Εὐρυπτόλεμον, καὶ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλ' οὐδὲ
διειλέχθαι πολλοῦ χρόνου. Τοιαύτας προφάσεις προφασιζόμενοι 16
τότε μὲν ἐκ τῆς ἐμῆς καὶ Θρασυμάχου συνουσίας ἐστὲ φανεροί,
νῦν δ', ἐπειδὴ ἐκλελοίπασιν ὑμᾶς αἱ προφάσεις, ἐλευθερώτερόν
με κακῶς ἀεὶ λέγετε δι' οὐδέν. Χρῆν μὲν οὖν τότε με γιγνώ-
σκειν ὀφειλόμενόν μοι ταῦτα παθεῖν, ὅτε καὶ πρὸς ἐμὲ περὶ
ὑμῶν αὐτῶν ἐλέγετε κακῶς· ἔπειτα καὶ περὶ Πολυκλέους, ᾧ

11, 4, 5 ἀντιλέγειν recte X] ἀντιλέξειν Sch. || **12**, 1 ἀντέπραττεν] ἀντέλεγεν Emper. || 2 οὖν addidi e Scheibii coni. || **14**, 1 ἤδη] τε Lobeck. An [καὶ]? || **16**, 3 ἐλευθερώτερον Cob.] ἐλευθεριώτερον. || 4 κακῶς ἀεὶ λέγετε δι' οὐδὲν Bartelt] κακῶσαι λέπτιδι οὐδὲν X, κ. λείπετε οὐδὲν C, unde Sch. κ. λ. ἤδη οὐδὲν et sic Cob. || 6 ἔπειτα καὶ] ἐπεὶ καὶ τὰ Frn.

17 νυνὶ βοηθεῖτε, πάντ' εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς. Κατὰ τί δὴ ταῦτ' οὐκ
ἐφυλαττόμην; Εὐηθές τι ἔπαθον· ᾤμην γὰρ ἀπόθετος ὑμῖν
εἶναι φίλος τοῦ μηδὲν ἀκοῦσαι κακὸν δι' αὐτὸ τοῦτο, διότι
πρὸς ἐμὲ τοὺς ἄλλους ἐλέγετε κακῶς, παρακαταθήκην ἔχων
ὑμῶν | παρ' ἑκάστου λόγους πονηροὺς περὶ ἀλλήλων. 114
18 Ἐγὼ τοίνυν ἑκὼν ὑμῖν ἐξίσταμαι τῆς φιλίας, ἐπεί τοι, μὰ
τοὺς θεούς, οὐκ οἶδ' ὅ τι ζημιω[θή]σομαι μὴ ξυνὼν ὑμῖν· οὐδὲ
γὰρ ὠφελούμην ξυνών. πότερον γάρ, ὅταν ᾖ τί μοι πρᾶγμα,
τότε ποθήσομαι τὸν ἐροῦντα καὶ τοὺς μαρτυρήσοντας; ⟨Ἀλλὰ⟩
καὶ νῦν ἀντὶ μὲν τοῦ λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν λέγοντα πειρᾶσθε
κωλύειν, ἀντὶ δὲ τοῦ βοηθεῖν ἐμοὶ καὶ μαρτυρεῖν τὰ δίκαια
19 ξύνεστε τοῖς ἐμοῖς ἀντιδίκοις καὶ μαρτυρεῖτε. Ἀλλ' ὡς εὐνο-
οῦντες ἐμοὶ τὰ βέλτιστα ἐρεῖτε περὶ ἐμοῦ; Ἀλλὰ καὶ νῦν ὑμεῖς
με μόνον κακῶς λέγετε. Τὸ μὲν οὖν ἐμὸν οὐκ ἐμποδὼν ὑμῖν
ἔσται. Τοιοῦτον γὰρ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς πείσεσθε, ἐπειδήπερ
ὑμῖν ἔθος ἐστὶν ἕνα τῶν ξυνόντων ἀεὶ κακῶς λέγειν καὶ ποιεῖν·
ἐπειδὰν ὑμῖν ἐγὼ μὴ ξυνῶ, πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψεσθε, κἄ-
πειτα καθ' ἕνα ἕκαστον ὑμῖν αὐτοῖς ἀπεχθήσεσθε, τὸ δὲ τελευ-
20 ταῖον ὁ εἷς ὁ λειπόμενος αὐτὸς αὐτὸν κακῶς ἐρεῖ. Κερδανῶ δὲ
τοσοῦτον, ὅτι πρῶτον μὲν ὑμῶν ἀπαλλαγεὶς ἐλάχιστα κακῶς
ὑφ' ὑμῶν πείσομαι· τοὺς μὲν γὰρ χρωμένους ὑμῖν κακῶς καὶ
λέγετε καὶ ποιεῖτε, τῶν δὲ μὴ χρωμένων οὐδένα πώποτε.

9.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ.

Polyaenus, miles emeritus, qui ob privatas inimicitias iterum militiae erat ascriptus, quum hoc aegre ferens indignationem verbis paullo liberioribus declarasset, multa a strategis ei imposita est, nondum tamen exacta, sed in album relata et praefectis aerarii *(τοῖς ταμίαις)* commissa, qui quidem caussa cognita poenam suo

---

17, 4 *κακῶς* del. Cob. || **18**, 2 *ζημιώσομαι* Cob. Sch. || 4 *ἀλλὰ* add. idem. || **19**, 1, 2 *εὐνοοῦντες*] *εὖνοι ὄντες* cum hiatu Cob. || **20**, 4 fort. *οὐδένα ποτέ*, nam *πώποτε* male coit cum praesentibus, quod si recte habet, mente supplendum *ἐλέξατε καὶ ἐποιήσατε*.

periculo remittunt. Adversarii autem Polyaeni designationem bonorum *(ἀπογραφὴν)* detulerunt ad XI viros, quibus ille praesidibus apud heliastas se defendit. Ceterum haec quoque oratio dubitatum est a quibusdam num genuina sit. *Scheibe.* In his est Francken, cuius argumenta vid. pag. 64 sqq. Iam olim de authentia dubitatum esse demonstrat Harpocratio s. v. *δικαίωσις*. Non esse Lysiae ostendere etiam videtur hiatus evitatio. Quare Lysiae nomen uncis inclusi. Halbertsma epitomen esse putat, cui assentior.

Τί ποτε διανοηθέντες οἱ ἀντίδικοι τοῦ μὲν πράγματος παρη-
μελήκασι, τὸν δὲ τρόπον μου ἐπεχείρησαν διαβάλλειν; Πότερον
ἀγνοοῦντες ὅτι περὶ τοῦ πράγματος προσήκει λέγειν; ἢ τόδε
μὲν ἐπίστανται, ἡγούμενοι δὲ λήσειν ⟨περὶ⟩ παντὸς πλείω λόγον
ἢ τοῦ προσήκοντος ποιοῦνται; ὅτι μὲν οὖν ἐμοῦ καταφρονή- 2
σαντες [ἀλλὰ τοῦ πράγματος] τοὺς λόγους ποιοῦνται, σαφῶς
ἐπίσταμαι· εἰ μέντοι ὑμᾶς οἴονται δι' εὐήθειαν ὑπὸ τῶν διαβο-
λῶν πεισθέντας καταψηφιεῖσθαί μου, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι.
Ὤιμην μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τοῦ ἐγκλήματος, οὐ 3
περὶ τοῦ τρόπου τὸν ἀγῶνά μοι προκεῖσθαι· διαβαλλόντων δέ
με τῶν ἀντιδίκων ἀναγκαῖόν ἐστι περὶ πάντων τὴν ἀπολογίαν
ποιήσασθαι. Πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῆς ἀπογραφῆς ὑμᾶς
διδάξω.

Ἀφικόμενος προπέρυσιν εἰς τὴν πόλιν, οὔπω δύο μῆνας ἐπι- 4
δεδημηκὼς κατελέγην στρατιώτης. Αἰσθόμενος δὲ τὸ πραχθὲν
ὑπετοπούμην εὐθέως ἐπὶ μηδενὶ ὑγιεῖ κατειλέχθαι. Προσελθὼν
οὖν τῷ στρατηγῷ ἐδήλωσα ὅτι ἐστρατευμένος εἴην, ἔτυχον δ'
οὐδενὸς τῶν μετρίων, προπηλακιζόμενος δ' ἠγανάκτουν μέν,
ἡσυχίαν δ' εἶχον. ἀπορούμενος δὲ καὶ συμβουλευόμενός τινι 5
τῶν πολιτῶν τί χρήσωμαι τῷ πράγματι, ἐπυθόμην ὡς καὶ
δήσειν μ' ἀπειλοῖεν, λέγοντες ὅτι οὐδὲν ἔλαττω χρόνον Καλλι-
κράτους Πολύαινος ἐνδημοίη. Κἀμοὶ μὲν τὰ προειρημένα δι-

1, 4 *περὶ* add. Markl. || **2, 1** *οὖν* pro *οὐκ* Fr., delens *ἀλλὰ τ. πρ.* || 3 *εὐήθειαν* Dobr.] *εὔνοιαν.* || **4, 1** *πρωπέρυσιν* Atticis tribuunt Phrynichus BA p. 60, 32 et Apollonius ibidem p. 577, 25, quam formam postulante metro Bergk restituit Pherecrati, Mein. F. C. II 360. || **5, 4** *ἐνδημοίη*] *ἐπιδημοίη* Cob., quod Lysias aut aequalis sane scripsisset. Cf. ad § 12.

6 είλεκτο ἐπὶ τῇ Φιλίου τραπέζῃ· οἱ δὲ μετὰ Κτησικλέους τοῦ
ἄρχοντος, ἀπαγγείλαντός τινος ὡς ἐγὼ λοιδοροῖμι, τοῦ νόμου
[ἀπ]αγορεύοντος ἐάν τις ἀρχὴν ἐν συνεδρίῳ λοιδορῇ, παρὰ
τὸν νόμον ζημιῶσαι ἠξίωσαν. Ἐπιβαλόντες δὲ τὸ ἀργύριον
πράξασθαι μὲν οὐκ ἐπεχείρησαν, ἐξιούσης δὲ τῆς ἀρχῆς γρά-
7 ψαντες εἰς λεύκωμα τοῖς ταμίαις παρέδοσαν. Οἵδε μὲν τάδε
διεπράξαντο· οἱ δὲ ταμίαι οὐδὲν ὅμοιον τοῖσδε διανοηθέντες,
ἀνακαλεσάμενοι [δὲ] τοὺς παραδόντας τὴν <ἀπο>γραφήν, ἐσκο-
ποῦντο τῆς αἰτίας τὴν πρόφασιν. Ἀκούσαντες δὲ τὸ γεγενημένον,
ἐννοοῦντες οἷα πεπονθὼς ἦν, τὸ μὲν πρῶτον ἔπειθον αὐτοὺς
ἀφεῖναι, διδάσκοντες ὡς οὐκ ἐπιεικὲς εἴη τῶν | πολιτῶν τινας 115
δι' ἰδίας ἔχθρας ἐγγράφεσθαι, ἀποροῦντες δὲ μεταπεῖσαι αὐτούς,
τὸν παρ' ὑμῶν κίνδυνον ὑποστάντες ἄκυρον τὴν ζημίαν ἔκριναν.
8 Ὅτι μὲν οὖν ἀφείθην ὑπὸ τῶν ταμιῶν, ἐπίστασθε· προσήκειν
δ' ἡγούμενος καὶ διὰ ταύτην τὴν ἀπόδειξιν ἀπηλλάχθαι τοῦ
ἐγκλήματος, ἔτι πλείονας καὶ νόμους καὶ ἄλλας δικαιώσεις
παρασχήσομαι. Καί μοι λαβὲ τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

9 Τοῦ μὲν νόμου διαρρήδην ἀγορεύοντος τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ
λοιδοροῦντας ζημιοῦν ἀκηκόατε· ἐγὼ δ' ὅτι μὲν οὐκ εἰσῆλθον
εἰς τὸ ἀρχεῖον, μάρτυρας παρεσχόμην, ἀδίκως δὲ ζημιωθεὶς
10 οὔτ' ὀφείλω οὔτ' ἐκτεῖσαι δίκαιός εἰμι. Εἰ γὰρ φανερός εἰμι μὴ
ἐλθὼν εἰς τὸ συνέδριον, ὁ δὲ νόμος τοὺς ἐντὸς πλημμελοῦντας
ἀγορεύει τὴν ζημίαν ὀφείλειν, ἠδικηκὼς μὲν οὐδὲν φαίνομαι,
11 ἔχθρᾳ δ' ἄνευ τούτου παρανόμως ζημιωθείς. Συνέγνωσαν δὲ
καὶ αὐτοὶ σφίσιν αὐτοῖς ἠδικηκότες· οὔτε γὰρ εὐθύνας ὑπέσχον,
οὔτ' εἰς δικαστήριον εἰσελθόντες τὰ πραχθέντα ψήφῳ κύρια

5, 5 *Φιλέου* Bekk., *Φιλίνου* Dobr. Neutro opus. In titulis Atticis occurrunt *Φίλιος Φαληρεὺς ἱερεὺς* et *Νικήρατος Φιλίου Κεφαλῆθεν*, et feminae nomen *Φιλία*. || **6**, 2 Atticum est *λοιδοροίην*, ut scr. Cob. || 3 *ἀγορεύοντες* (cf. § 9) R. An *διαγορεύοντες*? Si verba *τοῦ νόμου — λοιδορῇ* recte pro spuriis habet Dobr., simul damnanda *παρὰ τὸν νόμον*. || **7**, 3 *δὲ* del. R. || *ἀπογραφὴν* idem pro *γραφήν*. || 7 *ἐγγράφεσθαι* Halb.] *ἀναγρ*. || **8**, 3 *πλείους*? || *καὶ νόμους* suspectat Halb. || **10**, 2 *ἐντὸς*] debebat *ἔνδον* aut *ἐν τῷ σ<υνεδρίῳ>*. || 4 *παρανόμως* Frn.] *παραλόγως*. || **11**, 2 *σφίσιν αὐτοῖς* ego] *σφίσιν ὡς*.

*κατέστησαν. Εἰ δ' οὖν ἐζημίωσαν μὲν οἴδε προσηκόντως, ἐκύ-
ρωσαν δ' ἐν ὑμῖν τὴν ἐπιβολήν, τῶν ταμιῶν ἀφέντων, εἰκότως
ἂν τοῦ ἐγκλήματος ἀπηλλαγμένος εἴην. Εἰ μὲν γὰρ κύριοι ἦσαν* 12
*πράξασθαι ἢ ἀφεῖναι, ⟨οὐδ'⟩ ἐννόμως ζημιωθεὶς εὐλόγως ἂν
ὤφειλον· εἰ δ' ἔξεστι μὲν αὐτοῖς ἀφεῖναι, διδόασι δ' εὐθύνας
ὑπὲρ ὧν ἂν διαχειρίζωσιν, εἴ τι ἠδικήκασι, τῆς προσηκούσης
ῥᾳδίως δίκης τεύξονται.*
Ὧι μὲν τρόπῳ παρεδόθην καὶ ἐζημιώθην, ἐπίστασθε· δεῖ δ' 13
*ὑμᾶς μὴ μόνον τοῦ ἐγκλήματος τὴν αἰτίαν ἀλλὰ καὶ τῆς ἔχθρας
τὴν πρόφασιν εἰδέναι. Σωστράτῳ γὰρ φίλος ἐγενόμην πρότερον
μὲν τῆς τούτων ἔχθρας, εἰδὼς δὲ περὶ τὴν πόλιν ἄξιον λόγου
γεγενημένον. Γνώριμος δὲ γενόμενος διὰ τῆς ἐκείνου δυναστείας* 14
*οὔτ' ἐχθρὸν ἐτιμωρησάμην οὔτε φίλον εὐηργέτησα· ζῶντος μὲν
γὰρ [διὰ τὴν ἀνάγκην] διὰ τὴν ἡλικίαν ἐσχόλαζον, ἐκλιπόντος
δὲ τὸν βίον οὔτε λόγῳ οὔτ' ἔργῳ ἔβλαψα οὐδένα τῶν κατηγο-
ρούντων, ἔχω δὲ καὶ τοιαῦτ' εἰπεῖν, ἐξ ὧν ὠφελοίμην ἂν πολὺ
δικαιότερον ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων ἢ κακῶς πάσχοιμι. . . Τὴν μὲν* 15
*οὖν ὀργὴν διὰ τὰ προειρημένα συνεστήσαντο, προφάσεως οὐδε-
μιᾶς πρὸς ἔχθραν ὑπαρχούσης. Ὀμόσαντες μέντοι τοὺς ἀστρα-
τεύτους καταλέξειν παρέβησαν τοὺς ὅρκους, προύθεσαν δὲ τῷ
πλήθει βουλεύσασθαι περὶ τοῦ σώματος, ζημιώσαντες μὲν ὡς* 16
*τὴν ἀρχὴν λοιδοροῦντα, κατολιγωρήσαντες δὲ τοῦ δικαίου,
βιαζόμενοι βλάπτειν ἐξ ἅπαντος λόγου. Τί δ' ἂν ἔπραξαν μέλ-
λοντες μεγάλα μὲν ἐμὲ βλάψειν, πολλὰ δ' ἑαυτοὺς ὠφελήσειν,
οἵτινες οὐδετέρου τούτων ὑπάρχοντος πάντα περὶ ἐλάττονος
ποιοῦνται τοῦ ἀδίκου. Ἀλλὰ γὰρ κατεφρόνησαν τοῦ ὑμετέρου* 17
*πλήθους, οὐδὲ φοβηθῆναι τοὺς θεοὺς ἠξίωσαν, ἀλλ' οὕτως
ὀλιγώρως καὶ παρανόμως προσηνέχθησαν, ὥστ' ἀπολογήσασθαι
μὲν περὶ τῶν πεπραγμένων οὐδ' ἐπεχείρησαν, πέρας δὲ νομί-*

12, 2 *οὐδ'* add. Emp. || adverbium *ἐννόμως* novitium addo vocabulis minus Atticis notatis Franckenio. Adiectivum tamen *ἔννομος* antiquum est. || **14**, 3 del. Halb. Vulgo post haec additur *καί*. || 6 lacunam statuit Sch. || **15**, 3 *μέντοι* ego] *μὲν οὖν*. || **16**, 3 Sch. cum Dobr. *λόγου*] *τοῦ λόγου* X, *τρόπου* Cob., quod potius expectes. Menandri fr. (Nicole) pag. 4 vers., 3 sq. *χάριν* | [*τῆ*]*ς ἐπιμελείας δώσετ' ἐκ παντὸς λόγου, omni de causa.* || **17**, 4 vulgo *τὸ δὲ τελευταῖον — τὸ πέρας ἐκ τῆς πόλεως*. Correxi cum Halb., nisi quod cum Cob. abieci alterum *τό*.

ζοντες οὐχ ἱκανῶς με τετιμωρῆσθαι, ἐκ τῆς πόλεως ἐξελάσαι.
18 Διατεθέντες δ' οὕτω παρανόμως καὶ βιαίως, ἐπικρύψασθαι
τὴν ἀδικίαν περὶ οὐδενὸς ἐποιήσαντο, παραγαγόντες δὲ πάλιν
περὶ τῶν αὐτῶν ἠδικηκότα με οὐδὲν ἐπιδεικνύουσι καὶ λοιδο-
ροῦσι, τοῖς μὲν ἐμοῖς ἐπιτηδεύμασιν οὐ προσηκούσας διαβολὰς
ἐπιφέροντες, τοῖς δ' αὑτῶν τρόποις [τὰς] οἰκείας καὶ συνήθεις.
19 Οἴδε μὲν οὖν ἐκ παντὸς τρόπου προθυμοῦνταί με [τῇ δίκῃ]
ἁλῶναι· ὑμεῖς δὲ μήτε ταῖς τούτων διαβολαῖς ἐπαρθέντες ἐμοῦ
καταψηφίσησθε, μήτε τοὺς βέλτιον καὶ δικαίως βουλευσαμένους
ἀκύρους καταστήσητε. Οἴδε μὲν γὰρ ἅπαντα καὶ κατὰ τοὺς
νόμους καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς ἔπραξαν, καὶ ἠδικηκότες μὲν οὐδὲν
20 φαίνονται, λόγον δὲ πλεῖστον τοῦ δικαίου ποιησάμενοι. Τούτων
μὲν οὖν ἀδικούντων μετρίως ἂν ἠγανάκτουν, ἡγούμενος τετάχθαι
τοὺς μὲν ἐχθροὺς κακῶς | ποιεῖν, τοὺς δὲ φίλους εὖ· παρ' ὑμῶν 116
δὲ τοῦ δικαίου στερηθεὶς πολὺ ἂν μᾶλλον λυπηθείην. Δι' ἔχθραν
μὲν γὰρ οὐ δόξω κακῶς πεπονθέναι, διὰ κακίαν δὲ τῆς πόλεως
21 ⟨ἐστερῆσθαι⟩. Λόγῳ μὲν οὖν περὶ τῆς ἀπογραφῆς ἀγωνίζομαι,
ἔργῳ δὲ περὶ πολιτείας. Τυχὼν μὲν γὰρ τῶν δικαίων (πιστεύω
δὲ τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ) μείναιμ' ἂν ἐν τῇ πόλει· παραχθεὶς δ'
ὑπὸ τῶνδ' εἰ ἀδίκως ἁλοίην, ἀποδραίην ἄν. Τίνι γὰρ ἐπαρθέντ'
ἐλπίδι δεῖ με συμπολιτεύεσθαι, ἢ τί [με χρὴ] διανοηθέντα,
εἰδότα μὲν τῶν ἀντιδίκων τὴν προθυμίαν, ἀποροῦντα δ' ὅθεν
22 χρὴ τῶν δικαίων τινὸς τυχεῖν; Περὶ πλείστου οὖν ποιησάμενοι
τὸ δίκαιον, καὶ ἐνθυμηθέντες ὅτι καὶ ὑπὲρ τῶν περιφανῶν
ἀδικημάτων συγγνώμην ποιεῖσθε, τοὺς μηδὲν ἀδικήσαντας μὴ
περιίδητε δι' ἰδίας ἔχθρας ἀδίκως τοῖς μεγίστοις ἀτυχήμασι
περιπεσόντας.

17, 5 *ἐξελάσαι* Sch. cit.] *ἐξήλασαν.* Possis etiam cum Halb. *ἐξήλαυνον,* de conatu. Emp. *τὸ μέρος* — (quantum in ipsis erat) *ἐξήλασαν.* || **18,** 1 *διατεθέντες,* si sanum, = *διακείμενοι.* Malim tamen *διαθέντες* scil. *με.* || 3 *ἐπιδεικνύασι* Cob. || 5 *τὰς* abesse malo. || **19,** 1 *τῇ δίκῃ* ob hiatum expunxi. Cf. § 21. || **20,** 1 *ἂν* iterativum Sch. in prima ed. deletum postea restituit. Del. Cob. || 6 e. q. inserui *ἐστερῆσθαι,* R. *στερηθῆναι* vel *ἐκπεσεῖν.* || **21,** 3 *παραχθεὶς* M.] *πραχθεὶς.* R. ex Ald. *πραθεὶς,* melius Madv. *σπαραχθεὶς* „vexatus et distractus". || 5 *με χρὴ* del. Rauch. || **22,** 4 *δι' ἰδίας* (*διὰ τὰς* X) *ἔχθρας μὴ περιίδητε.* Transposuit Cob.

10.

ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Α.

Theomnestus a Lysitheo quodam per *εἰσαγγελίαν* accusatus erat, quod quamquam arma abiecisset, tamen pleno civium iure uteretur; in qua caussa quum actor huius orationis et Dionysius Lysitheo testes affuissent, Theomnestus illi exprobraverat, quod patrem interemisset. Is propterea actionem *κακηγορίας* contra Theomnestum instituit habuitque orationem in heliaea praesidibus thesmothetis Ol. 99, 1 (a. 384). *Scheibe.*

Μαρτύρων μὲν οὐκ ἀπορίαν μοι ἔσεσθαι δοκῶ, ὦ ἄνδρες
δικασταί· πολλοὺς γὰρ ἐν ὑμῖν ὁρῶ δικάζοντας τῶν τότε πα-
ρόντων, ὅτε Λυσίθεος Θεόμνηστον εἰσήγγελλε τὰ ὅπλα ἀποβε-
βληκότα, οὐκ ἐξὸν αὐτῷ, δημηγορεῖν· ἐν ἐκείνῳ γὰρ τῷ ἀγῶνι
τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν ἀπεκτονέναι τὸν ἐμαυτοῦ. Ἐγὼ δ', εἰ 2
μὲν τὸν ἑαυτοῦ μ' ἀπεκτονέναι ᾐτιᾶτο, συγγνώμην ἂν εἶχον
αὐτῷ τῶν εἰρημένων (φαῦλον γὰρ αὐτὸν καὶ οὐδενὸς ἄξιον
ἡγούμην)· οὐδ' εἴ τι ἄλλο τῶν ἀπορρήτων ἤκουσα, οὐκ ἂν
ἐπεξῆλθον αὐτῷ (ἀνελευθέρου γὰρ καὶ λίαν φιλοδίκου εἶναι
νομίζω κακηγορίας δικάζεσθαι)· νυνὶ δ' αἰσχρόν μοι εἶναι δοκεῖ 3
ὑπὲρ τοῦ πατρός, οὕτω πολλοῦ ἀξιοῦ γεγενημένου καὶ ἡμῖν
καὶ τῇ πόλει, μὴ τιμωρήσασθαι τὸν ταῦτ' εἰρηκότα. Καὶ παρ'
ὑμῶν εἰδέναι βούλομαι πότερον δώσει δίκην, ἢ τούτῳ μόνῳ
Ἀθηναίων ἐξαίρετόν ἐστι καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν παρὰ τοὺς νόμους
ὅ τι ἂν βούληται.

Ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτη ἐστὶ ⟨δύο καὶ⟩ τριάκοντα, 4
ἐξ ὅτου δ' ὑμεῖς κατεληλύθατε, εἰκοστὸν τουτί. φαίνομαι οὖν
τρισκαιδεκέτης ὢν ὅθ' ὁ πατὴρ ὑπὸ τῶν τριάκοντ' ἀπέθνησκε.
Ταύτην δ' ἔχων τὴν ἡλικίαν οὔτε τί ἐστιν ὀλιγαρχία ἠπιστάμην,

---

1, 2 *ἐν ὑμῖν* ego] *ὑμῶν.* Weidn. *νυνί*, Frn. del. *ὑμῶν*, inserto *νῦν* post *παρόντων.* || **2**, 3 *αὐτὸν* X] *αὐτὸ* Emper. (Cob.). Intellego Theomnesti patrem. || 4 *ἡγούμην*, scil. dum in vivis erat] *ἂν* add. Weidn., *ἡγοῦμαι* scr. Cob. || **3**, 2 *ὑπὲρ* Frn.] *περί.* || *ἡμῖν* Dobr.] *ὑμῖν.* || **4**, 1 *ἐστὶ* Pertz] *εἰσί.* || *δύο καὶ* add. Frohb. ex XI § 1] *τρία* post *τριάκοντα* Scal. et vulgo. ||

ζοντες οὐχ ἱκανῶς με τετιμωρῆσθαι, ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασ[αν].
18 Διατεθέντες δ' οὕτω παρανόμως καὶ βιαίως, ἐπανεληλυθότ[ες] τὴν ἄλλην [illegible] οὐδενὸς ἐπεμελήθημεν(?), παραγενόμενοι δὲ [illegible] τῶν αὐτῶν ἡμαρτηκότα με οὐδὲν [illegible] καὶ [illegible] γνῶναι, τοὺς μὲν ὑμᾶς ἐπιστήθει μὲν οἱ προσποιούμενοι διαβολαῖς [illegible] τοὺς δ' αὐτῶν τρόπους [τοὺς] οἰκείους καὶ συνήθε[ις].
19 Ἄλλα μὲν οὖν ἐκ πολλῶν τρόπων προθυμοῦνταί με [τῇ] δίκῃ ἁλῶναι· ὑμεῖς δὲ μήτε ταῖς τούτων διαβολαῖς πεισθέντες ἐμ[οῦ] καταψηφίσησθε, μήτε τοὺς βέλτιον καὶ δικαίως βουλευσαμένο[υς] ἡμᾶς καταστήσητε. Οὗτοι μὲν γὰρ ἅπαντα καὶ κατὰ το[ὺς] νόμους καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς ἔπραξαν, καὶ ἡμαρτηκότες μὲν οὐδ[ὲν]
20 φαίνονται, εἴρηνται δὲ πλείστου τοῦ δικαίου ποιησάμενοι. Τούτ[ων] μὲν οὖν ἀδικούντων μετρίως ἂν ἠγανάκτουν, ἡγούμενος τετάχθ[αι] τοὺς μὲν ἐχθροὺς κακῶς ποιεῖν, τοὺς δὲ φίλους εὖ· παρ' ὑμ[ῶν] δὲ τοῦ δικαίου στερηθεὶς πολὺ ἂν μᾶλλον λυπηθείην. Δι' ἔχθρ[αν] μὲν γὰρ οὐ δόξω κακῶς πεπονθέναι, διὰ κακίαν δὲ τῆς πόλε[ως]
21 ἐστερῆσθαι. Λόγῳ μὲν οὖν περὶ τῆς ἀπογραφῆς ἀγωνίζομα[ι], ἔργῳ δὲ περὶ πολιτείας. Τυχὼν μὲν γὰρ τῶν δικαίων [illegible] δὲ τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ μείναιμ' ἂν ἐν τῇ πόλει· παραχθεὶς [δ'] ὑπὸ τούτων εἰ ἀδίκως ἁλοίην, ἀποδραίην ἄν. Τίνι γὰρ ἐπαρθέν[τα] ἐλπίδι δεῖ με συμπολιτεύεσθαι, ἢ τί [με χρὴ] διαπορηθέντ[α] ἰδόντα μὲν τὴν [illegible] τὴν προθυμίαν, ἀποροῦντα δ' ὅθ[εν]
22 χρὴ τῶν δικαίων τινὸς τυχεῖν; Περὶ πλείστου οὖν ποιησάμεν[οι] τὰ δίκαια, καὶ ἐνθυμηθέντες ὅτι καὶ ὑπὲρ τῶν περιφανῶ[ς] ἀδικούντων συγγνώμην ποιεῖσθε, τοὺς μηδὲν ἀδικήσαντας [μὴ] περιίδητε δι' ἰδίας ἔχθρας ἀδίκως τοῖς μεγίστοις ἀτυχήμα[σι] περιπεσόντας.

17, 5 ἐξελάσαι [illegible] ἐξήλασαν. Possis etiam cum Halb. ἐξήλασ[αν] [illegible] τὸ μέρος — (quantum in ipsis erat) ἐξήλασα[ν]. 18, 1 διατεθέντες [illegible] = διακείμενοι. Malim tamen διαθέντες με. 3 [illegible] 5 τας abesse malo. 19, 1 τῇ δίκῃ ob hi[illegible] [illegible] Cf. § 21. 20, 1 ἂν iteratirum Sch. in prima ed. del[evit] [illegible] 6 e. q. inserui ἐστερῆσθαι. R. στερηθῆ[ναι] [illegible] 21, 3 [illegible] M.] πραχθείς. R. ex Ald. πραθείς, [illegible] Madv. [illegible] [illegible] et distractus". 5 με χρὴ del. Ra[illegible] 22, 4 δι' ἰδίας [illegible] ἔχθρας μὴ περιίδητε. Transposuit Cob.

*„οὐδέν σοι μέλει· οὐδὲ γὰρ ταὐτόν ἐστι ῥῖψαι καὶ ἀποβεβλη-
κέναι“; Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἂν τῶν ἕνδεκα γενόμενος ἀποδέξαιο, εἴ τις* 10
*ἀπάγοι τινὰ φάσκων θοἰμάτιον ἀποδεδύσθαι ἢ τὸν χιτωνίσκον
ἐκδεδύσθαι, ἀλλ᾽ ἀφείης ἂν τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅτι οὐ λωπο-
δύτης ὀνομάζεται. Οὐδ᾽ εἴ τις παῖδα ἐξάγων ληφθείη, οὐκ ἂν
φάσκοις αὐτὸν ἀνδραποδιστὴν εἶναι, εἴπερ μαχῇ τοῖς ὀνόμασιν,
ἀλλὰ μὴ τοῖς ἔργοις τὸν νοῦν προσέξεις, ὧν ἕνεκα τὰ ὀνόματα
πάντες τίθενται. Ἔτι τοίνυν σκέψασθε, ὦ ἄνδρες δικασταί·* 11
*οὑτοσὶ γάρ μοι δοκεῖ ὑπὸ ῥαθυμίας καὶ μαλακίας οὐδ᾽ εἰς
Ἄρειον πάγον ἀναβεβηκέναι. Πάντες γὰρ ἐπίστασθ᾽ ὅτι ἐν
ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ, ὅταν τὰς τοῦ φόνου δίκας δικάζωνται, οὐ
διὰ τούτου τοῦ ὀνόματος τὰς διωμοσίας ποιοῦνται, ἀλλὰ δι᾽
οὗπερ ἐγὼ κακῶς ἀκήκοα· ὁ μὲν γὰρ διώκων ὡς ἔκτεινε διό-
μνυται, ὁ δὲ φεύγων ὡς οὐκ ἔκτεινεν. Οὔκουν ἄτοπον ἂν εἴη* 12
*⟨ἀφεῖναι⟩ τὸν δόξαντα κτεῖναι φάσκοντα ἀνδροφόνον εἶναι,
ὅτι ὁ διώκων „ὡς ἔκτεινε“ [τὸν φεύγοντα] διωμόσατο; Τί γὰρ
ταῦτα ὧν οὗτος ἐρεῖ διαφέρει; Καὶ αὐτὸς μὲν Θέωνι κακηγο-
ρίας ἐδικάσω εἰπόντι σ᾽ ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα· καίτοι περὶ μὲν
τοῦ ῥῖψαι οὐδὲν ⟨ἐν⟩ τῷ νόμῳ εἴρηται, ἐὰν δέ τις εἴπῃ „ἀπο-
βεβληκέναι τὴν ἀσπίδα“, πεντακοσίας δραχμὰς ὀφείλειν κελεύει.* 13
*Οὔκουν δεινόν, εἰ, ὅταν μὲν δοκῇ σοὶ κακῶς ἀκούσαντι τοὺς
ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, οὕτω τοὺς νόμους ὥσπερ ἐγὼ νῦν λαμ-
βάνεις, ὅταν δ᾽ ἕτερον παρὰ τοὺς νόμους εἴπῃς κακῶς, οὐκ
ἀξιοῖς δοῦναι δίκην; Πότερον οὕτως σὺ δεινὸς εἶ ὥστε, ὅπως
ἂν βούλῃ, οἷός τ᾽ εἶ χρῆσθαι τοῖς νόμοις, ἢ τοσοῦτον δύνασαι,
ὥστ᾽ οὐδέποτ᾽ οἴει τοὺς ἀδικουμένους ὑπὸ σοῦ τιμωρίας τεύ-
ξεσθαι; Εἶτ᾽ οὐκ αἰσχύνῃ οὕτως ἀνοήτως διακείμενος, ὥστ᾽* 14
οὐκ ἐξ ὧν εὖ πεποίηκας τὴν πόλιν, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν ἀδικῶν οὐ

9, 6 *σοι* X] *μοι* Sch. || *ταὐτὸν*] *τὸ αὐτό.* || **10**, 3 *τὸν — τρόπον* abesse malim. Cf. tamen *ὁμοίως* XI, 5, quod sic positum recte se habet. || 4 *ἐξάγων* Frohb. Halb.] *ἐξαγαγὼν.* || **12**, 2 *ἀφεῖναι* add. Frn., alii alia. Halb. del. *ὅτι — διωμόσατο.* || 3 *τὸν φεύγοντα* del. Schott. || 4 *Λυσιθέῳ* Frohb., fort. recte; nec tamen *Θέωνι*, nomen satis frequens (cf. CIA), mutare ausus sum. || 6 *ἐν* add. M. || **13**, 2 *δοκῇ σοι — ἀκούσαντι* Weidn.] *δέῃ σε* (M. pro *δεήσῃ*) — *ἀκούσαντα.* Praetuli *σοὶ.* || 3, 4 *λαμβάνεις* T.] *λαμβάνειν.*

δέδωκας δίκην, οἴει δεῖν πλεονεκτεῖν; Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

15 *Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμᾶς μὲν πάντας εἰδέναι ἡγοῦμαι ὅτι ἐγὼ μὲν ὀρθῶς λέγω, τοῦτον δ' οὕτω σκαιὸν εἶναι ὥστ' οὐ δύνασθαι μαθεῖν τὰ λεγόμενα. Βούλομαι οὖν αὐτὸν καὶ ἐξ ἑτέρων νόμων περὶ τούτων διδάξαι, ἐάν πως ἀλλὰ νῦν ἐπὶ τοῦ βήματος παιδευθῇ καὶ τὸ λοιπὸν ἡμῖν μὴ παρέχῃ πράγματα. Καί μοι ἀνάγνωθι τούτους τοὺς νόμους τοὺς Σόλωνος τοὺς παλαιούς.*

16 *ΝΟΜΟΣ. Δεδέσθαι δ' ἐν τῇ ποδοκάκκῃ ἡμέρας πέντε τὸν πόδα, ἐὰν προστιμήσῃ ἡ ἡλιαία.*

Ἡ ποδοκάκκη αὕτη ἐστίν, ὦ Θεόμνηστε, ὃ νῦν καλεῖται „ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι". εἰ οὖν ὁ δεθεὶς ἐξελθὼν ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἕνδεκα κατηγοροίη ὅτι οὐκ ἐν τῇ ποδοκάκκῃ ἐδέδετο ἀλλ' ἐν τῷ ξύλῳ, οὐκ ἂν ἠλίθιον αὐτὸν νομίζοιμεν; Λέγε ἕτερον νόμον.

17 *ΝΟΜΟΣ. Ἐπεγγυᾶν δ' ἐπιορκήσαντα τὸν Ἀπόλλω· δεδιότα δὲ δίκης ἕνεκα δρασκάζειν.*

Τοῦτο τὸ ἐπιορκήσαντα ὀμόσαντά ἐστι, τὸ δὲ δρασκάζειν, ὃ νῦν ἀποδιδράσκειν ὀνομάζομεν.

Ὅστις δὲ ἀπίλλει τῇ θύρᾳ, ἔνδον τοῦ κλέπτου ὄντος.

Τὸ ἀπίλλειν τὸ ἀποκλῄειν νομίζεται, καὶ μηδὲν διὰ τοῦτο διαφέρου.

18 *Τὸ ἀργύριον στάσιμον θεῖναι ἐφ' ὁπόσῳ ἂν βούληται ὁ δανείζων.*

Τὸ στάσιμον τοῦτό ἐστιν, ὦ βέλτιστε, οὐ ζυγῷ ἱστάναι ἀλλὰ τόκον πράττεσθαι ὁπόσον ἂν βούληται. Ἔτ' ἀνάγνωθι τουτουὶ τοῦ νόμου τὸ τελευταῖον.

16, 3 *ἡ ποδοκάκκη* (*—κάκη* X) negligentius dictum pro *τὸ ἐν τῇ ποδοκάκκῃ δεδέσθαι*, sed cf. § 18, 3. || *αὕτη* X] *αὐτὸ* Harpocr. s. v. *ποδοκάκκη* (Cob.), *ταὐτό* Sch., quo admisso vide num delendum sit *ἡ ποδοκάκκη*, ut subiectum *δεδέσθαι ἐν τῇ ποδοκάκκῃ* repetatur e praegressis. Ita mox 18, 3 possis [*τὸ στάσιμον*] *τοῦτό ἐστιν κτἑ*? || 4 *ἐξελθὼν* cf. Thuc. I 131, 2] *ἐπεξελθὼν* Halb. || 6 *νομίζοιμεν* Nab.] *νομίζοιεν*. || **18**, 1 *θεῖναι* Frn.] *εἶναι*. || 3 expectes *τὸ στάσιμον* ⟨*θεῖναι*⟩, sed cf. § 16, 3. || 4 *ἔτ' ἀνάγνωθι* ego] *ἐπανάγνωθι*. Müll. *ἔτι δ' ἀναγ.*, sed cf. § 16, 7.

Ὅσαι δὲ πεφασμένως πολοῦνται, 19
καὶ
οἰκῆος καὶ δούλης διπλῆν τὴν βλάβην ὀφείλειν.
Πρόσεχε τὸν νοῦν. Τὸ μὲν πεφασμένως ἐστὶ φανερῶς, πο-
λεῖσθαι δὲ βαδίζειν, τὸ δὲ οἰκῆος θεράποντος. Πολλὰ δὲ τοιαῦτα 20
καὶ ἄλλ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες δικασταί. Ἀλλ' εἰ μὴ σιδηροῦς ἐστιν,
οἴομαι αὐτὸν ἔννουν γεγονέναι ὅτι τὰ μὲν πράγματα ταῦτ' ἐστι
118 *νῦν τε καὶ πάλαι, | τῶν δ' ὀνομάτων ἐνίοις οὐ τοῖς αὐτοῖς*
χρώμεθα νῦν τε καὶ πρότερον. Δηλώσει δέ· οἰχήσεται γὰρ
ἀπιὼν ἀπὸ τοῦ βήματος σιωπῇ. Εἰ δὲ μή, δέομαι ὑμῶν, ὦ 21
ἄνδρες δικασταί, τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι
πολὺ μεῖζον κακόν ἐστιν ἀκοῦσαί τινα τὸν πατέρα ⟨ἀπεκτονέναι
ἢ τὴν ἀσπίδα⟩ ἀποβεβληκέναι. Ἐγὼ γοῦν δεξαίμην ἂν πάσας
τὰς ἀσπίδας ἐρριφέναι ἢ τοιαύτην γνώμην ἔχειν περὶ τὸν πατέρα.
Οὗτος οὖν ἔνοχος μὲν ὢν τῇ αἰτίᾳ, ἐλάττονος δ' οὔσης αὐτῷ 22
τῆς συμφορᾶς, οὐ μόνον ὑφ' ὑμῶν ἠλεήθη, ἀλλὰ καὶ τὸν
μαρτυρήσαντ' ἠτίμωσεν. Ἐγὼ δ' ἑορακὼς μὲν ἐκεῖνο τοῦτον
ποιήσανθ' ὃ καὶ ὑμεῖς ἴστε, αὐτὸς δὲ σώσας τὴν ἀσπίδα, ἀκη-
κοὼς δ' οὕτως ἀνόσιον καὶ δεινὸν πρᾶγμα, μεγίστης δ' οὔσης
μοι τῆς συμφορᾶς, εἰ ἀποφεύξεται, τούτῳ δ' οὐδενὸς ἀξίας,
εἰ κακηγορίας ἁλώσεται, οὐκ ἄρα δίκην παρ' αὐτοῦ λήψομαι;
Τίνος ὄντος ἐμοὶ πρὸς ὑμῶν ἐγκλήματος; πότερον ὅτι δικαίως 23
ἀκήκοα; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτοὶ φήσαιτε. Ἀλλ' ὅτι βελτίων καὶ ἐκ
βελτιόνων ὁ φεύγων ἐμοῦ; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀξιώσειεν. Ἀλλ'
ὅτι ἀποβεβληκὼς τὰ ὅπλα δικάζομαι κακηγορίας τῷ σώσαντι;
ἀλλ' οὐχ οὗτος ὁ λόγος ἐν τῇ πόλει κατεσκέδασται. Ἀναμνή- 24
σθητε δ' ὅτι μεγάλην καὶ καλὴν ἐκείνην δωρειὰν αὐτῷ δεδώ-
κατε· [ἐν] ᾗ τίς οὐκ ἂν ἐλεήσειε Διονύσιον, τοιαύτῃ μὲν συμφορᾷ
περιπεπτωκότα, ἄνδρα δ' ἄριστον ἐν τοῖς κινδύνοις γεγενημένον,
ἀπιόντα δ' ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου [καὶ] λέγοντα ὅτι δυστυχεστάτην 25

19, 3 *οἰκῆος καὶ βλάβης τὴν δούλην εἶναι ὀφείλειν* X. Corr. Frohb. Alii aliter. || 4 *πρόσεχε* Müll.] *προσέχετε*. Weidn. *πρόσεχε δή*. || **20**, 2 *ἔννουν γεγονέναι ὅτι* insolite pro *ἐννενοηκέναι ὅτι*. || **21**, 3, 4 inclusa add. C ex XI 7. || **22**, 5 *ἀνόσιον* Hertl.] *ἄνομον*. || **23**, 1 *ὑμῶν* Frn.] *ὑμᾶς*, quod frustra defenditur. || *δικαίως ⟨κακῶς⟩* olim conieci. || **24**, 2 *δωρειὰν*] *δωρεάν*. Cf. Praefatio. || 3 *ᾗ* Frn.] *ἐν ᾗ*, alii *ἐν ᾧ* vel *ἐφ' ᾗ*. || **25**, 1 *καὶ* del. R.

ἐκείνην εἴημεν ⟨τὴν⟩ στρατείαν ἐστρατευμένοι, ἐν ᾗ πολλοὶ μὲν
ἡμῶν ἀπέθανον, οἱ δὲ σώσαντες τὰ ὅπλα ὑπὸ τῶν ἀποβαλόν-
θων ψευδομαρτυριῶν ἑαλώκασι, κρεῖττον δ' ἦν αὐτῷ τότ'
26 ἀποθανεῖν ἢ οἴκαδ' ἐλθόντι τοιαύτῃ τύχῃ χρῆσθαι; Μὴ τοίνυν
ἀκούσαντά ⟨τε⟩ Θεόμνηστον τὰ προσήκοντα ἐλεεῖτε, καὶ ὑβρί-
ζοντί καὶ λέγοντι κακῶς παρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχετε.
Τίς γὰρ ἂν ἐμοὶ μείζων ταύτης γένοιτο συμφορά, περὶ τοιούτου
27 πατρὸς οὕτως αἰσχρὰς αἰτίας ἀκηκοότι; ὃς πολλάκις μὲν ἐστρα-
τήγησε, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους κινδύνους μεθ' ὑμῶν ἐκινδύ-
νευσε. Καὶ οὔτε τοῖς πολεμίοις τὸ ἐκείνου σῶμα ὑποχείριον
ἐγένετο, οὔτε τοῖς πολίταις οὐδεμίαν πώποτ' ὦφλεν εὐθύνην,
ἔτη δὲ γεγονὼς ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα ἐν ὀλιγαρχίᾳ δι' εὔνοιαν τοῦ
28 ὑμετέρου πλήθους ἀπέθανεν. Ἆρ' ἄξιον ὀργισθῆναι τῷ ὑβρικότι
καὶ βοηθῆσαι τῷ πατρί, ὡς καὶ ἐκείνου κακῶς ἀκηκοότος; τί
γὰρ ἂν τούτου ἀνιαρότερον γένοιτ' αὐτῷ, ἢ τεθνάναι μὲν ὑπὸ
τῶν ἐχθρῶν, αἰτίαν δ' ἔχειν ὑπὸ τῶν παίδων ⟨ἀνῃρῆσθαι⟩;
οὗ ἔτι καὶ νῦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τῆς ἀρετῆς τὰ μνημεῖα
πρὸς τοῖς ὑμετέροις ⟨ἱεροῖς⟩ ἀνάκειται, τὰ δὲ τούτου καὶ τοῦ
τούτου πατρὸς τῆς κακίας πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων· οὕτω σύμ-
29 φυτος αὐτοῖς ἡ δειλία. Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσῳ
μείζους εἰσὶ καὶ νεανίαι τὰς ὄψεις, τοσούτῳ μᾶλλον ὀργῆς
ἄξιοί εἰσι· δῆλον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν σώμασι δύνανται, τὰς δὲ
ψυχὰς οὐκ ἰσχύουσιν.
30 Ἀκούω δ' αὐτόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ τοῦτον τὸν λόγον
τρέψεσθαι, ὡς ὀργισθεὶς εἴρηκε ταῦτ' ἐμοῦ μαρτυρήσαντος τὴν
αὐτὴν μαρτυρίαν Διονυσίῳ. Ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες
δικασταί, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐδεμίαν ὀργῇ συγγνώμην δίδωσιν,
ἀλλὰ ζημιοῖ τὸν λέγοντα, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὡς ἔστιν ἀληθῆ
τὰ εἰρημένα. Ἐγὼ δὲ δὶς ἤδη περὶ τούτου μεμαρτύρηκα· οὐ

25, 2 *τὴν* add. Frohb. || **26**, 2 *τε* add. Bekk., *μὴ — μηδ' ὑβρίζοντί τε κ. λ.* Sch., *μὴ τ. ἀκούσαντα μὲν Θ. τ. π. ἐ, ὑβρίζοντι δὲ κ. λ.* Frohb. Cob. || 3 *κακῶς* lectum post *Θεόμν.* huc transp. Rauch., *καὶ λέγοντι* del. Weidn. || **27**, 2 *ἄλλους*] *καλοὺς* Dobr. recte, *μεγάλους* M. || **28**, 1 *ὑβρικότι* Weidn.] *εἰρηκότι*, cui *τοιαῦτ'* add. Frohb. Possis etiam huc transponere sequens *κακῶς*. || 4 *ἀνῃρῆσθαι* et mox *ἱεροῖς* suppleta ex XI 10. || **29**, 4 *ἰσχύουσιν* West.] *ἔχουσιν*. Propter praegressa expectes *ταῖς δὲ ψυχαῖς*. Emp. add. *εὖ*, alii aliter.

γάρ πω ᾔδη ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν ἰδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς δ' ἀποβαλοῦσι συγγνώμην ἔχετε.

Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· ἐγὼ 31
δ' ὑμῶν δέομαι καταψηφίσασθαι Θεομνήστου, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο τούτου μείζων ἀγών μοι. Νῦν γὰρ διώκω ⟨μὲν⟩ κακηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φόνου φεύγω τοῦ πατρός, ὃς μόνος, ἐπειδὴ τάχιστ' ἐδοκιμάσθην, ἐπεξῆλθον τοῖς τριάκοντα ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. Ὧν μεμνημένοι καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ πατρὶ βοη- 32
θήσατε καὶ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις καὶ τοῖς ὅρκοις οἷς ὀμωμόκατε.

11.

119 ## | ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Β.

Excerptum orationis praegressae, quod sine ulla correctione, ut fere in X legitur, apposui. Quas infra pono emendationes recepit Scheibe.

Ὅτι μὲν τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν ἀπεκτονέναι, πολλοὶ συνοίδασιν ὑμῶν, καὶ μαρτυροῦσι δέ μοι· ὅτι δὲ οὐ πεποίηκα, ἔτη γάρ ἐστί μοι δύο καὶ τριάκοντα, ἐξ οὗ δ' ὑμεῖς κατήλθετε, εἰκοστὸν τουτί. φαίνομαι οὖν δωδεκαέτης ὤν, ὅτε ὁ πατὴρ ὑπὸ 2
τῶν τριάκοντα ἀπέθνησκεν, ὥστ' οὐδ' ὅ τι ὀλιγαρχία ἦν ᾔδειν, οὐδὲ τῷ πατρὶ βοηθεῖν οἷός τ' ἦν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν χρημάτων ἕνεκα ἐπεβούλευσα αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς πάντα λαβὼν ἀπεστέρησεν ἡμᾶς.

Ἴσως δ' ἐρεῖ ὡς οὐκ ἔστι τῶν ἀπορρήτων, ἐάν τις εἴπῃ τὸν 3
πατέρα ἀπεκτονέναι· τὸν γὰρ νόμον οὐ ταῦτ' ἀπαγορεύειν, ἀλλ' ἀνδροφόνον οὐκ ἐᾶν λέγειν. ἐγὼ δ' οἶμαι δεῖν οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων διαφέρεσθαι, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν ἔργων διανοίας, καὶ πάντας εἰδέναι ὅτι ὁποῖοι ἀπεκτόνασί τινας, καὶ ἀνδροφόνοι τινός, καὶ ἀπεκτόνασι τουτονί. πολὺ γὰρ ἂν ἔργον εἴη τῷ νο- 4
μοθέτῃ πάντα γράφειν τὰ ὀνόματα, ὅσα τὴν αὐτὴν δύναμιν

30, 8 ἀποβαλοῦσι Cob.] ἀποβάλλουσι. || **31**, 4 μὲν add. Sch. || 5 τοῖς τριάκοντα. Franckenii dubitationi respondet Frohb. (Thalh.) ad h. l.

3, 5 ὁποῖοι] Scal. ὁπόσοι. || 7 τουτονί] τοῦτον.

*ἔχει· ἀλλὰ περὶ ἑνὸς εἰπὼν περὶ πάντων ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ
δή που ἐὰν μέν τις πατραλοίαν ἢ μητραλοίαν καλέσῃ, ὑπόδικός
ἐστιν, ἐὰν δέ τις τὴν τεκοῦσαν ἢ τὸν φυτεύσαντα τύπτοι, ἀζή-
5 μιος ἔσται. καὶ εἴ τις εἴπῃ ῥίψασπιν, ἀθῷος ἔσται· τὸν γὰρ
νόμον, ἐάν τις εἴπῃ ἀποβεβληκέναι τὴν ἀσπίδα, ζημίαν τάττειν,
ἀλλ' οὐκ ἄν τις ῥίψαι φῇ αὐτήν. ὁμοίως δ' ἂν καὶ τῶν ἕνδεκα
γενόμενος οὐκ ἂν ἀπεδέχου τὸν ἀπαγόμενον, ὅτι θοἰμάτιον
ἔξω θέμενος ἢ τὸν χιτωνίσκον, εἰ μὴ λωποδύτην ὠνόμαζεν.
6 οὐδ' εἴ τις παῖδ' ἐξῆγεν ὡς ἀνδραποδιστήν. καὶ αὐτὸς μὲν
ἐδικάσω κακηγορίας τῷ εἰπόντι σε ῥίψαι τὴν ἀσπίδα. καίτοι
ἐν τῷ νόμῳ οὐ γέγραπται, ἀλλ' ἐάν τις φῇ ἀποβεβληκέναι.
πῶς οὖν οὐ δεινόν, ἐὰν μέν τις γε εἴπῃ, τοὺς νόμους ἐκλαμ-
βάνειν οὕτως ὥσπερ ἐγὼ νῦν, καὶ τιμωρεῖν τοὺς ἐχθρούς, ἐὰν
7 δ' αὐτὸς εἴπῃς, οὐκ ἄξιον δοῦναι δίκην; βοηθήσατε οὖν μοι,
ἐνθυμούμενοι ὅτι μεῖζόν ἐστι κακὸν τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι ἢ
τὴν ἀσπίδα ῥίψαι. ἐγὼ οὖν δεξαίμην πάσας ἀποβεβληκέναι ἢ
τοιαύτην γνώμην περὶ τὸν πατέρα. καί γε τοῦτον μὲν ἑώρακα
ποιοῦντα, ὡς καὶ ὑμεῖς ἴστε, αὐτὸς δ' ἔσωσα τὴν ἀσπίδα.
8 ὥστε διὰ τί οὐκ ἂν λάβοιμι δίκην παρ' αὐτοῦ; τίνος ἐγκλή-
ματός μοι ὄντος; πότερον ὡς δικαίως ἤκουσα; ἀλλ' οὐδ' ἂν
αὐτοὶ φήσαιτε. ἀλλ' ὡς βελτίονος οὗτος; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς
ἀξιώσειεν. ἀλλ' ὅτι ἀποβεβληκὼς τὰ ὅπλα σώσαντι δικάζομαι;
9 ἀλλ' οὐχ οὗτος ὁ λόγος διέσπαρται κατὰ τὴν πόλιν. μὴ δὴ
κακῶς ἀκούοντα τὰ προσήκοντα ἐλεεῖτε, μηδ' ὑβρίζοντί τε καὶ
λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχετε, καὶ ταῦτα εἰς
ἄνδρα ὃς πολλὰς μὲν στρατηγίας ἐστρατήγηκε, πολλοὺς δὲ μεθ'
ὑμῶν κεκινδύνευκε, καὶ οὔτε τοῖς πολεμίοις ὑποχείριος γέγονεν
οὔθ' ὑμῖν εὔθυναν ὦφλεν, ἑβδομήκοντα δ' ἐτῶν ὢν ὑπ' ὀλι-
γαρχίας ἐτελεύτησε διὰ τὴν ὑμετέραν εὔνοιαν. ἄξιον δὲ ὀργι-
10 σθῆναι ὑπὲρ αὐτοῦ· τί γὰρ ἂν τούτου ἀνιαρότερον ἀκούσειεν,*

4, 4 *καλέσῃ*] *καλῇ σε* M. || 5 *τύπτειν φῇ* Emp. || **5, 1** *εἴπῃ*] *εἴποι* cod. Vind. || *ῥίψαι* ubique] *ῥῖψαι*. || **6, 1** *εἰ μή τις*] *οὐδ' εἴ τις* C. || 3 *φῇ*] *φῇ*. || 4 *γε εἴπῃ*] *σε εἴπῃ*. || 5 *τιμωρεῖν*] *τιμωρεῖσθαι* Turr. || 6 *ἄξιον*] *ἀξιοῦν* T. || **7, 2** *κακὸν* ⟨*ἀκοῦσαι*⟩ Turr. || 3 *γοῦν δεξαίμην* ⟨*ἂν*⟩ M. || 4 *πατέρα* ⟨*ἔχειν*⟩ ed., sed *γνώμην* ⟨*ἔχειν*⟩, coll. 10, 21, malit Sch. || *καί γε*] *καίτοι γε* Contius. || **8, 3** *βελτίονος*] *βελτίων* Sluiter. || 4 *τῷ σώσαντι* Sch. || **9, 5** *ὑμῶν* ⟨*κινδύνους*⟩ T. || 6 *ὑπ'*] *ἐπ'* Baiter.

*εἰ τεθνηκὼς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν αἰτίαν ἔχοι ὑπὸ τῶν τέκνων
ἀνῃρῆσθαι; οὗ τῆς ἀρετῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις
ἱεροῖς ἀνάκειται, τῆς δὲ τούτων κακίας πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων;*
Ἐρεῖ δὲ ὡς ὀργισθεὶς εἴρηκεν. ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε ὅτι ὁ 11
*νομοθέτης οὐδεμίαν συγγνώμην ὀργῇ δίδωσιν, ἀλλὰ ζημιοῖ τὸν
λέγοντα, ἐὰν μὴ ἀποδεικνύῃ ἀληθῆ. ἐγὼ δὲ δὶς περὶ τούτου
μεμαρτύρηκα· οὐ γὰρ ᾔδειν ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν ἰδιώτας τιμω-
ρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι συγγνώμην ἔχετε. δέομαι οὖν
καταψηφίσασθαι | αὐτοῦ. νυνὶ γὰρ διώκω μὲν κακηγορίας, τῇ* 12
*δ' αὐτῇ ψήφῳ φόνου φεύγω τοῦ πατρός, οὗ μείζων ἀγὼν
οὐκ ἂν γένοιτο μοι, ὃς μόνος δοκιμασθεὶς τοῖς τριάκοντ' ἐπε-
ξῆλθον ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. βοηθήσατ' οὖν κἀκείνῳ κἀμοί.*

12.

ΚΑΤΑ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ, ΟΝ ΑΥΤΟΣ ΕΙΠΕ ΛΥΣΙΑΣ.

Eratosthenes, qui solus e XXXviris cum Phidone post restitutam libertatem Athenis remanserat, ab ipso Lysia accusatur quod Polemarchum, Lysiae fratrem, inquilinum opulentum, collegis suis XXXviris indicta causa trucidandum tradiderit. Acta est haec caedis (*φόνου*) caussa, qua orator simul ipsos petit XXXviros, Euclide archonte statim post victos illos expulsosque Ol. 94, 2 (a. 403) fortasse apud heliastas ad Delphinium. *Scheibe.* Iudicium ad Palladium fuisse alii putant.

*Οὐκ ἄρξασθαί μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί,
τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι· τοιαῦτα ⟨γὰρ⟩ αὐτοῖς
τὸ μέγεθος καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος εἴργασται, ὥστε μήτ' ἂν
ψευδόμενον δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων κατηγορῆσαι, μήτε
τἀληθῆ βουλόμενον εἰπεῖν ἅπαντα δύνασθαι, ἀλλ' ἀνάγκη ἢ
τὸν κατήγορον ἀπειπεῖν ἢ τὸν χρόνον ἐπιλιπεῖν. Τοὐναντίον δέ* 2

10, 2 ⟨*ἢ*⟩ *εἰ* Sch. || **11**, 4 *ἰδιώτας*] *ἰδόντας* Schott.
1, 2 *γὰρ* add. Contius.

*μοι δοκοῦμεν πείσεσθαι ἢ ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ. Πρότερον
μὲν γὰρ ἔδει τὴν ἔχθραν τοὺς κατηγοροῦντας ἐπιδεῖξαι, ἥτις
εἴη πρὸς τοὺς φεύγοντας· νυνὶ δὲ παρὰ τῶν φευγόντων χρὴ
πυνθάνεσθαι, ἥτις ἦν αὐτοῖς πρὸς τὴν πόλιν ἔχθρα, ἀνθ'
ὅτου τοιαῦτ' ἐτόλμησαν εἰς αὐτὴν ἐξαμαρτάνειν. Οὐ μέντοι ὡς
οὐκ ἔχων οἰκείας ἔχθρας καὶ συμφορὰς τοὺς λόγους ποιοῦμαι,
ἀλλ' ὡς ἅπασι πολλῆς ἀφθονίας οὔσης ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἢ ὑπὲρ*
3 *τῶν δημοσίων ὀργίζεσθαι. Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί,
οὔτ' ἐμαυτοῦ πώποτ' οὔτ' ἀλλότρια πράγματα πράξας νῦν
ἠνάγκασμαι ὑπὸ τῶν γεγενημένων τούτου κατηγορεῖν, ὥστε
πολλάκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν κατέστην, μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν
ἀναξίως καὶ ἀδυνάτως ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἐμαυτοῦ τὴν
κατηγορίαν ποιήσωμαι· ὅμως δὲ πειράσομαι ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ὡς
ἂν δύνωμαι δι' ἐλαχίστων διδάξαι.*
4 *Οὑμὸς πατὴρ Κέφαλος ἐπείσθη μὲν ὑπὸ Περικλέους εἰς
ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντ' ᾤκησε, καὶ οὐδενὶ
πώποτ' οὔθ' ἡμεῖς οὔτ' ἐκεῖνος δίκην οὔτ' ἐδικασάμεθα οὔτ'
ἐφύγομεν, ἀλλ' οὕτως ᾠκοῦμεν δημοκρατούμενοι ὥστε μήτ'
εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνειν μήθ' ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι.*
5 *Ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα πονηροὶ [μὲν] καὶ συκοφάνται ὄντες
εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθ-
αρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ' ἀρετὴν
καὶ δικαιοσύνην προτρέψασθαι, [καὶ] τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοι-
αῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὡς ἐγὼ περὶ τῶν ἐμαυτοῦ πρῶτον εἰπὼν*
6 *καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνῆσαι πειράσομαι. Θέογνις γὰρ*

2, 8 vix sana. Expungebam in proecdosi *ὑπὲρ — ἤ*, sequente Gebauero. Fort. tamen L. dederat: *ἀλλ' ὡς παντάπασι π. ἀ. ο. ὑ. τ. ἰ.* ⟨*οὐχ ἧττον* cum Frohb.⟩ *ἤ*, aut delenda verba *ἢ — δημοσίων*, ut dicat privata se odia, utpote omnibus communia, publico posthabere. Vulgatam tuentur Rauch. et Thalh. || **4, 2** *πεντήκοντ'* Pretzsch. || *μετῴκησε* R. et olim ego, *ἐν αὐτῇ* vel *ἐνταῦθ' ᾤκησε* Geb. Possis etiam *ἐνῴκησε* vel *αὐτὴν ᾤκησε.* || **5, 1** *μὲν* del. R. || *δὲ* add. Emper. (Sch.). || 2 *ἀδικούντων* Cob. cum Bakio, sed cf. Or. 18, 11. 25, 19. 30, 13 et Xen. Hell. II 3, 13. || 4 *προτρέψασθαι* Kays. (ego), Weidn. *προτρέψαι*, Ham. *προσαγαγέσθαι*] *τραπέσθαι.* || 4 *καὶ* del. Markl. (Sch.), *καίτοι ταῦτα* Cob., sed ita requireretur *καίπερ*, Frn. *καὶ τὰ τοιαῦτα, λέγοντες δ'*, Rauch. ⟨*ταῦτα*⟩ *καὶ τ. τ.* || 6 an *ὑμετέρων* ⟨*ὑμᾶς*⟩? Non tamen necessarium.

*καὶ Πείσων ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς
εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν
τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως
δὲ τὴν μὲν πόλιν πένεσθαι, τὴν ⟨δ'⟩ ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων.
Καὶ τοὺς ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἔπειθον· ἀποκτιννύναι μὲν γὰρ* 7
*ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἡγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ
πολλοῦ ἐποιοῦντο. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν, τούτων
δὲ δύο πένητας, ἵν' αὐτοῖς ᾖ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὡς
οὐ χρημάτων ἕνεκα ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ
πολιτείᾳ γεγένηται, ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πεποιηκότες.
Διαλαβόντες δὲ τὰς οἰκίας ἐβάδιζον· καὶ ἐμὲ μὲν ξένους ἑστι-* 8
*ῶντα κατέλαβον, οὓς ἐξελάσαντες Πείσωνί με παραδιδόασιν·
οἱ δ' ἄλλοι εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐλθόντες τἀνδράποδα ἀπεγρά-
φοντο. Ἐγὼ δὲ Πείσωνα μὲν ἠρώτων εἰ βούλοιτό με σῶσαι*
121 *χρήματα λαβών· | ὃ δ' ἔφασκεν, εἰ πόλλ' εἴη. Εἶπον οὖν ὅτι* 9
*τάλαντον ἀργυρίου ἕτοιμος εἴην δοῦναι· ὃ δ' ὡμολόγησε ταῦτα
ποιήσειν. Ἠπιστάμην μὲν οὖν ὅτι οὔτε θεοὺς οὔτ' ἀνθρώπους
νομίζει, ὅμως δ' ἐκ τῶν παρόντων ἐδόκει μοι ἀναγκαιότατον
εἶναι πίστιν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν. Ἐπειδὴ δ' ὤμοσεν ἐξώλειαν* 10
*ἑαυτῷ καὶ τοῖς παισὶν ἐπαρώμενος, λαβὼν τὸ τάλαντόν με
σώσειν, εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιον τὴν κιβωτὸν ἀνοίγνυμι·
Πείσων δ' αἰσθόμενος εἰσέρχεται, καὶ ἰδὼν τὰ ἐνόντα καλεῖ
τῶν ὑπηρετῶν δύο, καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ λαβεῖν ἐκέλευσεν.
Ἐπειδὴ δ' οὐχ ὅσον ὡμολόγητο εἶχεν, ὦ ἄνδρες δικασταί,* 11
*ἀλλὰ τρία τάλαντ' ἀργυρίου καὶ τετρακοσίους κυζικηνοὺς καὶ
ἑκατὸν δαρεικοὺς καὶ φιάλας ἀργυρᾶς τέτταρας, ἐδεόμην αὐτοῦ
ἐφόδιά μοι δοῦναι, ὃ δ' ἀγαπήσειν μ' ἔφασκεν, εἰ τὸ σῶμα
σώσω. Ἐξιοῦσι δ' ἐμοὶ καὶ Πείσωνι ἐπιτυγχάνει Μηλόβιός τε* 12
*καὶ Μνησιθείδης ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου ἀπιόντες, καὶ καταλαμ-
βάνουσι πρὸς αὐταῖς ταῖς θύραις, καὶ ἐρωτῶσιν ὅποι βαδίζοι-
μεν· ὃ δ' ἔφασκεν εἰς [τὰ] τἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, ἵνα καὶ τὰ ἐν*

6, 5 *δ'* add. Scal. || **7**, 3 *δέκα*] *τριάκοντα* M. || 6 *ἄλλων*] *καλῶν* Frohb. || **8**, 1 *δὲ*] *δὴ* vel *δὲ δὴ*? || *διαλαχόντες* Frohb. || **11**, 1 *ἐπειδὴ* Fuhr.] *ἐπεὶ*. || *ὡμολόγητο* Fritsche] *ὡμολ᾽* X, *ὡμολόγησα* C (Sch.). || 3 *ἀργυρᾶς* m. 1 supra scr. X] *ἀργυρίου* Sch., typ. vit. || **12**, 3 *ὅποι* e cod. Vind. Sauppe] *ὅπη*. || 4 *τὰ τοῦ ἀδελφοῦ*. Corr. Cob. Tuetur Frohb. citans Ar. Vesp. 1432. Dem. 54, 7. Sed cf. mox *εἰς Δαμνίππου* et § 16 *εἰς Ἀρχένεω*.

ἐκείνῃ τῇ οἰκίᾳ σκέψηται. Ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐκέλευον βαδίζειν,
13 ἐμὲ δὲ μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν εἰς Δαμνίππου. Πείσων δὲ
προσελθὼν σιγᾶν μοι παρεκελεύετο καὶ θαρρεῖν, ὡς ἥξων ἐκεῖσε.
Καταλαμβάνομεν δ' αὐτόθι Θέογνιν ἑτέρους φυλάττοντα· ᾧ
παραδόντες ἐμὲ πάλιν ᾤχοντο. Ἐν τοιούτῳ δ' ὄντι μοι κινδυ-
14 νεύειν ἐδόκει, ὡς τοῦ γ' ἀποθανεῖν ὑπάρχοντος ἤδη. Καλέσας
δὲ Δάμνιππον λέγω πρὸς αὐτὸν τάδε· „Ἐπιτήδειος μέν μοι
τυγχάνεις ὤν, ἥκω δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν, ἀδικῶ δ' οὐδέν,
χρημάτων δ' ἕνεκ' ἀπόλλυμαι. Σὺ οὖν ταῦτα πάσχοντί μοι
πρόθυμος παράσχου τὴν σεαυτοῦ δύναμιν εἰς τὴν ἐμὴν σωτηρίαν.“
Ὁ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιήσειν. Ἐδόκει δ' αὐτῷ βέλτιον εἶναι
πρὸς Θέογνιν μνησθῆναι· ἡγεῖτο γὰρ ἅπαν ποιήσειν αὐτόν, εἴ
15 τις ἀργύριον διδοίη. Ἐκείνου δὲ διαλεγομένου Θεόγνιδι (ἔμπει-
ρος γὰρ ὢν ἐτύγχανον τῆς οἰκίας, καὶ ᾔδη ὅτι ἀμφίθυρος εἴη)
ἐδόκει μοι ταύτῃ πειρᾶσθαι σωθῆναι, ἐνθυμουμένῳ ὅτι, ἐὰν
μὲν λάθω, σωθήσομαι, ἐὰν δὲ ληφθῶ, ἡγούμην, εἰ μὲν
Θέογνις εἴη πεπεισμένος ὑπὸ τοῦ Δαμνίππου χρήματα λαβεῖν,
οὐδὲν ἧττον ἀφεθήσεσθαι, εἰ δὲ μή, ὁμοίως ἀποθανεῖσθαι.
16 Ταῦτα διανοηθεὶς ἔφευγον, ἐκείνων ἐπὶ τῇ αὐλείῳ θύρᾳ τὴν
φυλακὴν ποιουμένων· τριῶν δὲ θυρῶν οὐσῶν, ἃς ἔδει με διελ-
θεῖν, ἅπασαι ἀνεῳγμέναι ἔτυχον. Ἀφικόμενος δ' εἰς Ἀρχένεω
τοῦ ναυκλήρου ἐκεῖνον πέμπω εἰς ἄστυ, πευσόμενον περὶ τοῦ
ἀδελφοῦ· ἥκων δ' ἔλεγεν ὅτι Ἐρατοσθένης αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ
17 λαβὼν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπαγάγοι. Κἀγὼ ⟨μὲν⟩ τοιαῦτα
πεπυσμένος τῆς ἐπιούσης νυκτὸς διέπλευσα Μέγαράδε. Πολε-
μάρχῳ δὲ παρήγγειλαν οἱ τριάκοντα τοὐπ' ἐκείνων εἰθισμένον
παράγγελμα, πίνειν κώνειον, πρὶν τὴν αἰτίαν εἰπεῖν δι' ἥντιν'
ἔμελλεν ἀποθανεῖσθαι· οὕτω πολλοῦ ἐδέησε κριθῆναι καὶ ἀπο-
18 λογήσασθαι. Καὶ ἐπειδὴ ἀπεφέρετο ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τεθνεώς,
τριῶν ἡμῖν οἰκιῶν οὐσῶν ⟨ἐξ⟩ οὐδεμιᾶς εἴασαν ἐξενεχθῆναι,

13, 2 ἀποκινδυνεύειν Sluiter. Cf. IV 17, παρακ. (Fritsche) apud L. non occurrit, κινδυνεύειν ⟨τι⟩ coni. Sch., quod arridet. || **14**, 5 πρόθυμος Weidn.] πρόθυμον X, προθύμως Hirsch. || **15**, 4 εἰ, μὲν R. (Cob.)] μέν, εἰ, quod tuetur Frohb. || **16**, 1 ταῦτα δὴ Cob., sed vix opus. || **17**, 1 μὲν add. Ad. Müller. || 3 τοὐπ' Fritsche] τὸ ὑπ' X (Sch.), τὸ ἐπ' Ald. || **18**, 2 ἐξ οὐδεμιᾶς Cob., οὐδ' ἐκ μιᾶς Weidn.

ἀλλὰ κλησίον μισθωσάμενοι προύθεντ' αὐτόν. Καὶ πολλῶν ὄντων ἱματίων αἰτοῦσιν οὐδὲν ἔδοσαν εἰς τὴν ταφήν, ἀλλὰ τῶν φίλων ὃ μὲν ἱμάτιον ὃ δὲ προσκεφάλαιον ὃ δ' ὅ τι ἕκαστος ἔτυχεν ἔδωκεν [εἰς τὴν ἐκείνου ταφήν]. Καὶ ἔχοντες μὲν ἑπτα- 19
κοσίας ἀσπίδας τῶν ἡμετέρων, ἔχοντες δ' ἀργύριον καὶ χρυσίον τοσοῦτον, χαλκὸν δὲ καὶ κόσμον καὶ ἔπιπλα καὶ ἱμάτια γυναικεῖα ὅσ' οὐδεπώποτ' ᾤοντο κτήσεσθαι, καὶ ἀνδράποδα εἴκοσι καὶ ἑκατόν, ὧν τὰ μὲν βέλτιστ' ἔλαβον, τὰ δὲ λοίπ' εἰς τὸ δημόσιον ἀπέδοσαν, εἰς τοσαύτην ἀπληστίαν καὶ αἰσχροκέρδειαν ἀφίκοντο καὶ τοῦ τρόπου τοῦ αὐτῶν ἀπόδειξιν ἐποιήσαντο· τῆς γὰρ Πολεμάρχου γυναικὸς χρυσοῦς ἑλικτῆρας, οὓς ἔχουσ' ἐτύγχανεν, ὅτε τὸ πρῶτον ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν, Μηλό-
122 *βιος ἐκ τῶν ὤτων ἐξείλετο. Καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος* 20
τῆς οὐσίας ἐλέου παρ' αὐτῶν ἐτυγχάνομεν· ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς διὰ τὰ χρήματ' ἐξημάρτανον, ὥσπερ οὐκ ἂν ἕτεροι μεγάλων ἀδικημάτων ὀργὴν ἔχοντες, οὐ τούτων ἀξίους γ' ὄντας τῇ πόλει, ἀλλα πάσας ⟨μὲν⟩ τὰς χορηγίας χορηγήσαντας, πολλὰς δ' εἰσφορὰς εἰσενεγκόντας, κοσμίους δ' ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχοντας καὶ πᾶν τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας, ἐχθρὸν δ' οὐδένα κεκτημένους, πολλοὺς δ' Ἀθηναίων ἐκ τῶν πολεμίων λυσαμένους τοιούτων ἠξίωσαν οὐχ ὁμοίως μετοικοῦντας ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. Οὗτοι γὰρ πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν εἰς 21
τοὺς πολεμίους ἐξήλασαν, πολλοὺς δ' ἀδίκως ἀποκτείναντες ἀτάφους ἐποίησαν, πολλοὺς δ' ἐπιτίμους ὄντας ἀτίμους [τῆς πόλεως] κατέστησαν, πολλῶν δὲ θυγατέρας μελλούσας ἐκδίδοσθαι ἐκώλυσαν. Καὶ εἰς τοσοῦτόν εἰσι τόλμης ἀφιγμένοι ὥσθ' 22
ἥκουσιν ἀπολογησόμενοι, καὶ λέγουσιν ὡς οὐδὲν κακὸν οὐδ' αἰσχρὸν εἰργασμένοι εἰσίν. Ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν αὐτοὺς ἀληθῆ λέγειν· μετῆν γὰρ ἂν κἀμοὶ τούτου τἀγαθοῦ οὐκ ἐλάχιστον μέρος.

18, 3 *κλησίον* ego. Cf. Meisterh. p. 28] *κλισίον* X, *κλείσιον* Dind. et vulgo. || 6 *εἰς — ταφὴν* expunxi in proecd., nec muto sententiam. || **19,** 4 *κτήσεσθαι* Dobr.] *κτήσασθαι.* || 5 ⟨*αὐτοὶ*⟩ *ἔλαβον* Fuhr. || 9 *ἦλθον* Thalh.] *ἦλθεν.* Post *Μηλόβιος* virgulam pon. Sch. Alii *ὅτε — οἰκίαν* referentes ad Polemarchi uxorem corr. *ὅτε* (vel *ὅτεπερ*) *πρῶτον.* Utrum verius sit dubito. || **20,** 3 *ἕτεροι*] *ἐχθροὶ* Fritsche. || 4 *γ' ἀξίους?* || 5 *μὲν* add. R. || **21,** 4 *τ. π.* del. M. || **22,** 2 *καὶ λέγουσιν* del. Cob. Cf. § 62. Sed persuasit mihi Fuhr. Comparantur Or. 29, 1. 14, 22. 22, 3.

23 Νῦν δ' οὔτε πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῖς τοιαῦθ' ὑπάρχει οὔτε πρὸς ἐμέ· τὸν ἀδελφὸν γάρ μου, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπον, Ἐρατοσθένης ἀπέκτεινεν, οὔτ' αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδικούμενος οὔτ' εἰς τὴν πόλιν ὁρῶν ἐξαμαρτάνοντα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ παρανομίᾳ προ-
24 θύμως ἐξυπηρετῶν. Ἀναβιβασάμενος δ' αὐτὸν βούλομαι ἐρέσθαι, ὦ ἄνδρες δικασταί. Τοιαύτην γὰρ γνώμην ἔχω· ἐπὶ μὲν τῇ τούτου ὠφελείᾳ καὶ πρὸς ἕτερον περὶ τούτου διαλέγεσθαι ἀσεβὲς εἶναι νομίζω, ἐπὶ δὲ τῇ τούτου βλάβῃ καὶ πρὸς αὐτὸν τοῦτον ὅσιον καὶ εὐσεβές. Ἀνάβηθι οὖν μοι καὶ ἀπόκριναι, ὅ τι ἄν σ' ἐρωτῶ.

25 Ἀπήγαγες Πολέμαρχον ἢ οὔ; Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων προσταχθέντα δεδιὼς ἐποίουν. Ἦσθα δ' ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ὅθ' οἱ λόγοι ἐγίγνοντο περὶ ἡμῶν; Ἦν. Πότερον συνηγόρευες τοῖς κελεύουσιν ἀποκτεῖναι ἢ ἀντέλεγες; Ἀντέλεγον, [Ἵν' ἀποθάνωμεν;] ἵνα μὴ ἀποθάνητε. Ἡγούμενος ἡμᾶς ἄδικα πάσχειν ἢ δίκαια; Ἄδικα.

26 Εἶτ', ὦ σχετλιώτατε πάντων, ἀντέλεγες μὲν ἵνα σώσειας, συνελάμβανες δ' ἵν' ἀποκτείνειας; Καὶ ὅτε μὲν τὸ πλῆθος ἦν ὑμῶν κύριον τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας, ἀντιλέγειν φῂς τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς ἀπολέσαι, ἐπειδὴ δ' ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο καὶ σῶσαι Πολέμαρχον καὶ μή, εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπήγαγες; Εἶθ' ὅτι μέν, ὡς φῄς, ἀντειπὼν οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιοῖς χρηστὸς νομίζεσθαι, ὅτι δὲ συλλαβὼν ἀπέκτεινας, οὐκ [οἴει] ἐμοὶ καὶ τουτοισὶ δοῦναι δίκην;

27 Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτ' εἰκὸς αὐτῷ πιστεύειν, εἴπερ ἀληθῆ λέγει φάσκων ἀντειπεῖν, ὡς αὐτῷ προσετάχθη. Οὐ γὰρ δή που ἐν τοῖς μετοίκοις πίστιν παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανον. Ἐπεὶ τῷ ἧττον εἰκὸς ἦν προσταχθῆναι ἢ ὅστις ἀντειπών γ' ἐτύγχανε καὶ γνώμην ⟨ἐναντίαν⟩ ἀποδεδειγμένος; Τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν ἧττον ταῦθ' ὑπηρετῆσαι ἢ τὸν ἀντειπόντα οἷς ἐκεῖνοι ἐβούλοντο πραχθῆναι;

25, 5 *ἵνα* (*μὴ* add. C) *ἀποθάνωμεν* del. Usener, coll. Speng. Rhet. 1, 165 sq., ubi *quattuor* quaestiones distinguuntur. || 6 *ἢ δίκαια* om. C, olim cum Bremio delebam. || **26**, 2 *ἀποκτείνῃς* X, —*ναις* Bekk. (Sch.), —*νειας* Kays. || 7 *οἴει* del. Madv., qui antea ⟨*δεῖν*⟩ *δοῦναι* coni., quod recepit Cob. || **27**, 3 *ἐπεί τοι* cum T. Sch.; *ἐπεὶ* Cob.] *ἔπειτα*. || 5 *ἐναντίαν* cum R. add. Sch. ante, Cob. post *γνώμην*. || *γὰρ ἂν* Cob. Non accedo.

Ἔτι δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἀθηναίοις ἱκανή μοι δοκεῖ πρόφασις 28
εἶναι τῶν γενενημένων εἰς τοὺς τριάκοντ' ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν·
αὐτοὺς δὲ τοὺς τριάκοντα, ἐὰν εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι,
πῶς ὑμᾶς εἰκὸς ἀποδέχεσθαι; Εἰ μὲν γάρ τις ἦν ἐν τῇ πόλει 29
ἀρχὴ ἰσχυροτέρα [αὐτῆς], ὑφ' ἧς αὐτῷ προσετάττετο παρὰ τὸ
δίκαιον ἀνθρώπους ἀπολλύναι, ἴσως ἂν εἰκότως αὐτῷ συγγνώ-
μην εἴχετε· νῦν δὲ παρὰ τοῦ ποτε καὶ λήψεσθε δίκην, εἴπερ
ἐξέσται τοῖς τριάκοντα λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσ-
ταχθέντα ἐποίουν; Καὶ μὲν δὴ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀλλ' ἐν τῇ 30
ὁδῷ σῴζειν τ' αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα ⟨παρόν⟩,
συλλαβὼν ἀπήγαγεν. Ὑμεῖς δὲ πᾶσιν ὀργίζεσθε, ὅσοι εἰς τὰς
οἰκίας ἦλθον τὰς ὑμετέρας ζήτησιν ποιούμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν
ὑμετέρων τινός. Καίτοι εἰ χρὴ τοῖς διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν 31
123 ἑτέρους | ἀπολέσασι συγγνώμην ἔχειν, ἐκείνοις ἂν δικαιότερον
ἔχοιτε· κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι μὴ ἐλθεῖν καὶ καταλαβοῦσιν
ἐξάρνοις γενέσθαι. Τῷ δ' Ἐρατοσθένει ἐξῆν εἰπεῖν ὅτι οὐκ
ἀπήντησεν, ἔπειθ' ὅτι οὐκ εἶδεν· ταῦτα γὰρ οὔτ' ἔλεγχον οὔτε
βάσανον εἶχεν, ὥστε μηδ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν βουλομένων οἷόν
τ' εἶναι ἐξελεγχθῆναι. Χρῆν δέ σ', ὦ Ἐρατόσθενες, εἴπερ ἦσθα 32
χρηστός, πολὺ μᾶλλον τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι
μηνυτὴν γενέσθαι ἢ τοὺς ἀδίκως ἀπολουμένους συλλαμβάνειν.
Νῦν δέ σου τὰ ἔργα φανερὰ γεγένηται οὐχ ὡς ἀνιωμένου ἀλλ'
ὡς ἡδομένου τοῖς γιγνομένοις, ὥστε τούσδ' ἐκ τῶν ἔργων χρὴ 33
μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν λόγων τὴν ψῆφον φέρειν, ἃ ἴσασι γεγενημένα
τῶν τότε λεγομένων τεκμήρια λαμβάνοντας, ἐπειδὴ μάρτυρας
περὶ αὐτῶν οὐχ οἷόν τε παρασχέσθαι. Οὐ γὰρ μόνον ἡμῖν
παρεῖναι οὐκ ἐξῆν, ἀλλ' οὐδὲ παρ' αὐτοῖς εἶναι, ὥστ' ἐπὶ τού-
τοις ἐστὶ πάντα τὰ κακὰ εἰργασμένοις τὴν πόλιν πάντα τἀγαθὰ
περὶ αὐτῶν λέγειν. τοῦτο μέντοι οὐ φεύγω, ἀλλ' ὁμολογῶ σοι, 34

29, 2 *αὐτῆς* del. Dobr. || 4 *ποτε* del. Cob. || **30**, 2 *παρὸν* add. Sauppe, scripto *σῴζειν τε αὐτὸν* pro *σῴζοντα αὐτὸν*, et sic Sch. Cob. contra cum Baitero *καὶ* mut. in *κατὰ*. Alii aliter. || 3 *πᾶσιν* R.] *πάντες*. || **31**, 5 *εἶδεν* X] *οἶδεν*. || **32**, 3 *ἀδίκως*] *δικαίως* Markl., suffragante Dobr., forsan recte. Vulg. lectio languet. || **33**, 6, 7. Nescio an recte Dobr. (quem secutus sum in proecdosi) bis deleat articulum, scribens *πάντα κακὰ* et *πάντ' ἀγαθά*. Cft. praeter § 57, Porsoni Aristophanica ad Plut. 1132, Ran. 304. Eadem Sauppii et Franckenii sententia.

εἰ βούλει, ἀντειπεῖν. Θαυμάζω δὲ τί ἂν ποτ' ἐποίησας συνειπών,
ὁπότ' ἀντειπεῖν φάσκων ἀπέκτεινας Πολέμαρχον. Φέρε δή, τί
ἂν εἰ ..... καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτοῦ ἢ καὶ υἱεῖς; ἀπε-
ψηφίσασθε; Δεῖ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, Ἐρατοσθένην δυοῖν
θάτερον ἀποδεῖξαι, ἢ ὡς οὐκ ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὡς δικαίως
τοῦτ' ἔπραξεν. Οὗτος δ' ὡμολόγηκεν ἀδίκως συλλαβεῖν, ὥστε
35 ῥᾳδίαν ὑμῖν τὴν διαψήφισιν περὶ αὐτοῦ πεποίηκε. Καὶ μὲν δὴ
πολλοὶ καὶ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ξένων ἥκουσιν εἰσόμενοι τίνα
γνώμην περὶ τούτων ἕξετε. Ὧν οἱ μὲν ὑμέτεροι ὄντες πολῖται
μαθόντες ἀπίασιν ὅτι ἢ δίκην δώσουσιν ὧν ἂν ἐξαμάρτωσιν,
ἢ πράξαντες μὲν ὧν ἐφίενται τύραννοι τῆς πόλεως ἔσονται,
δυστυχήσαντες δὲ τὸ ἴσον ὑμῖν ἕξουσιν· ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδη-
μοῦσιν, εἴσονται πότερον ἀδίκως τοὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν
ἐκ τῶν πόλεων ἢ δικαίως. Εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπον-
θότες λαβόντες ἀφήσουσιν, ἦ που σφᾶς ⟨γ'⟩ αὐτοὺς ἡγήσονται
36 περιέργους ὑπὲρ ὑμῶν τιμωρουμένους. Οὔκουν δεινὸν εἰ τοὺς
μὲν στρατηγούς, οἳ ἐνίκων ναυμαχοῦντες, ὅτε διὰ χειμῶνα οὐχ
οἷοί τ' ἔφασαν εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι, θανάτῳ
ἐζημιώσατε, ἡγούμενοι χρῆναι τῇ τῶν τεθνεώτων ἀρετῇ παρ'
ἐκείνων δίκην λαβεῖν, τούτους δέ, οἳ ἰδιῶται μὲν ὄντες καθ'
ὅσον ἐδύναντο ἐποίησαν ⟨ἡμᾶς⟩ ἡττηθῆναι ναυμαχοῦντας, ἐπει-
δὴ δ' εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμολογοῦσιν ἑκόντες πολλοὺς
τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτιννύναι, οὐκ ἄρα χρὴ αὐτοὺς καὶ
τοὺς παῖδας ὑφ' ὑμῶν ταῖς ἐσχάταις ζημίαις κολάζεσθαι;
37 Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἠξίουν ἱκανὰ εἶναι τὰ κατη-
γορημένα· μέχρι γὰρ τούτου νομίζω χρῆναι κατηγορεῖν ἕως ἂν
θανάτου δόξῃ τῷ φεύγοντι ἄξια εἰργάσθαι· ταύτην γὰρ ἐσχάτην
δίκην δυνάμεθα παρ' αὐτῶν λαβεῖν. Ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ
πολλὰ κατηγορεῖν τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ οὐδ' ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου
τῶν πεπραγμένων δὶς ἀποθανόντες ⟨ἱκανὴν⟩ δίκην δοῦναι

34, 4 Lacunae signa posui cum Dobr. (Cf. etiam Frn.). Alii corrupta verba putant. Markl. *ἀποψηφίσαισθε;* soloece, licet aliter iudicet Thalheim. Requireretur cum Kaysero *ἐτυγχάνετε — ἀπεψηφίζεσθε;* quod recepit Fuhr (Frohb.). *Φέρε — ἀπεψ.* del. Blass vix probabiliter. || **35,** 9 *γ'* add. Fuhr. || **36,** 4, 5 *ἡγούμενοι — λαβεῖν* del. Geb. || 5 *δὲ ⟨δὴ⟩* ex apographis (praeter C) Bekk. Cob. al. || 6 addidi *ἡμᾶς.* || *ναυμαχοῦντας* X] *ναυμαχοῦντες* ex apographis Fritsche et al., vix recte. || **37,** 6 *ἱκανὴν*

δύναιντ' ἄν. Οὐ γὰρ δὴ οὐδὲ τοῦτ' αὐτῷ προσήκει ποιῆσαι, 38
ὅπερ ἐν τῇδε τῇ πόλει εἰθισμένον ἐστί, πρὸς μὲν τὰ κατηγο-
ρούμενα μηδὲν ἀπολογεῖσθαι, περὶ δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέ-
γοντες ἐνίοτ' ἐξαπατῶσιν ὑμᾶς, ἀποδεικνύντες ὡς στρατιῶται
ἀγαθοί εἰσιν, ἢ ὡς πολλὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἔλαβον τριηραρ-
χήσαντες, ἢ ⟨ὡς⟩ πόλεις πολεμίας οὔσας φίλας ἐποίησαν· ἐπεὶ 39
κελεύετ' αὐτὸν ἀποδεῖξαι ὅπου τοσούτους τῶν πολεμίων ἀπέκτειναν
ὅσους τῶν πολιτῶν, ἢ ναῦς ὅπου τοσαύτας ἔλαβον ὅσας αὐτοὶ παρ-
έδοσαν, ἢ πόλιν ἥν τινα τοιαύτην προσεκτήσαντο οἵαν τὴν ὑμετέραν
κατεδουλώσαντο. Ἀλλὰ γὰρ ὅπλα τῶν πολεμίων ἐσκύλευσαν ⟨το- 40
σαῦτα⟩ ὅσα περ ὑμῶν ἀφείλοντο, ἀλλὰ τείχη τοιαῦθ' εἷλον οἷα
124 *τῆς ἑαυτῶν πατρίδος κατέσκαψαν· | οἵτινες καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀτ-*
τικὴν φρούρια καθεῖλον, καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν ὅτι οὐδὲ ⟨τὸ τεῖχος
τὸ περὶ⟩ τὸν Πειραιᾶ Λακεδαιμονίων προσταττόντων περιεῖλον,
ἀλλ' ὅτι ἑαυτοῖς τὴν ἀρχὴν οὕτω βεβαιοτέραν ἐνόμιζον εἶναι.

Πολλάκις οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ 41
αὐτοῦ, πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστιν αὐτούς τε
πάντα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς τοιούτους ἐπαινεῖν. Οὐ 42
γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ πλήθει τἀναντία ἔπραξεν, ἀλλὰ
καὶ ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὀλιγαρχίαν καθι-
στὰς ἔφευγεν ἐξ Ἑλλησπόντου τριήραρχος καταλιπὼν τὴν ναῦν,
μετ' Ἰατροκλέους καὶ ἑτέρων, ὧν τὰ ὀνόματα οὐδὲν δέομαι
λέγειν. Ἀφικόμενος δὲ δεῦρο τἀναντία τοῖς βουλομένοις δημο-
κρατίαν εἶναι ἔπραττε. Καὶ τούτων μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὸν μὲν τοίνυν μεταξὺ βίον αὐτοῦ παρήσω· ἐπειδὴ δ' ἡ 43
ναυμαχία καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο, δημοκρατίας ἔτι

---

quod facillime excidit, addidi cum Cob., alii *ἀξίαν* cum M. post *δοῦναι*, aut alibi, mecum (in proecd.) Weidner *οὐδ' ἂν — δύναιντ' ἀξίαν*. || **38**, 2, 3 *κατηγορούμενα* vulg. ante Bekk. Fuhr.] *κατηγορουμένα* X, *—ημένα* C. Sch. Cob. || 4 *ἐνίοτε* mirum post *εἰθισμένον*. Cf. I § 10.] An *αἴσχιστ'*? Deinde cum Bakio dedi *ὑμᾶς* pro *ὑμῖν*. || 6 *ὡς* add. Meutzer, *ὡς πρεσβεύσαντες* Weidn. || **39**, 1 *ἔπειτα* cit. Sch. || 3 fort. ⟨*τότε*⟩ *τῶν*. || **40**, 1 *τοσαῦτα* add. R. ante, Sch. post *ἐσκύλευσαν*. || 4, 5 inserui *τὸ τεῖχος τὸ περὶ*, coll. § 70 et 13, 14. Sin minus, requireretur *καθεῖλον*, quod hic excludebatur. || **41**, 2 *αὐτοῦ* Dobr.] *αὐτῶν*. || 3 hic quoque malim *πάντα κακά*. Cf. ad § 33. || **43**, 2 Coll. or. 16, 4 et 31, 8 in proecd. delevi *ἡ ναυμαχία καί*, et vs. 3 *τἀναντία* scripsi pro *ἐναντία*.

οὔσης, ὅθεν τῆς στάσεως ἦρξαν, πέντ' ἄνδρες ἔφοροι κατέστη-
σαν ὑπὸ τῶν καλουμένων ἑταίρων, συναγωγεῖς μὲν τῶν πολιτῶν,
ἄρχοντες δὲ τῶν συνωμοτῶν, ἐναντία δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει
44 πράττοντες· ὧν Ἐρατοσθένης καὶ Κριτίας ἦσαν. οὗτοι δὲ φυ-
λάρχους τ' ἐπὶ τὰς φυλὰς κατέστησαν, καὶ ὅ τι δέοι χειροτο-
νεῖσθαι καὶ οὕστινας χρείη ἄρχειν παρήγγελλον, καὶ εἴ τι ἄλλο
πράττειν βούλοιντο, κύριοι ἦσαν· οὕτως οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων
μόνον ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τούτων πολιτῶν ὄντων ἐπεβουλεύεσθε,
ὅπως μήτ' ἀγαθὸν μηδὲν ψηφιεῖσθε πολλῶν τ' ἐνδεεῖς ἔσεσθε.
45 Τοῦτο γὰρ καλῶς ἠπίσταντο, ὅτι ἄλλως μὲν οὐχ οἷοί τ' ἔσονται
περιγενέσθαι, κακῶς δὲ πραττόντων δυνήσονται· καὶ ὑμᾶς
ἡγοῦντο τῶν παρόντων κακῶν ἐπιθυμοῦντας ἀπαλλαγῆναι περὶ
46 τῶν μελλόντων οὐκ ἐνθυμήσεσθαι. Ὡς τοίνυν τῶν ἐφόρων
ἐγένετο, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι, οὐ τοὺς τότε συμπράττοντας
(οὐ γὰρ ἂν δυναίμην), ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Ἐρατοσθένους ἀκού-
47 σαντας. Καίτοι ⟨κἀκεῖνοι⟩ εἰ ἐσωφρόνουν κατεμαρτύρουν ἂν
αὐτῶν, καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σφετέρων ἁμαρτημάτων
σφόδρ' ἂν ἐκόλαζον, καὶ τοὺς ὅρκους [εἰ ἐσωφρόνουν] οὐκ
ἂν ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς πιστοὺς ἐνόμιζον, ἐπὶ δὲ
τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς ῥᾳδίως παρέβαινον. Πρὸς μὲν οὖν
τούτους τοσαῦτα λέγω, τοὺς δὲ μάρτυράς μοι κάλει. Καὶ ὑμεῖς
ἀνάβητε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

48 Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε. Τὸ δὲ τελευταῖον εἰς τὴν ἀρχὴν
καταστὰς ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχεν, ἄλλων δὲ πολλῶν.
Καίτοι εἴπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, ἐχρῆν αὐτὸν πρῶτον μὲν μὴ
παρανόμως ἄρχειν, ἔπειτα τῇ βουλῇ μηνυτὴν γίγνεσθαι περὶ
τῶν εἰσαγγελιῶν ἁπασῶν ὅτι ψευδεῖς εἶεν, καὶ Βάτραχος καὶ
Αἰσχυλίδης οὐ τἀληθῆ μηνύουσιν, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα
πλασθέντα εἰσαγγέλλουσι, συγκείμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν βλάβῃ.
49 Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσοι κακόνοι ἦσαν τῷ ὑμε-
τέρῳ πλήθει, οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες· ἕτεροι γὰρ ἦσαν

44, 2 *φυλὰς* Tayl.] *φυλακάς*, sed fort. recte *ἐ. τ. φ.* del. Boblenz. || 6 *ψηφιεῖσθε* Cob.] *ψηφίσαισθε*. || **45**, 1 *καλῶς* Frohb.] *καί*. || **46**, 1 *κἀκεῖνοι* add. Hertl. || **47**, 3 repetita del. Dobr. || **48**, 2 *ἄλλων*] *κακῶν* C Markl. Dobr. Cob. || 3 *αὐτὸν* Bekk.] *ἄν*. Om. Cob.

οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες ὧν οὐχ οἷόν τ' ἦν μείζω κακὰ γενέσθαι τῇ πόλει· ὁπόσοι δ' εὖνοί φασιν εἶναι, πῶς οὐκ ἐνταῦθ' ἔδειξαν, αὐτοί τε τὰ βέλτιστα λέγοντες καὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας ἀποτρέποντες;

Ἴσως δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν ὅτι ἐδεδοίκει, καὶ ὑμῶν τοῦτ' ἐνίοις 50
ἱκανὸν ἔσται. Ὅπως τοίνυν μὴ φανήσεται ἔν τῳ λόγῳ τοῖς τριάκοντα ἐναντιούμενος· εἰ δὲ μή, ἐνταυθοῖ δῆλος ἔσται ὅτι ἐκεῖνά τ' αὐτῷ ἤρεσκε, καὶ τοσοῦτον ἐδύνατο ὥστ' ἐναντιούμενος μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπ' αὐτῶν. Χρῆν δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ταύτην τὴν προθυμίαν ἔχειν, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θηραμένους, ὃς εἰς ὑμᾶς πόλλ' ἐξήμαρτεν. Ἀλλ' οὗτος 51
τὴν μὲν πόλιν ἐχθρὰν ἐνόμιζεν εἶναι, τοὺς δ' ὑμετέρους ἐχθροὺς φίλους, ὡς ἀμφότερά ⟨τε⟩ ταῦτ' ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παρα-
125 στήσω, | καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν γιγνομένας, ὁπότεροι πάντα πράξουσι καὶ τῆς πόλεως ἄρξουσιν. Εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων ἐστασίαζον, 52
ποῦ κάλλιον [ἂν] ἦν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ Θρασυβούλου Φυλὴν κατειληφότος, τότ' ἐπιδείξασθαι τὴν αὑτοῦ εὔνοιαν; Ὁ δ' ἀντὶ τοῦ ἐπαγγείλασθαί τι ἢ πρᾶξαι ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἐπὶ Φυλῇ, ἐλθὼν μετὰ τῶν συναρχόντων εἰς Σαλαμῖνα καὶ Ἐλευσῖνάδε τριακοσίους τῶν πολιτῶν ἀπήγαγεν εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ μιᾷ ψήφῳ αὐτῶν ἁπάντων θάνατον κατεψηφίσατο. Ἐπειδὴ 53
δ' εἰς τὸν Πειραιᾶ ἤλθομεν καὶ αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν καὶ περὶ τῶν διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίγνοντο, πολλὰς ἑκάτεροι ἐλπίδας εἴχομεν πρὸς ἀλλήλους ἔσεσθαι ὡς ἀμφότεροι ἐδείξαμεν. Οἱ μὲν γὰρ ἐκ Πειραιῶς κρείττους ὄντες εἴασαν ⟨τοὺς κατ'⟩ αὐτοὺς ἀπελθεῖν· οἱ δ' εἰς τὸ ἄστυ ἐλθόντες τοὺς μὲν τριάκοντα 54
ἐξέβαλον πλὴν Φείδωνος καὶ Ἐρατοσθένους, ἄρχοντας δὲ τοὺς ἐκείνοις ἐχθίστους εἵλοντο, ἡγούμενοι δικαίως ἂν ὑπὸ τῶν αὐτῶν τούς τε τριάκοντα μισεῖσθαι καὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ φιλεῖ-

---

50, 2 τῳ Lipsius] τῷ, Dobr. ἔργῳ ἢ λόγῳ. || **51**, 3 τε add. Ham. || 5 πάντα Markl. (Hartm.)] ταῦτα. In proecd. cum Dobr. dedi τὰ μέγιστα, meo marte delens καὶ ἄρξουσιν, quae hodieque mihi suspecta. || **52**, 1 εἰ γὰρ Sch.] καὶ γὰρ X et apogr., καὶ γὰρ εἰ Canter, Bk. Cob. || 2 ἂν om. C. (Cob.). || **53**, 4 ⟨πρᾷοι⟩ πρὸς Frn., sin minus, requiro οἷοι ὄντες pro ὡς. || ἐδείξαμεν Geel] ἔδοξαν, ἔδειξαν Canter, Thalh. || 5 τοὺς κατ' add. Weidn.

55 σθαι. Τούτων τοίνυν Φείδων [ὁ τῶν τριάκοντα] γενόμενος καὶ
Ἱπποκλῆς καὶ Ἐπιχάρης ὁ Λαμπτρεὺς καὶ ἕτεροι οἱ δοκοῦντες
εἶναι ἐναντιώτατοι Χαρικλεῖ καὶ Κριτίᾳ ⟨καὶ⟩ τῇ ἐκείνων ἑται-
ρείᾳ ἐπειδὴ αὐτοὶ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, πολὺ μείζω στάσιν
56 καὶ πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ τοῖς ἐξ ἄστεως ἐποίησαν· ᾧ
καὶ φανερῶς ἐπεδείξαντο ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν ἐν Πειραιεῖ [ἢ]
οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἀδίκως ἀπολλυμένων ἐστασίαζον, οὐδ' οἱ τεθνε-
ῶτες αὐτοὺς ἐλύπουν, οὐδ' οἱ μέλλοντες ἀποθανεῖσθαι, ἀλλ' οἱ
57 μεῖζον δυνάμενοι καὶ θᾶττον πλουτοῦντες. Λαβόντες γὰρ τὰς
ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν ἀμφοτέροις ἐπολέμουν, τοῖς τε τριάκοντα
πάντα κακὰ εἰργασμένοις καὶ ὑμῖν πάντα κακὰ πεπονθόσι.
Καίτοι τοῦτο πᾶσι δῆλον [ἦν], ὅτι εἰ μὲν ἐκεῖνοι ἀδίκως ἔφευ-
γον, ὑμεῖς δικαίως, εἰ δ' ὑμεῖς ἀδίκως, οἱ τριάκοντα δικαίως·
οὐ γὰρ δὴ ἑτέρων ἔργων αἰτίαν λαβόντες ἐκ τῆς πόλεως ἐξέ-
58 πεσον, ἀλλὰ τούτων. Ὥστε σφόδρα χρὴ ὀργίζεσθαι, ὅτι Φείδων
αἱρεθεὶς ὑμᾶς διαλλάξαι καὶ καταγαγεῖν τῶν αὐτῶν ἔργων
Ἐρατοσθένει μετεῖχε καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ τοὺς μὲν κρείττους
αὐτῶν δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν ἕτοιμος ἦν, ὑμῖν δ' ἀδίκως φεύ-
γουσιν οὐκ ἠθέλησεν ἀποδοῦναι τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐλθὼν εἰς
Λακεδαίμονα ἔπειθεν αὐτοὺς στρατεύσασθαι, διαβάλλων ὅτι
Βοιωτῶν ἡ πόλις ἔσται, καὶ ἄλλα λέγων οἷς ᾤετο πείσειν μά-
59 λιστα. Οὐ δυνάμενος δὲ τούτου τυχεῖν, εἴτε καὶ τῶν ἱερῶν
ἐμποδὼν ὄντων εἴτε καὶ αὐτῶν οὐ βουλομένων, ἑκατὸν τάλαντ'
ἐδανείσατο, ἵν' ἔχοι ἐπικούρους μισθοῦσθαι. Καὶ Λύσανδρον
ἄρχοντα ᾐτήσατο, εὐνούστατον μὲν ὄντα τῇ ὀλιγαρχίᾳ, κακο-
νούστατον δὲ τῇ πόλει, μισοῦντα δὲ μάλιστα τοὺς ἐν Πειραιεῖ.
60 Μισθωσάμενοι δὲ πάντας ἀνθρώπους ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς πόλεως,
καὶ πόλεις ⟨ὅλας⟩ ἐπάγοντες, καὶ τελευτῶντες Λακεδαιμονίους
καὶ τῶν συμμάχων ὁπόσους ἐδύναντο πεῖσαι, οὐ διαλλάξαι ἀλλ'
ἀπολέσαι παρεσκευάζοντο τὴν πόλιν, εἰ μὴ δι' ἄνδρας ἀγαθούς,
οἷς ὑμεῖς δηλώσατε παρὰ τῶν ἐχθρῶν δίκην λαβόντες ὅτι κά-

55, 1 emblema olim sustuli, simul delens *γενόμενος*, quod tamen genuinum esse potest, ut vidit Fhrob. || 3 *καὶ* om. X. || **56**, 1 *ᾧ* Rauch.] *οἳ* X, *οἷς* Sch. || 2 *ἢ* del. R. || **57**, 4 *ἦν* del. Dobr. || 7 *ἀλλὰ τούτων* olim mihi suspecta. || **58**, 6 *στρατεύσασθαι* C, ut solet L. post *πείθειν* (cf. Fuhr)] *στρατεύεσθαι* X Sch. vulg. An ⟨*δεῦρο*⟩ *στρ.*? || **59**, 1 *τούτου* Hecker (Cob.)] *τούτων*. || *καὶ* del. R. || **60**, 2 *ὅλας* add. Cob.

κείνοις χάριν ἀποδώσετε. Ταῦτα δ' ἐπίστασθε μὲν καὶ αὐτοί, 61
καὶ ⟨οὐκ⟩ οἶδ' ὅτι δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι· ὅμως δέ· ἐγώ
τε γὰρ δέομαι ἀναπαύσασθαι, ὑμῶν τ' ἐνίοις ἥδιον ὡς πλείστων
τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούειν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Φέρε δὴ καὶ περὶ Θηραμένους ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυ- 62
τάτων διδάξω. Δέομαι δ' ὑμῶν ἀκοῦσαι ὑπέρ τ' ἐμαυτοῦ καὶ
τῆς πόλεως. καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστῇ, ὡς Ἐρατοσθένους
κινδυνεύοντος Θηραμένους κατηγορῶ· πυνθάνομαι γὰρ ταῦτ'
ἀπολογήσεσθαι αὐτόν, ὅτι ἐκείνῳ φίλος ἦν καὶ τῶν αὐτῶν
126 ἔργων μετεῖχε. Καίτοι σφόδρ' ἂν αὐτὸν οἶμαι | μετὰ Θεμιστο- 63
κλέους πολιτευόμενον προσποιεῖσθαι πράττειν ὅπως οἰκοδομη-
θήσεται τὰ τείχη, ὁπότε καὶ μετὰ Θηραμένους ὅπως καθαιρε-
θήσεται. Οὐ γάρ μοι δοκοῦσιν ἴσου ἄξιοι γεγενῆσθαι· ὃ μὲν
γὰρ Λακεδαιμονίων ἀκόντων ᾠκοδόμησεν αὐτά, οὗτος δὲ τοὺς
πολίτας ἐξαπατήσας καθεῖλε. Περιέστηκεν οὖν τῇ πόλει τοὐ- 64
ναντίον ἢ ὡς εἰκὸς ἦν. Ἄξιον μὲν γὰρ ⟨ἦν⟩ καὶ τοὺς φίλους
τοὺς Θηραμένους προσαπολωλέναι, πλὴν εἴ τις ἐτύγχανεν
ἐκείνῳ τἀναντία πράττων· νῦν δ' ὁρῶ τάς τ' ἀπολογίας
εἰς ἐκεῖνον ἀναφερομένας τούς τ' ἐκείνῳ συνόντας τιμᾶσθαι
πειρωμένους, ὥσπερ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίου ἀλλ' οὐ μεγάλων
κακῶν γεγενημένου. Ὃς πρῶτον μὲν τῆς προτέρας ὀλιγαρχίας 65
αἰτιώτατος ἐγένετο, πείσας ὑμᾶς τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολι-
τείαν ἑλέσθαι. Καὶ ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ τῶν προβούλων ὢν
ταῦτ' ἔπραττεν, αὐτὸς δὲ δοκῶν εὐνούστατος εἶναι τοῖς πράγ-
μασι στρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν ᾑρέθη. Καὶ ἕως μὲν ἐτιμᾶτο, πιστὸν 66
ἑαυτὸν [τῇ πόλει] παρεῖχεν· ἐπειδὴ δὲ Πείσανδρον μὲν καὶ
Κάλλαισχρον καὶ ἑτέρους ἑώρα προτέρους αὐτοῦ γιγνομένους,
τὸ δ' ὑμέτερον πλῆθος οὐκέτι βουλόμενον τούτων ἀκροᾶσθαι,
τότ' ἤδη διά τε τὸν πρὸς ἐκείνους φθόνον καὶ τὸ παρ' ὑμῶν
δέος μετέσχε τῶν Ἀριστοκράτους ἔργων. Βουλόμενος δὲ τῷ 67
ὑμετέρῳ πλήθει δοκεῖν πιστὸς εἶναι Ἀντιφῶντα καὶ Ἀρχεπτό-
λεμον φιλτάτους ὄντας αὐτῷ κατηγορῶν ἀπέκτεινεν, εἰς τοσοῦ-

61, 2 *οὐκ* add. Weidn.] vulgo *οἶδ' ὅτι ⟨οὐ⟩*. || **62**, 4 *κατηγορῶ*, scil. *hanc litem intendo*, ne putes excidisse *ἔξω τοῦ πράγματος*. || **66**, 2 *τῇ πόλει* del. Dobr. Om. Sch. || **67**, 3 *αὑτῷ* X] *αὐτῷ*. || 5 *ἅμα δὲ διὰ* Cob.] *διὰ δέ*.

τον δὲ κακίας ἦλθεν, ὥσθ' ἅμα μὲν διὰ τὴν πρὸς ἐκείνους πίστιν
ὑμᾶς κατεδουλωσατο, ⟨ἅμα⟩ δὲ διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς τοὺς φίλους
68 ἀπώλεσεν. Τιμώμενος δὲ καὶ τῶν μεγίστων ἀξιούμενος, αὐτὸς
ἐπαγγειλάμενος σώσειν τὴν πόλιν αὐτὸς ἀπώλεσε, φάσκων
πρᾶγμα ηὑρηκέναι μέγα καὶ πολλοῦ ἄξιον. Ὑπέσχετο δ' εἰρήνην
ποιήσειν μήθ' ὅμηρα δοὺς μήτε τὰ τείχη καθελὼν μήτε τὰς
ναῦς παραδούς· τἆλλα δ' εἰπεῖν μὲν οὐδενὶ ἠθέλησεν, ἐκέλευσε
69 δ' αὐτῷ πιστεύειν. Ὑμεῖς δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πραττούσης
μὲν τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς σωτήρια, ἀντιλεγόντων δὲ
πολλῶν Θηραμένει, εἰδότες δ' ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τῶν
πολεμίων ἕνεκα τἀπόρρητα ποιοῦνται, ἐκεῖνος δ' ἐν τοῖς αὑτοῦ
πολίταις οὐκ ἠθέλησεν εἰπεῖν ταῦθ' ἃ πρὸς τοὺς πολεμίους
ἔμελλεν ἐρεῖν, ὅμως ἐπετρέψατ' αὐτῷ πατρίδα καὶ παῖδας καὶ
70 γυναῖκας καὶ ὑμᾶς αὐτούς. Ὁ δ' ὧν μὲν ὑπέσχετο οὐδὲν ἔπραξεν,
οὕτως δ' ἐνετεθύμητο ὡς χρὴ μικρὰν καὶ ἀσθενῆ γενέσθαι
τὴν πόλιν, ὥστε περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτ' οὔτε τῶν πολεμίων
ἐμνήσθη οὔτε τῶν πολιτῶν ἤλπισε, ταῦθ' ὑμᾶς ἔπεισε πρᾶξαι,
οὐχ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀναγκαζόμενος, ἀλλ' αὐτὸς ἐκείνοις
ἐπαγγελλόμενος, τοῦ τε Πειραιῶς τὰ τείχη περιελεῖν καὶ τὴν
ὑπάρχουσαν πολιτείαν καταλῦσαι, εὖ εἰδὼς ὅτι, εἰ μὴ πασῶν
τῶν ἐλπίδων ἀποστερηθήσεσθε, ταχεῖαν παρ' αὐτοῦ τὴν τιμω-
71 ρίαν κομιεῖσθε. Καὶ τὸ τελευταῖον, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ πρό-
τερον εἴασε τὴν ἐκκλησίαν γενέσθαι, ἕως ὁ ὡμολογημένος ὑπ'
ἐκείνων καιρὸς ἐπιμελῶς ὑπ' αὐτοῦ ἐτηρήθη, καὶ μετεπέμψατο
μὲν τὰς μετὰ Λυσάνδρου ναῦς ἐκ Σάμου, ἐπεδήμησε δὲ τὸ
72 τῶν πολεμίων στρατόπεδον. Τότε δέ, τούτων ὑπαρχόντων καὶ
παρόντος Λυσάνδρου καὶ Φιλοχάρους καὶ Μιλτιάδου, περὶ τῆς
πολιτείας τὴν ἐκκλησίαν ἐποίουν, ἵνα μήτε ῥήτωρ αὐτοῖς μηδεὶς
ἐναντιοῖτο μηδὲ διαπειλοῖτο, ὑμεῖς τε μὴ τὰ τῇ πόλει συμφέ-
73 ροντα ἕλοισθε, ἀλλὰ τἀκείνοις δοκοῦντα ψηφίσαισθε. Ἀναστὰς
δὲ Θηραμένης ἐκέλευσεν ὑμᾶς τριάκοντα ἀνδράσιν ἐπιτρέψαι
τὴν πόλιν, καὶ τῇ πολιτείᾳ χρῆσθαι ἣν Δρακοντίδης ἀπέφαινεν.
Ὑμεῖς δ' ὅμως καὶ οὕτω διακείμενοι ἐθορυβεῖθ' ὡς οὐ ποιή-

68, 5 *τἆλλα* Weidn., coll. XIII, 9] *ταῦτα*. || **70**, 8 *ἀποστερήσεσθε* Cob. || **71**, 2 *ὡμολογημένος* West.] *λεγόμενος*. || **72**, 2 *παρόντος* Boblenz] *παρόντων*, *παρόντων* (ος superscript) X. || 4 *διαπειλοῖτο* Cob.] *ἀπειλοῖτο* X, *ἀπειλοῖ* Sch.

σοντες ταῦτα· ἐγιγνώσκετε γὰρ ὅτι περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἠκκλησιάζετε. Θηραμένης δ', ὦ ἄνδρες 74
127 δικασταί, (καὶ τούτων ὑμᾶς αὐτοὺς | μάρτυρας παρέχομαι)
εἶπεν ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι τοῦ ὑμετέρου θορύβου, ἐπειδὴ
πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων εἰδείη τοὺς τὰ ὅμοια πράττοντας αὐτῷ,
δοκοῦντα δὲ Λυσάνδρῳ καὶ Λακεδαιμονίοις λέγοι. Μετ' ἐκεῖνον
δὲ Λύσανδρος ἀναστὰς ἄλλα τε πόλλ' εἶπε καὶ ὅτι παρασπόν-
δους ὑμᾶς ἔχοι, καὶ ὅτι οὐ περὶ πολιτείας ὑμῖν ἔσται ἀλλὰ
περὶ σωτηρίας, εἰ μὴ ποιήσεθ' ἃ Θηραμένης κελεύει. Τῶν 75
δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὅσοι ἄνδρες ἀγαθοὶ ἦσαν, γνόντες τὴν παρα-
σκευὴν καὶ τὴν ἀνάγκην, οἱ μὲν αὐτοῦ μένοντες ἡσυχίαν ἦγον,
οἱ δ' ᾤχοντο ἀπιόντες, τοῦτο γοῦν σφίσιν αὐτοῖς συνειδότες,
ὅτι οὐδὲν κακὸν τῇ πόλει ἐψηφίσαντο· ὀλίγοι δέ τινες καὶ πονη-
ροὶ καὶ κακῶς βουλευόμενοι τὰ προσταχθέντα ἐχειροτόνησαν.
Παρήγγελτο γὰρ αὐτοῖς δέκα μὲν οὓς Θηραμένης ἀπέδειξε χει- 76
ροτονῆσαι, δέκα δ' οὓς οἱ καθεστηκότες ἔφοροι κελεύοιεν,
δέκα δ' ἐκ τῶν παρόντων· οὕτω γὰρ τὴν ὑμετέραν ἀσθένειαν
ἑώρων καὶ τὴν αὑτῶν δύναμιν ἠπίσταντο, ὥστε πρότερον
ᾔδεσαν τὰ μέλλοντα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πραχθήσεσθαι. Ταῦτα 77
δ' οὐκ ἐμοὶ δεῖ πιστεῦσαι, ἀλλ' ἐκείνῳ· πάντα γὰρ τὰ ὑπ'
ἐμοῦ εἰρημένα ἐν τῇ βουλῇ ἀπολογούμενος ἔλεγεν, ὀνειδίζων
μὲν τοῖς φεύγουσιν, ὅτι δι' αὐτὸν κατέλθοιεν οὐδὲν φροντιζόν-
των Λακεδαιμονίων, ὀνειδίζων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετέχουσιν
ὅτι πάντων τῶν πεπραγμένων τοῖς εἰρημένοις τρόποις ὑπ' ἐμοῦ
αὐτοῖς αἴτιος γεγενημένος τοιούτων τυγχάνοι, πολλὰς πίστεις
αὐτὸς ἔργῳ δεδωκὼς καὶ παρ' ἐκείνων ὅρκους εἰληφώς. Καὶ 78
τοσούτων καὶ ἑτέρων κακῶν καὶ αἰσχρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ
καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων αἰτίου γεγενημένου τολμήσουσιν αὐτοὺς
φίλους ὄντας ἀποφαίνειν, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθανόντος Θηρα-
μένους ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ πονηρίας, καὶ δικαίως μὲν ἐν
ὀλιγαρχίᾳ δίκην δόντος (ἤδη γὰρ αὐτὴν κατέλυσε), δικαίως
δ' ἂν ἐν δημοκρατίᾳ· δὶς γὰρ ὑμᾶς κατεδουλώσατο, τῶν μὲν

73, 6 ἐξεκλησιάζετε. || **74**, 2 παρέχομαι R] παρέξομαι. || **76**, 1 παρήγ-γελτο Cob.] -γέλλετο. Cf. vs. 5. || 4, 5 προῄδεσαν Halb. || **77**, 4 αὑτὸν Sauppe] αὐτὸν. || 7 αὐτοῖς Kays.] αὐτός. || τοιούτων ⟨αὐτῶν⟩ Cob. || **78**, 5 ὑπὲρ. Cf. § 37] ὑπὸ Cob. || 6 κατέλυε Cob., sed recte Dobr. intelligit XLvirorum oligarchiam. Cf. § 65, γὰρ ⟨δὶς⟩ Sauppe.

παρόντων καταφρονῶν, τῶν δ' ἀπόντων ἐπιθυμῶν, καὶ τῷ καλλίστῳ ὀνόματι χρώμενος δεινοτάτων ἔργων διδάσκαλος καταστάς.

79 Περὶ μὲν τοίνυν Θηραμένους ἱκανά μοί ἐστι τὰ κατηγορημένα· ἥκει δ' ὑμῖν ἐκεῖνος ὁ καιρός, ἐν ᾧ δεῖ συγγνώμην καὶ ἔλεον μὴ εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέραις γνώμαις, ἀλλὰ παρ' Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τούτου συναρχόντων δίκην λαβεῖν, μηδὲ μαχομένους ⟨μὲν⟩ κρείττους εἶναι τῶν πολεμίων, ψηφιζομένους
80 δὲ ἥττους τῶν ἐχθρῶν· μηδ' ὧν φασι μέλλειν πράξειν πλείω χάριν αὐτοῖς ἴστε, ἢ ὧν ἐποίησαν ὀργίζεσθε· μηδ' ἀποῦσι μὲν τοῖς τριάκοντα ἐπιβουλεύετε, παρόντας δ' ἀφῆτε· μηδὲ τῆς τύχης, ἣ τούτους παρέδωκε τῇ πόλει, κάκιον ὑμῖν αὐτοῖς βοηθήσητε.
81 Κατηγόρηται μὲν Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τούτου φίλων, ⟨εἰς⟩ οὓς τὰς ἀπολογίας ἀνοίσει καὶ μεθ' ὧν αὐτῷ ταῦτα πέπρακται. Ὁ μέντοι ἀγὼν οὐκ ἐξ ἴσου τῇ πόλει καὶ Ἐρατοσθένει· οὗτος μὲν γὰρ κατήγορος καὶ δικαστὴς αὐτὸς ἦν τῶν κρινομένων, ἡμεῖς
82 δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθέσταμεν. Καὶ οὗτοι μὲν τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ἀκρίτους ἀπέκτειναν, ὑμεῖς δὲ τοὺς ἀπολέσαντας τὴν πόλιν κατὰ τὸν νόμον ἀξιοῦτε κρίνειν, παρ' ὧν οὐδ' ἂν παρανόμως βουλόμενοι δίκην λαμβάνειν ἀξίαν τῶν ἀδικημάτων ὧν τὴν πόλιν ἠδικήκασι λάβοιτε. Τί γὰρ ἂν
83 παθόντες δίκην τὴν ἀξίαν εἴησαν τῶν ἔργων δεδωκότες; Πότερον, εἰ αὐτοὺς ἀποκτείναιτε καὶ τοὺς παῖδας [αὐτῶν], ἱκανὴν ἂν τοῦ φόνου δίκην λάβοιμεν, ὧν οὗτοι πατέρας καὶ υἱεῖς καὶ ἀδελφοὺς ἀκρίτους ἀπέκτειναν; Ἀλλὰ γὰρ εἰ τὰ χρήματα τὰ φανερὰ δημεύσαιτε, καλῶς ἂν ἔχοι ἢ τῇ πόλει, ἧς οὗτοι πόλλ'
84 εἰλήφασιν, ἢ τοῖς ἰδιώταις, ὧν ⟨τὰς⟩ οἰκίας ἐξεπόρθησαν; Ἐπειδὴ τοίνυν πάντα ποιοῦντες δίκην ⟨ἱκανὴν⟩ παρ' αὐτῶν

79, 4 *τούτου* Rauch.] *τουτουὶ* X Sch., *τουτῳὶ* Cob., sed cf. § 87. Fort. *π. Ἐρατ. τουτουὶ κ. τ. σ.* || 5 *μὲν* add. Contius. || **81**, 1 *κατάγνωτε δὲ* Emperius. || *μὲν* Fuhr] *δὲ* X, *δὴ* Sch. Cob. Madvig del. *Ἐρατοσθένους.* || *οἷς* cf. VII 17] *εἰς οὓς* Sluiter, Cob. || 4 *αὐτὸς* M.] *αὐτός.* || *τῶν κρινομένων* (pro *γιν.* R.) propter *ἀκρίτους* § 83 del. Geb. || **83**, 2 *ἀποκτείναιτε* Bekk.] *-νοιτε.* || [*αὐτῶν*] Halb., cl. § 36. || 5 *φανερὰ*] secum abstulerant *τὰ ἀφανῆ.* || **84**, 1 *τὰς* add. Frohb. || 2 *ἱκανὴν* hic, ubi facillime elabi potuit, inserui cum Hirsch. et Cob., post *λαβεῖν* pos. R., ante *οὐκ* Sintenis,

οὐκ ἂν δύναισθε λαβεῖν, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἥντινοῦν
128 ἀπολιπεῖν, ἥντινά τις βούλοιτο παρὰ τούτων | λαμβάνειν; Πᾶν δ' ἄν μοι δοκεῖ τολμῆσαι, ὅστις νυνί, οὐχ ἑτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν ἀλλ' αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων, ἥκει ἀπολογησόμενος πρὸς αὐτοὺς τοὺς μάρτυρας τῆς τούτου πονηρίας· τοσοῦτον ἢ ὑμῶν καταπεφρόνηκεν ἢ ἑτέροις πεπίστευκεν. Ὧν 85
ἀμφοτέρων ἄξιον ἐπιμεληθῆναι, ἐνθυμουμένους ὅτι οὔτ' ἂν ἐκεῖνα ἐδύναντο ποιεῖν μὴ ἑτέρων συμπραττόντων οὔτ' ἂν νῦν ἐπεχείρησαν ἐλθεῖν μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθήσεσθαι, οἳ οὐ τούτοις ἥκουσι βοηθήσοντες, ἀλλ' ἡγούμενοι πολλὴν ἄδειαν σφίσιν ἔσεσθαι [τῶν πεπραγμένων] καὶ τοῦ λοιποῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται, εἰ τοὺς μεγίστων κακῶν αἰτίους λαβόντες ἀφήσετε.

Ἀλλὰ καὶ τῶν ξυνερούντων αὐτοῖς ἄξιον θαυμάζειν, πότερον 86
ὡς καλοὶ κἀγαθοὶ αἰτήσονται, τὴν αὑτῶν ἀρετὴν πλείονος ἀξίαν ἀποφαίνοντες τῆς ⟨τούτων⟩ πονηρίας· ἐβουλόμην μένταν αὐτοὺς οὕτω προθύμους εἶναι σῴζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι ἀπολλύναι· ἢ ὡς δεινοὶ λέγειν ἀπολογήσονται καὶ τὰ τούτων ἔργα πολλοῦ ἄξια ἀποφανοῦσιν. Ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν οὐδεὶς αὐτῶν οὐδὲ τὰ δίκαια πώποτ' ἐπεχείρησεν εἰπεῖν.

Ἀλλὰ τοὺς μάρτυρας ἄξιον ἰδεῖν ὅτι τούτοις μαρτυροῦντες 87
αὑτῶν κατηγοροῦσι, σφόδρ' ἐπιλήσμονας καὶ εὐήθεις νομίζοντες ὑμᾶς εἶναι, εἰ διὰ μὲν τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἀδεῶς ἡγοῦνται τοὺς τριάκοντα σώσειν, διὰ δ' Ἐρατοσθένην καὶ τοὺς συνάρχοντας αὐτοῦ δεινὸν ἦν καὶ τῶν τεθνεώτων ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν. Καίτοι οὗτοι μὲν σωθέντες πάλιν ἂν δύναιντο τὴν πόλιν 88
ἀπολέσαι· ἐκεῖνοι δ', οὓς οὗτοι ἀπώλεσαν, τελευτήσαντες τὸν βίον πέρας ἔχουσι τῆς [παρὰ] τῶν ἐχθρῶν τιμωρίας. Οὔκουν δεινὸν εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι συναπώλλυντο, αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσασι δήπου ⟨ἐπ'⟩ ἐκφορὰν πολλοὶ ἥξουσιν, ὁπότε βοηθεῖν τοσοῦτοι παρασκευάζονται; Καὶ μὲν 89

---

alii post αὐτῶν ἀξίαν vel τὴν ἀξίαν. Audacius Halb. del. παρὰ — λαμβάνειν, ante πῶς transponens ἥντινα τ. β. || **85**, 2 fort. οὔτ' ἂν ⟨τότ'⟩. || 6 τῶν (R. add. τε) πεπρ. del. Cob., alii. || **86**, 3 τούτων add. Markl. || **87**, 1 ὅτι Frn., al.] οἵ. || **88**, 3 παρὰ del. aut in κατὰ mut. Geb., qui malit ⟨καὶ⟩ τῆς τ. ἐ. τ. || 5 δήπου Sauppe. Sch.] ἤπου X cum signo corruptelae in margine, καί που Weidn. Cum C om. Fuhr. Tuetur Thalheim. || ἐπ' additum ex C.

δὴ πολλῷ ῥᾷον ἡγοῦμαι εἶναι ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς ἐπάσχετ' ἀντει-
πεῖν, ἢ ὑπὲρ ὧν οὗτοι πεποιήκασιν ἀπολογήσασθαι. Καίτοι
λέγουσιν ὡς Ἐρατοσθένει ἐλάχιστα τῶν τριάκοντα κακὰ εἴργα-
σται, καὶ διὰ τοῦτ' αὐτὸν ἀξιοῦσι σωθῆναι· ὅτι δὲ τῶν ἄλλων
Ἑλλήνων πλεῖστ' εἰς ὑμᾶς ἐξημάρτηκεν, οὐκ οἴονται χρῆναι
90 αὐτὸν ἀπολέσθαι. Ὑμεῖς δὲ δείξετε ἥν τινα γνώμην ἔχετε περὶ
τῶν πραγμάτων. Εἰ μὲν γὰρ τούτου καταψηφιεῖσθε, δῆλοι
ἔσεσθ' ὡς ὀργιζόμενοι τοῖς πεπραγμένοις· εἰ δ' ἀποψηφιεῖσθε,
ὀφθήσεσθε τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμηταὶ τούτοις ὄντες, καὶ
οὐχ ἕξετε λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποι-
91 εῖτε· νυνὶ μὲν γὰρ οὐδεὶς ὑμᾶς ἀναγκάζει παρὰ τὴν ὑμετέραν
γνώμην ψηφίζεσθαι. Ὥστε συμβουλεύω μὴ τούτου ἀποψηφι-
σαμένους ὑμῶν αὐτῶν καταψηφίσασθαι. Μηδ' οἴεσθε κρύβδην
⟨εἶναι⟩ τὴν ψῆφον· φανερὰν γὰρ τῇ πόλει τὴν ὑμετέραν γνώμην
ποιήσετε.
92 Βούλομαι δ' ὀλίγα ἑκατέρους ἀναμνήσας καταβαίνειν, τούς
τ' ἐξ ἄστεως καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς, ἵνα τὰς ὑμῖν διὰ τούτων
γεγενημένας συμφορὰς παραδείγματα ἔχοντες τὴν ψῆφον φέ-
ρητε. Καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄστεώς ἐστε, σκέψασθ' ὅτι ὑπὸ
τούτων οὕτω σφόδρα ἤρχεσθε, ὥστ' ἀδελφοῖς καὶ ὑέσι καὶ
πολίταις ἠναγκάζεσθε πολεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ἐν ᾧ ἡττη-
θέντες μὲν τοῖς νικήσασι τὸ ἴσον ἔχετε, νικήσαντες δ' ἂν τούτοις
93 ἐδουλεύετε. καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους οὗτοι μὲν [ἂν] ἐκ τῶν
πραγμάτων μεγάλους ἐκτήσαντο, ὑμεῖς δὲ διὰ τὸν πρὸς ἀλλή-
λους πόλεμον ἐλάττους ἔχετε· συνωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ
ἠξίουν, συνδιαβάλλεσθαι δ' ἠνάγκαζον, εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας
ἐλθόντες ὥστ' οὐ τῶν ἀγαθῶν κοινούμενοι πιστοὺς ὑμᾶς
ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν ὀνειδῶν μεταδιδόντες εὔνους ᾤοντο εἶναι.
94 Ἀνθ' ὧν ὑμεῖς νῦν ἐν τῷ θαρραλέῳ ὄντες, καθ' ὅσον δύνασθε
καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκ Πειραιῶς τιμωρή-
σασθε, | ἐνθυμηθέντες μὲν ὅτι ὑπὸ τούτων πονηροτάτων ὄντων 129

89, 1 ῥᾷον Contius] ῥᾴδιον. || 4 Ἐρατοσθένης Cob. || 90, 1 δείξετε Markl.] δείξατε. || 5 ἕξετε λέγειν] fort. εἰπεῖν. Cf. Fuhr. ad h. l. || 91, 2 ψηφίζεσθαι Bekk.] ἀποψ. || 2 τούτου Fuhr.] τούτων. || 4 εἶναι ex C, qui hab. post ψῆφον, add. Sch., οἴσειν post ψῆφον R. Alii aliter. || 5 ποιήσει Weidn. || 93, 1 ἂν del. Baiter.

ἤρχεσθε, ἐνθυμηθέντες δ' ὅτι μετ' ἀνδρῶν νῦν ἀρίστων πολιτεύεσθε καὶ τοῖς πολεμίοις μάχεσθε καὶ περὶ τῆς πόλεως βουλεύεσθε, ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ἐπικούρων, οὓς οὗτοι φύλακας τῆς σφετέρας ἀρχῆς καὶ τῆς ὑμετέρας δουλείας εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατέστησαν. Καὶ πρὸς ὑμᾶς μὲν ἔτι πολλῶν ὄντων εἰπεῖν 95
τοσαῦτα λέγω. Ὅσοι δ' ἐκ Πειραιῶς ἐστε, πρῶτον μὲν τῶν ὅπλων ἀναμνήσθητε, ὅτι πολλὰς μάχας ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ μαχεσάμενοι οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀλλ' ὑπὸ τούτων εἰρήνης οὔσης ἀφῃρέθητε τὰ ὅπλα, ἔπειθ' ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς πόλεως, ἣν ὑμῖν οἱ πατέρες παρέδοσαν, φεύγοντας δ' ὑμᾶς ἐκ τῶν πόλεων ἐξῃτοῦντο. Ἀνθ' ὧν ὀργίσθητε μὲν ὥσπερ ὅτ' 96
ἐφεύγετε, ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τῶν ἄλλων κακῶν ἃ πεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν, οἳ τοὺς μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς δ' ἐκ τῶν ἱερῶν συναρπάζοντες βιαίως ἀπέκτειναν, τοὺς δ' ἀπὸ τέκνων καὶ γονέων καὶ γυναικῶν ἀφέλκοντες φονέας αὑτῶν ἠνάγκασαν γενέσθαι καὶ οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἴασαν τυχεῖν, ἡγούμενοι τὴν αὑτῶν ἀρχὴν βεβαιοτέραν εἶναι τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας. Ὅσοι δὲ τὸν θάνατον διέφυγον, πολλαχοῦ κινδυνεύ- 97
σαντες καὶ εἰς πολλὰς πόλεις πλανηθέντες καὶ πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι, ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, οἱ μὲν ἐν πολεμίᾳ τῇ πατρίδι τοὺς παῖδας καταλιπόντες, οἱ δ' ἐν ξένῃ γῇ, πολλῶν ἐναντιουμένων ἤλθετ' εἰς τὸν Πειραιᾶ. Πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων κινδύνων ὑπαρξάντων ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι τοὺς μὲν ἠλευθερώσατε, τοὺς δ' εἰς τὴν πατρίδα κατηγάγετε. Εἰ δ' ἐδυστυ- 98
χήσατε καὶ τούτων ἡμάρτετε, αὐτοὶ μὲν ἂν δείσαντες ἐφεύγετε μὴ πάθητε τοιαῦθ' οἷα καὶ πρότερον, καὶ οὔτ' ἂν ἱερὰ οὔτε βωμοὶ ὑμᾶς ἀδικουμένους διὰ τοὺς τούτων τρόπους ὠφέλησεν, ἃ καὶ τοῖς ἀδικοῦσι σωτήρια γίγνεται· οἱ δὲ παῖδες ὑμῶν, ὅσοι μὲν ἐνθάδ' ἦσαν, ὑπὸ τούτων ἂν ὑβρίζοντο, οἱ δ' ἐπὶ ξένης μικρῶν ἂν ἕνεκα συμβολαίων ἐδούλευον ἐρημίᾳ τῶν ἐπικουρησόντων.

Ἀλλὰ γὰρ οὐ τὰ μέλλοντ' ἔσεσθαι βούλομαι λέγειν, τὰ πραχ- 99
θένθ' ὑπὸ τούτων οὐ δυνάμενος εἰπεῖν ⟨ἅπαντα⟩· οὐδὲ γὰρ ἑνὸς κατηγόρου οὐδὲ δυοῖν ἔργον ἐστίν, ἀλλὰ πολλῶν. Ὅμως

95, 1 ὄντων] ἐνόντων West || 5 τὰ ὅπλα] αὐτὰ Kays. || **98,** 4 ὠφέλησεν Bobl.] ὠφέλησαν. || **99,** 2 olim addidi ἅπαντα, Weidn. πάντ' εἰπεῖν.

δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας ⟨οὐδὲν⟩ ἐλλέλειπται, ὑπέρ ⟨τε⟩ τῶν ἱερῶν, ἃ οὗτοι τὰ μὲν ἀπέδοντο τὰ δ' εἰσιόντες ἐμίαινον, ὑπέρ τε τῆς πόλεως, ἣν μικρὰν ἐποίουν, ὑπέρ τε τῶν νεωρίων, ἃ καθεῖλον, καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν
100 ἐπαμῦναι οὐκ ἐδύνασθε, ἀποθανοῦσι βοηθήσατε. Οἶμαι δ' αὐτοὺς ἡμῶν τ' ἀκροᾶσθαι καὶ ὑμᾶς εἴσεσθαι τὴν ψῆφον φέροντας, ἡγουμένους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ἀποψηφίσησθε, αὐτῶν θάνατον κατεψηφισμένους ἔσεσθαι, ὅσοι δ' ἂν παρὰ τούτων δίκην λάβωσιν, ὑπὲρ αὐτῶν ⟨τὰς⟩ τιμωρίας πεποιημένους.

Παύσομαι κατηγορῶν. Ἀκηκόατε, ἑοράκατε, πεπόνθατε, ἔχετε. Δικάζετε.

13.

ΚΑΤΑ ΑΓΟΡΑΤΟΥ [ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ].

Agoratus, Eumaris servi filius, quum obsessis Athenis apud senatum indicavisset viros quosdam bonos nobilesque, in quibus Dionysodorum taxiarchum contra R. P. coniurasse, effecerat ut illi a XXXviris capitis damnarentur. Horum dominatione eversa restitutoque populari imperio Agoratus a Dionysio, fratre Dionysodori, et ab eo cui Lysias hanc orationem scripsit, occisi leviro, per ἀπαγωγὴν ad XIviros deductus et caedis (vel potius βουλεύσεως) reus factus est. Oratio igitur, quae post Dionysii orationem dicta videtur, habita est in heliastarum iudicio praesidibus XIviris aliquanto post Ol. 94, 4, a. 401 (§ 83. 84, coll. 56). *Scheibe.*

Προσήκει μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ὑμῖν τιμωρεῖν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν οἳ ἀπέθανον εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, προσήκει δὲ κἀμοὶ οὐχ ἥκιστα· κηδεστὴς γάρ μοι ἦν Διονυσόδωρος καὶ ἀνεψιός. Τυγχάνει οὖν ἐμοὶ ἡ αὐτὴ ἔχθρα πρὸς Ἀγόρατον τουτονὶ καὶ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ ὑπάρχουσα· ἔπραξε γὰρ οὗτος τοιαῦτα, δι' ἃ ὑπ' ἐμοῦ εἰκότως μισεῖται, ὑπό

99, 4 οὐδὲν add. Canter, τε Sauppe. || 5 ἃ] ὧν Cob. || 100, 4 κατεψηφισμένους ἔσεσθαι Kayser, quo admisso post πεποιημένους nihil deesse videtur] καταψηφιεῖσθαι. || 5 τὰς add. Franz.

ἐνδείξεως in titulo del. Dobree.

130 *θ' ὑμῶν, ἐὰν θεὸς θέλῃ, | νυνὶ δικαίως τιμωρηθήσεται. Διονυ-* 2
σόδωρον γὰρ τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν καὶ ἑτέρους πολλούς, ὧν
δὴ τὰ ὀνόματα ἀκούσεσθε, ἄνδρας ὄντας ἀγαθοὺς περὶ τὸ
πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἀπέκτεινε[, μηνυτὴς
κατ' ἐκείνων γενόμενος]. Ποιήσας δὲ ταῦτ' ἐμὲ μὲν ἰδίᾳ καὶ
ἕκαστον τῶν προσηκόντων μεγάλ' ἐζημίωσε, τὴν δὲ πόλιν κοινῇ
πᾶσαν τοιούτων ἀνδρῶν ἀποστερήσας οὐ μικρά, ὡς ἐγὼ νομίζω,
ἔβλαψεν. Ἐγὼ οὖν, ⟨ὦ⟩ ἄνδρες δικασταί, δίκαιον καὶ ὅσιον 3
ἡγοῦμαι εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν ἅπασι τιμωρεῖσθαι καθ' ὅσον
ἕκαστος δύναται· καὶ ποιοῦσι ταῦτα νομίζω ἡμῖν καὶ παρὰ
θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων ἄμεινον ἂν γίγνεσθαι. Δεῖ δ' ὑμᾶς,
⟨ὦ⟩ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμάτων ἁπάντων
ἀκοῦσαι, ἵν' εἰδῆτε πρῶτον μὲν ᾧ τρόπῳ ὑμῖν ἡ δημοκρατία 4
κατελύθη καὶ ὑφ' ὅτου, ἔπειθ' ᾧ τρόπῳ οἱ ἄνδρες ὑπ' Ἀγο-
ράτου ἀπέθανον, καὶ δὴ ὅ τι ἀποθνῄσκειν μέλλοντες ἐπέσκη-
ψαν· ἅπαντα γὰρ ταῦτ' ἀκριβῶς μαθόντες ἥδιον ἂν καὶ ὁσιώ-
τερον Ἀγοράτου τουτουῒ καταψηφίζοισθε. Ὅθεν οὖν ἡμεῖς τε
ῥᾷστα διδάξομεν καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε, ἐντεῦθεν ὑμῖν ἄρξομαι
διηγεῖσθαι.

Ἐπειδὴ γὰρ αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι διεφθάρησαν καὶ τὰ πράγ- 5
ματα [ἐν τῇ πόλει] ἀσθενέστερ' ἐγεγένητο, οὐ πολλῷ χρόνῳ
ὕστερον αἵ τε νῆες αἱ Λακεδαιμονίων ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἀφι-
κνοῦνται, καὶ ἅμα λόγοι πρὸς Λακεδαιμονίους περὶ [τῆς] εἰρή-
νης ἐγίγνοντο. Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ οἱ βουλόμενοι νεώτερα 6
πράγματ' ἐν τῇ πόλει γίγνεσθαι ἐπεβούλευον, νομίζοντες κάλ-
λιστον καιρὸν εἰληφέναι καὶ μάλιστ' ἂν ἐν τῷ τότε χρόνῳ τὰ
πράγματα, ὡς αὐτοὶ ἐβούλοντο, καταστήσασθαι. Ἡγοῦντο 7
δ' οὐδὲν ἄλλο σφίσιν ἐμποδὼν εἶναι ἢ τοὺς τοῦ δήμου προεστη-
κότας καὶ τοὺς στρατηγοῦντας καὶ ταξιαρχοῦντας. Τούτους οὖν
ἐβούλοντο ἁμωσγέπως ἐκποδὼν ποιήσασθαι, ἵνα ῥᾳδίως ἃ
βούλοιντο διαπράττοιντο. Πρῶτον μὲν οὖν Κλεοφῶντι ἐπέθεντο

2, 1 *νυνὶ* huc traieci. Legebatur 1. 7. post *ἐμοῦ.* || **4**, 5 inclusit Roehl. || **3, 1** et 5 *ὦ* add. Markl. || **4, 2** *ὅτου*] *οἵου* Weidn. || 5 *ἂν* lectum post *ἀκριβῶς* huc transp. Cob. || **5, 2** ⟨*τὰ*⟩ *ἐν τ. π.* Sauppe. Delevi cum Halb. || 4 *τῆς* del. Cob. || **6, 3** *μάλιστ' ἂν* Augier] *μάλιστα.* Alii corr. *καταστήσεσθαι.* Kays. del. *καὶ — χρόνῳ.*

8 ἐκ τρόπου τοιούτου. Ὅτε γὰρ ἡ πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰρή-
νης ἐγίγνετο, καὶ οἱ παρὰ Λακεδαιμονίων ἥκοντες ἔλεγον ἐφ'
οἷς ἕτοιμοι εἶεν τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι Λακεδαιμόνιοι, εἰ κατα-
σκαφείη τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν ἐπὶ δέκα στάδια ἑκατέρου,
τόθ' ὑμεῖς τ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἠνέσχεσθ' ἀκούσαντες
[περὶ τῶν τειχῶν τῆς κατασκαφῆς], Κλεοφῶν θ' ὑπὲρ ὑμῶν
πάντων ἀναστὰς ἀντεῖπεν ὡς οὐδενὶ τρόπῳ οἷόν τ' εἴη ποιεῖν
9 ταῦτα. Μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης, ἐπιβουλεύων τῷ πλήθει τῷ
ὑμετέρῳ, ἀναστὰς λέγει ὅτι, ἐὰν αὐτὸν ἕλησθε περὶ τῆς εἰρήνης
πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ποιήσειν ὥστε μήτε τειχῶν διελεῖν
μήτε ἄλλο τὴν πόλιν ἐλαττῶσαι μηδέν· οἴοιτο δὲ καὶ ἄλλο τι
10 ἀγαθὸν παρὰ Λακεδαιμονίων τῇ πόλει εὑρήσεσθαι. Πεισθέντες
δ' ὑμεῖς εἵλεσθ' ἐκεῖνον πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ὃν τῷ προ-
τέρῳ ἔτει στρατηγὸν χειροτονηθέντ' ἀπεδοκιμάσατε, οὐ νομί-
11 ζοντες εὔνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. Ἐκεῖνος μὲν οὖν
ἐλθὼν εἰς Λακεδαίμονα ἔμεινεν ἐκεῖ πολὺν χρόνον, καταλιπὼν
ὑμᾶς πολιορκουμένους, εἰδὼς τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἐν ἀπορίᾳ
ἐχόμενον καὶ διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰ κακὰ τοὺς πολλοὺς τῶν
ἐπιτηδείων ἐνδεεῖς ὄντας, νομίζων, εἰ διαθείη ὑμᾶς [ἀπόρως]
ὥσπερ διέθηκεν, ἀσμένους ὁποιαντινοῦν ἐθελῆσαι ἂν εἰρήνην
12 ποιήσασθαι. Οἱ δ' ἐνθάδ' ὑπομένοντες καὶ ἐπιβουλεύοντες
καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν εἰς ἀγῶνα Κλεοφῶντα καθιστᾶσι,
πρόφασιν μὲν ὅτι οὐκ ἦλθεν εἰς τὰ ὅπλα ἀναπαυσόμενος, τὸ
δ' ἀληθὲς ὅτι ἀντεῖπεν ὑπὲρ ὑμῶν μὴ καθαιρεῖν τὰ τείχη.
Ἐκείνῳ μὲν οὖν δικαστήριον παρασκευάσαντες καὶ εἰσελθόντες
οἱ βουλόμενοι ὀλιγαρχίαν καταστήσασθαι ἀπέκτειναν ἐν τῇ προ-
13 φάσει ταύτῃ. Θηραμένης δ' ὕστερον ἀφικνεῖται ἐκ Λακεδαί-
μονος. Προσιόντες δ' αὐτῷ τῶν τε στρατηγῶν τινες καὶ τῶν
ταξιάρχων, ὧν ἦν Στρομβιχίδης καὶ Διονυσόδωρος, καὶ | ἄλλοι 131
τινὲς τῶν πολιτῶν εὖνοι ὄντες ὑμῖν, ὥς γ' ἐδήλωσεν ὕστερον,
ἠγανάκτουν σφόδρα. Ἦλθε γὰρ φέρων εἰρήνην τοιαύτην, ἣν

8, 6 olim delevi et mecum Hartm. || **9**, 3 *διελεῖν*. Cf. § 14] *ἀφελεῖν* Cob., *ἐκείνους* add. Kays. || **10**, 3, 4 *οὐ — ὑμετέρῳ* del. Geb. || **11**, 4 ⟨*τούτου* vel *τἆλλα*⟩ *κακὰ* R, ⟨*τούτῳ ἑπόμενα*⟩ *κακά*, ut or. 24, 8 Fuhr. Frohb. cft. 6, 44. || 5 *ἀπόρως* del. Kays. || 6 *ἀσμένους* Cob.] *-νως*. || **12**, 6 *ἐν*] *ἐπὶ* R. Cob., multo sane usitatius. || **13**, 4 *εὖνοι ὄντες*, ut solet L., Cob.] *εὐνοοῦντες*. || *ἐδήλωσεν* Frohb.] *-σαν*. || 5 *ἣν*] *οἵαν* Cob., sed vid. Frohb.

ὑμεῖς ἔργῳ μαθόντες ἔγνωμεν· πολλοὺς γὰρ τῶν πολιτῶν καὶ
ἀγαθοὺς ἀπωλέσαμεν, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἐξηλάθη-
μεν. Ἐνῆν γὰρ ἀντὶ μὲν τοῦ ἐπὶ δέκα στάδια τῶν μακρῶν τει- 14
χῶν διελεῖν ὅλα τὰ μακρὰ τείχη κατασκάψαι, ἀντὶ δὲ τοῦ ἄλλο
τι ἀγαθὸν τῇ πόλει εὑρέσθαι τάς τε ναῦς παραδοῦναι [τοῖς
Λακεδαιμονίοις] καὶ τὸ περὶ τὸν Πειραιᾶ τεῖχος περιελεῖν.
Ὁρῶντες δ' οὗτοι οἱ ἄνδρες ὀνόματι μὲν εἰρήνην γιγνομένην, 15
τῷ δ' ἔργῳ τὴν δημοκρατίαν καταλυομένην, οὐκ ἔφασαν ἐπι-
τρέψειν ταῦτα γενέσθαι, οὐκ ἐλεοῦντες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τὰ τείχη, εἰ πεσεῖται, οὐδὲ κηδόμενοι τῶν νεῶν, εἰ Λακε-
δαιμονίοις παραδοθήσονται (οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς τούτων πλέον
ἢ ὑμῶν ἑκάστῳ προσῆκεν), ἀλλ' αἰσθόμενοι ἐκ τοῦ τρόπου 16
τούτου τὸ ὑμέτερον πλῆθος καταλυθησόμενον, οὐδ' (ὥς φασί
τινες) οὐκ ἐπιθυμοῦντες εἰρήνην γίγνεσθαι, ἀλλὰ βουλόμενοι
βελτίω ταύτης εἰρήνην τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων ποιήσασθαι.
Ἐνόμιζον δὲ δυνήσεσθαι, καὶ ἔπραξαν ἂν ταῦτα, εἰ μὴ ὑπ'
Ἀγοράτου τουτουῒ ἀπώλοντο. Γνοὺς δὲ [ταῦτα] Θηραμένης καὶ 17
οἱ ἄλλοι οἱ ἐπιβουλεύοντες ὑμῖν ὅτι εἰσί τινες οἳ κωλύσουσι τὸν
δῆμον καταλυθῆναι καὶ ἐναντιώσονται ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας,
εἵλοντο, πρὶν τὴν ἐκκλησίαν τὴν περὶ τῆς εἰρήνης γενέσθαι,
τούτους πρότερον εἰς διαβολὰς καὶ κινδύνους καταστῆσαι, ἵνα
μηδεὶς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου πλήθους ἀντιλέγοι. Ἐπιβουλὴν
οὖν τοιαύτην ἐπιβουλεύουσιν. Πείθουσι γὰρ Ἀγόρατον τουτονὶ 18
μηνυτὴν κατὰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων γενέσθαι, οὐ
συνειδότα ἐκείνοις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδέν (οὐ γὰρ δήπου
οὕτως ἐκεῖνοι ἀνόητοι ἦσαν καὶ ἄφιλοι, ὥστε περὶ τηλικούτων
ἂν πραγμάτων πράττοντες Ἀγόρατον ὡς πιστὸν καὶ εὔνουν,
δοῦλον καὶ ἐκ δούλων ὄντα, παρεκάλεσαν), ἀλλ' ἐδόκει αὐτοῖς
οὗτος ἐπιτήδειος εἶναι μηνυτής. Ἐβούλοντ' οὖν ἄκοντα δοκεῖν 19

13, 6 *ἐγνώκαμεν* Kappeyne, forsan recte. || **14**, 1 *ἐνῆν* Halb.] *ἦν*. || 3 *τοῖς* del. Pertz, etiam *Λακ.* Fuhr. || **15**, 1 *γιγνομένην* Rauch. (*γεν.* Hirsch. et Sch.)] *λεγομένην*. || 2, 3 *ἐπιτρέψειν* Steph.] *-ψαι*. || **16**, 1 *ἀλλ' — καταλυθησόμενον* languent post 15, 1. Del. Hartm. || 4 *τῷ* Fuhr.] *τῶν*. || **17**, 1 *ταῦτα*, ut in proecd., delevi cum Bremio. || 3 *ὑπὲρ* Markl.] *περὶ*. || 5 *πρότερον* Halb.] *πρῶτον*. || **18**, 4 *οὕτως ἐκεῖνοι* gratiore verborum ordine Priscianus Inst. XVIII, p. 338 H.] *ἐκεῖνοι οὕτως*. || *ἄφιλοι*] *ἄθλιοι* Nauck.

*αὐτὸν καὶ μὴ ἑκόντα μηνύειν, ὅπως πιστότερ' ἃ μηνύοι φαί-
νοιτο· ὡς δ' ἑκὼν ἐμήνυσε, καὶ ὑμᾶς οἶμαι ἐκ τῶν πεπραγ-
μένων αἰσθήσεσθαι. Εἰσπέμπουσι γὰρ εἰς τὴν βουλὴν [τὴν πρὸ
τῶν τριάκοντα βουλεύουσαν] Θεόκριτον τὸν τοῦ Ἐλαφοστίκτου
καλούμενον· ὁ δὲ Θεόκριτος οὗτος ἑταῖρος ἦν τῷ Ἀγοράτῳ καὶ
20 ἐπιτήδειος. ἡ δὲ βουλὴ [πρὸ τῶν τριάκοντα βουλεύουσα] διέ-
φθαρτο καὶ ὀλιγαρχίας ἐπεθύμει ὡς οἷόν τε μάλιστα. Τεκμήριον
δέ· οἱ γὰρ πολλοὶ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς τὴν ὑστέραν βουλὴν
[ἐπὶ τῶν τριάκοντα] ἐβούλευον. Τοῦ δ' ἕνεκα ταῦτα λέγω ὑμῖν;
Ἵν' εἰδῆθ' ὅτι τὰ ψηφίσματα ⟨τὰ⟩ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς οὐκ
ἐπ' εὐνοίᾳ τῇ ὑμετέρᾳ ἀλλ' ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου τοῦ ὑμε-
τέρου ἅπαντα ἐγένετο, καὶ ὡς τοιούτοις οὖσιν αὐτοῖς τὸν νοῦν
21 προσέχητε. Εἰσελθὼν δ' εἰς ταύτην τὴν βουλὴν ἐν ἀπορρήτῳ
Θεόκριτος μηνύει ὅτι συλλέγονταί τινες ἐναντιωσόμενοι τοῖς
τότε καθισταμένοις πράγμασιν. Τὰ μὲν οὖν ὀνόματα οὐκ ἔφη
αὐτῶν ἐρεῖν καθ' ἕκαστον· ὅρκους τε γὰρ ὀμωμοκέναι τοὺς
αὐτοὺς ἐκείνοις καὶ εἶναι ἑτέρους οἳ ἐροῦσι τὰ ὀνόματα, αὐτὸς
22 δ' οὐκ ἄν ποτε ποιῆσαι ταῦτα. Καίτοι εἰ μὴ ἐκ παρασκευῆς
ἐμηνύετο, πῶς οὐκ ἂν ἠνάγκασεν ἡ βουλὴ εἰπεῖν τὰ ὀνόματα
Θεόκριτον καὶ μὴ ἀνώνυμον τὴν μήνυσιν ποιήσασθαι; νυνὶ δὲ
τουτὶ τὸ ψήφισμα ψηφίζεται.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

23 *Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη, κατέρχονται ἐπὶ
τὸν Ἀγόρατον εἰς τὸν Πειραιᾶ οἱ αἱρεθέντες τῶν βουλευτῶν,
καὶ περιτυχόντες αὐτῷ ἐν ἀγορᾷ ἐζήτουν ἄγειν. Παραγενόμενος
δὲ Νικίας καὶ Νικομένης καὶ ἄλλοι τινές, ὁρῶντες τὰ πράγ-
ματα οὐχ οἷα βέλτιστα ἐν τῇ πόλει | ὄντα, ἄγειν μὲν τὸν Ἀγό-* 132
*ρατον οὐκ ἔφασαν προήσεσθαι, ἀφῃροῦντο δὲ καὶ ἠγγυῶντο
24 [καὶ ὡμολόγουν] παρέξειν εἰς τὴν βουλήν. Γραψάμενοι δ' οἱ*

19, 2 sic Müller pro *πιστότερα ὑμῖν ὑποφαίνοιτο*, olim Frn. *πιστοτέρα ἡ μήνυσις φ.*, Kays. *οὕτω φ.* || 4 *εἰσπέμπουσι* Dobr.] *ἐκπ.* Sluiter del. emblema. || **20**, 1 cum Iacobsio et Fritschio expunxi, vulgo *ἡ* ⟨om. X⟩ *πρὸ τ. τ. β.* || 2 *οἷόν τε* Ham.] *ἴστε.* || 3 *πολλοὶ* ⟨*οἱ*⟩ Sch. An ⟨*τῶν*⟩? || 4 delevi cum Dobr., ⟨*τὴν*⟩ *ἐπὶ* R. et vulgo. || 5 *τὰ* add. Bekk. || 7 *ἐγένετο* Markl.] *ἐλέγετο.* || **22**, 4 *τουτὶ* ego] *τοῦτο.* Cf. § 55. 59. || **23**, 2 *αἱρεθέντες* R.] *διαιρ.* Weidn. *δέκα αἱρ.* || 7 del. Halb. || *παρέξειν*] *παράξειν* Sch. e Cobeti, quam postea repudiavit, coni.; Frohb. cft. or. 23, 9. Xen. Hell. VII 4, 38,

βουλευταὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγγυωμένων [καὶ κωλυόντων], ἀπι-
όντες ᾤχοντ' εἰς ἄστυ. Ὁ δ' Ἀγόρατος καὶ οἱ ἐγγυηταὶ καθί-
ζουσιν ἐπὶ τὸν βωμὸν Μουνιχίασιν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖ ἦσαν, ἐβου-
λεύοντο τί χρὴ ποιεῖν. ἐδόκει οὖν τοῖς ἐγγυηταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις
ἅπασιν ἐκποδὼν ποιήσασθαι τὸν Ἀγόρατον ὡς τάχιστα, καὶ 25
παρορμίσαντες δύο πλοῖα [Μουνυχίασιν] ἐδέοντ' αὐτοῦ παντὶ
τρόπῳ ἀπελθεῖν Ἀθήνηθεν, καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συνεκπλεύσεσθαι,
ἕως τὰ πράγματα κατασταίη, λέγοντες ὅτι, εἰ κομισθείη εἰς
τὴν βουλήν, βασανιζόμενος ἴσως ἀναγκασθήσεται ὀνόματα εἰπεῖν
Ἀθηναίων ὧν ἂν ὑποβάλωσιν οἱ βουλόμενοι κακόν τι ἐν τῇ
πόλει ἐργάζεσθαι. Ταῦτ' ἐκείνων δεομένων [καὶ παρασκευασάν- 26
των πλοῖα καὶ αὐτῶν ἑτοίμων ὄντων συνεκπλεῖν], οὐκ ἠθέλησε
πείθεσθαι αὐτοῖς Ἀγόρατος οὑτοσί. Καίτοι, ὦ Ἀγόρατε, εἰ μή
τί σοι ἦν παρεσκευασμένον ᾧ ἐπίστευες μηδὲν κακὸν πείσεσθαι,
πῶς οὐκ ἂν ᾤχου καὶ πλοίων παρεσκευασμένων καὶ τῶν ἐγ-
γυητῶν ἑτοίμων ὄντων σοι συνεκπλεῖν; Ἔτι γὰρ οἷόν τέ σοι
ἦν, καὶ οὔπω ἡ βουλή σου ἐκράτει. Ἀλλὰ μὲν δὴ οὐχ ὅμοιά 27
γε σοὶ καὶ ἐκείνοις ὑπῆρχεν. Πρῶτον μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἦσαν
ὥστ' οὐκ ἐδέδισαν βασανισθῆναι· ἔπειτα πατρίδα σφετέραν
αὐτῶν καταλιπόντες ἕτοιμοι ἦσαν συνεκπλεῖν μετὰ σοῦ, ἡγησά-
μενοι ταῦτα μᾶλλον λυσιτελεῖν ἢ τῶν πολιτῶν πολλοὺς καὶ
ἀγαθοὺς ὑπὸ σοῦ ἀδίκως ἀπολέσθαι. Σοὶ δὲ πρῶτον μὲν κίν-
δυνος ἦν βασανισθῆναι ὑπομείναντι, ἔπειτ' οὐ πατρίδα ἂν σαυ- 28
τοῦ κατέλιπες. ὥστ' ἐκ παντὸς τρόπου σοὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνοις
ἐκπλεῦσαι συνέφερεν, εἰ μή τι ἦν ᾧ ἐπίστευες. Νῦν δ' ἄκων
μὲν προσποιῇ, ἑκὼν δὲ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς Ἀθηναίων ἀπέ-
κτεινας. ὡς δὲ παρεσκευάσθη ἅπανθ' ἃ ἐγὼ λέγω, καὶ μάρ-
τυρές εἰσι καὶ αὐτὸ τὸ ψήφισμα σοῦ τὸ τῆς βουλῆς καταμαρ-
τυρήσει.

<ΜΑΡΤΥΡΕΣ.> ΨΗΦΙΣΜΑ.

Sauppe Aesch. II 117, al. || **24,** 2 *καὶ κωλ.* del. Halb., *διακωλ.* Weidn. || 4 *ἐκεῖ ἦσαν* (pro *ἐκίνησαν* Sch. cum T.)] *ἱκετηρίαν ἔθεσαν* Weidn. *ἐκάθισαν* C. || **25,** 2 del. Dobr. || 3 *συνεκπλεύσεσθαι* Cob.] *-εῖσθαι.* Cf. Walter, Class. Rev. 1894, 17 sqq. || **26,** 2 *τὰ πλοῖα* et mox *τῶν πλοίων* Weidn. Sed inclusa suspecta mihi cum Halb. Cf. § 26, 5. 52. || 4 *ᾧ* Hirsch.] *καί,* Weidn. *ᾧ καί.* || **27,** 3 *ἐδέδισαν* Cob.] *ἐδεδίεσαν.* || **28** *ΜΑΡΤΥΡΕΣ* addidit Markl.

29 Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμ' ἐψηφίσθη καὶ ἦλθον οἱ ἐκ τῆς βουλῆς Μουνιχίαζε, ἑκὼν ἀνέστη Ἀγόρατος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ·
30 καίτοι νῦν γε βίᾳ φησὶν ἀφαιρεθῆναι. Ἐπειδὴ δ' εἰς τὴν βουλὴν ἐκομίσθη, ἀπογράφει [Ἀγόρατος] πρῶτον μὲν τῶν αὐτοῦ ἐγγυητῶν τὰ ὀνόματα, ἔπειτα τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλων τινῶν πολιτῶν· ἡ δ' ἀρχὴ αὕτη τοῦ παντὸς κακοῦ ἐγένετο. Ὡς δ' ἀπέγραψε τὰ ὀνόματα, οἶμαι μὲν καὶ αὐτὸν ὁμολογήσειν· εἰ δὲ μή, ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγὼ αὐτὸν ἐξελέγξω. Ἀπόκριναι δή μοι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

31 Ἐβούλοντο τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτι πλειόνων αὐτὸν τὰ ὀνόματ' ἀπογράψαι· οὕτω σφόδρ' ἔρρωτο ἡ βουλὴ κακόν τι ἐργάζεσθαι. †αὐτὸς οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς ἅπαντα τἀληθῆ πω κατηγορηκέναι. Τούτους μὲν οὖν ἅπαντας ἑκὼν ἀπογράφει, οὐδεμιᾶς αὐτῷ ἀνάγκης οὔσης. [μετὰ τοῦτο προσαπογράφει
32 ἑτέρους τῶν πολιτῶν.] Ἐπειδὴ δ' ἡ ἐκκλησία Μουνιχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγίγνετο, οὕτω σφόδρα τινὲς ἐπεμελοῦντο ὅπως καὶ ἐν τῷ δήμῳ περὶ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων μήνυσις γένοιτο (περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀπέχρη ἡ ἐν τῇ βουλῇ [μήνυσις] μόνη γεγενημένη), ὥστε καὶ ἐκεῖ ⟨τοῦτον⟩ παράγουσιν εἰς τὸν δῆμον. Καί μοι ἀπόκριναι, ὦ Ἀγόρατε· — ἀλλ' οἶμαί σ' ἔξαρνον γενήσεσθαι ἃ ἐναντίον Ἀθηναίων ἁπάντων ἐποίησας.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

30, 2 ἐκομίσθη Markl.] ἐκομίσθησαν. || Ἀγόρατος olim delevi. || **31**, 3, 4 verba molestissima, sive corrupta sunt sive interpolata. || αὐτὸν X, αὐτὸς δὲ vulg., καὶ αὐτὸς Sauppe, Sch. Cob., καὶ οὗτος Rauch., οὗτος γὰρ Frohb. Parenthesin habebat verba οὕτω — ἐργάζεσθαι Sauppe, quae tamen importune divellunt utramque sententiam. Mox autem, quia μηνυτὴς non κατήγορος erat Ag., cum Cob. κατειρηκέναι expectes, sed ita abesse debebat τἀληθῆ, ut ἅπαντα τὰ ὀνόματα intelligeretur. Expectabam fere: ἐβούλοντο — ἀπογράψαι, ὡς οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς ἅπαντά πω κατειρηκέναι· οὕτω — ἐργάζεσθαι. Τούτους κτέ. || 5, 6 del. Dobr. || **32**, 5 μόνη Sauppe] μήνυσις μὲν ἡ X, quae cum Bremio del. Sch. Cob. Totam parenthesin del. Poppelreuter. || τοῦτον addidi olim, αὐτὸν alii post παράγουσιν. || 6 ἀλλ' ⟨οὐκ⟩ οἶμαι Sch., οὐ γὰρ οἶμαι C, οὐ γὰρ ⟨ἂν⟩ οἶμαι R. Cob. Cf. Thalh. || 7 γενήσεσθαι Markl.] γενέσθαι X. ⟨ἂν⟩ γεν. Sch.

Ὁμολογεῖ μὲν καὶ αὐτός, ὅμως δὲ καὶ τὸ ψήφισμα ὑμῖν 33
τοῦ δήμου ἀναγνώσεται.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὅτι μὲν ἀπέγραψεν Ἀγόρατος οὑτοσὶ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων
τὰ ὀνόματα καὶ [τὰ] ἐν τῇ βουλῇ καὶ [τὰ] ἐν τῷ δήμῳ, καὶ
ἔστι φονεὺς ἐκείνων, σχεδόν τι οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι· ὡς
τοίνυν ἁπάντων τῶν κακῶν αἴτιος τῇ πόλει ἐγένετο καὶ οὐδ'
ὑφ' ἑνὸς αὐτὸν προσήκει ἐλεεῖσθαι, ἐγὼ οἶμαι ὑμῖν ἐν κεφα-
133 *λαίοις ἀποδείξειν. Ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνοι συλληφθέντες ἐδέθησαν,* | 34
τότε καὶ ὁ Λύσανδρος εἰς τοὺς λιμένας τοὺς ὑμετέρους εἰσ-
έπλευσε, καὶ αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι Λακεδαιμονίοις παρεδόθησαν,
καὶ τὰ τείχη κατεσκάφη, καὶ οἱ τριάκοντα κατέστησαν, καὶ τί
οὐ τῶν δεινῶν τῇ πόλει ἐγένετο; Ἐπειδὴ τοίνυν οἱ τριάκοντα 35
κατέστησαν, εὐθέως κρίσιν τοῖς ἀνδράσι τούτοις ἐποίουν ἐν τῇ
βουλῇ, ὁ δὲ δῆμος ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐν δισχιλίοις ἐψήφιστο.
Καί μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Εἰ μὲν οὖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐκρίνοντο, ῥᾳδίως ἂν ἐσῴζοντο· 36
ἅπαντες γὰρ ἤδη ἐγνωκότες ἦτε οὗ ἦν κακοῦ ἡ πόλις· νῦν
δ', ἐν ᾧ οὐδὲν ἔτι ὠφελεῖν ἐδύνασθε εἰς τὴν βουλὴν αὐτοὺς
[τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα] εἰσάγουσιν. Ἡ δὲ κρίσις τοιαύτη ἐγί-
γνετο, οἵαν καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐπίστασθε. Οἱ μὲν γὰρ τριάκοντ' 37
ἐκάθηντ' ἐπὶ τῶν βάθρων, οὗ νῦν οἱ πρυτάνεις καθέζονται·
δύο δὲ τραπέζα ἐν τῷ πρόσθεν τῶν τριάκοντα ἐκείσθην· τὴν
δὲ ψῆφον οὐκ εἰς καδίσκους ἀλλὰ φανερὰν ἐπὶ τὰς τραπέζας
ταύτας ἔδει τίθεσθαι, [τὴν μὲν καθαιροῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν]

33, 1 *τὸ ψήφ.* M.] *τὰ ψηφίσματα* X (Sch. Cob. et mox *ΨΗΦΙΣΜΑ⟨ΤΑ⟩*). || 4 bis delevi *τά, καὶ — δήμῳ* del. R. || **35, 2** *κατέστησαν* Sch. coni., non recepit] *κατεστάθησαν.* || 3 *ἐψήφιστο* Nab.] *ἐψηφίσατο.* || **36, 3** *νῦν δ'*, lecta ante *εἰς*, huc transposui, Frn. post *εἰσάγουσιν.* || 4 del. Dobr., tuetur Fuhr. || **37, 3** *τράπεζαι*] correxit Cob. || 5 sic cum X Sch. significata lacuna, *τὴν μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην, τὴν δὲ καθαιροῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν* C, *τὴν — ὑστέραν, ⟨τὴν⟩ δὲ σῴζουσαν ἐ. τ. προτέραν* Ald. R., *τ. μ. σώζουσαν* (*ἀπολύουσαν* Iebb), reliqua cum C. Cob., *ἐ. τ. μ. καθαιροῦσαν, σῴζ. δ' ἐ. τ. ὑ* Weidn. Ex Kayseri sententia olim delevi et mecum Fuhr. Utraque mensa *ἔκειτο ἐν τῷ πρόσθεν τῶν τριάκοντα*, neque igitur suffragium ferentes hos latere poterant.

ὥστ' ἐκ τίνος τρόπου ἔμελλέ τις αὐτῶν σωθήσεσθαι; ἑνὶ δὲ
38 λόγῳ, ὅσοι εἰς τὸ βουλευτήριον [ἐπὶ τῶν τριάκοντα] εἰσῆλθον κριθησόμενοι, ἁπάντων θάνατος κατεγιγνώσκετο καὶ οὐδενὸς ἀπεψηφίσαντο, πλὴν Ἀγοράτου τουτουΐ· τοῦτον δ' ἀφεῖσαν ὡς εὐεργέτην ὄντα· ἵνα δ' εἰδῆτε ὡς πολλοὶ ὑπὸ τούτου τεθνᾶσι, βούλομαι ὑμῖν τὰ ὀνόματ' αὐτῶν ἀναγνῶναι.

ΟΝΟΜΑΤΑ.

39 Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη καὶ ἔδει αὐτοὺς ἀποθνήσκειν, μεταπέμπονται εἰς τὸ δεσμωτήριον ὁ μὲν ἀδελφήν, ὁ δὲ μητέρα, ὁ δὲ γυναῖκα, ὁ δ' ἥ τις ἦν ἑκάστῳ αὐτῶν προσήκουσα, ἵνα τὰ ὕστατ' ἀσπασάμενοι τοὺς
40 αὐτῶν οὕτω τὸν βίον τελευτήσειαν. Καὶ δὴ καὶ Διονυσόδωρος μεταπέμπεται τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν [εἰς τὸ δεσμωτήριον], γυναῖκα ἑαυτοῦ οὖσαν. Πυθομένη δ' ἐκείνη ἀφικνεῖται, μέλαν τε ἱμάτιον ἠμφιεσμένη, . . . ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τοι-
41 αύτῃ συμφορᾷ κεχρημένῳ. Ἐναντίον δὲ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς Διονυσόδωρος τά τ' οἰκεῖα [τὰ αὑτοῦ] διέθετο ὅπως αὐτῷ ἐδόκει, καὶ περὶ Ἀγοράτου τουτουὶ ἔλεγεν ὅτι αἴτιος ἦν τοῦ θανάτου, καὶ ἐπέσκηπτεν ἐμοὶ καὶ Διονυσίῳ τουτῳί, τῷ ἀδελφῷ τῷ αὑτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις πᾶσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὑτοῦ Ἀγόρατον·
42 καὶ τῇ γυναικὶ τῇ αὑτοῦ ἐπέσκηπτε, νομίζων αὐτὴν κυεῖν ἐξ αὑτοῦ, ἐὰν γένηται αὐτῇ ⟨ἄρρεν⟩ παιδίον, φράζειν τῷ γενομένῳ ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀγόρατος ἀπέκτεινε, καὶ κελεύειν τιμωρεῖν ὑπὲρ αὑτοῦ [ὡς φονέα ὄντα]. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας τούτων παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 Οὗτοι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπ' Ἀγοράτου ἀπογραφέντες ἀπέθανον· ἐπειδὴ δὲ τούτους ἐκποδὼν ἐποιήσανθ'

38, 1 del. Sauppe. || **40**, 2 in proecd. repetita ex § 39 delevi. || 4 lacunam alii aliter explent: *καὶ δακρύουσα* vel *πενθοῦσα* R, *καὶ κλάουσα* Fuhr, *καὶ ἀποκειραμένη* Kays., *καὶ κεκαρμένη* Müll. || **41**, 2 *τὰ αὑτοῦ* (*αὐτοῦ* X, *ἑαυτοῦ* C) glossema videtur. Cf. or. 20, 27, 14, 4. 25, 1. Sic *τὰ ἴδια* 16, 10. 12, 2. 19, 18. || **42**, 2 *γίγνηται* Weidn. Fuhr. Cur.? || *ἄρρεν* add. Halb. In proecd. cum Ham. dedi *αὐτῷ ἀνδρὶ γενομένῳ*, Halb. delens *τῷ γενομένῳ*, substituit *τούτῳ*. || 5 emblema ibidem delevi. || **43**, 2 *ἐπειδὴ* Fuhr.] *ἐπεί*.

οἱ τριάκοντα, σχεδὸν οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὡς πολλὰ καὶ
δεινὰ μετὰ ταῦτα τῇ πόλει ἐγένετο· ὧν οὗτος ἁπάντων αἴτιός
ἐστιν, ἀποκτείνας ἐκείνους. Ἀνιῶμαι μὲν οὖν ὑπομιμνήσκων
τὰς γεγενημένας συμφορὰς τῇ πόλει, ἀνάγκη δ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες 44
δικασταί, ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ἵν' εἰδῆθ' ὡς σφόδρα ὑμῖν
ἐλεεῖν προσήκει Ἀγόρατον. Ἴστε μὲν γὰρ τοὺς ἐκ Σαλαμῖνος
τῶν πολιτῶν κομισθέντας, οἷοι ἦσαν καὶ ὅσοι, καὶ οἵῳ ὀλέθρῳ
ὑπὸ τῶν τριάκοντ' ἀπώλοντο· ἴστε δὲ τοὺς ἐξ Ἐλευσῖνος, ὡς
πολλοὶ ταὐτῇ συμφορᾷ ἐχρήσαντο· μέμνησθε δὲ καὶ τοὺς ἐνθάδε
διὰ τὰς ἰδίας ἔχθρας ἀπαγομένους εἰς τὸ δεσμωτήριον· οἳ 45
οὐδὲν κακὸν τὴν πόλιν ποιήσαντες ἠναγκάζοντο αἰσχίστῳ καὶ
ἀκλεεστάτῳ ὀλέθρῳ ἀπόλλυσθαι, οἳ μὲν γονέας [σφετέρους
αὐτῶν] πρεσβύτας καταλείποντες, οἳ ἤλπιζον ὑπὸ τῶν σφετέρων
αὐτῶν παίδων γηροτροφηθέντες, ἐπειδὴ τελευτήσειαν τὸν βίον,
134 ταφήσεσθαι, | οἳ δ' ἀδελφὰς ἀνεκδότους, οἳ δὲ παῖδας μικροὺς
πολλῆς ἔτι θεραπείας δεομένους· οὕς, ὦ ἄνδρες δικασταί, 46
ποίαν τιν' οἴεσθε γνώμην περὶ τούτου ἔχειν, ἢ ποίαν τιν' ἂν
ψῆφον θέσθαι, εἰ ἐπ' ἐκείνοις γένοιτο, ἀποστερηθέντας διὰ
τοῦτον τῶν ἡδίστων; Ἔτι δὲ τὰ τείχη ὡς κατεσκάφη, καὶ αἱ
νῆες τοῖς πολεμίοις παρεδόθησαν, καὶ ⟨τὰ⟩ νεώρια καθῃρέθη,
καὶ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀκρόπολιν ὑμῶν εἶχον, καὶ ἡ δύναμις
ἅπασα τῆς πόλεως παρελύθη, ὥστε μηδὲν διαφέρειν τῆς ἐλαχί-
στης πόλεως τὴν πόλιν. πρὸς δὲ τούτοις τὰς ἰδίας ⟨οὐσίας⟩ 47
ἀπωλέσατε, καὶ τὸ τελευταῖον συλλήβδην ἅπαντες ὑπὸ τῶν
τριάκοντα ἐκ τῆς πατρίδος ἐξηλάθητε. Ταῦτ' ἐκεῖνοι οἱ ἀγαθοὶ
ἄνδρες αἰσθόμενοι οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψειν τὴν εἰρήνην, ὦ ἄνδρες
δικασταί, ποιήσασθαι· οὓς σύ, Ἀγόρατε, βουλομένους ἀγαθόν 48
τι πρᾶξαι τῇ πόλει ἀπέκτεινας, μηνύσας αὐτοὺς [τῇ πόλει] ἐπι-
βουλεύειν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, καὶ αἴτιος εἶ ἁπάντων τῇ
πόλει τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων. Νῦν οὖν μνησθέντες καὶ

44, 6 *ταὐτῇ* Westerm.] *ταύτῃ τῇ*. || **45,** 3, 4 del. Dobr. || **46, 4** *ὡς* del. Rauch., *ὁμῶς* scr. Weidn., ego coni. *ὅλα*, coll. § 14, Sch. *ἴστε δὲ — ὡς*, Geb. *ἔτι δ' ἴστε — καὶ ὡς αἱ νῆες*. Mente repetendum *μέμνησθε* ex § 44 putat Thalheim, coll. § 48 *νῦν μὲν οὖν μνησθέντες*. || 5 *τὰ* om. X. || **47,** 1 *οὐσίας* om. XC, *οἰκίας* suppl. Weidn., *τὰ ἴδια* corr. Foertsch. || 4 *ἐπιτρέψειν* Dobr.] *-ψαι*. || **48,** 2 *τῇ πόλει* del. Iac. *τῷ πλ. τ. ὑ.* Schott. Cob. Difficilis optio, sed propter sequens *τῇ πόλει* illud praetuli.

*τῶν ἰδίων ἕκαστος δυστυχημάτων καὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως,
τιμωρεῖσθε τὸν αἴτιον τούτων.*
49 *Θαυμάζω δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅ τί ποτε τολμήσει
πρὸς ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀποδεῖξαι ὡς οὐ
κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων οὐδ' αἴτιος αὐτοῖς ἐστι τοῦ*
50 *θανάτου, ὃ οὐκ ἂν δύναιτ' οὐδέποτε [ἀποδεῖξαι]. Πρῶτον μὲν
γὰρ τὰ ψηφίσματ' αὐτοῦ τὰ ἐκ τῆς βουλῆς καὶ ⟨τὸ⟩ τοῦ δήμου
καταμαρτυρεῖ, διαρρήδην ἀγορεύοντα περὶ ὧν Ἀγόρατος κατείρηκεν·
ἔπειθ' ἡ κρίσις, ἣν ἐκρίθη ἐπὶ τῶν τριάκοντα καὶ ἀφείθη,
διαρρήδην λέγει, „διότι" φησίν „ἔδοξε τἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι".
Καί μοι ἀνάγνωθι.*

[ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.] ΓΝΩΣΙΣ. [ΓΡΑΦΑΙ.]

51 *Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀπέγραψεν, οὐδενὶ τρόπῳ δύναιτ' ἂν ἀποδεῖξαι·
δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνυσε [ταῦτα] ἀποφαίνειν,
δρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τῷ δήμῳ τῷ
ὑμετέρῳ πράττοντας. Οἴομαι δὲ τοῦτ' αὐτὸν οὐδ' ἂν ἐπιχειρῆσαι
ἀποδεικνύναι. Οὐ γὰρ δήπου, εἴ τι κακὸν τὸν δῆμον
τὸν Ἀθηναίων ἠργάσαντο, οἱ τριάκοντα, δεδιότες μὴ καταλυθείη
ἂν ὁ δῆμος, τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς
ἀπέκτειναν, ἀλλ' οἶμαι πολὺ τοὐναντίον τούτου.*
52 *Ἀλλ' ἴσως φήσει ἄκων τοσαῦτα κακὰ ἐργάσασθαι. Ἐγὼ
δ' οὐκ οἶμαι, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδ' ἐάν τις ὑμᾶς ὡς μάλιστ'
ἄκων μεγάλα κακὰ ἐργάσηται, ὧν μὴ οἷόν τε γενέσθαι
ἐστὶν ὑπερβολήν, οὐ τούτου ἕνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνεσθαι.
Εἶτα δὲ κἀκείνων μέμνησθε, ὅτι ἐξῆν Ἀγοράτῳ τουτῳί, πρὶν
εἰς τὴν βουλὴν κομισθῆναι, ὅτ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐκάθητο
Μουνιχίασι, σωθῆναι· καὶ γὰρ πλοῖα παρεσκεύαστο καὶ οἱ*
53 *ἐγγυηταὶ ἕτοιμοι ἦσαν συναπιέναι. Καίτοι εἰ ἐκείνοις ἐπίθου καὶ
ἠθέλησας ἐκπλεῦσαι μετ' ἐκείνων, οὔτ' ἂν ἑκὼν οὔτ' ἄκων*

49, 4 ὅ] *τὸ δ'* Geb., *τοῦτου δ'* Fuhr., *ἀλλὰ ταῦτ' οὐκ ἂν* Weidn. Cod. X *κἂν*, Vind. *ὃ οὐκ ἂν*. || *ἀποδεῖξαι* del. Sch. || **50**, 2 *τὸ* add. Frohb. || 7 *ψηφίσματα* del. Wecklein, *γραφαί* West. || **51**, 2 *ταῦτα* e Sch. coni. delevi. || 4 *οὐδ' ἂν* lectum ante *τοῦτο* transp. Hartm. || 6 *τῶν Ἀθ. εἰργάσαντο*. || 6, 7 *καταλυθείη ἂν* (Markl. pro *καταλυθείησαν*)] *ἂν* del. Cob. || 8 *τούτου* Bekk. || **52**, 5 *εἶτα δεῖ μεμνῆσθαι* (hoc X) Dobr., *μέμνησθε* T. Sch. Cob. al. || 7 ⟨*τὰ*⟩ *πλοῖα* Weidn. Cf. § 26.

τοσούτους Ἀθηναίων ἀπέκτεινας· νῦν δὲ πεισθεὶς ὑφ' ὧν τότε ἐπείσθης, εἰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων τὰ ὀνόματα μόνον εἴποις, μέγα τι ᾤου παρ' αὐτῶν διαπράξεσθαι. Οὔκουν τούτου ἕνεκα δεῖ σε παρ' ἡμῶν συγγνώμης τινὸς τυχεῖν, ἐπεὶ οὐδ' ἐκεῖνοι παρὰ σοῦ οὐδεμιᾶς ἔτυχον, οὓς σὺ ἀπέκτεινας. Καὶ Ἱππίας μὲν ὁ Θάσιος καὶ Ξενοφῶν ὁ Καριδεύς, οἳ ἐπὶ 54 τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ τούτῳ ὑπὸ τῆς βουλῆς μετεπέμφθησαν, οὗτοι μὲν ἀπέθανον, ὁ μὲν στρεβλωθείς [Ξενοφῶν], ὁ δ' Ἱππίας οὕτω, διότι οὐκ ἄξιοι ἐδόκουν τοῖς τριάκοντα σωτηρίας εἶναι (οὐδένα γὰρ Ἀθηναίων ἀπώλλυσαν)· Ἀγόρατος δ' ἀφείθη, διότι ἐδόκει ἐκείνοις τὰ ἥδιστα πεποιηκέναι.

Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ εἰς Μενέστρατον ἀναφέρειν τι περὶ τῶν 55 ⟨ἀπο⟩γραφῶν τούτων. τὸ δὲ τοῦ Μενεστράτου πρᾶγμα τοιοῦτον ἐγένετο. Ὁ Μενέστρατος οὗτος ἀπεγράφη ὑπὸ τοῦ Ἀγοράτου
135 καὶ συλληφθεὶς ἐδέδετο· | Ἁγνόδωρος δ' ἦν Ἀμφιτροπαιεύς, δημότης τοῦ Μενεστράτου, Κριτίου κηδεστὴς τοῦ τῶν τριάκοντα. Οὗτος οὖν, ὅθ' ἡ ἐκκλησία Μουνιχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγίγνετο, ἅμα μὲν βουλόμενος τὸν Μενέστρατον σωθῆναι, ἅμα δ' ὡς πλείστους ἀπογραφέντας ἀπολέσθαι, παράγει αὐτὸν εἰς τὸν δῆμον, καὶ εὑρίσκονται αὐτῷ κατὰ τὸ ψήφισμα τουτὶ ἄδειαν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο, μηνύει ὁ Μενέστρατος 56 καὶ προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν. Τοῦτον μέντοι οἱ μὲν τριάκοντ' ἀφεῖσαν ὥσπερ Ἀγόρατον τουτονί, δόξαντα τἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι, ὑμεῖς δὲ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον λαβόντες ἐν δικαστηρίῳ ὡς ἀνδροφόνον ὄντα, θάνατον δικαίως καταψηφισάμενοι, τῷ δημίῳ παρέδοτε, καὶ ἀπετυμπανίσθη. Καίτοι εἰ 57 ἐκεῖνος ⟨δικαίως⟩ ἀπέθανεν, ἦ που Ἀγόρατός γε ⟨δὶς⟩ δικαίως ἀποθανεῖται, ὅς γε τόν τε Μενέστρατον ἀπογράψας αἴτιος ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ θανάτου, καὶ τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου ἀπογρα-

---

53, 5 διαπράξεσθαι M.] -ασθαι. || 7 ἔτυχον ⟨ῥᾳστώνης⟩ Kays. || **54,** 3 Ξενοφῶν olim delevi, item Cob. || 4 οὕτω, *sine tormentis*. In C est quattuor litterarum lacuna, quare puncta posuit Sch., sed nihil deesse videtur, ὁ μὲν — οὕτω del. Kays. || **55,** 2 ἀπογραφῶν Bake] γραφῶν. || **57,** 2 δικαίως addidi cum R. || δὶς add. Dryander, coll. § 91 et 12, 37, σφόδρα R.

*φεῖσι τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην ἐκεῖνον κατα-
στήσας;*
58 *Ἀνόμοιος δέ μοι δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ Χολλήδῃ,
ὃς ἐγγυητὴς τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα παρασκευάσας
Μουνιχίασιν ἕτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ τούτου. καὶ τό γ' ἐπ'
ἐκεῖνον εἶναι ἐσώθης, καὶ οὔτ' ἂν Ἀθηναίων οὐδέν᾽ ἀπώλεσας
59 οὔτ' ἂν αὐτὸς σὺ εἰς τοιούτους κινδύνους κατέστης· νῦν δὲ καὶ
τὸν σωτῆρα τὸν σαυτοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι, καὶ ἀπογράψας
⟨ἀπέκτεινας⟩ καὶ ἐκεῖνον καὶ τοὺς ἄλλους ἐγγυητάς. Τοῦτον
μέντοι ὥς οὐ καθαρῶς Ἀθηναῖον ὄντα ἐβούλοντό τινες βασανι-
σθῆναι, καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπείθουσι ψηφί-
ζεσθαι.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

60 *Μετὰ τοῦτο τοίνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ πράττοντες
τότε τὰ πράγματα ἐδέοντ' αὐτοῦ κατειπεῖν καὶ σῴζεσθαι, καὶ
μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ ἔσχατα παθεῖν. Ὁ
δ' οὐκ ἔφη οὐδέποτε· οὕτω χρηστὸς ἦν καὶ περὶ τοὺς δεδεμέ-
νους καὶ περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, ὥσθ' εἵλετο μᾶλλον
61 ἀποθανεῖν ἢ κατειπεῖν καὶ ἀδίκως τινὰς ἀπολέσαι. Ἐκεῖνος μὲν
τοίνυν [καὶ] ὑπὸ σοῦ ἀπολλύμενος τοιουτοσὶ ἐγένετο [καὶ Ξε-
νοφῶν ὁ στρεβλωθεὶς καὶ Ἱππίας ὁ Θάσιος]. σὺ δ' οὐδὲν τοῖς
ἀνδράσιν ἐκείνοις συνειδώς, πεισθεὶς δ' ὡς σύ γ', ἐὰν ἐκεῖνοι
ἀπόλωνται, μεθέξεις τῆς ⟨τό⟩τε πολιτείας καθισταμένης, ἀπέ-
γραφες καὶ ἀπέκτεινες Ἀθηναίων πολλοὺς κἀγαθούς.
62 Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδεῖξαι οἵων ἀνδρῶν
ὑπ' Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. Εἰ μὲν ⟨οὖν⟩ οὐ πολλοὶ ἦσαν,
καθ' ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἠκούετε, νῦν δὲ συλλήβδην περὶ
πάντων. Οἱ μὲν γὰρ στρατηγήσαντες ὑμῖν πολλάκις μείζω τὴν
πόλιν τοῖς διαδεχομένοις στρατηγοῖς παρέδοσαν· οἱ δ' ἑτέρας*

58, 1 *χολλίδῃ* X, *χολλείδῃ* Sch. Vid. Meisterh. p. 29. || 4 *εἶναι* om. Priscianus 367 H. || **59**, 3 *ἀπέκτεινας* add. Iac. Cob. Sch.; sequentia — *ἐγγυητὰς* del. Geb. || **60**, 5 *τὸν* Fuhr.] *τῶν*. || **61**, 2 expunxi *καὶ*, sed fortasse tria sqq. vocabula non magis genuina sunt, pro *καὶ* R. *καὶ αὐτός*, Kays. *ὁ*, Weidn. *κακῶς* corr. || 2, 3 seclusit Dobr. || 4 *σύγε, ἄν*. || 5 *τότε* M.] *τε*. || 6 *ἀπέκτεινες* Weidn.] *-νας*. || **62**, 2 *οὖν* add. C (om. Sch.). || *οὐ*] *μὴ* Geb., sed *οὐ πολλοὶ* = *ὀλίγοι* ferri potest, ut § 76 *ἐὰν δ' οὐ φάσκῃ*. || 5 *παρέδοσαν* Frn.] *παρεδίδοσαν*.

*μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχή-
σαντες οὐδεπώποθ' ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον.
Οἱ δ' αὐτῶν περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέ- 63
κτεινεν ὠμῶς καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἡ δὲ τύχη καὶ
ὁ δαίμων περιεποίησε — φυγόντες [γὰρ] ἐνθένδε καὶ [οὐ συλ-
ληφθέντες δὲ οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κρίσιν] κατελθόντες ἀπὸ
Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες.
Τούτους μέντοι τοιούτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, 64
τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε, τίς ὢν αὐτός; δεῖ γὰρ
ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δούλων ἐστίν, ἵν' εἰδῆθ' οἷος
ὢν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο. Τούτῳ μὲν γὰρ πατὴρ ἦν Εὐμάρης, ἐγέ-
νετο δ' ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους. Καί
μοι ἀνάβητε μάρτυρες.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

*[Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσα κακὰ καὶ αἰσχρὰ 65
καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετήδευται, πολὺ ἂν
εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας
ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο ἢ γραφὰς ⟨ὅσας⟩ ἐγράφετο ἢ ἀπο-
γραφὰς ἀπέγραφεν, οὐδέν με δεῖ καθ' ἕκαστον λέγειν· συλ-
λήβδην γὰρ ὑμεῖς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν τῷ δικα-*
36 *στηρίῳ συκοφαντίας | αὐτοῦ κατέγνωτε καὶ ὤφλησεν ὑμῖν μυρίας
δραχμάς, ὥστε τοῦτο μὲν ἱκανῶς ὑφ' ὑμῶν ἁπάντων μεμαρ- 66
τύρηται. γυναῖκας τοίνυν τῶν πολιτῶν τοιοῦτος ὢν μοιχεύειν
καὶ διαφθείρειν ἐλευθέρας ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοιχός·
καὶ τούτου θάνατος ἡ ζημία ἐστίν. Ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρ-
τυρας κάλει.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.]

*Ἦσαν τοίνυν οὗτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, τέτταρες ἀδελφοί. 67
Τούτων εἷς μὲν ὁ πρεσβύτατος ἐν Σικελίᾳ παραφρυκτωρευό-
μενος τοῖς πολεμίοις ληφθεὶς ὑπὸ Λαμάχου ἀπετυμπανίσθη· ὁ*

63, 1 olim scribebam et mecum Rauch. *περιγίγνονται σωθέντες*, nunc sequor Fuhrium, qui anacoluthum esse sensit. || 2 *ὠμῶς*] *ὁμοίως* Lipsius. || 3; 4 del. Kays. (*γε* pro *δὲ* Sch.). || **65** et **66** del. Ham. Sch. et plerique edd. praeter Cob. (Hartm.). || **65**, 1 *πολλὰ*] *πάντα* Iac. Bekk., *τἆλλα* Cob. || 4 *ὅσας* del. R. || 7 *ὦφλεν* Sauppe, sed *ὤφλησεν* fort. est interpolatoris. || **66**, 5 L. scripsisset *μ. μοι κάλει*, quod coni. Weidn. || **67**, 2 *πρεσβύτατος* Bake] *-τερος*.

αὐτὸν καὶ μὴ ἑκόντα μηνύειν, ὅπως πιστότερ' ἃ μηνύοι φαί-
νοιτο· ὡς δ' ἑκὼν ἐμήνυσε, καὶ ὑμᾶς οἶμαι ἐκ τῶν πεπραγ-
μένων αἰσθήσεσθαι. Εἰσπέμπουσι γὰρ εἰς τὴν βουλὴν [τὴν πρὸ
τῶν τριάκοντα βουλεύουσαν] Θεόκριτον τὸν τοῦ Ἐλαφοστίκτου
καλούμενον· ὁ δὲ Θεόκριτος οὗτος ἑταῖρος ἦν τῷ Ἀγοράτῳ καὶ
20 ἐπιτήδειος. ἡ δὲ βουλὴ [πρὸ τῶν τριάκοντα βουλεύουσα] διέ-
φθαρτο καὶ ὀλιγαρχίας ἐπεθύμει ὡς οἷόν τε μάλιστα. Τεκμήριον
δέ· οἱ γὰρ πολλοὶ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς τὴν ὑστέραν βουλὴν
[ἐπὶ τῶν τριάκοντα] ἐβούλευον. Τοῦ δ' ἕνεκα ταῦτα λέγω ὑμῖν;
Ἵν' εἰδῆθ' ὅτι τὰ ψηφίσματα ⟨τὰ⟩ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς οὐκ
ἐπ' εὐνοίᾳ τῇ ὑμετέρᾳ ἀλλ' ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου τοῦ ὑμε-
τέρου ἅπαντα ἐγένετο, καὶ ὡς τοιούτοις οὖσιν αὐτοῖς τὸν νοῦν
21 προσέχητε. Εἰσελθὼν δ' εἰς ταύτην τὴν βουλὴν ἐν ἀπορρήτῳ
Θεόκριτος μηνύει ὅτι συλλέγονταί τινες ἐναντιωσόμενοι τοῖς
τότε καθισταμένοις πράγμασιν. Τὰ μὲν οὖν ὀνόματα οὐκ ἔφη
αὐτῶν ἐρεῖν καθ' ἕκαστον· ὅρκους τε γὰρ ὀμωμοκέναι τοὺς
αὐτοὺς ἐκείνοις καὶ εἶναι ἑτέρους οἳ ἐροῦσι τὰ ὀνόματα, αὐτὸς
22 δ' οὐκ ἄν ποτε ποιῆσαι ταῦτα. Καίτοι εἰ μὴ ἐκ παρασκευῆς
ἐμηνύετο, πῶς οὐκ ἂν ἠνάγκασεν ἡ βουλὴ εἰπεῖν τὰ ὀνόματα
Θεόκριτον καὶ μὴ ἀνώνυμον τὴν μήνυσιν ποιήσασθαι; νυνὶ δὲ
τουτὶ τὸ ψήφισμα ψηφίζεται.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

23 Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη, κατέρχονται ἐπὶ
τὸν Ἀγόρατον εἰς τὸν Πειραιᾶ οἱ αἱρεθέντες τῶν βουλευτῶν,
καὶ περιτυχόντες αὐτῷ ἐν ἀγορᾷ ἐζήτουν ἄγειν. Παραγενόμενος
δὲ Νικίας καὶ Νικομένης καὶ ἄλλοι τινές, ὁρῶντες τὰ πράγ-
ματα οὐχ οἷα βέλτιστα ἐν τῇ πόλει | ὄντα, ἄγειν μὲν τὸν Ἀγό- 132
ρατον οὐκ ἔφασαν προήσεσθαι, ἀφῃροῦντο δὲ καὶ ἠγγυῶντο
24 [καὶ ὡμολόγουν] παρέξειν εἰς τὴν βουλήν. Γραψάμενοι δ' οἱ

19, 2 sic Müller pro *πιστότερα ὑμῖν ὑποφαίνοιτο*, olim Frn. *πιστοτέρα ἡ μήνυσις φ.*, Kays. *οὕτω φ.* || 4 *εἰσπέμπουσι* Dobr.] *ἐκπ.* Sluiter del. emblema. || **20**, 1 cum Iacobsio et Fritschio expunxi, vulgo *ἡ* ⟨om. X⟩ *πρὸ τ. τ. β.* || 2 *οἷόν τε* Ham.] *ἴστε.* || 3 *πολλοὶ* ⟨*οἱ*⟩ Sch. An ⟨*τῶν*⟩? || 4 delevi cum Dobr., ⟨*τὴν*⟩ *ἐπὶ* R. et vulgo. || 5 *τὰ* add. Bekk. || 7 *ἐγένετο* Markl.] *ἐλέγετο.* || **22**, 4 *τουτὶ* ego] *τοῦτο.* Cf. § 55. 59. || **23**, 2 *αἱρεθέντες* R.] *διαιρ.* Weidn. *δέκα αἱρ.* || 7 del. Halb. || *παρέξειν*] *παράξειν* Sch. e Cobeti, quam postea repudiavit, coni.; Frohb. cft. or. 23, 9. Xen. Hell. VII 4, 38,

*βουλευταὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγγυωμένων [καὶ κωλυόντων], ἀπι-
όντες ᾤχοντ' εἰς ἄστυ. Ὁ δ' Ἀγόρατος καὶ οἱ ἐγγυηταὶ καθί-
ζουσιν ἐπὶ τὸν βωμὸν Μουνιχίασιν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖ ἦσαν, ἐβου-
λεύοντο τί χρὴ ποιεῖν. ἐδόκει οὖν τοῖς ἐγγυηταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις
ἅπασιν ἐκποδὼν ποιήσασθαι τὸν Ἀγόρατον ὡς τάχιστα, καὶ* 25
*παρορμίσαντες δύο πλοῖα [Μουνυχίασιν] ἐδέοντ' αὐτοῦ παντὶ
τρόπῳ ἀπελθεῖν Ἀθήνηθεν, καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συνεκπλεύσεσθαι,
ἕως τὰ πράγματα κατασταίη, λέγοντες ὅτι, εἰ κομισθείη εἰς
τὴν βουλήν, βασανιζόμενος ἴσως ἀναγκασθήσεται ὀνόματα εἰπεῖν
Ἀθηναίων ὧν ἂν ὑποβάλωσιν οἱ βουλόμενοι κακόν τι ἐν τῇ
πόλει ἐργάζεσθαι. Ταῦτ' ἐκείνων δεομένων [καὶ παρασκευασάν-* 26
*των πλοῖα καὶ αὐτῶν ἑτοίμων ὄντων συνεκπλεῖν], οὐκ ἠθέλησε
πείθεσθαι αὐτοῖς Ἀγόρατος οὑτοσί. Καίτοι, ὦ Ἀγόρατε, εἰ μή
τί σοι ἦν παρεσκευασμένον ᾧ ἐπίστευες μηδὲν κακὸν πείσεσθαι,
πῶς οὐκ ἂν ᾤχου καὶ πλοίων παρεσκευασμένων καὶ τῶν ἐγ-
γυητῶν ἑτοίμων ὄντων σοι συνεκπλεῖν; Ἔτι γὰρ οἷόν τέ σοι
ἦν, καὶ οὔπω ἡ βουλή σου ἐκράτει. Ἀλλὰ μὲν δὴ οὐχ ὅμοιά* 27
*γε σοὶ καὶ ἐκείνοις ὑπῆρχεν. Πρῶτον μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἦσαν
ὥστ' οὐκ ἐδέδισαν βασανισθῆναι· ἔπειτα πατρίδα σφετέραν
αὐτῶν καταλιπόντες ἕτοιμοι ἦσαν συνεκπλεῖν μετὰ σοῦ, ἡγησά-
μενοι ταῦτα μᾶλλον λυσιτελεῖν ἢ τῶν πολιτῶν πολλοὺς καὶ
ἀγαθοὺς ὑπὸ σοῦ ἀδίκως ἀπολέσθαι. Σοὶ δὲ πρῶτον μὲν κίν-
δυνος ἦν βασανισθῆναι ὑπομείναντι, ἔπειτ' οὐ πατρίδα ἂν σαυ-* 28
*τοῦ κατέλιπες. ὥστ' ἐκ παντὸς τρόπου σοὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνοις
ἐκπλεῦσαι συνέφερεν, εἰ μή τι ἦν ᾧ ἐπίστευες. Νῦν δ' ἄκων
μὲν προσποιῇ, ἑκὼν δὲ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς Ἀθηναίων ἀπέ-
κτεινας. ὡς δὲ παρεσκευάσθη ἅπανθ' ἃ ἐγὼ λέγω, καὶ μάρ-
τυρές εἰσι καὶ αὐτὸ τὸ ψήφισμα σοῦ τὸ τῆς βουλῆς καταμαρ-
τυρήσει.*

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩ ΨΗΦΙΣΜΑ.

Sauppe Aesch. II 117, al. || **24,** 2 *καὶ κωλ.* del. Halb., *διακωλ.* Weidn. || 4 *ἐκεῖ ἦσαν* (pro *ἐκίνησαν* Sch. cum T.)] *ἱκετηρίαν ἔθεσαν* Weidn. *ἐκάθισαν* C. || **25,** 2 del. Dobr. || 3 *συνεκπλεύσεσθαι* Cob.] *-εῖσθαι.* Cf. Walter, Class. Rev. 1894, 17 sqq. || **26,** 2 *τὰ πλοῖα* et mox *τῶν πλοίων* Weidn. Sed inclusa suspecta mihi cum Halb. Cf. § 26, 5. 52. || 4 *ᾧ* Hirsch.] *καί,* Weidn. *ᾧ καί.* || **27,** 3 *ἐδέδισαν* Cob.] *ἐδεδίεσαν.* || **28** *ΜΑΡΤΥΡΕΣ* addidit Markl.

29 Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμ' ἐψηφίσθη καὶ ἦλθον οἱ ἐκ τῆς βουλῆς Μουνιχίαζε, ἑκὼν ἀνέστη Ἀγόρατος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ·
30 καίτοι νῦν γε βίᾳ φησὶν ἀφαιρεθῆναι. Ἐπειδὴ δ' εἰς τὴν βουλὴν ἐκομίσθη, ἀπογράφει [Ἀγόρατος] πρῶτον μὲν τῶν αὑτοῦ ἐγγυητῶν τὰ ὀνόματα, ἔπειτα τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλων τινῶν πολιτῶν· ἡ δ' ἀρχὴ αὕτη τοῦ παντὸς κακοῦ ἐγένετο. Ὡς δ' ἀπέγραψε τὰ ὀνόματα, οἶμαι μὲν καὶ αὐτὸν ὁμολογήσειν· εἰ δὲ μή, ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγὼ αὐτὸν ἐξελέγξω. Ἀπόκριναι δή μοι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

31 Ἐβούλοντο τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτι πλειόνων αὐτὸν τὰ ὀνόματ' ἀπογράψαι· οὕτω σφόδρ' ἔρρωτο ἡ βουλὴ κακόν τι ἐργάζεσθαι. †αὐτὸς οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς ἅπαντα τἀληθῆ πω κατηγορηκέναι. Τούτους μὲν οὖν ἅπαντας ἑκὼν ἀπογράφει, οὐδεμιᾶς αὐτῷ ἀνάγκης οὔσης. [μετὰ τοῦτο προσαπογράφει
32 ἑτέρους τῶν πολιτῶν.] Ἐπειδὴ δ' ἡ ἐκκλησία Μουνιχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγίγνετο, οὕτω σφόδρα τινὲς ἐπεμελοῦντο ὅπως καὶ ἐν τῷ δήμῳ περὶ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων μήνυσις γένοιτο (περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀπέχρη ἡ ἐν τῇ βουλῇ [μήνυσις] μόνη γεγενημένη), ὥστε καὶ ἐκεῖ ⟨τοῦτον⟩ παράγουσιν εἰς τὸν δῆμον. Καί μοι ἀπόκριναι, ὦ Ἀγόρατε· — ἀλλ' οἶμαί σ' ἔξαρνον γενήσεσθαι ἃ ἐναντίον Ἀθηναίων ἁπάντων ἐποίησας.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

30, 2 *ἐκομίσθη* Markl.] *ἐκομίσθησαν.* || *Ἀγόρατος* olim delevi. || **31**, 3, 4 verba molestissima, sive corrupta sunt sive interpolata. || *αὐτὸν* X, *αὐτὸς δὲ* vulg., *καὶ αὐτὸς* Sauppe, Sch. Cob., *καὶ οὗτος* Rauch., *οὗτος γὰρ* Frohb. Parenthesin habebat verba *οὕτω — ἐργάζεσθαι* Sauppe, quae tamen importune divellunt utramque sententiam. Mox autem, quia *μηνυτὴς* non *κατήγορος* erat Ag., cum Cob. *κατειρηκέναι* expectes, sed ita abesse debebat *τἀληθῆ*, ut *ἅπαντα τὰ ὀνόματα* intelligeretur. Expectabam fere: *ἐβούλοντο — ἀπογράψαι, ὡς οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς ἅπαντά πω κατειρηκέναι· οὕτω — ἐργάζεσθαι. Τούτους κτέ.* || 5, 6 del. Dobr. || **32**, 5 *μόνη* Sauppe] *μήνυσις μὲν ἡ* X, quae cum Bremio del. Sch. Cob. Totam parenthesin del. Poppelreuter. || *τοῦτον* addidi olim, *αὐτὸν* alii post *παράγουσιν.* || 6 *ἀλλ' ⟨οὐκ⟩ οἶμαι* Sch., *οὐ γὰρ οἶμαι* C, *οὐ γὰρ ⟨ἂν⟩ οἶμαι* R. Cob. Cf. Thalh. || 7 *γενήσεσθαι* Markl.] *γενέσθαι* X. *⟨ἂν⟩ γεν.* Sch.

τῶν]· οὐ γὰρ ἔφη δεῖν ἀνδροφόνον αὐτὸν ὄντα συμπέμπειν τὴν πομπὴν τῇ Ἀθηνᾷ. Τούτῳ τῷ τρόπῳ ὑπ' Αἰσίμου ἀπηλάθη. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τούτῳ τῷ τρόπῳ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐπὶ Φυλῇ καὶ ἐν 82
*Πειραιεῖ πρὸς τοὺς πολίτας διέκειτο [οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ διελέγετο
ὡς ἀνδροφόνῳ ὄντι, τοῦ τε μὴ ἀποθανεῖν Ἄνυτος ἐγένετο αὐτῷ
αἴτιος]. ἐὰν οὖν τῇ ἐπὶ Φυλὴν ὁδῷ ἀπολογίᾳ χρῆται, ὑπολαμβάνειν χρὴ εἰ Ἄνυτος αὐτῷ ἐγένετ' αἴτιος ⟨τοῦ⟩ μὴ ἀποθανεῖν
ἑτοίμων ὄντων τιμωρεῖσθαι, καὶ ἔρριψεν αὐτοῦ Αἴσιμος τὴν
ἀσπίδα καὶ οὐκ εἴα [μετὰ τῶν πολιτῶν] συμπέμπειν τὴν πομπήν[, καὶ εἴ τις αὐτὸν ταξίαρχος εἰς τάξιν τινὰ κατέταξε].*

Μήτ' οὖν ταῦτ' αὐτοῦ ἀποδέχεσθε, μήτ' ἐὰν λέγῃ ὅτι πολλῷ 83
*χρόνῳ ὕστερον τιμωρούμεθα. Οὐ γὰρ οἶμαι οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι, ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἴτ'
εὐθὺς εἴτε χρόνῳ τίς ⟨τινα⟩ τιμωρεῖται, τοῦτον δεῖν ἀποδεικνύναι ὡς οὐ πεποίηκε περὶ ὧν ἐστιν ἡ αἰτία. Οὗτος τοίνυν* 84
*τοῦτ' ἀποφαινέτω, ἢ ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν ἐκείνους ἢ ὡς δικαίως,
κακόν τι ποιοῦντας τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων. Εἰ δὲ πάλαι
δέον τιμωρεῖσθαι ὕστερον ἡμεῖς τιμωρούμεθα, τὸν χρόνον
κερδαίνει ὃν ἔζη οὐ προσῆκον αὐτῷ, οἱ δ' ἄνδρες ὑπὸ τούτου
οὐδὲν ἧττον τεθνήκασιν.*

Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ ⟨τούτῳ⟩ διισχυρίζεσθαι, ὅτι „ἐπ' αὐτο- 85
*φώρῳ" τῇ ἀπαγωγῇ ⟨προσ⟩γέγραπται, πάντων, ἐγὼ οἶμαι,
εὐηθέστατα· ὡς εἰ μὲν τὸ „ἐπ' αὐτοφώρῳ" μὴ προσεγέγραπτο,*
138 *ἔνοχος ⟨ἂν⟩ ὢν τῇ ἀπαγωγῇ· διότι δὲ τοῦτο | προσγέγραπται,
ῥᾳστώνην τιν' οἴεται αὐτῷ εἶναι. Τοῦτο δ' οὐδὲν ἄλλ' ὡς ἔοικεν,
ἢ ὁμολογεῖν ἀποκτεῖναι ⟨μέν⟩, μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ δέ, καὶ περὶ*

82, 2—4 del. Dobr. || 5 *τοῦ* (quod legit interpolator) add. M. Cob. Ceterum nudus infinitivus non est soloecus. || 7 del. Sauppe. || *συμπέμπειν* ex § 81 Fuhr.] *πέμπειν.* || 8 del. Halb. Cf. 79 extr. || **83,** 1 *μήτε ἂν.* || 4 *τινα* cum Kaysero hic, ubi facilius perire potuit, inserere malui quam post *τιμωρεῖται* cum Rauch. || **84,** 3 *τὸν* Fuhr.] *τῶν.* || **85,** 1 *τούτῳ* add. Kays. || *ἰσχυρίζεσθαι* idem. || 2 ⟨*ὃ*⟩ *πάντων* vulgo cum C. || 3 *εὐηθέστατα* Weidn.] *-τατον.* || *προσγέγραπται* Halb.] *ἐπιγ.* || 4 *ἂν* olim addidi. || 5 *οὐδὲν ἄλλ' ὡς* Geb] *οὐδενὶ ἄλλῳ.* || 6 *μὲν* add. Dobr.

ὥστ᾽ ἐκ τίνος τρόπου ἔμελλέ τις αὐτῶν σωθήσεσθαι; ἑνὶ δὲ
38 *λόγῳ, ὅσοι εἰς τὸ βουλευτήριον [ἐπὶ τῶν τριάκοντα] εἰσῆλθον*
κριθησόμενοι, ἁπάντων θάνατος κατεγιγνώσκετο καὶ οὐδενὸς
ἀπεψηφίσαντο, πλὴν Ἀγοράτου τουτουΐ· τοῦτον δ᾽ ἀφεῖσαν ὡς
εὐεργέτην ὄντα· ἵνα δ᾽ εἰδῆτε ὡς πολλοὶ ὑπὸ τούτου τεθνᾶσι,
βούλομαι ὑμῖν τὰ ὀνόματ᾽ αὐτῶν ἀναγνῶναι.

ΟΝΟΜΑΤΑ.

39 *Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, θάνατος αὐτῶν κατεγνώ-*
σθη καὶ ἔδει αὐτοὺς ἀποθνήσκειν, μεταπέμπονται εἰς τὸ δεσμω-
τήριον ὃ μὲν ἀδελφήν, ὃ δὲ μητέρα, ὃ δὲ γυναῖκα, ὃ δ᾽ ἥ τις
ἦν ἑκάστῳ αὐτῶν προσήκουσα, ἵνα τὰ ὕστατ᾽ ἀσπασάμενοι τοὺς
40 *αὐτῶν οὕτω τὸν βίον τελευτήσειαν. Καὶ δὴ καὶ Διονυσόδωρος*
μεταπέμπεται τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν [εἰς τὸ δεσμωτήριον], γυ-
ναῖκα ἑαυτοῦ οὖσαν. Πυθομένη δ᾽ ἐκείνη ἀφικνεῖται, μέλαν τε
ἱμάτιον ἠμφιεσμένη, . . . ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τοι-
41 *αύτῃ συμφορᾷ κεχρημένῳ. Ἐναντίον δὲ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς*
Διονυσόδωρος τά τ᾽ οἰκεῖα [τὰ αὑτοῦ] διέθετο ὅπως αὐτῷ
ἐδόκει, καὶ περὶ Ἀγοράτου τουτουὶ ἔλεγεν ὅτι αἴτιος ἦν τοῦ
θανάτου, καὶ ἐπέσκηπτεν ἐμοὶ καὶ Διονυσίῳ τουτῳί, τῷ ἀδελφῷ
τῷ αὑτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις πᾶσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὑτοῦ Ἀγόρατον·
42 *καὶ τῇ γυναικὶ τῇ αὑτοῦ ἐπέσκηπτε, νομίζων αὐτὴν κυεῖν ἐξ*
αὑτοῦ, ἐὰν γένηται αὐτῇ ⟨ἄρρεν⟩ παιδίον, φράζειν τῷ γενο-
μένῳ ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀγόρατος ἀπέκτεινε, καὶ κελεύειν
τιμωρεῖν ὑπὲρ αὑτοῦ [ὡς φονέα ὄντα]. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω,
μάρτυρας τούτων παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 *Οὗτοι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπ᾽ Ἀγοράτου ἀπο-*
γραφέντες ἀπέθανον· ἐπειδὴ δὲ τούτους ἐκποδὼν ἐποιήσανθ᾽

38, 1 del. Sauppe. || **40,** 2 in proecd. repetita ex § 39 delevi. || 4 lacunam alii aliter explent: *καὶ δακρύουσα* vel *πενθοῦσα* R, *καὶ κλάουσα* Fuhr, *καὶ ἀποκειραμένη* Kays., *καὶ κεκαρμένη* Müll. || **41,** 2 *τὰ αὑτοῦ* (*αὐτοῦ* X, *ἑαυτοῦ* C) glossema videtur. Cf. or. 20, 27, 14, 4. 25, 1. Sic *τὰ ἴδια* 16, 10. 12, 2. 19, 18. || **42,** 2 *γίγνηται* Weidn. Fuhr. Cur.? || *ἄρρεν* add. Halb. In proecd. cum Ham. dedi *αὐτῷ ἀνδρὶ γενομένῳ*, Halb. delens *τῷ γενομένῳ*, substituit *τούτῳ*. || 5 emblema ibidem delevi. || **43,** 2 *ἐπειδὴ* Fuhr.] *ἐπεί*.

οἱ τριάκοντα, σχεδὸν οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὡς πολλὰ καὶ
δεινὰ μετὰ ταῦτα τῇ πόλει ἐγένετο· ὧν οὗτος ἁπάντων αἴτιός
ἐστιν, ἀποκτείνας ἐκείνους. Ἀνιῶμαι μὲν οὖν ὑπομιμνήσκων
τὰς γεγενημένας συμφορὰς τῇ πόλει, ἀνάγκη δ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες 44
δικασταί, ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ἵν' εἰδῆθ' ὡς σφόδρα ὑμῖν
ἐλεεῖν προσήκει Ἀγόρατον. Ἴστε μὲν γὰρ τοὺς ἐκ Σαλαμῖνος
τῶν πολιτῶν κομισθέντας, οἷοι ἦσαν καὶ ὅσοι, καὶ οἵῳ ὀλέθρῳ
ὑπὸ τῶν τριάκοντ' ἀπώλοντο· ἴστε δὲ τοὺς ἐξ Ἐλευσῖνος, ὡς
πολλοὶ ταὐτῇ συμφορᾷ ἐχρήσαντο· μέμνησθε δὲ καὶ τοὺς ἐνθάδε
διὰ τὰς ἰδίας ἔχθρας ἀπαγομένους εἰς τὸ δεσμωτήριον· οἳ 45
οὐδὲν κακὸν τὴν πόλιν ποιήσαντες ἠναγκάζοντο αἰσχίστῳ καὶ
ἀκλεεστάτῳ ὀλέθρῳ ἀπόλλυσθαι, οἳ μὲν γονέας [σφετέρους
αὐτῶν] πρεσβύτας καταλείποντες, οἳ ἤλπιζον ὑπὸ τῶν σφετέρων
αὐτῶν παίδων γηροτροφηθέντες, ἐπειδὴ τελευτήσειαν τὸν βίον,
34 *ταφήσεσθαι, | οἳ δ' ἀδελφὰς ἀνεκδότους, οἳ δὲ παῖδας μικροὺς*
πολλῆς ἔτι θεραπείας δεομένους· οὕς, ὦ ἄνδρες δικασταί, 46
ποίαν τιν' οἴεσθε γνώμην περὶ τούτου ἔχειν, ἢ ποίαν τιν' ἂν
ψῆφον θέσθαι, εἰ ἐπ' ἐκείνοις γένοιτο, ἀποστερηθέντας διὰ
τοῦτον τῶν ἡδίστων; Ἔτι δὲ τὰ τείχη ὡς κατεσκάφη, καὶ αἱ
νῆες τοῖς πολεμίοις παρεδόθησαν, καὶ ⟨τὰ⟩ νεώρια καθῃρέθη,
καὶ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀκρόπολιν ὑμῶν εἶχον, καὶ ἡ δύναμις
ἅπασα τῆς πόλεως παρελύθη, ὥστε μηδὲν διαφέρειν τῆς ἐλαχί-
στης πόλεως τὴν πόλιν. πρὸς δὲ τούτοις τὰς ἰδίας ⟨οὐσίας⟩ 47
ἀπωλέσατε, καὶ τὸ τελευταῖον συλλήβδην ἅπαντες ὑπὸ τῶν
τριάκοντα ἐκ τῆς πατρίδος ἐξηλάθητε. Ταῦτ' ἐκεῖνοι οἱ ἀγαθοὶ
ἄνδρες αἰσθόμενοι οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψειν τὴν εἰρήνην, ὦ ἄνδρες
δικασταί, ποιήσασθαι· οὓς σύ, Ἀγόρατε, βουλομένους ἀγαθόν 48
τι πρᾶξαι τῇ πόλει ἀπέκτεινας, μηνύσας αὐτοὺς [τῇ πόλει] ἐπι-
βουλεύειν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, καὶ αἴτιος εἶ ἁπάντων τῇ
πόλει τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων. Νῦν οὖν μνησθέντες καὶ

44, 6 *ταὐτῇ* Westerm.] *ταύτῃ τῇ*. || **45**, 3, 4 del. Dobr. || **46**, 4 *ὡς* del. Rauch., *ὠμῶς* scr. Weidn., ego coni. *ὅλα*, coll. § 14, Sch. *ἴστε δὲ — ὡς*, Geb. *ἔτι δ' ἴστε — καὶ ὡς αἱ νῆες*. Mente repetendum *μέμνησθε* ex § 44 putat Thalheim, coll. § 48 *νῦν μὲν οὖν μνησθέντες*. || 5 *τὰ* om. X. || **47**, 1 *οὐσίας* om. XC, *οἰκίας* suppl. Weidn., *τὰ ἴδια* corr. Foertsch. || 4 *ἐπιτρέψειν* Dobr.] *-ψαι*. || **48**, 2 *τῇ πόλει* del. Iac. *τῷ πλ. τ. ὑ.* Schott. Cob. Difficilis optio, sed propter sequens *τῇ πόλει* illud praetuli.

τῶν ἰδίων ἕκαστος δυστυχημάτων καὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως,
τιμωρεῖσθε τὸν αἴτιον τούτων.
49 *Θαυμάζω δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅ τί ποτε τολμήσει*
πρὸς ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀποδεῖξαι ὡς οὐ
κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων οὐδ' αἴτιος αὐτοῖς ἐστι τοῦ
50 *θανάτου, ὃ οὐκ ἂν δύναιτ' οὐδέποτε [ἀποδεῖξαι]. Πρῶτον μὲν*
γὰρ τὰ ψηφίσματ' αὐτοῦ τὰ ἐκ τῆς βουλῆς καὶ ⟨τὸ⟩ τοῦ δήμου
καταμαρτυρεῖ, διαρρήδην ἀγορεύοντα περὶ ὧν Ἀγόρατος κατεί-
ρηκεν· ἔπειθ' ἡ κρίσις, ἣν ἐκρίθη ἐπὶ τῶν τριάκοντα καὶ ἀφείθη,
διαρρήδην λέγει, „διότι" φησίν „ἔδοξε τἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι".
Καί μοι ἀνάγνωθι.

[ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.] ΓΝΩΣΙΣ. [ΓΡΑΦΑΙ.]

51 *Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀπέγραψεν, οὐδενὶ τρόπῳ δύναιτ' ἂν ἀπο-*
δεῖξαι· δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνυσε [ταῦτα] ἀποφαί-
νειν, ὁρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τῷ δήμῳ τῷ
ὑμετέρῳ πράττοντας. Οἴομαι δὲ τοῦτ' αὐτὸν οὐδ' ἂν ἐπιχει-
ρῆσαι ἀποδεικνύναι. Οὐ γὰρ δήπου, εἴ τι κακὸν τὸν δῆμον
τὸν Ἀθηναίων ἠργάσαντο, οἱ τριάκοντα, δεδιότες μὴ καταλυ-
θείη ἂν ὁ δῆμος, τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς
ἀπέκτειναν, ἀλλ' οἶμαι πολὺ τοὐναντίον τούτου.
52 *Ἀλλ' ἴσως φήσει ἄκων τοσαῦτα κακὰ ἐργάσασθαι. Ἐγὼ*
δ' οὐκ οἶμαι, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδ' ἐάν τις ὑμᾶς ὡς μά-
λιστ' ἄκων μεγάλα κακὰ ἐργάσηται, ὧν μὴ οἷόν τε γενέσθαι
ἐστὶν ὑπερβολήν, οὐ τούτου ἕνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνεσθαι.
Εἶτα δὲ κἀκείνων μέμνησθε, ὅτι ἐξῆν Ἀγοράτῳ τουτῳί, πρὶν
εἰς τὴν βουλὴν κομισθῆναι, ὅτ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐκάθητο
Μουνιχίασι, σωθῆναι· καὶ γὰρ πλοῖα παρεσκεύαστο καὶ οἱ
53 *ἐγγυηταὶ ἕτοιμοι ἦσαν συναπιέναι. Καίτοι εἰ ἐκείνοις ἐπίθου καὶ*
ἠθέλησας ἐκπλεῦσαι μετ' ἐκείνων, οὔτ' ἂν ἑκὼν οὔτ' ἄκων

49, 4 *ὅ*] *τὸ δ'* Geb., *τοῦτον δ'* Fuhr., *ἀλλὰ ταῦτ' οὐκ ἂν* Weidn. Cod. X *κἂν*, Vind. *ὃ οὐκ ἄν.* || *ἀποδεῖξαι* del. Sch. || **50**, 2 *τὸ* add. Frohb. || 7 *ψηφίσματα* del. Wecklein, *γραφαί* West. || **51**, 2 *ταῦτα* e Sch. coni. delevi. || 4 *οὐδ' ἂν* lectum ante *τοῦτο* transp. Hartm. || 6 *τῶν Ἀθ. εἰργάσαντο.* || 6, 7 *καταλυθείη ἂν* (Markl. pro *καταλυθείησαν*)] *ἂν* del. Cob. || 8 *τούτου* Bekk. || **52**, 5 *εἶτα δεῖ μεμνῆσθαι* (hoc X) Dobr., *μέμνησθε* T. Sch. Cob. al. || 7 ⟨*τὰ*⟩ *πλοῖα* Weidn. Cf. § 26.

τοσούτους Ἀθηναίων ἀπέκτεινας· νῦν δὲ πεισθεὶς ὑφ' ὧν τότε
ἐπείσθης, εἰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων τὰ ὀνόματα
μόνον εἴποις, μέγα τι ᾤου παρ' αὐτῶν διαπράξεσθαι. Οὔκουν
τούτου ἕνεκα δεῖ σε παρ' ἡμῶν συγγνώμης τινὸς τυχεῖν, ἐπεὶ
οὐδ' ἐκεῖνοι παρὰ σοῦ οὐδεμιᾶς ἔτυχον, οὓς σὺ ἀπέκτεινας.
Καὶ Ἱππίας μὲν ὁ Θάσιος καὶ Ξενοφῶν ὁ Καριδεύς, οἳ ἐπὶ 54
τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ τούτῳ ὑπὸ τῆς βουλῆς μετεπέμφθησαν, οὗτοι
μὲν ἀπέθανον, ὃ μὲν στρεβλωθείς [Ξενοφῶν], ὁ δ' Ἱππίας
οὕτω, διότι οὐκ ἄξιοι ἐδόκουν τοῖς τριάκοντα σωτηρίας εἶναι
(οὐδένα γὰρ Ἀθηναίων ἀπώλλυσαν)· Ἀγόρατος δ' ἀφείθη, διότι
ἐδόκει ἐκείνοις τὰ ἥδιστα πεποιηκέναι.

Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ εἰς Μενέστρατον ἀναφέρειν τι περὶ τῶν 55
⟨ἀπο⟩γραφῶν τούτων. τὸ δὲ τοῦ Μενεστράτου πρᾶγμα τοιοῦτον
ἐγένετο. Ὁ Μενέστρατος οὗτος ἀπεγράφη ὑπὸ τοῦ Ἀγοράτου
καὶ συλληφθεὶς ἐδέδετο· | Ἀγνόδωρος δ' ἦν Ἀμφιτροπαιεύς,
δημότης τοῦ Μενεστράτου, Κριτίου κηδεστὴς τοῦ τῶν τριάκοντα.
Οὗτος οὖν, ὅθ' ἡ ἐκκλησία Μουνιχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγίγνετο,
ἅμα μὲν βουλόμενος τὸν Μενέστρατον σωθῆναι, ἅμα δ' ὡς
πλείστους ἀπογραφέντας ἀπολέσθαι, παράγει αὐτὸν εἰς τὸν
δῆμον, καὶ εὑρίσκονται αὐτῷ κατὰ τὸ ψήφισμα τουτὶ ἄδειαν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο, μηνύει ὁ Μενέστρατος 56
καὶ προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν. Τοῦτον μέντοι οἱ μὲν
τριάκοντ' ἀφεῖσαν ὥσπερ Ἀγόρατον τουτονί, δόξαντα τἀληθῆ
εἰσαγγεῖλαι, ὑμεῖς δὲ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον λαβόντες ἐν δικα-
στηρίῳ ὡς ἀνδροφόνον ὄντα, θάνατον δικαίως καταψηφισά-
μενοι, τῷ δημίῳ παρέδοτε, καὶ ἀπετυμπανίσθη. Καίτοι εἰ 57
ἐκεῖνος ⟨δικαίως⟩ ἀπέθανεν, ἦ που Ἀγόρατός γε ⟨δὶς⟩ δικαίως
ἀποθανεῖται, ὅς γε τόν τε Μενέστρατον ἀπογράψας αἴτιος
ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ θανάτου, καὶ τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου ἀπογρα-

53, 5 *διαπράξεσθαι* M.] *-ασθαι*. || 7 *ἔτυχον ⟨ῥᾳστώνης⟩* Kays. || **54**, 3 *Ξενοφῶν* olim delevi, item Cob. || 4 *οὕτω*, *sine tormentis*. In C est quattuor litterarum lacuna, quare puncta posuit Sch., sed nihil deesse videtur, *ὁ μὲν — οὕτω* del. Kays. || **55**, 2 *ἀπογραφῶν* Bake] *γραφῶν*. || **57**, 2 *δικαίως* addidi cum R. || *δὶς* add. Dryander, coll. § 91 et 12, 37, *σφόδρα* R.

*φεῖσι τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην ἐκεῖνον κατα-
στήσας;*
58 *Ἀνόμοιος δέ μοι δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ Χολλήδῃ,
ὃς ἐγγυητὴς τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα παρασκευάσας
Μουνιχίασιν ἕτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ τούτου. καὶ τό γ' ἐπ'
ἐκεῖνον εἶναι ἐσώθης, καὶ οὔτ' ἂν Ἀθηναίων οὐδέν' ἀπώλεσας
59 οὔτ' ἂν αὐτὸς σὺ εἰς τοιούτους κινδύνους κατέστης· νῦν δὲ καὶ
τὸν σωτῆρα τὸν σαυτοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι, καὶ ἀπογράψας
⟨ἀπέκτεινας⟩ καὶ ἐκεῖνον καὶ τοὺς ἄλλους ἐγγυητάς. Τοῦτον
μέντοι ὡς οὐ καθαρῶς Ἀθηναῖον ὄντα ἐβούλοντό τινες βασανι-
σθῆναι, καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπείθουσι ψηφί-
ζεσθαι.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

60 *Μετὰ τοῦτο τοίνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ πράττοντες
τότε τὰ πράγματα ἐδέοντ' αὐτοῦ κατειπεῖν καὶ σῴζεσθαι, καὶ
μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ ἔσχατα παθεῖν. Ὁ
δ' οὐκ ἔφη οὐδέποτε· οὕτω χρηστὸς ἦν καὶ περὶ τοὺς δεδεμέ-
νους καὶ περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, ὥσθ' εἵλετο μᾶλλον
61 ἀποθανεῖν ἢ κατειπεῖν καὶ ἀδίκως τινὰς ἀπολέσαι. Ἐκεῖνος μὲν
τοίνυν [καὶ] ὑπὸ σοῦ ἀπολλύμενος τοιουτοσὶ ἐγένετο [καὶ Ξε-
νοφῶν ὁ στρεβλωθεὶς καὶ Ἱππίας ὁ Θάσιος]. σὺ δ' οὐδὲν τοῖς
ἀνδράσιν ἐκείνοις συνειδώς, πεισθεὶς δ' ὡς σύ γ', ἐὰν ἐκεῖνοι
ἀπόλωνται, μεθέξεις τῆς ⟨τό⟩τε πολιτείας καθισταμένης, ἀπέ-
γραφες καὶ ἀπέκτεινες Ἀθηναίων πολλοὺς κἀγαθούς.*
62 *Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδεῖξαι οἵων ἀνδρῶν
ὑπ' Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. Εἰ μὲν ⟨οὖν⟩ οὐ πολλοὶ ἦσαν,
καθ' ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἠκούετε, νῦν δὲ συλλήβδην περὶ
πάντων. Οἱ μὲν γὰρ στρατηγήσαντες ὑμῖν πολλάκις μείζω τὴν
πόλιν τοῖς διαδεχομένοις στρατηγοῖς παρέδοσαν· οἱ δ' ἑτέρας*

58, 1 *χολλίδῃ* X, *χολλείδῃ* Sch. Vid. Meisterh. p. 29. || 4 *εἶναι* om. Priscianus 367 H. || **59**, 3 *ἀπέκτεινας* add. Iac. Cob. Sch.; sequentia — *ἐγγυητάς* del. Geb. || **60**, 5 *τὸν* Fuhr.] *τῶν*. || **61**, 2 expunxi *καί*, sed fortasse tria sqq. vocabula non magis genuina sunt, pro *καὶ* R. *καὶ αὐτός*, Kays. *ὁ*, Weidn. *κακῶς* corr. || 2, 3 seclusit Dobr. || 4 *σύγε, ἄν*. || 5 *τότε* M.] *τε*. || 6 *ἀπέκτεινες* Weidn.] *-νας*. || **62**, 2 *οὖν* add. C (om. Sch.). || *οὐ*] *μὴ* Geb., sed *οὐ πολλοὶ* = *ὀλίγοι* ferri potest, ut § 76 *ἐὰν δ' οὐ φάσκῃ*. || 5 *παρέδοσαν* Frn.] *παρεδίδοσαν*.

μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχή-
σαντες οὐδεπώποθ᾽ ὑφ᾽ ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον.
Οἱ δ᾽ αὐτῶν περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέ- 63
κτεινεν ὠμῶς καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἡ δὲ τύχη καὶ
ὁ δαίμων περιεποίησε — φυγόντες [γὰρ] ἐνθένδε καὶ [οὐ συλ-
ληφθέντες δὲ οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κρίσιν] κατελθόντες ἀπὸ
Φυλῆς τιμῶνται ὑφ᾽ ὑμῶν ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες.

Τούτους μέντοι τοιούτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, 64
τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε, τίς ὢν αὐτός; δεῖ γὰρ
ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δούλων ἐστίν, ἵν᾽ εἰδῆθ᾽ οἷος
ὢν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο. Τούτῳ μὲν γὰρ πατὴρ ἦν Εὐμάρης, ἐγέ-
νετο δ᾽ ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους. Καί
μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

[Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσα κακὰ καὶ αἰσχρὰ 65
καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετήδευται, πολὺ ἂν
εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας
ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο ἢ γραφὰς ⟨ὅσας⟩ ἐγράφετο ἢ ἀπο-
γραφὰς ἀπέγραφεν, οὐδέν με δεῖ καθ᾽ ἕκαστον λέγειν· συλ-
λήβδην γὰρ ὑμεῖς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν τῷ δικα-
136 στηρίῳ συκοφαντίας | αὐτοῦ κατέγνωτε καὶ ὤφλησεν ὑμῖν μυρίας
δραχμάς, ὥστε τοῦτο μὲν ἱκανῶς ὑφ᾽ ὑμῶν ἁπάντων μεμαρ- 66
τύρηται. γυναῖκας τοίνυν τῶν πολιτῶν τοιοῦτος ὢν μοιχεύειν
καὶ διαφθείρειν ἐλευθέρας ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοιχός·
καὶ τούτου θάνατος ἡ ζημία ἐστίν. Ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρ-
τυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.]

Ἦσαν τοίνυν οὗτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, τέτταρες ἀδελφοί. 67
Τούτων εἷς μὲν ὁ πρεσβύτατος ἐν Σικελίᾳ παραφρυκτωρευό-
μενος τοῖς πολεμίοις ληφθεὶς ὑπὸ Λαμάχου ἀπετυμπανίσθη· ὁ

63, 1 olim scribebam et mecum Rauch. περιγίγνονται σωθέντες, nunc sequor Fuhrium, qui anacoluthum esse sensit. || 2 ὠμῶς] ὁμοίως Lipsius. || 3; 4 del. Kays. (γε pro δὲ Sch.). || **65** et **66** del. Ham. Sch. et plerique edd. praeter Cob. (Hartm.). || **65,** 1 πολλὰ] πάντα Iac. Bekk., τἄλλα Cob. || 4 ὅσας del. R. || 7 ὦφλεν Sauppe, sed ὤφλησεν fort. est interpolatoris. || **66,** 5 L. scripsisset μ. μοι κάλει, quod coni. Weidn. || **67,** 2 πρεσβύτατος Bake] -τερος.

δ' ἕτερος εἰς Κόρινθον μὲν ἐντευθενὶ ἀνδράποδον ἐξήγαγεν,
ἐκεῖθεν δὲ παιδίσκην αὖθις ἐξάγων ἁλίσκεται, καὶ ἐν τῷ δεσ-
68 μωτηρίῳ δεδεμένος ἀπέθανε· τὸν δὲ τρίτον Φαινιππίδης ἐνθάδε
λωποδύτην ἀπήγαγε, καὶ ὑμεῖς κρίναντες αὐτὸν ἐν τῷ δικαστη-
ρίῳ καὶ καταγνόντες αὐτοῦ θάνατον ἀποτυμπανίσαι παρέδοτε.
Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ αὐτὸν οἶμαι ὁμολογήσειν τοῦτον καὶ
μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

69 Πῶς οὖν οὐχ ἅπασι προσήκει ὑμῖν τούτου καταψηφίζεσθαι;
Εἰ γὰρ τούτων ἕκαστος δι' ἓν ἁμάρτημα θανάτου ἠξιώθη, ἦ
που τοῦ γε πόλλ' ἐξημαρτηκότος καὶ δημοσίᾳ εἰς τὴν πόλιν
καὶ ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον ὑμῶν, ὧν ἑκάστου ἁμαρτήματος ἐν τοῖς
νόμοις θάνατος ἡ ζημία ἐστί, δεῖ ὑμᾶς σφόδρα θάνατον
[αὐτοῦ] καταψηφίσασθαι.
70 Λέξει δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς πειράσεται,
ὡς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρύνιχον ἀπέκτεινε, καὶ ἀντὶ τούτου
φήσει αὐτὸν Ἀθηναῖον τὸν δῆμον ποιήσασθαι, ψευδόμενος, ὦ
ἄνδρες δικασταί· οὔτε γὰρ Φρύνιχον ἀπέκτεινεν, οὔτ' Ἀθηναῖον
71 αὐτὸν ὁ δῆμος ἐποιήσατο. Φρυνίχῳ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
κοινῇ Θρασύβουλός θ' ὁ Καλυδώνιος καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ
Μεγαρεὺς ἐπεβούλευσαν· ἐπειδὴ δ' ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι,
ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει πατά-
ξας, ὁ δ' Ἀπολλόδωρος οὐχ ἥψατο· ἀλλ' ἐν τούτῳ κραυγὴ
γίγνεται καὶ ᾤχοντο φεύγοντες. Ἀγόρατος δ' οὑτοσὶ οὔτε παρ-
εκλήθη οὔτε παρεγένετο οὔτ' οἶδε τοῦ πράγματος οὐδέν. ὡς
δ' ἀληθῆ λέγω, αὐτὸ ὑμῖν τὸ ψήφισμα δηλώσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

72 Ὅτι μὲν οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ψηφίσματος
δῆλον· οὐδαμοῦ γὰρ ἔστιν „Ἀγόρατον Ἀθηναῖον εἶναι“ [ὥσπερ
Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον]. Καίτοι εἴπερ ἀπέκτεινε Φρύ-

67, 5 *αὖθις* Sauppe] *αὐτὸς* (*ἀστὸς* sec. Weidn) X, *ἀστῆς* C et vulgo. || *ἐξάγων* Cob.] *ἐξαγαγών*. || **68,** 2 *[ἐν τῷ δικαστηρίῳ]*? || 5 *παρέξομαι* ex usu L. West.] *παρεξόμεθα*. || **69,** 6 *αὐτοῦ* olim delevi, nunc mecum Hartm., Weidn. etiam *θάνατον*. || **70,** 3 *φήσει* Kays.] *φησίν*. || **71,** 1 suspectum *ὦ ἄνδρες δικασταί* ter brevissimo intervallo repetitum. || 5 *ἀλλ' ἐν* C] *ἀλλὰ* X, *ἀλλ' ἅμα* R, *ἅμα* Sch. || **72,** 2 *γὰρ ἔστιν* ego] *γάρ ἐστιν*. || 2, 3 *ὥσπερ — Ἀπολλ.* del. Halb., Roehl utrobique *καὶ Ἀπολλόδωρον*.

νιχον, ἔδει αὐτὸν ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ, ἵνα περ Θρασύβουλον καὶ
Ἀπολλόδωρον, Ἀθηναῖόν ⟨γε⟩ πεποιημένον, ⟨ἐγγεγράφθαι⟩.
Τὰ μέντοι ὀνόματα διαπράττονται τὰ σφῶν αὐτῶν, δόντες ἀρ-
γύριον τῷ ῥήτορι, προσγραφῆναι εἰς τὴν στήλην ὡς εὐεργέτας
ὄντας. Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, τουτὶ τὸ ψήφισμα ἐλέγξει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Οὕτω μέντοι οὗτος πολὺ ὑμῶν κατεφρόνει, ὥστ' οὐκ ὢν 73
Ἀθηναῖος καὶ ἐδίκαζε καὶ ἠκκλησίαζε καὶ γραφὰς τὰς ἐξ ἀν-
θρώπων ἐγράφετο, ἐπιγραφόμενος Ἀναγυράσιος εἶναι. Ἔπειτα
δὲ καὶ ἕτερον μέγα τεκμήριον ὡς οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, δι'
ὃ Ἀθηναῖός φησι γεγενῆσθαι. Ὁ Φρύνιχος γὰρ οὗτος τοὺς
τετρακοσίους κατέστησεν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνος ἀπέθανεν, οἱ πολλοὶ
τῶν τετρακοσίων ἔφυγον. Πότερον οὖν δοκοῦσιν ὑμῖν οἱ τριά- 74
κοντα καὶ ἡ βουλὴ ἡ τότε βουλεύουσα, οἳ αὐτοὶ ἦσαν ἅπαντες
τῶν τετρακοσίων τῶν φυγόντων, ἀφεῖναι ἂν λαβόντες τὸν Φρύ-
νιχον ἀποκτείναντα, ἢ τιμωρήσασθαι ὑπὲρ Φρυνίχου καὶ τῆς
φυγῆς ἧς αὐτοὶ ἔφυγον; ἐγὼ μὲν οἶμαι τιμωρήσασθαι ἄν. Εἰ 75
μὲν οὖν μὴ ἀποκτείνας προσποιεῖται, ὡς ἐγώ φημι ἀδικεῖ·
εἰ δ' ἀμφισβητεῖς καὶ φῂς Φρύνιχον ἀποκτεῖναι, δῆλον ὅτι
μείζω τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων κακὰ ποιήσας τὴν περὶ Φρυ-
νίχου αἰτίαν πρὸς τοὺς τριάκοντ' ἀπελύσω· οὐδέποτε γὰρ πεί-
137 *σεις οὐδέν' ἀνθρώπων ὡς Φρύνιχον ἀποκτείνας ἀφείθης ἂν* |
ὑπὸ τῶν τριάκοντα, εἰ μὴ μεγάλα τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων
καὶ ἀνήκεστα κακὰ ἠργάσω. Ἐὰν μὲν οὖν φάσκῃ Φρύνιχον 76
ἀποκτεῖναι, τούτων μέμνησθε καὶ τοῦτον τιμωρεῖσθ' ἀνθ' ὧν
ἐποίησεν· ἐὰν δ' οὐ φάσκῃ, ἔρεσθε αὐτὸν δι' ὅ τι φησὶν Ἀθη-
ναῖος ποιηθῆναι. Ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃ ἀποδεῖξαι, τιμωρεῖσθ' αὐτὸν
ὅτι καὶ ἐδίκαζε καὶ ἠκκλησίαζε καὶ ἐσυκοφάντει πολλοὺς ὡς
Ἀθηναῖος τοὔνομ' ἐπιγραφόμενος.

72, 5 *ἐγγεγράφθαι* suppl. Thalh., *ἀναγεγ.* R., *γεγράφθαι* Bremi. Thierschii observationi non iungi haec verba cum participio fortasse sic licet satisfacere ut scribamus *Ἀθηναῖόν ⟨γε⟩ πεποιημένον, ἐγγ.*, i. e. *εἴπερ Ἀθ. πεποίηται.* Puncta ponunt Sch. et Cob. || 8 *τουτὶ* ego] *τοῦτο.* || **73**, 1 *κατεφρόνει* Cob. (non recepit)] *καταφρονεῖ·* || 3 [*εἶναι*]? Cf. Dem. 40, 16 et mox § 76. || **74**, 2 *τότε* Cob.] *ἐπὶ τῶν τετρακοσίων.* || 5 *τιμωρήσασθαι* R.] *τιμωρεῖσθαι, τιμ. ἂν* del. Weidn. || **75**, 2 *ἀδικεῖ, ὡς ἐγώ φημι* X. Transp. Geb. || *δ' εἰργάσω.* || 4 *περὶ* Halb.] *ὑπὲρ.*

77 Ἀκούω δ' αὐτὸν παρασκευάζεσθαι ἀπολογεῖσθαι ὡς ἐπὶ
Φυλήν τ' ᾤχετο καὶ συγκατῆλθεν ἀπὸ Φυλῆς, καὶ τοῦτο μέ-
γιστον ἀγώνισμα εἶναι. Ἐγένετο δὲ τοιοῦτον. Ἦλθε μὲν οὗτος
ἐπὶ Φυλήν· — καίτοι πῶς ἂν γένοιτ' ἄνθρωπος μιαρώτερος,
ὅστις εἰδὼς ὅτι εἰσί τινες ἐπὶ Φυλῇ τῶν ὑπὸ τούτου ἐκπεπτω-
78 κότων ἐτόλμησεν ἐλθεῖν ὡς τούτους; — ἐπειδὴ δ' εἶδον αὐτὸν
τάχιστα, συλλαβόντες ⟨ἀπ⟩άγουσιν ἄντικρυς ὡς ἀποκτενοῦντες,
οὗπερ καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέσφαττον, εἴ τινα λῃστὴν ἢ κακοῦργον
συλλάβοιεν. Στρατηγῶν δ' Ἄνυτος [ἐπὶ Φυλὴν] οὐκ ἔφη χρῆναι
ποιεῖν αὐτοὺς ταῦτα, λέγων ὅτι ⟨οὔπω⟩ οὕτω διακέοιντο, ὥστε
τιμωρεῖσθαί τινας τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ νῦν μὲν δεῖν αὐτοὺς
ἡσυχίαν ἔχειν, εἰ δέ ποτ' οἴκαδε κατέλθοιεν, τότε καὶ τιμωρή-
79 σοιντο τοὺς ἀδικοῦντας. Ταῦτα λέγων αἴτιος ἐγένετο τοῦ ἀπο-
φυγεῖν τοῦτον ἐπὶ Φυλῇ· ἀνάγκη δ' ἦν στρατηγοῦ ἀνδρὸς ἀκρο-
ᾶσθαι, εἴπερ ἔμελλον σωθήσεσθαι. Ἀλλ' ἕτερον· οὔτε γὰρ
συσσιτήσας τούτῳ οὐδεὶς φανήσεται οὐδὲ σύσκηνος γενόμενος,
οὔθ' ⟨ὁ⟩ ταξίαρχος εἰς τὴν φυλὴν κατατάξας, ἀλλ' ὥσπερ
ἀλιτηρίῳ οὐδεὶς ἀνθρώπων αὐτῷ διελέγετο. Καί μοι κάλει τὸν
ταξίαρχον.

ΜΑΡΤΥΣ.

80 Ἐπειδὴ δ' ⟨αἱ⟩ διαλλαγαὶ πρὸς ἀλλήλους ἐγένοντο καὶ ἔπεμ-
ψαν οἱ [πολῖται] ἐκ Πειραιῶς τὴν πομπὴν εἰς πόλιν, ἡγεῖτο
μὲν Αἴσιμος [τῶν πολιτῶν], οὗτος δ' οὕτω τολμηρὸς κἀκεῖ
ἐγένετο· συνηκολούθει γὰρ λαβὼν τὰ ὅπλα καὶ συνέπεμπε τὴν
81 πομπὴν μετὰ τῶν ὁπλιτῶν πρὸς τὸ ἄστυ. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς ταῖς
πύλαις ἦσαν καὶ ἔθεντο τὰ ὅπλα, πρὶν εἰσιέναι εἰς τὸ ἄστυ, ὁ
μὲν Αἴσιμος αἰσθάνεται καὶ προσελθὼν τήν τ' ἀσπίδα αὐτοῦ
λαβὼν ἔρριψε, καὶ ἀπιέναι ἐκέλευσεν ἐς κόρακας [ἐκ τῶν πολι-

77, 2 *συγκατῆλθε* X. An ⟨*τοῖς*⟩ *ἀπὸ Φυλῆς*? || 3 *ἦλθε μὲν* olim ego et mecum Weidn.] *ἦλθεν*. Parenthesin facit interrogatio, quod lineolis indicavi. || 5 in proecd. scribebam *τούτου μιαρ.*, Rauch. *μιαρ. τουτουί*. || **78,** 2 *ἀπάγουσιν* Nab. || *ὡς ἀποκτ.* del. Halb. Ita *οἷπερ* requiritur. Etiam *τοὺς ἄλλους* abesse malim. || 4 *ἐπὶ Φ.* del. Dobr. || 5 *οὔπω* add. Steph., Cob. *οὐχ.* C. Sch. || **79,** 2 *ἐπὶ Φυλὴν* X., del. Dobr., corr. West. || 5 *οὐδὲ* Weidn.] *οὔτε*. || *ὁ* add. Sch. || **80,** 1 *αἱ* add. Dobr. || 2 *πολῖται* del. Dobr. || 3 *τῶν πολιτῶν* del. Sauppe. || *οὗτος — γὰρ*. Fuhr cft. or. 12, 19. || 5 *ὁπλιτῶν* Dobr.] *πολιτῶν*. || **81,** 4 del. Dobr. || 6 *Ἀθηναίᾳ* Cob. Sed cf. Meisterh. p. 24.

τὰ ὀστᾶ κομίσασθαι. Τελευτήσαντος δ' ἐκείνου ἐραστὴς γενό-
μενος Ἀρχεβιάδης αὐτὸν ἐλύσατο. Οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον
κατακυβεύσας τὰ ὄντα, ἐκ Λευκῆς ἀκτῆς ὁρμώμενος τοὺς
φίλους κατεπόντιζεν. Ὅσα μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἢ εἰς 28
τοὺς πολίτας ἢ εἰς τοὺς ξένους ἢ περὶ τοὺς αὑτοῦ οἰκείους ἢ
περὶ τοὺς ἄλλους ἡμάρτηκε, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν· Ἱππόνικος
δὲ πολλοὺς παρακαλέσας ἐξέπεμψε τὴν αὑτοῦ γυναῖκα, φάσκων
τοῦτον οὐχ ὡς ἀδελφὸν αὐτῆς [ἀλλ' ὡς ἄνδρα ἐκείνης] εἰς τὴν
οἰκίαν εἰσιέναι τὴν αὑτοῦ. Καὶ τοιαῦθ' ἡμαρτηκότι καὶ οὕτω 29
δεινὰ ⟨καὶ⟩ πολλὰ καὶ μεγάλα πεποιηκότι οὔτε τῶν πεπραγ-
μένων αὐτῷ μεταμέλει οὔτε τῶν μελλόντων ἔσεσθαι ⟨μέλει⟩,
ἀλλ' ὃν ἔδει κοσμιώτατον εἶναι τῶν πολιτῶν ἀπολογίαν ποιού-
μενον τὸν ἑαυτοῦ βίον τῶν τοῦ πατρὸς ἁμαρτημάτων, οὗτος
ἑτέρους ὑβρίζειν πειρᾶται, ὥσπερ δυνάμενος ἂν πολλοστὸν
μέρος τῶν ὀνειδῶν τῶν ἑαυτῷ προσόντων τοῖς ἄλλοις μετα-
δοῦναι, καὶ ταῦθ' υἱὸς ὢν Ἀλκιβιάδου, ὃς ἔπεισε μὲν Δεκέ- 30
λειαν Λακεδαιμονίους ἐπιτειχίσαι, ἐπὶ δὲ τὰς νήσους ἀποστήσων
ἔπλευσε, διδάσκαλος δὲ τῶν τῆς πόλεως κακῶν ἐγένετο, πλεο-
νάκις δὲ μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ τὴν πατρίδα ἐστρατεύσατο ἢ
μετὰ τῶν πολιτῶν ἐπ' ἐκείνους· ἀνθ' ὧν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς
μέλλουσιν ἔσεσθαι τιμωρεῖσθαι προσήκει ὅντινα λαμβάνετε τού-
των. Καίτοι σφόδρ' εἴθισται λέγειν ὡς οὐκ εἰκός ἐστι τὸν μὲν 31
πατέρ' αὐτοῦ κατελθόντα δωρεὰς παρὰ τοῦ δήμου λαβεῖν,
τοῦτον δ' ἀδίκως διὰ τὴν φυγὴν τὴν ἐκείνου διαβεβλῆσθαι.
Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ τὰς μὲν δωρεὰς αὐτοῦ ἀφείλεσθε
ὡς οὐ δικαίως δεδωκότες, τούτου δ' ἀδικοῦντος ἀποψηφιεῖσθε
ὡς τοῦ πατρὸς χρηστοῦ περὶ τὴν πόλιν γεγενημένου. Καὶ μὲν 32
δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἄλλων τε πολλῶν ἄξιον ἕνεκ' αὐτοῦ
καταψηφίσασθαι καὶ ὅτι ταῖς ὑμετέραις ἀρεταῖς χρῆται παρα-
δείγμασι περὶ τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας. Τολμᾷ γὰρ λέγειν ὡς
Ἀλκιβιάδης οὐδὲν δεινὸν εἴργασται ἐπὶ τὴν πατρίδα στρατεύσας·

28, 2 ξένους — οἰκείους Frohb.] οἰκείους — ξένους. || 5 οὐχ ὡς Hirsch.] ὡς οὐκ, alterum ὡς del. Kays. || 5 olim delevi, contra αὐτῆς del. Frohb. Cob. || **29**, 1 καὶ om. X fort. recte. || 3 μέλει, ἀλλ' ὃν Halb. Cob.] ὃν μᾶλλον X, ἀλλ' ὃν R. Sch. || **31**, 2 δωρεὰς] δωρειὰς? Cf. Meisterh.² p. 31. || **32**, 3, 4 παραδείγμασι Cob.] -τι.

[illegible] ἐπ' αὐτοφώρῳ [illegible] ἐπ' αὐτοφώρῳ [illegible] Τίς οὖν ἄλλος [illegible] ἢ σὺ [illegible]; [illegible] ἐπ' αὐτοφώρῳ σε εἰ [ὁ ἀποκτείνας];

87 Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν καὶ τοῦτο [περὶ τῶν ὅρκων καὶ περὶ τῶν συνθηκῶν] μέλλειν λέγειν, ὡς περὶ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας ἠγωνίζοντο ἃς συνεθέμεθα πρὸς τοὺς ἐν ἄστει οἱ ἐν [τῷ] Πειραιεῖ. Σχεδὸν μὲν οὖν τούτοις ἰσχυριζόμενος ὁμολογεῖ ἀνθρώπινος εἶναι· ἐμποδὼν γοῦν ἢ ὅρκους ἢ συνθήκας ἢ χρόνον ἢ ἐπ' αὐτοφώρῳ τι ποιεῖται, αὐτῷ δὲ τῷ πράγματι οὔ τι πιστεύει καλῶς ἀγωνιεῖσθαι. Ὑμῖν δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ

86, 3 οὐκ add. Tayl. | καὶ del. Thalh. | τῷ δὲ δικαίῳ ἰσχυριζόμενοι Frohb. Halb. || διισχυριζομένῳ Dryander] -όμενοι. | 4. 5 ἀπάγοντ' Fru.] ἀπάγειν. || 5 τό [τ] τότε, Sluiter τόν. || ἢ ὅπου ἂν ᾖ X, cum Madvigio correxi, nisi quod addidi τις, dubitans tamen an praestet: ὃ ποῦ ἂν εἴη, κτλ. Sauppe ἢ πῶς οὐκ ἂν εἴη, add. ὅστις Franke, ὅς Geb., εἴ τις olim ego, ἢ εἴ τις Fuhr. || 7, 8 emblemata del. Kays. || 87, 1 νοεῖ τὸ olim ego et mecum Weldn. Fuhr.] οἴεται, West. οἴει τὸ. || 5 ἀναγκασθέντες aut spurium aut corruptum. Vix sufficiunt coniecturae: Sauppe ἀναρπασθέντες vel ἀπαχθέντες (hoc mihi quoque venit in mentem), Fuhr. et Geb. ἀπογραφέντες ὑπὸ σοῦ, apte sane sed violenter. Dubitabundus expunxi. || 8 ὁ ἀποκτείνας expunxi cum Halb., quibus deletis, mente supplendum e praegressis αἴτιος τοῦ θανάτου. || 88, 1, 2 τοῦτο add. Kays., expulso cum West. interpretamento. || 4 τῷ del. Baiter.

*προσήκει περὶ τούτων ⟨ἐὰν λέγῃ⟩ ἀποδέχεσθαι· ἀλλ' ὡς οὐκ
ἀπέγραψεν οὐδ' οἱ ἄνδρες τεθνᾶσι, περὶ τούτων κελεύετε αὐτὸν
ἀπολογεῖσθαι. Ἔπειτα τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας οὐδὲν
ἡγοῦμαι προσήκειν ἡμῖν πρὸς τοῦτον. Οἱ γὰρ ὅρκοι τοῖς ἐν
ἄστει πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ γεγένηνται. Εἰ μὲν οὖν οὗτος μὲν* 90
*ἐν ἄστει ἡμεῖς δ' ἐν Πειραιεῖ ἦμεν, εἶχον ⟨ἄν⟩ τινα λόγον αὐτῷ
αἱ συνθῆκαι· νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν Πειραιεῖ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ
Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμωρούμενοι, ὥστ' οὐκ
ἔστιν ἡμῖν ἐμποδὼν ⟨οὐδέν⟩· οὐδένα γὰρ ὅρκον οἱ ἐν Πειραιεῖ
⟨τοῖς ἐν Πειραιεῖ οὐδ' οἱ ἐν ἄστει⟩ τοῖς ἐν ἄστει ὤμοσαν.*

[Ἐκ παντὸς δὲ τρόπου ἔμοιγε δοκεῖ οὐχ ἑνὸς θανάτου ἄξιος 91
*εἶναι, ὅστις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου ⟨πεποιῆσθαι⟩, τὸν δὲ
δῆμον, ὃν αὐτός φησι πατέρ' αὐτοῦ εἶναι, φαίνεται κακώσας,
καθυφεὶς καὶ προδοὺς πάντ' ἐξ ὧν ⟨ἂν⟩ ἐκεῖνος μείζων καὶ
ἰσχυρότερος ἐγίγνετο. Ὅστις οὖν τόν τε γόνῳ πατέρα τὸν αὐτοῦ
ἔτυπτε καὶ οὐδὲν παρεῖχε τῶν ἐπιτηδείων, τόν τε ποιητὸν πατέρ'
ἀφείλετο ἃ ἦν ὑπάρχοντ' ἐκείνῳ ἀγαθά, πῶς οὐ καὶ διὰ τοῦτο
κατὰ τὸν τῆς κακώσεως νόμον ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι;]*

Προσήκει δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἅπασι τιμωρεῖν ὑπὲρ 92
*ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ὥσπερ ἡμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ. Ἀποθνή-
σκοντες γὰρ [ὑμῖν] ἐπέσκηψαν καὶ ἡμῖν καὶ τοῖς φίλοις ἅπασι
τιμωρεῖν ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν Ἀγόρατον τουτονὶ ὡς φονέα ὄντα,
καὶ κακῶς ποιεῖν καθ' ὅσον ἂν ἕμβραχυ ἕκαστος δύνηται. Εἰ
τοίνυν τι ἐκεῖνοι ἀγαθὸν τὴν πόλιν ἢ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον
φανεροί εἰσι πεποιηκότες, ὃ καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖτε, ἀνάγκη
ὑμᾶς ἐστι πάντας ἐκείνοις φίλους καὶ ἐπιτηδείους εἶναι, ὥστ'
οὐδὲν μᾶλλον ἡμῖν ἢ καὶ ὑμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ ἐπέσκηψαν. Οὔκουν* 93
οὔθ' ὅσιον οὔτε νόμιμον ὑμῖν ἐστιν ἀφεῖναι Ἀγόρατον τουτονί.

89, 2 *ἐὰν (ἂν) λέγῃ* add. Geb., *λέγοντος* aut alia iam R. || **90**, 2 *ἂν* add. Bait. || 5 *οὐδὲν* add. R. || 6 *τοῖς — ἄστει* suppl. Wecklein. || *ὠμόσαμεν*? Cf. § 88. || **91** iure olim suspectam Blassio, qui postea sententiam retraxit, et Gebauero hanc sectionem seclusi. || 2 *πεποιῆσθαι* add. R., *ποιηθῆναι* Cob. || 4 *καθυφεὶς* Frn.] *καὶ ἀφεὶς*. Del. Fuhr. || *πάντα* add. R. (*προδόντα* X, *προδοὺς* C), *ἂν* add. Frn. || **92**, 3 del. *ὑμῖν* et *ἡμῖν* scr. pro *ὑμῖν*, *φίλοις* pro *ἄλλοις* Rauch. et Sauppe. || 4 *ὡς φονέα ὄντα* suspecta mihi ut olim. || 7 *ὅ* olim ego et mecum Rauch. et Thalh.] *ἅ*. || **93**, 2 *ἀφεῖναι* M. (Cob.), ut solet L.] *ἀνεῖναι*, cf. tamen Dem. 19, 229. Xen. Hell. II, 3, 51. Anab. VII 6, 30. Illud est *absolvere*, hoc *solvere*, *remittere*.

Ὑμεῖς τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νυνὶ δή, ἐπεὶ ἐν τῷ τότε χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐκεῖνοι ἀπέθνῃσκον, οὐχ οἷοί τ' ἦστ' ἐπαρκέσαι διὰ τὰ πράγματα τὰ περιεστηκότα, νυνί, ἐν ᾧ δύνασθε, τιμωρήσατε τὸν ἐκείνων φονέα. Ἐνθυμεῖσθε δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ πάντων ἔργον σχετλιώτατον ἐργάσεσθε. Εἰ γὰρ ἀποψηφιεῖσθ' Ἀγοράτου | τουτουί, οὐ μόνον τοῦτο διαπράττεσθε, 139
ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οὓς ὁμολογεῖθ' ὑμῖν εὔνους εἶναι, [ἀλλὰ] τῇ αὐτῇ ψήφῳ ταύτῃ θάνατον καταψηφίζεσθε·
94 ἀπολύοντες γὰρ τὸν αἴτιον ὄντ' ἐκείνοις τοῦ θανάτου οὐδὲν ἄλλο γιγνώσκετ' ἢ ἐκείνους δικαίως ὑπὸ τούτου τεθνηκέναι. Καὶ οὕτως ἂν δεινότατα πάντων πάθοιεν, εἰ οἷς ἐπέσκηπτον ἐκεῖνοι ὡς φίλοις οὖσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὑτῶν, οὗτοι ὁμόψηφοι
95 κατ' ἐκείνων [τῶν ἀνδρῶν] τοῖς τριάκοντα γενήσονται. Μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, μήτε τέχνῃ μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ θάνατον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καταψηφίσησθε, οἳ πολλὰ κἀγαθὰ ὑμᾶς ποιήσαντες διὰ ταῦθ' ὑπὸ τῶν τριάκοντα καὶ Ἀγοράτου τουτουὶ ἀπέθανον. Ἀναμνησθέντες οὖν ἁπάντων τῶν δεινῶν, καὶ τῶν κοινῶν τῇ πόλει καὶ τῶν ἰδίων, ὅσ' ἑκάστῳ ἐγένετ' ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες ἐτελεύτησαν, τιμωρήσατε τὸν αἴτιον τούτων. Ἀποδέδεικται δ' ὑμῖν [ἅπαντα] καὶ ἐκ τῶν ψηφισμάτων καὶ ἐκ τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν
96 ἄλλων ἁπάντων Ἀγόρατος ὢν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου. Ἔτι δὲ καὶ προσήκει ὑμῖν τἀναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίζεσθαι. Ὧν μὲν τοίνυν ἐκεῖνοι θάνατον κατέγνωσαν, ὑμεῖς ἀποψηφίσασθε· ὧν δ' ἐκεῖνοι θάνατον οὐ κατέγνωσαν, ὑμεῖς καταψηφίσασθε. [Οἱ τριάκοντα τοίνυν τῶν μὲν ἀνδρῶν τούτων, οἳ ἦσαν ὑμέτεροι φίλοι, θάνατον κατέγνωσαν, ὧν δεῖ ὑμᾶς ἀποψηφίζεσθαι·

93, 3 *νυνὶ δὴ* h. l. deletum in proecd. substitui pro *νυνί* vs. 5. Cf. Dobr. Quod hodieque placet. || 4 *ἦστ' ἐπαρκέσαι* lexic. Vindob. Nck. p. 99] *ἐκείνοις ἐπαρκέσαι γεγόνατε.* || 7 *σχετλ. ἔργον* Dobr. || 7 *ἐργάσεσθε* Baiter] *-ησθε.* || 8 *τοῦτο* C, *τουτ* (sic) X] *ἄτοπόν τι* Weidn. || 10 *ἀλλὰ* X, errore repetitum cum dett. om. Sch. et vulgo, *ἅμα* Dobr. et Weidn., qui del. *αὐτῇ*. || **94**, 5 *τ. ἀ.* del. Geb., etiam *κατ' ἐκείνων* Frn. || **95**, 7 *ἐγένετ'* Sauppe] *ἐγένοντο.* || 8 *ἅπαντα* del. T. Sch., *πανταχόθεν* coni. R, *σαφέστατα* vel *ἀκριβέστατα* Geb. Coll. § 21, possis et *ἱκανῶς.* || **96**, 2 *τἀναντία* ego olim] *ἐναντία.* Cf. Halb. p. 31. || 4 *καταψηφίσασθε* Fuhr.] *καταγιγνώσκετε.* || 5—8 verba otiosa et languida auctore Thalheimio seclusi.

Ἀγοράτου δ' ἀπεψηφίσαντο, διότι ἐδόκει προθύμως τούτους ἀπολλύναι· οὐ προσήκει καταψηφίζεσθαι.] Ἐὰν οὖν τἀναντία 97
τοῖς τριάκοντα ψηφίζησθε, πρῶτον μὲν ⟨τοῖς ἐχθίστοις⟩ οὐχ ὁμόψηφοι γίγνεσθε, ἔπειτα τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσεσθε, ἔπειτα τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις δόξετε δίκαια καὶ ὅσια ψηφίσασθαι.

14.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΛΙΠΟΤΑΞΙΟΥ.

Deuterologia est ab advocato Archestratidis (§ 3) apud milites strategis et hipparchis praesidibus habita contra Alcibiadem, Alcibiadis clarissimi filium sceleribus multis inquinatum, qui *λιποταξίου* accusatur, quod se suo arbitratu ex hoplitarum, inter quos adscriptus erat, numero exemerit, ut, quamvis *ἀδοκίμαστος* esset, minus periculosam subiret equestrem militiam. De tempore nihil certum, nisi caussam post Ol. 94, 2 (a. 403) oratam esse. Falkius eam ad Ol. 96, 2 (a. 395) refert satis probabiliter. *Scheibe.* Cf. Frohb. Einl. pag. 6.

Ἡγοῦμαι μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλκιβιάδου κατηγορεῖν· τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς παρέσχεν, ὥστε καὶ εἰ μή τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ' αὐτοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἧττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι.
Οὐ γὰρ μικρὰ τὰ ἁμαρτήματ' οὐδὲ συγγνώμης ἄξια, οὐδ' 2
ἐλπίδα παρέχοντα ὡς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω

96, 7 *ἀπεψηφίσαντο*] *ἀπέγνωσαν* Geb. || **97,** 1 in proecd. dedi *ἐὰν οὖν τοῦτο (ταῦτα?) ποιῆτε,* Geb. coni. *ταῦτα γὰρ ἂν ποιῆτε* vel *καὶ ταῦτα ποιοῦντες.* || 2 *τοῖς ἐχθίστοις* (R. *τοῖς ἀνοσιωτάτοις καὶ ὑμῶν ἐχθίστοις*) h. l. inserui, Thalh. post *ὁμόψηφοι.* Alii alia. || 3 *γενήσεσθε* M., Frn. *ἔσεσθε,* Weidn. *ψηφίσησθε — γ' ἔσεσθε.* Praes. iunctum cum fut. Frohb. tuetur, cft. Thuc. IV 10, 3. 9, 3. 24, 4. Herod. VII 236. Antiph. III *γ*, 11. Dubitabundus servavi, cum praesertim valde mihi arrideat Halb. mei suspicio L., omissis illis *τἀναντία — ψηφίζησθε*, dedisse: *ἐὰν οὖν μὴ ὁμόψηφοι — γένησθε, πρῶτον μὲν τοῖς ὑμ. — ἔσεσθε, ἔπειτα κτλ.*

*φεῖσι τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην ἐκεῖνον κατα-
στήσας;*
58 *Ἀνόμοιος δέ μοι δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ Χολλήδῃ,
ὃς ἐγγυητὴς τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα παρασκευάσας
Μουνιχίασιν ἕτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ τούτου. καὶ τό γ᾽ ἐπ᾽
ἐκεῖνον εἶναι ἐσώθης, καὶ οὔτ᾽ ἂν Ἀθηναίων οὐδέν᾽ ἀπώλεσας
59 οὔτ᾽ ἂν αὐτὸς σὺ εἰς τοιούτους κινδύνους κατέστης· νῦν δὲ καὶ
τὸν σωτῆρα τὸν σαυτοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι, καὶ ἀπογράψας
⟨ἀπέκτεινας⟩ καὶ ἐκεῖνον καὶ τοὺς ἄλλους ἐγγυητάς. Τοῦτον
μέντοι ὡς οὐ καθαρῶς Ἀθηναῖον ὄντα ἐβούλοντό τινες βασανι-
σθῆναι, καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπείθουσι ψηφί-
ζεσθαι.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

60 *Μετὰ τοῦτο τοίνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ πράττοντες
τότε τὰ πράγματα ἐδέοντ᾽ αὐτοῦ κατειπεῖν καὶ σῴζεσθαι, καὶ
μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ ἔσχατα παθεῖν. Ὁ
δ᾽ οὐκ ἔφη οὐδέποτε· οὕτω χρηστὸς ἦν καὶ περὶ τοὺς δεδεμέ-
νους καὶ περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, ὥσθ᾽ εἵλετο μᾶλλον
61 ἀποθανεῖν ἢ κατειπεῖν καὶ ἀδίκως τινὰς ἀπολέσαι. Ἐκεῖνος μὲν
τοίνυν [καὶ] ὑπὸ σοῦ ἀπολλύμενος τοιουτοσὶ ἐγένετο [καὶ Ξε-
νοφῶν ὁ στρεβλωθεὶς καὶ Ἱππίας ὁ Θάσιος]. σὺ δ᾽ οὐδὲν τοῖς
ἀνδράσιν ἐκείνοις συνειδώς, πεισθεὶς δ᾽ ὡς σύ γ᾽, ἐὰν ἐκεῖνοι
ἀπόλωνται, μεθέξεις τῆς ⟨τό⟩τε πολιτείας καθισταμένης, ἀπέ-
γραφες καὶ ἀπέκτεινες Ἀθηναίων πολλοὺς κἀγαθούς.
62 Βούλομαι δ᾽ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδεῖξαι οἵων ἀνδρῶν
ὑπ᾽ Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. Εἰ μὲν ⟨οὖν⟩ οὐ πολλοὶ ἦσαν,
καθ᾽ ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἠκούετε, νῦν δὲ συλλήβδην περὶ
πάντων. Οἳ μὲν γὰρ στρατηγήσαντες ὑμῖν πολλάκις μείζω τὴν
πόλιν τοῖς διαδεχομένοις στρατηγοῖς παρέδοσαν· οἳ δ᾽ ἑτέρας*

58, 1 *χολλίδῃ* X, *χολλείδῃ* Sch. Vid. Meisterh. p. 29. || 4 *εἶναι* om. Priscianus 367 H. || **59**, 3 *ἀπέκτεινας* add. Iac. Cob. Sch.; sequentia — *ἐγγυητὰς* del. Geb. || **60**, 5 *τὸν* Fuhr.] *τῶν*. || **61**, 2 expunxi *καί*, sed fortasse tria sqq. vocabula non magis genuina sunt, pro *καὶ* R. *καὶ αὐτός*, Kays. *ὁ*, Weidn. *κακῶς* corr. || 2, 3 seclusit Dobr. || 4 *σύγε, ἄν*. || 5 *τότε* M.] *τε*. || 6 *ἀπέκτεινες* Weidn.] *-νας*. || **62**, 2 *οὖν* add. C (om. Sch.). || *οὐ*] *μὴ* Geb., sed *οὐ πολλοὶ* = *ὀλίγοι* ferri potest, ut § 76 *ἐὰν δ᾽ οὐ φάσκῃ*. || 5 *παρέδοσαν* Frn.] *παρεδίδοσαν*.

μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχή-
σαντες οὐδεπώποθ' ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον.
Οἱ δ' αὐτῶν περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέ- 63
κτεινεν ὠμῶς καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἡ δὲ τύχη καὶ
ὁ δαίμων περιεποίησε — φυγόντες [γὰρ] ἐνθένδε καὶ [οὐ συλ-
ληφθέντες δὲ οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κρίσιν] κατελθόντες ἀπὸ
Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες.

Τούτους μέντοι τοιούτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, 64
τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε, τίς ὢν αὐτός; δεῖ γὰρ
ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δούλων ἐστίν, ἵν' εἰδῆθ' οἷος
ὢν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο. Τούτῳ μὲν γὰρ πατὴρ ἦν Εὐμάρης, ἐγέ-
νετο δ' ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους. Καί
μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

[Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσα κακὰ καὶ αἰσχρὰ 65
καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετήδευται, πολὺ ἂν
εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας
ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο ἢ γραφὰς ⟨ὅσας⟩ ἐγράφετο ἢ ἀπο-
γραφὰς ἀπέγραφεν, οὐδέν με δεῖ καθ' ἕκαστον λέγειν· συλ-
λήβδην γὰρ ὑμεῖς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν τῷ δικα-
136 στηρίῳ συκοφαντίας | αὐτοῦ κατέγνωτε καὶ ὤφλησεν ὑμῖν μυρίας
δραχμάς, ὥστε τοῦτο μὲν ἱκανῶς ὑφ' ὑμῶν ἁπάντων μεμαρ- 66
τύρηται. γυναῖκας τοίνυν τῶν πολιτῶν τοιοῦτος ὢν μοιχεύειν
καὶ διαφθείρειν ἐλευθέρας ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοιχός·
καὶ τούτου θάνατος ἡ ζημία ἐστίν. Ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρ-
τυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.]

Ἦσαν τοίνυν οὗτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, τέτταρες ἀδελφοί. 67
Τούτων εἷς μὲν ὁ πρεσβύτατος ἐν Σικελίᾳ παραφρυκτωρευό-
μενος τοῖς πολεμίοις ληφθεὶς ὑπὸ Λαμάχου ἀπετυμπανίσθη· ὁ

63, 1 olim scribebam et mecum Rauch. περιγίγνονται σωθέντες, nunc sequor Fuhrium, qui anacoluthum esse sensit. || 2 ὠμῶς] ὁμοίως Lipsius. || 3; 4 del. Kays. (γε pro δὲ Sch.). || **65** et **66** del. Ham. Sch. et plerique edd. praeter Cob. (Hartm.). || **65**, 1 πολλὰ] πάντα Iac. Bekk., τἄλλα Cob. || 4 ὅσας del. R. || 7 ὦφλεν Sauppe, sed ὤφλησεν fort. est interpolatoris. || **66**, 5 L. scripsisset μ. μοι κάλει, quod coni. Weidn. || **67**, 2 πρεσβύτατος Bake] -τερος.

δ' ἕτερος εἰς Κόρινθον μὲν ἐντευθενὶ ἀνδράποδον ἐξήγαγεν,
ἐκεῖθεν δὲ παιδίσκην αὖθις ἐξάγων ἁλίσκεται, καὶ ἐν τῷ δεσ-
68 μωτηρίῳ δεδεμένος ἀπέθανε· τὸν δὲ τρίτον Φαινιππίδης ἐνθάδε
λωποδύτην ἀπήγαγε, καὶ ὑμεῖς κρίναντες αὐτὸν ἐν τῷ δικαστη-
ρίῳ καὶ καταγνόντες αὐτοῦ θάνατον ἀποτυμπανίσαι παρέδοτε.
Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ αὐτὸν οἶμαι ὁμολογήσειν τοῦτον καὶ
μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

69 Πῶς οὖν οὐχ ἅπασι προσήκει ὑμῖν τούτου καταψηφίζεσθαι;
Εἰ γὰρ τούτων ἕκαστος δι' ἓν ἁμάρτημα θανάτου ἠξιώθη, ἦ
που τοῦ γε πόλλ' ἐξημαρτηκότος καὶ δημοσίᾳ εἰς τὴν πόλιν
καὶ ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον ὑμῶν, ὧν ἑκάστου ἁμαρτήματος ἐν τοῖς
νόμοις θάνατος ἡ ζημία ἐστί, δεῖ ὑμᾶς σφόδρα θάνατον
[αὐτοῦ] καταψηφίσασθαι.

70 Λέξει δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς πειράσεται,
ὡς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρύνιχον ἀπέκτεινε, καὶ ἀντὶ τούτου
φήσει αὐτὸν Ἀθηναῖον τὸν δῆμον ποιήσασθαι, ψευδόμενος, ὦ
ἄνδρες δικασταί· οὔτε γὰρ Φρύνιχον ἀπέκτεινεν, οὔτ' Ἀθηναῖον
71 αὐτὸν ὁ δῆμος ἐποιήσατο. Φρυνίχῳ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
κοινῇ Θρασύβουλός θ' ὁ Καλυδώνιος καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ
Μεγαρεὺς ἐπεβούλευσαν· ἐπειδὴ δ' ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι,
ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει πατά-
ξας, ὁ δ' Ἀπολλόδωρος οὐχ ἥψατο· ἀλλ' ἐν τούτῳ κραυγὴ
γίγνεται καὶ ᾤχοντο φεύγοντες. Ἀγόρατος δ' οὑτοσὶ οὔτε παρ-
εκλήθη οὔτε παρεγένετο οὔτ' οἶδε τοῦ πράγματος οὐδέν. ὡς
δ' ἀληθῆ λέγω, αὐτὸ ὑμῖν τὸ ψήφισμα δηλώσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

72 Ὅτι μὲν οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ψηφίσματος
δῆλον· οὐδαμοῦ γάρ ἐστιν „Ἀγόρατον Ἀθηναῖον εἶναι" [ὥσπερ
Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον]. Καίτοι εἴπερ ἀπέκτεινε Φρύ-

67, 5 αὖθις Sauppe] αὐτὸς (ἀστὸς sec. Weidn.) X, ἀστῆς C et vulgo. || ἐξάγων Cob.] ἐξαγαγών. || **68,** 2 [ἐν τῷ δικαστηρίῳ]? || 5 παρέξομαι ex usu L. West.] παρεξόμεθα. || **69,** 6 αὐτοῦ olim delevi, nunc mecum Hartm., Weidn. etiam θάνατον. || **70,** 3 φήσει Kays.] φησίν. || **71,** 1 suspectum ὦ ἄνδρες δικασταί ter brevissimo intervallo repetitum. || 5 ἀλλ' ἐν C] ἀλλὰ X, ἀλλ' ἅμα R, ἅμα Sch. || **72,** 2 γάρ ἐστιν ego] γάρ ἐστιν. || 2, 3 ὥσπερ — Ἀπολλ. del. Halb., Roehl utrobique καὶ Ἀπολλόδωρον.

ἐκείνοις δὲ τοὺς ἱππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων
ἀπενεχθῆναι. Ἔτι δ', ὦ βουλή, εἴπερ ἵππευσα, οὐκ ἂν ἦν ἔξ- 8
αρνος ὡς δεινόν τι πεποιηκώς, ἀλλ' ἠξίουν, ἀποδείξας ὡς
οὐδεὶς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι.
Ὁρῶ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς
μὲν τῶν τότε ἱππευσάντων βουλεύοντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρα-
τηγοὺς καὶ ἱππάρχους κεχειροτονημένους. Ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο
με ἡγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογίαν, ἢ ὅτι περιφανῶς
ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

⟨ΜΑΡΤΥΡΙΑ.⟩

Περὶ μὲν τοίνυν αὐτῆς τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω 9
λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ
αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν
δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι.
Δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαί μου. Ποιήσομαι
δὲ τὴν ἀπολογίαν ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μέν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης 10
διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως,
δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα, ἐπιδοὺς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρᾳ,
πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνειμάμην ὥστ' ἐκεῖνον πλέον
ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῴων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους
ἅπαντας οὕτω βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτέ μοι μηδὲ πρὸς ἕνα
μηδὲν ἔγκλημα γενέσθαι. Καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτω διῴκηκα· περὶ 11
δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς
ἐπιεικείας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ
ἑτέρας τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι,
πάντας [αὐτοὺς] ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τού-
τους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. Καίτοι δῆλον
ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην
εἶχον περὶ ἐμοῦ. Ἔτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδεῖξαι περὶ 12
ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτ' εἰσαγγελίαν
γεγενημένην· καίτοι ἑτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶ-

---

fort. recte del. Halb. et Kays. || 9 lemma add. m. rec. in X. || **9**, 1 *αὐτῆς* Frohb.] *ταύτης*. || **11**, 1 *διῴκηκα* Sauppe] *διῴκησα*. || 4 *ἢ περὶ τὰς* X] *περὶ* del. Fuhr., *ἢ ἑτέρας* scr. Cob. || 5 *αὐτοὺς* olim delevi et mecum Kays. Non defenditur loco XXV, 11.

νας καθεστηκότας. Πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν παρ-
13 *έχω τῇ πόλει. Πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε πρὸς [τοὺς] Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἁλίαρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπ' Ὀρθοβούλου κατειλεγμένος ἱππεύειν, ἐπειδὴ πάντας ἑώρων τοῖς μὲν ἱππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ' ὁπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους, ἑτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ | τὸν νόμον ἐγὼ προσελθὼν εἶπον* 147
τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλεῖψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἡγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἐμαυτῷ παρασκευάσαντα στρατεύεσθαι. Καί μοι ἀνάβηθι, Ὀρθόβουλε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

14 *Συλλεγέντων τοίνυν τῶν δημοτῶν πρὸ τῆς ἐξόδου, εἰδὼς αὐτῶν ἐνίους πολίτας μὲν χρηστοὺς ὄντας καὶ προθύμους, ἐφοδίων δ' ἀποροῦντας, εἶπον ὅτι χρὴ τοὺς ἔχοντας παρέχειν τἀπιτήδεια τοῖς ἀπόρως διακειμένοις. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο συνεβούλευον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔδωκα δυοῖν ἀνδροῖν τριάκοντα δραχμὰς ἑκατέρῳ, οὐχ ὡς πολλὰ κεκτημένος, ἀλλ' ἵνα παράδειγμα τοῦτο τοῖς ἄλλοις γένηται. Καί μοι ἀνάβητε.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 *Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ βουλή, εἰς Κόρινθον ἐξόδου γενομένης καὶ πάντων προειδότων ὅτι δεήσει κινδυνεύειν, ἑτέρων ἀναδυομένων ἐγὼ διεπραξάμην ὥστε τῆς πρώτης τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις· καὶ μάλιστα τῆς ἡμετέρας φυλῆς δυστυχησάσης, καὶ πλείστων ἐνταῦθ' ἀποθανόντων, ὕστερος ἀνεχώρησα τοῦ σεμνοῦ Στειριῶς τοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις δειλίαν ὠνειδικότος.*
16 *Καὶ οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μετὰ ταῦτ' ἐν Κορίνθῳ χωρίων ἰσχυρῶν κατειλημμένων, ὥστε τοὺς πολεμίους μὴ δύνασθαι προσιέναι, Ἀγησιλάου δ' εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐμβαλόντος, ψηφι-*

13, 2 *τοὺς* del. Pertz. || 4 *δεῖν* (fere = *εἰκὸς εἶναι*) deletum a Cob. bene tuetur Thalh., coll. Thuc. IV, 10, 4, Aesch. III 170, al. || 6 *εἶπον* Dobr.] *ἔτι* X, *ἔφην* C, vulgo. || 9 *παρασκευάσαντα* marg. Ald. et Muretus] *-τι*. || **14**, 7 *ἀνάβητε* ⟨*μάρτυρες*⟩ Steph. et vulgo. Omisi cum Frohb. Cf. v. c. § 13 extr. || **15**, 3 *πρώτης* ⟨*τάξεως*⟩ Cob. (cf. Or. 14, 11), sed Rauch. (Fuhr.) cft. Is. 12, 180 et Plat. Crit. 108 c. || 5 *ἐνταῦθ' ἀποθανόντων* ego] *ἐνθανόντων* X. Sch., *ἐναποθανόντων* M., *ἀποθανόντων* Müll., Cob. || 6 *τοῦ* ⟨*τότε*⟩ Weidn. || **16**, 3 *προσιέναι* tuetur Thalh.] *παριέναι* Herbst. || *ἀποκληρῶσαι*

τῶν]· οὐ γὰρ ἔφη δεῖν ἀνδροφόνον αὐτὸν ὄντα συμπέμπειν τὴν πομπὴν τῇ Ἀθηνᾷ. Τούτῳ τῷ τρόπῳ ὑπ' Αἰσίμου ἀπηλάθη. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τούτῳ τῷ τρόπῳ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐπὶ Φυλῇ καὶ ἐν 82
*Πειραιεῖ πρὸς τοὺς πολίτας διέκειτο [οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ διελέγετο
ὡς ἀνδροφόνῳ ὄντι, τοῦ τε μὴ ἀποθανεῖν Ἄνυτος ἐγένετο αὐτῷ
αἴτιος]. ἐὰν οὖν τῇ ἐπὶ Φυλὴν ὁδῷ ἀπολογίᾳ χρῆται, ὑπολαμ-
βάνειν χρὴ εἰ Ἄνυτος αὐτῷ ἐγένετ' αἴτιος ⟨τοῦ⟩ μὴ ἀποθανεῖν
ἑτοίμων ὄντων τιμωρεῖσθαι, καὶ ἔρριψεν αὐτοῦ Αἴσιμος τὴν
ἀσπίδα καὶ οὐκ εἴα [μετὰ τῶν πολιτῶν] συμπέμπειν τὴν πομ-
πήν[, καὶ εἴ τις αὐτὸν ταξίαρχος εἰς τάξιν τινὰ κατέταξε].*
Μήτ' οὖν ταῦτ' αὐτοῦ ἀποδέχεσθε, μήτ' ἐὰν λέγῃ ὅτι πολλῷ 83
*χρόνῳ ὕστερον τιμωρούμεθα. Οὐ γὰρ οἶμαι οὐδεμίαν τῶν τοι-
ούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι, ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἴτ'
εὐθὺς εἴτε χρόνῳ τίς ⟨τινα⟩ τιμωρεῖται, τοῦτον δεῖν ἀποδεικ-
νύναι ὡς οὐ πεποίηκε περὶ ὧν ἐστιν ἡ αἰτία. Οὗτος τοίνυν* 84
*τοῦτ' ἀποφαινέτω, ἢ ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν ἐκείνους ἢ ὡς δικαίως,
κακόν τι ποιοῦντας τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων. Εἰ δὲ πάλαι
δέον τιμωρεῖσθαι ὕστερον ἡμεῖς τιμωρούμεθα, τὸν χρόνον
κερδαίνει ὃν ἔζη οὐ προσῆκον αὐτῷ, οἱ δ' ἄνδρες ὑπὸ τούτου
οὐδὲν ἧττον τεθνήκασιν.*
Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ ⟨τούτῳ⟩ διισχυρίζεσθαι, ὅτι „ἐπ' αὐτο- 85
*φώρῳ" τῇ ἀπαγωγῇ ⟨προσ⟩γέγραπται, πάντων, ἐγὼ οἶμαι,
εὐηθέστατα· ὡς εἰ μὲν τὸ „ἐπ' αὐτοφώρῳ" μὴ προσεγέγραπτο,*
138 *ἔνοχος ⟨ἂν⟩ ὢν τῇ ἀπαγωγῇ· διότι δὲ τοῦτο | προσγέγραπται,
ῥᾳστώνην τιν' οἴεται αὐτῷ εἶναι. Τοῦτο δ' οὐδὲν ἄλλ' ὡς ἔοικεν,
ἢ ὁμολογεῖν ἀποκτεῖναι ⟨μέν⟩, μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ δέ, καὶ περὶ*

82, 2—4 del. Dobr. || 5 *τοῦ* (quod legit interpolator) add. M. Cob. Ceterum nudus infinitivus non est soloecus. || 7 del. Sauppe. || *συμπέμπειν* ex § 81 Fuhr.] *πέμπειν*. || 8 del. Halb. Cf. 79 extr. || **83,** 1 *μήτε ἄν*. || 4 *τινα* cum Kaysero hic, ubi facilius perire potuit, inserere malui quam post *τιμωρεῖται* cum Rauch. || **84,** 3 *τὸν* Fuhr.] *τῶν*. || **85,** 1 *τούτῳ* add. Kays. || *ἰσχυρίζεσθαι* idem. || 2 ⟨*ὅ*⟩ *πάντων* vulgo cum C. || 3 *εὐηθέστατα* Weidn.] *-τατον*. || *προσγέγραπται* Halb.] *ἐπιγ*. || 4 *ἂν* olim addidi. || 5 *οὐδὲν ἄλλ' ὡς* Geb.] *οὐδενὶ ἄλλῳ*. || 6 *μὲν* add. Dobr.

τούτου δυσχυρίζεσθαι, ὥσπερ, εἰ μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ μέν,
86 ἀπέκτεινε δέ, τούτου ἕνεκα δέον αὐτὸν σῴζεσθαι. Δοκοῦσι
δ' ἔμοιγ' οἱ ἕνδεκα οἱ παραδεξάμενοι τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην,
⟨οὐκ⟩ οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν τότε [καὶ] δυσχυριζο-
μένῳ, σφόδρ' ὀρθῶς ποιῆσαι, Διονύσιον τὴν ἀπαγωγὴν ἀπά-
γοντ' ἀναγκάζοντες προσγράψασθαι τὸ „ἐπ' αὐτοφώρῳ". Ἢ
ποῦ ἂν εἴη, ⟨εἰ μὴ ὅπου τις⟩ πρῶτον μὲν ἐναντίον πεντακο-
σίων [ἐν τῇ βουλῇ], εἶτα πάλιν ἐναντίον Ἀθηναίων ἁπάντων
[ἐν τῷ δήμῳ] ἀπογράψας τινὰς ἀποκτείνειε καὶ αἴτιος γένοιτο
87 τοῦ θανάτου; Οὐ γὰρ δήπου τοῦτο μόνον νοεῖ τὸ „ἐπ' αὐτο-
φώρῳ", ἐάν τις ξύλῳ ἢ μαχαίρᾳ πατάξας καταβάλῃ, ἐπεὶ ἔκ
γε τοῦ σοῦ λόγου οὐδεὶς φανήσεται ἀποκτείνας τοὺς ἄνδρας
οὓς σὺ ἀπέγραψας· οὔτε γὰρ ἐπάταξεν αὐτοὺς οὐδεὶς οὔτ' ἀπέ-
σφαξεν, ἀλλ' [ἀναγκασθέντες] ὑπὸ τῆς σῆς ἀπογραφῆς ἀπέ-
θανον. Οὔκουν αἴτιος τοῦ θανάτου οὗτος „ἐπ' αὐτοφώρῳ"
ἐστί; Τίς οὖν ἄλλος αἴτιος ἢ σὺ ἀπογράψας; Ὥστε πῶς οὐκ
ἐπ' αὐτοφώρῳ σὺ εἶ [ὁ ἀποκτείνας];
88 Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν καὶ ⟨τοῦτο⟩ [περὶ τῶν ὅρκων καὶ περὶ
τῶν συνθηκῶν] μέλλειν λέγειν, ὡς παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς
συνθήκας ἀγωνίζεται ἃς συνεθέμεθα πρὸς τοὺς ἐν ἄστει οἱ ἐν
[τῷ] Πειραιεῖ. Σχεδὸν μὲν οὖν τούτοις ἰσχυριζόμενος ὁμολογεῖ
ἀνδροφόνος εἶναι· ἐμποδὼν γοῦν ἢ ὅρκους ἢ συνθήκας ἢ χρό-
νον ἢ ἐπ' αὐτοφώρῳ τι ποιεῖται, αὐτῷ δὲ τῷ πράγματι οὔ τι
89 πιστεύει καλῶς ἀγωνιεῖσθαι. Ὑμῖν δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ

86, 3 *οὐκ* add. Tayl. || *καὶ* del. Thalh. || *τῷ δὲ δικαίῳ ἰσχυριζόμενοι* Frohb. Halb. || *δυσχυριζομένῳ* Dryander] *-όμενοι.* || 4, 5 *ἀπάγοντ'* Frn.] *ἀπάγειν.* || 5 *τὸ* R] *τότε,* Sluiter *τόγ'.* || *ἢ ὅπου ἂν ᾖ* X, cum Madvigio correxi, nisi quod addidi *τις*, dubitans tamen an praestet: *ὃ ποῦ ἂν εἴη, κτέ.* Sauppe *ἢ πῶς οὐκ ἂν εἴη,* add. *ὅστις* Franke, *ὅς* Geb., *εἴ τις* olim ego, *ἢ εἴ τις* Fuhr. || 7, 8 emblemata del. Kays. || **87**, 1 *νοεῖ τὸ* olim ego et mecum Weidn. Fuhr.] *οἴεται,* West. *οἴει τὸ.* || 5 *ἀναγκασθέντες* aut spurium aut corruptum. Vix sufficiunt coniecturae: Sauppe *ἀναρπασθέντες* vel *ἀπαχθέντες* (hoc mihi quoque venit in mentem), Fuhr. et Geb. *ἀπογραφέντες ὑπὸ σοῦ*, apte sane sed violenter. Dubitabundus expunxi. || 8 *ὁ ἀποκτείνας* expunxi cum Halb., quibus deletis, mente supplendum e praegressis *αἴτιος τοῦ θανάτου.* || **88**, 1, 2 *τοῦτο* add. Kays., expulso cum West. interpretamento. || 4 *τῷ* del. Baiter.

προσήκει περὶ τούτων ⟨ἐὰν λέγῃ⟩ ἀποδέχεσθαι· ἀλλ᾽ ὡς οὐκ
ἀπέγραψεν οὐδ᾽ οἱ ἄνδρες τεθνᾶσι, περὶ τούτων κελεύετε αὐτὸν
ἀπολογεῖσθαι. Ἔπειτα τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας οὐδὲν
ἡγοῦμαι προσήκειν ἡμῖν πρὸς τοῦτον. Οἱ γὰρ ὅρκοι τοῖς ἐν
ἄστει πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ γεγένηνται. Εἰ μὲν οὖν οὗτος μὲν 90
ἐν ἄστει ἡμεῖς δ᾽ ἐν Πειραιεῖ ἦμεν, εἶχον ⟨ἄν⟩ τινα λόγον αὐτῷ
αἱ συνθῆκαι· νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν Πειραιεῖ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ
Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμωρούμενοι, ὥστ᾽ οὐκ
ἔστιν ἡμῖν ἐμποδὼν ⟨οὐδέν⟩· οὐδένα γὰρ ὅρκον οἱ ἐν Πειραιεῖ
⟨τοῖς ἐν Πειραιεῖ οὐδ᾽ οἱ ἐν ἄστει⟩ τοῖς ἐν ἄστει ὤμοσαν.

[Ἐκ παντὸς δὲ τρόπου ἔμοιγε δοκεῖ οὐχ ἑνὸς θανάτου ἄξιος 91
εἶναι, ὅστις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου ⟨πεποιῆσθαι⟩, τὸν δὲ
δῆμον, ὃν αὐτός φησι πατέρ᾽ αὐτοῦ εἶναι, φαίνεται κακώσας,
καθυφεὶς καὶ προδοὺς πάντ᾽ ἐξ ὧν ⟨ἂν⟩ ἐκεῖνος μείζων καὶ
ἰσχυρότερος ἐγίγνετο. Ὅστις οὖν τόν τε γόνῳ πατέρα τὸν αὑτοῦ
ἔτυπτε καὶ οὐδὲν παρεῖχε τῶν ἐπιτηδείων, τόν τε ποιητὸν πατέρ᾽
ἀφείλετο ἃ ἦν ὑπάρχοντ᾽ ἐκείνῳ ἀγαθά, πῶς οὐ καὶ διὰ τοῦτο
κατὰ τὸν τῆς κακώσεως νόμον ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι;]

Προσήκει δ᾽ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἅπασι τιμωρεῖν ὑπὲρ 92
ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ὥσπερ ἡμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ. Ἀποθνή-
σκοντες γὰρ [ὑμῖν] ἐπέσκηψαν καὶ ἡμῖν καὶ τοῖς φίλοις ἅπασι
τιμωρεῖν ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν Ἀγόρατον τουτονὶ ὡς φονέα ὄντα,
καὶ κακῶς ποιεῖν καθ᾽ ὅσον ἂν ἔμβραχυ ἕκαστος δύνηται. Εἰ
τοίνυν τι ἐκεῖνοι ἀγαθὸν τὴν πόλιν ἢ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον
φανεροί εἰσι πεποιηκότες, ὃ καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖτε, ἀνάγκη
ὑμᾶς ἐστι πάντας ἐκείνοις φίλους καὶ ἐπιτηδείους εἶναι, ὥστ᾽
οὐδὲν μᾶλλον ἡμῖν ἢ καὶ ὑμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ ἐπέσκηψαν. Οὔκουν 93
οὔθ᾽ ὅσιον οὔτε νόμιμον ὑμῖν ἐστιν ἀφεῖναι Ἀγόρατον τουτονί.

89, 2 *ἐὰν (ἂν) λέγῃ* add. Geb., *λέγοντος* aut alia iam R. || **90**, 2 *ἂν* add. Bait. || 5 *οὐδὲν* add. R. || 6 *τοῖς — ἄστει* suppl. Wecklein. || *ὠμόσαμεν*? Cf. § 88. || **91** iure olim suspectam Blassio, qui postea sententiam retraxit, et Gebauero hanc sectionem seclusi. || 2 *πεποιῆσθαι* add. R., *ποιηθῆναι* Cob. || 4 *καθυφεὶς* Frn.] *καὶ ἀφεὶς*. Del. Fuhr. || *πάντα* add. R. (*προδόντα* X, *προδοὺς* C), *ἂν* add. Frn. || **92**, 3 del. *ὑμῖν* et *ἡμῖν* scr. pro *ὑμῖν*, *φίλοις* pro *ἄλλοις* Rauch. et Sauppe. || 4 *ὡς φονέα ὄντα* suspecta mihi ut olim. || 7 *ὅ* olim ego et mecum Rauch. et Thalh.] *ἅ*. || **93**, 2 *ἀφεῖναι* M. (Cob.), ut solet L.] *ἀνεῖναι*, cf. tamen Dem. 19, 229. Xen. Hell. II, 3, 51. Anab. VII 6, 30. Illud est *absolvere*, hoc *solvere*, *remittere*.

*τῶν ἰδίων ἕκαστος δυστυχημάτων καὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως,
τιμωρεῖσθε τὸν αἴτιον τούτων.*
49 *Θαυμάζω δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅ τί ποτε τολμήσει
πρὸς ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀποδεῖξαι ὡς οὐ
κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων οὐδ' αἴτιος αὐτοῖς ἐστι τοῦ*
50 *θανάτου, ὃ οὐκ ἂν δύναιτ' οὐδέποτε [ἀποδεῖξαι]. Πρῶτον μὲν
γὰρ τὰ ψηφίσματ' αὐτοῦ τὰ ἐκ τῆς βουλῆς καὶ ⟨τὸ⟩ τοῦ δήμου
καταμαρτυρεῖ, διαρρήδην ἀγορεύοντα περὶ ὧν Ἀγόρατος κατείρηκεν· ἔπειθ' ἡ κρίσις, ἣν ἐκρίθη ἐπὶ τῶν τριάκοντα καὶ ἀφείθη,
διαρρήδην λέγει, „διότι" φησίν „ἔδοξε τἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι".
Καί μοι ἀνάγνωθι.*

[ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.] ΓΝΩΣΙΣ. [ΓΡΑΦΑΙ.]

51 *Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀπέγραψεν, οὐδενὶ τρόπῳ δύναιτ' ἂν ἀποδεῖξαι· δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνυσε [ταῦτα] ἀποφαίνειν, δρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τῷ δήμῳ τῷ ὑμετέρῳ πράττοντας. Οἴομαι δὲ τοῦτ' αὐτὸν οὐδ' ἂν ἐπιχειρῆσαι ἀποδεικνύναι. Οὐ γὰρ δήπου, εἴ τι κακὸν τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων ἠργάσαντο, οἱ τριάκοντα, δεδιότες μὴ καταλυθείη ἂν ὁ δῆμος, τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς ἀπέκτειναν, ἀλλ' οἶμαι πολὺ τοὐναντίον τούτου.*
52 *Ἀλλ' ἴσως φήσει ἄκων τοσαῦτα κακὰ ἐργάσασθαι. Ἐγὼ δ' οὐκ οἶμαι, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδ' ἐάν τις ὑμᾶς ὡς μάλιστ' ἄκων μεγάλα κακὰ ἐργάσηται, ὧν μὴ οἷόν τε γενέσθαι ἐστὶν ὑπερβολήν, οὐ τούτου ἕνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνεσθαι. Εἶτα δὲ κἀκείνων μέμνησθε, ὅτι ἐξῆν Ἀγοράτῳ τουτῳί, πρὶν εἰς τὴν βουλὴν κομισθῆναι, ὅτ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐκάθητο Μουνιχίασι, σωθῆναι· καὶ γὰρ πλοῖα παρεσκεύαστο καὶ οἱ*
53 *ἐγγυηταὶ ἕτοιμοι ἦσαν συναπιέναι. Καίτοι εἰ ἐκείνοις ἐπίθου καὶ
ἠθέλησας ἐκπλεῦσαι μετ' ἐκείνων, οὔτ' ἂν ἑκὼν οὔτ' ἄκων*

49, **4** ὃ] *τὸ δ'* Geb., *τοῦτου δ'* Fuhr., *ἀλλὰ ταῦτ' οὐκ ἂν* Weidn. Cod. X *κἂν*, Vind. *ὃ οὐκ ἄν.* || *ἀποδεῖξαι* del. Sch. || **50,** 2 *τὸ* add. Frohb. || 7 *ψηφίσματα* del. Wecklein, *γραφαί* West. || **51,** 2 *ταῦτα* e Sch. coni. delevi. || **4** *οὐδ' ἂν* lectum ante *τοῦτο* transp. Hartm. || 6 *τῶν Ἀθ. εἰργάσαντο.* || 6, 7 *καταλυθείη ἂν* (Markl. pro *καταλυθείησαν*)] *ἂν* del. Cob. || **8** *τούτου* Bekk. || **52,** 5 *εἶτα δεῖ μεμνῆσθαι* (hoc X) Dobr., *μέμνησθε* T. Sch. Cob. al. || 7 ⟨*τὰ*⟩ *πλοῖα* Weidn. Cf. § 26.

*τοσούτους Ἀθηναίων ἀπέκτεινας· νῦν δὲ πεισθεὶς ἐφ' ὧν τότε
ἐπείσθης, εἰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων τὰ ὀνόματα
μόνον εἴποις, μέγα τι ᾤου παρ' αὐτῶν διαπράξεσθαι. Οὔκουν
τούτου ἕνεκα δεῖ σε παρ' ἡμῶν συγγνώμης τινὸς τυχεῖν, ἐπεὶ
οὐδ' ἐκεῖνοι παρὰ σοῦ οὐδεμιᾶς ἔτυχον, οὓς σὺ ἀπέκτεινας.
Καὶ Ἱππίας μὲν ὁ Θάσιος καὶ Ξενοφῶν ὁ Κουριεύς, οἳ ἐπὶ* 54
*τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ τούτῳ ὑπὸ τῆς βουλῆς μετεπέμφθησαν, οὗτοι
μὲν ἀπέθανον, ὁ μὲν στρεβλωθείς [Ξενοφῶν], ὁ δ' Ἱππίας
οὕτω, διότι οὐκ ἄξιοι ἐδόκουν τοῖς τριάκοντα σωτηρίας εἶναι
(οὐδένα γὰρ Ἀθηναίων ἀπώλλυσαν)· Ἀγόρατος δ' ἀφείθη, διότι
ἐδόκει ἐκείνοις τὰ ἥδιστα πεποιηκέναι.*
Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ εἰς Μενέστρατον ἀναφέρειν τι περὶ τῶν 55
*⟨ἀπο⟩γραφῶν τούτων. τὸ δὲ τοῦ Μενεστράτου πρᾶγμα τοιοῦτον
ἐγένετο. Ὁ Μενέστρατος οὗτος ἀπεγράφη ὑπὸ τοῦ Ἀγοράτου*
135 *καὶ συλληφθεὶς ἐδέδετο· | Ἁγνόδωρος δ' ἦν Ἀμφιτροπαιεύς,
δημότης τοῦ Μενεστράτου, Κριτίου κηδεστὴς τοῦ τῶν τριάκοντα.
Οὗτος οὖν, ὅθ' ἡ ἐκκλησία Μουνιχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγίγνετο,
ἅμα μὲν βουλόμενος τὸν Μενέστρατον σωθῆναι, ἅμα δ' ὡς
πλείστους ἀπογραφέντας ἀπολέσθαι, παράγει αὐτὸν εἰς τὸν
δῆμον, καὶ εὑρίσκονται αὐτῷ κατὰ τὸ ψήφισμα τουτὶ ἄδειαν.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο, μηνύει ὁ Μενέστρατος 56
*καὶ προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν. Τοῦτον μέντοι οἱ μὲν
τριάκοντ' ἀφεῖσαν ὥσπερ Ἀγόρατον τουτονί, δόξαντα τἀληθῆ
εἰσαγγεῖλαι, ὑμεῖς δὲ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον λαβόντες ἐν δικα-
στηρίῳ ὡς ἀνδροφόνον ὄντα, θάνατον δικαίως καταψηφισά-
μενοι, τῷ δημίῳ παρέδοτε, καὶ ἀπετυμπανίσθη. Καίτοι εἰ* 57
*ἐκεῖνος ⟨δικαίως⟩ ἀπέθανεν, ἦ που Ἀγόρατός γε ⟨δὶς⟩ δικαίως
ἀποθανεῖται, ὅς γε τόν τε Μενέστρατον ἀπογράψας αἴτιος
ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ θανάτου, καὶ τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου ἀπογρα-*

53, 5 *διαπράξεσθαι* M.] *-ασθαι.* || 7 *ἔτυχον ⟨ὠμοτάτης⟩* Kays. || **54,** 3 *Ξενοφῶν* olim delevi, item Cob. | 4 *οὕτω, sine tormentis.* In C est quattuor litterarum lacuna, quare puncta posuit Sch., sed nihil deesse videtur, *ὁ μὲν — οὕτω* del. Kays. | **55,** 2 *ἀπογραφῶν* Bake] *γραφῶν.* || **57,** 2 *δικαίως* addidi cum R. | *δὶς* add. Dryander, coll. § 91 et 12. 37, *σφόδρα* R.

*φεῖσι τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην ἐκεῖνον κατα-
στήσας;*

58 *Ἀνόμοιος δέ μοι δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ Χολλήδῃ,
ὃς ἐγγυητὴς τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα παρασκευάσας
Μουνιχίασιν ἕτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ τούτου. καὶ τό γ' ἐπ'
ἐκεῖνον εἶναι ἐσώθης, καὶ οὔτ' ἂν Ἀθηναίων οὐδέν' ἀπώλεσας
59 οὔτ' ἂν αὐτὸς σὺ εἰς τοιούτους κινδύνους κατέστης· νῦν δὲ καὶ
τὸν σωτῆρα τὸν σαυτοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι, καὶ ἀπογράψας
⟨ἀπέκτεινας⟩ καὶ ἐκεῖνον καὶ τοὺς ἄλλους ἐγγυητάς. Τοῦτον
μέντοι ὥς οὐ καθαρῶς Ἀθηναῖον ὄντα ἐβούλοντό τινες βασανι-
σθῆναι, καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπείθουσι ψηφί-
ζεσθαι.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

60 *Μετὰ τοῦτο τοίνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ πράττοντες
τότε τὰ πράγματα ἐδέοντ' αὐτοῦ κατειπεῖν καὶ σῴζεσθαι, καὶ
μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ ἔσχατα παθεῖν. Ὁ
δ' οὐκ ἔφη οὐδέποτε· οὕτω χρηστὸς ἦν καὶ περὶ τοὺς δεδεμέ-
νους καὶ περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, ὥσθ' εἵλετο μᾶλλον
61 ἀποθανεῖν ἢ κατειπεῖν καὶ ἀδίκως τινὰς ἀπολέσαι. Ἐκεῖνος μὲν
τοίνυν [καὶ] ὑπὸ σοῦ ἀπολλύμενος τοιουτοσὶ ἐγένετο [καὶ Ξε-
νοφῶν ὁ στρεβλωθεὶς καὶ Ἱππίας ὁ Θάσιος]. σὺ δ' οὐδὲν τοῖς
ἀνδράσιν ἐκείνοις συνειδώς, πεισθεὶς δ' ὡς σύ γ', ἐὰν ἐκεῖνοι
ἀπόλωνται, μεθέξεις τῆς ⟨τό⟩τε πολιτείας καθισταμένης, ἀπέ-
γραφες καὶ ἀπέκτεινες Ἀθηναίων πολλοὺς κἀγαθούς.*

62 *Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδεῖξαι οἵων ἀνδρῶν
ὑπ' Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. Εἰ μὲν ⟨οὖν⟩ οὐ πολλοὶ ἦσαν,
καθ' ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἠκούετε, νῦν δὲ συλλήβδην περὶ
πάντων. Οἱ μὲν γὰρ στρατηγήσαντες ὑμῖν πολλάκις μείζω τὴν
πόλιν τοῖς διαδεχομένοις στρατηγοῖς παρέδοσαν· οἱ δ' ἑτέρας*

58, 1 *χολλίδῃ* X, *χολλείδῃ* Sch. Vid. Meisterh. p. 29. || 4 *εἶναι* om. Priscianus 367 H. || **59**, 3 *ἀπέκτεινας* add. Iac. Cob. Sch.; sequentia — *ἐγγυητὰς* del. Geb. || **60**, 5 *τὸν* Fuhr.] *τῶν*. || **61**, 2 expunxi *καί*, sed fortasse tria sqq. vocabula non magis genuina sunt, pro *καὶ* R. *καὶ αὐτός*, Kays. *ὁ*, Weidn. *κακῶς* corr. || 2, 3 seclusit Dobr. || 4 *σύγε, ἄν*. || 5 *τότε* M.] *τε*. || 6 *ἀπέκτεινες* Weidn.] *-νας*. || **62**, 2 *οὖν* add. C (om. Sch.). || *οὐ*] *μὴ* Geb., sed *οὐ πολλοὶ* = *ὀλίγοι* ferri potest, ut § 76 *ἐὰν δ' οὐ φάσκῃ*. || 5 *παρέδοσαν* Frn.] *παρεδίδοσαν*.

*μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχή-
σαντες οὐδεπώποθ' ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον.
Οἱ δ' αὐτῶν περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέ-* 63
*κτεινεν ὠμῶς καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἡ δὲ τύχη καὶ
ὁ δαίμων περιεποίησε — φυγόντες [γὰρ] ἐνθένδε καὶ [οὐ συλ-
ληφθέντες δὲ οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κρίσιν] κατελθόντες ἀπὸ
Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες.*

Τούτους μέντοι τοιούτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, 64
*τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε, τίς ὢν αὐτός; δεῖ γὰρ
ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δούλων ἐστίν, ἵν' εἰδῆθ' οἷος
ὢν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο. Τούτῳ μὲν γὰρ πατὴρ ἦν Εὐμάρης, ἐγέ-
νετο δ' ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους. Καί
μοι ἀνάβητε μάρτυρες.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

[Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσα κακὰ καὶ αἰσχρὰ 65
*καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετήδευται, πολὺ ἂν
εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας
ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο ἢ γραφὰς ⟨ὅσας⟩ ἐγράφετο ἢ ἀπο-
γραφὰς ἀπέγραφεν, οὐδέν με δεῖ καθ' ἕκαστον λέγειν· συλ-
λήβδην γὰρ ὑμεῖς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν τῷ δικα-*
136 *στηρίῳ συκοφαντίας | αὐτοῦ κατέγνωτε καὶ ὤφλησεν ὑμῖν μυρίας
δραχμάς, ὥστε τοῦτο μὲν ἱκανῶς ὑφ' ὑμῶν ἁπάντων μεμαρ-* 66
*τύρηται. γυναῖκας τοίνυν τῶν πολιτῶν τοιοῦτος ὢν μοιχεύειν
καὶ διαφθείρειν ἐλευθέρας ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοιχός·
καὶ τούτου θάνατος ἡ ζημία ἐστίν. Ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρ-
τυρας κάλει.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.]

Ἦσαν τοίνυν οὗτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, τέτταρες ἀδελφοί. 67
*Τούτων εἷς μὲν ὁ πρεσβύτατος ἐν Σικελίᾳ παραφρυκτωρευό-
μενος τοῖς πολεμίοις ληφθεὶς ὑπὸ Λαμάχου ἀπετυμπανίσθη· ὁ*

63, 1 olim scribebam et mecum Rauch. *περιγίγνονται σωθέντες*, nunc sequor Fuhrium, qui anacoluthum esse sensit. || 2 *ὠμῶς*] *ὁμοίως* Lipsius. || 3; 4 del. Kays. (*γε* pro *δὲ* Sch.). || **65** et **66** del. Ham. Sch. et plerique edd. praeter Cob. (Hartm.). || **65**, 1 *πολλὰ*] *πάντα* Iac. Bekk., *τἆλλα* Cob. || 4 *ὅσας* del. R. || 7 *ὦφλεν* Sauppe, sed *ὤφλησεν* fort. est interpolatoris. || **66**, 5 L. scripsisset *μ. μοι κάλει*, quod coni. Weidn. || **67**, 2 *πρεσβύτατος* Bake] -*τερος*.

δ' ἕτερος εἰς Κόρινθον μὲν ἐντευθενὶ ἀνδράποδον ἐξήγαγεν,
ἐκεῖθεν δὲ παιδίσκην αὖθις ἐξάγων ἁλίσκεται, καὶ ἐν τῷ δεσ-
68 μωτηρίῳ δεδεμένος ἀπέθανε· τὸν δὲ τρίτον Φαινιππίδης ἐνθάδε
λωποδύτην ἀπήγαγε, καὶ ὑμεῖς κρίναντες αὐτὸν ἐν τῷ δικαστη-
ρίῳ καὶ καταγνόντες αὐτοῦ θάνατον ἀποτυμπανίσαι παρέδοτε.
Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ αὐτὸν οἶμαι ὁμολογήσειν τοῦτον καὶ
μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

69 Πῶς οὖν οὐχ ἅπασι προσήκει ὑμῖν τούτου καταψηφίζεσθαι;
Εἰ γὰρ τούτων ἕκαστος δι' ἓν ἁμάρτημα θανάτου ἠξιώθη, ἦ
που τοῦ γε πόλλ' ἐξημαρτηκότος καὶ δημοσίᾳ εἰς τὴν πόλιν
καὶ ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον ὑμῶν, ὧν ἑκάστου ἁμαρτήματος ἐν τοῖς
νόμοις θάνατος ἡ ζημία ἐστί, δεῖ ὑμᾶς σφόδρα θάνατον
[αὐτοῦ] καταψηφίσασθαι.

70 Λέξει δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς πειράσεται,
ὡς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρύνιχον ἀπέκτεινε, καὶ ἀντὶ τούτου
φήσει αὐτὸν Ἀθηναῖον τὸν δῆμον ποιήσασθαι, ψευδόμενος, ὦ
ἄνδρες δικασταί· οὔτε γὰρ Φρύνιχον ἀπέκτεινεν, οὔτ' Ἀθηναῖον
71 αὐτὸν ὁ δῆμος ἐποιήσατο. Φρυνίχῳ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
κοινῇ Θρασύβουλός θ' ὁ Καλυδώνιος καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ
Μεγαρεὺς ἐπεβούλευσαν· ἐπειδὴ δ' ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι,
ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει πατά-
ξας, ὁ δ' Ἀπολλόδωρος οὐχ ἥψατο· ἀλλ' ἐν τούτῳ κραυγὴ
γίγνεται καὶ ᾤχοντο φεύγοντες. Ἀγόρατος δ' οὑτοσὶ οὔτε παρ-
εκλήθη οὔτε παρεγένετο οὔτ' οἶδε τοῦ πράγματος οὐδέν. ὡς
δ' ἀληθῆ λέγω, αὐτὸ ὑμῖν τὸ ψήφισμα δηλώσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

72 Ὅτι μὲν οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ψηφίσματος
δῆλον· οὐδαμοῦ γὰρ ἔστιν „Ἀγόρατον Ἀθηναῖον εἶναι" [ὥσπερ
Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον]. Καίτοι εἴπερ ἀπέκτεινε Φρύ-

67, 5 αὖθις Sauppe] αὐτός (ἀστὸς sec. Weidn.) X, ἀστῆς C et vulgo. || ἐξάγων Cob.] ἐξαγαγών. || 68, 2 [ἐν τῷ δικαστηρίῳ]? || 5 παρέξομαι ex usu L. West.] παρεξόμεθα. || 69, 6 αὐτοῦ olim delevi, nunc mecum Hartm., Weidn. etiam θάνατον. || 70, 3 φήσει Kays.] φησίν. || 71, 1 suspectum ὦ ἄνδρες δικασταί ter brevissimo intervallo repetitum. || 5 ἀλλ' ἐν C] ἀλλὰ X, ἀλλ' ἅμα R, ἅμα Sch. || 72, 2 γάρ ἔστιν ego] γάρ ἐστιν. || 2, 3 ὥσπερ — Ἀπολλ. del. Halb., Roehl utrobique καὶ Ἀπολλόδωρον.

νιχον, ἔδει αὐτὸν ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ, ἵνα περ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον, Ἀθηναῖόν ⟨γε⟩ πεποιημένον, ⟨ἐγγεγράφθαι⟩. Τὰ μέντοι ὀνόματα διαπράττονται τὰ σφῶν αὐτῶν, δόντες ἀργύριον τῷ ῥήτορι, προσγραφῆναι εἰς τὴν στήλην ὡς εὐεργέτας ὄντας. Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, τουτὶ τὸ ψήφισμα ἐλέγξει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Οὕτω μέντοι οὗτος πολὺ ὑμῶν κατεφρόνει, ὥστ' οὐκ ὢν 73
Ἀθηναῖος καὶ ἐδίκαζε καὶ ἠκκλησίαζε καὶ γραφὰς τὰς ἐξ ἀν-
θρώπων ἐγράφετο, ἐπιγραφόμενος Ἀναγυράσιος εἶναι. Ἔπειτα
δὲ καὶ ἕτερον μέγα τεκμήριον ὡς οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, δι'
ὃ Ἀθηναῖός φησι γεγενῆσθαι. Ὁ Φρύνιχος γὰρ οὗτος τοὺς
τετρακοσίους κατέστησεν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνος ἀπέθανεν, οἱ πολλοὶ
τῶν τετρακοσίων ἔφυγον. Πότερον οὖν δοκοῦσιν ὑμῖν οἱ τριά- 74
κοντα καὶ ἡ βουλὴ ἡ τότε βουλεύουσα, οἳ αὐτοὶ ἦσαν ἅπαντες
τῶν τετρακοσίων τῶν φυγόντων, ἀφεῖναι ἂν λαβόντες τὸν Φρύ-
νιχον ἀποκτείναντα, ἢ τιμωρήσασθαι ὑπὲρ Φρυνίχου καὶ τῆς
φυγῆς ἧς αὐτοὶ ἔφυγον; ἐγὼ μὲν οἶμαι τιμωρήσασθαι ἄν. Εἰ 75
μὲν οὖν μὴ ἀποκτείνας προσποιεῖται, ὡς ἐγώ φημι ἀδικεῖ·
εἰ δ' ἀμφισβητεῖς καὶ φῂς Φρύνιχον ἀποκτεῖναι, δῆλον ὅτι
μείζω τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων κακὰ ποιήσας τὴν περὶ Φρυ-
νίχου αἰτίαν πρὸς τοὺς τριάκοντ' ἀπελύσω· οὐδέποτε γὰρ πεί-
137 *σεις οὐδέν' ἀνθρώπων ὡς Φρύνιχον ἀποκτείνας ἀφείθης ἂν* |
ὑπὸ τῶν τριάκοντα, εἰ μὴ μεγάλα τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων
καὶ ἀνήκεστα κακὰ ἠργάσω. Ἐὰν μὲν οὖν φάσκῃ Φρύνιχον 76
ἀποκτεῖναι, τούτων μέμνησθε καὶ τοῦτον τιμωρεῖσθ' ἀνθ' ὧν
ἐποίησεν· ἐὰν δ' οὐ φάσκῃ, ἔρεσθε αὐτὸν δι' ὅ τι φησὶν Ἀθη-
ναῖος ποιηθῆναι. Ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃ ἀποδεῖξαι, τιμωρεῖσθ' αὐτὸν
ὅτι καὶ ἐδίκαζε καὶ ἠκκλησίαζε καὶ ἐσυκοφάντει πολλοὺς ὡς
Ἀθηναῖος τοὔνομ' ἐπιγραφόμενος.

72, 5 *ἐγγεγράφθαι* suppl. Thalh., *ἀναγεγ.* R., *γεγράφθαι* Bremi. Thierschii observationi non iungi haec verba cum participio fortasse sic licet satisfacere ut scribamus *Ἀθηναῖόν ⟨γε⟩ πεποιημένον, ἐγγ.*, i. e. *εἴπερ Ἀθ. πεποίηται.* Puncta ponunt Sch. et Cob. || 8 *τουτὶ* ego] *τοῦτο.* || **73**, 1 *κατεφρόνει* Cob. (non recepit)] *καταφρονεῖ·* || 3 [*εἶναι*]? Cf. Dem. 40, 16 et mox § 76. || **74**, 2 *τότε* Cob.] *ἐπὶ τῶν τετρακοσίων.* || 5 *τιμωρήσασθαι* R.] *τιμωρεῖσθαι, τιμ. ἂν* del. Weidn. || **75**, 2 *ἀδικεῖ, ὡς ἐγώ φημι* X. Transp. Geb. || *δ' εἰργάσω.* || 4 *περὶ* Halb.] *ὑπὲρ.*

77 Ἀκούω δ' αὐτὸν παρασκευάζεσθαι ἀπολογεῖσθαι ὡς ἐπὶ
Φυλήν τ' ᾤχετο καὶ συγκατῆλθεν ἀπὸ Φυλῆς, καὶ τοῦτο μέ-
γιστον ἀγώνισμα εἶναι. Ἐγένετο δὲ τοιοῦτον. Ἦλθε μὲν οὗτος
ἐπὶ Φυλήν· — καίτοι πῶς ἂν γένοιτ' ἄνθρωπος μιαρώτερος,
ὅστις εἰδὼς ὅτι εἰσί τινες ἐπὶ Φυλῇ τῶν ὑπὸ τούτου ἐκπεπτω-
78 κότων ἐτόλμησεν ἐλθεῖν ὡς τούτους; — ἐπειδὴ δ' εἶδον αὐτὸν
τάχιστα, συλλαβόντες ⟨ἀπ⟩άγουσιν ἄντικρυς ὡς ἀποκτενοῦντες,
οὗπερ καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέσφαττον, εἴ τινα λῃστὴν ἢ κακοῦργον
συλλάβοιεν. Στρατηγῶν δ' Ἄνυτος [ἐπὶ Φυλὴν] οὐκ ἔφη χρῆναι
ποιεῖν αὐτοὺς ταῦτα, λέγων ὅτι ⟨οὔπω⟩ οὕτω διακέοιντο, ὥστε
τιμωρεῖσθαί τινας τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ νῦν μὲν δεῖν αὐτοὺς
ἡσυχίαν ἔχειν, εἰ δέ ποτ' οἴκαδε κατέλθοιεν, τότε καὶ τιμωρή-
79 σοιντο τοὺς ἀδικοῦντας. Ταῦτα λέγων αἴτιος ἐγένετο τοῦ ἀπο-
φυγεῖν τοῦτον ἐπὶ Φυλῇ· ἀνάγκη δ' ἦν στρατηγοῦ ἀνδρὸς ἀκρο-
ᾶσθαι, εἴπερ ἔμελλον σωθήσεσθαι. Ἀλλ' ἕτερον· οὔτε γὰρ
συσσιτήσας τούτῳ οὐδεὶς φανήσεται οὐδὲ σύσκηνος γενόμενος,
οὔθ' ⟨ὁ⟩ ταξίαρχος εἰς τὴν φυλὴν κατατάξας, ἀλλ' ὥσπερ
ἀλιτηρίῳ οὐδεὶς ἀνθρώπων αὐτῷ διελέγετο. Καί μοι κάλει τὸν
ταξίαρχον.

ΜΑΡΤΥΣ.

80 Ἐπειδὴ δ' ⟨αἱ⟩ διαλλαγαὶ πρὸς ἀλλήλους ἐγένοντο καὶ ἔπεμ-
ψαν οἱ [πολῖται] ἐκ Πειραιῶς τὴν πομπὴν εἰς πόλιν, ἡγεῖτο
μὲν Αἴσιμος [τῶν πολιτῶν], οὗτος δ' οὕτω τολμηρὸς κἀκεῖ
ἐγένετο· συνηκολούθει γὰρ λαβὼν τὰ ὅπλα καὶ συνέπεμπε τὴν
81 πομπὴν μετὰ τῶν ὁπλιτῶν πρὸς τὸ ἄστυ. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς ταῖς
πύλαις ἦσαν καὶ ἔθεντο τὰ ὅπλα, πρὶν εἰσιέναι εἰς τὸ ἄστυ, ὁ
μὲν Αἴσιμος αἰσθάνεται καὶ προσελθὼν τήν τ' ἀσπίδα αὐτοῦ
λαβὼν ἔρριψε, καὶ ἀπιέναι ἐκέλευσεν ἐς κόρακας [ἐκ τῶν πολι-

77, 2 *συγκατῆλθε* X. An ⟨*τοῖς*⟩ *ἀπὸ Φυλῆς*? || 3 *ἦλθε μὲν* olim ego et mecum Weidn.] *ἦλθεν*. Parenthesin facit interrogatio, quod lineolis indicavi. || 5 in proecd. scribebam *τούτου μιαρ.*, Rauch. *μιαρ. τουτουί.* || **78**, 2 *ἀπάγουσιν* Nab. || *ὡς ἀποκτ.* del. Halb. Ita *οἷπερ* requiritur. Etiam *τοὺς ἄλλους* abesse malim. || 4 *ἐπὶ Φ.* del. Dobr. || 5 *οὔπω* add. Steph., Cob. *οὐχ.* C. Sch. || **79**, 2 *ἐπὶ Φυλὴν* X., del. Dobr., corr. West. || 5 *οὐδὲ* Weidn.] *οὔτε.* || *ὁ* add. Sch. || **80**, 1 *αἱ* add. Dobr. || 2 *πολῖται* del. Dobr. || 3 *τῶν πολιτῶν* del. Sauppe. || *οὕτω — γάρ.* Fuhr cft. or. 12, 19. || 5 *ὁπλιτῶν* Dobr.] *πολιτῶν.* || **81**, 4 del. Dobr. || 6 *Ἀθηναίᾳ* Cob. Sed cf. Meisterh. p. 24.

τῶν]· οὐ γὰρ ἔφη δεῖν ἀνδροφόνον αὐτὸν ὄντα συμπέμπειν τὴν πομπὴν τῇ Ἀθηνᾷ. Τούτῳ τῷ τρόπῳ ὑπ' Αἰσίμου ἀπηλάθη. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τούτῳ τῷ τρόπῳ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐπὶ Φυλῇ καὶ ἐν 82
Πειραιεῖ πρὸς τοὺς πολίτας διέκειτο [οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ διελέγετο ὡς ἀνδροφόνῳ ὄντι, τοῦ τε μὴ ἀποθανεῖν Ἄνυτος ἐγένετο αὐτῷ αἴτιος]. ἐὰν οὖν τῇ ἐπὶ Φυλὴν ὁδῷ ἀπολογίᾳ χρῆται, ὑπολαμβάνειν χρὴ εἰ Ἄνυτος αὐτῷ ἐγένετ' αἴτιος ⟨τοῦ⟩ μὴ ἀποθανεῖν ἑτοίμων ὄντων τιμωρεῖσθαι, καὶ ἔρριψεν αὐτοῦ Αἴσιμος τὴν ἀσπίδα καὶ οὐκ εἴα [μετὰ τῶν πολιτῶν] συμπέμπειν τὴν πομπήν[, καὶ εἴ τις αὐτὸν ταξίαρχος εἰς τάξιν τινὰ κατέταξε].

Μήτ' οὖν ταῦτ' αὐτοῦ ἀποδέχεσθε, μήτ' ἐὰν λέγῃ ὅτι πολλῷ 83
χρόνῳ ὕστερον τιμωρούμεθα. Οὐ γὰρ οἶμαι οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι, ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἴτ' εὐθὺς εἴτε χρόνῳ τίς ⟨τινα⟩ τιμωρεῖται, τοῦτον δεῖν ἀποδεικνύναι ὡς οὐ πεποίηκε περὶ ὧν ἐστιν ἡ αἰτία. Οὗτος τοίνυν 84
τοῦτ' ἀποφαινέτω, ἢ ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν ἐκείνους ἢ ὡς δικαίως, κακόν τι ποιοῦντας τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων. Εἰ δὲ πάλαι δέον τιμωρεῖσθαι ὕστερον ἡμεῖς τιμωρούμεθα, τὸν χρόνον κερδαίνει ὃν ἔζη οὐ προσῆκον αὐτῷ, οἱ δ' ἄνδρες ὑπὸ τούτου οὐδὲν ἧττον τεθνήκασιν.

Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ ⟨τούτῳ⟩ διισχυρίζεσθαι, ὅτι „ἐπ' αὐτο- 85
φώρῳ“ τῇ ἀπαγωγῇ ⟨προσ⟩γέγραπται, πάντων, ἐγὼ οἶμαι, εὐηθέστατα· ὡς εἰ μὲν τὸ „ἐπ' αὐτοφώρῳ“ μὴ προσεγέγραπτο,
138 ἔνοχος ⟨ἂν⟩ ὢν τῇ ἀπαγωγῇ· διότι δὲ τοῦτο | προσγέγραπται, ῥᾳστώνην τιν' οἴεται αὐτῷ εἶναι. Τοῦτο δ' οὐδὲν ἄλλ' ὡς ἔοικεν, ἢ ὁμολογεῖν ἀποκτεῖναι ⟨μέν⟩, μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ δέ, καὶ περὶ

82, 2—4 del. Dobr. || 5 τοῦ (quod legit interpolator) add. M. Cob. Ceterum nudus infinitivus non est soloecus. || 7 del. Sauppe. || συμπέμπειν ex § 81 Fuhr.] πέμπειν. || 8 del. Halb. Cf. 79 extr. || **83,** 1 μήτε ἄν. || 4 τινα cum Kaysero hic, ubi facilius perire potuit, inserere malui quam post τιμωρεῖται cum Rauch. || **84,** 3 τὸν Fuhr.] τῶν. || **85,** 1 τούτῳ add. Kays. || ἰσχυρίζεσθαι idem. || 2 ⟨ὃ⟩ πάντων vulgo cum C. || 3 εὐηθέστατα Weidn.] -τατον. || προσγέγραπται Halb.] ἐπιγ. || 4 ἂν olim addidi. || 5 οὐδὲν ἄλλ' ὡς Geb.] οὐδενὶ ἄλλῳ. || 6 μὲν add. Dobr.

τούτου δυσχυρίζεσθαι, ὥσπερ, εἰ μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ μέν,
86 ἀπέκτεινε δέ, τούτου ἕνεκα δέον αὐτὸν σῴζεσθαι. Δοκοῦσι
δ' ἔμοιγ' οἱ ἕνδεκα οἱ παραδεξάμενοι τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην,
⟨οὐκ⟩ οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν τότε [καὶ] δυσχυριζομένῳ, σφόδρ' ὀρθῶς ποιῆσαι, Διονύσιον τὴν ἀπαγωγὴν ἀπάγοντ' ἀναγκάζοντες προσγράψασθαι τὸ „ἐπ' αὐτοφώρῳ". Ἢ ποῦ ἂν εἴη, ⟨εἰ μὴ ὅπου τις⟩ πρῶτον μὲν ἐναντίον πεντακοσίων [ἐν τῇ βουλῇ], εἶτα πάλιν ἐναντίον Ἀθηναίων ἁπάντων [ἐν τῷ δήμῳ] ἀπογράψας τινὰς ἀποκτείνειε καὶ αἴτιος γένοιτο
87 τοῦ θανάτου; Οὐ γὰρ δήπου τοῦτο μόνον νοεῖ τὸ „ἐπ' αὐτοφώρῳ", ἐάν τις ξύλῳ ἢ μαχαίρᾳ πατάξας καταβάλῃ, ἐπεὶ ἔκ γε τοῦ σοῦ λόγου οὐδεὶς φανήσεται ἀποκτείνας τοὺς ἄνδρας οὓς σὺ ἀπέγραψας· οὔτε γὰρ ἐπάταξεν αὐτοὺς οὐδεὶς οὔτ' ἀπέσφαξεν, ἀλλ' [ἀναγκασθέντες] ὑπὸ τῆς σῆς ἀπογραφῆς ἀπέθανον. Οὔκουν αἴτιος τοῦ θανάτου οὗτος „ἐπ' αὐτοφώρῳ" ἐστί; Τίς οὖν ἄλλος αἴτιος ἢ σὺ ἀπογράψας; Ὥστε πῶς οὐκ ἐπ' αὐτοφώρῳ σὺ εἶ [ὁ ἀποκτείνας];

88 Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν καὶ ⟨τοῦτο⟩ [περὶ τῶν ὅρκων καὶ περὶ τῶν συνθηκῶν] μέλλειν λέγειν, ὡς παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας ἀγωνίζεται ἃς συνεθέμεθα πρὸς τοὺς ἐν ἄστει οἱ ἐν [τῷ] Πειραιεῖ. Σχεδὸν μὲν οὖν τούτοις ἰσχυριζόμενος ὁμολογεῖ ἀνδροφόνος εἶναι· ἐμποδὼν γοῦν ἢ ὅρκους ἢ συνθήκας ἢ χρόνον ἢ ἐπ' αὐτοφώρῳ τι ποιεῖται, αὐτῷ δὲ τῷ πράγματι οὔ τι
89 πιστεύει καλῶς ἀγωνιεῖσθαι. Ὑμῖν δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ

86, 3 οὐκ add. Tayl. || καὶ del. Thalh. || τῷ δὲ δικαίῳ ἰσχυριζόμενοι Frohb. Halb. || δυσχυριζομένῳ Dryander] -όμενοι. || 4, 5 ἀπάγοντ' Frn.] ἀπάγειν. || 5 τὸ R] τότε, Sluiter τόγ'. || ἢ ὅπου ἂν ᾖ X, cum Madvigio correxi, nisi quod addidi τις, dubitans tamen an praestet: ὁ ποῦ ἂν εἴη, κτέ. Sauppe ἢ πῶς οὐκ ἂν εἴη, add. ὅστις Franke, ὅς Geb., εἴ τις olim ego, ἢ εἴ τις Fuhr. || 7, 8 emblemata del. Kays. || **87**, 1 νοεῖ τὸ olim ego et mecum Weidn. Fuhr.] οἴεται, West. οἴει τὸ. || 5 ἀναγκασθέντες aut spurium aut corruptum. Vix sufficiunt coniecturae: Sauppe ἀναρπασθέντες vel ἀπαχθέντες (hoc mihi quoque venit in mentem), Fuhr. et Geb. ἀπογραφέντες ὑπὸ σοῦ, apte sane sed violenter. Dubitabundus expunxi. || 8 ὁ ἀποκτείνας expunxi cum Halb., quibus deletis, mente supplendum e praegressis αἴτιος τοῦ θανάτου. || **88**, 1, 2 τοῦτο add. Kays., expulso cum West. interpretamento. || 4 τῷ del. Baiter.

προσήκει περὶ τούτων ⟨ἐὰν λέγῃ⟩ ἀποδέχεσθαι· ἀλλ' ὡς οὐκ
ἀπέγραψεν οὐδ' οἱ ἄνδρες τεθνᾶσι, περὶ τούτων κελεύετε αὐτὸν
ἀπολογεῖσθαι. Ἔπειτα τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας οὐδὲν
ἡγοῦμαι προσήκειν ἡμῖν πρὸς τοῦτον. Οἱ γὰρ ὅρκοι τοῖς ἐν
ἄστει πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ γεγένηνται. Εἰ μὲν οὖν οὗτος μὲν 90
ἐν ἄστει ἡμεῖς δ' ἐν Πειραιεῖ ἦμεν, εἶχον ⟨ἄν⟩ τινα λόγον αὐτῷ
αἱ συνθῆκαι· νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν Πειραιεῖ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ
Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμωρούμενοι, ὥστ' οὐκ
ἔστιν ἡμῖν ἐμποδὼν ⟨οὐδέν⟩· οὐδένα γὰρ ὅρκον οἱ ἐν Πειραιεῖ
⟨τοῖς ἐν Πειραιεῖ οὐδ' οἱ ἐν ἄστει⟩ τοῖς ἐν ἄστει ὤμοσαν.

['Ἐκ παντὸς δὲ τρόπου ἔμοιγε δοκεῖ οὐχ ἑνὸς θανάτου ἄξιος 91
εἶναι, ὅστις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου ⟨πεποιῆσθαι⟩, τὸν δὲ
δῆμον, ὃν αὐτός φησι πατέρ' αὑτοῦ εἶναι, φαίνεται κακώσας,
καθυφεὶς καὶ προδοὺς πάντ' ἐξ ὧν ⟨ἂν⟩ ἐκεῖνος μείζων καὶ
ἰσχυρότερος ἐγίγνετο. Ὅστις οὖν τόν τε γόνῳ πατέρα τὸν αὑτοῦ
ἔτυπτε καὶ οὐδὲν παρεῖχε τῶν ἐπιτηδείων, τόν τε ποιητὸν πατέρ'
ἀφείλετο ἃ ἦν ὑπάρχοντ' ἐκείνῳ ἀγαθά, πῶς οὐ καὶ διὰ τοῦτο
κατὰ τὸν τῆς κακώσεως νόμον ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι;]

Προσήκει δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἅπασι τιμωρεῖν ὑπὲρ 92
ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ὥσπερ ἡμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ. Ἀποθνή-
σκοντες γὰρ [ὑμῖν] ἐπέσκηψαν καὶ ἡμῖν καὶ τοῖς φίλοις ἅπασι
τιμωρεῖν ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν Ἀγόρατον τουτονὶ ὡς φονέα ὄντα,
καὶ κακῶς ποιεῖν καθ' ὅσον ἂν ἔμβραχυ ἕκαστος δύνηται. Εἰ
τοίνυν τι ἐκεῖνοι ἀγαθὸν τὴν πόλιν ἢ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον
φανεροί εἰσι πεποιηκότες, ὃ καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖτε, ἀνάγκη
ὑμᾶς ἐστι πάντας ἐκείνοις φίλους καὶ ἐπιτηδείους εἶναι, ὥστ'
οὐδὲν μᾶλλον ἡμῖν ἢ καὶ ὑμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ ἐπέσκηψαν. Οὔκουν 93
οὔθ' ὅσιον οὔτε νόμιμον ὑμῖν ἐστιν ἀφεῖναι Ἀγόρατον τουτονί.

89, 2 *ἐὰν (ἂν) λέγῃ* add. Geb., *λέγοντος* aut alia iam R. || **90**, 2 *ἂν* add. Bait. || 5 *οὐδὲν* add. R. || 6 *τοῖς — ἄστει* suppl. Wecklein. || *ὠμόσαμεν*? Cf. § 88. || **91** iure olim suspectam Blassio, qui postea sententiam retraxit, et Gebauero hanc sectionem seclusi. || 2 *πεποιῆσθαι* add. R., *ποιηθῆναι* Cob. || 4 *καθυφεὶς* Frn.] *καὶ ἀφείς*. Del. Fuhr. || *πάντα* add. R. (*προδόντα* X, *προδοὺς* C), *ἂν* add. Frn. || **92**, 3 del. *ὑμῖν* et *ἡμῖν* scr. pro *ὑμῖν*, *φίλοις* pro *ἄλλοις* Rauch. et Sauppe. || 4 *ὡς φονέα ὄντα* suspecta mihi ut olim. || 7 *ὃ* olim ego et mecum Rauch. et Thalh.] *ἃ*. || **93**, 2 *ἀφεῖναι* M. (Cob.), ut solet L.] *ἀνεῖναι*, cf. tamen Dem. 19, 229. Xen. Hell. II, 3. 51. Anab. VII 6, 30. Illud est *absolvere*. hoc *solvere*, *remittere*.

Ὑμεῖς τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νυνὶ δή, ἐπεὶ ἐν τῷ τότε
χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐκεῖνοι ἀπέθνῃσκον, οὐχ οἷοί τ' ἦστ' ἐπαρκέσαι
διὰ τὰ πράγματα τὰ περιεστηκότα, νυνί, ἐν ᾧ δύνασθε, τιμω-
ρήσατε τὸν ἐκείνων φονέα. Ἐνθυμεῖσθε δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ὅπως μὴ πάντων ἔργον σχετλιώτατον ἐργάσεσθε. Εἰ γὰρ ἀπο-
ψηφιεῖσθ' Ἀγοράτου | τουτουί, οὐ μόνον τοῦτο διαπράττεσθε, 139
ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οὓς ὁμολογεῖθ' ὑμῖν εὔνους
εἶναι, [ἀλλὰ] τῇ αὐτῇ ψήφῳ ταύτῃ θάνατον καταψηφίζεσθε·
94 ἀπολύοντες γὰρ τὸν αἴτιον ὄντ' ἐκείνοις τοῦ θανάτου οὐδὲν
ἄλλο γιγνώσκετ' ἢ ἐκείνους δικαίως ὑπὸ τούτου τεθνηκέναι.
Καὶ οὕτως ἂν δεινότατα πάντων πάθοιεν, εἰ οἷς ἐπέσκηπτον
ἐκεῖνοι ὡς φίλοις οὖσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὑτῶν, οὗτοι ὁμόψηφοι
95 κατ' ἐκείνων [τῶν ἀνδρῶν] τοῖς τριάκοντα γενήσονται. Μηδα-
μῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, μήτε τέχνῃ
μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ θάνατον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καταψη-
φίσησθε, οἳ πολλὰ κἀγαθὰ ὑμᾶς ποιήσαντες διὰ ταῦθ' ὑπὸ
τῶν τριάκοντα καὶ Ἀγοράτου τουτουὶ ἀπέθανον. Ἀναμνησθέντες
οὖν ἁπάντων τῶν δεινῶν, καὶ τῶν κοινῶν τῇ πόλει καὶ τῶν
ἰδίων, ὅσ' ἑκάστῳ ἐγένετ' ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες ἐτελεύτησαν,
τιμωρήσατε τὸν αἴτιον τούτων. Ἀποδέδεικται δ' ὑμῖν [ἅπαντα]
καὶ ἐκ τῶν ψηφισμάτων καὶ ἐκ τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν
96 ἄλλων ἁπάντων Ἀγόρατος ὢν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου. Ἔτι
δὲ καὶ προσήκει ὑμῖν τἀναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίζεσθαι. Ὧν
μὲν τοίνυν ἐκεῖνοι θάνατον κατέγνωσαν, ὑμεῖς ἀποψηφίσασθε·
ὧν δ' ἐκεῖνοι θάνατον οὐ κατέγνωσαν, ὑμεῖς καταψηφίσασθε.
[Οἱ τριάκοντα τοίνυν τῶν μὲν ἀνδρῶν τούτων, οἳ ἦσαν ὑμέτεροι
φίλοι, θάνατον κατέγνωσαν, ὧν δεῖ ὑμᾶς ἀποψηφίζεσθαι·

93, 3 *νυνὶ δὴ* h. l. deletum in proecd. substitui pro *νυνί* vs. 5. Cf. Dobr. Quod hodieque placet. || 4 *ἦστ' ἐπαρκέσαι* lexic. Vindob. Nck. p. 99] *ἐκείνοις ἐπαρκέσαι γεγόνατε.* || 7 *σχετλ. ἔργον* Dobr. || 7 *ἐργάσεσθε* Baiter] *-ησθε.* || 8 *τοῦτο* C, *τουτ* (sic) X] *ἄτοπόν τι* Weidn. || 10 *ἀλλὰ* X, errore repetitum cum dett. om. Sch. et vulgo, *ἅμα* Dobr. et Weidn., qui del. *αὐτῇ.* || **94**, 5 *τ. ἀ.* del. Geb., etiam *κατ' ἐκείνων* Frn. || **95**, 7 *ἐγένετ'* Sauppe] *ἐγένοντο.* || 8 *ἅπαντα* del. T. Sch., *πανταχόθεν* coni. R, *σαφέστατα* vel *ἀκριβέστατα* Geb. Coll. § 21, possis et *ἱκανῶς.* || **96**, 2 *τἀναντία* ego olim] *ἐναντία.* Cf. Halb. p. 31. || 4 *καταψηφίσασθε* Fuhr.] *καταγιγνώσκετε.* || 5—8 verba otiosa et languida auctore Thalheimio seclusi.

Ἀγοράτου δ' ἀπεψηφίσαντο, διότι ἐδόκει προθύμως τούτους ἀπολλύναι· οὐ προσήκει καταψηφίζεσθαι.] Ἐὰν οὖν τἀναντία 97
τοῖς τριάκοντα ψηφίζησθε, πρῶτον μὲν ⟨τοῖς ἐχθίστοις⟩ οὐχ ὁμόψηφοι γίγνεσθε, ἔπειτα τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσεσθε, ἔπειτα τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις δόξετε δίκαια καὶ ὅσια ψηφίσασθαι.

14.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΛΙΠΟΤΑΞΙΟΥ.

Deuterologia est ab advocato Archestratidis (§ 3) apud milites strategis et hipparchis praesidibus habita contra Alcibiadem, Alcibiadis clarissimi filium sceleribus multis inquinatum, qui *λιποταξίου* accusatur, quod se suo arbitratu ex hoplitarum, inter quos adscriptus erat, numero exemerit, ut, quamvis *ἀδοκίμαστος* esset, minus periculosam subiret equestrem militiam. De tempore nihil certum, nisi caussam post Ol. 94, 2 (a. 403) oratam esse. Falkius eam ad Ol. 96, 2 (a. 395) refert satis probabiliter. *Scheibe.* Cf. Frohb. Einl. pag. 6.

Ἡγοῦμαι μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλκιβιάδου κατηγορεῖν· τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς παρέσχεν, ὥστε καὶ εἰ μή τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ' αὐτοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἧττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι.
Οὐ γὰρ μικρὰ τὰ ἁμαρτήματ' οὐδὲ συγγνώμης ἄξια, οὐδ' 2
ἐλπίδα παρέχοντα ὡς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω

96, 7 *ἀπεψηφίσαντο*] *ἀπέγνωσαν* Geb. || **97,** 1 in proecd. dedi ***ἐὰν οὖν τοῦτο (ταῦτα?) ποιῆτε,*** Geb. coni. *ταῦτα γὰρ ἂν ποιῆτε* vel ***καὶ ταῦτα ποιοῦντες.*** || **2 *τοῖς ἐχθίστοις*** (R. *τοῖς ἀνοσιωτάτοις καὶ ὑμῶν ἐχθίστοις*) **h. l. inserui, Thalh.** post *ὁμόψηφοι*. Alii alia. || 3 *γενήσεσθε* M., Frn. *ἔσεσθε*, **Weidn.** *ψηφίσησθε — γ' ἔσεσθε.* Praes. iunctum cum fut. Frohb. tuetur, **cft. Thuc.** IV 10, 3. 9, 3. 24, 4. Herod. VII 236. Antiph. III *γ*, 11. Dubi**tabundus** servavi, cum praesertim valde mihi arrideat Halb. mei suspicio **L., omissis illis** *τἀναντία — ψηφίζησθε*, dedisse: *ἐὰν οὖν μὴ ὁμόψηφοι — γένησθε, πρῶτον μὲν τοῖς ὑμ. — ἔσεσθε, ἔπειτα κτλ.*

πεπραγμένα καὶ εἰς τοσοῦτον κακίας ἀφιγμένα, ὥστ' εἰπεῖν
ἕκασθ' ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι. Ἐγὼ
μέντοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς πατέρας
ἡμῖν διαφορᾶς ὑπαρχούσης, καὶ πάλαι τοῦτον ἐχθρὸν ἡγού-
μενος, καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς, πειράσομαι [περὶ]
πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν αὐτὸν τιμωρήσασθαι.
3 Περὶ μὲν ⟨οὖν⟩ τῶν ἄλλων Ἀρχεστρατίδης ἱκανῶς κατηγόρησε·
καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο·
ὅσα δ' οὗτος παραλέλοιπεν, ἐγὼ καθ' ἕκαστον ὑμᾶς διδάξω.
[Ἀνάγνωθι δέ μοι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.]

4 Εἰκὸς τοίνυν ἐστὶν ⟨ὑμᾶς⟩, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐξ οὗ τὴν
εἰρήνην ἐποιησάμεθα, πρώτους περὶ τούτων νυνὶ δικάζοντας
μὴ μόνον δικαστὰς ἀλλὰ καὶ νομοθέτας ⟨τοὺς⟩ αὐτοὺς γενέσθαι,
εὖ εἰδότας ὅτι, ὅπως ἂν ὑμεῖς νυνὶ περὶ αὐτῶν γνῶτε, οὕτω
καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἡ πόλις αὐτοῖς χρήσεται. Δοκεῖ δέ μοι
καὶ πολίτου χρηστοῦ καὶ δικαστοῦ δικαίου ἔργον εἶναι ταύτῃ
τοὺς νόμους διαλαμβάνειν, ὅπῃ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον μέλλει
5 συνοίσειν τῇ πόλει. Τολμῶσι γάρ τινες | λέγειν ὡς οὐδεὶς ἔνοχός 140
ἐστι λιποταξίου οὐδὲ δειλίας· μάχην γὰρ οὐδεμίαν γεγονέναι,
τὸν δὲ νόμον κελεύειν, ἐάν τις λίπῃ τὴν τάξιν [εἰς τοὐπίσω] δει-
λίας ἕνεκα, μαχομένων τῶν ἄλλων, περὶ τούτου τοὺς στρατιώ-
τας δικάζειν. Ὁ δὲ νόμος οὐ περὶ τούτων κελεύει μόνον, ἀλλὰ
καὶ ὁπόσοι ἂν μὴ παρῶσιν ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ. Ἀνάγνωθί μοι
τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

6 Ἀκούετ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ ἀμφοτέρων κεῖται, καὶ
ὅσοι ἂν μάχης οὔσης εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσωσι, καὶ ὅσοι ἂν
ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ μὴ παρῶσι. Σκέψασθε δὲ τίνες εἰσὶν οὓς
δεῖ παρεῖναι. Οὐχ οἵτινες ἂν τὴν ἡλικίαν [ταύτην] ἔχωσιν[; οὐχ],

---

2, 3 *εἰπεῖν ἕκασθ'* Thalh.] *ἐπινικίοις* X, *ἐπ' ἐνίοις* R. Sch. Cob. || 7 seclusi *περί*. || **3, 1** *οὖν* add. C. || 4, 5 emblema del. Bake. || **4, 1** *ὑμᾶς* add. Halb., quocum mox *πρώτους* dedi pro *πρῶτον*. || **4,** 3 *αὐτοὺς* del. Cob. Cf. Lys. Leocr. § 9. *αὐτοὺς ἡγεῖσθαι*, contra nostri consuetadinem pro *ὑμᾶς αὐτοὺς* Frn. Si genuinum, corrigam ⟨*τοὺς*⟩ *αὐτοὺς* = *ἅμα*. || **5,** 3 *εἰς τοὐπίσω* fluxisse puto ex § 6. || **6,** 4 *ἡλικίαν*, *aetatem militarem*, quare delevi *ταύτην*, *τακτὴν* R. || *οὐχ* del. Cob., correcta interpunctione.

οὓς ἂν οἱ στρατηγοὶ καταλέξωσιν; Ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δι- 7
κασταί, ὅλῳ τῷ νόμῳ μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἔνοχον εἶναι.
ἀστρατείας μὲν γὰρ δικαίως ἂν αὐτὸν ἁλῶναι, ὅτι καταλεγεὶς
ὁπλίτης οὐκ ἐξῆλθε μεθ' ὑμῶν ⟨στρατευσόμενος, λιποταξίου
δ' ὅτι ἐν τῷ πεζῷ⟩ στρατοπέδῳ μόνος οὐ παρέσχε μετὰ τῶν
ἄλλων ἑαυτὸν τάξαι, δειλίας δ', ὅτι δέον αὐτὸν μετὰ τῶν ὁπλι-
τῶν κινδυνεύειν ἱππεύειν εἵλετο. Καίτοι φασὶν αὐτὸν ταύτην 8
τὴν ἀπολογίαν ποιήσεσθαι ὡς, ἐπειδήπερ ἵππευεν, οὐδὲν ἠδί-
κει τὴν πόλιν. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι διὰ τοῦθ' ὑμᾶς δικαίως ἂν
αὐτῷ ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῦ νόμου κελεύοντος, ἐάν τις ἀδοκί-
μαστος ἱππεύῃ, ἄτιμον εἶναι, ἐτόλμησεν ἀδοκίμαστος ἱππεύειν.
Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτ' ἦλθε πονηρίας, καὶ οὕτως ὑμῶν 9
κατεφρόνησε καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε καὶ ἱππεύειν ἐπεθύμησε
καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν, ὥστ' οὐδὲν αὐτῷ τούτων τῶν
κινδύνων ἐμέλησεν, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ ἄτιμος εἶναι [καὶ τὰ
χρήματ' αὐτοῦ δημευθῆναι] καὶ πάσαις ταῖς κειμέναις ζημίαις
ἔνοχος γενέσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν ὁπλιτῶν εἶναι [καὶ ὁπλίτης
γενέσθαι]. Καὶ ἕτεροι μὲν οὐδεπώποθ' ὁπλιτεύσαντες, ἱππεύ- 10
σαντες δὲ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον καὶ πολλὰ κακὰ τοὺς πολεμίους
πεποιηκότες, οὐκ ἐτόλμησαν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβῆναι, δεδιότες
ὑμᾶς καὶ τὸν νόμον· οὕτω γὰρ ἦσαν παρεσκευασμένοι, οὐχ ὡς
ἀπολουμένης τῆς πόλεως, ἀλλ' ὡς σωθησομένης καὶ μεγάλης
ἐσομένης καὶ τιμωρησομένης τοὺς ἀδικοῦντας· Ἀλκιβιάδης δ'
ἐτόλμησεν ἀναβῆναι, οὔτ' εὔνους ὢν τῷ πλήθει οὔτε πρότερον
ἱππεύσας οὔτε νῦν ἐπιστάμενος οὐθ' ὑφ' ὑμῶν δοκιμασθείς,
ὡς οὐκ ἐξεσόμενον τῇ πόλει δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμ-
βάνειν. Ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ ὅτι, εἰ ἐξέσται ὅ τι ἂν τις βού- 11
ληται ποιεῖν, οὐδὲν ὄφελος νόμους κεῖσθαι ἢ ὑμᾶς συλλέγεσθαι
ἢ στρατηγοὺς αἱρεῖσθαι. Θαυμάζω δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴ
τις ἀξιοῖ, ἐὰν μέν τις προσιόντων τῶν πολεμίων τῆς πρώτης

7, 4, 5 suppl. Thalh., *στρατοπεδευόμενος* pro *στρατευόμενος* (*στρατοπεδευσόμενος* Cob.) et *οὐδὲ* pro *οὐ* Sch., alii aliter. Ego post *ἐξῆλθε μ. ὑ.* abesse mallem participium, nisi sic minus facile verba excidissent. || 6 *δέον αὐτὸν*] *δεῖ ἕκαστον* X, *δεῖν αὐτὸν* cum Schottio Sch., Frn. *δείσας*. || **9, 4**, 5 emblema del. Thalh. || 6 *ὁπλιτῶν* deleto glossemate R.] *πολιτῶν*.

τάξεως τεταγμένος τῆς δευτέρας γένηται, τούτου μὲν δειλίαν
καταψηφίζεσθαι, ἐὰν δέ τις ἐν τοῖς ὁπλίταις τεταγμένος ἐν τοῖς
12 ἱππεῦσιν ἀναφανῇ, τούτῳ συγγνώμην ἔχειν. Καὶ μὲν δή, ὦ
ἄνδρες δικασταί, ἡγοῦμαι δικάζειν ὑμᾶς οὐ μόνον τῶν ἐξαμαρ-
τανόντων ἕνεκα, ἀλλ' ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμούντων
σωφρονεστέρους ποιῆτε. Ἐὰν μὲν τοίνυν τοὺς ἀγνῶτας κολά-
ζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων· οὐδεὶς γὰρ εἴσεται τὸν
ὑφ' ὑμῶν καταψηφισθέντα· ἐὰν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν
ἐξαμαρτανόντων τιμωρῆσθε, πάντες πεύσονται, ὥστε τούτῳ
13 παραδείγματι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται. Ἐὰν τοίνυν
τούτου καταψηφίσησθε, οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ πόλει εἴσονται, ἀλλὰ
καὶ οἱ σύμμαχοι αἰσθήσονται καὶ οἱ πολέμιοι πεύσονται, καὶ
ἡγήσονται πολὺ πλείονος ἀξίαν εἶναι τὴν πόλιν, ἐὰν ὁρῶσιν ἐπὶ
τοῖς τοιούτοις τῶν ἁμαρτημάτων μάλισθ' ὑμᾶς ὀργιζομένους
καὶ μηδεμιᾶς συγγνώμης τοὺς ἀκοσμοῦντας ἐν τῷ πολέμῳ
14 τυγχάνοντας. Ἐνθυμεῖσθε δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τῶν στρα-
τιωτῶν οἱ μὲν κάμνοντες ἐτύγχανον, οἱ δ' ἐνδεεῖς ὄντες τῶν
ἐπιτηδείων, καὶ ἡδέως ἂν οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι καταμείναντες
ἐθεραπεύοντο, οἱ δ' οἴκαδ' ἀπελθόντες τῶν οἰκείων | ἐπεμέλοντο, 141
οἱ δὲ ψιλοὶ ἐστρατεύοντο, οἱ δ' ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ἐκινδύνευον·
15 ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐτολμᾶτ' ἀπολιπεῖν τὰς τάξεις οὐδὲ τἀρεστὰ
ὑμῖν αὐτοῖς αἱρεῖσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐφοβεῖσθε τοὺς τῆς
πόλεως νόμους ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. Ὧν χρὴ
μεμνημένους ὑμᾶς νυνὶ τὴν ψῆφον φέρειν, καὶ πᾶσι φανερὸν
ποιεῖν ὅτι Ἀθηναίων οἱ μὴ βουλόμενοι τοῖς πολεμίοις μάχεσθαι
ὑφ' ὑμῶν κακῶς πείσονται.
16 Ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ μὲν τοῦ νόμου καὶ
αὐτοῦ τοῦ πράγματος οὐχ ἕξειν αὐτοὺς ὅ τι λέξουσιν· ἀναβαί-
νοντες δ' ὑμᾶς [ἐξ]αιτήσονται καὶ ἀντιβολήσουσιν, οὐκ ἀξιοῦντες
τοῦ Ἀλκιβιάδου υἱέος τοσαύτην ζημίαν καταγνῶναι, ὡς ἐκεῖνον
πολλῶν ἀγαθῶν ἀλλ' οὐχὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον γεγενημένον,
ὅν, εἰ τηλικοῦτον ὄντ' ἀπεκτείνατε, ὅτε πρῶτον εἰς ὑμᾶς ἐλά-
βετ' ἐξαμαρτάνοντα, οὐκ ἂν ἐγένοντο συμφοραὶ τοσαῦται τῇ

11, 5 [τάξεως]? Vid. ad XVI, 15. || 8 πολῖται] ὁπλιταί? || 16, 3 ὑμᾶς Frohb. transp. post ἀντιβολήσουσιν, Hirsch. corr. αἰτήσονται. Alterum utrum necessarium videtur. || 4 ζημίαν Thalb.] δειλίαν, Halb. δίκην.

πόλει. Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἶναι εἰ αὐτοῦ 17
μὲν ἐκείνου θάνατον κατέγνωτε, τοῦ δ' υἱέος ἀδικοῦντος δι'
ἐκεῖνον ἀποψηφιεῖσθε, ὃς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐτόλμα μεθ' ὑμῶν
μάχεσθαι, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ μετὰ τῶν πολεμίων ἠξίου στρα-
τεύεσθαι. Καὶ ὅτε μὲν παῖς ὢν οὔπω δῆλος ἦν ὁποῖός τις ἔσται,
διὰ τὰ ⟨τοῦ⟩ πατρὸς ἁμαρτήματα ὀλίγου τοῖς ἕνδεκα παρεδόθη·
ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἐκείνῳ πεπραγμένοις ἐπίστασθε καὶ τὴν
τούτου πονηρίαν, διὰ τὸν πατέρα ἐλεεῖν αὐτὸν ἀξιώσετε; Οὐκ- 18
ουν δεινόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τούτους μὲν οὕτως εὐτυχεῖς
εἶναι, ὥστ', ἐπειδὰν ἐξαμαρτάνοντες ληφθῶσι, διὰ τὸ αὐτῶν
γένος σῴζεσθαι, ἡμᾶς δ', εἰ ἐδυστυχήσαμεν διὰ τοὺς οὕτως
ἀτακτοῦντας, μηδέν' ἂν δύνασθαι παρὰ τῶν πολεμίων ἐξαιτή-
σασθαι, μηδὲ διὰ τὰς τῶν προγόνων ἀρετάς; Καίτοι πολλαὶ 19
καὶ μεγάλαι καὶ ὑπὲρ ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων γεγόνασι, καὶ
οὐδὲν ὅμοιαι τοῖς ὑπὸ τούτων περὶ τὴν πόλιν πεπραγμένοις,
ὦ ἄνδρες δικασταί. Εἰ δ' ἐκεῖνοι δοκοῦσι βελτίους εἶναι σῴ-
ζοντες τοὺς φίλους, δῆλον ὅτι καὶ ὑμεῖς ἀμείνους δόξετ' εἶναι
τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθρούς. Ἀξιῶ δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν 20
μέν τινες τῶν συγγενῶν αὐτὸν ἐξαιτῶνται, ὀργίζεσθαι ὅτι τού-
του μὲν οὐκ ἐπεχείρησαν δεηθῆναι, ἢ δεηθέντες οὐκ ἐδύνανθ'
εὑρέσθαι, ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττόμενα, ὑμᾶς δὲ
πείθειν πειρῶνται ὡς οὐ χρὴ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην
λαμβάνειν· ἐὰν δέ τινες τῶν ἀρχόντων βοηθῶσιν αὐτῷ, ἐπίδει- 21
ξιν μὲν τῆς ἑαυτῶν δυνάμεως ποιούμενοι, φιλοτιμούμενοι δ'
ὅτι καὶ τοὺς φανερῶς ἡμαρτηκότας σῴζειν δύνανται, ὑμᾶς δὲ
χρὴ ὑπολαμβάνειν πρῶτον μὲν ὅτι, εἰ πάντες Ἀλκιβιάδῃ ὅμοιοι
ἐγένοντο, οὐδὲν ἂν ἔδει αὐτοὺς στρατηγεῖν (οὐδὲ γὰρ ἂν εἶχον
ὅτου ἡγοῖντο), ἔπειθ' ὅτι πολὺ μᾶλλον αὐτοὺς προσήκει τῶν
λιπόντων τὴν τάξιν κατηγορεῖν ἢ ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀπολο-
γεῖσθαι. Τίς γάρ ἐστιν ἐλπὶς τοὺς ἄλλους ἐθελήσειν ποιεῖν τὰ
ὑπὸ τῶν στρατηγῶν προσταττόμενα, ὅταν αὐτοὶ οὗτοι τοὺς
ἀκοσμοῦντας σῴζειν πειρῶνται; Ἐγὼ τοίνυν ἀξιῶ, ἐὰν μὲν ἀπο- 22

17, 3 εἶναι del. Halb., transp. Geb. post δοκεῖ, ut Or. 13, 7, sed cf. Thalh. || 6 τὰ X, τοῦ C. Corr. R. || 18, 6 μηδὲ διὰ C] μηδ' ἂν X Sch. || 19 sq. nota ὦ ἄνδρες πολῖται brevissimo intervallo ter repetitum. cf. XV § 6 sqq. || 21, 5 αὐτοὺς Müll.] τοῦ X Sch. —, R. τῶν στρατηγῶν et sic Cob.

δείξωσιν οἱ λέγοντες καὶ αἰτούμενοι ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου ὡς ἐστρα-
τεύσατ᾽ ἐν τοῖς ὁπλίταις ἢ ὡς ἵππευσε δεδοκιμασμένος, ἀπο-
ψηφίσασθαι· ἐὰν δὲ μηδὲν ἔχοντες δίκαιον κελεύωσιν αὐτοῖς
χαρίζεσθαι, μεμνῆσθαι χρὴ ὅτι διδάσκουσιν ὑμᾶς ἐπιορκεῖν καὶ
τοῖς νόμοις μὴ πείθεσθαι, καὶ ὅτι λίαν προθύμως τοῖς ἀδικοῦσι
βοηθοῦντες πολλοὺς τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμεῖν ποιήσουσιν.
23 *Θαυμάζω δὲ μάλιστα, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴ τις ὑμῶν τὸν*
Ἀλκιβιάδην ἀξιώσει διὰ μὲν τοὺς βοηθοῦντας σῴζεσθαι, διὰ
δὲ τὴν αὑτοῦ πονηρίαν μὴ ἀπολέσθαι. Ἢ ἄξιον ὑμᾶς ἀκοῦσαι,
ἵν᾽ ἐπίστησθ᾽ ὅτι οὐκ ἂν εἰκότως αὐτοῦ ἀποψηφίζοισθε, ὡς
ταῦτα μὲν ἡμαρτηκότος, τὰ δ᾽ ἄλλα πολίτου χρηστοῦ γεγενη-
μένου· ἐκ γὰρ τῶν ἄλλων τῶν τούτῳ πεπραγμένων δικαίως
24 *ἂν αὐτοῦ θάνατον καταψηφίζοισθε. Προσήκει δ᾽ ὑμῖν περὶ*
αὐτῶν εἰδέναι· ἐπειδὴ γὰρ καὶ τῶν | ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε 142
λεγόντων τὰς σφετέρας αὐτῶν ἀρετὰς καὶ τὰς τῶν προγόνων
εὐεργεσίας, εἰκὸς ὑμᾶς καὶ τῶν κατηγόρων ἀκροάσασθαι, ἐὰν
ἀποφαίνωσι τοὺς φεύγοντας πόλλ᾽ εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκότας καὶ
τοὺς προγόνους αὐτῶν πολλῶν κακῶν αἰτίους γεγενημένους.
25 *Οὗτος γὰρ παῖς μὲν ὢν παρ᾽ Ἀρχεδήμῳ τῷ γλάμωνι, ⟨τῷ⟩ οὐκ*
ὀλίγα τῶν ὑμετέρων ὑφῃρημένῳ, πολλῶν ὁρώντων ἔπινε μὲν
ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ κατακείμενος, ἐκώμαζε ⟨δὲ⟩ μεθ᾽ ἡμέραν,
ἄνηβος ἑταίραν ἔχων, μιμούμενος τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους καὶ
ἡγούμενος οὐκ ἂν δύνασθαι πρεσβύτερος ὢν λαμπρὸς γενέσθαι,
26 *εἰ μὴ νέος ὢν πονηρότατος δόξει εἶναι. Μετεπέμφθη δ᾽ ὑπ᾽*
Ἀλκιβιάδου, ἐπειδὴ φανερῶς ἐξημάρτανε. Καίτοι ποῖόν τινα
χρὴ αὐτὸν ὑφ᾽ ὑμῶν νομίζεσθαι εἶναι, ὅστις κἀκείνῳ τοιαῦτ᾽
ἐπιτηδεύων διεβέβλητο, ὃς τοὺς ἄλλους ταῦτ᾽ ἐδίδασκε; Μετὰ
Θεοτίμου δ᾽ ἐπιβουλεύσας τῷ πατρὶ Ὄρνους προύδωκεν. Ὁ δὲ
παραλαβὼν τὸ χωρίον πρότερον μὲν ὕβριζεν αὐτὸν ὡραῖον
27 *ὄντα, τελευτῶν δὲ δήσας ἀργύριον εἰσεπράττετο. Ὁ δὲ πατὴρ*
αὐτὸν οὕτως ἐμίσει σφόδρα, ὥστ᾽ οὐδ᾽ ἂν ἀποθανόντος ἔφασκε

22, 3 *ἵππευσε* ego] *ἱππεύειν* X, *ἵππευε* M. et vulgo, *ἱππεύει* Cob. cum Scal. *ἱππεύειν ἦν δ.* Bartelt. || **23**, 3 fort. *ἀπόλλυσθαι.* || **24**, 4 *ἀκροάσασθαι* Müll.] *ἀκροᾶσθαι.* || **25**, 1 *τῷ* add. R. || 3 *αὐτῷ ἱματίῳ* Dobr. (Cob.)] *αὐτόματι* X, *αὐτῷ οἰκήματι* C, *ἀετώματι* Bergk., Sch. || *δὲ* add. R. || **26**, 3 *αὐτὸν* et *εἶναι* del. Frn. || 4 *[ταῦτ᾽]*? || 5 *Ὄρνους* Lipsius, coll. Nepot. Alcib. 7] *ὀρνεοὺς* X, *Ὀρνεὰς* Sch., *Ὠρεοὺς* C. Cob., *Ὀρεοὺς* Bekk.

τὰ ὀστᾶ κομίσασθαι. Τελευτήσαντος δ' ἐκείνου ἐραστὴς γενό-
μενος Ἀρχεβιάδης αὐτὸν ἐλύσατο. Οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον
κατακυβεύσας τὰ ὄντα, ἐκ Λευκῆς ἀκτῆς ὁρμώμενος τοὺς
φίλους κατεπόντιζεν. Ὅσα μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἢ εἰς 28
τοὺς πολίτας ἢ εἰς τοὺς ξένους ἢ περὶ τοὺς αὑτοῦ οἰκείους ἢ
περὶ τοὺς ἄλλους ἡμάρτηκε, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν· Ἱππόνικος
δὲ πολλοὺς παρακαλέσας ἐξέπεμψε τὴν αὑτοῦ γυναῖκα, φάσκων
τοῦτον οὐχ ὡς ἀδελφὸν αὐτῆς [ἀλλ' ὡς ἄνδρα ἐκείνης] εἰς τὴν
οἰκίαν εἰσιέναι τὴν αὑτοῦ. Καὶ τοιαῦθ' ἡμαρτηκότι καὶ οὕτω 29
δεινὰ ⟨καὶ⟩ πολλὰ καὶ μεγάλα πεποιηκότι οὔτε τῶν πεπραγ-
μένων αὐτῷ μεταμέλει οὔτε τῶν μελλόντων ἔσεσθαι ⟨μέλει⟩,
ἀλλ' ὃν ἔδει κοσμιώτατον εἶναι τῶν πολιτῶν ἀπολογίαν ποιού-
μενον τὸν ἑαυτοῦ βίον τῶν τοῦ πατρὸς ἁμαρτημάτων, οὗτος
ἑτέρους ὑβρίζειν πειρᾶται, ὥσπερ δυνάμενος ἂν πολλοστὸν
μέρος τῶν ὀνειδῶν τῶν ἑαυτῷ προσόντων τοῖς ἄλλοις μετα-
δοῦναι, καὶ ταῦθ' υἱὸς ὢν Ἀλκιβιάδου, ὃς ἔπεισε μὲν Δεκέ- 30
λειαν Λακεδαιμονίους ἐπιτειχίσαι, ἐπὶ δὲ τὰς νήσους ἀποστήσων
ἔπλευσε, διδάσκαλος δὲ τῶν τῆς πόλεως κακῶν ἐγένετο, πλεο-
νάκις δὲ μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ τὴν πατρίδα ἐστρατεύσατο ἢ
μετὰ τῶν πολιτῶν ἐπ' ἐκείνους· ἀνθ' ὧν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς
μέλλουσιν ἔσεσθαι τιμωρεῖσθαι προσήκει ὅντινα λαμβάνετε τού-
των. Καίτοι σφόδρ' εἴθισται λέγειν ὡς οὐκ εἰκός ἐστι τὸν μὲν 31
πατέρ' αὐτοῦ κατελθόντα δωρεὰς παρὰ τοῦ δήμου λαβεῖν,
τοῦτον δ' ἀδίκως διὰ τὴν φυγὴν τὴν ἐκείνου διαβεβλῆσθαι.
Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ τὰς μὲν δωρεὰς αὐτοῦ ἀφείλεσθε
ὡς οὐ δικαίως δεδωκότες, τούτου δ' ἀδικοῦντος ἀποψηφιεῖσθε
ὡς τοῦ πατρὸς χρηστοῦ περὶ τὴν πόλιν γεγενημένου. Καὶ μὲν 32
δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἄλλων τε πολλῶν ἄξιον ἕνεκ' αὐτοῦ
καταψηφίσασθαι καὶ ὅτι ταῖς ὑμετέραις ἀρεταῖς χρῆται παρα-
δείγμασι περὶ τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας. Τολμᾷ γὰρ λέγειν ὡς
Ἀλκιβιάδης οὐδὲν δεινὸν εἴργασται ἐπὶ τὴν πατρίδα στρατεύσας·

28, 2 ξένους — οἰκείους Frohb.] οἰκείους — ξένους. || 5 οὐχ ὡς Hirsch.] ὡς οὐκ, alterum ὡς del. Kays. || 5 olim delevi, contra αὐτῆς del. Frohb. Cob. || **29**, 1 καί om. X fort. recte. || 3 μέλει, ἀλλ' ὃν Halb. Cob.] ὃν μᾶλλον X, ἀλλ' ὃν R. Sch. || **31**, 2 δωρεάς] δωρειάς? Cf. Meisterh.^{3} p. 31. || **32**, 3, 4 παραδείγμασι Cob.] -τι.

*καὶ γὰρ ὑμᾶς φεύγοντας Φυλὴν καταλαβεῖν καὶ δένδρα τεμεῖν
καὶ πρὸς τὰ τείχη προσβαλεῖν, καὶ ταῦτα ποιήσαντας οὐκ
ὄνειδος τοῖς παισὶ καταλιπεῖν, ἀλλὰ τιμὴν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις κτήσασθαι, ὡς τῶν αὐτῶν ὄντας ἀξίους ὅσοι φυγόντες
μετὰ τῶν πολεμίων ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ ὅσοι
34 κατῆσαν Λακεδαιμονίων ἐχόντων τὴν πόλιν. Καὶ μὲν δὴ πᾶσιν
ἡγοῦμαι δῆλον εἶναι ὅτι οὗτοι μὲν ἐζήτουν κατιέναι ὡς τὴν
μὲν τῆς θαλάττης ἀρχὴν Λακεδαιμονίοις παραδώσοντες, αὐτοὶ
δ' ὑμῶν ἄρξοντες· τὸ δ' ὑμέτερον πλῆθος κατελθὸν τοὺς μὲν
πολεμίους ἐξήλασε, τῶν δὲ πολιτῶν καὶ τοὺς βουλομένους
δουλεύειν ἠλευθέρωσεν· | ὥστ' οὐχ ὁμοίων τῶν ἔργων ἀμφο-* 143
35 *τέροις γεγενημένων τοὺς λόγους ποιεῖται. Ἀλλ' ὅμως τοσούτων
συμφορῶν καὶ οὕτως αὐτῷ μεγάλων ὑπαρχουσῶν ἐπὶ τῇ τοῦ
πατρὸς πονηρίᾳ φιλοτιμεῖται, καὶ λέγει ὡς οὕτως ἐκεῖνος μέγα
ἐδύνατο, ὥστε τῇ πόλει πάντων ⟨τῶν⟩ κακῶν αἴτιος γεγένηται.
Καίτοι τίς οὕτως ἄπειρος τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ὃς οὐκ ἂν
βουλόμενος εἶναι πονηρὸς εἰσηγήσαιτο μὲν τοῖς πολεμίοις ἃ χρὴ
καταλαβεῖν τῶν χωρίων, δηλώσειε δ' ἂν ἃ κακῶς φυλάττεται
τῶν φρουρίων, διδάξειε δ' ἂν ἃ πονηρῶς ἔχει τῶν πραγμάτων,
μηνύσειε δ' ἂν τοὺς βουλομένους ἀφίστασθαι τῶν συμμάχων;*
36 *Οὐ γὰρ δήπου, ὅτε μὲν ἔφευγε, [διὰ τὴν δύναμιν] κακῶς οἷός
τ' ἦν ποιεῖν τὴν πόλιν, ἐπειδὴ δ' ὑμᾶς ἐξαπατήσας κατῆλθε καὶ
πολλῶν ἦρξε τριήρων, οὔτε τοὺς πολεμίους ἐδύνατ' ἐκ τῆς χώρας
ἐκβαλεῖν, οὔτε Χίους οὓς ἀπέστησε πάλιν φίλους ποιῆσαι, οὔτ' ἄλλο*
37 *οὐδὲν ἀγαθὸν ὑμᾶς ἐργάσασθαι. Ὥστ' οὐ χαλεπὸν γνῶναι ὅτι
Ἀλκιβιάδης δυνάμει μὲν οὐδὲν τῶν ἄλλων διέφερε, πονηρίᾳ δὲ
τῶν πολιτῶν πρῶτος ἦν. Ἃ μὲν γὰρ ᾔδει τῶν ὑμετέρων κακῶς
ἔχοντα, μηνυτὴς αὐτῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγένετο· ἐπειδὴ δ' ἔδει
αὐτὸν στρατηγεῖν, οὐδὲν κακὸν ποιεῖν ἐκείνους ἐδύνατο, ἀλλ'
ὑποσχόμενος δι' ἑαυτὸν παρέξειν βασιλέα χρήματα, πλέον ἢ*
38 *διακόσια τάλαντα τῆς πόλεως ὑφείλετο. Καὶ οὕτω πόλλ' ἐνό-
μιζεν εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκέναι, ὥστε λέγειν δυνάμενος καὶ φίλων*

35, 2 *αὐτῷ* m. pr. add. in X, uncinis saepsit Sch. || 4 *τῶν* add. Cob. || **36,** 1 *διὰ τὴν δύναμιν, ὅτε κτέ.* transp. Frn., vetante (ut monet Thalh.) seq. *ἐδύνατο.* Fort. *δ. τ. δ.* sunt interpretis. Roehl post *κατῆλθε* putat excidisse *καὶ παντὸς τοῦ στρατοῦ ἡγήσατο.*

ὄντων καὶ χρήματα κεκτημένος οὐδεπώποτ' ἐλθὼν εὐθύνας
ἐτόλμησε δοῦναι, ἀλλὰ φυγὴν αὑτοῦ καταγνοὺς καὶ Θρᾴκης
καὶ πάσης πόλεως ἐβούλετο πολίτης γενέσθαι μᾶλλον ἢ τῆς
πατρίδος εἶναι τῆς ἑαυτοῦ. Καὶ τὸ τελευταῖον, ὦ ἄνδρες δικασταί,
ὑπερβολὴν ποιησάμενος τῆς προτέρας πονηρίας ἐτόλμησε τὰς
ναῦς Λυσάνδρῳ μετ' Ἀδειμάντου προδοῦναι. Ὥστ' εἴ τις ὑμῶν 39
ἢ τοὺς τεθνεῶτας ἐν ⟨τῇ⟩ ναυμαχίᾳ ἐλεεῖ ἢ ὑπὲρ τῶν δουλευ-
σάντων τοῖς πολεμίοις αἰσχύνεται, ἢ τῶν τειχῶν καθῃρημένων
ἀγανακτεῖ, ἢ Λακεδαιμονίους μισεῖ, ἢ τοῖς τριάκοντα ὀργίζεται,
τούτων ἁπάντων χρὴ τὸν τούτου πατέρα αἴτιον ἡγεῖσθαι, καὶ
ἐνθυμηθῆναι ὅτι Ἀλκιβιάδην μὲν τὸν πρόπαππον αὐτοῦ καὶ
τὸν πατρὸς πρὸς μητρὸς πάππον Μεγακλέα οἱ ὑμέτεροι πρό-
γονοι δὶς ἀμφοτέρους ἐξωστράκισαν, τοῦ δὲ πατρὸς αὐτοῦ οἱ
πρεσβύτεροι ὑμῶν θάνατον κατέγνωσαν, ὥστε νῦν χρὴ ἡγησα- 40
μένους πατρικὸν ἐχθρὸν τοῦτον εἶναι τῇ πόλει καταψηφίσασθαι,
καὶ μήτ' ἔλεον μήτε συγγνώμην μήτε χάριν μηδεμίαν περὶ
πλείονος ποιήσασθαι τῶν νόμων τῶν κειμένων καὶ τῶν ὅρκων
οὓς ὠμόσατε.

Σκέψασθαι δὲ χρή, ὦ ἄνδρες δικασταί, διὰ τί ἂν τις τοιού- 41
των ἀνδρῶν φείσαιτο; πότερον ὡς πρὸς μὲν τὴν πόλιν δεδυσ-
τυχήκασιν, ἄλλως δὲ κόσμιοί εἰσι καὶ σωφρόνως βεβιώκασιν;
⟨Ἀλλ'⟩ οὐχ οἱ μὲν πολλοὶ αὐτῶν ἡταιρήκασιν, οἱ δ' ἀδελφαῖς
συγγεγόνασι, τοῖς δ' ἐκ θυγατέρων παῖδες γεγόνασιν, οἱ δὲ 42
⟨τὰ⟩ μυστήρια πεποιήκασι καὶ τοὺς Ἑρμᾶς περικεκόφασι καὶ
περὶ πάντας τοὺς θεοὺς ἠσεβήκασι καὶ εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν
ἡμαρτήκασιν, ἀδίκως καὶ παρανόμως καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους
διακείμενοι καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς πολιτευόμενοι, οὐδεμιᾶς τόλ-
μης ἀπεχόμενοι, οὐδὲ ἔργου δεινοῦ ἄπειροι γεγενημένοι; Ἀλλὰ
καὶ πεπόνθασι καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα. Οὕτω γὰρ διάκεινται,
ὥστ' ἐπὶ μὲν τοῖς καλοῖς αἰσχύνεσθαι, ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς φιλο-
τιμεῖσθαι. Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἤδη τινῶν ἀπεψε- 43
φίσασθε ἀδικεῖν μὲν νομίσαντες, οἰόμενοι δ' εἰς τὸ λοιπὸν
χρησίμους ὑμῖν ἔσεσθαι. Τίς οὖν ἐλπὶς ὑπὸ τούτου τι ἀγαθὸν

38, 3 οὐδεπώποτ' ego] οὐδέποτ'. Vid. ad Or. 1 § 10, 5. || **39**, 2 τῇ add. R. || **41**, 4 Ἀλλ' add. Frohb. || **42**, 2 τὰ add. Hirsch. || 6 οὐδενὸς pro οὐδὲ Nowack, Frohb. id inserit post ἔργου. Utrum probem ambigo.

πείσεσθαι τὴν πόλιν, ὃν ὑμεῖς, ὅτι μὲν οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν,
ἐπειδὰν ἀπολογῆται, εἴσεσθε, ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν ἐκ τῶν
44 *ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ᾔσθησθε; Ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδ' ἂν ἐξελθὼν*
ἐκ τῆς πόλεως οὐδὲν δύναιτο κακὸν ὑμᾶς ἐργάσασθαι, | δειλὸς 144
ὢν καὶ πένης καὶ πράττειν ἀδύνατος καὶ τοῖς οἰκείοις διάφορος
καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων μισούμενος. Ὥστ' οὐδὲ τούτων ἕνεκ' αὐτὸν
45 *ἄξιον φυλάττεσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι καὶ*
τοῖς ἄλλοις καὶ τοῖς τούτου φίλοις, οἳ τὰ μὲν προσταττόμενα
ποιεῖν οὐκ ἐθέλουσι, τοιούτων δ' ἔργων ἐπιθυμοῦσι, καὶ περὶ
τῶν σφετέρων αὐτῶν κακῶς βουλευσάμενοι περὶ τῶν ὑμετέρων
δημηγοροῦσιν.
46 *Ἐγὼ μὲν οὖν ὡς ἐδυνάμην ἄριστα κατηγόρηκα, ἐπίσταμαι*
δ' ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι τῶν ἀκροωμένων θαυμάζουσιν, ὅπως ποθ'
οὕτως ἀκριβῶς ἐδυνήθην ἐξευρεῖν τὰ τούτων ἁμαρτήματα,
οὗτος δέ μου καταγελᾷ, ὅτι οὐδὲ [τὸ] πολλοστὸν μέρος εἴρηκα
47 *τῶν τούτοις ὑπαρχόντων κακῶν. Ὑμεῖς οὖν καὶ τὰ εἰρημένα*
καὶ τὰ παραλελειμμένα ἀναλογισάμενοι πολὺ μᾶλλον αὐτοῦ
καταψηφίσασθε, ἐνθυμηθέντες ὅτι ἔνοχος μέν ἐστι τῇ γραφῇ,
μεγάλη δ' εὐτυχία τὸ τοιούτων πολιτῶν ἀπαλλαγῆναι ⟨τῇ⟩
πόλει. Ἀνάγνωθι δ' αὐτοῖς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ὅρκους καὶ
τὴν γραφήν· καὶ τούτων μεμνημένοι ψηφιοῦνται τὰ δίκαια.

⟨ΝΟΜΟΙ. ΟΡΚΟΙ. ΓΡΑΦΗ.⟩

15.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΑΣΤΡΑΤΕΙΑΣ.

Oratio in eadem caussa contra eundem habita. Boeckhius eam in oec. civ. I p. 368 ed. alt. non ab ipso Lysia, sed ab aequali eius scriptam esse autumat, quae sententia mihi quoque probatur, Marklandus finem prioris fuisse cumque illa cohaesisse coniecit, *τριτολογία* videtur Schoemanno et Hoelschero. *Scheibe.* Lysiae esse iure negarunt Bake, Scheibe, Francken, Nowak, Thalheim: aiebat Rauchenstein.

46, 4 *τὸ* X] om. C, vulg., *πω* coni. Halb., sed cf. Or. 19, 34. 25, 2. || **47,** 4 *τῇ πόλει* M., *τὴν πόλιν* Rauch., *πόλιν* Frohb. Sententia generalis non est huius loci. || Lemmata add. M.

*Ἐγὼ μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ὑμᾶς αἰτοῦμαι τὰ δίκαια
ψηφίσασθαι, καὶ τῶν στρατηγῶν δέομαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ
ἀρχῇ πολλοῦ ἄξιοι τῇ πόλει γεγόνασι, καὶ περὶ τῶν τῆς ἀστρα-
τείας γραφῶν κοινοὺς εἶναι τῷ τε διώκοντι καὶ τῷ φεύγοντι,
καὶ μὴ βοηθοῦντας ᾧ ἂν βούλωνται πᾶσαν προθυμίαν ἔχειν
παρὰ τὸ δίκαιον ὑμᾶς ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ'* 2
*ἂν ἠγανακτεῖτε, εἰ ⟨ἐν⟩ τῇ ὑμετέρᾳ δοκιμασίᾳ οἱ θεσμοθέται
ἀναβάντες ὑμῶν ἐδέοντο καταψηφίσασθαι, ἡγούμενοι δεινὸν
εἶναι, εἰ οἱ τιθέντες τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ψῆφον διδόντες πα-
ρακελεύσονται τῶν μὲν μὴ ⟨καταψηφίζεσθαι τῶν δὲ⟩ κατα-
ψηφίζεσθαι. τί δ' ἂν αἴσχιον ἔθος ἢ δεινότερον πρᾶγμα τούτου* 3
*τῇ πόλει γένοιτο, εἰ τολμήσει ⟨ὁ⟩ μὲν ἄρχων ἀναβὰς ⟨ἐν ταῖς⟩
τῶν ἐπικλήρων δίκαις ἀντιβολεῖν καὶ ἱκετεύειν τοὺς δικαστὰς ὅ
τι ἂν βούληται πραχθῆναι, ὁ δὲ πολέμαρχος καὶ οἱ ἕνδεκα
[δεήσονται] ἐν [ταῖς δίκαις] ταῖς ὑφ' ἑαυτῶν εἰσαγομέναις
[ὥσπερ καὶ νῦν]; Χρὴ τοίνυν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν τὴν αὐτὴν* 4
*γνώμην ἔχειν, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐδὲν διοίσει ὑμᾶς ἰδίᾳ περὶ
τῆς ἀστρατείας βοηθεῖν, ἢ τούτων τινὰς δεῖσθαι αὐτοὺς τὴν
ψῆφον διδόντας. Σκέψασθε δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν ἱκανὸν* 5
*γένηται τεκμήριον ὅτι οὐδείς πω τῶν ἀρχόντων ἐν τῷ στρατο-
πέδῳ Ἀλκιβιάδῃ ἦν παρεσκευασμένος. Ἐχρῆν γὰρ αὐτούς,
εἴπερ ἀληθῆ λέγουσιν, ἀνακαλεῖν μὲν Πάμφιλον, ὅτι ἀφαιρῶν
τὸν ἵππον ἱππέως ἀπεστέρει τὴν πόλιν, ἐπιβάλλειν δὲ τῷ φυ-
λάρχῳ, ὅτι ἐξελαύνων Ἀλκιβιάδην ἐκ τῆς φυλῆς ἄκυρον ἐποίει
τὴν τούτων τάξιν, κελεύειν δὲ τὸν ταξίαρχον ἐξαλείφειν αὐτὸν
ἐκ τοῦ τῶν ὁπλιτῶν καταλόγου. Νῦν δὲ τούτων οὐδὲν ἐποίησαν,* 6
*ἀλλ' ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ περιεώρων αὐτὸν ὑπὸ πάντων
προπηλακιζόμενον κἂν τοῖς ἱπποτοξόταις ἱππεύοντα, ἐπειδὴ
δ' ὑμᾶς δεῖ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνειν, χαριζό-
μενοι μαρτυροῦσιν ὑφ' ἑαυτῶν αὐτὸν τετάχθαι. καίτοι δεινόν,*

2, 2 *ἐν* add. R. || 5 lacunam expl. Turr. || **3**, 2 *ὁ* om. X, in quo est *τολμήσεις μέν*. || *ἐν ταῖς* R. (Sch. Cob.)] *ἐμβὰς* X, Halb. *ἀναβὰς ἐν ταῖς*, coll. l. 3, quod praetuli. || 4, 5 seclusa suspecta habeo cum Frnio, cui tamen *τολμήσειεν* vs. 2 scribenti non assentior. || **5**, 4 *ἐγκαλεῖν — Παμφίλῳ* M., suspicor *ἀνακαλεῖσθαι*, coll. Xen. Hell. VII 4, 33, al. || *ἀφαιρῶν* C] *φέρων* X, *ἀφελὼν* Markl. || **6**, 3 *κἂν*] fort *κοὐδ' ἐν*. Equum enim ei ademerat Pamphilus. Videtur tamen poena ignominiosa significari. In priore oratione hac de re siletur.

ὦ ἄνδρες δικασταί, αὐτοὺς μὲν τοὺς στρατηγοὺς ὑπὸ τοῦ δήμου
χειροτονηθέντας μὴ ἂν τολμῆσαι πρότερον ἡμῶν ἡγήσασθαι,
ἕως [ἂν] ἐδοκιμάσθησαν κατὰ τοὺς νόμους, Ἀλκιβιάδην δὲ
[τολμᾶν] παρὰ τοὺς τῆς πόλεως νόμους ὑπ' αὐτῶν ταχθῆναι.
7 Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ τῶν μὲν | δε- 145
δοκιμασμένων ἱππέων οὐκ ἐπὶ τούτοις ἐστὶν ὅντινα βούλονται
αὐτοὶ εἰς τοὺς ὁπλίτας καταλέξαι, τῶν δ' ὁπλιτῶν ἀδοκιμάστων
8 ὄντων ἐπὶ τούτοις ἔσται ὅντιν' ἂν βούλωνται ἱππεύειν. Εἰ μὲν
τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὄντες κύριοι πολλῶν βουλομένων
μηδένα τῶν ἄλλων ἱππεύειν εἴασαν, οὐκ ἂν δικαίως χαρίζοισθ'
αὐτοῖς· εἰ δ' ἄκυροι ὄντες ὁμολογήσουσι τάξαι, ἐνθυμεῖσθαι
χρὴ ὅτι ὀμωμόκατε τὰ δίκαια γνώσεσθαι, ἀλλ' οὐχ ὅ τι ἂν
οὗτοι κελεύωσι ψηφιεῖσθαι, ὥστ' οὐδένα χρὴ τῶν δεομένων
9 περὶ πλείονος ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ὅρκων ποιεῖσθαι. Καὶ μὲν
δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴ τῳ δοκεῖ μεγάλη ἡ ζημία εἶναι καὶ
λίαν ἰσχυρὸς ὁ νόμος, μεμνῆσθαι χρὴ ὅτι οὐ νομοθετήσοντες
περὶ αὐτῶν ἥκετε, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ψηφιού-
μενοι, οὐδὲ τοὺς ἀδικοῦντας ἐλεήσοντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
αὐτοῖς ὀργιούμενοι καὶ ὅλῃ τῇ πόλει βοηθήσοντες, εὖ εἰδότες
ὅτι ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ὀλίγους τιμωρησάμενοι πολλοὺς
10 ποιήσετε κοσμιωτέρους ἐν τοῖς μέλλουσι κινδύνοις. Χρὴ δ', ὦ
ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὗτος ἀμελήσας τῆς πόλεως τὴν αὑτοῦ
σωτηρίαν ἐσκέψατο, οὕτως ὑμᾶς ἀμελήσαντας τούτου τῇ πόλει
τὰ βέλτιστα ψηφίσασθαι, ἄλλως τε καὶ ὅρκους ὀμωμοκότας
καὶ περὶ Ἀλκιβιάδου μέλλοντας ψηφίσασθαι, ὃς ἐὰν ὑμᾶς
ἐξαπατήσῃ, καταγελῶν τῆς πόλεως ἄπεισιν· οὐ γὰρ δὴ χάριν
γ' ὑμῖν ἀποδώσει [τῇ ψήφῳ] κρύβδην εὖ παθών, ὃς τῶν φίλων
11 τοὺς φανερῶς αὐτὸν εὖ ποιήσαντας κακῶς ποιεῖ. Ὑμεῖς οὖν,
ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰς τούτων δεήσεις περὶ ἐλάττονος ⟨τῶν
νόμων⟩ ποιησάμενοι τὰ δίκαια ψηφίσασθε. Ἀποδέδεικται δὲ
καταλεγεὶς εἰς τοὺς ὁπλίτας καὶ λιπὼν τὴν τάξιν καὶ τῶν νόμων

6, 8 *ἂν* del. Dobr. || 9 *τολμᾶν* del. Halb. || **8**, 3 *χαρίζοισθ'*] *ὀργίζοισθ'* Foertsch. || **9**, 8 *κινδύνοις* Frohb.] *κινδυνεύειν*. || **10**, 5 *ψηφίσασθαι*] *ψηφιεῖσθαι* Cob. Aor. tamen post *μέλλειν* praeter scriptores pedestres multi poetarum loci velut Ar. Av. 367 metro tuentur. Vid. me ad Eur. Ion. 665 pag. 163 sq. || 7 *τῇ ψήφῳ* del. Hartm. || **11**, 2, 3 *τῶν νόμων* add. Müll. || **12**, 3 an *δέομαι* ⟨*ὑμῶν*⟩? Cf. or. 16, 3, 6, al. || 5 *διακινδυνεύσειν* Cob.] *-εύειν*.

*κωλυόντων ἀδοκίμαστος ἱππεύσας, καὶ περὶ ὧν οἱ νόμοι διαρ-
ρήδην οὔτε στρατηγὸν οὔθ' ἵππαρχον οὔτ' ἄλλον οὐδένα κυριώ-
τερον ἐκείνων ἀποδεικνύασι, περὶ τούτων ἰδιώτης ὢν τὴν
ἐξουσίαν αὑτῷ δεδωκώς. Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ φίλῳ ὄντι Ἀρχε-* 12
*στρατίδῃ βοηθῶν, καὶ Ἀλκιβιάδην ἐχθρὸν ὄντ' ἐμαυτοῦ τιμω-
ρούμενος, δέομαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι· ὑμᾶς δὲ χρὴ τὴν
αὐτὴν γνώμην ἔχοντας τὴν ψῆφον φέρειν, ἥνπερ ὅτ' ᾤεσθε
πρὸς τοὺς πολεμίους διακινδυνεύσειν.*

16.

ΕΝ ΒΟΥΛΗΙ
ΜΑΝΤΙΘΕΩΙ ΔΟΚΙΜΑΖΟΜΕΝΩΙ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Mantitheus sorte designatus senator quum in vitae examine (*δοκιμασίᾳ*) apud senatum decedentem instituto accusatus esset, quod in equitum numero sub XXXviris militasset, hanc criminationem falsam esse et rebus ipsis et vitae suae probitate suisque in r. p. meritis demonstrat. Defensionem hanc intra ol. 96, 3 (a. 394), cf. § 13. 15. 16, et ol. 96, 3 (a. 390), cf. § 15, dictam esse probabile est. *Scheibe.*

*Εἰ μὴ συνῄδη, ὦ βουλή, τοῖς κατηγόροις βουλομένοις ἐκ
παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον
ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημέ-
νοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς
ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι.
Εγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ* 2
*τις πρός με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὰν
ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν
αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω μ' εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι.
Ἀξιῶ δ', ὦ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς* 3
*εὔνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι
τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδέν πώ μοι πλέον εἶναι·
ἐὰν δὲ φαίνωμαι καὶ περὶ τἆλλα μετρίως βεβιωκὼς ⟨καὶ⟩*

1, 5 *αὐτοῖς* Weidn. || 2, 2 del. R. || 3, 1 *ἀποδείξω* olim ego. || 4 *καὶ* add. R. || *περὶ* abesse malim.

πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν,
δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δ' ἡγεῖσθαι χείρους
εἶναι. Πρῶτον δ' ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον [οὔτ' ἐπεδήμουν
ἐπὶ τῶν τριάκοντα], οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.
4 Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατὴρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς
Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε 146
τῶν τειχῶν καθαιρουμένων ⟨ἐπεδημοῦμεν⟩ οὔτε μεθισταμένης
τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν
5 Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔθ' ἡμᾶς
εἰκὸς [ἦν] εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν
τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώ-
μην σχόντες ὥστε [καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι] καὶ τοῖς μηδὲν ἐξα-
μαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον
6 καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἔπειτα δ' ἐκ μὲν τοῦ
σανιδίου τοὺς ἱππεύσαντας σκοπεῖν εὔηθές ἐστιν· ἐν τούτῳ γὰρ
πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ
τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγ-
χος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρ-
χους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἱππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀνα-
7 πράξητε παρ' αὐτῶν. Ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὔτ'
ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων, οὔτε παραδοθέντα τοῖς συν-
δίκοις† οὔτε κατάστασιν παραλαβόντα. Καίτοι πᾶσι ῥᾴδιον τοῦτο
γνῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ ἀποδείξειαν
τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. Ὥστε πολὺ
ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε·
ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥᾴδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν

3, 7, 8 del. Rauch. Roehl. *οὔτ' — πολιτείας, ὅτ' ἐπεδήμουν* cit. Heldmann. || **5**, 2 *ἦν* del. Weidn. || 4 *ἔχοντες* X. Cob.] *σχόντες* cum Sauppio Sch. || emblema toll. Kays. || 5 ⟨*πολὺ*⟩ *μᾶλλον* Weidn. || **6**, 4 *ἐγγεγραμμένοι* M.] *ἐπιγ.* || **7**, 3 *οὔτε κατάστασιν παραλαβόντα* verba corrupta aut interpolata. Bake *καταβαλόντα* proposuit, Halb., quem vid. p. 36 sq., tria verba delevit, sed neutra coni. plane sufficere videtur ob verba Harpocr. s. v. *κατάστασις: ἔοικεν ἀργύριον εἶναι ὅπερ οἱ κατασταθέντες ἱππεῖς ἐλάμβανον ἐκ τοῦ δημοσίου, ὥσπερ αὐτὸς ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς ἑξῆς ὑποσημαίνει*, ut sensit Fuhr. Sequi enim aliquid debebat, unde illud etiam luculentius appareret quam e praegressis, quae citavit grammaticus: *ἵνα — παρ' αὐτῶν*. Satius igitur duxi apponere crucem. Fort. potius hic quaedam perierunt. || 7 *ἢ ἐγγραφῆναι* post *ἐξαλειφθῆναι* add. Weidn., verba *ἐκ — ἀπενεχθῆναι*

ἐκείνοις δὲ τοὺς ἱππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων
ἀπενεχθῆναι. Ἔτι δ', ὦ βουλή, εἴπερ ἵππευσα, οὐκ ἂν ἦν ἔξ- 8
αρνος ὡς δεινόν τι πεποιηκώς, ἀλλ' ἠξίουν, ἀποδείξας ὡς
οὐδεὶς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι.
Ὁρῶ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς
μὲν τῶν τότε ἱππευσάντων βουλεύοντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρα-
τηγοὺς καὶ ἱππάρχους κεχειροτονημένους. Ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο
με ἡγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογίαν, ἢ ὅτι περιφανῶς
ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

⟨ΜΑΡΤΥΡΙΑ.⟩

Περὶ μὲν τοίνυν αὐτῆς τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω 9
λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ
αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν
δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι.
Δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαί μου. Ποιήσομαι
δὲ τὴν ἀπολογίαν ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μέν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης 10
διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως,
δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα, ἐπιδοὺς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρᾳ,
πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνειμάμην ὥστ' ἐκεῖνον πλέον
ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῴων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους
ἅπαντας οὕτω βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτέ μοι μηδὲ πρὸς ἕνα
μηδὲν ἔγκλημα γενέσθαι. Καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτω διῴκηκα· περὶ 11
δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς
ἐπιεικείας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ
ἑτέρας τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι,
πάντας [αὐτοὺς] ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τού-
τους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. Καίτοι δῆλον
ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην
εἶχον περὶ ἐμοῦ. Ἔτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδεῖξαι περὶ 12
ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτ' εἰσαγγελίαν
γεγενημένην· καίτοι ἑτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶ-

---

fort. recte del. Halb. et Kays. || 9 lemma add. m. rec. in X. || 9, 1 αὐτῆς Frohb.] ταύτης. || 11, 1 διῴκηκα Sauppe] διῴκησα. || 4 ἢ περὶ τὰς X] περὶ del. Fuhr., ἢ ἑτέρας scr. Cob. || 5 αὐτοὺς olim delevi et mecum Kays. Non defenditur loco XXV, 11.

*νας καθεστηκότας. Πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύ-
νους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν παρ-
13 έχω τῇ πόλει. Πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε
πρὸς [τοὺς] Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἁλίαρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπ'
Ὀρθοβούλου κατειλεγμένος ἱππεύειν, ἐπειδὴ πάντας ἑώρων
τοῖς μὲν ἱππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ'
ὁπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους, ἑτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς
ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ | τὸν νόμον ἐγὼ προσελθὼν εἶπον* 147
*τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλεῖψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἡγούμενος
αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἐμαυτῷ
παρασκευάσαντα στρατεύεσθαι. Καί μοι ἀνάβηθι, Ὀρθόβουλε.*

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

14 *Συλλεγέντων τοίνυν τῶν δημοτῶν πρὸ τῆς ἐξόδου, εἰδὼς
αὐτῶν ἐνίους πολίτας μὲν χρηστοὺς ὄντας καὶ προθύμους,
ἐφοδίων δ' ἀποροῦντας, εἶπον ὅτι χρὴ τοὺς ἔχοντας παρέχειν
τἀπιτήδεια τοῖς ἀπόρως διακειμένοις. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο
συνεβούλευον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔδωκα δυοῖν ἀνδροῖν
τριάκοντα δραχμὰς ἑκατέρῳ, οὐχ ὡς πολλὰ κεκτημένος, ἀλλ'
ἵνα παράδειγμα τοῦτο τοῖς ἄλλοις γένηται. Καί μοι ἀνάβητε.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 *Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ βουλή, εἰς Κόρινθον ἐξόδου γενομένης
καὶ πάντων προειδότων ὅτι δεήσει κινδυνεύειν, ἑτέρων ἀναδυο-
μένων ἐγὼ διεπραξάμην ὥστε τῆς πρώτης τεταγμένος μάχεσθαι
τοῖς πολεμίοις· καὶ μάλιστα τῆς ἡμετέρας φυλῆς δυστυχησάσης,
καὶ πλείστων ἐνταῦθ' ἀποθανόντων, ὕστερος ἀνεχώρησα τοῦ
σεμνοῦ Στειριῶς τοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις δειλίαν ὠνειδικότος.
16 Καὶ οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μετὰ ταῦτ' ἐν Κορίνθῳ χω-
ρίων ἰσχυρῶν κατειλημμένων, ὥστε τοὺς πολεμίους μὴ δύνασθαι
προσιέναι, Ἀγησιλάου δ' εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐμβαλόντος, ψηφι-*

13, 2 *τοὺς* del. Pertz. || 4 *δεῖν* (fere = *εἰκὸς εἶναι*) deletum a Cob. bene tuetur Thalh., coll. Thuc. IV, 10, 4, Aesch. III 170, al. || 6 *εἶπον* Dobr.] *ἔτι* X, *ἔφην* C, vulgo. || 9 *παρασκευάσαντα* marg. Ald. et Muretus] *-τι.* || **14**, 7 *ἀνάβητε* ⟨*μάρτυρες*⟩ Steph. et vulgo. Omisi cum Frohb. Cf. v. c. § 13 extr. || **15**, 3 *πρώτης* ⟨*τάξεως*⟩ Cob. (cf. Or. 14, 11), sed Rauch. (Fuhr.) cft. Is. 12, 180 et Plat. Crit. 108 c. || 5 *ἐνταῦθ' ἀποθανόντων* ego] *ἐνθανόντων* X. Sch., *ἐναποθανόντων* M., *ἀποθανόντων* Müll., Cob. || 6 *τοῦ* ⟨*τότε*⟩ Weidn. || **16**, 3 *προσιέναι* tuetur Thalh.] *παριέναι* Herbst. || *ἀποκληρῶσαι*

σαμένων τῶν ἀρχόντων ἀποχωρίσαι τάξεις αἵτινες βοηθήσουσι, φοβουμένων ἁπάντων (εἰκότως, ὦ βουλή· δεινὸν γὰρ ἦν ἀγαπητῶς ὀλίγῳ πρότερον σεσωσμένους ἐφ' ἕτερον κίνδυνον ἰέναι) προσελθὼν ἐγὼ τὸν ταξίαρχον ἐκέλευον ἀκληρωτὶ τὴν ἡμετέραν τάξιν πέμπειν. Ὥστ' εἴ τινες ὑμῶν ὀργίζονται τοῖς τὰ μὲν τῆς 17
πόλεως ἀξιοῦσι πράττειν, ἐκ δὲ τῶν κινδύνων ἀποδιδράσκουσιν, οὐκ ἂν δικαίως περὶ ἐμοῦ τὴν γνώμην ταύτην ἔχοιεν· οὐ γὰρ μόνον τὰ προσταττόμενα ἐποίουν προθύμως, ἀλλὰ καὶ κινδυνεύειν ἐτόλμων. Καὶ ταῦτ' ἐποίουν οὐχ ὡς οὐ δεινὸν ἡγούμενος εἶναι Λακεδαιμονίοις μάχεσθαι, ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτ' ἀδίκως εἰς κίνδυνον κατασταίην, διὰ ταῦτα βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζόμενος ἁπάντων τῶν δικαίων τυγχάνοιμι. Καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδεμιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον διατετέλεκα μετὰ τῶν 18
πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος, μετὰ τῶν τελευταίων δ' ἀναχωρῶν. Καίτοι χρὴ τοὺς φιλοτίμως καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν τοιούτων σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ εἴ τις κομᾷ, διὰ τοῦτο μισεῖν· τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτ' ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ἰδιώτας οὔτε τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ τῶν κινδυνεύειν ἐθελόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαντες ὑμεῖς ὠφελεῖσθε. Ὥστ'
οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὦ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, 19
ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀμπεχόμενοι μεγάλων κακῶν αἴτιοι γεγόνασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κἀγαθὰ ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.

Ἤδη δέ τινων ᾐσθόμην, ὦ βουλή, καὶ διὰ ταῦτ' ἀχθομένων 20
μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορῆσαι, ἔπειτα μέντοι καὶ ἐμαυτῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντος, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέπαυνται τὰ τῆς πόλεως πράττοντες, ἅμα δ' ὑμᾶς 21

M. Cob. Vulgatam dubitabundus retinui. || **17**, 7 *κατασταίην* Weidn.] *καθισταίμην*. || **18**, 5 *κομᾷ* Ham.] *τολμᾷ*. || **19**, 2 *μικρὰ* non recte Cob. Cf. Mnem. XXV p. 225. || 3 *ἀμπεχόμενοι* Dobr.] *ἀπερχόμενοι*. Sch. *περιερχόμενοι* male. || **20**, 6 *τὰ* Dobr.] *τῶν*.

ὁρῶν (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν) τούτους μόνους ἀξίους ⟨τινὸς⟩ νομίζοντας εἶναι, ὥσθ' ὁρῶν ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχοντας τίς οὐκ ἂν ἐπαρθείη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως; Ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἄχθοισθε; Οὐ γὰρ ἕτεροι περὶ αὐτῶν κριταί εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

17.

| ⟨ΠΕΡΙ⟩ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΩΝ. 148

Erato, qui actoris avo duo talenta debebat, quum mortuus esset filiis Erasiphonte, Eratone, Erasistrato relictis, aliquanto post omnia eius bona publicare populo visum est in iisque etiam agrum Sphettium, quem actor diu possederat ex quo tempore Erasistrato, qui unus tum fratrum in urbe erat, de universo debito litem intenderat caussamque obtinuerat. Quare lite aerario moto *(διαδικασίᾳ)* res ad iudicium venit, cui praesunt *οἱ σύνδικοι.* Incidit oratio in Ol. 95, 3 (a. 398). *Scheibe.* Cf. Francken pag. 118 sqq., qui genuinae Lysiae orationis excerptum esse probabiliter disputat.

Ἴσως τινὲς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, διὰ τὸ βούλεσθαί με ἄξιον εἶναί τινος ἡγοῦνται καὶ εἰπεῖν ἂν μᾶλλον ἑτέρου δύνασθαι· ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω περὶ τῶν μὴ προσηκόντων ἱκανὸς εἶναι λέγειν, ὥστε δέδοικα μὴ καὶ περὶ ὧν ἀναγκαῖόν μοί ἐστι [λέγειν], ἀδύνατος ὦ τὰ δέοντα εἰπεῖν. Οἴομαι μὲν οὖν, ἐὰν πάντα διηγήσωμαι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν πρὸς Ἐράτωνα καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας, ῥᾳδίως ἐξ αὐτῶν ὑμᾶς εὑρήσειν ἃ προσήκει σκέψασθαι περὶ ταύτης τῆς διαδικασίας. Ἐξ ἀρχῆς οὖν ἀκούσατε.

2 *Ἐράτων ὁ Ἐρασιφῶντος πατὴρ ἐδανείσατο παρὰ τοῦ ἐμοῦ πάππου τάλαντα δύο. Ὅτι μὲν οὖν ἔλαβε τἀργύριον καὶ [ὡς] τοσοῦτόν γ' ἐδεήθη δανεῖσαι, ὧν ἐναντίον ἐδόθη, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι· ὡς δ' ἐχρήσατο αὐτῷ καὶ ὅσ' ὠφελήθη, οἱ*

21, 2 *τοὺς τοιούτους* Frn.] *τούτους.* || *τινὸς* add. Dobr. ante, Müll. post *ἀξίους.* Cf. § 17, 2. Cob. *πολλοῦ,* Fix *λόγου.*

Omisso *περὶ* titulus in X habebat *ἀδικημάτων* et sic Sch. Corr. Schott. verum titulum fuisse *πρὸς τὸ δημόσιον περὶ τῶν Ἐράτωνος χρημάτων* putabat Hoelsch. || **1**, 4 *λέγειν* del. Cob. || **2**, 2 *ὡς*] malim *ὅτι,* quia in proximis *ὡς* significat *quo pacto.* An *ὡς* h. l. delendum? || **4** *ὡς* X Sch.] *ἃ* Cob. et vulgo.

μᾶλλόν τ' ἐμοῦ εἰδότες καὶ παραγεγενημένοι οἷς ἐκεῖνος ἔπραττε διηγήσονται ὑμῖν καὶ μαρτυρήσουσι. Καί μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἕως τοίνυν ὁ Ἐράτων ἔζη, τούς τε τόκους ἀπελαμβάνομεν 3 *ἐγὼ ⟨καὶ ὁ πατὴρ⟩ καὶ τἆλλα τὰ συγκείμενα· ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησε καταλιπὼν υἱεῖς τρεῖς, Ἐρασιφῶντα καὶ Ἐράτωνα καὶ Ἐρασίστρατον, οὗτοι οὐδὲν ἔτι ἡμῖν τῶν δικαίων ἐποίουν. Ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἦμεν παρ' αὐτῶν ἃ ὤφειλον πράξασθαι· ἐπειδὴ δ' εἰρήνη ἐγένετο, ὅτε περ πρῶτον αἱ ἀστικαὶ δίκαι ἐδικάζοντο, λαχὼν ὁ πατὴρ παντὸς τοῦ συμβολαίου Ἐρασιστράτῳ, ὅσπερ μόνος τῶν ἀδελφῶν ἐπεδήμει, κατεδικάσατο ἐπὶ Ξεναινέτου ἄρχοντος* [401/0]. *Μάρτυρας δὲ καὶ τούτων παρέξομαι ὑμῖν. Καί μοι κάλει μάρτυρας.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν τὰ Ἐράτωνος δικαίως ἂν ἡμέτερα εἴη, ἐκ τούτων 4 *ῥᾴδιον εἰδέναι, ὅτι δὲ πάντα δημεύεται, ἐξ αὐτῶν τῶν ἀπογραφῶν· τρεῖς γὰρ καὶ τέτταρες ἕκαστα ἀπογεγράφασι. Καίτοι τοῦτό γε παντὶ εὔγνωστον, ὅτι οὐκ ἂν παραλιπόντες, εἴ τι ἄλλο τῶν Ἐράτωνος οἷόν τ' ἦν δημεύειν, [τὴν πάντα τὰ Ἐράτωνος] ἀπέγραφον καὶ ἃ ἐγὼ πολὺν ἤδη χρόνον κέκτημαι. Ὡς μὲν οὖν ἡμῖν οὐδ' ἑτέρωθεν εἰσπράξασθαι οἷόν τε, ἐὰν ὑμεῖς ταῦτα δημεύσητε, εὔγνωστόν μοι δοκεῖ εἶναι· ὡς δὲ τὴν ἀμφισβήτησιν* 5 *ἐποιησάμην πρός θ' ὑμᾶς καὶ τοὺς ἰδιώτας, ἔτι ἀκούσατε. Ἕως μὲν γὰρ ἡμῖν οἱ Ἐρασιφῶντος οἰκεῖοι τούτων τῶν χρημάτων ἠμφεσβήτουν, ἅπαντ' ἠξίουν ἐμὰ εἶναι, διότι ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ χρέως ἀντιδικῶν πρὸς τὸν πατέρα ὁ Ἐρασίστρατος ἡττήθη· καὶ τὰ μὲν Σφηττοῖ ἤδη τρί' ἔτη μεμίσθωκα, τῶν δὲ Κικυννοῖ καὶ τῆς οἰκίας ἐδικαζόμην τοῖς ἔχουσι. Πέρυσι μὲν οὖν διεγρά-*

3, 1 *ἀπελαμβάνομεν* Halb.] *ἀπελάμβανον ἐγώ.* || 2 *καὶ ὁ πατὴρ* add. Frn., sed vel ita *ἀπελαμβάνομεν* requiritur. || 4, 2 *δημεύεται* iure, ni fallor, tuetur R.] *δεδήμευται* Cob. || 5 emblema del. Frn. Sch. post *ἀπέγραφον* ins. *ἀπεγραφόντες* et Cob. recepit interpolatam cod. C. lectionem *οὐκ ἂν παρέλιπον — οἱ πάντα τ. Ἐ. ἀπογράφοντες.* Audacissime rem egit Halb., quem vid. p. 38 sq. || 7 *ἄν.* || 8 *δημεύσητε,* sc. si calculis vestris iure publicari confirmaritis.

ψαντό μου τὰς δίκας, ἔμποροι φάσκοντες εἶναι· νυνὶ δὲ λαχόν-
6 τος ἐν τῷ Γαμηλιῶνι μηνὶ οἱ ναυτοδίκαι οὐκ ἐξεδίκασαν. Ἐπειδὴ
δ' ὑμῖν τὰ Ἐρασιφῶντος δημεύειν ἔδοξεν, ἀφεὶς τῇ πόλει τὼ
δύο μέρη τὰ Ἐρασιστράτου ἀξιῶ μοι ψηφισθῆναι, διότι ταῦτά
γε ἤδη καὶ πρότερον ἐγνώκατε ἡμέτερα εἶναι. Ὡρισάμην οὖν
ἐμαυτῷ τὸ τρίτον μέρος τῆς ἐκείνων οὐσίας οὐ τὴν ἀκρίβειαν
ἐπισκεψάμενος, ἀλλὰ πολλῷ πλέον ἢ τὼ δύο μέρη τῷ δημοσίῳ
7 ὑπολιπών. Ῥᾴδιον δὲ γνῶναι ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ ἐπιγεγραμ-
μένου τοῖς χρήμασιν. Ἅπαντα μὲν γὰρ πλείονος ἢ ταλάντου
τετίμηνται, ὧν δ' ἐγὼ ἀμφισβητῶ τῷ μὲν πέντε μνᾶς τῷ δὲ
χιλίας δραχμὰς ἐπεγραψάμην· καὶ εἰ πλείονος ἄξιά ἐστιν ἢ
8 τοσούτου, ἀποκηρυχθέντων τὸ περιττὸν ἡ πόλις λήψεται. Ἵν'
οὖν εἰδῆθ' ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ ἐστι, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι
πρῶτον μὲν τοὺς μεμισθωμένους παρ' ἐμοῦ τὸ Σφηττοῖ χωρίον,
ἔπειτα τοῦ | Κικυννοῖ τοὺς γείτονας, οἳ ἴσασιν ἡμᾶς ἤδη τρί' 149
ἔτη ἀμφισβητοῦντας, ἔτι δὲ τούς τε πέρυσιν ἄρξαντας, πρὸς
9 οὓς αἱ δίκαι ἐλήχθησαν, καὶ τοὺς νῦν ναυτοδίκας. Ἀναγνωσθή-
σονται δ' ὑμῖν καὶ αὐταὶ αἱ ἀπογραφαί· ἐκ τούτων γὰρ μάλιστα
γνώσεσθε ὅτι οὔτε νεωστὶ ταῦτα τὰ χρήματα ἀξιοῦμεν ἡμέτερα
εἶναι, οὔτε νυνὶ τῷ δημοσίῳ πλειόνων ἀμφισβητοῦμεν ἢ τῷ
ἔμπροσθεν χρόνῳ τοῖς ἰδιώταις. Καί μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

10 Ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ παρὰ τὸ δίκαιον ἀξιῶ μοι
ψηφίσασθαι τὸ διαδίκασμα, ἀλλ' αὐτὸς τῇ πόλει πολλὰ τῶν
ἐμαυτοῦ ἀφεὶς τοῦτο ἀξιῶ μοι ἀποδοθῆναι, ἀποδέδεικται. Ἤδη
δέ μοι δοκεῖ δίκαιον εἶναι καὶ δεηθῆναι ὑμῶν τε καὶ τῶν συν-
δίκων ἐναντίον ὑμῶν.

18.

ΠΕΡΙ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ [ΕΠΙΛΟΓΟΣ].

Populari imperio revocato instauratisque iudiciis quidam apud populum rettulerat ut criminis alicuius caussa publicarentur facultates Eucratis, Niciae fratris, strategi, paullo post expugnatas

---

6, 2 et 6 τὼ C, Cob. al.] τὰ X Sch. || 7, 3 τετίμηνται, sc. οἱ σύνδικοι] τετίμηται Scal., Cob.

ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον. Καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, πάντες ἐπίστασθε, ὅσοι ἐτυγχάνετ' ὄντες ἐκεῖ τῶν στρατιωτῶν. Κάλεσον δὲ καὶ Ναυσίμαχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Αἱ μὲν τοίνυν σωθεῖσαι τῶν νεῶν δώδεκα ἦσαν· ἐγὼ δ' ὑμῖν 11
δύο ἐκόμισα, τὴν ⟨τ'⟩ ἐμαυτοῦ καὶ τὴν Ναυσιμάχου τριήρη.

Καὶ οὕτω πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδυνευκὼς καὶ τοσαῦτ' ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, νυνὶ δέομαι οὐ δωρειὰν ὥσπερ ἕτεροι ἀντὶ τούτων παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ στερηθῆναι τῶν ἐμαυτοῦ, ἡγούμενος καὶ ὑμῖν αἰσχρὸν εἶναι παρά θ' ἑκόντος ἐμοῦ καὶ παρ' ἄκοντος λαμβάνειν. Καὶ οὐ τοσοῦτόν 12
μοι μέλει εἴ με δεῖ τὰ ὄντα ἀπολέσαι· ἀλλ' οὐκ ἂν δεξαίμην ὑβρισθῆναι, οὐδὲ παραστῆναι τοῖς διαδυομένοις τὰς λῃτουργίας ἐμοὶ μὲν ἀχάριστ' εἶναι τὰ εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένα, ἐκείνους δὲ [δοκεῖν] ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι ὅτι ὑμῖν οὐδὲν προεῖνται τῶν σφετέρων αὐτῶν. Ἐὰν οὖν ἐμοὶ πεισθῆτε, τά τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ τὰ λυσιτελοῦντα ὑμῖν αὐτοῖς αἱρήσεσθε. Ὁρᾶτε γάρ, 13
ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰ προσιόντα τῇ πόλει ὡς ὀλίγα ἐστί, καὶ ταῦθ' ὡς ὑπὸ τῶν ἐφεστηκότων ἁρπάζεται· ὥστ' ἄξιον ταύτην ἡγεῖσθαι πρόσοδον βεβαιοτάτην τῇ πόλει, τὰς οὐσίας τῶν ἐθελόντων λῃτουργεῖν. Ἐὰν οὖν εὖ βουλεύσησθε, οὐδὲν ἧττον ἐπιμελήσεσθε τῶν ἡμετέρων χρημάτων ἢ τῶν ἰδίων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν, εἰδότες ὅτι ἕξετε πᾶσι χρῆσθαι τοῖς ἡμετέροις 14
ὥσπερ καὶ πρότερον. Οἶμαι δὲ πάντας ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὑμῖν ἔσομαι ταμίας τῶν τὰ τῆς πόλεως ὑμῖν ταμιευόντων. Ἐὰν δ' ἐμὲ πένητα ποιήσητε, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀδικήσετε· ἕτεροι δὲ καὶ ταῦτα διανεμοῦνται, ὥσπερ καὶ τἆλλα.

163 *Ἄξιον δ' ἐστὶν | ἐνθυμηθῆναι ὅτι πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσ-* 15
ήκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ διδόναι ἢ τῶν ἐμῶν ἐμοὶ ἀμφισβητῆσαι, καὶ πένητα γενόμενον ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ πλουτοῦντι φθονῆσαι, καὶ τοῖς θεοῖς εὔχεσθαι τοὺς ἄλλους εἶναι τοιούτους πολίτας, ἵνα τῶν μὲν ὑμετέρων μὴ ἐπιθυμήσωσι, τὰ δὲ σφέ-

---

10, 6 *τῶν ἐκεῖ* malebat Pluyg. || an *δέ ⟨μοι⟩*. || **11**, 2 *τ'* add. Cob. || *Λυσίμαχον* libri, quod fort. recte Frnio verum nomen videtur, quia in praegressis et sqq. littera N ei praecedat. || **12**, 5 *δοκεῖν* del. Hartm.

5 ἐν τοιούτῳ καιρῷ [ληφθεὶς] ἐν ᾧ οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων
καὶ μεταβάλλονται πρὸς τὰ παρόντα καὶ ταῖς τύχαις εἴκουσι,
[δυστυχοῦντος τοῦ δήμου,] οὐκ ἀπελαυνόμενος τῆς πολιτείας
οὐδ' ἰδίας ἔχθρας ὑπαρχούσης πρὸς τοὺς ⟨συν⟩άρξειν μέλλον-
τας, ἀλλ' ἐξὸν αὐτῷ καὶ τῶν τριάκοντα γενέσθαι καὶ μηδενὸς
ἔλαττον δύνασθαι, μᾶλλον εἵλετο πράττων ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας
σωτηρίας ἀπολέσθαι ἢ ἐπιδεῖν τὰ τείχη καθαιρούμενα καὶ τὰς
ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδιδομένας καὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος
6 καταδουλούμενον. Καὶ οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον Νικήρατος,
ἀνεψιὸς ὢν ἐμὸς καὶ ὑὸς Νικίου, εὔνους ὢν τῷ ὑμετέρῳ
πλήθει, συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθανεν, οὔτε γένει
οὔτε οὐσίᾳ οὔθ' ἡλικίᾳ δοκῶν ἀνάξιος εἶναι τῆς πολιτείας μετα-
σχεῖν· ἀλλὰ τοιαῦτ' ἐνομίζετο τὰ ὑπάρχοντ' αὐτῷ πρὸς τὸ
ὑμέτερον πλῆθος εἶναι καὶ διὰ τοὺς προγόνους καὶ αὐτόν, ὥστ'
7 οὐκ ἂν ποθ' ἑτέρας ἐπιθυμῆσαι πολιτείας. Συνῄδεσαν γὰρ
ἅπασιν αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πόλεως τιμωμένοις, καὶ πολλαχοῦ μὲν
ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδυνευκόσι, μεγάλας δ' εἰσφορὰς εἰσενηνοχόσι | 150
καὶ λεληιτουργηκόσι κάλλιστα, καὶ τῶν ἄλλων οὐδενὸς πώποτ'
ἀφεστῶσιν ὧν ἡ πόλις αὐτοῖς προσέταξεν, ἀλλὰ προθύμως ἀεὶ
8 ὑπουργοῦσι. Καίτοι τίνες ἂν ἡμῶν εἴησαν δυστυχέστεροι, εἰ
ἐν μὲν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθνῄσκοιμεν ⟨ὡς⟩ εὖνοι ὄντες τῷ πλή-
θει, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ ὡς κακόνοι ὄντες τῷ πλήθει ἀπο-
9 στεροίμεθα τῶν ὄντων; Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ
Διόγνητος διαβληθεὶς μὲν ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν φεύγων ᾤχετο,
μετ' ὀλίγων δὲ τῶν ἐκπεπτωκότων οὔτ' ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστρα-
τεύσατο οὔτ' εἰς Δεκέλειαν ἀφίκετο· οὐδ' ἔστιν ὅτου κακοῦ
αἴτιος οὔτε φεύγων οὔτε κατελθὼν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει γεγένη-
ται, ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀρετῆς ἦλθεν ὥστε μᾶλλον ὠργίζετο τοῖς
εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκόσιν ἢ τοῖς αὐτῷ τῆς καθόδου αἰτίοις γεγενη-
10 μένοις ἐχαρίζετο. Καὶ ἀρχὴν μὲν οὐδεμίαν ἦρξεν ἐν τῇ ὀλιγαρ-

---

5, 1 ἀλλ' ante ἐν add. Fr. || ληφθεὶς expunxi, nam ἐν τ. κ. iungenda cum ἀπελαυνόμενος, κληθεὶς s. παρακλ. coni. Kays. || 3 emblema del. Cob. Dobr. δυστ. ⟨δὲ⟩ τ. δ. || 4 συνάρξειν Frn. || **7**, 5 ἀφεστῶσιν Cob.] ἀποστᾶσιν. || 5, 6 ἀεὶ ὑπουργοῦσιν Frn. (sine ἀεὶ Dobr.)] λειτουργοῦσι, ut de more hab. X, Cf. Praef. Cob. del. ἀλλὰ — λειτ. || **8**, 2 ⟨ὡς⟩ εὖνοι Cob. Totam hanc sectionem, ut conflatam ex § 12 et 22, seclusit Ham. || **9**, 2 φεύγων Hartm.] φυγών.

χίᾳ· ἐπειδὴ δὲ τάχιστ' ἦλθον εἰς τὴν Ἀκαδήμειαν Λακεδαι-
μόνιοι καὶ Παυσανίας, λαβὼν τὸν Νικηράτου καὶ ἡμᾶς παῖδας
ὄντας, ἐκεῖνον μὲν κατέθηκεν ἐπὶ τοῖς γόνασι τοῖς Παυσανίου,
ἡμᾶς δὲ παραστησάμενος ἔλεγε πρὸς ἐκεῖνον καὶ τοὺς ἄλλους
τοὺς παρόντας ὅσα εἴημεν πεπονθότες καὶ οἵαις τύχαις κεχρη-
μένοι, καὶ ἠξίου Παυσανίαν βοηθῆσαι καὶ διὰ τὴν φιλίαν καὶ
διὰ τὴν ξενίαν τὴν ὑπάρχουσαν, καὶ τιμωρὸν γενέσθαι τῶν εἰς
ἡμᾶς ἡμαρτηκότων. Ὅθεν Παυσανίας ἤρξατο εὔνους εἶναι τῷ 11
δήμῳ, παράδειγμα ποιούμενος πρὸς τοὺς ἄλλους Λακεδαιμο-
νίους τὰς ἡμετέρας συμφορὰς τῆς τῶν τριάκοντα πονηρίας·
δῆλον γὰρ ἅπασι τοῖς ἐλθοῦσι Πελοποννησίων ἐγεγένητο, ὅτι οὐ
τοὺς πονηροτάτους τῶν πολιτῶν ἀπέκτεινον, ἀλλ' οἷς μάλιστα
προσῆκον καὶ διὰ γένος καὶ διὰ πλοῦτον καὶ διὰ τὴν ἄλλην
ἀρετὴν τιμᾶσθαι. Οὕτω δ' ἠλεούμεθα καὶ πᾶσι δεινὰ ἐδοκοῦμεν 12
πεπονθέναι, ὥστε Παυσανίας τὰ μὲν παρὰ τῶν τριάκοντα ξένια
οὐκ ἠθέλησε λαβεῖν, τὰ δὲ παρ' ἡμῶν ἐδέξατο. Καίτοι δεινόν,
ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑπὸ μὲν τῶν πολεμίων παῖδας ἡμᾶς ὄντας
ἐλεεῖσθαι, οἳ τῇ ὀλιγαρχίᾳ βοηθήσοντες ἦλθον, ὑπὸ δ' ὑμῶν,
ὦ ἄνδρες δικασταί, τηλικούτους γεγενημένους τῶν ὄντων ἀπο-
στερεῖσθαι, ὧν οἱ πατέρες ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας ἀπέθανον.

Εὖ δ' οἶδ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ πλείστου ἂν ποιή- 13
σαιτο Πολίοχος τοῦτον τὸν ἀγῶνα κατορθῶσαι, ἡγούμενος
αὑτῷ καλὴν εἶναι τὴν ἀπόδειξιν καὶ πρὸς τοὺς πολίτας καὶ
⟨πρὸς⟩ τοὺς ξένους, ὅτι Ἀθήνησι τοσοῦτον δύναται, ὥσθ' ὑμᾶς
[τοὺς αὐτούς], περὶ ὧν ὅρκους ὀμωμόκατε, ὑμῖν αὐτοῖς τὰ
ἐναντία ποιεῖν ψηφίζεσθαι. Πάντες γὰρ εἴσονται ὅτι τότε μὲν 14
χιλίαις δραχμαῖς ἐζημίωσε τὸν βουλόμενον τὴν ἡμετέραν γῆν
δημοσίαν ποιῆσαι, νυνὶ δὲ κελεύων δημεῦσαι νενίκηκε, καὶ
περὶ τούτων δὴ ἀμφοτέρων Ἀθηναῖοι, παρανόμων φεύγοντος
τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός, τἀναντία σφίσιν αὐτοῖς ἐψηφίσαντο. Οὔκουν 15
αἰσχρόν, εἰ ἃ μὲν Λακεδαιμονίοις συνέθεσθε βεβαιώσετε, ἃ δ'
αὐτοῖς ἐψηφίσασθε οὕτω ῥᾳδίως διαλύσετε· καὶ τὰς μὲν πρὸς
ἐκείνους συνθήκας κυρίας ποιήσετε, τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύ-
ρους· καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἕλλησιν ὀργίζεσθε, εἴ τις Λακεδαι-

12, 6 *τηλικούτους* Hain., Cob.] *τοιούτους*. || **13**, 3 *ἐπίδειξιν* malim cum Emperio. || 4 *πρὸς* add. Cob. || 5 *τοὺς αὐτοὺς* del. Frn. || **14**, 2 *ἐζημιώσατε*? || **15**, 5 *ὀργίζεσθε* Cob.] *ὀργίζοισθε*.

ἀναγκασθησόμεθα ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις ἄτιμοι γενέσθαι, καὶ στερηθέντες τῶν ὑπαρχόντων πένητες εἶναι καὶ πολλῶν ἐνδεεῖς ὄντες περιιέναι, ἀνάξια μὲν ἡμῶν αὐτῶν πεπονθότες, ἀνάξια δὲ τῶν εἰς ὑμᾶς ὑπηργμένων. Μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί· ἀλλ' ἀποψηφισάμενοι τοιούτοις ἡμῖν χρῆσθε πολίταις οἷοισπερ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ.

22.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΙΤΟΠΩΛΩΝ.

Lege cautum erat ne quis amplius quinquaginta *φορμοὺς* frumenti coëmeret. Quam legem quum migrassent mercatores frumentarii, res per *εἰσαγγελίαν* delata est ad senatum, in quo complures statim XIviris tradendos illos censuerunt. Hanc autem sententiam impugnans is qui nostram orationem dixit tandem obtinuit ut caussa thesmothetis traderetur agereturque in iudicio heliastarum. In hoc igitur ne illa repugnantia dardaniis gratum fecisse videretur, ipse eos hac oratione accusavit damnandosque iudicavit. Tempus incertum. *Scheibe.*

Πολλοί μοι προσεληλύθασιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, θαυμάζοντες ὅτι ἐγὼ τῶν σιτοπωλῶν ἐν τῇ βουλῇ κατηγόρουν, καὶ λέγοντες ὅτι ὑμεῖς, εἰ καὶ ὡς μάλιστ' αὐτοὺς ἀδικεῖν ἡγεῖσθε, οὐδὲν ἧττον τοὺς περὶ τούτων ποιουμένους λόγους συκοφαντεῖν νομίζετε. Ὅθεν οὖν ἠνάγκασμαι κατηγορεῖν αὐτῶν, περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν βούλομαι.

2 Ἐπειδὴ γὰρ οἱ πρυτάνεις ἀπέδοσαν εἰς τὴν βουλὴν περὶ αὐτῶν, οὕτως ὠργίσθησαν αὐτοῖς, ὥστ' ἔλεγόν τινες τῶν ῥητόρων ὡς ἀκρίτους αὐτοὺς χρὴ τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι [θανάτῳ ζημιῶσαι]. Ἡγούμενος δ' ἐγὼ δεινὸν εἶναι τοιαῦτ' ἐθίζεσθαι ποιεῖν τὴν βουλήν, ἀναστὰς εἶπον ὅτι μοι δοκοίη κρίνειν τοὺς σιτοπώλας κατὰ τὸν νόμον, νομίζων, εἰ μέν εἰσιν ἄξια θανάτου

---

an leniore manu *περιποιήσασθαι* corrigi queat, i. e. *sibi* (in suam utilitatem) *conservare*, scil. *ἐπιτίμους*.

1, 2 ὅτι] ὅτε Sauppe. || 3 *καὶ* huc transposui. Legebatur vs. 4 ante *τοὺς*. || 2, 3 sq. emblema del. Cob.

*Καὶ εἰ μὲν ἑωρᾶτο, ὦ ἄνδρες δικασταί, σῳζόμενα τῇ πόλει 20
τὰ ὑπὸ τούτων δημευόμενα, συγγνώμην ἂν εἴχομεν· νῦν
δ' ἐπίστασθ' ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τούτων ἀφανίζεται, τὰ δὲ
πολλοῦ ἄξια ὄντα ὀλίγου πιπράσκεται. Ἐὰν δ' ἐμοὶ πίθησθε,
οὐκ ἐλάττω ἀπ' αὐτῶν ὑμεῖς ὠφεληθήσεσθε ἢ ἡμεῖς οἱ κεκτη-
μένοι, ἐπεὶ καὶ νυνὶ Διόμνηστος καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἐκ 21
μιᾶς οἰκίας τρεῖς ὄντες τριηραρχοῦμεν, καὶ ὅταν ἡ πόλις δέηται
χρημάτων, ἀπὸ τούτων ὑμῖν εἰσφέρομεν. Ὡς οὖν ἡμῶν ταύτῃ
τῇ γνώμῃ χρωμένων, καὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων τοιού-
των γεγενημένων, φείδεσθ' ἡμῶν. Οὐδὲν γὰρ ἂν ἡμᾶς κωλύοι, 22
ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀθλιωτάτους εἶναι, ἐπὶ μὲν τῶν τριάκοντα
ὀρφανοὺς καταλειφθέντας, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν ὄντων
ἐστερημένους, οἷς ἡ τύχη παρέδωκεν ὥστ' ἔτι [ἡμᾶς] παῖδας
ὄντας ἐπὶ τὴν Παυσανίου σκηνὴν ἐλθόντας βοηθῆσαι τῷ πλήθει.
Καὶ τοιούτων ἡμῖν ὑπαρχόντων εἰς τίνας ἂν ἐβουλήθημεν δικα-
στὰς καταφυγεῖν; Οὐκ εἰς τοὺς οὕτω πολιτευομένους ὑπὲρ τῆς 23
πολιτείας ἧς καὶ ὁ πατὴρ καὶ οἱ προσήκοντες ἡμῖν ἀπέθανον;
Νῦν τοίνυν ταύτην ἀνθ' ἁπάντων ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς τὴν χάριν,
μὴ περιιδεῖν ἡμᾶς ἀπόρως διατεθέντας μηδ' ἐνδεεῖς τῶν ἐπι-
τηδείων γενομένους, μηδὲ τὴν τῶν προγόνων εὐδαιμονίαν
καταλῦσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς βουλο-
μένοις τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν, οἵων ὑμῶν ἐν τοῖς κινδύνοις τεύ-
ξονται.*

*Οὐκ ἔχω, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὕστινας δεησομένους ὑπὲρ 24
ἡμῶν ἀναβιβάσωμαι· τῶν γὰρ προσηκόντων οἱ μὲν ἄνδρας
ἀγαθοὺς αὑτοὺς παρασχόντες καὶ μεγάλην τὴν πόλιν ποιοῦντες
ἐν τῷ πολέμῳ τεθνᾶσιν, οἱ δ' ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς
ὑμετέρας ἐλευθερίας ὑπὸ τῶν τριάκοντα κώνειον πιόντες, ὥστε 25
τῆς ἐρημίας τῆς ἡμετέρας αἴτιαι γεγόνασιν αἵ τε τῶν προσηκόν-
των ἀρεταὶ καὶ αἱ τῆς πόλεως συμφοραί. Ὧν ἄξιον ὑμᾶς ἐνθυ-
μηθέντας προθύμως ἡμῖν βοηθῆσαι, ἡγησαμένους τούτους ἂν
ἐν δημοκρατίᾳ δικαίως εὖ πάσχειν ὑφ' ὑμῶν, οἵπερ ἐν ὀλιγαρχίᾳ*

20, 1 *ἑωρᾶτο* C, Cob., Turr.] *ἑωρᾶτε* X, Sch. || 4 *πίθησθε* Cob.] *πείθησθε.* || 5 *ὠφελήσεσθε* Cob. || **22**, 4 *ἡμᾶς* del. Sch. || **23**, 1 *οὕτω, ut facitis.* Suspectum Franckenio. Si quid mutandum, possis *οὕτω καλῶς* aut *αὐτοὺς* conicere. || 2 *ἧς*, deleto *τῆς* Tayl.] *τῆς*. Ni feceris, aut *ὑπὲρ ἧς καὶ* aut cum R. *ὑπεραπέθανεν* requiritur. || **24**, 2 ἀναβιβάσωμαι C\] ἀναβιβάσομαι X. Sch.

ἔφασαν εἰδέναι τοῦ πράγματος, Ἄνυτος δ' ἔλεγεν ὡς τοῦ προ-
τέρου χειμῶνος, ἐπειδὴ τίμιος ἦν ὁ σῖτος, | τούτων ὑπερβαλ- 165
λόντων ἀλλήλους καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς μαχομένων συμβου-
λεύσειεν αὐτοῖς παύσασθαι φιλονικοῦσιν, ἡγούμενος συμφέρειν
ὑμῖν τοῖς παρὰ τούτων ὠνουμένοις ὡς ἀξιώτατον τούτους
πρίασθαι· δεῖν γὰρ αὐτοὺς ⟨κἂν⟩ ὀβολῷ μόνον πωλεῖν τιμιώ-
9 τερον. Ὡς τοίνυν οὐ συμπριαμένους καταθέσθαι ἐκέλευεν αὐτούς,
ἀλλὰ μὴ ἀλλήλοις ἀντωνεῖσθαι συνεβούλευεν, αὐτὸν ὑμῖν Ἄνυτον
μάρτυρα παρέξομαι[, καὶ ὡς οὗτος μὲν ἐπὶ τῆς προτέρας βουλῆς
τούτους εἶπε τοὺς λόγους, οὗτοι δὲ τῆτες συνωνούμενοι φαίνονται].

ΜΑΡΤΥΣ.

10 Ὅτι μὲν τοίνυν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων κελευσθέντες συν-
επρίαντο τὸν σῖτον, ἀκηκόατε· ἡγοῦμαι δ', ἐὰν ὡς μάλιστα
περὶ τούτων ἀληθῆ λέγωσιν, οὐχ ὑπὲρ αὑτῶν αὐτοὺς ἀπολο-
γήσεσθαι, ἀλλὰ τούτων κατηγορήσειν· περὶ γὰρ ὧν εἰσι νόμοι
διαρρήδην γεγραμμένοι, πῶς οὐ χρὴ διδόναι δίκην καὶ τοὺς
μὴ πειθομένους καὶ τοὺς κελεύοντας τούτοις τἀναντία πράττειν;
11 Ἀλλὰ [μὲν] γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἴομαι αὐτοὺς ἐπὶ μὲν
τοῦτον τὸν λόγον οὐκέτι πορεύσεσθαι· ἴσως δ' ἐροῦσιν, ὥσπερ
καὶ ἐν τῇ βουλῇ, ὡς ἐπ' εὐνοίᾳ τῆς πόλεως συνεωνοῦντο τὸν
σῖτον, ἵν' ὡς ἀξιώτατον ἡμῖν πωλοῖεν. Μέγιστον δ' ὑμῖν ἐρῶ
12 καὶ περιφανέστατον τεκμήριον ὅτι ψεύδονται. Ἐχρῆν γὰρ αὐτούς,
εἴπερ ὑμῶν ἕνεκ' ἔπραττον ταῦτα, φαίνεσθαι τῆς αὐτῆς τιμῆς
πολλὰς ἡμέρας πωλοῦντας, ἕως ὁ συνεωνημένος ⟨σῖτος⟩ αὐτοὺς
ἐπέλιπε· νῦν δ' ἐνίοτε τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπώλουν δραχμῇ
τιμιώτερον, ὥσπερ κατὰ μέδιμνον συνωνούμενοι. Καὶ τούτων
ὑμᾶς μάρτυρας παρέχομαι.

8, 8 *κἂν* add. Graux. || **9**, 3—5 *καὶ — φαίνονται* suspecta Fuhrio. Post *παρέξομαι* in X est lacuna et post hoc verbum semper apud L. sequitur testimonium. || 3 *ὡς* Pluyg. delebat. || 4 *δ' ἐπίτηδες* X, *δ' ἐπὶ τῆσδε* Bekk. Sch. Cob., *δὲ τῆτες* Emp. || **11**, 1 *μὲν* del. R. || 2 *οὐκέτι πορεύσεσθαι* ego] *οὐκ ἐλεύσεσθαι*, Frohb. *οὐ πορεύσεσθαι*, coll. Hyperide, pro Lycophr. p. 21] *οὐκ ἐλεύσεσθαι* libri. Cob. *οὐ τρέψεσθαι, τούτῳ τῷ λόγῳ ἐλεήσεσθαι* (malim *ἐλεηθήσεσθαι*) ingeniose Weidner. || **12**, 3 addidi *σῖτος*, cuius dura est tanto intervallo omissio. || 4 *νῦν* Hofmeister] *νυνὶ*. || 6 *ὑμᾶς* X] *ὑμῖν* C Sch. Cob., qui cum M. *παρέξομαι* scr., addito lemmate *ΜΑΡΤΥΡΕΣ*. Codicis lectio sanissima.

*τὴν δ' ἐμὴν ἀπειρίαν πάντες ἴσασιν, ὅσοι ἐμὲ γιγνώσκουσιν.
Αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς δίκαια καὶ ῥᾴδια χαρίσασθαι, ἄνευ ὀργῆς
καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι, ὥσπερ ⟨καὶ⟩ τῶν κατηγόρων. Ἀνάγκη γὰρ* 3
*τὸν ἀπολογούμενον, κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾶσθε, ἔλαττον ἔχειν. Οἱ
μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύοντες, αὐτοὶ ἄνευ κινδύ-
νων ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο, ἡμεῖς δ' ἀγωνιζόμεθα
μετὰ δέους καὶ διαβολῆς καὶ κινδύνου ⟨τοῦ⟩ μεγίστου. Εἰκὸς
οὖν ὑμᾶς εὔνοιαν πλείω ἔχειν τοῖς ἀπολογουμένοις. Οἶμαι γὰρ* 4
*πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι πολλοὶ ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορή-
σαντες παραχρῆμα ἐξηλέγχθησαν ψευδόμενοι οὕτω φανερῶς,
ὥσθ' ὑπὸ πάντων [τῶν πεπραγμένων] μισηθέντες ἀπελθεῖν·
οἱ δ' αὖ μαρτυρήσαντες τὰ ψευδῆ καὶ ἀδίκως ἀπολέσαντες
ἀνθρώπους ἑάλωσαν, ἡνίκα οὐδὲν ⟨ἔτι⟩ ἦν πλέον τοῖς πεπον-
θόσιν. Ὅτ' οὖν τοιαῦτα πολλὰ γεγένηται, ὡς ἐγὼ ἀκούω, εἰκὸς* 5
*ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, μήπω τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους
ἡγεῖσθαι πιστούς, πρὶν ἂν καὶ ἡμεῖς εἴπωμεν. [Ἀκούω γὰρ
ἔγωγε, καὶ ὑμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς οἶμαι εἰδέναι, ὅτι πάντων
δεινότατόν ἐστι διαβολή. Μάλιστα δὲ τοῦτ' ἔχοι ἄν τις ἰδεῖν,* 6
*ὅταν πολλοὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ εἰς ἀγῶνα καταστῶσιν. Ὡς γὰρ
ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τελευταῖοι κρινόμενοι σῴζονται· πεπαυμένοι γὰρ
τῆς ὀργῆς αὐτῶν ἀκροᾶσθε, καὶ τοὺς ἐλέγχους ἤδη ἐθέλοντες
ἀποδέχεσθε.] Ἐνθυμεῖσθ' οὖν ὅτι Νικόφημος καὶ Ἀριστοφάνης* 7
*ἄκριτοι ἀπέθανον, πρὶν παραγενέσθαι τιν' αὐτοῖς ἐλεγχομένοις
ὡς ἠδίκουν. Οὐδεὶς γὰρ οὐδ' εἶδεν ἐκείνους μετὰ τὴν σύλλη-
ψιν· οὐδὲ γὰρ θάψαι τὰ σώματ' αὐτῶν ἀπέδοσαν, ἀλλ' οὕτω
δεινὴ ἡ συμφορὰ γεγένηται ὥστε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τούτου
ἐστέρηνται. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐάσω· οὐδὲν γὰρ ἂν περαίνοιμι·* 8
*πολὺ δ' ἀθλιώτεροι δοκοῦσί μοι οἱ παῖδες οἱ Ἀριστοφάνους·
οὐδένα γὰρ οὔτ' ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ ἠδικηκότες οὐ μόνον τὰ
πατρῷ' ἀπολωλέκασι παρὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ἀλλὰ
καὶ ἡ ὑπόλοιπος ἐλπὶς ἦν, ἀπὸ ⟨τῶν⟩ τοῦ πάππου ἐκτραφῆναι,*

2, 5 *καί* add. West. || **3**, 5 *τοῦ* add. Frn. Cob. || **4**, 4 *ὑπὸ* Dobr. Cob.] *ὑπὲρ.* || *τῶν πεπρ.* expunxi, Dobr. Cob. *τῶν παραγενομένων* cit., Sauppe *ὑπὲρ τῶν πεπρ.* || 6 *ἔτι* ex Andoc. I, 7 add. Cob. || **5**, 3 sqq. Quae seclusi aliunde irrepsisse iure statuit West. || **6**, 5 *ἀποδέχεσθαι* Cob. cum R. || **8**, 5 *ἀπὸ τῶν* Halb.] *ὑπό.* Cf. § 62.

ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλῶν ἤδη ἐχόντων ταύτην τὴν αἰτίαν
[λαμβάνειν] * καὶ μάρτυρας παρεχομένων | θάνατον κατέγνωτε, 166
πιστοτέρους ἡγησάμενοι τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους. Καίτοι
πῶς ἂν οὐ θαυμαστὸν εἴη, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν ἁμαρτημάτων
δικάζοντες μᾶλλον ἐπιθυμοῖτε παρὰ τῶν ἀρνουμένων δίκην
19 λαμβάνειν; Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ἡγοῦμαι
φανερὸν εἶναι ὅτι οἱ περὶ τῶν τοιούτων ἀγῶνες κοινότατοι
τυγχάνουσιν ὄντες τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε πεύσονται ἥντινα
γνώμην περὶ αὐτῶν ἔχετε, ἡγούμενοι, ἐὰν μὲν θάνατον αὐτῶν
καταγνῶτε, κοσμιωτέρους ἔσεσθαι τοὺς λοιπούς, ἐὰν δ' ἀζη-
μίους ἀφῆτε, πολλὴν ἄδειαν αὐτοῖς [ἐψηφισμένοι] ἔσεσθαι
20 ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται. Χρὴ δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ
μόνον τῶν παρεληλυθότων ἕνεκ' αὐτοὺς κολάζειν, ἀλλὰ καὶ
[παραδείγματος ἕνεκα] τῶν μελλόντων ἔσεσθαι· οὕτω γὰρ
ἔσονται μόνως ἀνεκτοί. Ἐνθυμεῖσθε δ' ὅτι ἐκ ταύτης τῆς τέχνης
πλεῖστοι περὶ τοῦ σώματός εἰσιν ἠγωνισμένοι· καίτοι οὕτω με-
γάλα ἐξ αὐτῆς ὠφελοῦνται, ὥστε μᾶλλον αἱροῦνται καθ' ἑκάστην
ἡμέραν περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύειν ἢ παύεσθαι παρ' ὑμῶν
21 ἀδίκως κερδαίνοντες. Καὶ μὲν δὴ οὐδ' ἐὰν ἀντιβολῶσιν ὑμᾶς
καὶ ἱκετεύωσι, δικαίως ἂν αὐτοὺς ἐλεήσαιτε, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
τῶν τε πολιτῶν οἳ διὰ τὴν τούτων πονηρίαν ἀπέθνῃσκον, καὶ
τοὺς ἐμπόρους ἐφ' οὓς οὗτοι συνέστησαν· οἷς ὑμεῖς χαριεῖσθε
καὶ προθυμοτέρους ποιήσετε, δίκην παρὰ τούτων λαμβάνοντες.
Εἰ δὲ μή, τίν' αὐτοὺς οἴεσθε γνώμην ἕξειν, ἐπειδὰν πύθωνται
ὅτι τῶν καπήλων, οἳ τοῖς εἰσπλέουσιν ὡμολόγησαν ἐπιβουλεύειν,
ἀπεψηφίσασθε;
22 Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων

18, 3 λαμβάνειν pro lacuna suppletum in X, καὶ ἀρνουμένων suppl. Dobr., πειρωμένων λανθάνειν R, ἀμφισβητούντων Thalh., ἀλλ' ἀμφ. Frohb. || 6 ἐπιθυμεῖτε] ἐπεθυμεῖτε R. Cob. Sch., ἐπιθυμοῖτε Dobr., quod praefero. || post ἀρνουμένων Kays. suppl. ἢ παρὰ τῶν ὁμολογούντων. || **19**, 4 post ἔχετε, Cob. ins. de suo νῦν τοίνυν, ὦ. ἄ. δ., καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων τιμήσατε. Malui mutata interpunctione cum Pluyg. scribere vs. 7 ἔσεσθαι pro ἔσεσθε, deleto ἐψηφισμένοι. || **20**, 3 del. Dobr. et Hartm. || 4 μόνως Müll.] μόγις. || 5 καίτοι ego] καί. Hirsch. καὶ οὕτω γάρ, Weidn. οὗτοι γάρ, Hartm. ἀλλ'. || **21**, 5 παρὰ τούτων T.] παρ' αὐτῶν.

ἔλαβεν οὐδὲν ἐπιφερομένην, ὅτι δὲ Ξενοφῶντος ἦν θυγάτηρ
τοῦ Εὐριπίδου υἱέος, ὃς οὐ μόνον ἰδίᾳ χρηστὸς ἐδόκει εἶναι,
ἀλλὰ καὶ στρατηγεῖν αὐτὸν ἠξιώσατε, ὡς ἐγὼ ἀκούω. Τὰς 15
τοίνυν ἐμὰς ἀδελφὰς ἐθελόντων τινῶν λαβεῖν ἀπροίκους πάνυ
πλουσίων οὐκ ἔδωκεν, ὅτι ἐδόκουν κάκιον γεγονέναι, ἀλλὰ τὴν
μὲν Φιλομήλῳ τῷ Παιανιεῖ, ὃν οἱ πολλοὶ βελτίω ἡγοῦνται εἶναι
ἢ πλουσιώτερον, τὴν δὲ πένητι ⟨μὲν⟩ γεγενημένῳ οὐ διὰ κακίαν,
ἀδελφιδῷ δ' ὄντι Φαίδρῳ Μυρρινουσίῳ, ἐπιδοὺς τετταράκοντα
μνᾶς, καὶ Ἀριστοφάνει τὸ ἴσον. Πρὸς δὲ τούτοις ἐμοὶ πολλὴν 16
ἐξὸν πάνυ προῖκα λαβεῖν ἐλάττω συνεβούλευσεν, ὥστ' εὖ εἰδέ-
ναι ὅτι κηδεσταῖς χρησοίμην κοσμίοις καὶ σώφροσι. Καὶ νῦν
ἔχω γυναῖκα τὴν Κριτοδήμου θυγατέρα τοῦ Ἀλωπεκῆθεν, ὃς
ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀπέθανεν, ὅθ' ἡ ναυμαχία ἐγένετο ⟨ἡ⟩ ἐν
Ἑλλησπόντῳ. Καίτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅστις αὐτός τ' ἄνευ 17
χρημάτων ἔγημε τοῖν τε θυγατέροιν πολὺ ἀργύριον ἐπέδωκε
τῷ θ' υἱεῖ ὀλίγην προῖκα ἔλαβε, πῶς οὐκ εἰκὸς περὶ τούτου
πιστεύειν ὡς οὐχ ἕνεκα χρημάτων τούτοις κηδεστὴς ἐγένετο;
Ἀλλὰ μὴν ὅ γ' Ἀριστοφάνης ἤδη ἔχων τὴν γυναῖκα ὅτι 18
πολλοῖς ἂν μᾶλλον ἐχρῆτο ἢ τῷ ἐμῷ πατρί, ῥάδιον γνῶναι·
ἥ τε γὰρ ἡλικία πολὺ διάφορος ἥ τε φύσις ἔτι πλέον. Ἐκείνῳ
μὲν γὰρ ⟨ἀρκοῦν⟩ ἦν τὰ ἑαυτοῦ πράττειν, Ἀριστοφάνης δ' οὐ
μόνον τῶν ἰδίων ἀλλὰ καὶ τῶν κοινῶν ἐβούλετ' ἐπιμελεῖσθαι,
καὶ εἴ τι ἦν αὐτῷ ἀργύριον, ἀνήλωσεν ἐπιθυμῶν τιμᾶσθαι.
Γνώσεσθε δ' ὅτι ἀληθῆ λέγω ἐξ αὐτῶν ὧν ἐκεῖνος ἔπραττε. 19
Πρῶτον μὲν γὰρ βουλομένου Κόνωνος πέμπειν τινὰ εἰς Σικε-
λίαν, ᾤχετ' ὑποστὰς μετ' Εὐνόμου, Διονυσίου φίλου ὄντος καὶ
ξένου, τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον πλεῖστ' ἀγαθὰ πεποιηκότος, ὡς
ἐγὼ ἀκήκοα τῶν ἐν Πειραιεῖ τότε παραγενομένων. Ἦσαν δ' 20
ἐλπίδες τοῦ πλοῦ πεῖσαι Διονύσιον κηδεστὴν μὲν γενέσθαι
Εὐαγόρᾳ, πολέμιον δὲ Λακεδαιμονίοις, φίλον δὲ καὶ σύμμαχον
τῇ ὑμετέρᾳ. Καὶ ταῦτ' ἔπραττον πολλῶν κινδύνων ὑπαρχόντων
πρὸς τὴν θάλατταν καὶ τοὺς πολεμίους, καὶ ἔπεισαν Διονύσιον

15, 5 μὲν add. Hartm. || 6 Φαίδρῳ ὄντι. Transp. T. || 16, 5 ἡ add. Müll. Modo genuina sint v. ἐ. Ἑ. Cf. 12, 43. || 18, 2 ἂν X] ἄλλοις R. (Cob.), δὴ Sauppe (Sch.). Ad ἂν cf. § 24. Fort. ἂν ⟨ἄλλοις⟩. || 4 ἀρκοῦν add. Müll., alii alia. Iac. (Cob.) ἦν mut. in ἤρκει, Frn. in ἤρεσκεν. || 19, 5 τότε Weidn.] τῶν X, om. C.

Δεκελειῆς προσφοιτῶσιν [ἠρώτων], οὓς γ' ἐξευρίσκοιμι Δεκε-
λειῶν ἐπυνθανόμην εἴ τινα γιγνώσκοιεν Δεκελειόθεν δημοτευό-
μενον Παγκλέωνα. Ἐπειδὴ δ' οὐδεὶς ἔφασκε γιγνώσκειν αὐτόν,
πυθόμενος ὅτι καὶ ἑτέρας δίκας τὰς μὲν φεύγοι τὰς δ' ὠφλή-
κοι παρὰ τῷ πολεμάρχῳ, ἔλαχον καὶ ἐγώ.
4 *Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν Δεκελειῶν οὓς ἠρόμην μάρτυρας παρ-*
έξομαι, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν λαχόντων τε δίκας [τε]
αὐτῷ πρὸς τὸν πολέμαρχον καὶ καταδικασαμένων, ὅσοι τυγ-
χάνουσι παρόντες. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

5 *Ἐκ μὲν τούτων πεισθεὶς πρὸς τὸν πολέμαρχον αὐτῷ τὴν δίκην*
ἔλαχον· ἐπειδὴ δέ μοι αὐτὴν ἀντεγράψατο μὴ εἰσαγώγιμον
εἶναι, περὶ | πολλοῦ ποιούμενος μηδενὶ δόξαι ὑβρίζειν βούλε- 167
σθαι μᾶλλον ἢ δίκην λαβεῖν ὧν ἠδικήθην, πρῶτον μὲν Εὐθύ-
κριτον, ὃν πρεσβύτατον ὄντα Πλαταιῶν ἐγίγνωσκον καὶ μάλιστ'
ᾤόμην εἰδέναι, ἠρόμην εἴ τινα γιγνώσκοι Ἱππαρμοδώρου ὑὸν
6 *Παγκλέωνα Πλαταιᾶ· ἔπειτα δ', ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀπεκρίνατό μοι*
ὅτι τὸν Ἱππαρμόδωρον μὲν γιγνώσκοι, ὑὸν δ' ἐκείνῳ οὐδένα
οὔτε Παγκλέωνα οὔτ' ἄλλον οὐδένα εἰδείη ὄντα, ἠρώτων δὴ
καὶ τῶν ἄλλων ὅσους ᾔδη Πλαταιᾶς ὄντας. Πάντες οὖν ἀγνο-
οῦντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀκριβέστατ' ἂν ἔφασάν με πυθέσθαι
ἐλθόντ' εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν τῇ ἕνῃ καὶ νέᾳ· ταύτῃ γὰρ τῇ
ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἑκάστου ἐκεῖσε συλλέγεσθαι τοὺς Πλαταιᾶς.
7 *Ἐλθὼν οὖν εἰς τὸν τυρὸν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπυνθανόμην αὐτῶν,*
εἴ τινα γιγνώσκοιεν Παγκλέωνα πολίτην σφέτερον. Καὶ οἱ μὲν
ἄλλοι οὐκ ἔφασαν γιγνώσκειν, εἷς δέ τις⟨, Νικομήδης,⟩ εἶπεν
ὅτι τῶν μὲν πολιτῶν οὐδενὶ εἰδείη τοῦτ' ὂν τὸ ὄνομα, δοῦλον
μέντοι ἔφη ἑαυτοῦ ἀφεστῶτα εἶναι Παγκλέωνα, τήν θ' ἡλικίαν
8 *λέγων τὴν τούτου καὶ τὴν τέχνην ᾗ [οὗτος] χρῆται. Ταῦτ' οὖν*

3, 2 *Δεκελειῆς*. Cf. Meisterh. 35] *Δεκελεῖς* et sic deinde. || *ἠρώτων* del. Frn. (Cob.). Tayl. del. *ἐπυνθανόμην*. || *τε* del. Cob., *γε* corr. Halb. In praegressis Frn. abesse malit *παραινέσαντος — σκήπτοιτο*. || **4, 4** *καὶ — ὕδωρ*. Cf. 8. 11. 14. 15 in hac tantum oratione apud L., cuius brevitati parum apta sunt. Probabiliter vero Frn. p. 164 aliis quoque de causis statuit primitivae orationis hanc esse epitomen. || **5, 5** *πρεσβύτατον ὄντα* Pluyg.] *πρεσβύτατόν τε*. || **6, 7** *ἕνῃ* X Sch. || **7, 3** e § 9 addidi nomen. || 6 expunxi *οὗτος*.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκούετε, οὐ μόνον ὅτι ἔχρησαν ⟨τἀρ- 24
γύριον⟩ ἐκείνου δεηθέντος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπειλήφασιν· ἐκομίσθη
γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ τῆς τριήρους.
Ῥᾴδιον μὲν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων γνῶναι ὅτι τοιούτων
καιρῶν συμπεσόντων οὐδενὸς ἂν ἐφείσατο τῶν ἑαυτοῦ. Ὃ δὲ 25
μέγιστον τεκμήριον· Δῆμος γὰρ ὁ Πυριλάμπους, τριηραρχῶν
εἰς Κύπρον, ἐδεήθη μου προσελθεῖν αὐτῷ, λέγων ὅτι ἔλαβε
⟨μὲν⟩ σύμβολον παρὰ βασιλέως τοῦ μεγάλου φιάλην χρυ-
σῆν, [ὡς Ἀριστοφάνην,] ⟨βούλεται δὲ⟩ λαβεῖν ἑκκαίδεκα
μνᾶς ἐπ' αὐτῇ ἃς ἔχοι ἀναλίσκειν εἰς τὰ τῆς τριηραρχίας·
ἐπειδὴ δ' εἰς Κύπρον ἀφίκοιτο, λύσεσθαι ἀποδοὺς εἴκοσι μνᾶς·
πολλῶν γὰρ χρημάτων καὶ ἄλλων ἀγαθῶν εὐπορήσειν διὰ τὸ
σύμβολον ἐν πάσῃ τῇ ἠπείρῳ. Ἀριστοφάνης τοίνυν ἀκούων 26
μὲν ταῦτα Δήμου, δεομένου δ' ἐμοῦ, μέλλων δ' ἄξειν ⟨μὲν τὸ⟩
χρυσίον, τέτταρας δὲ μνᾶς τόκον λήψεσθαι, οὐκ ἔφη εἶναι, ἀλλ'
ὤμνυ καὶ προσδεδανεῖσθαι τοῖς ξένοις ἄλλοθεν, ἐπεὶ ἥδιστ'
⟨ἂν⟩ ἀνθρώπων ἄγειν τ' εὐθὺς ἐκεῖνο τὸ σύμβολον καὶ χαρί-
σασθαι ἡμῖν ἃ ἐδεόμεθα. Ὡς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, μάρτυρας 27
ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ κατέλιπεν Ἀριστοφάνης ἀργύριον οὐδὲ
χρυσίον, ῥᾴδιον γνῶναι ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ μεμαρτυρημένων·
χαλκώματα δὲ σύμμεικτα οὐ πόλλ' ἐκέκτητο. ἀλλὰ καὶ ὅθ'
εἱστία τοὺς παρ' Εὐαγόρου πρεσβεύοντας, αἰτησάμενος ἐχρή-
σατο. Ἃ δὲ κατέλιπεν ἀναγνώσεται ὑμῖν.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΑΛΚΩΜΑΤΩΝ.

Ἴσως ἐνίοις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, δοκεῖ ὀλίγα εἶναι· 28
ἀλλ' ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι πρὶν [Νικοδήμῳ ἢ καὶ Ἀριστο-
φάνει] τὴν ναυμαχίαν νικῆσαι ⟨Κόνωνα, Ἀριστοφάνει⟩ γῇ ἄλλη

24, 1, 2 τὸ ἀργ. add. R. || 25, 4 μὲν add. Sauppe. || 5 del. Dobr. || βούλεται δὲ add. Frohb., pro eo καὶ Sch. Alii aliter. || 8 πολλῶν γὰρ ἀγαθῶν καὶ ἄλλων (καὶ cum Steph. add. Sch.) χρημάτων X. Corr. Dobr. Pro γὰρ Blass δὲ (Hartm.). || 26, 2 μὲν add. Weidn., τὸ Sauppe. || 4 ἐπεὶ Hartm.] ἐπειδή. Halb. εἰ δ' ἦν. || 5 ἂν add. Markl. || 27, 9 ΧΡΗΜΑΤΩΝ Sch. Cob. cum X Corr. R. || 28, 2, 3 del. Sluiter. || 3 add. Κόνωνα Bekk., Ἀριστοφάνει West. || γῇ ἄλλῃ Frn.] γε μὴν X, οὐδὲν C, omisso οὐ. Dedit Cob. γῇ ἡμῖν, Sch. νικῆσαι ἡμᾶς, οὐκ.

οὐκ ἦν ἀλλ' ἢ χωρίδιον μικρὸν Ῥαμνοῦντι. Ἐγένετο δ' ἡ
29 *ναυμαχία ἐπ' Εὐβουλίδου ἄρχοντος* [a. 394/3]. *Ἐν οὖν τέτταρ-*
σιν ἢ πέντ' ἔτεσι, πρότερον μὴ ὑπαρχούσης οὐσίας, χαλεπόν,
ὦ ἄνδρες δικασταί, τραγῳδοῖς τε δὶς χορηγῆσαι, ὑπὲρ αὐτοῦ
τε καὶ τοῦ πατρός, καὶ τρί' ἔτη συνεχῶς τριηραρχῆσαι, εἰσ-
φοράς τε πολλὰς εἰσενηνοχέναι, οἰκίαν τε πεντήκοντα μνῶν
πρίασθαι, γῆς τε πλέον ἢ τριακόσια πλέθρα κτήσασθαι. Ἔτι δὲ
πρὸς τούτοις οἴεσθε χρῆναι ἔπιπλα πολλὰ καταλελοιπέναι; Ἀλλ'
οὐδ' οἱ πάλαι πλούσιοι δοκοῦντες εἶναι ἄξια λόγου ἔχοιεν ἂν
ἐξενεγκεῖν· ἐνίοτε γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἐάν τις πάνυ ἐπιθυμῇ,
πρίασθαι τοιαῦθ' ⟨ἃ τῷ⟩ κτησαμένῳ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον
31 *ἡδονὴν ἂν παρέχοι. Ἀλλὰ τόδε σκοπεῖτε· τῶν ἄλλων ὅσων ἐδη-*
μεύσατε ⟨τὰ⟩ χρήματα, οὐχ ὅπως ⟨τὰ⟩ σκεύη ἀπέδοσθε, ἀλλὰ
καὶ αἱ θύραι ἀπὸ τῶν οἰκημάτων ἀφηρπάσθησαν· ἡμεῖς δ'
ἤδη δεδημευμένων καὶ ἐξεληλυθυίας τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς φύλακα
κατεστήσαμεν ⟨ἐν⟩ τῇ ἐρήμῃ οἰκίᾳ, ἵνα μήτε θυρώματα μήτε
ἀγγεῖα μήτ' ἄλλο μηδὲν ἀπόλοιτο. Ἔπιπλα δ' ἀπεφαίνετο πλέον
32 *ἢ χιλίων δραχμῶν, ὅσ' οὐδενός πώποτ' ἐλάβετε. Πρὸς δὲ τού-*
τοις καὶ πρότερον πρὸς τοὺς συνδίκους καὶ νῦν ἐθέλομεν πίστιν
δοῦναι, ἥτις ἐστὶ μεγίστη τοῖς ἀνθρώποις, μὴ ἔχειν τῶν Ἀρι-
στοφάνους χρημάτων, ἐνοφείλεσθαι δὲ τὴν προῖκα τῆς ἀδελφῆς
καὶ ἑπτὰ μνᾶς, ἃς ᾤχετο λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ.
33 *Πῶς ἂν οὖν εἶεν ἄνθρωποι ἀθλιώτεροι, ἢ εἰ τὰ σφέτερ' αὐτῶν*
ἀπολωλεκότες δοκοῖεν τἀκείνων ἔχειν; Ὃ δὲ πάντων δεινότατον,
τὴν ἀδελφὴν | ὑποδέξασθαι παιδία ἔχουσαν πολλά, καὶ ταῦτα 155
τρέφειν, μηδ' αὐτοὺς ἔχοντας μηδέν, ἐὰν ὑμεῖς τὰ ὄντ' ἀφέ-
34 *λησθε. Φέρε πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων· οὕτω γὰρ σκοπεῖτε, ὦ*
⟨ἄνδρες⟩ δικασταί. Εἴ τις ὑμῶν ἔτυχε δοὺς Τιμοθέῳ τῷ Κόνω-
νος τὴν θυγατέρα ἢ τὴν ἀδελφήν, καὶ ἐκείνου ἀποδημήσαντος
καὶ ἐν διαβολῇ γενομένου ἐδημεύθη ἡ οὐσία, καὶ μὴ ἐγένετο
τῇ πόλει πραθέντων ἁπάντων τέτταρα τάλαντ' ἀργυρίου, διὰ

28, 5 *Εὐβουλίδου* Meursius] *Εὐβούλου*. || **29**, 4 expectes *εἰσενεγκεῖν*. || 7 *οἴεσθε —;* R] *οἴεσθαι —*. || 10 *ἃ* add. Tayl., *τῷ* Cob. || **31**, 2 prius *τὰ* add. Sauppe, alterum ego. || 5 *ἐν* add. Emp. || *ἐρήμῃ* Müll.] *ἐμῇ*, quod del. Sch. et Cob. || 6 *ἀπεφαίνετο* Pertz] *-οντο*. || **32**, 4 *ἐνοφείλεσθαι* Bekk.] *ὀφείλ.* X (Sch. Cob.). || **33**, 1 *ἢ εἰ*] Cob. *εἰ οἱ* lenius quam alii qui *ἡμῶν εἰ τὰ ἡμέτερ' — δοκοῖμεν* corrigunt. || **34**, 2 *ἄνδρες* add. Fuhr. || 6 del. Thalh.

24.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΔΙΔΟΣΘΑΙ ΤΩΙ ΑΔΥΝΑΤΩΙ ΑΡΓΥΡΙΟΝ.

Is qui verba facit quod corpore invalidus et egenus erat, stipendium ex aerario accepit. Exstitit autem qui, ut hoc subsidio hominem privaret, per *εἰσαγγελίαν* eum neque inopem esse neque invalidum indicaret; exercere enim artem quaestuosum, equos ascendere, similia. Adversus hanc delationem in prytania senatus, ubi *δοκιμασία* invalidorum instituebatur, factam habita est haec oratio leporis facetiarumque plena aliquanto post XXXviros exactos (§ 25. coll. § 8. 22). Ab Lysio eam abiudicat Boeckhius in oecon. civ. I p. 343 ed. alt. *Scheibe.* Mireris viri summi sententiam.

⟨Οὐ π⟩ολλοῦ δέω χάριν ἔχειν, ὦ βουλή, τῷ κατηγόρῳ, ὅτι μοι παρεσκεύασε τὸν ἀγῶνα τουτονί. Πρότερον ⟨γὰρ⟩ οὐκ ἔχων πρόφασιν ἐφ' ἧς τοῦ βίου λόγον δοίην, νυνὶ διὰ τοῦτον εἴληφα. Καὶ πειράσομαι τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν ἐπιδεῖξαι ψευδόμενον, ἐμαυτὸν δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας ἐπαίνου μᾶλλον ἄξιον ἢ φθόνου· διὰ γὰρ οὐδὲν ἄλλο μοι δοκεῖ παρασκευάσαι τόνδε μοι τὸν κίνδυνον οὗτος ἢ διὰ φθόνον. Καίτοι 2
ὅστις τούτοις φθονεῖ οὓς οἱ ἄλλοι ἐλεοῦσι, τίνος ἂν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος ἀποσχέσθαι δοκεῖ πονηρίας; Εἰ μὲν γὰρ ἕνεκα χρημάτων συκοφαντεῖ —, εἰ δ' ὡς ἐχθρὸν ἑαυτοῦ με τιμωρεῖται, ψεύδεται· διὰ γὰρ τὴν πονηρίαν αὐτοῦ οὔτε φίλῳ οὔτ' ἐχθρῷ πώποτ' ἐχρησάμην αὐτῷ. Ἤδη τοίνυν, ὦ βουλή, δῆλός ἐστι φθονῶν, 3
ὅτι τοιαύτῃ κεχρημένος συμφορᾷ αὐτοῦ βελτίων εἰμὶ πολίτης. Καὶ γὰρ οἶμαι δεῖν, ὦ βουλή, τὰ τοῦ σώματος δυστυχήματα τοῖς τῆς ψυχῆς ἐπιτηδεύμασιν ἰᾶσθαι [καλῶς]. Εἰ γὰρ ἐξ ἴσου

1, 1 *οὐ πολλοῦ* C, vulgo] *ὀλίγου* Cob., *πολλὴν ὀλίγου* Weidn. || 2 *γὰρ* add. R. || 3 *ἐφ' ᾗ* Dobr., sed cf. Isocr. 20, 13. || 5 *ἐπαίνου*. Cf. § 3] *ἐλέου* Ham. (Cob.). || 7 alterum *μοι* del. Weidn. || **2**, 3 sqq. *εἰ — εἰ δ'*] *οὐ — οὐδ' — [ψεύδεται]* Cob. Sch. Librorum lectionem per aposiopesin recte tuetur Guttentag. || 4 *με* cum C add. post *χρημάτων* Sch. || 5 An *[αὐτοῦ]*? || **3**, 2 *αὐτοῦ* Pluyg.] *τούτου*. || 4 *καλῶς* del. Cob., *εἰκότως* coni. Müller.

τῇ συμφορᾷ καὶ τὴν διάνοιαν ἕξω καὶ τὸν ἄλλον βίον διάξω,
τί τούτου διοίσω;
4 Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτά μοι εἰρήσθω· ὑπὲρ ὧν δέ μοι
προσήκει λέγειν ὡς [ἂν] οἷόν τε διὰ βραχυτάτων ἐρῶ. Φησὶ
γὰρ ὁ κατήγορος οὐ δικαίως με λαμβάνειν τὸ παρὰ τῆς πόλεως
ἀργύριον· καὶ γὰρ τῷ σώματι δύνασθαι καὶ οὐκ εἶναι τῶν
ἀδυνάτων, καὶ τέχνην ἐπίστασθαι τοιαύτην ὥστε κἂν ἄνευ τοῦ
5 διδομένου τούτου ζῆν. Καὶ τεκμηρίοις χρῆται τῆς μὲν τοῦ
σώματος ῥώμης, ὅτι ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω, τῆς δ' [ἐν τῇ
τέχνῃ] εὐπορίας, ὅτι δύναμαι συνεῖναι δυναμένοις ἀνθρώποις
ἀναλίσκειν. τὴν μὲν οὖν ἐκ τῆς τέχνης εὐπορίαν καὶ τὸν ἄλλον
βίον τὸν ἐμόν, οἷος τυγχάνει, πάντας ὑμᾶς οἴομαι γιγνώσκειν·
6 ὅμως δὲ κἀγὼ διὰ βραχέων ἐρῶ. Ἐμοὶ γὰρ ὁ μὲν πατὴρ
κατέλιπεν οὐδέν, τὴν δὲ μητέρα τελευτήσασαν πέπαυμαι τρέφων
τρίτον ἔτος τουτί, παῖδες δέ μοι οὔπω εἰσὶν οἵ με θεραπεύ-
σουσι. Τέχνην δὲ κέκτημαι βραχέα δυναμένην ὠφελεῖν, ἣν αὐτὸς
μὲν ἤδη χαλεπῶς ἐργάζομαι, τὸν διαδεξόμενον δ' αὐτὴν οὔπω
δύναμαι κτήσασθαι. Πρόσοδος δέ μοι οὐκ ἔστιν ἄλλη πλὴν
ταύτης, ἣν ἂν ἀφέλησθέ με, κινδυνεύσαιμ' ἂν ὑπὸ τῇ δυσχε-
7 ρεστάτῃ γενέσθαι τύχῃ. Μὴ τοίνυν, ἐπειδή γ' ἔστιν, ὦ βουλή,
σῶσαί με δικαίως, ἀπολέσητ' ἀδίκως· μηδ' ἃ νεωτέρῳ καὶ
μᾶλλον ἐρρωμένῳ ὄντι ἔδοτε, πρεσβύτερον καὶ ἀσθενέστερον
γενόμενον ἀφέλησθε, μηδὲ πρότερον καὶ περὶ τοὺς οὐδὲν
ἔχοντας κακὸν ἐλεημονέστατοι δοκοῦντες εἶναι νυνὶ διὰ τοῦτον
τοὺς καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐλεινοὺς ὄντας ἀγρίως ἀποδέξησθε, μηδ'
ἐμὲ τολμήσαντες ἀδικῆσαι καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμοίως ἐμοὶ
8 διακειμένους ἀθυμῆσαι ποιήσητε. Καὶ γὰρ ἂν ἄτοπον εἴη, ὦ
βουλή, εἰ ὅτε μὲν ἁπλῆ μοι ἦν ἡ συμφορά, τότε μὲν φαινοί-
μην λαμβάνων τἀργύριον τοῦτο, νῦν δ' ἐπειδὴ καὶ γῆρας καὶ

4, 2 ἂν del. Cob. || οἷόν τε vulgo] οἷον X, οἷόν τ' ᾖ Schulze, οἷός τ' ὦ Müller. || 5 κἂν ego] καὶ. || **5**, 2, 3 ἐν τ. τ. expungo. || 5 sq. τὸν ἐμὸν βίον X Transp. Cob. || ⟨ὢν⟩ τυγχ. Cob., sed cf. Frohb. || **6**, 3 οὔπω suspectum ob γῆρας (cf. 8, 4), fort. fluxit e vs. 6 et reponendum οὐκ. || **7**, 4 γενόμενον Weidn.] γιγνόμενον. || 6 ἀποδιώξητε Frn., sed cf. Thuc. 6, 53. || **8**, 2 ἐφαινόμην Hertl., Cob. φαίνομαι. Si optativus, qui saepius huiusmodi locis legitur, ferendus est (quod dubito), per attractionem id explicandum videtur. || 4 ἑπόμενα C] ἐχόμενα X Sch.

Καὶ εἰ μὲν ἑωρᾶτο, ὦ ἄνδρες δικασταί, σῳζόμενα τῇ πόλει 20
τὰ ὑπὸ τούτων δημευόμενα, συγγνώμην ἂν εἴχομεν· νῦν
δ' ἐπίστασθ' ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τούτων ἀφανίζεται, τὰ δὲ
πολλοῦ ἄξια ὄντα ὀλίγου πιπράσκεται. Ἐὰν δ' ἐμοὶ πίθησθε,
οὐκ ἐλάττω ἀπ' αὐτῶν ὑμεῖς ὠφεληθήσεσθε ἢ ἡμεῖς οἱ κεκτη-
μένοι, ἐπεὶ καὶ νυνὶ Διόμνηστος καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἐκ 21
μιᾶς οἰκίας τρεῖς ὄντες τριηραρχοῦμεν, καὶ ὅταν ἡ πόλις δέηται
χρημάτων, ἀπὸ τούτων ὑμῖν εἰσφέρομεν. Ὡς οὖν ἡμῶν ταύτῃ
τῇ γνώμῃ χρωμένων, καὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων τοιού-
των γεγενημένων, φείδεσθ' ἡμῶν. Οὐδὲν γὰρ ἂν ἡμᾶς κωλύοι, 22
ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀθλιωτάτους εἶναι, ἐπὶ μὲν τῶν τριάκοντα
ὀρφανοὺς καταλειφθέντας, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν ὄντων
ἐστερημένους, οἷς ἡ τύχη παρέδωκεν ὥστ' ἔτι [ἡμᾶς] παῖδας
ὄντας ἐπὶ τὴν Παυσανίου σκηνὴν ἐλθόντας βοηθῆσαι τῷ πλήθει.
Καὶ τοιούτων ἡμῖν ὑπαρχόντων εἰς τίνας ἂν ἐβουλήθημεν δικα-
στὰς καταφυγεῖν; Οὐκ εἰς τοὺς οὕτω πολιτευομένους ὑπὲρ τῆς 23
πολιτείας ἧς καὶ ὁ πατὴρ καὶ οἱ προσήκοντες ἡμῖν ἀπέθανον;
Νῦν τοίνυν ταύτην ἀνθ' ἁπάντων ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς τὴν χάριν,
μὴ περιιδεῖν ἡμᾶς ἀπόρως διατεθέντας μηδ' ἐνδεεῖς τῶν ἐπι-
τηδείων γενομένους, μηδὲ τὴν τῶν προγόνων εὐδαιμονίαν
καταλῦσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς βουλο-
μένοις τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν, οἵων ὑμῶν ἐν τοῖς κινδύνοις τεύ-
ξονται.

Οὐκ ἔχω, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὕστινας δεησομένους ὑπὲρ 24
ἡμῶν ἀναβιβάσωμαι· τῶν γὰρ προσηκόντων οἳ μὲν ἄνδρας
ἀγαθοὺς αὐτοὺς παρασχόντες καὶ μεγάλην τὴν πόλιν ποιοῦντες
ἐν τῷ πολέμῳ τεθνᾶσιν, οἳ δ' ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς
ὑμετέρας ἐλευθερίας ὑπὸ τῶν τριάκοντα κώνειον πιόντες, ὥστε 25
τῆς ἐρημίας τῆς ἡμετέρας αἴτιαι γενόνασιν αἵ τε τῶν προσηκόν-
των ἀρεταὶ καὶ αἱ τῆς πόλεως συμφοραί. Ὧν ἄξιον ὑμᾶς ἐνθυ-
μηθέντας προθύμως ἡμῖν βοηθῆσαι, ἡγησαμένους τούτους ἂν
ἐν δημοκρατίᾳ δικαίως εὖ πάσχειν ὑφ' ὑμῶν, οἵπερ ἐν ὀλιγαρχίᾳ

20, 1 *ἑωρᾶτο* C, Cob., Turr.] *ἑωρᾶτε* X, Sch. || 4 *πίθησθε* Cob.] *πείθησθε*. || 5 *ὠφελήσεσθε* Cob. || **22**, 4 *ἡμᾶς* del. Sch. || **23**, 1 *οὕτω, ut facitis*. Suspectum Franckenio. Si quid mutandum, possis *οὕτω καλῶς* aut *αὐτοὺς* conicere. || 2 *ἧς*, deleto *τῆς* Tayl.] *τῆς*. Ni feceris, aut *ὑπὲρ ἧς καὶ* aut cum R. *ὑπεραπέθανεν* requiritur. || **24**, 2 *ἀναβιβάσωμαι* C] *ἀναβιβάσομαι* X. Sch.

μιᾷ χρωμένων, μὴ κατηγορεῖν ὡς καὶ τοῦτο τῶν δυναμένων ἐστίν· ὅτι δ' ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω, τεκμηρίῳ χρῆσθαι πρὸς ὑμᾶς ὡς εἰμὶ τῶν δυναμένων; οἷς ἐγὼ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀμφοτέροις χρῶμαι.

13 *Τοσοῦτον δὲ διενήνοχεν ἀναισχυντίᾳ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων, ὥσθ' ὑμᾶς πειρᾶται πείθειν, τοσούτους ὄντας εἷς ὤν, ὡς οὐκ εἰμὶ τῶν ἀδυνάτων ἐγώ. Καίτοι εἰ τοῦτο πείσει τινὰς ὑμῶν, ὦ βουλή, τί με κωλύσει κληροῦσθαι τῶν ἐννέ' ἀρχόντων, καὶ ὑμᾶς νῦν μὲν ἀφελέσθαι τὸν ὀβολὸν ὡς ὑγιαίνοντος, τότε δὲ ψηφίσασθαι πάντας ὡς ἀναπήρῳ; Οὐ γὰρ δήπου τὸν αὐτὸν ὑμεῖς μὲν ὡς δυνάμενον ἀφαιρήσεσθε τὸ διδόμενον, οἱ δὲ ⟨νόμοι⟩*
14 *ὡς ἀδύνατον ὄντα κληροῦσθαι κωλύσουσιν. Ἀλλὰ γὰρ οὔθ' ὑμεῖς τούτῳ τὴν αὐτὴν ἔχετε γνώμην, οὔθ' οὗτος ⟨ὑμῖν⟩ εὖ ποιῶν. Ὁ μὲν γὰρ ὥσπερ ἐπικλήρου τῆς συμφορᾶς οὔσης ἀμφισβητήσων ἥκει καὶ πειρᾶται πείθειν ὑμᾶς ὡς οὐκ εἰμὶ τοιοῦτος οἷον ὑμεῖς ὁρᾶτε πάντες· ὑμεῖς δὲ (ὃ τῶν εὖ φρονούντων ἔργον ἐστί) μᾶλλον πιστεύετε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν ὀφθαλμοῖς ἢ τοῖς τούτου λόγοις.*

15 *Λέγει δ' ὡς ὑβριστής εἰμι καὶ βίαιος καὶ λίαν ἀσελγῶς διακείμενος, ὥσπερ εἰ φοβερῶς ὀνομάσειε, μέλλων ⟨δόξειν⟩ ἀληθῆ λέγειν, ἀλλ' οὐκ, ἐὰν πάνυ πραόνως, [μηδὲ ψεύδηται,] ταὐτὰ ποιήσων. Ἐγὼ δ' ὑμᾶς, ὦ βουλή, σαφῶς οἶμαι δεῖν διαγιγνώσκειν οἷς τ' ἐγχωρεῖ τῶν ἀνθρώπων ὑβρισταῖς εἶναι καὶ οἷς οὐ προσ-*
16 *ήκει. Οὐ γὰρ ⟨τοὺς⟩ πενομένους καὶ λίαν ἀπόρως διακειμένους ὑβρίζειν εἰκός, ἀλλὰ τοὺς πολλῷ πλείω τῶν ἀναγκαίων κεκτημένους, οὐδὲ τοὺς ἀδυνάτους τοῖς σώμασιν ὄντας, ἀλλὰ τοὺς μάλιστα πιστεύοντας ταῖς αὐτῶν ῥώμαις, οὐδὲ τοὺς ἤδη προβεβηκότας τῇ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς δια-*
17 *νοίαις χρωμένους. Οἱ μὲν γὰρ πλούσιοι τοῖς χρήμασιν ἐξωνοῦνται*

13, 4 *κωλύσει* Frohb.] *κωλύει*. || 5 *νῦν* pro *ἐμοῦ* et *τότε* pro *τούτῳ* Weidn. || 7 *νόμοι* Pluyg. add., *θεσμοθέται* Frohb. || **14**, 2 *ὑμῖν* add. R. || 3 [*οὔσης*]? || **15**, 2 *ὀνομάσαι* X. || *δόξειν* olim addidi et mecum Cob. || 3 *μηδὲ ψεύδηται* del. Kays. Frn. coni. *ὡσπερεὶ φοβεροῖς ὀνόμασι μέλλων ἀληθῆ λέγειν, ἀλλ' οὐχ ἂν π. πρ. μηδὲ ψευδῆ* (Madv.) *ταῦτα πείσων*. Cob. ed. *ὥσπερ εἰ φ. ὀνόμασι ⟨χρήσαιτο⟩ μ. δ. ἀ. λ., ἀ. οὐκ, ἂν π. πρ. ψεύδηται, τ. ποιήσων*. De *φ: ὀνομάσειε* cf. Dem. 18 § 35. || *ταὐτὰ* ego et Madv.] *ταῦτα*. Weidn. *πιστὰ ποιήσων*. || **16**, *τοὺς* add. R.

*τοὺς κινδύνους, οἱ δὲ πένητες ὑπὸ τῆς παρούσης ἀπορίας
σωφρονεῖν ἀναγκάζονται· καὶ οἱ μὲν νέοι συγγνώμης ἀξιοῦνται
τυγχάνειν παρὰ τῶν πρεσβυτέρων, τοῖς δὲ γέρουσιν ἐξαμαρτά-
νουσιν ὁμοίως ἐπιτιμῶσιν ἀμφότεροι· καὶ τοῖς μὲν ἰσχυροῖς* 18
*ἐγχωρεῖ μηδὲν αὐτοῖς πάσχουσιν, οὓς ἂν βουληθῶσιν, ὑβρίζειν,
τοῖς δ' ἀσθενέσιν οὐκ ἔστιν οὔθ' ὑβριζομένοις ἀμύνεσθαι τοὺς
ὑπάρξαντας οὔθ' ὑβρίζειν βουλομένοις περιγίγνεσθαι τῶν |
ἀδικουμένων. Ὥστε μοι δοκεῖ ὁ κατήγορος εἰπεῖν περὶ τῆς ἐμῆς
ὕβρεως οὐ σπουδάζων, ἀλλὰ παίζων, οὐδ' ὑμᾶς πεῖσαι βουλό-
μενος ὡς εἰμὶ τοιοῦτος, ἀλλ' ἐμὲ κωμῳδεῖν [βουλόμενος], ὥσπερ
τι καλὸν ποιῶν.*

Ἔτι δὲ καὶ συλλέγεσθαί φησιν ἀνθρώπους ὡς ἐμὲ πονηροὺς 19
*καὶ πολλούς, οἳ τὰ μὲν ἑαυτῶν ἀνηλώκασι, τοῖς δὲ τὰ σφέτερα
σῴζειν βουλομένοις ἐπιβουλεύουσιν. Ὑμεῖς δ' ἐνθυμήθητε πάν-
τες ὅτι ταῦτα λέγων οὐδὲν ἐμοῦ κατηγορεῖ μᾶλλον ἢ τῶν ἄλλων
ὅσοι τέχνας ἔχουσιν, οὐδὲ τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων μᾶλλον ἢ τῶν
ὡς τοὺς ἄλλους δημιουργούς. Ἕκαστος γὰρ ὑμῶν εἴθισται* 20
*προσφοιτᾶν ὃ μὲν πρὸς μυροπώλιον, ὃ δὲ πρὸς κουρεῖον, ὃ
δὲ πρὸς σκυτοτομεῖον, ὃ δ' ὅποι ἂν τύχῃ, καὶ πλεῖστοι μὲν
ὡς τοὺς ἐγγυτάτω τῆς ἀγορᾶς κατεσκευασμένους, ἐλάχιστοι
δ' ὡς τοὺς πλεῖστον ἀπέχοντας αὐτῆς· ὥστ', εἴ τις ὑμῶν πο-
νηρίαν καταγνώσεται τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων, δῆλον ὅτι καὶ τῶν
παρὰ τοῖς ἄλλοις διατριβόντων· εἰ δὲ κἀκείνων, ἁπάντων Ἀθη-
ναίων· ἅπαντες γὰρ εἴθισθε προσφοιτᾶν καὶ διατρίβειν ἁμοῦ
γέ που.*

Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λίαν μ' ἀκριβῶς ἀπολογούμενον 21
*πρὸς ἓν ἕκαστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων ἐνοχλεῖν πλείω χρόνον.
Εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν μεγίστων ⟨ἱκανῶς⟩ εἴρηκα, τί δεῖ περὶ τῶν
φαύλων ὁμοίως τούτῳ σπουδάζειν; Ἐγὼ δ' ὑμῶν, ὦ βουλή,
δέομαι πάντων τὴν αὐτὴν ἔχειν περὶ ἐμοῦ διάνοιαν ἥνπερ καὶ
πρότερον. Μὴ δὴ οὐ μόνον μεταλαβεῖν ἔδωκεν ἡ τύχη μοι* 22

17, 4 *δὲ γέρουσιν* ego olim] *δ' ἑτέροις*, Frohb. *δὲ πρεσβυτέροις.* || **18,** 7 malim *κωμῳδῆσαι* aut *πείθειν.* || *βουλόμενος* del. Cob. || **20,** 2 *μυροπωλεῖον* Sch. Cob. cum C, sed cod. X lectionem veram esse praeter *ἀρτοπώλιον* Ar. Ran. 112 et fr. 1 K. confirmat *ταριχοπώλιον* in titulo Attico. || **21,** 3 *ἱκανῶς* add. Frohb., sed post *εἴρηκα.* || 4 *ὁμοίως τούτῳ φαύλων* X Sch., transp. Dobr. || **22,** 1 *μὴ δὴ* ego] *μηδ'* X.

τῶν ἐν τῇ πατρίδι, τούτου διὰ τουτονὶ ἀποστερήσητέ με, μηδ'
ἃ πάλαι κοινῇ πάντες ἔδοτέ μοι, νῦν οὗτος εἷς ὢν πείσῃ πάλιν
ὑμᾶς ἀφελέσθαι. Ἐπειδὴ γάρ, ὦ βουλή, τῶν μεγίστων [ἀρχῶν]
ὁ δαίμων ἀπεστέρησεν ἡμᾶς, ἡ πόλις ἡμῖν ἐψηφίσατο τοῦτο
τἀργύριον, ἡγουμένη κοινὰς εἶναι τὰς τύχας τοῖς ἅπασι καὶ
23 τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν. Πῶς οὖν οὐκ ἂν δειλαιότατος
εἴην, εἰ τῶν μὲν καλλίστων καὶ μεγίστων διὰ τὴν συμφορὰν
ἀπεστερημένος εἴην, ἃ δ' ἡ πόλις ἔδωκε προνοηθεῖσα τῶν
οὕτως διακειμένων, διὰ τὸν κατήγορον ἀφαιρεθείην; μηδαμῶς
ὦ βουλή, ταύτῃ θῆσθε τὴν ψῆφον. Διὰ τί γὰρ ἂν καὶ τύχοιμι
24 τοιούτων ὑμῶν; Πότερον ὅτι δι' ἐμέ τις εἰς ἀγῶνα πώποτε
καταστὰς ἀπώλεσε τὴν οὐσίαν; ἀλλ' οὐδ' ἂν εἷς ἀποδείξειεν.
Ἀλλ' ὅτι πολυπράγμων εἰμὶ καὶ θρασὺς καὶ φιλαπεχθήμων;
ἀλλ' οὐ τοιαύταις ⟨ταῖς⟩ ἀφορμαῖς τοῦ βίου [πρὸς τὰ τοιαῦτα]
25 τυγχάνω χρώμενος. Ἀλλ' ὅτι λίαν ὑβριστὴς καὶ βίαιος; ⟨ἀλλ'⟩
οὐδ' ἂν αὐτὸς φήσειεν, εἰ μὴ βούλοιτο καὶ τοῦτο ψεύδεσθαι
τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. Ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τῶν τριάκοντα γενόμενος ἐν
δυνάμει κακῶς ἐποίησα πολλοὺς τῶν πολιτῶν; ἀλλὰ μετὰ τοῦ
ὑμετέρου πλήθους ἔφυγον εἰς Χαλκίδα [τὴν ἐπ' Εὐρίπῳ], καὶ
ἐξόν μοι μετ' ἐκείνων ἀδεῶς πολιτεύεσθαι, μεθ' ὑμῶν εἱλόμην
26 κινδυνεύειν †ἁπάντων. Μὴ τοίνυν, ὦ βουλή, μηδὲν ἡμαρτηκὼς
ὁμοίων ὑμῶν τύχοιμι τοῖς πόλλ' ἠδικηκόσιν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν
ψῆφον θέσθε περὶ ἐμοῦ ταῖς ἄλλαις βουλαῖς, ἀναμνησθέντες
ὅτι οὔτε χρήματα διαχειρίσας τῆς πόλεως δίδωμι λόγον αὐτῶν,
οὔτ' ἀρχὴν ἄρξας οὐδεμίαν εὐθύνας ὑπέχω νῦν αὐτῆς, ἀλλὰ
27 περὶ ὀβολοῦ μόνον ποιοῦμαι τοὺς λόγους. Καὶ οὕτως ὑμεῖς
μὲν τὰ δίκαια γνώσεσθε πάντες, ἐγὼ δὲ τούτων ὑμῖν τυχὼν

22, 4 *ἀρχῶν* del. Kays. || **23,** 3 *εἴην.* Cf. ad § 8] *εἰμὶ* Cob., *ἦν* Hertlein. || **24,** 4 post *τοιαύταις ταῖς* add. Halb., emblema del. Frn. || **25,** 1 *ἀλλ'* add. C. || 5 del. Frohb. || 7 *ἀπόντων* P. R. Müller, *περὶ ἀπ.* R., *ἀπελθὼν* Bäker, alii alia. Non diffiteor me voc. prorsus abesse malle. Tuetur Fuhr. || **26,** 2 *ὁμοίων* Markl. Cob.] *ὁμοίως.* || vs. 3 *αὐτῶν* et 4 *αὐτῆς* elegantius abessent nec *νῦν* si genuinum est, suo loco positum videtur. Expectes *ἀναμνησθέντες ὅτι νῦν* aut *ἀλλὰ νῦν περὶ ὀβολοῦ.* || **27,** 2 *τοιούτων ὑμῶν* Markl., Cob. Sed pronomine *ὑμῖν* aegre caream, quare malim *τούτων τυχὼν ὑμῖν.* Hyperbaton similibus, suspectis tamen et ipsis, exemplis tuentur editores.

ἔξω τὴν χάριν, οὗτος δὲ τοῦ λοιποῦ μαθήσεται μὴ τοῖς ἀσθενεστέροις ἐπιβουλεύειν ἀλλὰ τῶν ὁμοίων αὐτῷ περιγίνεσθαι.

25.

| *ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.*

Hanc defensionem fuisse verisimile est in *δοκιμασίᾳ* apud heliastas a magistratu quodam designato oratam, qui in illo vitae examine ab Epigene, Demophane, Clisthene sycophantis accusatus erat, quod per XXXvirorum dominatum in urbe remansisset. Titulus igitur falsus. Scripta esse videtur intra ol. 96, 2 et 3 (a. 403 et 402). *Scheibe.* In fine haud multa desiderari videntur.

*Ὑμῖν μὲν πολλὴν συγγνώμην ἔχω, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀκού-
ουσι τοιούτων λόγων καὶ ἀναμιμνῃσκομένοις τῶν γεγενημένων,
ὁμοίως ἅπασιν ὀργίζεσθαι τοῖς ἐν ἄστει μείνασι· τῶν δὲ κατη-
γόρων θαυμάζω, οἳ ἀμελοῦντες τῶν οἰκείων τῶν ἀλλοτρίων
ἐπιμελοῦνται, εἰ σαφῶς εἰδότες τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας καὶ τοὺς
πόλλ' ἐξημαρτηκότας ζητοῦσι [κερδαίνειν ἢ] ὑμᾶς πείθειν περὶ
ἁπάντων ἡμῶν τὴν γνώμην ταύτην ἔχειν. Εἰ μὲν οὖν οἴονται* 2
*ὅσα ὑπὸ τῶν τριάκοντα γεγένηται τῇ πόλει ἐμοῦ κατηγορηκέναι,
ἀδυνάτους αὐτοὺς ἡγοῦμαι λέγειν· οὐδὲ γὰρ πολλοστὸν μέρος
τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰρήκασιν· εἰ δ' ὡς ἐμοί τι προσῆκον
περὶ αὐτῶν ποιοῦνται τοὺς λόγους, ἀποδείξω τούτους μὲν
ἅπαντα ψευδομένους, ἐμαυτὸν δὲ τοιοῦτον ὄντα οἷόσπερ ἂν
τῶν ἐκ Πειραιῶς ⟨ὁ⟩ βέλτιστος ἐν ἄστει μείνας ἐγένετο. Δέομαι* 3
*δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν τοῖς
συκοφάνταις. Τούτων μὲν γὰρ ἔργον ἐστὶ καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρ-
τηκότας εἰς αἰτίαν καθιστάναι (ἐκ τούτων γὰρ ἂν μάλιστα χρη-
ματίζοιντο), ὑμέτερον δὲ τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν ἐξ ἴσου τῆς πολι-
τείας μεταδιδόναι· οὕτω γὰρ ἂν τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι
πλείστους συμμάχους ἔχοιτε. Ἀξιῶ δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν* 4

1, 3 sic recte X, ⟨*εἰ*⟩ — *ὀργίζεσθε* C (Cob.). || 5 *εἰ* R.] *οἳ*. || 6 Sch. cum Dobr. *[κερδαίνειν ἢ]*. Non sufficit *καὶ* pro *ἢ* scribere cum T. || 7 *τ. γν. ταύτην*, ut or. 16, 17. Iacobs *τ. αὐτὴν γν.* || 2, 2 *ὅσα* olim ego] *ἃ*. || *ἐμοῦ* X] *ὁμοῦ* Markl. Sch., *πάνθ' ὁμοῦ* Frohb. || 7 *ὁ* add. R.

ἀποφήνω συμφορᾶς μὲν μηδεμιᾶς αἴτιος γεγενημένος, πολλὰ δὲ κἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν καὶ τῷ σώματι καὶ τοῖς χρήμασι, ταῦτα γοῦν μοι παρ' ὑμῶν ὑπάρχειν, ὧν οὐ μόνον τοὺς εὖ πεποιηκότας ἀλλὰ καὶ τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας τυγχάνειν
5 δίκαιόν ἐστι. Μέγα μὲν οὖν ἡγοῦμαί ⟨μοι⟩ τεκμήριον εἶναι, ὅτι, εἴπερ ἐδύνανθ' οἱ κατήγοροι ἰδίᾳ μ' ἀδικοῦντα ἐξελέγξαι, οὐκ ἂν τὰ τῶν τριάκοντα ἁμαρτήματ' ἐμοῦ κατηγόρουν, οὐδ' ἂν ᾤοντο χρῆναι ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων ἑτέρους διαβάλλειν, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι· νῦν δὲ νομίζουσι τὴν πρὸς ἐκείνους ὀργὴν ἱκανὴν εἶναι καὶ τοὺς μηδὲν
6 κακὸν εἰργασμένους ἀπολέσαι. Ἐγὼ δ' οὐχ ἡγοῦμαι δίκαιον εἶναι οὔτ' εἴ τινες τῇ πόλει πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι γεγένηνται, ἄλλους τινὰς ὑπὲρ τούτων τιμὴν ἢ χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν, οὔτ' εἴ τινες πολλὰ κακὰ εἰργασμένοι εἰσίν, εἰκότως ἂν δι' ἐκείνους τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας ὀνείδους καὶ διαβολῆς τυγχάνειν· ἱκανοὶ γὰρ οἱ ὑπάρχοντες ἐχθροὶ τῇ πόλει καὶ μέγα κέρδος νομίζοντες εἶναι τοὺς ἀδίκως ἐν ταῖς διαβολαῖς καθεστηκότας.

7 Πειράσομαι δ' ὑμᾶς διδάξαι, οὓς ἡγοῦμαι τῶν πολιτῶν προσήκειν ὀλιγαρχίας ἐπιθυμεῖν καὶ ⟨οὓς⟩ δημοκρατίας. Ἐκ τούτου γὰρ καὶ ὑμεῖς γνώσεσθε κἀγὼ περὶ ἐμαυτοῦ τὴν ἀπολογίαν ποιήσομαι [ἀποφαίνων] ὡς οὔτ' ἐξ ὧν ἐν δημοκρατίᾳ οὔτ' ἐξ ὧν ἐν ὀλιγαρχίᾳ πεποίηκα, οὐδέν μοι προσῆκε κακό-
8 νουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. Πρῶτον μὲν οὖν ἐνθυμηθῆναι χρὴ ὅτι οὐδείς ἐστιν ἀνθρώπων φύσει οὔτ' ὀλιγαρχικὸς οὔτε δημοκρατικός, ἀλλ' ἥτις ἂν ἑκάστῳ πολιτεία συμφέρῃ, ταύτην προθυμεῖται καθεστάναι· ὥστ' οὐκ ἐλάχιστον ἐν ὑμῖν ἐστι μέρος ὡς πλείστους ἐπιθυμεῖν τῶν παρόντων νυνὶ πραγμάτων. Καὶ ταῦθ' ὅτι οὕτως ἔχει, οὐ χαλεπῶς ἐκ τῶν πρότε-
9 ρον γεγενημένων μαθήσεσθε. Σκέψασθε γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοὺς προστάντας ἀμφοτέρων ⟨τῶν⟩ πολιτειῶν, ὁσάκις

4, 2 *ἀποφήνω* v. d. Es] *ἀποφανῶ*. || **5**, 1 *μοι* add. Fuhr., *ἐμοὶ* Frn. (Cob.). || **6**, 4 post *ἂν* Geb. ins. *οἶμαι*, coll. 16 § 3. 19 § 55. || 6 *ἁλῶναι* post *εἶναι* addidi Mnem. XXV p. 231 sq. || **7**, 2 *οὓς* add. Bake, Cob., *καὶ δημ.* del. Weidn. Fuhr. || 4 *ἀποφαίνων* del. Pluyg. || 5 *προσῆκε* idem] *προσῆκον*. || **8**, 3 *δημοτικὸς* Cob., quod sane usitatius. || 4 *καθεστάναι* coll. Is. 8, 133 Fuhr.] *καθιστάναι*. || **9**, 2 *τῶν* add. R. || 3 *μετεβάλλοντο* e cod. *Vind. recepit Fuhr.*, quod cur praestet non perspicio.

δὴ μετεβάλοντο. Οὐ Φρύνιχος μὲν καὶ Πείσανδρος καὶ οἱ μετ' ἐκείνων δημαγωγοί, ἐπειδὴ πόλλ' εἰς ὑμᾶς ἐξήμαρτον, τὰς περὶ τούτων δείσαντες τιμωρίας τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν κατέστησαν, πολλοὶ δὲ τῶν τετρακοσίων μετὰ τῶν ἐκ Πειραιῶς συγκατῆλθον, ἔνιοι δὲ τῶν ἐκείνους ἐκβαλόντων αὐτοὶ αὖθις
172 τῶν τριάκοντα ἐγένοντο; Εἰσὶ δ' οἵτινες | τῶν Ἐλευσῖνάδε ἀπογραψαμένων ἐξελθόντες μεθ' ὑμῶν ἐπολιόρκουν τοὺς μεθ' αὐτῶν. Οὔκουν χαλεπὸν γνῶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐ 10
περὶ πολιτείας εἰσὶν αἱ πρὸς ἀλλήλους διαφοραί, ἀλλὰ περὶ τῶν ἰδίᾳ συμφερόντων ἑκάστῳ. Ὑμᾶς οὖν χρὴ ἐκ τούτων δοκιμάζειν τοὺς πολίτας, σκοποῦντας μὲν ὅπως ἦσαν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πεπολιτευμένοι, ζητοῦντας δ' ἥτις αὐτοῖς ἐγίγνετ' ὠφέλεια τῶν πραγμάτων μεταπεσόντων· οὕτως γὰρ ἂν δικαιοτάτην ⟨τὴν⟩ κρίσιν περὶ αὐτῶν ποιοῖσθε. Ἐγὼ τοίνυν ἡγοῦμαι, ὅσοι 11
μὲν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ἄτιμοι ἦσαν [εὐθύνας δεδωκότες] ἢ τῶν ὄντων ἀπεστερημένοι ἢ ἄλλῃ τινὶ συμφορᾷ τοιαύτῃ κεχρημένοι, προσήκειν αὐτοῖς ἑτέρας ἐπιθυμεῖν πολιτείας, ἐλπίζοντας τὴν μεταβολὴν ὠφέλειάν τιν' αὐτοῖς ἔσεσθαι· ὅσοι δὲ τὸν δῆμον πολλὰ κἀγαθὰ εἰργασμένοι εἰσί, κακὸν δὲ μηδὲν πώποτε, ὀφείλεται δ' αὐτοῖς χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν μᾶλλον ἢ δοῦναι δίκην τῶν πεπραγμένων, οὐκ ἄξιον τὰς ⟨κατὰ⟩ τούτων ἀποδέχεσθαι διαβολάς, οὐδ' ἐὰν πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες ὀλιγαρχικοὺς αὐτοὺς φάσκωσιν εἶναι. Ἐμοὶ τοίνυν, ὦ 12
ἄνδρες δικασταί, οὔτ' ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ συμφορὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὐδεμία πώποτ' ἐγένετο, ἀνθ' ἧς τινος ἂν προθυμούμενος τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγῆναι ἑτέρων ἐπεθύμουν πραγμάτων. Τετριηράρχηκα μὲν γὰρ πεντάκις καὶ τετράκις νεναυμάχηκα καὶ εἰσφορὰς ἐν τῷ πολέμῳ πολλὰς εἰσενήνοχα καὶ τἆλλα λελῃτούργηκα οὐδενὸς χεῖρον τῶν πολιτῶν. Καίτοι 13
διὰ τοῦτο πλείω τῶν ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττομένων ἐδαπανώμην, ἵνα καὶ βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζοίμην, καὶ εἴ πού μοί

9, 9, 10 *μεθ' αὐτῶν*] *μετὰ τῶν λ'* Halb. || **10**, 4 sq. *[ε. τ. δ.] πολιτευόμενοι* Frn., rec. Hartm. || 5 *ἐγίγνετο*, i. e. *ἔμελλε γίγνεσθαι*] *ἐγένετο* Frn. || *τὴν* add. Rauch. || **11**, 2 del. Frn., *ὠφληκότες* cit. Dobr., *ἑαλωκότες* Emperius (Cob.). || 5 *αὑτοῖς* Thalh.] *αὐτοῖς*. || 8 *κατὰ* add. C, pro *τὰς* pon. Madv. Weidn. || **12**, 4 *νεωτέρων* Cob., sed cf. § 11, or. 12, 78.

τις συμφορὰ γένοιτο, ἄμεινον ἀγωνιζοίμην. Ὧν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ
ἁπάντων ἀπεστερούμην· οὐ γὰρ τοὺς τῷ πλήθει ἀγαθοῦ τινος
αἰτίους γεγενημένους χάριτος παρ' ἀλλήλων ἠξίουν τυγχάνειν,
ἀλλὰ τοὺς πλεῖστα κακὰ ὑμᾶς εἰργασμένους εἰς τὰς τιμὰς καθί-
στασαν, ὡς ταύτην παρ' ἡμῶν πίστιν εἰληφότες. Ἃ χρὴ πάντας
ἐνθυμουμένους μὴ τοῖς τούτων λόγοις πιστεύειν, ἀλλὰ [καὶ] ἐκ
14 τῶν ἔργων σκοπεῖν ἃ ἑκάστῳ τυγχάνει πεπραγμένα. Ἐγὼ γάρ,
ὦ ἄνδρες δικασταί, οὔτε [ἐπὶ] τῶν τετρακοσίων ἐγενόμην· ἢ
τῶν κατηγόρων ὁ βουλόμενος παρελθὼν ἐλεγξάτω· οὐ τοίνυν
οὐδ' ἐπειδὴ οἱ τριάκοντα κατέστησαν, οὐδείς με ἀποδείξει
οὔτε βουλεύσαντα οὔτ' ἀρχὴν οὐδεμίαν ἄρξαντα. Καίτοι εἰ μὲν
ἐξόν μοι ἄρχειν μὴ ἐβουλόμην, ὑφ' ὑμῶν νυνὶ τιμᾶσθαι δίκαιός
εἰμι· εἰ δ' οἱ τότε δυνάμενοι μὴ ἠξίουν μοι μεταδιδόναι τῶν
πραγμάτων, πῶς ἂν φανερώτερον [ἢ οὕτως] ψευδομένους
ἀποδείξαιμι τοὺς κατηγόρους;
15 Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν ἐμοὶ
πεπραγμένων ἄξιον σκέψασθαι. Ἐγὼ γὰρ τοιοῦτον ἐμαυτὸν
ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς παρέσχον ὥστε, εἰ πάντες τὴν
αὐτὴν γνώμην ἔσχον ἐμοί, μηδέν' ἂν ὑμῶν μηδεμιᾷ χρήσασθαι
συμφορᾷ. Ὑπ' ἐμοῦ γὰρ ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ [οὔτ' ἀπαχθεὶς] οὐδεὶς
φανήσεται οὔτε τῶν ἐχθρῶν [οὐδεὶς] τετιμωρημένος οὔτε τῶν
16 φίλων εὖ πεπονθώς. Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν· εὖ
μὲν γὰρ ποιεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ χαλεπὸν ἦν, ἐξαμαρτάνειν
δὲ τῷ βουλομένῳ ῥᾴδιον. Οὐ τοίνυν οὐδ' εἰς τὸν κατάλογον
Ἀθηναίων καταλέξας οὐδένα φανήσομαι, οὐδὲ δίαιταν κατα-
διαιτησάμενος οὐδενὸς οὐδὲ πλουσιώτερος ἐκ τῶν ὑμετέρων
γεγονὼς συμφορῶν. Καίτοι εἰ τοῖς τῶν γεγενημένων κακῶν
αἰτίοις ὀργίζεσθε, εἰκὸς καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας βελτίους
17 ὑφ' ὑμῶν νομίζεσθαι. Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, μεγί-
στην ἡγοῦμαι περὶ ἐμαυτοῦ τῇ δημοκρατίᾳ πίστιν δεδωκέναι.
Ὅστις γὰρ τότ' οὐδὲν ἐξήμαρτον οὕτω πολλῆς διδομένης ἐξου-

13, 4 *γένοιτο* X] *γίνοιτο* Sch. || 6 *ἀλλήλων* Weidn.] *ἡμῶν*, Dobr. (Sch. Cob.) *αὐτῶν* in *μᾶλλον* mutat Halb. || 8 ante *πάντας ὑμᾶς* add. Weidn., *καὶ ὑμᾶς* Geb. || 9 *καὶ* del. Emp. (Sch. Cob.). || **14**, 2 *ἐπὶ* del. M. An excidit *ἐν δυνάμει*? Cf. XXIV, 25. || 8 *ἢ οὕτως* del. Fuhr. || **15**, 4 *χρήσασθαι* Frohb.] *χρῆσθαι*, cum R. *κεχρῆσθαι* Sch. Cob. || 5 sq. *οὔτ' ἐπαχθεὶς* et alterum *οὐδεὶς* del. Hartm. || **17**, 3 *διδομένης* idem] *δεδομένης*.

σίας, ἦ που νῦν σφόδρα προθυμηθήσομαι χρηστὸς εἶναι, εὖ εἰδὼς ὅτι, ἐὰν ἀδικῶ, παραχρῆμα δώσω δίκην. Ἀλλὰ γὰρ τοι-
173 αύτην διὰ τέλους γνώμην ἔχω, ὥστ' ἐν ὀλιγαρχίᾳ | μὲν μὴ ἐπιθυμεῖν τῶν ἀλλοτρίων, ἐν δημοκρατίᾳ δὲ τὰ ὄντα προθύμως εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκειν.

Ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἂν δικαίως ὑμᾶς μισεῖν 18
τοὺς ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ μηδὲν πεπονθότας κακόν, ἐξὸν ὀργίζεσθαι τοῖς εἰς τὸ πλῆθος ἐξημαρτηκόσιν, οὐδὲ τοὺς μὴ φυγόντας ἐχθροὺς νομίζειν ἀλλὰ τοὺς ὑμᾶς ἐκβαλόντας, οὐδὲ τοὺς προθυμουμένους τὰ ἑαυτῶν σῶσαι ἀλλὰ τοὺς τὰ τῶν ἄλλων ἀφῃρημένους, οὐδ' οἳ τῆς σφετέρας αὐτῶν σωτηρίας ἕνεκ' ἔμειναν ἐν τῷ ἄστει, ἀλλ' οἵ τινες ἑτέρους ἀπολέσαι βουλόμενοι μετέσχον τῶν πραγμάτων. Εἰ δ' οἴεσθε χρῆναι, οὓς ἐκεῖνοι παρέλιπον ἀδικοῦντες, ὑμεῖς ἀπολέσαι, οὐδεὶς τῶν πολιτῶν ὑπολειφθήσεται.

Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ ἐκ τῶνδε, ὦ ἄνδρες δικασταί. Πάντες 19
γὰρ ἐπίστασθ' ὅτι ἐν τῇ προτέρᾳ δημοκρατίᾳ τῶν τὰ τῆς πόλεως πραττόντων πολλοὶ μὲν τὰ δημόσια ἔκλεπτον, ἔνιοι δ' ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἐδωροδόκουν, οἱ δὲ συκοφαντοῦντες τοὺς συμμάχους ἀφίστασαν. Καὶ εἰ μὲν οἱ τριάκοντα τούτους μόνους ἐτιμωροῦντο, ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ ὑμεῖς ἂν αὐτοὺς ἡγεῖσθε· νῦν δ', ὅθ' ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις ἡμαρτημένων τὸ πλῆθος κακῶς ποιεῖν ἠξίουν, ἠγανακτεῖθ' ἡγούμενοι δεινὸν εἶναι τὰ τῶν ὀλίγων ἀδικήματα πάσῃ τῇ πόλει κοινὰ γίγνεσθαι. Οὐ τοίνυν ἄξιον 20
χρῆσθαι ⟨παραδείγμασι⟩ τούτοις, οἷς ἐκείνους ἑωρᾶτ' ἐξαμαρτάνοντας, οὐδ' ἃ πάσχοντες ἄδικα ἐνομίζετε [πάσχειν], ὅταν ἑτέρους ποιῆτε, δίκαια ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν κατελθόντες περὶ αὐτῶν γνώμην ἔχετε, ἥνπερ φεύγοντες περὶ ὑμῶν αὐτῶν εἴχετε· ἐκ τούτων γὰρ καὶ ὁμόνοιαν πλείστην ποιήσετε καὶ ἡ πόλις ἔσται μεγίστη καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαρότατα ψηφιεῖσθε.

Ἐνθυμηθῆναι δὲ χρή, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐπὶ τῶν 21
τριάκοντα γεγενημένων, ἵνα τὰ τῶν ἐχθρῶν ἁμαρτήματα ἄμεινον ὑμᾶς ποιήσῃ περὶ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν βουλεύσασθαι. Ὅτε μὲν γὰρ ἀκούοιτε τοὺς ἐν ἄστει τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, μικρὰς

19, 7 ὅτε Geb.] ὅτι. || **20**, 2 addidi παραδείγμασι coll. § 23. || 3 πάσχειν olim delevi. || 5 αὐτῶν, scil. ἑτέρων] τῶν ἄλλων Weidn. Quidni ἄλλων? Sed malim τούτων. || 7 τἀνιαρότατα Weidn. || **21**, 3 ὁπότε Cob.

ἐλπίδας εἴχετε τῆς καθόδου, ἡγούμενοι τὴν ἡμετέραν ὁμόνοιαν
22 μέγιστον κακὸν εἶναι τῇ ὑμετέρᾳ φυγῇ· ἐπειδὴ δ' ἐπυνθάνεσθε
τοὺς μὲν τρισχιλίους στασιάζοντας, τοὺς ἄλλους δὲ πολίτας
ἐκκεκηρυγμένους ἐκ τοῦ ἄστεως, τοὺς δὲ τριάκοντα μὴ τὴν
αὐτὴν γνώμην ἔχοντας, πλείους δ' ὄντας τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν
δεδιότας ἢ τοὺς ὑμῖν πολεμοῦντας, τότ' ἤδη καὶ κατιέναι προσ-
εδοκᾶτε καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν λήψεσθαι δίκην. Ταῦτα γὰρ τοῖς
θεοῖς ηὔχεσθε, ἅπερ ἐκείνους ἑωρᾶτε ποιοῦντας, ἡγούμενοι διὰ
τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν πολὺ μᾶλλον [σωθήσεσθαι] ἢ διὰ
23 τὴν τῶν φευγόντων δύναμιν κατιέναι. Χρὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες
δικασταί, τοῖς πρότερον γεγενημένοις παραδείγμασι χρωμένους
βουλεύεσθαι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, καί τούτους ἡγεῖσθαι
δημοτικωτάτους, οἵτινες ὁμονοεῖν ὑμᾶς βουλόμενοι τοῖς ὅρκοις
καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένουσι, νομίζοντες καὶ τῆς πόλεως
ταύτην ἱκανωτάτην εἶναι σωτηρίαν καὶ τῶν ἐχθρῶν μεγίστην
τιμωρίαν· οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη αὐτοῖς τούτων χαλεπώτερον ἢ
πυνθάνεσθαι μὲν ἡμᾶς μετέχοντας τῶν πραγμάτων, αἰσθάνεσθαι
δ' οὕτως διακειμένους τοὺς πολίτας ὥσπερ μηδενὸς ἐγκλήματος
24 πρὸς ἀλλήλους γεγενημένου. Χρὴ δ' εἰδέναι, ὦ ἄνδρες δικασταί,
ὅτι οἱ φεύγοντες τῶν ἄλλων πολιτῶν ὡς πλείστους καὶ διαβε-
βλῆσθαι καὶ ἠτιμῶσθαι βούλονται, ἐλπίζοντες τοὺς ὑφ' ὑμῶν
ἀδικουμένους ἑαυτοῖς ἔσεσθαι συμμάχους, τοὺς δὲ συκοφάντας
εὐδοκιμεῖν δέξαιντ' ἂν παρ' ὑμῖν καὶ μέγα δύνασθαι ἐν τῇ
πόλει· τὴν γὰρ τούτων πονηρίαν ἑαυτῶν ἡγοῦνται σωτηρίαν.
25 Ἄξιον δὲ μνησθῆναι ⟨καὶ⟩ τῶν μετὰ τοὺς τετρακοσίους
πραγμάτων· εὖ γὰρ εἴσεσθ' ὅτι, ἃ μὲν οὗτοι συμβουλεύουσιν,
οὐδεπώποθ' ὑμῖν ἐλυσιτέλησεν, ἃ δ' ἐγὼ παραινῶ, ἀμφοτέραις
ἀεὶ ταῖς πολιτείαις συμφέρει. Ἴστε γὰρ Ἐπιγένην καὶ Δημοφάνην
καὶ | Κλεισθένην ἰδίᾳ μὲν καρπωσαμένους τὰς τῆς πόλεως συμ- 174
26 φοράς, δημοσίᾳ δ' ὄντας μεγίστων κακῶν αἰτίους. Ἐνίων μὲν
γὰρ ἔπεισαν ὑμᾶς ἀκρίτων θάνατον καταψηφίσασθαι, πολλῶν

22, 1 δ' ἐπυνθάνεσθε M.] δὲ πυνθάνοισθε Sch. Cob. cum libris. || 2 ἄλλους δὲ X] δὲ ἄλλους C Sch. Cob. || 4 ὑμῶν X] ἡμῶν C Sch. Cob. || 8 σωθήσεσθαι del. Pluygers. || **23**, 7 τιμωρίαν] ἀπορίαν Weidn. || τούτων χαλεπ. Geb.] χαλεπ. τούτων. || **25**, 1 καὶ add. Baiter. || 6 ⟨τῶν⟩ μεγ. Weidn.

δ' ἀδίκως δημεῦσαι τὰς οὐσίας, τοὺς δ' ἐξελάσαι καὶ ἀτιμῶ-
σαι τῶν πολιτῶν· τοιοῦτοι γὰρ ἦσαν ὥστε τοὺς μὲν ἡμαρτη-
κότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας
εἰς ὑμᾶς εἰσιόντες ἀπολλύναι. Καὶ οὐ πρότερον ἐπαύσαντο, ἕως
τὴν μὲν πόλιν εἰς στάσεις καὶ τὰς μεγίστας συμφορὰς κατέ-
στησαν, αὐτοὶ δ' ἐκ πενήτων πλούσιοι ἐγένοντο. ὑμεῖς δ' οὕτως 27
διετέθητε, ⟨ὥστε⟩ τοὺς μὲν φεύγοντας κατεδέξασθε, τοὺς δ'
ἀτίμους ἐπιτίμους ἐποιήσατε, τοῖς δ' ἄλλοις περὶ ὁμονοίας ὅρκους
ὤμνυτε· τελευτῶντες δ' ἥδιον ἂν τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ συκο-
φαντοῦντας ἐτιμωρήσασθ' ἢ τοὺς ἄρξαντας ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ.
Καὶ εἰκότως, ὦ ἄνδρες δικασταί· πᾶσι γὰρ ἤδη φανερόν ἐστιν
ὅτι διὰ τοὺς μὲν ἀδίκως πολιτευομένους ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημο-
κρατία γίγνεται, διὰ δὲ τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ συκοφαντοῦντας
ὀλιγαρχία δὶς κατέστη. Ὥστ' οὐκ ἄξιον τούτοις πολλάκις χρῆσθαι
συμβούλοις, οἷς οὐδ' ἅπαξ ἐλυσιτέλησε πιθομένοις. Σκέψασθαι 28
δὲ χρὴ ὅτι καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς οἱ μεγίστην δόξαν ἔχοντες
καὶ μάλιστα κεκινδυνευκότες καὶ πλεῖσθ' ὑμᾶς ἀγαθὰ εἰργασ-
μένοι πολλάκις ἤδη τῷ ὑμετέρῳ πλήθει διεκελεύσαντο τοῖς
ὅρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένειν, ἡγούμενοι ταύτην ⟨μόνην⟩
δημοκρατίας εἶναι φυλακήν· τοῖς μὲν γὰρ ἐξ ἄστεως ὑπὲρ τῶν
παρεληλυθότων ἄδειαν ποιήσειν, τοῖς δ' ἐκ Πειραιῶς οὕτω
πλεῖστον χρόνον τὴν πολιτείαν ⟨ἂν⟩ παραμεῖναι. Οἷς ὑμεῖς πολὺ 29
ἂν δικαιότερον πιστεύοιτ' ἢ τούτοις, οἳ φεύγοντες μὲν δι' ἑτέ-
ρους ἐσώθησαν, κατελθόντες δὲ συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσιν.
Ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, τοὺς μὲν τὴν αὐτὴν γνώμην
ἔχοντας ἐμοὶ τῶν ἐν ἄστει μεινάντων φανεροὺς γεγενῆσθαι καὶ
ἐν ὀλιγαρχίᾳ καὶ ἐν δημοκρατίᾳ, ὁποῖοί τινές εἰσι πολῖται·
τούτων δ' ἄξιον θαυμάζειν, ὅ τι ἂν ἐποίησαν, εἴ τις αὐτοὺς 30
εἴασε τῶν τριάκοντα γενέσθαι, οἳ νῦν δημοκρατίας οὔσης ταὔτ'
ἐκείνοις πράττουσι, καὶ ταχέως μὲν ἐκ πενήτων πλούσιοι γεγέ-
νηνται, πολλὰς δ' ἀρχὰς ἄρχοντες οὐδεμιᾶς εὐθύνας διδόασιν,
ἀλλ' ἀντὶ μὲν ὁμονοίας ὑποψίαν πρὸς ἀλλήλους πεποιήκασιν,

27, 2 ⟨*ὥστε*⟩ cum C Fuhr. || 3 *ἀλλήλοις δὲ* probabiliter Dobr. || 10 *πιθομένοις* Cob.] *πειθ.* || **28,** 5 *μόνην* add. R. aut *ἱκανωτάτην* ante *φυλ.*, *ἀσφαλεστάτην* Fuhr. || 8 *ἂν* add. T., post *οὕτω* Fuhr., post *πλεῖστον* Thalh. || **30,** 4 *εὐθύνας* Cob. hic et X 27] *εὐθύνην*.

ἀντὶ δ' εἰρήνης πόλεμον κατηγγέλκασι, διὰ τούτους δ' ἄπιστοι
31 τοῖς Ἕλλησι γεγενήμεθα. Καὶ τοσούτων κακῶν καὶ ἑτέρων
πολλῶν ὄντες αἴτιοι, καὶ οὐδὲν διαφέροντες τῶν τριάκοντα πλὴν
ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ὀλιγαρχίας οὔσης ἐπεθύμουν ⟨τῶν αὐτῶν⟩
ὧνπερ οὗτοι, οὗτοι δὲ δημοκρατίας τῶν αὐτῶν ὧνπερ ἐκεῖνοι,
ὅμως οἴονται χρῆναι οὕτω ῥᾳδίως ὃν ἂν βούλωνται κακῶς
ποιεῖν, ὥσπερ τῶν μὲν ἄλλων ἀδικούντων, ἄριστοι δ' ἄνδρες
32 αὐτοὶ γεγενημένοι. — Καὶ τούτων μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν,
ὑμῶν δ', ὅτι οἴεσθε μὲν δημοκρατίαν εἶναι, γίγνεται δ' ὅ τι ἂν
οὗτοι βούλωνται, καὶ δίκην διδόασιν οὐχ οἱ τὸ ὑμέτερον πλῆθος
ἀδικοῦντες, ἀλλ' οἱ τὰ σφέτερ' αὐτῶν μὴ διδόντες. — Καὶ
δέξαιντ' ἂν μικρὰν εἶναι τὴν πόλιν μᾶλλον ἢ δι' ἄλλους μεγά-
33 λην καὶ ἐλευθέραν, ἡγούμενοι νῦν μὲν διὰ τοὺς ἐκ Πειραιῶς
ἀκινδύνως αὐτοῖς ἐξεῖναι ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται, ἐὰν δ' ὕστε-
ρον ὑμῖν δι' ἑτέρους σωτηρία γένηται, τούτους μὲν πεπαύσεσθαι,
ἐκείνους δὲ μεῖζον δυνήσεσθαι· ὥστε †τὸ αὐτὸ πάντες ἐμποδών
34 εἰσιν, ἐάν τι δι' ἄλλων ἀγαθὸν ὑμῖν φαίνηται. Τοῦτο μὲν οὖν
οὐ χαλεπὸν τῷ βουλομένῳ κατανοῆσαι· αὐτοί τε γὰρ οὐκ ἐπι-
θυμοῦσι λανθάνειν, ἀλλ' αἰσχύνονται μὴ δοκοῦντες εἶναι πονη-
ροί, ὑμεῖς τε τὰ μὲν αὐτοὶ ὁρᾶτε τὰ δ' ἑτέρων πολλῶν ἀκούετε.
Ἡμεῖς δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, δίκαιον μὲν ἡγούμεθ' εἶναι πρὸς
πάντας ὑμᾶς τοὺς πολίτας ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς ὅρκοις ἐμ-
35 μένειν, ὅμως δ', ὅταν μὲν ἴδωμεν τοὺς τῶν κακῶν αἰτίους δί-| 175
κην διδόντας, τῶν τότε περὶ ὑμᾶς γεγενημένων μεμνημένοι
συγγνώμην ἕξομεν, ὅταν δὲ φανεροὶ γένησθε τοὺς μηδὲν αἰτίους
ἐξ ἴσου τοῖς ἀδικοῦσι τιμωρούμενοι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ πάντας
ἡμᾶς εἰς ὑπο⟨ψίαν καταστήσετε⟩ . . . . .

31, 3 *τῶν αὐτῶν* hic quoque add. Pluyg., sed fieri potest ut potius altero loco sit delendum. || **32**, 1 sqq. in parenthesi pos. Dryander. || 5 fort. *δέξαιντ' ἂν ⟨δι' αὐτούς⟩*. || **33**, 1 *τοὺς ⟨τῶν⟩* Sch. || 2 *ἀκινδύνως* Müller pro *κινδύνους*, quod suspectum Scheibio, del. Cob., defendit Frohb. in ed. mai. Pro correctione tamen alterutra facit oppositum *δι' ἑτέρους*. || 3 *πεπαύσεσθαι* Geb.] *ἐπιλύσεσθαι*. Ego olim *παύσεσθαι* et mecum Hartm., Fuhr., *παραλύσεσθαι* Halb. || 4 *τὸ αὐτὸ πάντες* vix sana, licet Thalh. defendat: M. *τούτῳ π.*, R. *⟨φρονοῦντες⟩ π.*, Halb. *αὐτίκα π.*, Weidn. *τ. α. πράττοντες*, Sch. *τοῦτ' αὐτὸ δείσαντες*. etc. || **34**, 4 *τε* R] *δὲ*. || **35**, 3 *ἕξομεν* ego] *ἔχομεν*. || 5 *ὑπο* . . . . X. Suppl. Frn.

26.

⟨ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΥΑΝΔΡΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.⟩

Thrasybulus Collytensis auctoritate sua effecerat ut Leodamas archontis eponymi dignitatem sortitus in examine sollenni a senatoribus instituto reprobaretur. Euander autem vicarius eius constitutus quum sibi quoque metueret, quod sub XXXvirorum imperio inter equites stipendia meruerat, thesmothetis persuasit ut suam probationem in penultimum anni diem differrent. Tum igitur iuvenis post XXXvirorum demum dominationem sui iuris factus Euandrum in senatu accusat fortasse ol. 99, 2 (a. 383), die penultimo (Hoelscher. p. 109. Sauppe ep. crit. p. 19 sqq.). *Scheibe.* Titulus omissus in codd. Interiit nempe inter hanc orationem et praegressam integra cod. Pal. quaternio, in qua scripta fuit oratio *κατὰ Νικίδου ἀργίας* (cf. Sauppe ep. crit. 7). Ab initio pauca tantum deesse videntur.

. . . . . ⟨οὐχ⟩ ἡγούμενος ἀκριβῆ νῦν τὴν δοκιμασίαν αὐτοὺς διὰ τὸν χρόνον ποιήσεσθαι, ἐπεὶ σύνοισθα πολλὰ καὶ δεινὰ εἰς αὐτοὺς ἐξημαρτηκώς, ὧν ἐπιλελῆσθαι καὶ οὐδ' ἀναμνησθήσεσθαι ἐνίους αὐτῶν νομίζεις. Ὃ δὴ ἔγωγε καὶ ἀγανακτῶ, εἰ ταύτῃ τῇ ἐλπίδι εἰς ὑμᾶς ἥκει πιστεύων, ὥσπερ ἄλλων μέν τινων ὄντων τῶν ἠδικημένων, ἑτέρων δὲ τῶν ἐνταῦθα διαψηφιουμένων, ἀλλ' οὐκ ἀμφότερα τῶν αὐτῶν καὶ πεπονθότων καὶ ἀκουσομένων. Αἴτιοι δὲ τούτων ὑμεῖς ἐστε· οὐ γὰρ ἐνθυ- 2
μεῖσθ' ὅτι οὗτοι μέν, ὅθ' ἡ πόλις ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἤρχετο, οὐδὲ τῆς αὐτῆς δουλείας ὑμῖν μεταδοῦναι ἠξίωσαν, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἐξήλασαν, ὑμεῖς δ' ἐλευθέραν αὐτὴν ποιήσαντες οὐ μόνον τῆς ἐλευθερίας αὐτοῖς ἀλλὰ καὶ τοῦ δικάζειν καὶ τοῦ ἐκκλησιάζειν περὶ τῶν κοινῶν μετέδοτε, ὥστ' εἰκότως ὑμῶν [ταύτην τὴν] εὐήθειαν καταγιγνώσκουσιν. Ὧν εἷς οὗτος 3
ὢν οὐκ ἀγαπᾷ εἴ τις αὐτὸν ἐᾷ τούτων μετέχειν, ἀλλὰ καὶ πρὶν ἐκείνων δοῦναι δίκην πάλιν ἄρχειν ἀξιοῖ. Καὶ νυνὶ αὐτὸν ἀκούω

1, 1 οὐχ vel οὐδ' add. Tayl. || 6 ἐνταῦθα Halb.] ταῦτα. || 2, 3 αὐτῆς del. Dobr. || 7 ταύτην τὴν del. Frn. Aptum foret πολλήν τινα aut μεγάλην.

*ὑπὲρ μὲν τῶν αὐτοῦ κατηγορουμένων διὰ βραχέων ἀπολογή-
σεσθαι, ἐπισύροντα τὰ πράγματα καὶ διακλέπτοντα τῇ ἀπολογίᾳ
τὴν κατηγορίαν, λέξειν δ' ὡς πόλλ' ⟨οἱ πρόγονοι⟩ εἰς τὴν
πόλιν ἀνηλώκασι καὶ φιλοτίμως λελητουργήκασι καὶ νίκας
πολλὰς καὶ καλὰς ἐν δημοκρατίᾳ νενικήκασι, καὶ ὅτι αὐτὸς
κόσμιός ἐστι καὶ οὐχ ὁρᾶται ποιῶν ἃ ἕτεροι ἐνταῦθα τολμῶσιν,*
4 *ἀλλὰ τὰ ἑαυτοῦ πράττειν ἀξιοῖ. Ἐγὼ δὲ πρὸς τούτους τοὺς
λόγους οὐ χαλεπὸν οἶμαι ἀντειπεῖν· πρὸς μὲν τὰς λητουργίας,
ὅτι κρείττων ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μὴ λητουργήσας ἢ τοσαῦτα
τῶν ἑαυτοῦ ἀναλώσας· διὰ γὰρ ταῦτα πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου
κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ὥστ' εἶναι ταῦτα τὰ ἔργα ἀειμνη-*
5 *στότερα ἢ τὰ ἐκ τῶν λητουργιῶν αὐτῷ ἀναθήματα· πρὸς δὲ
τὴν ἡσυχιότητα τὴν τούτου, ὅτι οὐ νῦν δεῖ αὐτὸν ἐξετάζειν
εἰ σώφρων ἐστίν, ὅτ' [αὐτὸν] οὐκ ἔξεστιν ἀσελγαίνειν, ἀλλ'
ἐκεῖνον τὸν χρόνον σκοπεῖν, ἐν ᾧ ἐξὸν ὁποτέρως ἐβούλετο ζῆν
εἵλετο παρανόμως πολιτευθῆναι. Τοῦ μὲν γὰρ νῦν μηδὲν ἐξα-
μαρτάνειν οἱ κωλύσαντες αἴτιοι, τῶν δὲ τότε γενομένων ὁ τού-
του τρόπος καὶ οἱ τούτῳ ἐπιτρέπειν ἀξιοῦντες. Ὥστ' ἐὰν ἐκ
τούτων δοκιμάζεσθαι ἀξιοῖ, ταῦτα χρὴ ὑπολαμβάνειν, μὴ εὐή-
θεις αὐτῷ εἶναι δοκῆτε.*
6 *Ἐὰν δὲ καὶ ἐπὶ τοιόνδε λόγον τράπωνται, ὡς ὁ χρόνος οὐ
συγχωρεῖ ἄλλον ἀποκληρῶσαι, ἀλλ' ἀνάγκη, ἐὰν αὐτὸν ἀπο-
δοκιμάσητε, ἄθυτα τὰ πάτρια ἱερὰ γίγνεσθαι, τάδ' ἐνθυμήθητε,
ὅτι πάλαι ὁ χρόνος ἤδη παρελήλυθεν. Ἡ γὰρ αὔριον ἡμέρα
μόνη λοιπὴ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστιν, ἐν δὲ ταύτῃ τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι
θυσία γίγνεται, δικαστήριον δὲ παρὰ τοὺς νόμους ἀδύνατον*
7 *πληρωθῆναι. Εἰ δὲ ταῦτα πάνθ' οὗτος ὥστε γενέσθαι διαπέ-
πρακται, τί προσδοκῆσαι δεῖ δοκιμασθέντ' αὐτὸν ποιήσειν, εἰ
τὴν ἐξιοῦσαν ἀρχὴν πέπεικεν αὐτοῦ ἕνεκα παρανομῆσαι; Ἆρ'
ἂν ὀλίγα τοιαῦτ' ἐν τῷ ⟨αὐτοῦ⟩ ἐνιαυτῷ διαπράξασθαι; ἐγὼ*
8 *μὲν γὰρ οὐκ ἂν οἶμαι. Ἔστι δ' ὑμῖν ⟨οὐ⟩ τοῦτο μόνον σκεπ-
τέον, ἀλλὰ καὶ πότερον εὐσεβέστερον τὸν βασιλέα καὶ τοὺς
συνάρχοντας τὰ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἄρξειν ἱερὰ θῦσαι, ὡς καὶ*

3, 3, 4 *ἀκούω ὑπὲρ μὲν* ego] *ἀκούω μὲν ὑ.* Sch., *ἀκούομεν ὑ.* X Cob. || 6 *οἱ πρόγονοι* suppl. Tayl. || **5**, 3 *αὐτὸν* del. Cob. || fort. *οὐκέτι ἔξεστιν.* || 6 *κωλύσοντες* Dobr. || 7 *ὥστε ἄν.* || **6**, 2 *οὐ συγχωρεῖ* Cob.] *οὐκ ἐγχωρεῖ.* || **7**, 4 *ἑαυτοῦ* add. R. || **8**, 1 *οὐ* add. Steph.

*πρότερον ἤδη γεγένηται, ἢ [καὶ] τοῦτον, ὃν οὐδὲ καθαρὸν
εἶναι τὰς χεῖρας οἱ εἰδότες μεμαρτυρήκασι, καὶ πότερον ὑμεῖς
ὠμόσατ' εἰς τὴν ἀρχὴν ἀδοκίμαστον καταστήσειν, ἢ δοκιμάσαν-*
176 *τες τὸν ἄξιον τῆς ἀρχῆς | στεφανώσειν. Ταῦτα γὰρ σκοπεῖσθε.* 9
*κἀκεῖνο ⟨δ'⟩ ἐνθυμεῖσθε, ὅτι ὁ θεὶς τὸν περὶ τῶν δοκιμασιῶν
νόμον οὐχ ἥκιστα [περὶ] τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρξάντων ἕνεκ'
ἔθηκεν, ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ δι' οὓς ἡ δημοκρατία κατε-
λύετο, οὗτοι ἐν ταύτῃ τῇ πολιτείᾳ πάλιν ἄρξουσι, καὶ κύριοι
γενήσονται τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως, ἣν πρότερον παραλα-
βόντες οὕτως αἰσχρῶς καὶ δεινῶς ἐλωβήσαντο. Ὥστ' οὐκ ἄξιον
τῆς δοκιμασίας ὀλιγώρως ἔχειν, οὐδὲ μικρὸν ἡγουμένους τὸ
πρᾶγμα μὴ φροντίζειν αὐτῆς, ἀλλὰ φυλάττειν· ὡς ἐν τῷ ἕκα-
στον δικαίως ἄρχειν ἥ τε πολιτεία καὶ τὸ [ἄλλο] πλῆθος τὸ ὑμέ-
τερον σῴζεται. Εἰ μὲν δὴ βουλεύσων νυνὶ ἐδοκιμάζετο καὶ ὡς* 10
*ἱππευκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν τριάκοντα τοὔνομα ἐν ταῖς σανίσιν ἐνε-
γέγραπτο, καὶ ἄνευ κατηγόρου ἂν αὐτὸν ἀπεδοκιμάζετε· νῦν δ',
ὅτε μὴ μόνον ἱππευκὼς [μηδὲ βεβουλευκώς], ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ
πλῆθος ἐξημαρτηκὼς φαίνεται, οὐκ ἂν ἄτοπον ποιήσαιτε, εἰ
μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες περὶ αὐτοῦ φανεῖσθε; Καὶ μὲν* 11
*δὴ βουλεύειν γε δοκιμασθεὶς πεντακοσιοστὸς ὢν μετὰ τῶν ἄλλων
ἐνιαυτὸν ἂν μόνον ἐβούλευεν, ὥστε καὶ εἴ τι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ
ἐξαμαρτάνειν ἐβούλετο, ῥᾳδίως ἂν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐκωλύετο.
Ταύτην δὲ τὴν ἀρχὴν ἀξιοῖ [μόνος] αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἄρχειν,
καὶ μετὰ τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς τὸν ἅπαντα χρόνον τῶν
μεγίστων κύριος γενέσθαι· ὥσθ' ὑμῖν καθήκει περὶ ταύτης τῆς* 12

8, 4 *καὶ* om. Cob. || **9**, 2 *δ'* add. Cob. R. || 3 *περὶ* del. M. Bekk. Cob. || 5 *ταύτῃ τῇ* ego. Cf. § 17] *αὐτῇ τῇ*. An *τῇ αὐτῇ* cum Dobr. vel *αὐτῇ ταύτῃ*? Contra plerique cum Bekkero del. *τῇ πολιτείᾳ*, quod quis adscriberet? Halb. hic quidem delet, sed substituit *ἡ πολιτεία* pro *ἡ δημοκρατία*. || 6, 7 post *παραλαβόντες* R. suppl. *ἀκέραιον* vel *ὑγιᾶ* simileve quid, Frn. *μεγάλην καὶ ὀνομαστὴν*. Fort. eiusmodi quid latet sub *πρότερον*, quod abundat. An *ἥνπερ ἀκέραιον*? || 10 delevi *ἄλλο*, fort. adscriptum e § 12, 3. || **10**, 2 *ἢ βεβουλευκότος* suppl. Pluyg. || *τοὔνομα* R.] *ἅρμα*. Schott iam *ὄνομα*. || 4 *μηδὲ βεβουλευκὼς* del. Bekk. cum C. || 6 *φανεῖσθε* T. Bekk.] *φανοῖσθε* X Sch., *φαίνοισθε* Cob. Fut. ind. in talibus ponere amat L. || **11**, 3 *ἐβούλευεν* Cob.] *ἐβούλευσεν*. || 5 *μόνος* del. Pluyg. || **12**, 1 *καθήκει* Frn.] *καθήκειν* X. Ceterum *προσήκειν* Franz probabiliter. Illo enim verbo L. nusquam alibi utitur.

*ἀρχῆς ἀκριβεστέραν τὴν δοκιμασίαν ἢ περὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν
ποιεῖσθαι. Εἰ δὲ μή, πῶς οἴεσθε τὸ ἄλλο πλῆθος [τῶν πολιτῶν]
διακείσεσθαι, ὅταν αἴσθωνται, ὃν προσῆκε δίκας τῶν ἡμαρτη-
μένων διδόναι, τοῦτον ὑφ᾽ ὑμῶν τοιαύτης ἀρχῆς ἠξιωμένον;
καὶ φόνου δίκας δικάζοντα, ὃν ἔδει αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀρείῳ
πάγῳ βουλῆς κρίνεσθαι; καὶ πρὸς τούτοις ἴδωσιν ἐστεφανω-
μένον, καὶ ἐπικλήρων καὶ ὀρφανῶν κύριον γεγενημένον, ὧν*
13 *ἐνίοις αὐτὸς οὗτος τῆς ὀρφανίας αἴτιος γενένηται; Ἆρ᾽ οὐκ ⟨ἂν⟩
οἴεσθ᾽ αὐτοὺς χαλεπῶς διακεῖσθαι καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἡγή-
σασθαι, ὅταν γένωνται ⟨τῇ διανοίᾳ⟩ ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις,
ἐν οἷς αὐτῶν πολλοὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπήγοντο καὶ ἄκριτοι
ὑπὸ τούτων ἀπώλλυντο καὶ φεύγειν τὴν σφετέραν αὐτῶν ἠναγ-
κάζοντο, κἀκεῖνοι προσενθυμηθῶσιν, ὅτι ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ
[Θρασύβουλος] αἴτιος γεγένηται Λεωδάμαντά τ᾽ ἀποδοκιμα-
σθῆναι καὶ τοῦτον δοκιμασθῆναι, τοῦ μὲν κατήγορος γενόμενος,
ὑπὲρ τούτου δ᾽ ἀπολογήσασθαι παρασκευασάμενος; Ὅς ὅπως
πρὸς τὴν πόλιν διάκειται καὶ πόσων αἴτιος αὐτῇ κακῶν γεγέ-*
14 *νηται . . . . ᾗ πειθόμενοι πῶς ἂν οἴεσθε διαβληθῆναι; Τότε
μὲν γὰρ ὑμᾶς ᾤοντο ὀργισθέντας Λεωδάμαντα ἀποδοκιμάσαι·
ἐὰν δὲ τοῦτον δοκιμάσητε, εὖ εἴσονται ὅτι οὐ δικαίᾳ γνώμῃ
περὶ αὐτοῦ κέχρησθε. Ἔστι δὲ τούτοις μὲν πρὸς ὑμᾶς ἀγών,
ὑμῖν δὲ πρὸς ἅπασαν τὴν πόλιν, ᾗ σκοπεῖ νυνὶ τίνα ὑμεῖς*
15 *γνώμην περὶ αὐτῆς ἕξετε. Καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἡγείσθω με Λεω-
δάμαντι χαριζόμενον κατηγορεῖν Εὐάνδρου, ὅτι φίλος ὢν
τυγχάνει, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως προνοούμενον.
Ῥᾴδιον δ᾽ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος μαθεῖν. Λεωδάμαντι γὰρ
συμφέρει τοῦτον δοκιμασθῆναι, οὕτω γὰρ ὑμεῖς μάλιστα δια-
βληθήσεσθε καὶ δόξετ᾽ ἀντὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων ὀλιγαρχικοὺς
εἰς τὰς ἀρχὰς καθιστάναι· ὑμῖν δὲ τόνδ᾽ ἀποδοκιμάσαι, δόξετε
γὰρ κἀκεῖνον δικαίως ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ μὴ τόνδε, οὐδ᾽
ἐκεῖνον [δικαίως].*

12, 3 *τ. πολ.* delevi. || **13**, 1 *ἆρ᾽ οὐκ* (Steph. pro *οὖν*) *ἂν* ego] *ἆρ᾽ οὐκ ἂν* Sch., *ἆρ οὖν* X. || 2 *διακεῖσθαι — ἡγήσασθαι*] X. Vulgo ex apographis leg. *διακείσεσθαι — ἡγήσεσθαι*, sed *οὖν* in X natum videtur ex *οὐ(κἄ)ν*. || 3 *τῇ διανοίᾳ* add. Cob. || 7 nomen del. Kays. Sch. || **14**, 3 *τοῦτον* Madv.] *αὐτόν*. R. *αὖ τοῦτον*. || **15**, 8 *μὴ* C. Bekk. Cob.] *μηδὲ* X Sch. || 9 *δικαίως* om. Cob.

Καίτοιγ' αὐτὸν ἀκούω λέξειν ὡς οὐ περὶ αὐτοῦ μόνον ἡ 16
δοκιμασία ἐστίν, ἀλλὰ περὶ πάντων τῶν ἐν ἄστει μεινάντων,
καὶ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας ὑμᾶς ὑπομνήσειν, ὡς ἐκ
τούτων προσληψόμενον αὐτῷ δοκιμαστὰς τοὺς ἐν ἄστει μεί-
ναντας. Ἐγὼ δ' ὑπὲρ τοῦ πλήθους βραχέα πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν
βούλομαι, ὅτι ὁ δῆμος οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει περὶ πάντων
'7 τῶν ἐν ἄστει μεινάντων, ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν τοιαῦτ' ἐξα|μαρτα-
νόντων οἵαν ἐγώ φημι δεῖν, περὶ δὲ τῶν ἄλλων τὴν ἐναντίαν.
Τεκμήριον δέ· οὐ γὰρ ἐλάττους τούτων ἡ πόλις τετίμηκε τῶν 17
ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντων καὶ τὸν Πειραιᾶ καταλαβόντων. Εἰκότως·
τοὺς μὲν γὰρ ἴσασιν ὁποῖοί τινες ἐν δημοκρατίᾳ μόνῃ γεγένην-
ται, ὁποῖοι δ' ἂν τινες ἐν ὀλιγαρχίᾳ γένοιντο οὔπω πεῖραν
εἰλήφασι, παρὰ δὲ τούτων ἑκατέρας τῆς πολιτείας ἱκανὴν βάσα-
νον ἔχουσιν, ὥστ' εἰκότως πιστεύειν. Καὶ ἡγοῦνταί γε διὰ μὲν 18
τοὺς τοιούτους ⟨τοὺς⟩ συλληφθέντας τότε ἀποθανεῖν, διὰ δὲ
⟨τούτους⟩ τοὺς ἄλλους [τοὺς συλληφθέντας] ἐκφυγεῖν, ἐπεὶ εἴ
γε τὴν αὐτὴν γνώμην ἅπαντες ἔσχον, οὔτ' ἂν φυγὴ οὔτ' ἂν
κάθοδος οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἂν τῶν γεγενημένων τῇ πόλει συνέβη.
Ἀλλὰ καὶ ὃ ἄλογον δοκεῖ εἶναι παρά τισιν, ὅπως ποτὲ πολλοὶ 19
ὄντες ὑπ' ὀλίγων τῶν ἐν Πειραιεῖ ἡττήθησαν, οὐδαμόθεν ἄλλο-
θεν ἢ ἐκ τῆς τούτων προνοίας γεγένηται· οὗτοι γὰρ εἵλοντο
μετὰ τῶν κατελθόντων πολιτεύεσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν τριά-
κοντα Λακεδαιμονίοις δουλεύειν. Τοιγάρτοι ἀντὶ τούτων αὐτοὺς 20
ὁ δῆμος ταῖς μεγίσταις τιμαῖς τετίμηκεν, ἱππαρχεῖν καὶ στρατη-
γεῖν καὶ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐτῶν αἱρούμενοι· καὶ οὐδεπώποτ'
αὐτοῖς μετεμέλησε. Καὶ διὰ μέν γε τοὺς πόλλ' ἐξαμαρτόντας
τὰς δοκιμασίας εἶναι ἐψηφίσαντο, διὰ δὲ τοὺς μηδὲν τοιοῦτον
πράξαντας τὰς συνθήκας ἐποιήσαντο. Τοιαῦτά σοι ἐγὼ ὑπὲρ
τοῦ δήμου ἀποκρίνομαι.

Ὑμέτερον δὴ ἔργον ἐστίν, ὦ ἄνδρες βουλευταί, σκέψασθαι 21
ποτέρῳ ἂν πειθόμενοι περὶ τῆς δοκιμασίας ταύτης ἄμεινον

16, 4 αὐτῷ Halb.] αὐτὸν. || **18**, 2 τοὺς add. Markl. || 3 del. Halb., inserto τούτους. || **19**, 1 παρὰ Frn. p. 192 sollicitat, estque sane rarior et poetis fere proprius hic usus. Cf. Eur. Med. 763 γενναῖος ἀνὴρ παρ' ἐμοὶ δεδόκησαι, Soph. Trach. 589 δοκεῖς παρ' ἡμῖν οὐ βεβουλεῦσθαι κακῶς. || **20**, 3 οὐδεπώποτ' ego] οὐδέποτε. || **21**, 2 πιθόμενοι Cobet.

βουλεύσαισθε, [πότερον] ἐμοὶ ἢ Θρασυβούλῳ, ὃς αὐτῷ ἀπολογήσεται. Περὶ μὲν οὖν ἐμοῦ ἢ τοῦ πατρὸς ἢ τῶν προγόνων οὐδὲν οὗτος εἰπεῖν ἕξει εἰς μισοδημίαν· οὔτε γὰρ ὡς ὀλιγαρχίας μετέσχον (ὕστερον γὰρ τῶν χρόνων τούτων ἀνὴρ εἶναι ἐδοκιμάσθην), οὔθ' ὡς ὁ πατήρ (πρὸ γὰρ τῶν στάσεων πολὺ ἐν
22 *Σικελίᾳ ἄρχων ἐτελεύτησεν), οὔθ' ὡς οἱ πρόγονοι ὑπὸ τοῖς τυράννοις ἐγένοντο· στασιάζοντες γὰρ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον διετέλεσαν. Ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδὲ τὴν οὐσίαν ἡμᾶς ἐν τῷ πολέμῳ φήσει κτήσασθαι, εἰς δὲ τὴν πόλιν οὐδὲν ἀνηλωκέναι· πᾶν γὰρ τοὐναντίον, ἐν εἰρήνῃ μὲν ὀγδοηκοντατάλαντος ἡμῶν ὁ οἶκος ἐγένετο, εἰς δὲ τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν ἐν τῷ πολέμῳ*
23 *ἅπας ἀνηλώθη. Ἐγὼ δὲ περὶ τούτου τρία ἕξω εἰπεῖν τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, ὥστ' ἄξιον εἶναι ἕκαστον ἔργον θανάτου· πρῶτον μὲν ὅτι τὴν ἐν Βοιωτοῖς πολιτείαν χρήματα λαβὼν μετέστησε καὶ τῆς συμμαχίας ἡμᾶς ταύτης ἀπεστέρησεν, ἔπειθ' ὅτι τὰς ναῦς προύδωκε καὶ τὴν πόλιν περὶ σωτηρίας βουλεύεσθαι πε-*
24 *ποίηκεν, ἔπειθ' ὅτι παρὰ τῶν αἰχμαλώτων, οὓς αὐτὸς ἀπώλεσε, τριάκοντα μνᾶς ἐσυκοφάντησεν, οὐ φάσκων αὐτοὺς λύσεσθαι, εἰ μὴ τοῦτ' αὐτῷ παρὰ σφῶν αὐτῶν παράσχοιεν. Συνειδότες οὖν ἡμῶν ἑκατέρῳ τὸν βίον, πρὸς ταῦτα βουλεύεσθε ὁποτέρῳ χρὴ πιστεύειν περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας, καὶ οὕτως οὐκ ἐξαμαρτήσεσθε.*

27.

ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΕΣΒΕΥΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ, ΩΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ.

Deuterologia est, qua Epicrates surreptae pecuniae publicae (*κλοπῆς δημοσίων χρημάτων*) in ratione magistratus a se gesti reddenda postulatur: iudicio praesunt logistae. Tituli autem et paragraphi primae verba *καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν* [quod ne Atti-

---

21, 3 *πότερον* del. Pluyg. || 3, 4 *ἀπολογήσεται*] *ἀναβήσεται* Halb., recte haerens in verbo *ἀπολογεῖσθαι* iuncto cum dat. Idem suspectat verba *ὃς — ἀπολ.* Sin iniuria, possis *ὃς ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολ.* vel *αὐτοῦ ὑπεραπολ.* || **22**, 1 *οὔθ'* R.] *οὐδ'*. || **23**, 2 *ἕκαστον ἔργον*. Vid. Praefat. || 5, 6 *πεποίηκεν*] fort. *ἐποίησεν*.

cum quidem pro *συμπρέσβεων*] mihi pariter ac Falkio a rhetore male adiecta esse videri dixi in Vindicc. Lys. p. 94, quam sententiam ipso illo additamento *ὡς Θεόδωρος* confirmari puto. Oratio ad ol. 98, 2 (a. 387) refertur a Falkio, a Franzio ad ol. 97, 1 (392). *Scheibe.* Omnino conferenda Franckenii disputatio p. 199 sqq., qui „opus esse subditicium rhetoris cuiusdam non pessimi, qui flosculis ex Lysia et Demosthene decerptis declamationem hanc ornaverit" suspicans mihi persuasit. Quare *Λυσίου* uncinis saepsi.

Κατηγόρηται μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἐπικράτους ἱκανὰ
[καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν]· ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρὴ ὅτι πολλάκις
ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὁπότε βούλοιντό τιν' ἀδίκως ἀπο-
λέσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφιεῖσθ' ὧν αὐτοὶ κελεύουσιν, ἐπιλείψει
178 *ὑμᾶς ἡ μισθοφορά. Καὶ νῦν οὐδὲν ἧττον τοσοῦτον* | *ἐνδεῖ,* 2
ὥστε τὸ μὲν πλῆθος . . . . καὶ ἡ αἰσχύνη ἡ διὰ τούτων ὑμῖν
γίγνεται, ἡ δ' ὠφέλεια τούτοις· πεπείρανται γὰρ ὅτι, ὁπόταν
οὗτοι καὶ οἱ τούτων λόγοι δοκῶσιν αἴτιοι εἶναι ψηφίζεσθαι
ὑμᾶς παρὰ τὸ δίκαιον, ῥᾳδίως παρὰ τῶν ⟨οὐκ⟩ ἀδικούντων
χρήματα λαμβάνουσιν. Καίτοι τίνα χρὴ ἐλπίδα ἔχειν σωτηρίας, 3
ὁπόταν ἐν χρήμασιν ᾖ καὶ σωθῆναι τὴν πόλιν καὶ μή, ταῦτα
δ' οὗτοι, φύλακες [ὑφ'] ὑμῶν καταστάντες καὶ τῶν ἀδικούντων
κολασταί, κλέπτωσί τε καὶ καταδωροκῶσι; καὶ οὐ νῦν πρῶτον
ὤφθησαν ἀδικοῦντες, ἀλλὰ καὶ πρότερον ἤδη δώρων ἐκρίθησαν.
Καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσαι ὅτι τοῦ αὐτοῦ ἀδικήματος Ὀνομά- 4
σαντος μὲν κατεψηφίσασθε, τούτου δ' ἀπεψηφίσασθε, τοῦ
αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀμφοῖν κατηγοροῦντος καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρ-

2, 1 *τοσοῦτον* cum C om. Bekk., Cob. || 2 *πλῆθος . . . .* Sch. cum Dobr.] *πένεται, οὗτοι δὲ πλουτοῦσιν* simileve quid suppl. Frn., coll. or. 12, 6 et mox § 9. Pro *πλῆθος* sine lacuna *βλάβος* R., *ἔχθος* Sauppe, Hartm. || *διὰ τούτους* aut *ἀπὸ τούτων* R. Fort. leg. *ἐκ τούτων*, passim enim *ἐξ* et *διὰ* confunduntur. || 4 del. Halb. *καὶ* et *τούτων.* || *ψηφίζεσθαι* Frn.] *ψηφιεῖσθαι.* || 5 *οὐκ* add. Frohb. An. *οὐδ'* ? || **3, 3** *ὑφ'* del. Frn. || *καὶ* idem] *οἱ.* Minus recte Hartm. *οἱ — κολασταὶ* exp. || **4, 1** *καὶ*] *ὃ καὶ* Halb. An *καὶ ὑμῖν δ'* ? || 1, 2 *Ὀνομάσαντος*] *Ὀνοσάνδρου* vel *Ὀνομακρίτου* R., *Ὀνομακλέους* Franz. Possis *Ὀνόμαντος*, coll. Arr. An. II 24, 4, sed eodem aut meliore iure illic hinc *Ὀνομάσαντος.* Cob. ed. *Λεωδάμαντος.* || 3 *ἁπάντων* aut spurium aut corruptum. *Ἀμφοῖν* coni. Schott.

πορούντων, οἳ οὐχ ἑτέρων ἤκουσαν, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν οἱ περὶ
τῶν χρημάτων [καὶ τῶν δώρων] πρὸς τούτους πράττοντες.
5 Καίτοι τοῦθ' ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν τοὺς μὴ δυνα-
μένους λέγειν κολάζητε, τότ' ἔσται παράδειγμα τοῦ μὴ ὑμᾶς
ἀδικεῖν, ἀλλ' ὁπόταν παρὰ τῶν δυναμένων δίκην λαμβάνητε,
τότε πάντες παύσονται ἐπιχειροῦντες εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτάνειν.
6 Νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέτερα κλέπτειν. Ἂν μὲν γὰρ
λάθωσιν, ἀδεῶς αὐτοῖς ἔχουσι χρῆσθαι· ἂν δ' ὀφθῶσιν, ἢ μέρει
τῶν ἀδικημάτων τὸν κίνδυνον ἐξεπρίαντο, ἢ εἰς ἀγῶνα κατα-
στάντες τῇ αὑτῶν δυνάμει ἐσώθησαν. Νῦν τοίνυν, ὦ ἄνδρες
δικασταί, παράδειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις δικαίοις εἶναι, παρὰ
7 τούτων δίκην λαβόντες. Ἥκουσι δὲ πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως
πράττοντες οὐχ ἡμῶν ἀκροασόμενοι, ἀλλ' ὑμᾶς εἰσόμενοι ἥντινα
γνώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἕξετε. Ὥστ' εἰ μὲν ἀποψηφιεῖσθε
τούτων, οὐδὲν δεινὸν δόξει αὐτοῖς εἶναι ὑμᾶς ἐξαπατήσαντας
ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφελεῖσθαι· ἐὰν δὲ καταψηφισάμενοι θανά-
του τιμήσητε, τῇ αὐτῇ ψήφῳ τούς τ' ἄλλους κοσμιωτέρους
ποιήσετε [ἢ νῦν εἰσι], καὶ παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε.
8 Ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ' εἰ μὴ προθέντες αὐτοῖς
κρίσιν, ἢ ἀπολογουμένων μὴ ἐθελήσαντες ἀκοῦσαι, καταψηφι-
σάμενοι τῶν ἐσχάτων τιμήσαιτε, οὐκ ἂν ἀκρίτους αὐτοὺς ἀπο-
λωλέναι, ἀλλὰ τὴν προσήκουσαν δίκην δεδωκέναι. Οὐ γὰρ
οὗτοι ἄκριτοί εἰσι, περὶ ὧν ἂν ὑμεῖς εἰδότες τὰ πραχθέντα
ψηφίσησθε, ἀλλ' οἵ τινες ἂν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν διαβληθέντες
περὶ ὧν ὑμεῖς μὴ ἴστε, ἀκροάσεως μὴ τύχωσι. Τούτων δὲ τὰ
9 μὲν πράγματα κατηγορεῖ, ἡμεῖς δὲ καταμαρτυροῦμεν. Καὶ οὐ
τοῦτο δέδοικα, ὡς ἐὰν ἀκροάσησθ' αὐτῶν ἀποψηφιεῖσθε· ἀλλ'
οὐκ ἂν ἡγοῦμαι αὐτοὺς δίκην ἀξίαν δεδωκέναι, εἰ ἀκροασά-
μενοι αὐτῶν καταψηφίσαισθε. Πῶς γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
οἷς οὐδὲ ταὐτὰ καὶ ὑμῖν συμφέρει; Οὗτοι μὲν γὰρ ἐν τῷ πο-
λέμῳ ἐκ πενήτων πλούσιοι γεγόνασιν ἐκ τῶν ὑμετέρων, ὑμεῖς
10 δὲ διὰ τούτους πένητες. Καίτοι οὐ ταῦτ' ἀγαθῶν δημαγωγῶν

4, 5 del. Halb. || 6, 1 ἂν pro ἐὰν in hoc oratione, ut suspecta, servavi. || 8 ἀδικημάτων = ἀδίκων λημμάτων, ut Plat. Rep. II p. 365 E, Legg. X 906 D. || 5 ποιήσατε Halb. sine causa. || 7, 7 del. Cob, Frn. Paullo ante malim θανάτου ⟨αὐτοῖς⟩ τ. || 9, 2 scripsi ἀκροάσησθε, ut sequitur ἀκροασάμενοι — καταψ.] ἀκροᾶσθ'.

*ἐστι, τὰ ὑμέτερ' ἐν ταῖς ὑμετέραις συμφοραῖς λαμβάνειν, ἀλλὰ
τὰ ἑαυτῶν ὑμῖν διδόναι. Καὶ γάρ τοι εἰς τοσοῦτον ἥκομεν, ὥσθ'
οἳ πρότερον ἐν τῇ εἰρήνῃ οὐδὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐδύναντο τρέφειν,
νῦν ὑμῖν εἰσφορὰς εἰσφέρουσι καὶ χορηγοῦσι καὶ οἰκίας μεγάλας
οἰκοῦσι. Καίτοι ἑτέροις ὑμεῖς ἔστιν ὅτε τὰ πατρῷα κεκτημένοις* 11
*ταῦτα ποιοῦσιν ἐφθονεῖτε· νῦν δ' οὕτως ἡ πόλις διάκειται,
ὥστ' οὐκέτι ὧν οὗτοι κλέπτουσιν ὀργίζεσθε, ἀλλ' ὧν αὐτοὶ
λαμβάνετε χάριν ἴστε, ὥσπερ ὑμεῖς τὰ τούτων μισθοφοροῦντες,
ἀλλ' οὐ τούτων τὰ ὑμέτερα κλεπτόντων. Τὸ δὲ πάντων ὑπερ-* 12
*φυέστατον, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἰδίοις οἱ ἀδικούμενοι δακρύουσι καὶ
ἐλεινοί εἰσιν, ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις οἱ μὲν ἀδικοῦντες ἐλεινοί,
ὑμεῖς δ' οἱ ἀδικούμενοι ἐλεεῖτε. Καὶ νῦν ἴσως ποιήσουσιν ἅπερ
καὶ πρότερον ἦσαν εἰθισμένοι καὶ δημόται καὶ φίλοι, κλαίοντες
ἐξαιτεῖσθαι αὐτοὺς παρ' ὑμῶν. Ἐγὼ δ' οὕτως ἀξιῶ γενέσθαι·* 13
179 *εἰ μὲν ἀδικεῖν τούτους | μηδὲν νομίζουσιν, ἀποδείξαντας ὡς
ψευδῆ τὰ κατηγορημένα, οὕτως πείθειν ὑμᾶς ἀποψηφίσασθαι,
εἰ δὲ νομίσαντες ἀδικεῖν ἐξαιτήσονται, δῆλον ὅτι ⟨τούτοις⟩ τοῖς
ἀδικοῦσιν εὐνούστεροί εἰσιν ἢ ὑμῖν τοῖς ἀδικουμένοις, ὥστ' οὐ
χάριτος ἄξιοι τυχεῖν ἀλλὰ τιμωρίας, ὁπόταν ὑμεῖς ⟨λαβεῖν⟩
δύνησθε. Ἔτι δὲ τοὺς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι χρὴ καὶ τῶν κατηγόρων* 14
*σφόδρα δεδεῆσθαι, νομίζοντας πολὺ ἂν θᾶττον παρ' ἡμῶν
ὀλίγων ὄντων ταύτην τὴν χάριν λαμβάνειν ἢ παρ' ὑμῶν, ἔτι
δὲ ῥᾷον ἄλλους τινὰς ⟨τὰ⟩ ὑμέτερα καταχαρίζεσθαι ἢ ὑμᾶς
αὐτούς. Ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ ἠθελήσαμεν προδοῦναι, ἀξιοῦμεν* 15
*δὲ μηδ' ὑμᾶς, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ' ἂν ἡμῖν ὠργίζεσθε
καὶ ἐτιμωρεῖσθε, ὅπου παρεπίπτομεν, ὡς εἰκὸς τοὺς ἀδικοῦντας,
εἰ ἡμεῖς ἢ χρήματα παρὰ τούτων λαβόντες ἢ ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ
διηλλάγημεν. Καίτοι εἰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξιοῦσιν ὀργίζεσθε,
ἦ που σφόδρα χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι. Νῦν* 16

11, 1 *ὑμεῖς* pro *ὑμῖν* omnes. Halb. *μὲν* postulat. || **12**, 6 *ἐξαιτεῖσθαι* (*-θε* X) *αὐτοὺς*] Aut *ἐξαιτήσονται* lege cum C, aut *τοὺς αἰτίους* cum Frn. || **13**, 4 *ἐξαιτήσονται* Pluyg.] *αἰτήσονται*. Idem mox add. *τούτοις*. || 6 Mn. XXV p. 233 supplevi *λαβεῖν*. || **14**, 2 *δεδεῆσθαι* Cob.] *δεήσεσθαι*. Kays. *δεηθῆναι*. || 4 *ῥᾷον* ⟨*ἂν*⟩ Hartm., sed audiri potest vocula e proximis. || *τὰ* om. codd. || 5 *αὐτούς* Cob.] *αὐτούς γε* vulgo, *αὐτόγε* X. || **15**, 4 vulgo *παρὰ τούτων ἢ χρήματα*. Transp. Cob. In praegressis ad *παρεπίπτομεν* cogita *τοῦ καθήποντος*.

τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καταψηφισάμενοι Ἐπικράτους τῶν ἐσχάτων τιμήσατε, καὶ μή, ὥσπερ ἐν τῷ τέως χρόνῳ εἰθισμένοι ἐστέ, ἐπειδὰν [καταψηφισάμενοι] ἐξελέγξητε τοὺς ἀδικοῦντας, ἐν τῷ τιμήματι ἀζημίους ἀφίετε, ἔχθραν ⟨ἐπιδεικνύμενοι⟩, οὐ δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμβάνοντες, ὥσπερ τοῦ ὀνείδους ἀλλ' οὐ τῆς ζημίας αὐτοῖς μέλον, εὖ εἰδότες ὅτι ἐν μὲν τῇ ψήφῳ οὐδὲν ἄλλο ποιεῖτε ἢ ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικοῦσιν, ἐν δὲ τῷ τιμήματι τιμωρεῖσθε τοὺς ἐξαμαρτάνοντας.

28.

ΚΑΤΑ ΕΡΓΟΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ergocles, Thrasybuli Stiriensis paullo ante occisi amicus eiusdemque in imperio collega, perduellionis, peculatus repetundarumque per *εἰσαγγελίαν* denuntiatus atque iussus publicarum pecuniarum rationem referre hoc epilogo in contione (non in iudicio, ut ex insequenti oratione constat) accusatur ol. 97, 3 (a. 390). *Scheibe.* Cf. Frn., p. 222 sqq. Damnatum esse apparet ex or. 29, 2.

*Τὰ μὲν κατηγορημένα οὕτως ἐστὶ πολλὰ καὶ δεινά, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, ὥστ' οὐκ ἄν μοι δοκεῖ δύνασθαι Ἐργοκλῆς ὑπὲρ
ἑνὸς ἑκάστου τῶν πεπραγμένων αὐτῷ ⟨οὐδὲ⟩ πολλάκις ἀπο-
θανὼν δοῦναι δίκην ἀξίαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει. Καὶ γὰρ πόλεις
προδεδωκὼς φαίνεται, καὶ [προ]ξένους καὶ πολίτας ὑμετέρους
ἠδικηκώς, καὶ ἐκ πένητος ἐκ τῶν ὑμετέρων πλούσιος γεγενη-*
2 *μένος. Καίτοι πῶς αὐτοῖς χρὴ συγγνώμην ἔχειν, ὅταν ὁρᾶτε
τὰς μὲν ναῦς, ὧν ἦρχον οὗτοι, δι' ἀπορίαν χρημάτων κατα-
λυομένας καὶ ἐκ πολλῶν ὀλίγας γιγνομένας, τούτους δὲ πένητας
καὶ ἀπόρους ἐκπλεύσαντας οὕτω ταχέως πλείστην τῶν πολιτῶν
οὐσίαν κεκτημένους; Ὑμέτερον τοίνυν ἔργον ἐστίν, ὦ ἄνδρες*
3 *Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀργίζεσθαι. Καὶ γὰρ δὴ δεινὸν*

16, 4 del. R. || *τοὺς*] *αὐτοὺς* Frn. Dubito. || 5, 6 supplevi Mnem. l.l. p. 234. || 8 potuerat orator *οὐδὲν ἀλλ' ἢ ὀνειδίζετε.*

1, 3 *οὐδὲ* addidi e Sch. coni. || 5 *ξένους* scripsi Mnem. XXV, 234] *προξένους*. Cf. 12 et 17.

ἂν εἴη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ πιεζόμενοι ταῖς εἰσφοραῖς συγ-
γνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δωροδοκοῦσιν ἔχοιτε, ἐν δὲ
τῷ τέως χρόνῳ, καὶ τῶν οἴκων τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων
καὶ τῶν δημοσίων προσόδων μεγάλων οὐσῶν, θανάτῳ ἐκολά-
ζετε τοὺς τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦντας. Οἶμαι δ' ἔγωγε πάντας 4
⟨ἂν⟩ ὑμᾶς ὁμολογῆσαι, εἰ ὑμῖν Θρασύβουλος ἐπήγγελτο τριή-
ρεις ἔχων ἐκπλεύσεσθαι καὶ ταύτας παλαιὰς ἀντὶ καινῶν παρα-
δώσειν, καὶ τοὺς μὲν κινδύνους ὑμετέρους ἔσεσθαι, τὰς δ'
ὠφελείας τῶν αὐτοῦ φίλων, καὶ ὑμᾶς μὲν διὰ τὰς εἰσφορὰς
πενεστέρους ἀποδείξειν, Ἐργοκλέα δὲ καὶ τοὺς κόλακας τοὺς
αὐτοῦ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ποιήσειν, οὐδέν' ἂν ὑμῶν
ἐπιτρέψαι τὰς ναῦς ἐκεῖνον ἔχοντα ἐκπλεῦσαι, ἄλλως τε καὶ 5
⟨ὅτι,⟩ ἐπειδὴ τάχισθ' ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὰ χρήματ' ἀπογράψαι
τὰ ἐκ τῶν πόλεων εἰλημμένα καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ'
ἐκείνου καταπλεῖν εὐθύνας δώσοντας, Ἐργοκλῆς ἔλεγεν ὡς ἤδη
συκοφαντεῖτε καὶ τῶν ἀρχαίων νόμων ἐπιθυμεῖτε, καὶ Θρασυ-
180 βούλῳ συνεβούλευε Βυζάντιον καταλαβεῖν καὶ τὰς ναῦς ἔχειν |
καὶ τὴν Σεύθου θυγατέρα γαμεῖν· „ἵν' αὐτῶν ἐκκόψῃς" ἔφη 6
„τὰς συκοφαντίας· ποιήσεις γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἐπιβουλεύοντας
σοὶ καθῆσθαι καὶ τοῖς σοῖς φίλοις, ἀλλὰ περὶ αὑτῶν δεδιέναι·"
Οὕτως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ τάχιστ' ἐνέπληντο [καὶ]
τῶν ὑμετέρων [ἀπέλαυσαν], ἀλλοτρίους τῆς πόλεως ἑαυτοὺς
ἡγήσαντο. Ἅμα γὰρ πλουτοῦσι καὶ ὑμᾶς μισοῦσι, καὶ οὐκέτι 7
ὡς ἀρξόμενοι παρασκευάζονται ἀλλ' ὡς ὑμῶν ἄρξοντες, καὶ
δεδιότες ὑπὲρ ὧν ὑφῄρηνται ἕτοιμοί εἰσι καὶ χωρία καταλαμ-
βάνειν καὶ ὀλιγαρχίαν καθιστάναι καὶ πάντα πράττειν, ὅπως
ὑμεῖς ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἔσεσθε·
οὕτω γὰρ ἡγοῦνται οὐκέτι τοῖς σφετέροις αὐτῶν ἁμαρτήμασι
τὸν νοῦν ὑμᾶς προσέξειν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πό-
λεως ὀρρωδοῦντας ἡσυχίαν πρὸς τούτους ἕξειν. Θρασύβουλος 8
μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ αὐτοῦ πλείω
λέγειν) καλῶς ἐποίησεν οὕτω τελευτήσας τὸν βίον· οὐ γὰρ ἔδει

3, 4 *μεγάλων ὄντων* abesse malim. || **4**, 2 *ἂν* Markl. add. post *ἔγωγε*, Cob. h. l. || *ἐπήγγελτο* Cob.] *ἐπηγγέλλετο*. || **5**, 1 pro puncto ante *ἄλλως* dedi virgulam, inserto *ὅτι*. || **6**, 5 del. Cob. || **7**, 1 *γὰρ* ⟨*οὗτοι*⟩ Frn. || 2 *[ὑμῶν]*? || 8 *ἕξειν*] *ἄξειν* Cob.

αὐτὸν οὔτε ζῆν τοιούτοις ἔργοις ἐπιβουλεύοντα, οὔθ' ὑφ' ὑμῶν
ἀποθανεῖν ἤδη τι δοκοῦντα ὑμᾶς ἀγαθὸν πεποιηκέναι, ἀλλὰ
9 τοιούτῳ τρόπῳ τῆς πόλεως ἀπαλλαγῆναι. Ὁρῶ δ' αὐτοὺς διὰ
τὴν πρῴην ἐκκλησίαν οὐκέτι φειδομένους ⟨τῶν⟩ χρημάτων,
ἀλλ' ὠνουμένους τὰς αὐτῶν ψυχὰς καὶ παρὰ τῶν λεγόντων
καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ παρὰ τῶν πρυτάνεων, καὶ πολλοὺς
Ἀθηναίων ἀργυρίῳ διαφθείροντας. Ὑπὲρ ὧν ὑμῖν ἄξιόν ἐστιν
ἀπολογήσασθαι παρὰ τούτου νῦν δίκην λαβοῦσι, καὶ πᾶσιν
ἀνθρώποις ἐπιδεῖξαι ὅτι οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ὧν ὑμεῖς
10 ἡττήσεσθ' ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας. Ἐνθυμεῖσθε
γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐκ Ἐργοκλῆς μόνος κρίνεται,
ἀλλὰ καὶ ἡ πόλις ὅλη. Νυνὶ γὰρ τοῖς ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις
ἐπιδείξετε [πότερον χρὴ] δικαίοις εἶναι, ἢ ὡς πλεῖστα τῶν
ὑμετέρων ὑφελομένοις τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν σωτηρίαν παρα-
σκευάζεσθαι, ᾧπερ οὗτοι νυνὶ πειρῶνται. Καίτοι εὖ εἰδέναι χρή,
11 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⟨ὅτι⟩ ὅστις ἐν τοσαύτῃ ἀπορίᾳ τῶν ὑμε-
τέρων πραγμάτων ἢ πόλεις προδίδωσιν ἢ χρήματα κλέπτειν ἢ
δωροδοκεῖν ἀξιοῖ, οὗτος καὶ τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολε-
μίοις παραδίδωσι καὶ ὀλιγαρχίαν ἐκ δημοκρατίας καθίστησιν·
ὥστ' οὐκ ἄξιον ὑμῖν τῆς τούτων παρασκευῆς ἡττᾶσθαι, ἀλλὰ
παράδειγμα πᾶσιν ἀνθρώποις ποιῆσαι καὶ μήτε κέρδος μήτε
ἔλεον μήτ' ἄλλο μηδὲν περὶ πλείονος ποιήσασθαι τῆς τούτων
τιμωρίας.
12 Οἶμαι δ' Ἐργοκλέα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ μὲν Ἁλικαρ-
νασοῦ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ περὶ τῶν αὐτῷ πεπραγμένων
οὐκ ἐπιχειρήσειν ἀπολογεῖσθαι, ἐρεῖν δ' ὡς ἀπὸ Φυλῆς κατῆλθε
καὶ ὡς δημοτικός ἐστι καὶ ὡς τῶν κινδύνων τῶν ὑμετέρων
μετέσχεν. Ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην
13 ἔχω περὶ τῶν τοιούτων· ἀλλ' ὅσοι μὲν ἐλευθερίας καὶ τοῦ
δικαίου ἐπιθυμοῦντες καὶ τοὺς νόμους ἰσχύειν βουλόμενοι καὶ
τοὺς ἀδικοῦντας μισοῦντες τῶν ὑμετέρων κινδύνων μετέσχον,

9, 2 τῶν om. XC. || 4 ἐχθρῶν] προέδρων cit. Sch. || 5 διαφθείροντας C] διαφθείρειν X Sch. Suspecta tamen habeo cum Frn. verba καὶ — διαφθ. || **10**, 4 del. Frn., coll. or. 27, 6. Ar. Av. 501. Ran. 1032. Cob. δικαίους scr. et ὑφελομένους. || **11**, 1 ὅτι add. Steph. Cob. || 2 χρήματα abesse malim coll. 27 § 3, sed vid. ad or. 30, 25, 4. || **12**, 1, 2 Ἁλικαρνασσοῦ C. Utramque formam probam esse tituli docent. || 3 οὐκ] οὐδ' Naber, quod placet.

ἀληθῆ ἐστι, τόν τ' Εὐθύκριτον, ὃν πρῶτον ἠρόμην, καὶ τῶν ἄλλων Πλαταιῶν ὅσοις προσῆλθον, καὶ τὸν ὃς ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι, μάρτυρας παρέξομαι. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἡμέραις τοίνυν μετὰ ταῦτ' οὐ πολλαῖς ὕστερον ἰδὼν ἀγό- 9
μενον τουτονὶ Παγκλέωνα ὑπὸ ⟨τοῦ⟩ Νικομήδους, [ὃς ἐμαρ-
τύρησεν αὐτοῦ δεσπότης εἶναι,] προσῆλθον βουλόμενος εἰδέναι
ὁποῖόν τι περὶ αὐτοῦ πραχθήσοιτο. Τότε μὲν οὖν ἐπειδὴ ἐπαύ-
σαντο μαχόμενοι, εἰπόν τινες τῶν τούτῳ παρόντων ὅτι εἴη
ἀδελφὸς ὃς ἐξαιρήσοιτ' αὐτὸν εἰς ἐλευθερίαν· ἐπὶ τούτοις ἐγγυη-
σάμενοι παρέξειν εἰς ἀγορὰν ᾤχοντο ἀπιόντες. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ 10
τῆς τ' ἀντιγραφῆς ἕνεκα ταυτησὶ καὶ αὐτῆς τῆς δίκης ἔδοξέ
μοι χρῆναι μάρτυρας λαβόντι παραγενέσθαι, ἵν' εἰδείην τόν
τ' ἐξαιρησόμενον αὐτὸν καὶ ὅ τι λέγων ἐξαιρήσοιτο. Ἐφ' οἷς
μὲν οὖν ἐξηγγυήθη, οὔτ' ἀδελφὸς οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς ἦλθε,
γυνὴ δὲ [φάσκουσα] αὑτῆς αὐτὸν εἶναι δοῦλον ἀμφισβητοῦσα
τῷ Νικομήδει, καὶ οὐκ ἔφη ἐάσειν αὐτὸν ἄγειν. Ὅσα μὲν οὖν 11
αὐτόθι ἐρρήθη, πολὺς ἂν εἴη μοι λόγος διηγεῖσθαι· εἰς τοῦτο
δὲ βιαιότητος ἦλθον οἵ τε παρόντες τούτῳ καὶ αὐτὸς οὗτος,
ὥστ' ἐθέλοντος μὲν τοῦ Νικομήδους ἐθελούσης δὲ τῆς γυναικὸς
ἀφιέναι, εἴ τις ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον ⟨ἐξαιροῖτο⟩ ἢ ἄγοι φάσ-
κων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι, τούτων οὐδὲν ποιήσαντες ἀφελόμενοι
ᾤχοντο. Ὡς οὖν τῇ τε προτεραίᾳ ἐπὶ τούτοις ἐξηγγυήθη καὶ
τότε βίᾳ ᾤχοντ' ἀφελόμενοι αὐτόν, μάρτυρας παρέξομαι ὑμῖν.
Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ῥᾴδιον τοίνυν εἰδέναι ὅτι οὐδ' αὐτὸς Παγκλέων νομίζει 12
ἑαυτὸν μὴ ὅτι Πλαταιᾶ εἶναι, ἀλλ' οὐδ' ἐλεύθερον. Ὅστις γὰρ
ἐβουλήθη βίᾳ ἀφαιρεθεὶς ἐνόχους καταστῆσαι τοὺς ἑαυτοῦ ἐπι-

8, 3 *τὸν ὃς*] *Νικομήδην* add. Pluyg. et Frn., at ita L. omisisset *ὃς — εἶναι*. || **9**, 2 *τοῦ* add. Heldmann. || 2, 3 *ἐμαρτύρησεν*] *ἐμαρτύρετο* West. Potius spurios duco verba *ὅς — εἶναι*. || 6 ⟨*εἶτ*⟩ *ἐπὶ* cit. Halb. || 7 *ἀγορὰν*] *αὔριον* speciose Wilamowitz. || **10**, 4 *ἐξαιρήσοιτο* Pluyg.] *ἀφαιρ.* Cf. § 12. || 6 *φάσκουσα*, coll. § 13, del. Halb. || **11**, 5 *ἐξαιροῖτο* add. R. Sch., *ἀφαιρ.* minus recte Cob.

16 τερ' αὐτῶν εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκωσιν. Ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δικα-
σταί (καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἀχθεσθῇ), πολὺ ἂν δικαιότερον ὑμᾶς
ὑπὸ τῶν ζητητῶν ἀπογραφῆναι τἀμὰ ἔχειν, ἢ ἐμὲ νυνὶ κινδυ-
νεύειν ὡς τοῦ δημοσίου χρήματα ἔχοντα. Τοιοῦτον γὰρ ἐμαυτὸν
τῇ πόλει παρέχω, ὥστ' ἰδίᾳ μὲν [τῶν] φείδομαι, δημοσίᾳ δὲ
λητουργῶν ἥδομαι, καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς περιοῦσι μέγα φρονῶ,
17 ἀλλ' ἐπὶ τοῖς εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένοις, ἡγούμενος τούτων μὲν
αὐτὸς αἴτιος εἶναι, τὴν δ' οὐσίαν ἑτέρους μοι καταλιπεῖν, καὶ
διὰ ταύτην μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀδίκως συκοφαντεῖσθαι, δι'
ἐκεῖνα δ' ὑφ' ὑμῶν δικαίως ⟨ἂν⟩ σῴζεσθαι. Ὥστ' οὐκ ἂν
εἰκότως ἕτεροί μ' ἐξαιτήσαιντο παρ' ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις τῶν
ἐμῶν φίλων τοιοῦτον ἀγῶνα ἠγωνίζετο, ὑμᾶς ἂν ἠξίουν ἐμοὶ
δοῦναι ⟨ταύτην⟩ τὴν χάριν, καὶ εἰ παρ' ἄλλοις ἐκινδύνευον,
18 ὑμᾶς εἶναι τοὺς δεομένους ὑπὲρ ἐμοῦ. ⟨Καίτοι⟩ τοῦτο γ' οὐκ
ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις, ὡς πολλὰς ἀρχὰς ἄρξας ἐκ τῶν ὑμετέρων
ὠφέλημαι, ἢ ὡς αἰσχρὰς δίκας δεδίκασμαι, ἢ ὡς αἰσχροῦ τινος
αἴτιός εἰμι, ἢ ὡς τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἄσμενος εἶδον·
ὑπὲρ ἁπάντων δὲ καὶ τῶν ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων οὕτως
ἡγοῦμαί μοι πεπολιτεῦσθαι καὶ ὑμᾶς ⟨δ'⟩ εἰδέναι, ὥστ' οὐδὲν
19 δεῖν μ' ἀπολογήσασθαι περὶ αὐτῶν. Δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ
ἄνδρες δικασταί, τὴν αὐτὴν νῦν περὶ ἐμοῦ γνώμην ἔχειν ἥνπερ
καὶ ἐν τῷ τέως χρόνῳ, καὶ μὴ μόνον τῶν δημοσίων λητουρ-
γιῶν μεμνῆσθαι, ἀλλὰ ⟨καὶ⟩ τῶν ἰδίων ἐπιτηδευμάτων ἐνθυ-
μεῖσθαι, ἡγουμένους ταύτην εἶναι [τὴν] λητουργίαν ἐπιπονω-
τάτην, διὰ τέλους τὸν πάντα χρόνον κόσμιον εἶναι καὶ σώφρονα
καὶ μήθ' ὑφ' ἡδονῆς ἡττηθῆναι μήθ' ὑπὸ κέρδους ἐπαρθῆναι,
ἀλλὰ τοιοῦτον παρασχεῖν ἑαυτὸν ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν
μήτε μέμψασθαι μήτε δίκην τολμῆσαι προσκαλέσασθαι.
20 Οὔκουν ἄξιον, ὦ ἄνδρες δικασταί, πειθομένους κατηγόροις
τοιούτοις ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, οἳ περὶ ἀσεβείας μὲν ἀγωνι-

16, 5 τῶν cum T. del. Cob., ὄντων cum R. add. Sch. || **17**, 3 ἀδίκως oppositionis causa additum, logice melius abesset. || 4 ἂν add. R. || 5 ἐξαιτήσαιντο Emp.] ἐξητήσαντο. || 7 ταύτην add. West., pro τὴν ita corr. Sch. cum Kays. || **18**, 1 καίτοι add. Cob., τοῦτο δ' Sch. scr. cum C., probans tamen Dobr. coni. οὐ γὰρ ἂν τοῦτό γ'. || 4 ἄσμενος Pluyg. (Cob.)] ἀσμένως. || 6 δ' add. Frn. || **19**, 4 καὶ om. X Sch. || 5 τὴν del. Dobr. || 6 τόν — χρόνον del. Cob., at similiter interdum διὰ τέλους ἀεὶ dicitur.

*ζόμενοι *** τηλικοῦτοι γεγόνασιν, οὐκ ἂν δυνάμενοι δ' ὑπὲρ
τῶν σφετέρων ἁμαρτημάτων ἀπολογήσασθαι ἑτέρων κατηγορεῖν
τολμῶσιν. Καὶ ὧν Κινησίας οὕτω διακείμενος πλείους στρατείας
ἐστράτευται, οὗτοι περὶ τῶν τῆς πόλεως ἀγανακτοῦσιν. Καὶ ἐξ
ὧν μὲν ἡ πόλις εὐδαίμων ἔσται, οὐ συμβάλλονται, πάντα δὲ
ποιοῦσιν ὅπως ὑμεῖς τοῖς εὖ πεποιηκόσιν ὀργισθήσεσθε. Οὗτοι* 21
*μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐν τῷ δήμῳ κατείποιεν ὑμῖν τὰ
σφέτερ' αὐτῶν ἐπιτηδεύματα· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι ὅ τι τούτου
μεῖζον αὐτοῖς εὐξαίμην κακόν· ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω
καὶ ἀντιβολῶ μὴ καταγνῶναι δωροδοκίαν ἐμοῦ, μηδ' ἡγήσασθαι
τοσαῦτα χρήματα εἶναι, ⟨δι'⟩ ἃ ἐγὼ βουληθείην ἄν τι κακὸν
τῇ πόλει γενέσθαι. Μαινοίμην γὰρ ⟨ἄν⟩, ὦ ἄνδρες δικασταί,* 22
*εἰ τὴν μὲν πατρῴαν οὐσίαν φιλοτιμούμενος εἰς ὑμᾶς ἀναλί-
σκοιμι, ἐπὶ δὲ τῷ τῆς πόλεως κακῷ παρὰ τῶν ἄλλων δωρο-
δοκοίην. Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ οἶδ' οὕστινας
⟨ἄλλους⟩ ἢ ὑμᾶς ἐβουλήθην περὶ ἐμοῦ δικαστὰς γενέσθαι,
εἴπερ χρὴ τοὺς εὖ πεπονθότας περὶ τῶν εὖ πεποιηκότων εὔχε-
σθαι τὴν ψῆφον φέρειν. Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί (ἐπι-* 23
*θυμῶ γὰρ καὶ τούτων μνησθῆναι), οὐδεπώποτε λῃτουργεῖν
ὑπὲρ ὑμῶν δέον ⟨ἐφρόντισα⟩, εἰ τοσούτῳ πενεστέρους τοὺς
παῖδας καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἰ μὴ προθύμως ποιήσω
τὰ προσταχθέντα· οὐδ' εἴ ποτε κινδυνεύσειν ἐν ταῖς ναυμαχίαις* 24
*μέλλοιμι, οὐδεπώποτ' ἠλέησα οὐδ' ἐδάκρυσα οὐδ' ἐμνήσθην
γυναικὸς οὐδὲ παίδων τῶν ἐμαυτοῦ, οὐδ' ἡγούμην δεινὸν εἶναι
εἰ τελευτήσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος τὸν βίον ὀρφανοὺς καὶ πατρὸς*
164 *ἀπεστερημένους αὐτοὺς καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ | μᾶλλον εἰ σωθεὶς
αἰσχρῶς ὀνείδη καὶ ἐμαυτῷ καὶ ἐκείνοις περιάψω. Ἀνθ' ὧν* 25
*ὑμᾶς ἀπαιτῶ νῦν τὴν χάριν καὶ ἀξιῶ, ἐν τοῖς κινδύνοις ἐμοῦ
τοιαύτην περὶ ὑμῶν γνώμην ἔχοντος, ὑμᾶς νυνὶ ἐν τῷ θαρρα-
λέῳ ὄντας ἐμὲ καὶ τοὺς παῖδας τούτους †περὶ πολλοῦ ποιή-
σασθαι, ἡγουμένους ἡμῖν μὲν δεινὸν ὑμῖν δ' αἰσχρὸν εἶναι, εἰ*

20, 3 excidisse quaedam videntur. || 5 *οὕτω κτέ.* Scil. *οὕτω κακῶς διακείμενος τὸ σῶμα.* Nota est e comoedia misera *τοῦ φιλυρίνου* conditio. Cf. fr. 54, 3, *καὶ* ante *οὕτω* add. Pluyg. || **21**, 6 *δι'* add. Dobr. || **22**, 1 *ἂν* add. Bekk. || 5 *ἄλλους* add. Cob. || **23**, 3 *ἐφρόντισα* add. Cob., *ἐλυπήθην* vel *ἐνεθυμήθην* R., alii alia. || **25**, 4, 5 *περὶ πολλοῦ ποιήσασθαι*] speciose Pluyg. *περιποιῆσαι*, nec tamen opposita *ἀτιμία* est *διαφθορά*, quare vide

ἀναγκασθησόμεθα ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις ἄτιμοι γενέσθαι, καὶ στερηθέντες τῶν ὑπαρχόντων πένητες εἶναι καὶ πολλῶν ἐνδεεῖς ὄντες περιιέναι, ἀνάξια μὲν ἡμῶν αὐτῶν πεπονθότες, ἀνάξια δὲ τῶν εἰς ὑμᾶς ὑπηργμένων. Μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί· ἀλλ' ἀποψηφισάμενοι τοιούτοις ἡμῖν χρῆσθε πολίταις οἵοισπερ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ.

22.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΙΤΟΠΩΛΩΝ.

Lege cautum erat ne quis amplius quinquaginta *φορμοὺς* frumenti coëmeret. Quam legem quum migrassent mercatores frumentarii, res per *εἰσαγγελίαν* delata est ad senatum, in quo complures statim XIviris tradendos illos censuerunt. Hanc autem sententiam impugnans is qui nostram orationem dixit tandem obtinuit ut caussa thesmothetis traderetur ageretur que in iudicio heliastarum. In hoc igitur ne illa repugnantia dardaniis gratum fecisse videretur, ipse eos hac oratione accusavit damnandosque iudicavit. Tempus incertum. *Scheibe.*

Πολλοί μοι προσεληλύθασιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, θαυμάζοντες ὅτι ἐγὼ τῶν σιτοπωλῶν ἐν τῇ βουλῇ κατηγόρουν, καὶ λέγοντες ὅτι ὑμεῖς, εἰ καὶ ὡς μάλιστ' αὐτοὺς ἀδικεῖν ἡγεῖσθε, οὐδὲν ἧττον τοὺς περὶ τούτων ποιουμένους λόγους συκοφαντεῖν νομίζετε. Ὅθεν οὖν ἠνάγκασμαι κατηγορεῖν αὐτῶν, περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν βούλομαι.

2 *Ἐπειδὴ γὰρ οἱ πρυτάνεις ἀπέδοσαν εἰς τὴν βουλὴν περὶ αὐτῶν, οὕτως ὠργίσθησαν αὐτοῖς, ὥστ' ἔλεγόν τινες τῶν ῥητόρων ὡς ἀκρίτους αὐτοὺς χρὴ τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι [θανάτῳ ζημιῶσαι]. Ἡγούμενος δ' ἐγὼ δεινὸν εἶναι τοιαῦτ' ἐθίζεσθαι ποιεῖν τὴν βουλήν, ἀναστὰς εἶπον ὅτι μοι δοκοίη κρίνειν τοὺς σιτοπώλας κατὰ τὸν νόμον, νομίζων, εἰ μέν εἰσιν ἄξια θανάτου*

---

an leniore manu *περιποιήσασθαι* corrigi queat, i. e. *sibi* (in suam utilitatem) *conservare*, scil. *ἐπιτίμους*.

1, 2 *ὅτι*] *ὅτε* Sauppe. || 3 *καὶ* huc transposui. Legebatur vs. 4 ante *τούς*. || *2, 3 sq.* emblema del. Cob.

εἰργασμένοι, ὑμᾶς οὐδὲν ἧττον ἡμῶν γνώσεσθαι τὰ δίκαια, εἰ
δὲ μηδὲν ἀδικοῦσιν, οὐ δεῖν αὐτοὺς ἀκρίτους ἀπολωλέναι. Πει- 3
σθείσης δὲ τῆς βουλῆς ταῦτα, διαβάλλειν ἐπεχείρουν με λέγοντες
ὡς ἐγὼ σωτηρίας ἕνεκα τῆς τῶν σιτοπωλῶν τοὺς λόγους τούτους
ἐποιούμην. Πρὸς μὲν οὖν τὴν βουλήν, ὅτ' ἦν αὐτοῖς ἡ κρίσις,
ἔργῳ ἀπελογησάμην· τῶν γὰρ ἄλλων ἡσυχίαν ἀγόντων ἀναστὰς
αὐτῶν κατηγόρουν, καὶ πᾶσι φανερὸν ἐποίησα ὅτι οὐχ ὑπὲρ
τούτων ἔλεγον, ἀλλὰ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις ἐβοήθουν. Ἠρξά- 4
μην μὲν οὖν τούτων ἕνεκα, δεδιὼς τὰς αἰτίας· αἰσχρὸν δ' ἡγοῦ-
μαι πρότερον παύσασθαι, πρὶν ἂν ὑμεῖς περὶ αὐτῶν ὅ τι ἂν
βούλησθε ψηφίσησθε.

Καὶ πρῶτον μὲν ἀνάβηθι ⟨καὶ⟩ εἰπὲ σύ μοι, μέτοικος εἶ; 5
„Ναί“. Μετοικεῖς δὲ πότερον ὡς πεισόμενος τοῖς νόμοις τοῖς
τῆς πόλεως, ἢ ὡς ποιήσων ὅ τι ἂν βούλῃ; „Ὡς πεισόμενος“.
Ἄλλο τι οὖν ἢ ἀξιοῖς ἀποθανεῖν, εἴ τι πεποίηκας παρὰ τοὺς
νόμους, ἐφ' οἷς θάνατος ἡ ζημία; „Ἔγωγε“. Ἀπόκριναι δή
μοι, εἰ ὁμολογεῖς πλείω σῖτον συμπρίασθαι πεντήκοντα φορμῶν
[ὧν ὁ νόμος ἐξεῖναι κελεύει]. „Ἐγὼ τῶν ἀρχόντων κελευόντων
συνεπριάμην“.

Ἐὰν μὲν τοίνυν ἀποδείξῃ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς ἔστι νόμος 6
ὃς κελεύει τοὺς σιτοπώλας συνωνεῖσθαι τὸν σῖτον, ἐὰν οἱ ἄρ-
χοντες κελεύωσιν, ἀποψηφίσασθε· εἰ δὲ μή, δίκαιον ὑμᾶς κατα-
ψηφίσασθαι. Ἡμεῖς γὰρ ὑμῖν παρεσχόμεθα τὸν νόμον, ὃς
ἀπαγορεύει μηδένα τῶν ἐν τῇ πόλει ⟨πλείω⟩ σῖτον πεντήκοντα
φορμῶν συνωνεῖσθαι.

Χρῆν μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἱκανὴν εἶναι ταύτην 7
τὴν κατηγορίαν, ἐπειδὴ οὗτος μὲν ὁμολογεῖ συμπρίασθαι, ὁ δὲ
νόμος ἀπαγορεύων φαίνεται, ὑμεῖς δὲ κατὰ τοὺς νόμους ὀμω-
μόκατε ψηφιεῖσθαι· ὅμως δ' ἵνα πεισθῆτ' ὅτι καὶ κατὰ τῶν
ἀρχόντων ψεύδονται, ἀνάγκη διὰ μακροτέρων εἰπεῖν περὶ αὐτῶν.
Ἐπειδὴ γὰρ οὗτοι τὴν αἰτίαν εἰς ἐκείνους ἀνέφερον, παρακαλέ- 8
σαντες τοὺς ἄρχοντας ἠρωτῶμεν. Καὶ οἱ μὲν τέτταρες οὐδὲν

3, 4 *διαβολὴν* pro *βουλὴν* Halb., refragante Thalh. || **4**, 2 *δὲ* huc transp. Dobr. lectum ante *τὰς*, quo servato Cob. ante *δεδιὼς* ins. *οὐ*. || **5**, 1 *καὶ* om. X. || *σύ μοι* ego] *σὺ ἐμοί*. || 4 *ἢ ἀξιοῖς* Frn.] *ἀξιοῖς ἤ*. || 7 del. Nab. Cf. § 6. L. certe dedisset *ὅσων*, quod coni. Sch. || **6**, 5 *πλείω* suppl. Steph. || **7**, 5 *διὰ μακροτέρων* Müll.] *καὶ μακρότερον* X Sch., *μακρότερα* Cob.

μνᾶς καὶ ⟨τὸ ἴσον⟩ τοῖς στρατιώταις εἰς σωτηρίαν, ὅσοι ἐν τοῖς
25 *πολεμίοις ἦσαν. Καὶ ἐπειδὴ Καταναῖοι ἠνάγκαζον ὁπλιτεύειν,*
οὐδενὸς οὐδ' ἐνταῦθα κινδύνου ἀπελειπόμην, ὥστ' εἰδέναι ἅπαν-
τας οἷος ἦ τὴν ψυχὴν ἱππεύων τε καὶ ὁπλιτεύων. Ὧν ὑμῖν τοὺς
μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

26 *Ἀκηκόατε μὲν τῶν μαρτύρων, ὦ ἄνδρες δικασταί· οἷος δ' εἰμὶ περὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος, ἐγὼ ὑμῖν ἀποδείξω. Ἀφικομένου γὰρ ἐκεῖσε Συρακοσίου ὅρκιον ἔχοντος καὶ ἑτοίμου ὄντος ὁρκοῦν καὶ προσιόντος πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐκεῖ ὄντων, ἀντεῖπον εὐθὺς αὐτῷ, καὶ ἐλθὼν ὡς Τυδέα διηγούμην ταῦτα, καὶ σύλλογον ἐποίει, καὶ λόγοι οὐκ ὀλίγοι ἦσαν. Ὧν οὖν ἐγὼ εἶπον, καλῶ μάρτυρας.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

27 *Σκέψασθε δὴ καὶ τοῦ πατρὸς τὴν ἐπιστολήν, ἣν ἔδωκεν ἀποδοῦναι ἐμοί, πότερα τῷ ὑμετέρῳ πλήθει ἀγαθὰ ἐνῆν ἢ οὔ. Τά τε γὰρ οἰκεῖ' ἐνεγέγραπτο, καὶ ἔτι, ὅτε καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ, ἥκειν. Καίτοι ταῦθ' ὑμῖν συνέφερε καὶ τοῖς ἐκεῖ· ὥστ' εἰ μὴ εὔνους ἦ τῇ πόλει καὶ ὑμῖν, οὐκ ἄν ποτε τοιαῦτ' ἐπέστελλεν.*

28 *Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν νεώτατον, οἷος εἰς ὑμᾶς ἐστιν, ἐγὼ ἀποδείξω. καταδρομῆς γὰρ γενομένης τῶν φυγάδων, οἳ οὐ μόνον ἐνθάδε ὅ τι οἷοί τ' ἦσαν κακὸν ἠργάζοντο, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ἔφερον καὶ ἦγον ὑμᾶς, ἐξελάσας ἐκ τῶν ἄλλων ἱππέων ἕνα ἀπέκτεινεν. ⟨Ὧν⟩ ὑμῖν αὐτοὺς μάρτυρας τοὺς παραγενομένους παρέξομαι.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 *Τὸν δὲ πρεσβύτατον ἀδελφὸν αὐτοὶ οἱ συστρατευόμενοι ἴστε,*

24, 7 *τὸ ἴσον* add. Halb., melius quam *τὰ ἴσα* post *στρατ.* Dobr. || **25**, 1 *ἱππεύειν ἵππευον καὶ* X, *ἱππεύειν* C, corr. Foertsch (Cob.). || 6 *σύλλογον* Cob.] *συλλογὴν* || *ὧν* Cob.] *ὧν δ'.* || 7 *καλῶ*] L. constanter *κάλει μοι*, quod huic quoque reddiderim. || **27**, 2 *ἐνῆν* Frn.] *ἦν, ἀγαθὰ* X] *ἀγαθὸς* C (Cob.). || **28**, 5 ⟨*τῶν ν'*⟩ *ἕνα* Frn., coll. Thuc. 8, 98. || *ὧν* *om. X.* || **29**, 1 *ἴστε* Frn.] *ἴσασιν.*

χρή, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀναμνησθέντας καὶ τῶν προγόνων τῶν Νικομάχου, οἵτινες ἦσαν, καὶ οὗτος ὡς ἀχαρίστως ὑμῖν προσενήνεκται παρανομήσας, κολάσαι αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ ἑνὸς ἑκάστου δίκην οὐκ εἰλήφατε, νῦν ὑπὲρ ἁπάντων γοῦν τὴν τιμωρίαν ποιήσασθε.

Ἴσως δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὰν περὶ αὐτοῦ μηδὲν 7
δύνηται ἀπολογεῖσθαι, ἐμὲ διαβάλλειν πειράσεται. Τότε δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τούτῳ ἀξιῶ πιστεύειν ὑμᾶς, ὅταν ἀπολογίας ἐμοὶ δοθείσης μὴ δύνωμαι ψευδόμενον αὐτὸν ἐξελέγξαι. Ἐὰν δ' ἄρ' ἐπιχειρῇ λέγειν ἅπερ ἐν τῇ βουλῇ, ὡς ἐγὼ τῶν τετρακοσίων ἐγενόμην, ἐνθυμεῖσθ' ⟨ὅτι ὑπὸ⟩ τῶν τοιαῦτα λεγόντων ἐκ τῶν τετρακοσίων πλέον ἢ χίλιοι γενήσονται· καὶ γὰρ τοὺς ἔτι παῖδας ὄντας ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ τοὺς ἀποδημοῦντας οἱ διαβάλλειν βουλόμενοι ταῦτα λοιδοροῦσιν. Ἐγὼ δ' οὕτω πολλοῦ ἐδέησα 8
τῶν τετρακοσίων γενέσθαι, ὥστ' οὐδὲ τῶν πεντακισχιλίων κατελέγην. Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι ὅτι, εἰ μὲν περὶ ἰδίων συμβολαίων ἀγωνιζόμενον οὕτω φανερῶς ἐξήλεγχον αὐτὸν ἀδικοῦντα, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἠξίωσε τοιαῦτ' ἀπολογούμενος ἀπο-
184 *φεύγειν, νυνὶ δὲ περὶ τῶν τῆς | πόλεως κρινόμενος οἰήσεται χρῆναι ἐμοῦ κατηγορῶν ὑμῖν μὴ δοῦναι δίκην.*

Ἔτι δὲ [οἶμαι] θαυμαστὸν νομίζω Νικόμαχον ἑτέροις ὡς 9
ἀδικοῦσι μνησικακεῖν ἀξιοῦν, ὃν ἐγὼ ἐπιβουλεύσαντα τῷ πλήθει ἀποδείξω. Καί μου ἀκούσατε· δίκαιον γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων τὰς τοιαύτας κατηγορίας ἀποδέχεσθαι, οἵτινες τότε συγκαταλύσαντες τὸν δῆμον νυνὶ δημοτικοί φασιν εἶναι. Ἐπειδὴ γὰρ ἀπολομένων τῶν νεῶν ἡ μετάστασις 10
ἐπράττετο, Κλεοφῶν τὴν βουλὴν ἐλοιδόρει, φάσκων συνεστάναι καὶ ⟨οὐ⟩ τὰ βέλτιστα βουλεύειν τῇ πόλει. Σάτυρος δ' ⟨ὁ⟩ Κη-

---

6, 3 *οἷοί τινες* malim cum Rauch. Fuhr. vulg. tuetur loco Dem. 18, 283, ubi similiter expectatur *οἷός τις* pro *ὅστις*. || *αὐτὸς* Dobr. || 5 *γοῦν* X sec. Schoell.] *γε αὐτῶν* Sch., *γ' ἀθρόων* Markl. Cob., alia alii. Cf. Thalh. || **7**, 3 *ὅταν* ego] *ὁπόταν*, quod in sola or. spuria 27 quater legitur. Cf. Fuhr. || 6 *ὅτι ὑπὸ τῶν* Frn.] *τῶν* X, *ὅτι ἐκ τῶν* C, *ὅτι τούτων* Markl. Sch. Cob. || *τὰ* add. Frn. || **8**, 2 *πεντακισχιλίων* T.] *τρισχ.* || 3 *ὅτι*] *ὅτ'* Thalh. Del. Dobr. An *εἰ, ὅτε μὲν*? || 4 *ἀγωνιζόμενον* Weidn.] *-ος.* || **9**, 1 *οἶμαι* del. M., hoc aut *νομίζω* T. Alii corruptum illud putant, nihil tamen probabile conicientes. || **10**, 3 *οὐ* add. R., *ὁ* Cob.

34 θυμοι ὄντες εἰς ὑμᾶς ἀξιούμεθ' εὑρίσκεσθαι χάριν. Καίτοι
ὁρῶμέν γ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐάν τις παῖδας αὑτοῦ
ἀναβιβασάμενος κλαίῃ καὶ ὀλοφύρηται, τούς τε παῖδας δι' αὐτὸν
εἰ ἀτιμωθήσονται ἐλεοῦντας, καὶ ἀφιέντας τὰς τῶν πατέρων
ἁμαρτίας διὰ τοὺς παῖδας, οὓς οὔπω ἴστ' εἴτ' ἀγαθοὶ εἴτε κακοὶ
ἡβήσαντες γενήσονται· ἡμᾶς δ' ἴσθ' ὅτι πρόθυμοι γεγενήμεθ'
εἰς ὑμᾶς, καὶ τὸν πατέρα οὐδὲν ἡμαρτηκότα. Ὥστε πολλῷ δι-
καιότεροί ἐστε, ὧν πεπείρασθε, τούτοις χαρίσασθαι, ἢ οὓς οὐκ
35 ἴσθ' ὁποῖοί τινες ἔσονται. Πεπόνθαμεν δὲ τοὐναντίον τοῖς ἄλλοις
ἀνθρώποις. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοὺς παῖδας παραστησάμενοι
ἐξαιτοῦνται ὑμᾶς, ἡμεῖς δὲ τὸν πατέρα τουτονὶ [καὶ ἡμᾶς],
ἐξαιτούμεθα, μὴ ἡμᾶς ἀντὶ μὲν ἐπιτίμων ἀτίμους ποιήσητε,
ἀντὶ δὲ πολιτῶν ἀπόλιδας· ἀλλ' ἐλεήσατε καὶ τὸν πατέρα γέ-
ροντα ὄντα καὶ ἡμᾶς. Εἰ δ' ἡμᾶς ἀδίκως ἀπολεῖτε, πῶς ἢ
οὗτος ἡμῖν ἡδέως συνέσται ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοις [ἐν τῷ αὐτῷ]
παθόντες ἡμῶν τ' ἀνάξια καὶ τῆς πόλεως; Ἀλλ' ὑμῶν δεόμεθα
36 τρεῖς ὄντες ἐᾶσαι ἡμᾶς ἔτι προθυμοτέρους γενέσθαι. Δεόμεθ'
οὖν ὑμῶν πρὸς τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἑκάστῳ, ὅτῳ μὲν
εἰσὶν υἱεῖς, τούτων ἕνεκ' ἐλεῆσαι, ὅστις ⟨δ'⟩ ἡμῖν ἡλικιώτης
τυγχάνει ἢ τῷ πατρί, ἐλεήσαντας ἀποψηφίσασθαι· καὶ μὴ ἡμᾶς
βουλομένους εὖ ποιεῖν τὴν πόλιν ὑμεῖς κωλύσητε. Δεινὰ δ' ἂν
πάθοιμεν, εἰ ὑπὸ τῶν πολεμίων μὲν ἐσώθημεν, οὓς εἰκὸς ἦν
διακωλύειν μὴ σῴζεσθαι, παρ' ὑμῶν δὲ μηδὲν εὑρησόμεθα
†τοῦ σωθῆναι.

πόθεν Schw., *ἂν εἴη π.* West. || *ἐκτίσομεν* X, *ἐκτίσωμεν* Sch. e Cob. coni., quam recte ipse non recepit. Cf. Meisterh. p. 144. || **34**, 1 *ἀξιούμεθα* Sch., coll. § 24. 33] *ἀξιοῦμεν* X, *ἄξιοί ἐσμεν* Cob. || 3 *καὶ* cum libris Cob., Sch. *δι'* cum Hirsch. || 8, 9 malim, ut modo, *οὔπω ἴστε*, vel lenius *οὐκ ἴστε* ⟨*πω*⟩. || **35**, 3 *ὑμᾶς* X (Cob.)] *σφᾶς*, male pro *σφᾶς αὐτούς*, Sch. || *καὶ ἡμᾶς*, quod fluxit e sqq., turbat structuram: *τὸν πατέρα* (sc. *παραστησάμενοι*) *ἐξαιτούμεθα* (sc. *ὑμᾶς*), *μὴ ἡμᾶς κτλ.* Solum *καὶ* del. Frn. || **36**, 2, 3 *μὲν εἰσὶν* Halb.] *μέν εἰσιν*. || 3 *δ'* add. Steph. || 4 probabiliter Halb. *τυγχάνει ὤν*, *τὸν πατέρα ἐλ.* || 5 *δ' ἂν*] *γὰρ ἂν*? || 6, 7 *διακωλύειν μὴ σῴζεσθαι* inepte dicta pro *ἀπολλύναι*. Num genuina verba *οὓς — σῴζεσθαι*? In sqq. merito offendit R., qui cit. *μηδὲν εὑρ.*, *δοκοῦντες ἀνάξιοι εἶναι τοῦ σωθῆναι* vel excidisse *ἄξιον* ante aut post *τοῦ σωθῆναι*. Vulgo recepta est facilis Dobrei coni. *μηδὲ — τὸ σωθῆναι*, sed displicet imbecilla oppositio.

21.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

Hac oratione, cuius priorem partem temporis iniuria interiisse patet, reus, quisquis fuit, utrum contra crimen munerum a se acceptorum (§ 21 sq.), an potius contra *ἀπογραφὴν* (§ 16) sese defenderet dubium est. Utique se defendit ille et totius vitae institutum et sua in r. p. merita recensendo. Quod a grammaticis titulo adiectum est vocabulum *ἀπαράσημος*, significat id orationem nomine rei carere. Habita videtur circa ol. 94, 3 (a. 402). *Scheibe.* Contra *ἀπογραφὴν* dictam esse statuunt Meier et Schoemann. Att. proc. p. 351, assentiente Frnio p. 153 sq.

**** *Περὶ μὲν τῶν κατηγορημένων, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἱκανῶς
ὑμῖν ἀποδέδεικται· ἀκοῦσαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὑμᾶς ἀξιῶ,
ἵν' ἐπίστησθε περὶ οἵου τινὸς ὄντος ἐμοῦ ψηφιεῖσθε. Ἐγὼ γὰρ
ἐδοκιμάσθην μὲν ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος* [a. 411/10], *κατα-
στὰς δὲ χορηγὸς τραγῳδοῖς ἀνήλωσα τριάκοντα μνᾶς καὶ τρίτῳ
μηνὶ Θαργηλίοις νικήσας ἀνδρικῷ χορῷ δισχιλίας δραχμάς,
ἐπὶ δὲ Γλαυκίππου ἄρχοντος* [a. 410/9] *εἰς πυρριχιστὰς Πανα-
θηναίοις τοῖς μεγάλοις ὀκτακοσίας. Ἔτι δ' ἀνδράσι χορηγῶν* 2
*εἰς Διονύσια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος ἐνίκησα, καὶ ἀνήλωσα σὺν
τῇ τοῦ τρίποδος ἀναθέσει πεντακισχιλίας δραχμάς, καὶ ἐπὶ
Διοκλέους* [a. 409/8] *Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς κυκλικῷ χορῷ
τριακοσίας. Τὸν δὲ μεταξὺ χρόνον ἐτριηράρχουν ἑπτὰ ἔτη, καὶ
ἓξ τάλαντα ἀνήλωσα. Καὶ τοσαύτας δαπάνας δαπανώμενος, καὶ* 3
*καθ' ἡμέραν ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύων καὶ ἀποδημῶν, ὅμως
⟨δὶς⟩ εἰσφορὰν τὴν μὲν τριάκοντα μνᾶς τὴν δὲ τετρακισχιλίας
δραχμὰς εἰσενήνοχα. Ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα ἐπ' Ἀλεξίου ἄρχον-
τος* [a. 405/4], *εὐθὺς ἐγυμνασιάρχουν εἰς Προμήθεια, καὶ ἐνί-*
162 *κων ἀναλώσας δώδεκα μνᾶς. Καὶ | ὕστερον κατέστην χορηγὸς* 4
*παιδικῷ χορῷ, καὶ ἀνήλωσα πλέον ἢ πεντεκαίδεκα μνᾶς. Ἐπὶ
δ' Εὐκλείδου ἄρχοντος* [a. 403/2] *κωμῳδοῖς χορηγῶν Κηφισο-
δώρῳ ἐνίκων, καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τῆς σκευῆς ἀναθέσει ἑκκαί-*

3, 3 *δὶς* add. Pluyg.] *εἰσφορὰς* dedit Hartm.

ἂν περιεγένετο τῇ πόλει. Περὶ δὲ τῶν εἰρημένων καὶ μάρτυρας
ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

21 Ἐνθυμεῖσθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι, ὅταν μὲν κατὰ
τὰς συγγραφὰς ποιῶμεν, ἅπαντα τὰ πάτρια θύεται, ἐπειδὰν δὲ
κατὰ τὰς στήλας ἃς οὗτος ἀνέγραψε, πολλὰ τῶν ἱερῶν κατα-
λύεται. Κᾆθ' οὗτος ὁ ἱερόσυλος περιτρέχει, λέγων ὡς ⟨εἰς⟩
εὐσέβειαν ἀλλ' οὐκ εὐτέλειαν ἀνέγραψε· καὶ εἰ μὴ ταῦθ' ὑμῖν
ἀρέσκει, ἐξαλείφειν κελεύει, καὶ ἐκ τούτων οἴεται πείθειν ὡς
οὐδὲν ἀδικεῖ· ὃς ἐν δυοῖν μὲν ἐτοῖν πλείω ἤδη τοῦ δέοντος
δώδεκα ταλάντοις ἀνήλωσε, παρ' ἕκαστον δὲ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπε-
22 χείρησεν ἓξ ταλάντοις τὴν πόλιν ζημιῶσαι, καὶ ταῦθ' ὁρῶν
αὐτὴν ἀποροῦσαν χρημάτων καὶ Λακεδαιμονίους μὲν ἀπειλοῦν-
τας, ὅταν μὴ ἀποπέμψωμεν αὐτοῖς τὰ χρήματα, Βοιωτοὺς δὲ
σύλας ποιουμένους, ὅτι οὐ δυνάμεθα δύο τάλαντ' ἀποδοῦναι,
τοὺς δὲ νεωσοίκους καὶ τὰ τείχη περικαταρρέοντα, εἰδὼς δ' ὅτι
ἡ ⟨ἀεὶ⟩ βουλεύουσα, ὅταν μὲν ἔχῃ ἱκανὰ χρήματ' εἰς διοίκησιν,
οὐδὲν ἐξαμαρτάνει, ὅταν δ' εἰς ἀπορίαν καταστῇ, ἀναγκάζεται
εἰσαγγελίας δέχεσθαι καὶ δημεύειν τὰ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν
23 ῥητόρων τοῖς τὰ πονηρότατα λέγουσι πείθεσθαι. Χρὴ τοίνυν,
ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ τοῖς βουλεύουσιν ἑκάστοτ' ὀργίζεσθαι,
ἀλλὰ τοῖς εἰς τοιαύτας ἀπορίας καθιστᾶσι τὴν πόλιν. Προσέχουσι
⟨δὲ⟩ τὸν νοῦν οἱ βουλόμενοι τὰ κοινὰ κλέπτειν, ὅπως Νικόμαχος
ἀγωνιεῖται· οἷς ὑμεῖς, ἐὰν μὴ τοῦτον τιμωρήσησθε, πολλὴν
ἄδειαν ποιήσετε· ἐὰν δὲ καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων αὐτῷ
τιμήσητε, τῇ αὐτῇ ψήφῳ τούς τ' ἄλλους βελτίους ποιήσετε καὶ
24 παρὰ τούτου δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. Ἐπίστασθε δ', ὦ ἄνδρες
δικασταί, ὅτι παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ἔσται μὴ τολμᾶν εἰς ὑμᾶς
ἐξαμαρτάνειν οὐχ ὅταν τοὺς ἀδυνάτους εἰπεῖν κολάζητε, ἀλλ'
ὅταν παρὰ τῶν δυναμένων λέγειν δίκην λαμβάνητε. Τίς οὖν
τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπιτηδειότερος Νικομάχου δοῦναι δίκην; τίς
25 ἐλάττω τὴν πόλιν ἀγαθὰ πεποίηκεν ἢ πλείω ἠδίκηκεν; ὃς καὶ

21, 4 Κᾆτα οὗτος Iacobs] καὶ τούτοις X, καίτοι οὗτος R. Sch., κἄπειθ' οὗτος Cob. || εἰς ante me add. Sluiter. || **22, 4** σύλας Sch.] σῦλα X Cob. || τὰ δύο coni. Sch. || τ. νεωσοίκους ⟨πεπτωκότας⟩ Weidn. || 6 ἀεὶ add. *Sluiter.* || **23, 4** δὲ add. Sauppe, Hartm., γὰρ Markl.

ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον. Καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, πάντες ἐπίστασθε, ὅσοι ἐτυγχάνετ' ὄντες ἐκεῖ τῶν στρατιωτῶν. Κάλεσον δὲ καὶ Ναυσίμαχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Αἱ μὲν τοίνυν σωθεῖσαι τῶν νεῶν δώδεκα ἦσαν· ἐγὼ δ' ὑμῖν 11
δύο ἐκόμισα, τήν ⟨τ'⟩ ἐμαυτοῦ καὶ τὴν Ναυσιμάχου τριήρη.

Καὶ οὕτω πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδυνευκὼς καὶ τοσαῦτ' ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, νυνὶ δέομαι οὐ δωρειὰν ὥσπερ ἕτεροι ἀντὶ τούτων παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ στερηθῆναι τῶν ἐμαυτοῦ, ἡγούμενος καὶ ὑμῖν αἰσχρὸν εἶναι παρά θ' ἑκόντος ἐμοῦ καὶ παρ' ἄκοντος λαμβάνειν. Καὶ οὐ τοσοῦτόν 12
μοι μέλει εἴ με δεῖ τὰ ὄντα ἀπολέσαι· ἀλλ' οὐκ ἂν δεξαίμην ὑβρισθῆναι, οὐδὲ παραστῆναι τοῖς διαδυομένοις τὰς λῃτουργίας ἐμοὶ μὲν ἀχάριστ' εἶναι τὰ εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένα, ἐκείνους δὲ [δοκεῖν] ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι ὅτι ὑμῖν οὐδὲν προεῖνται τῶν σφετέρων αὐτῶν. Ἐὰν οὖν ἐμοὶ πεισθῆτε, τά τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ τὰ λυσιτελοῦντα ὑμῖν αὐτοῖς αἱρήσεσθε. Ὁρᾶτε γάρ, 13
ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰ προσιόντα τῇ πόλει ὡς ὀλίγα ἐστί, καὶ ταῦθ' ὡς ὑπὸ τῶν ἐφεστηκότων ἁρπάζεται· ὥστ' ἄξιον ταύτην ἡγεῖσθαι πρόσοδον βεβαιοτάτην τῇ πόλει, τὰς οὐσίας τῶν ἐθελόντων λῃτουργεῖν. Ἐὰν οὖν εὖ βουλεύσησθε, οὐδὲν ἧττον ἐπιμελήσεσθε τῶν ἡμετέρων χρημάτων ἢ τῶν ἰδίων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν, εἰδότες ὅτι ἕξετε πᾶσι χρῆσθαι τοῖς ἡμετέροις 14
ὥσπερ καὶ πρότερον. Οἶμαι δὲ πάντας ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὑμῖν ἔσομαι ταμίας τῶν τὰ τῆς πόλεως ὑμῖν ταμιευόντων. Ἐὰν δ' ἐμὲ πένητα ποιήσητε, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀδικήσετε· ἕτεροι δὲ καὶ ταῦτα διανεμοῦνται, ὥσπερ καὶ τἆλλα.

163 Ἄξιον δ' ἐστὶν | ἐνθυμηθῆναι ὅτι πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσ- 15
ήκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ διδόναι ἢ τῶν ἐμῶν ἐμοὶ ἀμφισβητῆσαι, καὶ πένητα γενόμενον ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ πλουτοῦντι φθονῆσαι, καὶ τοῖς θεοῖς εὔχεσθαι τοὺς ἄλλους εἶναι τοιούτους πολίτας, ἵνα τῶν μὲν ὑμετέρων μὴ ἐπιθυμήσωσι, τὰ δὲ σφέ-

---

10, 6 τῶν ἐκεῖ malebat Pluyg. || an δέ ⟨μοι⟩. || 11, 2 τ' add. Cob. || Λυσίμαχον libri, quod fort. recte Frnio verum nomen videtur, quia in praegressis et sqq. littera N ei praecedat. || 12, 5 δοκεῖν del. Hartm.

πάσχοντες ἀνέχεσθε, μηδ' ἰδίᾳ μὲν ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικοῦσιν,
ἐπειδὰν δ' ἐξῇ δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνειν, ἀποψηφίζεσθε.
31 *Καὶ περὶ μὲν τούτου ἱκανά μοι τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ τῶν*
ἐξαιτησομένων βραχέα πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν βούλομαι. Παρεσκευ-
ασμένοι ⟨γὰρ⟩ τινές εἰσι καὶ τῶν φίλων καὶ τῶν τὰ τῆς πόλεως
πραττόντων δεῖσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ· ὧν ἐγὼ ἡγοῦμαι ἐνίοις προσ-
ήκειν ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῖς πεπραγμένων ἀπολογεῖσθαι πολὺ μᾶλ-
32 *λον ἢ τοὺς ἀδικοῦντας σῴζειν προαιρεῖσθαι. Δεινὸν δέ μοι*
δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ τούτου μὲν ἑνὸς ὄντος καὶ
οὐδὲν ὑπὸ τῆς πόλεως ἠδικημένου οὐκ ἐπεχείρησαν δεῖσθαι
[ὡς χρὴ] παύσασθαι εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτάνοντα, ὑμᾶς δὲ τοσού-
τους ὄντας καὶ ἠδικημένους ὑπὸ τούτου ζητήσουσι ⟨πείθειν⟩
33 *ὡς οὐ χρὴ δίκην παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν. Χρὴ τοίνυν, ὥσπερ*
αὐτοὺς τούτους ὁρᾶτε προθύμως σῴζοντας τοὺς φίλους, οὕτω
καὶ ὑμᾶς τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, εὖ εἰδότας ὅτι τούτοις
πρώτοις ἄνδρες ἀμείνους δόξετ' εἶναι, ἐπειδὰν παρὰ τῶν ἀδι-
κούντων δίκην λαμβάνητε. Ἐνθυμεῖσθε δ' ὅτι [οὔτε Νικόμαχος]
οὐδὲ τῶν αἰτησομένων οὐδεὶς τοσαῦτ' ἀγαθὰ πεποίηκε τὴν
πόλιν, ὅσα οὗτος ἠδίκηκεν, ὥστε πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσήκει
34 *τιμωρεῖσθαι ἢ τούτοις βοηθεῖν. Εὖ δ' εἰδέναι χρὴ τοὺς αὐτοὺς*
τούτους, ὅτι πολλὰ δεηθέντες τῶν κατηγόρων ἡμᾶς μὲν οὐδα-
μῶς ἔπεισαν, τῆς δ' ὑμετέρας ψήφου ἀποπειράσοντες εἰσελη-
λύθασιν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐλπίζουσιν ὑμᾶς ἐξαπατήσαντες
ἄδειαν εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον λήψεσθαι τοῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν
35 *βούλωνται. Ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ ἠθελήσαμεν ὑπὸ τούτων*
αἰτούμενοι πεισθῆναι, τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο παρακαλοῦμεν ⟨ὑμᾶς⟩,
μὴ πρὸ τῆς κρίσεως μισοπονηρεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει τιμωρεῖ-
σθαι τοὺς τὴν ὑμετέραν νομοθεσίαν ἀφανίζοντας· οὕτω γὰρ
ἐννόμως διοικηθήσεται τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν ἅπαντα.

30, 4 *τοῖς*] *αὐτοῖς*? || **31**, 1 *τούτου* Dobr.] *τούτων*. || 3 *γὰρ* add. Sauppe. || **32**, 4 del. Dobr., Cob. || 5 add. Steph., Cob., *τουτουὶ πείσουσιν* coni. Sauppe. || **33**, 2 *ἂν τούτους* X, corr. Sch. ed. 1 et Cob., alii *καὶ τ.* cum Turr. || 4 *ἐὰν* Fuhr.] *ἐπ' ἂν* X, *ἐπὰν* vulgo. || 5 del. West., scripto *οὐδὲ* pro *οὔτε*. || 6 *ἐξαιτησομένων* Kays. || **34**, 3 *τῆς δ' -ρας -φου ἀποπ.* Frohb. || *τὴν δ' -ραν -φον καταπ.* Fort. *ἀποπειρασόμενοι*. Act. est Thucydideum, ut *πειρᾶν* pro *πειρᾶσθαι*. || **35**, 2 *αἰτούμενοι* Söderbaum, Cob.] *ἀξιούμενοι*. Sauppe *ἐξαιτούμενοι*. Fuhr.: *παρακαλούμενοι π. τ. δ. α. τ. ἀξιοῦμεν*. || *ὑμᾶς add.* M. || 3 *μὴ* recte vulgo] *καὶ μὴ* cum M. Sch.

*ζόμενοι *** τηλικοῦτοι γεγόνασιν, οὐκ ἂν δυνάμενοι δ' ὑπὲρ
τῶν σφετέρων ἁμαρτημάτων ἀπολογήσασθαι ἑτέρων κατηγορεῖν
τολμῶσιν. Καὶ ὢν Κινησίας οὕτω διακείμενος πλείους στρατείας
ἐστράτευται, οὗτοι περὶ τῶν τῆς πόλεως ἀγανακτοῦσιν. Καὶ ἐξ
ὧν μὲν ἡ πόλις εὐδαίμων ἔσται, οὐ συμβάλλονται, πάντα δὲ
ποιοῦσιν ὅπως ὑμεῖς τοῖς εὖ πεποιηκόσιν ὀργισθήσεσθε. Οὗτοι* 21
*μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐν τῷ δήμῳ κατείποιεν ὑμῖν τὰ
σφέτερ' αὐτῶν ἐπιτηδεύματα· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι ὅ τι τούτου
μεῖζον αὐτοῖς εὐξαίμην κακόν· ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω
καὶ ἀντιβολῶ μὴ καταγνῶναι δωροδοκίαν ἐμοῦ, μηδ' ἡγήσασθαι
τοσαῦτα χρήματα εἶναι, ⟨δι'⟩ ἃ ἐγὼ βουληθείην ἄν τι κακὸν
τῇ πόλει γενέσθαι. Μαινοίμην γὰρ ⟨ἄν⟩, ὦ ἄνδρες δικασταί,* 22
*εἰ τὴν μὲν πατρῴαν οὐσίαν φιλοτιμούμενος εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκοιμι, ἐπὶ δὲ τῷ τῆς πόλεως κακῷ παρὰ τῶν ἄλλων δωροδοκοίην. Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ οἶδ' οὕστινας
⟨ἄλλους⟩ ἢ ὑμᾶς ἐβουλήθην περὶ ἐμοῦ δικαστὰς γενέσθαι,
εἴπερ χρὴ τοὺς εὖ πεπονθότας περὶ τῶν εὖ πεποιηκότων εὔχεσθαι τὴν ψῆφον φέρειν. Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί (ἐπι-* 23
*θυμῶ γὰρ καὶ τούτων μνησθῆναι), οὐδεπώποτε λητουργεῖν
ὑπὲρ ὑμῶν δέον ⟨ἐφρόντισα⟩, εἰ τοσούτῳ πενεστέρους τοὺς
παῖδας καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἰ μὴ προθύμως ποιήσω
τὰ προσταχθέντα· οὐδ' εἴ ποτε κινδυνεύσειν ἐν ταῖς ναυμαχίαις* 24
*μέλλοιμι, οὐδεπώποτ' ἠλέησα οὐδ' ἐδάκρυσα οὐδ' ἐμνήσθην
γυναικὸς οὐδὲ παίδων τῶν ἐμαυτοῦ, οὐδ' ἡγούμην δεινὸν εἶναι
εἰ τελευτήσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος τὸν βίον ὀρφανοὺς καὶ πατρὸς*
164 *ἀπεστερημένους αὐτοὺς καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ | μᾶλλον εἰ σωθεὶς
αἰσχρῶς ὀνείδη καὶ ἐμαυτῷ καὶ ἐκείνοις περιάψω. Ἀνθ' ὧν* 25
*ὑμᾶς ἀπαιτῶ νῦν τὴν χάριν καὶ ἀξιῶ, ἐν τοῖς κινδύνοις ἐμοῦ
τοιαύτην περὶ ὑμῶν γνώμην ἔχοντος, ὑμᾶς νυνὶ ἐν τῷ θαρραλέῳ ὄντας ἐμὲ καὶ τοὺς παῖδας τούτους †περὶ πολλοῦ ποιήσασθαι, ἡγουμένους ἡμῖν μὲν δεινὸν ὑμῖν δ' αἰσχρὸν εἶναι, εἰ*

20, 3 excidisse quaedam videntur. || 5 *οὕτω κτέ.* Scil. *οὕτω κακῶς διακείμενος τὸ σῶμα.* Nota est e comoedia misera *τοῦ φιλυρίνου* conditio. Cf. fr. 54, 3, *καὶ* ante *οὕτω* add. Pluyg. || **21**, 6 *δι'* add. Dobr. || **22**, 1 *ἂν* add. Bekk. || 5 *ἄλλους* add. Cob. || **23**, 3 *ἐφρόντισα* add. Cob., *ἐλυπήθην* vel *ἐνεθυμήθην* R., alii alia. || **25**, 4, 5 *περὶ πολλοῦ ποιήσασθαι*] speciose Pluyg. *περιποιῆσαι*, nec tamen opposita *ἀτιμία* est *διαφθορά*, quare vide

τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων ⟨μόνων⟩ δεῖ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ ὁποῖός
5 ἐστι σκέψασθαι. Ἐγὼ γὰρ οὐκ ἄλλους τινάς φημι δίκαιον εἶναι βουλεύειν περὶ ἡμῶν ἢ τοὺς πρὸς τῷ εἶναι πολίτας καὶ ἐπιθυμοῦντας τούτου. Τούτοις μὲν γὰρ μεγάλα τὰ διαφέροντά ἐστιν εὖ τε πράττειν τὴν πόλιν τήνδε καὶ ἀνεπιτηδείως διὰ τὸ ἀναγκαῖόν σφισιν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι εἶναι μετέχειν τὸ μέρος τῶν δεινῶν,
6 ὥσπερ καὶ τῶν ἀγαθῶν μετέχουσι· οἳ δὲ φύσει μὲν πολῖταί εἰσι, γνώμῃ δὲ χρῶνται ὡς πᾶσα γῆ πατρὶς αὐτοῖς ἐστιν ἐν ᾗ ἂν τἀπιτήδεια ἔχωσιν, οὗτοι δῆλοί εἰσιν ὅτι ⟨ῥᾳδίως⟩ ἂν παρέντες τὸ τῆς πόλεως κοινὸν ἀγαθὸν ἐπὶ τὸ ἑαυτῶν ἴδιον κέρδος ἔλθοιεν διὰ τὸ μὴ τὴν πόλιν ἀλλὰ τὴν οὐσίαν πατρίδα ἑαυτοῖς
7 ἡγεῖσθαι. Ἐγὼ τοίνυν ἀποφανῶ Φίλωνα τουτονὶ περὶ πλείονος ποιησάμενον τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν ἢ τὸν κοινὸν τῆς πόλεως κίνδυνον, καὶ ἡγησάμενον κρεῖττον εἶναι αὐτὸν ἀκινδύνως τὸν βίον διάγειν ἢ τὴν πόλιν σῴζειν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις πολίταις
8 κινδυνεύοντα. Οὗτος γάρ, ὦ βουλή, ὅθ' ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἦν (ἧς ἐγώ, καθ' ὅσον ἀναγκάζομαι, κατὰ τοσοῦτον μέμνημαι), ἐκκεκηρυγμένος ἐκ τοῦ ἄστεως ὑπὸ τῶν τριάκοντα μετὰ τοῦ ἄλλου πλήθους τῶν πολιτῶν τέως μὲν ᾤκει ἐν ἀγρῷ, ἐπειδὴ δ' οἱ ἀπὸ Φυλῆς κατῆλθον εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ οὐ μόνον οἱ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκ τῆς ὑπερορίας οἳ μὲν εἰς τὸ ἄστυ οἳ δ' εἰς τὸν Πειραιᾶ συνελέγοντο, καὶ καθ' ὅσον ἕκαστος οἷός τ' ἦν, κατὰ τοσοῦτον ἐβοήθει τῇ πατρίδι, τἀναντία ἅπασι τοῖς
9 ἄλλοις πολίταις ἐποίησε· συσκευασάμενος γὰρ τὰ ἑαυτοῦ ἐνθένδ' εἰς τὴν ὑπερορίαν ἐξῴκησε, καὶ ἐν Ὠρωπῷ μετοίκιον κατατιθεὶς ἐπὶ προστάτου ᾤκει, βουληθεὶς παρ' ἐκείνοις μετοικεῖν μᾶλλον ἢ μεθ' ἡμῶν πολίτης εἶναι. Οὐ τοίνυν οὐδ' ὥσπερ ἔνιοί τινες τῶν πολιτῶν μετεβάλοντο, ἐπειδὴ ἑώρων τοὺς ἀπὸ Φυλῆς ἐν οἷς ἔπραττον εὐτυχοῦντας, οὐδὲ τούτων γε τῶν εὐτυχημάτων ἠξίωσε μετασχεῖν, ἐπὶ κατειργασμένοις μᾶλλον ἐλθεῖν βουλόμενος ἢ συγκατελθεῖν κατεργασάμενός τι τῶν τῇ κοινῇ

4, 7 *μόνων* addidi, Dryander (Hartm.) *μόνον*, quod Pluyg. post *ἐμοῦ* ponebat, rectius ibi Frohb. *μόνου*. Dubitabundus illud praetuli. || **6, 1** *ὅσοι δὲ* C Sch., Hartm.] melius *οἳ δὲ* Frohb., *καὶ γὰρ* X, *κ. γ. οἳ* Steph. Sch. || 3 *ῥᾳδίως* add. Rauch., *ἡδέως* Halb., *κἂν* scr. Dryander, *παρέντες ἂν* Cob. || **8, 2** *τοσοῦτον* C. Cob.] *τοῦτο* X. || **9, 1** *ἐνθένδε* Bekk. Cob.] *ἐνθάδε*. || 5 *μετεβάλλοντο* Weidn. || 6 *γε* Halb.] *τι*, an [*τι*]?

*πολιτείᾳ συμφερόντων· οὐ γὰρ ἦλθεν εἰς τὸν Πειραιᾶ, οὐδ'
ἔστιν ὅπου ἑαυτὸν ὑμῖν τάξαι παρέσχεν. Καίτοι ὅστις εὐτυχοῦν-* 10
*τας ὁρῶν ἡμᾶς ἐτόλμα προδιδόναι, τί ποθ' ὡς μὴ ἐβουλόμεθά
γε πράττοντας ἐποίησεν ἄν; Ὅσοι μὲν τοίνυν διὰ συμφορὰς
ἰδίας οὐ μετέσχον τῶν τότε γενομένων τῇ πόλει κινδύνων,
συγγνώμης τινὸς ἄξιοί εἰσι τυχεῖν· οὐδενὶ γὰρ οὐδὲν ἑκούσιον
δυστύχημα γίγνεται· ὅσοι δὲ γνώμῃ τοῦτ' ἔπραξαν, οὐδεμιᾶς* 11
*συγγνώμης ἄξιοί εἰσιν· οὐ γὰρ διὰ δυστυχίαν ἀλλὰ δι' ἐπιβου-
λὴν ἐποίησαν αὐτό. Καθέστηκε δέ τι ἔθος δίκαιον πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων μάλιστ' ὀργίζεσθαι τοῖς μάλιστα
δυναμένοις μὴ ἀδικεῖν, τοῖς δὲ πένησιν ἢ ἀδυνάτοις τῷ σώματι
συγγνώμην ἔχειν διὰ τὸ ἡγεῖσθαι ἄκοντας αὐτοὺς ἁμαρτάνειν.
Οὗτος τοίνυν οὐδεμιᾶς συγγνώμης ἄξιός ἐστι τυχεῖν· οὔτε γὰρ* 12
τῷ σώματι ἀδύνατος ἦν ταλαιπωρεῖν, ὡς καὶ ὑμεῖς ὁρᾶτε, οὔτε
188 *τῇ | οὐσίᾳ ἄπορος λῃτουργεῖν, ὡς ἐγὼ ἀποδείξω. Ὅστις οὖν
ὅσον δυνατὸς ἦν ὠφελεῖν, τοσοῦτον κακὸς ἦν, πῶς οὐκ ἂν
εἰκότως ὑπὸ πάντων ὑμῶν μισοῖτο; Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἀπεχθή-* 13
*σεσθέ γε τῶν πολιτῶν οὐδενὶ τοῦτον ἀποδοκιμάσαντες, ⟨ὃς⟩
οὔ τι τοὺς ἑτέρους ἀλλ' ἀμφοτέρους φανερός ἐστι προδούς,
ὥστε μήτε τοῖς ἐν τῷ ἄστει γενομένοις φίλον προσήκειν εἶναι
τοῦτον (οὐ γὰρ ἠξίωσεν ὡς αὐτοὺς ἐλθεῖν κινδυνεύοντας), μήτε
τοῖς τὸν Πειραιᾶ καταλαβοῦσιν· οὐδὲ γὰρ τούτοις ἠθέλησε συγ-
κατελθεῖν, φυγὰς καὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς γενόμενος. Εἰ μέντοι τι* 14
*μέρος περίεστι τῶν πολιτῶν ὅ τι τῶν αὐτῶν μετέσχε τούτῳ
πραγμάτων, μετ' ἐκείνων, ἐάν ποτε (ὃ μὴ γένοιτο) λάβωσι τὴν
πόλιν, βουλεύειν ἀξιούτω.*

*Ὡς οὖν ᾤκει τ' ἐν Ὠρωπῷ ἐπὶ προστάτου καὶ ἐκέκτητο
ἱκανὴν οὐσίαν καὶ οὔτ' ἐν τῷ Πειραιεῖ οὔτ' ἐν τῷ ἄστει ἔθετο*

9, 9 *οὐ γὰρ* Weidn.] *οὐδ'*. || 10 *παρέσχεν*] *παρασχεῖν* X Sch. || **10**, 1 *καίτοι* Bekk.] *καὶ γὰρ* codd.] *καίτοιγε* Sch. Cob. || 2 *ἡμᾶς* Tayl.] *ὑμᾶς* X Sch. Cob. || *ὡς — ἐβουλόμεθά γε* M.] *ὧν — βουλόμεθά τι* Sch. Cob. || **13**, 2 *ὃς* add. Sauppe, scr. *οὔ τι* pro *οὔτ' εἰ*. Receperunt Sch. Cob. In mg. Ald. *εἰ οὐ*, Rosenberg *εἴ γ' οὐ*. || 7 *φυγὰς* Westerm.] *φὴ δὲ (καῖ ταῦτα)* X, *φαίη δ'* et *ἂν* pro *καὶ* et *ἐλεγχόμενος* pro *γενόμενος* Sch., alii alia. Del. Sluiter (suspicatus *φήσει δ. τ. καὶ αὐτὸς* (X.) *παραγενόμενος*), Cob., Frohb.

τὰ ὅπλα, ἵν' εἰδῆτε ὅτι ταῦτα πρῶτον ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτύρων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 Ὑπολείπεται τοίνυν αὐτῷ λέγειν ὡς τῷ μὲν σώματι δι' ἀσθένειάν τινα ἐπιγενομένην ἀδύνατος κατέστη βοηθῆσαι εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐπαγγειλάμενος αὐτὸς ἢ χρήματ' εἰσενεγκεῖν εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον ἢ ὁπλίσαι τινὰς τῶν ἑαυτοῦ δημοτῶν, ὥσπερ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν πολιτῶν
16 αὐτοὶ οὐ δυνάμενοι λῃτουργεῖν τοῖς σώμασιν. Ἵν' οὖν μὴ ἐγγένηται αὐτῷ ψευσαμένῳ ἐξαπατῆσαι, καὶ περὶ τούτων ἤδη σαφῶς ὑμῖν ἀποδείξω, ἐπειδὴ ὕστερον οὐκ ἐξέσται μοι παρελθόντι ἐνθάδ' ἐλέγχειν αὐτόν. Καί μοι κάλει Διότιμον τὸν Ἀχαρνέα καὶ τοὺς αἱρεθέντας μετ' αὐτοῦ τοὺς δημότας ὁπλίσαι ἀπὸ τῶν εἰσενεχθέντων χρημάτων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΙΡΕΘΕΝΤΩΝ ΜΕΤΑ ΔΙΟΤΙΜΟΥ.

17 Οὗτος τοίνυν οὐχ ὅπως ὠφελήσει τὴν πόλιν ἐν τοιούτῳ καιρῷ καὶ τοιαύτῃ καταστάσει διενοήθη, ἀλλ' ὅπως τι κερδανεῖ ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμφορῶν παρεσκευάσατο· ὁρμώμενος γὰρ ἐξ Ὠρωποῦ, τοτὲ μὲν αὐτὸς μόνος, τοτὲ δ' ἑτέροις ἡγούμενος
18 οἷς τὰ ὑμέτερα δυστυχήματα εὐτυχήματ' ἐγεγόνει, περιιὼν κατὰ τοὺς ἀγροὺς καὶ ἐντυγχάνων τῶν πολιτῶν τοῖς πρεσβυτάτοις, οἳ κατέμειναν ἐν τοῖς δήμοις ὀλίγα μὲν τῶν ἐπιτηδείων ἔχοντες, ἀναγκαῖα δέ, εὖνοι μὲν ὄντες τῷ πλήθει, ἀδύνατοι δ' ὑπὸ τῆς ἡλικίας βοηθεῖν, τούτους ἀφῃρεῖτο τὰ ὑπάρχοντα, περὶ πλείονος ποιούμενος αὐτὸς μικρὰ κερδαίνειν ἢ ἐκείνους μηδὲν ἀδικεῖν· οἳ νῦν αὐτὸν δι' αὐτὸ τοῦτο οὐχ οἷοί τ' εἰσὶν ἐπεξελθεῖν ἅπαντες, δι' ὅπερ καὶ τότ' ἀδύνατοι τῇ πόλει βοηθεῖν
19 ἦσαν. Οὐ μέντοι τοῦτόν γε χρὴ διὰ τὴν ἐκείνων ἀδυναμίαν δὶς ὠφεληθῆναι, τότε τ' ἀφελόμενον ἃ εἶχον, νῦν τε δοκιμασθέντα ὑφ' ὑμῶν· ἀλλὰ κἂν ὁστισοῦν παραγένηται τῶν ἀδικηθέντων, μέγα αὐτὸ ἡγήσασθ' εἶναι, καὶ τοῦτον ὑπερμισήσατε, ὅστις ἐτόλμησεν, οἷς ἕτεροι διδόναι παρ' ἑαυτῶν τι προῃροῦντο διὰ

15, 2 ἐπιγενομένην olim ego] γενομένην. || **16**, 4 Διότιμον τὸν Frohb.] αὐτὸν Διότιμον. || **18**, 2 πρεσβυτέροις Nab. et Halb., vix recte, quia non seniores, sed senes admodum intelligendos esse ostendunt sequentia.

*τὴν ἀπορίαν οἰκτίραντες αὐτούς, τούτων ἀφαιρεῖσθαι τὰ ὑπάρ-
χοντα. Κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὐ τοίνυν ἔγωγ' οἶδα ὅ τι ὑμᾶς διαφερόντως δεῖ γιγνώσκειν 20
*περὶ αὐτοῦ ἢ οἱ οἰκεῖοι γιγνώσκουσι· τοιαῦτα γάρ ἐστιν, ὥστ'
εἰ καὶ μηδὲν αὐτῷ ἄλλο ἡμάρτητο, διὰ μόνα ταῦτα δίκαιον
εἶναι ἀποδοκιμασθῆναι. Οἷα μὲν οὖν ζῶσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ
κατηγόρει, παρήσω· ἐξ ὧν δὲ τελευτῶσα τὸν βίον διεπράξατο
τεκμαιρομένοις ῥᾴδιόν ἐστιν ὑμῖν γνῶναι ὁποῖός τις ἦν περὶ
αὐτήν. Ἐκείνη γὰρ τούτῳ μὲν ἠπίστησεν ἀποθανοῦσαν ἑαυτὴν* 21
*ἐπιτρέψαι, Ἀντιφάνει δ' οὐδὲν προσήκουσα πιστεύσασα ἔδωκεν
εἰς τὴν ἑαυτῆς ταφὴν τρεῖς μνᾶς ἀργυρίου, παραλιποῦσα τοῦτον
ὑὸν ὄνθ' ἑαυτῆς. Ἆρα δῆλον ὅτι εὖ ᾔδειν αὐτὸν οὐδὲ διὰ τὸ
προσήκειν αὐτῇ τὰ δέοντ' ἂν ποιήσαντα; Καίτοι εἰ μήτηρ, ἣ* 22
*πέφυκε καὶ ἀδικουμένη ὑπὸ τῶν ἑαυτῆς παίδων μάλιστ' ἀνέ-
χεσθαι καὶ μίκρ' ὠφελουμένη μεγάλ' ἔχειν ἡγεῖσθαι διὰ τὸ*
189 *εὐνοίᾳ μᾶλλον ἢ ἐλέγχῳ τὰ γιγνόμενα | δοκιμάζειν, ἐνόμιζε
τοῦτον κἂν ἀπὸ τεθνεώσης φέρειν ἑαυτῆς, τί χρὴ ὑμᾶς περὶ
αὐτοῦ διανοηθῆναι; Ὅστις γὰρ περὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀναγκαίους* 23
*τοιαῦθ' ἁμαρτάνει ἁμαρτήματα, τί ἂν περὶ γε τοὺς ἀλλοτρίους
ποιήσειεν; Ὡς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ ἐστιν, ἀκούσατ' αὐτοῦ τοῦ
λαβόντος τἀργύριον καὶ θάψαντος αὐτήν.*

ΜΑΡΤΥΣ.

Τί ⟨ἂν⟩ οὖν [βουληθέντες] ὑμεῖς τοῦτον δοκιμάσαιτε; πότε- 24
*ρον ὡς οὐχ ἡμαρτηκότα; ἀλλὰ τὰ μέγιστα περὶ τὴν πατρίδα
ἠδίκηκεν· ἀλλ' ὡς ἔσται βελτίων; τοιγάρτοι πρότερον βελτίων
γενόμενος περὶ τὴν πόλιν ὕστερον βουλεύειν ἀξιούτω, φανερόν
τι ἀγαθὸν ὥσπερ τότε κακὸν ποιήσας; [σωφρονέστερον γάρ
ἐστιν ὕστερον πᾶσι τῶν ἔργων τὰς χάριτας ἀποδιδόναι·] δεινὸν
γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, εἰ ἐξ ὧν μὲν ἤδη ἡμάρτηκε μηδέποτε*

19, 6 *οἰκτείραντες*. Vid. Meisterh. p. 42. || **20**, 2 Frohb. post *ἐστιν* excidisse coni. fere *τὰ περὶ τούτους αὐτῷ ἡμαρτημένα*, Heldmann verba *οἷα — παρήσω* transp. ante *τοιαῦτα*. || **21**, 5 *ποιήσαντα* Dobr. Cob.] *ποιήσοντα*, alii *ἂν* del. cum eodem Dobr., *ἀποδώσοντα* Weidn. || **24**, 1 *ἂν* add. Bekk. || *βουληθέντες* delevi, *διανοηθέντες* Cob., *ὦ βουλή, διανοηθέντες* Geb., forsan recte. || 5, 6 del. Hundeck.

τιμωρηθήσεται, ἐξ ὧν δὲ μέλλει εὖ ποιήσειν ἤδη τετιμήσεται.
25 Ἀλλ' ἆρ' ἵνα βελτίους ὦσιν οἱ πολῖται ὁρῶντες ἅπαντας ὁμοίως
τιμωμένους, διὰ τοῦτο δοκιμαστέος ἐστίν; Ἀλλὰ κίνδυνος καὶ
τοὺς χρηστούς, ἐὰν αἰσθάνωνται ὁμοίως τοὺς πονηροὺς τιμω-
μένους, παύσεσθαι τῶν χρηστῶν ἐπιτηδευμάτων, τῶν αὐτῶν
ἡγουμένους εἶναι τούς τε κακοὺς τιμᾶν καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀμνη-
26 μονεῖν. Ἄξιον δὲ καὶ τόδ' ἐνθυμηθῆναι, ὅτι εἰ μέν τις φρού-
ριόν τι προύδωκεν ἢ ναῦς ἢ στρατόπεδόν τι, ἐν ᾧ μέρος τι
ἐτύγχανε τῶν πολιτῶν ὄν, ταῖς ἐσχάταις ἂν ζημίαις ἐζημιοῦτο,
οὗτος δὲ προδοὺς ὅλην τὴν πόλιν οὐχ ὅπως ⟨μὴ⟩ τιμωρηθή-
σεται ⟨ἀλλ' ὅπως τιμήσεται⟩ παρασκευάζεται. Καίτοι δικαίως
γ' ἄν, ὅστις φανερῶς ὥσπερ οὗτος προύδωκε τὴν ἐλευθερίαν,
οὐ περὶ τοῦ βουλεύειν ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν [καὶ τῆς μεγί-
στης ἀπορίας] ἀγωνίζοιτο.
27 Ἀκούω δ' αὐτὸν λέγειν ὡς, εἴ τι ἦν ἀδίκημα τὸ μὴ παρα-
γενέσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, νόμος ἂν ἔκειτο περὶ αὐτοῦ
διαρρήδην, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων. Οὐ γὰρ
οἴεται ὑμᾶς γνώσεσθαι ὅτι διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀδικήματος
οὐδεὶς περὶ αὐτοῦ ἐγράφη νόμος. Τίς γὰρ ἂν ποτε ῥήτωρ ἐνε-
θυμήθη ἢ νομοθέτης ἤλπισεν ἁμαρτήσεσθαί τινα τῶν πολιτῶν
28 τοσαύτην ἁμαρτίαν; Οὐ γὰρ [ἂν] δή που, εἰ μέν τις λίποι τὴν
τάξιν μὴ αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης ἀλλ' ἑτέρους εἰς
τοῦτο καθιστάσης, ἐτέθη νόμος ὡς μεγάλ' ἀδικοῦντος, εἰ δέ
τις αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης λίποι τὴν πόλιν αὐτήν,
οὐκ ἂν ἆρ' ἐτέθη; Σφόδρα γ' ἄν, εἴ τις ᾠήθη τινὰ τῶν πολι-
29 τῶν ἁμαρτήσεσθαί τι τοιοῦτόν ποτε. Τίς δ' οὐκ ἂν εἰκότως
ἐπιτιμήσειεν ὑμῖν, εἰ τοὺς μετοίκους μέν, ὅτι οὐ κατὰ τὸ προσ-
ῆκον ἑαυτοῖς ἐβοήθησαν τῷ δήμῳ, ἐτιμήσατ' ἀξίως τῆς πόλεως,

24, 8 *τετιμήσεται*] *τιμήσεται* Cob. || **25**, 2 *δοκιμαστέος* Cob.] *-τέον*. || **26**, 2 *ναῦς* Fuhr] *ναῦν*. || 4 *μὴ* add. R. || inclusa add. M., Cob. praeterea *ἀλλὰ καί*, operarum errore (ut puto) non inserto *μή*. E Blassii doctrina expectes *τιμηθήσεται*. Sluiter (Thalh.), non addito *μή*, suppl. *ἀλλὰ καὶ βουλεύειν*, quod minus facile potuit elabi. || 7, 8 del. Hundeck. || *ἀγωνίζοιτο* (*ἀγωνίσαιτο* R.) Rauch.] *ἐκκλησιάζεται* X, Cob. *δίκαιός γ' ἂν ἦν — ἀγωνίζεσθαι*. || **27**, 1 *τι*] *γε* Frohb., an *εἴπερ*? Del. Cob., tuetur Thalh. || **28**, 1 *ἂν* del. Cob. Sch. || **29**, 4 *οὐ* del. Rauch. Thalh. Hartm., *οὐ κατὰ* = *ὑπὲρ* *ego defendi* Mnem. XXV p. 235 et ante me Funkhänel.

τοῦτον δέ, ὅτι παρὰ τὸ προσῆκον ἑαυτῷ προύδωκε τὴν πόλιν, μὴ κολάσετε, εἰ μή [γε] ἄλλῳ τινὶ μείζονι, τῇ γε παρούσῃ ἀτιμίᾳ; Ἀναμνήσθητε δὲ δι' ὅ τι ποτὲ τοὺς ἄνδρας ἀγαθοὺς 30
γενομένους περὶ τὴν πόλιν τιμᾶτε καὶ τοὺς κακοὺς ἀτιμάζετε. ⟨Κατ⟩εδείχθη γὰρ ἀμφότερα ταῦτα οὐ τῶν γεγενημένων μᾶλλόν τι ἕνεκ' ἢ τῶν γενησομένων, ἵν' ἀγαθοὶ προθυμῶνται γίγνεσθαι ἐκ ⟨πάσης⟩ παρασκευῆς, κακοὶ δὲ μηδ' ἐξ ἑνὸς τρόπου ἐπιχειρῶσιν. Ἔτι δ' ἐνθυμήθητε ποίων ἂν ὑμῖν δοκεῖ οὗτος ὅρκων 31
φροντίσαι, ὃς ἔργῳ τοὺς πατρίους θεοὺς προύδωκεν; ἢ πῶς ἂν χρηστόν τι βουλεῦσαι περὶ τῆς πολιτείας, ὃς οὐδ' ἐλευθερῶσαι τὴν πατρίδα ἐβουλήθη; ἢ ποῖ' ἂν ἀπόρρητα τηρῆσαι, ὃς οὐδὲ τὰ προειρημένα ποιῆσαι ἠξίωσε; Πῶς δ' εἰκός ἐστι τοῦτον, ὃς οὐδὲ τελευταῖος ἐπὶ τοὺς κινδύνους ἦλθε, πρότερον τῶν κατεργασαμένων καὶ οὑτωσίγε τιμηθῆναι; Σχέτλιον δ' ἂν εἴη, εἰ οὗτος μὲν ἅπαντας τοὺς πολίτας περὶ οὐδενὸς ἡγήσατο, ὑμεῖς δὲ τοῦτον ἕνα ὄντα μὴ ἀποδοκιμάσαιτε. Ὁρῶ δέ τινας 32
οἳ νῦν μὲν τούτῳ παρασκευάζονται βοηθεῖν καὶ δεῖσθαι ὑμῶν, ἐπειδὴ ἐμὲ οὐκ ἐδύναντο πεῖσαι· τότε δ', ὅθ' οἱ κίνδυνοι μὲν ὑμῖν καὶ οἱ μέγιστοι ἀγῶνες ἦσαν, τὰ δ' ἆθλα αὐτὴ ἡ πολιτεία ἔκειτο, καὶ ἔδει οὐ μόνον περὶ τοῦ βουλεύειν ἀλλὰ καὶ
190 *περὶ | τῆς ἐλευθερίας διαμάχεσθαι, τότ' οὐκ ἐδέοντο αὐτοῦ βοηθῆσαι καὶ ὑμῖν καὶ κοινῇ τῇ πόλει, καὶ μὴ προδοῦναι μήτε τὴν πατρίδα μήτε τὴν βουλήν, ἧς νῦν ἀξιοῖ τυχεῖν οὐ μετὸν αὐτῷ, ἄλλων γε κατεργασαμένων. Μόνος δή, ὦ βουλή, δικαίως* 33
οὐδ' ἂν ἀγανακτοίη μὴ τυχών· οὐ γὰρ ὑμεῖς νῦν αὐτὸν ἀτιμάσετε, ἀλλ' αὐτὸς αὑτὸν τότ' ἀπεστέρησεν, ὅτ' οὐκ ἠξίωσεν, ὥσπερ νῦν προθύμως κληρωσόμενος ἦλθε, καὶ τότε διαμαχούμενος περὶ αὐτῆς καταστῆναι μεθ' ὑμῶν.

29, 5 *γε* del. Cob., *καί* cit. Bekk. || **30**, 1, 2 *ἀγαθοὺς ἄνδρας γενομένους* X Sch., Corr. Cob. || *γιγνομένους*] *γινομένους* X, Sch., *γενομένους* R. Cob. De actione identidem repetita recte usurpari videtur Part. pr. || 3 *κατεδείχθη* ante me Frohb.] *ἐδείχθη*. *εἰσήχθη* Cob., *διωρίσθη* Weidn. || 5 *πάσης* add. Pluygers. || **31**, 2 *πατρίους* v. d. Es] *πατρῴους*. || 7 *οὑτωσίγε τιμηθῆναι* R.] *οὕτω συντιμ.* X., *κινδυνευσάντων τιμ.* Frohb., *αὐτῶν κινδ. τιμ.* Rauch., Hartm., *πάντα οὑτωσὶ τιμ.* Sauppe, alii alia. || **32**, 6 *διαμάχεσθαι* Weidn.] *βουλεύεσθαι* vulg., *βούλεσθαι* s. *μουλ.* X, *μάχεσθαι* Pluyg., *ἀγωνίζεσθαι* Frohb., *οὐ μόνον — βούλ.* e § 26 interpolata putat Rosenberg. || **33**, 2, 3 *ἀτιμάσετε* Frohb.] -*ζετε*. || 4 *ἧσπερ* R.

34 Ἱκανά μοι νομίζω εἰρῆσθαι, καίπερ πολλά γε παραλιπών· ἀλλὰ πιστεύω ὑμᾶς καὶ ἄνευ τούτων αὐτοὺς τὰ συμφέροντα τῇ πόλει γνώσεσθαι. Οὐ γὰρ ἄλλοις τισὶν ὑμᾶς δεῖ περὶ τῶν ἀξίων ὄντων βουλεύειν τεκμηρίοις χρῆσθαι ἢ ὑμῖν αὐτοῖς, ὁποῖοί τινες ὄντες αὐτοὶ περὶ τὴν πόλιν ἐδοκιμάσθητε. Ἔστι γὰρ τὰ τούτου ἐπιτηδεύματα καινὰ παραδείγματα καὶ πάσης δημοκρατίας ἀλλότρια.

32.

ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

Est δευτερολογία in caussa male gestae tutelae (δίκη ἐπιτροπῆς) a marito filiae Diodoti, qui erat frater Diogitonis rei, e filia Diogitonis susceptae pro uxoris fratribus apud heliastas Archonte praeside habita ol. 94, 4 (a. 401). *Scheibe.* Hanc orationem in L. or. sel. a. 1863 primus correxi e codd. Italis F (Florentino sec. XII) et A (Ambrosiano sec. XV), quorum lectiones a. 1878 accuratissime communicavit Sadée in libro de Dionysii Hal. scriptis rhetoricis quaest. crit. Argentorati. Cf. Usener Ann. Phil. 107, 145 sq. T est Parisinus Bekkeri, P scholia Planudis ad Hermogenem V 546 sq., in quibus sunt § 1—4 h. o., ut in S. Bekk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΝΟΥΔΟΥ.

Διόδοτος Διογείτονος τοῦ ἀδελφοῦ θυγατέρα γήμας καὶ σχὼν ἐξ αὐτῆς παῖδας ἐξιὼν ἐπὶ πόλεμον ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς ἐπίτροπον καταλιμπάνει τῶν παίδων τὸν ἀδελφόν, καὶ μαχόμενος ἐν Ἐφέσῳ τελευτᾷ τὸν βίον· Ἀθηναίων δέ τις γήμας τὴν Διοδότου μὲν θυγατέρα, Διογείτονος δὲ θυγατριδῆν, ἐγράψατο Διογείτονα κακῆς ἐπιτροπῆς τῶν παίδων· ᾧ Λυσίας γέγραφε τὸν κατὰ Διογείτονος λόγον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

Διόδοτος, εἷς τῶν μετὰ Θρασύλου καταλεγέντων ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, μέλλων ἐκπλεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ Γλαυκίππου ἄρχοντος, ἔχων νήπια παιδία, διαθήκας ἐποιήσατο, καταλιπὼν αὐτοῖς ἐπίτροπον τὸν ἑαυτοῦ μὲν ἀδελφόν, Διογείτονα, τῶν δὲ παιδίων θεῖόν τε καὶ πάπ-

---

34, 1 καίπερ Frohb.] καίτοι. || 6 καινὰ anonymus ap. T.] κοινὰ Sch. Cob. An κοινὰ πᾶσι δήγματα?

πον ἀπὸ μητρός. Αὐτὸς μὲν οὖν ἐν Ἐφέσῳ μαχόμενος ἀποθνήσκει· Διογείτων δὲ πᾶσαν τὴν οὐσίαν τῶν ὀρφανῶν διαχειρισάμενος, καὶ ἐκ πολλῶν πάνυ χρημάτων οὐδὲν ἀποδείξας αὐτοῖς ἔτι περιὼν κατηγορεῖται πρὸς ἑνὸς τῶν μειρακίων δοκιμασθέντος κακῆς ἐπιτροπῆς. Λέγει δὲ κατ' αὐτοῦ τὴν δίκην ὁ τῆς ἐκείνου μὲν θυγατριδῆς, τῶν δὲ μειρακίων ἀδελφῆς ἀνήρ.

Εἰ μὲν μὴ μεγάλ' ἦν τὰ διαφέροντα, ὦ ἄνδρες δικασταί, 1
οὐκ ἄν ποτ' εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν τούτους εἴασα, νομίζων αἴσχι-
893 *στον εἶναι πρὸς τοὺς οἰκείους διαφέρεσθαι, εἰδώς θ' ὅτι οὐ*
μόνον οἱ ἀδικοῦντες χείρους ὑμῖν εἶναι δοκοῦσιν, ἀλλὰ καὶ
οἵτινες ἂν ἔλαττον ὑπὸ τῶν προσηκόντων ἔχοντες ἀνέχεσθαι μὴ
δύνωνται· ἐπειδὴ μέντοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, πολλῶν χρημάτων
ἀπεστέρηνται καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθότες ὑφ' ὧν ἥκιστ'
ἐχρῆν, ἐπ' ἐμὲ κηδεστὴν ὄντα κατέφυγον, ἀνάγκη μοι γεγένηται
εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. Ἔχω δὲ ⟨τὴν⟩ τούτων μὲν ἀδελφήν, Διο- 2
γείτονος δὲ θυγατριδῆν, καὶ πολλὰ δεηθεὶς ἀμφοτέρων τὸ μὲν
πρῶτον ἔπεισα αὐτοὺς τοῖς φίλοις ἐπιτρέψαι δίαιταν, περὶ πολ-
λοῦ ποιούμενος τὰ τούτων πράγματα μηδένα τῶν ἄλλων εἰδέναι·
ἐπειδὴ δὲ Διογείτων ἃ φανερῶς ἔχων ἐξηλέγχετο, περὶ τούτων
οὐδενὶ τῶν αὑτοῦ φίλων ἐτόλμα πείθεσθαι, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ
894 *φεύγειν δίκας καὶ μὴ οὔσας διώκειν καὶ ὑπομένειν τοὺς ἐσχά-*
τους κινδύνους μᾶλλον ἢ τὰ δίκαια ποιήσας ἀπηλλάχθαι τῶν
πρὸς τούτους ἐγκλημάτων, ὑμῶν δέομαι, ἐὰν μὲν ἀποδείξω 3
οὕτως αἰσχρῶς αὐτοὺς ἐπιτετροπευμένους ὑπὸ τοῦ πάππου ὡς
οὐδεὶς πώποθ' ὑπὸ τῶν οὐδὲν προσηκόντων ἐν τῇ πόλει,
βοηθεῖν αὐτοῖς τὰ δίκαια, εἰ δὲ μή, τούτῳ μὲν ἅπαντα πιστεύ-
ειν, ἡμᾶς δ' εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. Ἐξ
ἀρχῆς δ' ὑμᾶς περὶ αὐτῶν διδάξαι πειράσομαι.

Ἀδελφοὶ ἦσαν, ὦ ἄνδρες δικασταί, Διόδοτος καὶ Διογείτων 4
ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι, καὶ τὴν μὲν ἀφανῆ οὐσίαν ἐνείμαντο,

---

In Dionysii argumento 7 *ἀποδείξας αὐτοῖς* AF] *ἀποδείξας αὐτός.* || In textu: **1**, 1 *τὰ διαφέροντα, ὦ ἄ. δ.* AF] *ὦ ἄ. δ. τ. δ.* PS. vulgo. || 3 *τε* ante *ὅτι* om. AF. || 7 *παθόντες* A. || **2**, 1 *τὴν* add. Desrousseaux. || 3 *τοὺς φίλους* AF. || 5 *ἐπειδὴ* P] *ἐπεί.* || *δὲ Διογ.* codd.] *δ' ὁ Διογ.* P, *δὲ ὁ Δ.* et vulgo. || *ἐξηλέγχετο* FM, *ἐξελήλεγκτο* Fuhr. fort. recte. || 6 *ἠβουλήθη* F. || 7 *ὑπομένειν* F m. pr. (?) Fuhr.] (*καθυπομένειν* P)] *ὑπομεῖναι.* || 9 *τούτοις* F. || **3**, 3 *μηδὲν* P.

*βουλεύσαισθε, [πότερον] ἐμοὶ ἢ Θρασυβούλῳ, ὃς αὐτῷ ἀπο-
λογήσεται. Περὶ μὲν οὖν ἐμοῦ ἢ τοῦ πατρὸς ἢ τῶν προγόνων
οὐδὲν οὗτος εἰπεῖν ἕξει εἰς μισοδημίαν· οὔτε γὰρ ὡς ὀλιγαρχίας
μετέσχον (ὕστερον γὰρ τῶν χρόνων τούτων ἀνὴρ εἶναι ἐδοκι-
μάσθην), οὔθ' ὡς ὁ πατὴρ (πρὸ γὰρ τῶν στάσεων πολὺ ἐν*
22 *Σικελίᾳ ἄρχων ἐτελεύτησεν), οὔθ' ὡς οἱ πρόγονοι ὑπὸ τοῖς
τυράννοις ἐγένοντο· στασιάζοντες γὰρ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα
χρόνον διετέλεσαν. Ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδὲ τὴν οὐσίαν ἡμᾶς ἐν τῷ
πολέμῳ φήσει κτήσασθαι, εἰς δὲ τὴν πόλιν οὐδὲν ἀνηλωκέναι·
πᾶν γὰρ τοὐναντίον, ἐν εἰρήνῃ μὲν ὀγδοηκοντατάλαντος ἡμῶν
ὁ οἶκος ἐγένετο, εἰς δὲ τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν ἐν τῷ πολέμῳ*
23 *ἅπας ἀνηλώθη. Ἐγὼ δὲ περὶ τούτου τρία ἕξω εἰπεῖν τηλικαῦτα
τὸ μέγεθος, ὥστ' ἄξιον εἶναι ἕκαστον ἔργον θανάτου· πρῶτον
μὲν ὅτι τὴν ἐν Βοιωτοῖς πολιτείαν χρήματα λαβὼν μετέστησε
καὶ τῆς συμμαχίας ἡμᾶς ταύτης ἀπεστέρησεν, ἔπειθ' ὅτι τὰς
ναῦς προύδωκε καὶ τὴν πόλιν περὶ σωτηρίας βουλεύεσθαι πε-*
24 *ποίηκεν, ἔπειθ' ὅτι παρὰ τῶν αἰχμαλώτων, οὓς αὐτὸς ἀπώλεσε,
τριάκοντα μνᾶς ἐσυκοφάντησεν, οὐ φάσκων αὐτοὺς λύσεσθαι,
εἰ μὴ τοῦτ' αὐτῷ παρὰ σφῶν αὐτῶν παράσχοιεν. Συνειδότες
οὖν ἡμῶν ἑκατέρῳ τὸν βίον, πρὸς ταῦτα βουλεύεσθε ὁποτέρῳ
χρὴ πιστεύειν περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας, καὶ οὕτως οὐκ
ἐξαμαρτήσεσθε.*

27.

ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΕΣΒΕΥΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ, ΩΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ.

Deuterologia est, qua Epicrates surreptae pecuniae publicae (*κλοπῆς δημοσίων χρημάτων*) in ratione magistratus a se gesti reddenda postulatur: iudicio praesunt logistae. Tituli autem et paragraphi primae verba *καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν* [quod ne Atti-

---

21, 3 *πότερον* del. Pluyg. || 3, 4 *ἀπολογήσεται*] *ἀναβήσεται* Halb., recte haerens in verbo *ἀπολογεῖσθαι* iuncto cum dat. Idem suspectat verba *ὃς — ἀπολ.* Sin iniuria, possis *ὃς ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολ.* vel *αὐτοῦ ὑπεραπολ.* || **22**, 1 *οὔθ'* R.] *οὐδ'*. || **23**, 2 *ἕκαστον ἔργον*. Vid. Praefat. || 5, 6 *πεποίηκεν*] fort. *ἐποίησεν*.

cum quidem pro *συμπρέσβεων*] mihi pariter ac Falkio a rhetore male adiecta esse videri dixi in Vindicc. Lys. p. 94, quam sententiam ipso illo additamento *ὡς Θεόδωρος* confirmari puto. Oratio ad ol. 98, 2 (a. 387) refertur a Falkio, a Franzio ad ol. 97, 1 (392). *Scheibe.* Omnino conferenda Franckenii disputatio p. 199 sqq., qui „opus esse subditicium rhetoris cuiusdam non pessimi, qui flosculis ex Lysia et Demosthene decerptis declamationem hanc ornaverit" suspicans mihi persuasit. Quare *Λυσίου* uncinis saepsi.

Κατηγόρηται μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἐπικράτους ἱκανὰ
[καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν]· ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρὴ ὅτι πολλάκις
ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὁπότε βούλοιντό τιν᾽ ἀδίκως ἀπο-
λέσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφιεῖσθ᾽ ὧν αὐτοὶ κελεύουσιν, ἐπιλείψει
178 *ὑμᾶς ἡ μισθοφορά. Καὶ νῦν οὐδὲν ἧττον τοσοῦτον | ἐνδεῖ,* 2
ὥστε τὸ μὲν πλῆθος . . . . καὶ ἡ αἰσχύνη ἡ διὰ τούτων ὑμῖν
γίγνεται, ἡ δ᾽ ὠφέλεια τούτοις· πεπείρανται γὰρ ὅτι, ὁπόταν
οὗτοι καὶ οἱ τούτων λόγοι δοκῶσιν αἴτιοι εἶναι ψηφίζεσθαι
ὑμᾶς παρὰ τὸ δίκαιον, ῥᾳδίως παρὰ τῶν ⟨οὐκ⟩ ἀδικούντων
χρήματα λαμβάνουσιν. Καίτοι τίνα χρὴ ἐλπίδα ἔχειν σωτηρίας, 3
ὁπόταν ἐν χρήμασιν ᾖ καὶ σωθῆναι τὴν πόλιν καὶ μή, ταῦτα
δ᾽ οὗτοι, φύλακες [ὑφ᾽] ὑμῶν καταστάντες καὶ τῶν ἀδικούντων
κολασταί, κλέπτωσί τε καὶ καταδωροκῶσι; καὶ οὐ νῦν πρῶτον
ὤφθησαν ἀδικοῦντες, ἀλλὰ καὶ πρότερον ἤδη δώρων ἐκρίθησαν.
Καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσαι ὅτι τοῦ αὐτοῦ ἀδικήματος Ὀνομά- 4
σαντος μὲν κατεψηφίσασθε, τούτου δ᾽ ἀπεψηφίσασθε, τοῦ
αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀμφοῖν κατηγοροῦντος καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρ-

2, 1 *τοσοῦτον* cum C om. Bekk., Cob. || 2 *πλῆθος . . . .* Sch. cum Dobr.] *πένεται, οὗτοι δὲ πλουτοῦσιν* simileve quid suppl. Frn., coll. or. 12, 6 et mox § 9. Pro *πλῆθος* sine lacuna *βλάβος* R., *ἔχθος* Sauppe, Hartm. || *διὰ τούτους* aut *ἀπὸ τούτων* R. Fort. leg. *ἐκ τούτων*, passim enim *ἐξ* et *διὰ* confunduntur. || 4 del. Halb. *καὶ* et *τούτων*. || *ψηφίζεσθαι* Frn.] *ψηφιεῖσθαι*. || 5 *οὐκ* add. Frohb. An. *οὐδ᾽*? || **3, 3** *ὑφ᾽* del. Frn. || *καὶ* idem] *οἱ*. Minus recte Hartm. *οἱ — κολασταὶ* exp. || **4, 1** *καὶ*] *ὃ καὶ* Halb. An *καὶ ὑμῖν δ᾽*? || 1, 2 *Ὀνομάσαντος*] *Ὀνοσάνδρου* vel *Ὀνομακρίτου* R., *Ὀνομακλέους* Franz. Possis *Ὀνόμαντος*, coll. Arr. An. II 24, 4, sed eodem aut meliore iure illic hinc *Ὀνομάσαντος*. Cob. ed. *Λεωδάμαντος*. || 3 *ἁπάντων* aut spurium aut corruptum. *Ἀμφοῖν* coni. Schott.

*τυρούντων, οἳ οὐχ ἑτέρων ἤκουσαν, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν οἱ περὶ
τῶν χρημάτων [καὶ τῶν δώρων] πρὸς τούτους πράττοντες.
5 Καίτοι τοῦθ' ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν τοὺς μὴ δυνα-
μένους λέγειν κολάζητε, τότ' ἔσται παράδειγμα τοῦ μὴ ὑμᾶς
ἀδικεῖν, ἀλλ' ὁπόταν παρὰ τῶν δυναμένων δίκην λαμβάνητε,
τότε πάντες παύσονται ἐπιχειροῦντες εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτάνειν.
6 Νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέτερα κλέπτειν. Ἂν μὲν γὰρ
λάθωσιν, ἀδεῶς αὐτοῖς ἔχουσι χρῆσθαι· ἂν δ' ὀφθῶσιν, ἢ μέρει
τῶν ἀδικημάτων τὸν κίνδυνον ἐξεπρίαντο, ἢ εἰς ἀγῶνα κατα-
στάντες τῇ αὐτῶν δυνάμει ἐσώθησαν. Νῦν τοίνυν, ὦ ἄνδρες
δικασταί, παράδειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις δικαίοις εἶναι, παρὰ
7 τούτων δίκην λαβόντες. Ἥκουσι δὲ πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως
πράττοντες οὐχ ἡμῶν ἀκροασόμενοι, ἀλλ' ὑμᾶς εἰσόμενοι ἥντινα
γνώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἕξετε. Ὥστ' εἰ μὲν ἀποψηφιεῖσθε
τούτων, οὐδὲν δεινὸν δόξει αὐτοῖς εἶναι ὑμᾶς ἐξαπατήσαντας
ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφελεῖσθαι· ἐὰν δὲ καταψηφισάμενοι θανά-
του τιμήσητε, τῇ αὐτῇ ψήφῳ τούς τ' ἄλλους κοσμιωτέρους
ποιήσετε [ἢ νῦν εἰσι], καὶ παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε.
8 Ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ' εἰ μὴ προθέντες αὐτοῖς
κρίσιν, ἢ ἀπολογουμένων μὴ ἐθελήσαντες ἀκοῦσαι, καταψηφι-
σάμενοι τῶν ἐσχάτων τιμήσαιτε, οὐκ ἂν ἀκρίτους αὐτοὺς ἀπο-
λωλέναι, ἀλλὰ τὴν προσήκουσαν δίκην δεδωκέναι. Οὐ γὰρ
οὗτοι ἄκριτοί εἰσι, περὶ ὧν ἂν ὑμεῖς εἰδότες τὰ πραχθέντα
ψηφίσησθε, ἀλλ' οἵ τινες ἂν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν διαβληθέντες
περὶ ὧν ὑμεῖς μὴ ἴστε, ἀκροάσεως μὴ τύχωσι. Τούτων δὲ τὰ
9 μὲν πράγματα κατηγορεῖ, ἡμεῖς δὲ καταμαρτυροῦμεν. Καὶ οὐ
τοῦτο δέδοικα, ὡς ἐὰν ἀκροάσησθ' αὐτῶν ἀποψηφιεῖσθε· ἀλλ'
οὐκ ἂν ἡγοῦμαι αὐτοὺς δίκην ἀξίαν δεδωκέναι, εἰ ἀκροασά-
μενοι αὐτῶν καταψηφίσαισθε. Πῶς γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
οἷς οὐδὲ ταὐτὰ καὶ ὑμῖν συμφέρει; Οὗτοι μὲν γὰρ ἐν τῷ πο-
λέμῳ ἐκ πενήτων πλούσιοι γεγόνασιν ἐκ τῶν ὑμετέρων, ὑμεῖς
10 δὲ διὰ τούτους πένητες. Καίτοι οὐ ταῦτ' ἀγαθῶν δημαγωγῶν*

4, 5 del. Halb. || **6**, 1 *ἂν* pro *ἐὰν* in hoc oratione, ut suspecta, servavi. || 3 *ἀδικημάτων* = *ἀδίκων λημμάτων*, ut Plat. Rep. II p. 365 E, Legg. X 906 D. || 5 *ποιήσατε* Halb. sine causa. || **7**, 7 del. Cob, Frn. Paullo ante malim *θανάτου ⟨αὐτοῖς⟩ τ.* || **9**, 2 scripsi *ἀκροάσησθε*, ut sequitur *ἀκροασάμενοι — καταψ.*] *ἀκροᾶσθ'*.

*ἐστι, τὰ ὑμέτερ' ἐν ταῖς ὑμετέραις συμφοραῖς λαμβάνειν, ἀλλὰ
τὰ ἑαυτῶν ὑμῖν διδόναι. Καὶ γάρ τοι εἰς τοσοῦτον ἥκομεν, ὥσθ'
οἳ πρότερον ἐν τῇ εἰρήνῃ οὐδὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐδύναντο τρέφειν,
νῦν ὑμῖν εἰσφορὰς εἰσφέρουσι καὶ χορηγοῦσι καὶ οἰκίας μεγάλας
οἰκοῦσι. Καίτοι ἑτέροις ὑμεῖς ἔστιν ὅτε τὰ πατρῷα κεκτημένοις* 11
*ταῦτα ποιοῦσιν ἐφθονεῖτε· νῦν δ' οὕτως ἡ πόλις διάκειται,
ὥστ' οὐκέτι ὧν οὗτοι κλέπτουσιν ὀργίζεσθε, ἀλλ' ὧν αὐτοὶ
λαμβάνετε χάριν ἴστε, ὥσπερ ὑμεῖς τὰ τούτων μισθοφοροῦντες,
ἀλλ' οὐ τούτων τὰ ὑμέτερα κλεπτόντων. Τὸ δὲ πάντων ὑπερ-* 12
*φυέστατον, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἰδίοις οἱ ἀδικούμενοι δακρύουσι καὶ
ἐλεινοί εἰσιν, ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις οἱ μὲν ἀδικοῦντες ἐλεινοί,
ὑμεῖς δ' οἱ ἀδικούμενοι ἐλεεῖτε. Καὶ νῦν ἴσως ποιήσουσιν ἅπερ
καὶ πρότερον ἦσαν εἰθισμένοι καὶ δημόται καὶ φίλοι, κλαίοντες
ἐξαιτεῖσθαι αὐτοὺς παρ' ὑμῶν. Ἐγὼ δ' οὕτως ἀξιῶ γενέσθαι·* 13
179 *εἰ μὲν ἀδικεῖν τούτους | μηδὲν νομίζουσιν, ἀποδείξαντας ὡς
ψευδῆ τὰ κατηγορημένα, οὕτως πείθειν ὑμᾶς ἀποψηφίσασθαι,
εἰ δὲ νομίσαντες ἀδικεῖν ἐξαιτήσονται, δῆλον ὅτι ⟨τούτοις⟩ τοῖς
ἀδικοῦσιν εὐνούστεροί εἰσιν ἢ ὑμῖν τοῖς ἀδικουμένοις, ὥστ' οὐ
χάριτος ἄξιοι τυχεῖν ἀλλὰ τιμωρίας, ὁπόταν ὑμεῖς ⟨λαβεῖν⟩
δύνησθε. Ἔτι δὲ τοὺς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι χρὴ καὶ τῶν κατηγόρων* 14
*σφόδρα δεδεῆσθαι, νομίζοντας πολὺ ἂν θᾶττον παρ' ἡμῶν
ὀλίγων ὄντων ταύτην τὴν χάριν λαμβάνειν ἢ παρ' ὑμῶν, ἔτι
δὲ ῥᾷον ἄλλους τινὰς ⟨τὰ⟩ ὑμέτερα καταχαρίζεσθαι ἢ ὑμᾶς
αὐτούς. Ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ ἠθελήσαμεν προδοῦναι, ἀξιοῦμεν* 15
*δὲ μηδ' ὑμᾶς, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ' ἂν ἡμῖν ὠργίζεσθε
καὶ ἐτιμωρεῖσθε, ὅπου παρεπίπτομεν, ὡς εἰκὸς τοὺς ἀδικοῦντας,
εἰ ἡμεῖς ἢ χρήματα παρὰ τούτων λαβόντες ἢ ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ
διηλλάγημεν. Καίτοι εἰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξιοῦσιν ὀργίζεσθε,
ἦ που σφόδρα χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι. Νῦν* 16

11, 1 *ὑμεῖς* pro *ὑμῖν* omnes. Halb. *μὲν* postulat. || **12**, 6 *ἐξαιτεῖσθαι* (-*θε* X) *αὐτοὺς*] Aut *ἐξαιτήσονται* lege cum C, aut *τοὺς αἰτίους* cum Frn. || **13**, 4 *ἐξαιτήσονται* Pluyg.] *αἰτήσονται*. Idem mox add. *τούτοις*. || 6 Mn. XXV p. 233 supplevi *λαβεῖν*. || **14**, 2 *δεδεῆσθαι* Cob.] *δεήσεσθαι*. Kays. *δεηθῆναι*. || 4 *ῥᾷον* ⟨*ἂν*⟩ Hartm., sed audiri potest vocula e proximis. || *τὰ* om. codd. || 5 *αὐτούς* Cob.] *αὐτούς γε* vulgo, *αὐτόγε* X. || **15**, 4 vulgo *παρὰ τούτων ἢ χρήματα*. Transp. Cob. In praegressis ad *παρεπίπτομεν* cogita *τοῦ καθήκοντος*.

ἐγὼ ἐθέλω τοὺς παῖδας παραστησαμένη καὶ τούτους καὶ τοὺς
ὕστερον ἐμαυτῇ γενομένους ὀμόσαι ὅπου ἂν οὗτος λέγῃ. Καίτοι 901
οὐχ οὕτως ἐγώ εἰμι ἀθλία, οὐδ' οὕτω περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι
χρήματα, ὥστ' ἐπιορκήσασα κατὰ τῶν παίδων τῶν ἐμαυτῆς
τὸν βίον ἐκλιπεῖν, ἀδίκως δ' ἀφελέσθαι τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν·"
14 Ἔτι τοίνυν ἐξήλεγχεν αὐτὸν ἑπτὰ τάλαντα κεκομισμένον ναυτικὰ
καὶ τετρακισχιλίας δραχμάς, καὶ τούτων τὰ γράμματ' ἀπέδειξεν·
ἐν γὰρ τῇ ἐξοικίσει, ὅτ' ἐκ Κολλυτοῦ ἐξῳκίζετο εἰς τὴν Φαί- 902
δρου οἰκίαν, τοὺς παῖδας ἐπιτυχόντας ἐκβεβλημένῳ τῷ βιβλίῳ
15 ἐνεγκεῖν πρὸς αὐτήν. Ἀπέφηνε δ' αὐτὸν ἑκατὸν μνᾶς κεκομισ-
μένον ἐγγείῳ ἐπὶ τόκῳ δεδανεισμένας, καὶ ἑτέρας δισχιλίας
δραχμὰς καὶ ἔπιπλα πολλοῦ ἄξια· φοιτᾶν δὲ καὶ σῖτον αὐτοῖς
ἐκ Χερρονήσου καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. „Ἔπειτα σὺ ἐτόλμησας"
ἔφη „εἰπεῖν, ἔχων τοσαῦτα χρήματα, ὡς δισχιλίας δραχμὰς ὁ 903
τούτων πατὴρ κατέλιπε καὶ τριάκοντα στατῆρας, ἅπερ ἐμοὶ
16 καταλειφθέντα ἐκείνου τελευτήσαντος ἐγώ σοι ἔδωκα; καὶ ἐκ-
βαλεῖν τούτους ἠξίωσας θυγατριδοῦς ὄντας ἐκ τῆς οἰκίας τῆς
αὐτῶν ἐν τριβωνίοις, ἀνυποδήτους, οὐ μετ' ἀκολούθου, οὐ
μετὰ στρωμάτων, οὐ μεθ' ἱματίων, οὐ μετὰ τῶν ἐπίπλων ἃ ὁ
πατὴρ αὐτοῖς κατέλιπεν, οὐδὲ μετὰ τῶν παρακαταθηκῶν ἃς
17 ἐκεῖνος παρὰ σοὶ κατέθετο. Καὶ νῦν τοὺς μὲν ἐκ τῆς μητρυᾶς
τῆς ἐμῆς παιδεύεις ἐν πολλοῖς χρήμασιν εὐδαίμονας ὄντας· καὶ
ταῦτα μὲν καλῶς ποιεῖς· τοὺς δ' ἐμοὺς ἀδικεῖς, οὓς ἀτίμους
ἐκ τῆς οἰκίας ἐκβαλὼν ἀντὶ πλουσίων πτωχοὺς ἀποδεῖξαι προ-
θυμῇ. Καὶ ἐπὶ τοιούτοις ἔργοις οὔτε τοὺς θεοὺς φοβῇ, οὔτ'
ἐμὲ τὴν συνειδυῖαν αἰσχύνῃ, οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ μέμνησαι, ἀλλὰ
18 πάντας ἡμᾶς περὶ ἐλάττονος ποιῇ χρημάτων." Τότε μὲν οὖν, ὦ

13, 4 θέλω libri. || 5 οὗτος λέγῃ AF.] αὐτὸς λέγῃς T. || 8 ἐκλιπεῖν Sch. (λιπεῖν Dobr.)] καταλιπεῖν, infeliciter Fuhr καταβιοῦν, quod Atticum non est pro καταζῆν, quod ipsum non displiceret. Pluyg. exp. τ. βίον -ἀδίκως δέ, quae nemo facile adderet. || **14**, 1 αὐτῇ Fm. pr., αὐτὴ Fsec. A. || 3 ἐξοικίσει et ἐξῳκίζετο Cob.] διοικίσει et διῳκίζετο, quae frustra defenduntur. || 4 τω = τῳ libri, Bekk.] τῷ Sch. Neutrum ineptum. || 5 αὐτὴν R.] ταύτην. || **15**, 2 ἐγγείῳ Nab.] ἐγγείους AF, ἐγγύους T. || **16**, 1, 2 ἐκβαλεῖν T. Bekk. Sch. Cob.] ἐκβάλλειν AF, Thalh. || ἠξίωσας Pluyg.] ἠξίωκας. || **17**, 1 μητρυᾶς ego] μητρυιᾶς. Cf. Meist. p. 46 sq. Mox dedi συνειδυῖαν. || 3 ἀτίμους] ἀτίμως T. || 6 τὴν συνειδυῖαν FA] τ. σὴν θυγατέρα τ. σ. T. || 7 ποιῇ T] ποιεῖς AF.

*λητουργιῶν· οὗτος δὲ πάππος ὢν παρὰ τοὺς νόμους τῆς ἑαυτοῦ
τριηραρχίας παρὰ τῶν θυγατριδῶν τὸ ἥμισυ πράττεται. Καὶ* 25
*ἀποπέμψας εἰς τὸν Ἀδρίαν ὁλκάδα δυοῖν ταλάντοιν, ὅτε μὲν
ἀπέστελλεν, ἔλεγε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν ὅτι τῶν παίδων ὁ
κίνδυνος εἴη, ἐπειδὴ δ' ἐσώθη καὶ ἐδιπλασίασεν, αὐτοῦ τὴν
ἐμπορίαν ἔφασκεν εἶναι. Καίτοι εἰ μὲν τὰς ζημίας τούτων ἀπο-
δείξει, τὰ δὲ σωθέντα τῶν χρημάτων αὐτὸς ἕξει, ὅποι μὲν
ἀνήλωται τὰ χρήματα, οὐ χαλεπῶς εἰς τὸν λόγον ἐγγράψει,
ῥᾳδίως δ' ἐκ τῶν ἀλλοτρίων αὐτὸς πλουτήσει. Καθ' ἕκαστον* 26
*μὲν οὖν, ὦ ⟨ἄνδρες⟩ δικασταί, πολὺ ἂν εἴη ἔργον πρὸς ὑμᾶς
λογίζεσθαι· ἐπειδὴ δὲ μόλις παρ' αὐτοῦ παρέλαβον τὰ γράμ-
ματα, μάρτυρας ἔχων ἠρώτων Ἀριστόδικον τὸν ἀδελφὸν τὸν*
909 *Ἀλέξιδος (αὐτὸς γὰρ ἐτύγχανε τετελευτηκώς) εἰ ὁ λόγος αὐτῷ
εἴη ⟨ὁ⟩ τῆς τριηραρχίας· ὃ δ' ἔφασκεν εἶναι, καὶ ἐλθόντες
οἴκαδε ηὕρομεν Διογείτονα τέτταρας καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐκείνῳ
συμβεβλημένον εἰς τὴν τριηραρχίαν. Οὗτος δ' ἀπέδειξε δυοῖν* 27
*δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἀνηλωμένας, ὥστε τούτοις λελόγισται
ὅσονπερ ὅλον τὸ ἀνάλωμα αὐτῷ γεγένηται. Καίτοι τί αὐτὸν
οἴεσθε πεποιηκέναι περὶ ὧν οὐδεὶς αὐτῷ σύνοιδεν ἀλλ' αὐτὸς
μόνος διεχείριζεν, ὃς ἃ δι' ἑτέρων ἐπράχθη καὶ οὐ χαλεπὸν ἦν
περὶ τούτων πυθέσθαι, ἐτόλμησε ψευσάμενος τέτταρσι καὶ εἴκοσι
μναῖς τοὺς αὑτοῦ θυγατριδοῦς ζημιῶσαι; Καί μοι ἀνάβητε
τούτων μάρτυρες.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ⟨ἄνδρες⟩ δικασταί· ἐγὼ δ' 28
*ὅσα τελευτῶν ὡμολόγησεν ἔχειν αὐτὸς χρήματα, ἑπτὰ τάλαντα
καὶ τετταράκοντα μνᾶς, ἐκ τούτων αὐτῷ λογιοῦμαι, πρόσοδον*

24, 7 *λειτουργιῶν.* || *αὐτοῦ* ante vel post *θυγ.* add. codd. Bekkeri, illud Sch. Cob. || **25,** 2 *τὴν ἀνδρίαν* F pr. A, *τὴν ἀδρίαν* F. corr. || 4 *ἐπειδὴ* Fuhr.] *ἐπεί.* || 5 *φάσκων* FA, Fuhr. ante *αὐτοῦ* excidisse cit. *αὐτὸς τὴν ὠφέλειαν ἔλαβεν.* || **26,** 2 olim addidi *ἄνδρες.* || *εἴη ἔργον* FT Sch.] *ἔργον εἴη* A. || 3 *δὲ* om. A. || 6 olim addidi *ὁ.* || 7 *εὕρομεν.* || **27,** 1 *ἀπέδειξε* Pluyg.] *ἐπέδ.* || 2 *ἀνηλωμένας* et *λελόγισται* cit. Fuhr.] *ἀνηλωκέναι* et *λελογίσθαι,* quae vereor ne frustra tueatur Thalh. || 4 *οὐδεὶς αὐτῷ* A] *αὐτῷ οὐδεὶς* F et vulg., *αὐτῷ* om. T, forsan recte. || 5 *διεχείρισεν* sine causa Fuhr. || 9 lemma om. FA. || **28,** 1 addidi *ἄνδρες.* || 2 *ἔχειν αὐτὸς* FA] *αὐτὸς ἔχειν* T vulg. || 3 *αὐτῷ* FA] *αὐτῶν* T vulgo et Thalh.

ὑπὲρ μὲν τῶν αὐτοῦ κατηγορουμένων διὰ βραχέων ἀπολογή-
σεσθαι, ἐπισύροντα τὰ πράγματα καὶ διακλέπτοντα τῇ ἀπολογίᾳ
τὴν κατηγορίαν, λέξειν δ' ὡς πόλλ' ⟨οἱ πρόγονοι⟩ εἰς τὴν
πόλιν ἀνηλώκασι καὶ φιλοτίμως λελητουργήκασι καὶ νίκας
πολλὰς καὶ καλὰς ἐν δημοκρατίᾳ νενικήκασι, καὶ ὅτι αὐτὸς
κόσμιός ἐστι καὶ οὐχ ὁρᾶται ποιῶν ἃ ἕτεροι ἐνταῦθα τολμῶσιν,
4 ἀλλὰ τὰ ἑαυτοῦ πράττειν ἀξιοῖ. Ἐγὼ δὲ πρὸς τούτους τοὺς
λόγους οὐ χαλεπὸν οἶμαι ἀντειπεῖν· πρὸς μὲν τὰς λητουργίας,
ὅτι κρείττων ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μὴ λητουργήσας ἢ τοσαῦτα
τῶν ἑαυτοῦ ἀναλώσας· διὰ γὰρ ταῦτα πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου
κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ὥστ' εἶναι ταῦτα τὰ ἔργα ἀειμνη-
5 στότερα ἢ τὰ ἐκ τῶν λητουργιῶν αὐτῷ ἀναθήματα· πρὸς δὲ
τὴν ἡσυχιότητα τὴν τούτου, ὅτι οὐ νῦν δεῖ αὐτὸν ἐξετάζειν
εἰ σώφρων ἐστίν, ὅτ' [αὐτὸν] οὐκ ἔξεστιν ἀσελγαίνειν, ἀλλ'
ἐκεῖνον τὸν χρόνον σκοπεῖν, ἐν ᾧ ἐξὸν ὁποτέρως ἐβούλετο ζῆν
εἵλετο παρανόμως πολιτευθῆναι. Τοῦ μὲν γὰρ νῦν μηδὲν ἐξα-
μαρτάνειν οἱ κωλύσαντες αἴτιοι, τῶν δὲ τότε γενομένων ὁ τού-
του τρόπος καὶ οἱ τούτῳ ἐπιτρέπειν ἀξιοῦντες. Ὥστ' ἐὰν ἐκ
τούτων δοκιμάζεσθαι ἀξιοῖ, ταῦτα χρὴ ὑπολαμβάνειν, μὴ εὐή-
θεις αὐτῷ εἶναι δοκῆτε.
6 Ἐὰν δὲ καὶ ἐπὶ τοιόνδε λόγον τράπωνται, ὡς ὁ χρόνος οὐ
συγχωρεῖ ἄλλον ἀποκληρῶσαι, ἀλλ' ἀνάγκη, ἐὰν αὐτὸν ἀπο-
δοκιμάσητε, ἄθυτα τὰ πάτρια ἱερὰ γίγνεσθαι, τάδ' ἐνθυμήθητε,
ὅτι πάλαι ὁ χρόνος ἤδη παρελήλυθεν. Ἡ γὰρ αὔριον ἡμέρα
μόνη λοιπὴ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστιν, ἐν δὲ ταύτῃ τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι
θυσία γίγνεται, δικαστήριον δὲ παρὰ τοὺς νόμους ἀδύνατον
7 πληρωθῆναι. Εἰ δὲ ταῦτα πάνθ' οὗτος ὥστε γενέσθαι διαπέ-
πρακται, τί προσδοκῆσαι δεῖ δοκιμασθέντ' αὐτὸν ποιήσειν, εἰ
τὴν ἐξιοῦσαν ἀρχὴν πέπεικεν αὐτοῦ ἕνεκα παρανομῆσαι; Ἆρ'
ἂν ὀλίγα τοιαῦτ' ἐν τῷ ⟨αὑτοῦ⟩ ἐνιαυτῷ διαπράξασθαι; ἐγὼ
8 μὲν γὰρ οὐκ ἂν οἶμαι. Ἔστι δ' ὑμῖν ⟨οὐ⟩ τοῦτο μόνον σκεπ-
τέον, ἀλλὰ καὶ πότερον εὐσεβέστερον τὸν βασιλέα καὶ τοὺς
συνάρχοντας τὰ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἄρξειν ἱερὰ θῦσαι, ὡς καὶ

3, 3, 4 ἀκούω ὑπὲρ μὲν ego] ἀκούω μὲν ὑ. Sch., ἀκούομεν ὑ. X Cob. || 6 οἱ πρόγονοι suppl. Tayl. || **5**, 3 αὐτὸν del. Cob. || fort. οὐκέτι ἔξεστιν. || 6 κωλύσοντες Dobr. || 7 ὥστε ἄν. || **6**, 2 οὐ συγχωρεῖ Cob.] οὐκ ἐγχωρεῖ. || *7*, 4 ἑαυτοῦ add. R. || **8**, 1 οὐ add. Steph.

*πρότερον ἤδη γεγένηται, ἢ [καὶ] τοῦτον, ὃν οὐδὲ καθαρὸν
εἶναι τὰς χεῖρας οἱ εἰδότες μεμαρτυρήκασι, καὶ πότερον ὑμεῖς
ὠμόσατ' εἰς τὴν ἀρχὴν ἀδοκίμαστον καταστήσειν, ἢ δοκιμάσαν-*
176 *τες τὸν ἄξιον τῆς ἀρχῆς | στεφανώσειν. Ταῦτα γὰρ σκοπεῖσθε.* 9
*κἀκεῖνο ⟨δ'⟩ ἐνθυμεῖσθε, ὅτι ὁ θεὶς τὸν περὶ τῶν δοκιμασιῶν
νόμον οὐχ ἥκιστα [περὶ] τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρξάντων ἕνεκ'
ἔθηκεν, ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ δι' οὓς ἡ δημοκρατία κατε-
λύετο, οὗτοι ἐν ταύτῃ τῇ πολιτείᾳ πάλιν ἄρξουσι, καὶ κύριοι
γενήσονται τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως, ἣν πρότερον παραλα-
βόντες οὕτως αἰσχρῶς καὶ δεινῶς ἐλωβήσαντο. Ὥστ' οὐκ ἄξιον
τῆς δοκιμασίας ὀλιγώρως ἔχειν, οὐδὲ μικρὸν ἡγουμένους τὸ
πρᾶγμα μὴ φροντίζειν αὐτῆς, ἀλλὰ φυλάττειν· ὡς ἐν τῷ ἕκα-
στον δικαίως ἄρχειν ἥ τε πολιτεία καὶ τὸ [ἄλλο] πλῆθος τὸ ὑμέ-
τερον σῴζεται. Εἰ μὲν δὴ βουλεύσων νυνὶ ἐδοκιμάζετο καὶ ὡς* 10
*ἱππευκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν τριάκοντα τοὔνομα ἐν ταῖς σανίσιν ἐνε-
γέγραπτο, καὶ ἄνευ κατηγόρου ἂν αὐτὸν ἀπεδοκιμάζετε· νῦν δ',
ὅτε μὴ μόνον ἱππευκὼς [μηδὲ βεβουλευκώς], ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ
πλῆθος ἐξημαρτηκὼς φαίνεται, οὐκ ἂν ἄτοπον ποιήσαιτε, εἰ
μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες περὶ αὐτοῦ φανεῖσθε; Καὶ μὲν* 11
*δὴ βουλεύειν γε δοκιμασθεὶς πεντακοσιοστὸς ὢν μετὰ τῶν ἄλλων
ἐνιαυτὸν ἂν μόνον ἐβούλευεν, ὥστε καὶ εἴ τι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ
ἐξαμαρτάνειν ἐβούλετο, ῥᾳδίως ἂν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐκωλύετο.
Ταύτην δὲ τὴν ἀρχὴν ἀξιοῖ [μόνος] αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἄρχειν,
καὶ μετὰ τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς τὸν ἅπαντα χρόνον τῶν
μεγίστων κύριος γενέσθαι· ὥσθ' ὑμῖν καθήκει περὶ ταύτης τῆς* 12

8, 4 *καὶ* om. Cob. || **9**, 2 *δ'* add. Cob. R. || 3 *περὶ* del. M. Bekk. Cob. || 5 *ταύτῃ τῇ* ego. Cf. § 17] *αὐτῇ τῇ*. An *τῇ αὐτῇ* cum Dobr. vel *αὐτῇ ταύτῃ*? Contra plerique cum Bekkero del. *τῇ πολιτείᾳ*, quod quis adscriberet? Halb. hic quidem delet, sed substituit *ἡ πολιτεία* pro *ἡ δημοκρατία*. || 6, 7 post *παραλαβόντες* R. suppl. *ἀκέραιον* vel *ὑγιᾶ* simileve quid, Frn. *μεγάλην καὶ ὀνομαστήν*. Fort. eiusmodi quid latet sub *πρότερον*, quod abundat. An *ἥνπερ ἀκέραιον*? || 10 delevi *ἄλλο*, fort. adscriptum e § 12, 3. || **10**, 2 *ἢ βεβουλευκότος* suppl. Pluyg. || *τοὔνομα* R.] *ἄρμα*. Schott iam *ὄνομα*. || 4 *μηδὲ βεβουλευκὼς* del. Bekk. cum C. || 6 *φανεῖσθε* T. Bekk.] *φανοῖσθε* X Sch., *φαίνοισθε* Cob. Fut. ind. in talibus ponere amat L. || **11**, 3 *ἐβούλευεν* Cob.] *ἐβούλευσεν*. || 5 *μόνος* del. Pluyg. || **12**, 1 *καθήκει* Frn.] *καθήκειν* X. Ceterum *προσήκειν* Franz probabiliter. Illo enim verbo L. nusquam alibi utitur.

τὴν ἔμφυτον ἀρετὴν καὶ διὰ τὴν τῶν πρὸς τὸν πόλεμον ἐπι-
στήμην, μόνοι δ' οἰκοῦντες ἀπόρθητοι καὶ ἀτείχιστοι καὶ ἀστα-
σίαστοι καὶ ἀήττητοι καὶ τρόποις ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς χρώμενοι. Ὧν
ἕνεκ' ἐλπὶς ἀθάνατον τὴν ἐλευθερίαν αὐτοὺς κεκτῆσθαι, καὶ ἐν 915
τοῖς παρεληλυθόσι κινδύνοις σωτῆρας γενομένους τῆς Ἑλλάδος
8 περὶ τῶν μελλόντων προορᾶσθαι. Οὐ τοίνυν ὁ ἐπιὼν καιρὸς 916
τοῦ παρόντος βελτίων· οὐ γὰρ ἀλλοτρίας δεῖ τὰς τῶν ἀπολω-
λότων συμφορὰς νομίζειν ἀλλ' οἰκείας, οὐδ' ἀναμεῖναι ἕως ἂν
ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς αἱ δυνάμεις ἀμφοτέρων ἔλθωσιν, ἀλλ' ἕως
9 ἔτι ἔξεστι τὴν τούτων ὕβριν κολάσαι. Τίς γὰρ οὐκ ἂν ⟨ἀγανακ-
τήσει⟩εν ὁρῶν ἐν τῷ πρὸς ἀλλήλους πολέμῳ μεγάλους αὐτοὺς
γεγενημένους; Ὧν οὐ μόνον αἰσχρῶν ὄντων ἀλλὰ καὶ δεινῶν,
τοῖς μὲν μεγάλ' ἡμαρτηκόσιν ἐξουσία γεγένηται τῶν πεπραγ-
μένων, τοῖς δ' Ἕλλησιν οὐδεμία αὐτῶν τιμωρία .....

34.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΚΑΤΑΛΥΣΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΟΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ ΑΘΗΝΗΣΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ex Dionys. Hal. V p. 525 sqq. ed. R.

Τοῦ δήμου κατελθόντος ἐκ Πειραιῶς καὶ ψηφισαμένου διαλύσασθαι πρὸς τοὺς ἐν ἄστει καὶ μηδενὸς τῶν γεγενημένων μνησικακεῖν, δέους δὲ ὄντος μὴ πάλιν τὸ πλῆθος εἰς τοὺς εὐπόρους ὑβρίζῃ τὴν ἀρχαίαν ἐξουσίαν κεκομισμένον, καὶ πολλῶν ὑπὲρ τούτου γινομένων λόγων, Φορμίσιός τις τῶν συγκατελθόντων μετὰ τοῦ δήμου γνώμην εἰσηγήσατο, τοὺς μὲν φεύγοντας κατιέναι, τὴν δὲ πολιτείαν μὴ πᾶσιν ἀλλὰ τοῖς γῆν ἔχουσι παραδοῦναι, βουλομένων ταῦτα γενέσθαι καὶ Λακεδαιμονίων. Ἔμελλον δὲ τοῦ ψηφίσματος τούτου κυρωθέντος πεντακισχίλιοι σχεδὸν Ἀθηναίων ἀπελαθήσεσθαι τῶν κοινῶν. Ἵνα δὴ μὴ τοῦτο γένοιτο, γράφει τὸν λόγον τόνδε ὁ Λυσίας τῶν ἐπισήμων τινὶ καὶ πολιτευομένων.

Scripta est haec oratio ol. 94, 2 (a. 403).

Ὅτ' ἐνομίζομεν, ὦ ⟨ἄνδρες⟩ Ἀθηναῖοι, τὰς γεγενημένας συμφορὰς ἱκανὰ μνημεῖα τῇ πόλει καταλελεῖφθαι, ὥστε μηδ'

8, 5 *κολάσαι* Cob.] *κωλῦσαι*, *κλῦσαι* F, *κλ* m. 2, *λ* in ras. || **9**, 1 *ἀγανακτήσειεν ὁρῶν* Baiter, Cob.] *ἐνορῶν* libri, *ἐντρέποιτο ὁρῶν* R., *ἀνιᾶται ὁρῶν* Dobr.
1, 1 addidi *ἄνδρες*.

ἂν τοὺς ἐπιγιγνομένους ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμεῖν, τότε δὴ
οὗτοι τοὺς κακῶς πεπονθότας καὶ ἀμφοτέρων πεπειραμένους
ἐξαπατῆσαι ζητοῦσι τοῖς αὐτοῖς ψηφίσμασιν οἷσπερ καὶ πρότερον
δὶς ἤδη. Καὶ τούτων μὲν οὐ θαυμάζω, ὑμῶν δὲ τῶν ἀκροω- 2
918 μένων, ὅτι πάντων ἔστ' ἐπιλησμονέστατοι ἢ πάσχειν ἑτοιμότατοι
κακῶς ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ τῇ μὲν τύχῃ τῶν ἐκ Πειραιῶς
πραγμάτων μετέσχον, τῇ δὲ γνώμῃ τῶν ἐξ ἄστεως. Καίτοι τί
ἔδει φεύγοντας κατελθεῖν, εἰ χειροτονοῦντες ὑμᾶς αὐτοὺς κατα-
δουλώσεσθε; Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ⟨ἄνδρες⟩ Ἀθηναῖοι, ⟨οὔτ' οὐσίᾳ⟩ 3
919 οὔτε γένει ἀπελαυνόμενος, ἀλλ' ἀμφότερα τῶν ἀντιλεγόντων
πρότερος ὤν, ἡγοῦμαι ταύτην μόνην σωτηρίαν εἶναι τῇ πόλει,
ἅπασιν Ἀθηναίοις τῆς πολιτείας μετεῖναι, ἐπεί, ὅτε καὶ τὰ τείχη
καὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ χρήματα καὶ συμμάχους ἐκεκτήμεθα, οὐχ
920 ὅπως Ἀθηναίων τινὰ ἀπώσομεν διενοούμεθα, ἀλλὰ καὶ Εὐβο-
εῦσιν ἐπιγαμίαν ἐποιούμεθα· νῦν δὲ καὶ τοὺς ὑπάρχοντας πολί-
τας ἀπελῶμεν; Οὔκ ἐὰν ἔμοιγε πίθησθε, οὐδὲ μετὰ τῶν τειχῶν 4
καὶ ταῦθ' ἡμῶν αὐτῶν περιαιρησόμεθα, ὁπλίτας πολλοὺς καὶ
ἱππέας καὶ τοξότας, ὧν ὑμεῖς ἀντεχόμενοι βεβαίως δημοκρα-
τήσεσθε, τῶν δ' ἐχθρῶν πλέον ἐπικρατήσετε, ὠφελιμώτεροι
δὲ τοῖς συμμάχοις ἔσεσθε. Ἐπίστασθε γὰρ ⟨κἀν⟩ ταῖς ἐφ' ἡμῶν
ὀλιγαρχίαις γεγενημέναις οὐ τοὺς γῆν κεκτημένους ἔχοντας τὴν
πόλιν, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀποθανόντας, πολλοὺς
δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπεσόντας, οὓς ὁ δῆμος καταγαγὼν ὑμῖν 5
μὲν τὴν ὑμετέραν ἀπέδωκεν, αὐτὸς δὲ ταύτης οὐκ ἐτόλμησε
921 μετασχεῖν. Ὥστ', ἐὰν ἔμοιγε πίθησθε, οὐ τοὺς εὐεργέτας, καθ'
ὅσον δύνασθε, τῆς πατρίδος ἀποστερήσετε, οὐδὲ τοὺς λόγους
πιστοτέρους τῶν ἔργων οὐδὲ τὰ μέλλοντα τῶν γεγενημένων
νομιεῖτε, ἄλλως τε καὶ μεμνημένοι τῶν περὶ τῆς ὀλιγαρχίας
μαχομένων, οἳ τῷ μὲν λόγῳ τῷ δήμῳ πολεμοῦσι, τῷ δ' ἔργῳ
τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦσιν· ἅπερ κτήσονται, ὅταν ὑμᾶς ἐρή-
μους συμμάχων λάβωσιν. Εἶτα τοιούτων ὑμῖν ὑπαρχόντων 6

1, 6 δὶς ἤδη Dobr., Sch., Cob.] διὸ δή. || 3, 1 ἄνδρες addidi. || Suppl. Sauppe coll. or. 18, 6. Sch., οὔτε πλούτῳ Markl. Cob. || ⟨τοὺς⟩ συμμ.? || 8 ἀπελῶμεν R.] ἀπολοῦμεν. || 4, 1 ἐὰν — πίθεσθε Cob.] ἂν — πείθεσθε et similiter mox 5, 3. || 5 κἀν add. Franz, ἐν R. || 5, 3, 4 καθ' ὅσον ego ex usu nostri, coll. or. 12, 36, 94; 13, 3, 92; 31, 8 bis, fr. 79, 4] καθὸ.

ἐρωτῶσι τίς ἔσται σωτηρία τῇ πόλει, εἰ μὴ ποιήσομεν ἃ Λακε- 922
δαιμόνιοι κελεύουσιν; Ἐγὼ δὲ τούτους εἰπεῖν ἀξιῶ, τί τῷ
πλήθει περιγενήσεται, εἰ ποιήσομεν ἃ ἐκεῖνοι προστάττουσιν;
Εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον μαχομένους ἀποθνήσκειν ἢ φανερῶς
7 ἡμῶν αὐτῶν θάνατον καταψηφίσασθαι. Ἡγοῦμαι γάρ, ἐὰν μὴ
πειθώμεθα, ἀμφοτέροις κοινὸν εἶναι ⟨τὸν⟩ κίνδυνον. ὁρῶ δὲ
καὶ Ἀργείους καὶ Μαντινέας τὴν αὐτὴν ἔχοντας γνώμην τὴν
αὑτῶν οἰκοῦντας, τοὺς μὲν ὁμόρους ὄντας Λακεδαιμονίοις, τοὺς
δ' ἐγγὺς οἰκοῦντας, καὶ τοὺς μὲν οὐδὲν ἡμῶν πλείους, τοὺς
8 δ' οὐδὲ τρισχιλίους ὄντας. Ἴσασι γὰρ ὅτι, κἂν πολλάκις εἰς τὴν
τούτων ἐμβάλλωσι, πολλάκις αὐτοῖς ἀπαντήσονται ὅπλα λαβόν- 923
τες, ὥστ' οὐ καλὸς ὁ κίνδυνος αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι, ἐὰν μὲν
νικήσωσι, τούτους οὐ καταδουλώσεσθαί γε, ἐὰν δ' ἡττηθῶσι,
σφᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἀποστερῆσαι· ὅσῳ δ' ἂν
ἄμεινον πράττωσι, τοσούτῳ ⟨ἧττον⟩ ἐπιθυμοῦσι κινδυνεύειν.
9 Εἴχομεν δ', ὦ ⟨ἄνδρες⟩ Ἀθηναῖοι, καὶ ἡμεῖς ταύτην τὴν γνώ-
μην, ὅτε τῶν Ἑλλήνων ἤρχομεν, καὶ ἐδοκοῦμεν καλῶς βουλεύ-
εσθαι περιορῶντες μὲν τὴν χώραν τεμνομένην, οὐ νομίζοντες
δὲ χρῆναι περὶ αὐτῆς διαμάχεσθαι· ἄξιον γὰρ ἦν ὀλίγων ἀμε-
λοῦντας πολλῶν ἀγαθῶν φείσασθαι. Νῦν δ', ἐπειδὴ ἐκείνων
μὲν ἁπάντων μάχῃ ἐστερήμεθα, ἡ δὲ πατρὶς ἡμῖν λέλειπται,
ἴσμεν ὅτι ὁ κίνδυνος οὗτος μόνος ἔχει τὰς ἐλπίδας τῆς σωτη- 924
10 ρίας. Ἀλλὰ γὰρ χρὴ ἀναμνησθέντας ὅτι ἤδη καὶ ἑτέροις ἀδικου-
μένοις βοηθήσαντες ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ πολλὰ τρόπαια τῶν πολε-
μίων ἐστήσαμεν, ἄνδρας ἀγαθοὺς περὶ τῆς πατρίδος καὶ ἡμῶν
αὐτῶν γίγνεσθαι, πιστεύοντας μὲν τοῖς θεοῖς καὶ ἐλπίζοντας τὸ
11 δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων ἔσεσθαι. Δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, ὦ
⟨ἄνδρες⟩ Ἀθηναῖοι, εἰ, ὅτε μὲν ἐφεύγομεν, ἐμαχόμεθα Λακε-
δαιμονίοις, ἵνα κατέλθωμεν, κατελθόντες δὲ φευξόμεθα, ἵνα
μὴ μαχώμεθα. Οὔκουν αἰσχρὸν εἰ εἰς τοῦτο κακίας ἥξομεν,
ὥσθ' οἱ μὲν πρόγονοι καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας
Ἑλλήνων διεκινδύνευον, ὑμεῖς δ' οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας
αὐτῶν τολμᾶτε πολεμεῖν; . . . . .

6, 4 ποιήσομεν Cob.] ποιήσαιμεν. || **7**, 1, 2 μὴ πειθώμεθα dedi e Scheibii coni.] μὲν πείθω. || τὸν add. Sch., om. Cob. || **8**, 7 ἧττον add. R. || **9**, 1 addidi ἄνδρες. || 6 ἐπειδὴ ego] ἐπεί. || **11**, 2 ἄνδρες addidi.

35.

ΕΡΩΤΙΚΟΣ.

Lysiae oratio sive epistola apud Platonem in Phaedro pag. 230 E — 234 C ed. Schanz. Argumentum p. 227 C: *ὁ — λόγος ἦν — οὐκ οἶδ' ὅντινα τρόπον ἐρωτικός. γέγραφε γὰρ δὴ ὁ Λυσίας πειρώμενόν τινα τῶν καλῶν, οὐχ ὑπ' ἐραστοῦ δέ, ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ κεκόμψευται· λέγει γὰρ ὡς χαριστέον μὴ ἐρῶντι μᾶλλον ἢ ἐρῶντι.* Evitatur hiatus, quod generis demonstrativi iam tum proprium.

*** *Περὶ μὲν ⟨οὖν⟩ τῶν ἐμῶν πραγμάτων ἐπίστασαι, καὶ ὡς*
231 *νομίζω συμφέρειν ἡμῖν γενομένων τούτων ἀκήκοας· ἀξιῶ δὲ*
μὴ διὰ τοῦτ' ἀτυχῆσαι ὧν δέομαι, ὅτι οὐκ ἐραστὴς ὢν σου
τυγχάνω, ὡς ἐκείνοις μὲν τότε μεταμέλει ὧν ἂν εὖ ποιήσωσιν,
ἐπειδὰν τῆς ἐπιθυμίας παύσωνται· τοῖς δ' οὐκ ἔστι χρόνος, ἐν
ᾧ μεταγνῶναι προσήκει. Οὐ γὰρ ὑπ' ἀνάγκης ἀλλ' ἑκόντες, 2
ὡς ἂν ἄριστα περὶ τῶν οἰκείων βουλεύσαιντο, πρὸς τὴν δύναμιν
τὴν αὑτῶν εὖ ποιοῦσιν. Ἔτι δ' οἱ μὲν ἐρῶντες σκοποῦσιν ἅ τε
κακῶς διέθεντο τῶν αὑτῶν διὰ τὸν ἔρωτα καὶ ἃ πεποιήκασιν
εὖ, καὶ ὃν εἶχον πόνον προστιθέντες ἡγοῦνται πάλαι τὴν ἀξίαν
ἀποδεδωκέναι χάριν τοῖς ἐρωμένοις· τοῖς δὲ μὴ ἐρῶσιν οὔτε
τὴν τῶν οἰκείων ἀμέλειαν διὰ τοῦτ' ἔστι προφασίζεσθαι, οὔτε
τοὺς παρεληλυθότας πόνους ὑπολογίζεσθαι, οὔτε τὰς πρὸς τοὺς
προσήκοντας διαφορὰς αἰτιᾶσθαι· ὥστε περιῃρημένων τοσούτων
κακῶν οὐδὲν ὑπολείπονται ἀλλ' ἢ ποιεῖν προθύμως, ὅ τι ἂν
αὐτοῖς οἴωνται πράξαντες χαριεῖσθαι. Ἔτι δ' εἰ διὰ τοῦτ' ἄξιον 3
τοὺς ἐρῶντας περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, ὅτι τούτους μάλιστά φασιν
φιλεῖν ὧν ἂν ἐρῶσι καὶ ἐκ τῶν λόγων καὶ ἐκ τῶν ἔργων τοῖς

---

1 E primis verbis, imprimis e v. *γενομένων τούτων* (sic B = Oxoniensis, *τούτων γενομένων* T = Venetus, secundae familiae fons sec. Schanzium) apparet Phaedrum omisisse praefationem. || 1 inserui *οὖν*. || 4 post *τυγχάνω* plene interpunxit Schanz. || *μεταμελειῶν* B. || **2, 4** *αὐτῶν* BT. || 7 *ἔστιν* cum libris Schanz. || 9 *αἰτιᾶσθαι* Cob.] *αἰτιάσασθαι* cum libris Sch., *ἐπαιτιᾶσθαι* in praef. coni. Badham, in ed. del. || **3, 1** *τοῦ* B. || 3 *ἐρῶσιν* codd. et Sch. || *καὶ ἐ. τ. λ.* B] *καὶ ἕτοιμοί εἰσι καὶ ἐ. τ. λ.* T.

ἄλλοις ἀπεχθανόμενοι τοῖς ἐρωμένοις χαρίζεσθαι, ῥᾴδιον γνῶ-
ναι, εἰ ἀληθῆ λέγουσιν, ὅτι ὅσων ἂν ὕστερον ἐρασθῶσιν ἐκείνους
αὐτῶν περὶ πλείονος ποιήσονται, καὶ δῆλον ὅτι, ἐὰν ἐκείνοις
4 δοκῇ, καὶ τούτους κακῶς ποιήσουσιν. Καίτοι πῶς εἰκός ἐστι
τοιοῦτον πρᾶγμα προέσθαι τοιαύτην ἔχοντι συμφοράν, ἣν οὐδ'
ἂν ἐπιχειρήσειεν οὐδεὶς ἔμπειρος ὢν ἀποτρέπειν; καὶ γὰρ αὐτοὶ
ὁμολογήσουσι νοσεῖν μᾶλλον ἢ σωφρονεῖν, καὶ εἰδέναι ὅτι κακῶς
φρονοῦσιν, ἀλλ' οὐ δύνασθαι αὐτῶν κρατεῖν· ὥστε πῶς ἂν εὖ
φρονήσαντες ταῦτα καλῶς ἔχειν ἡγήσαιντο περὶ ὧν οὕτω δια-
5 κείμενοι βεβούλευνται; καὶ μὲν δὴ εἰ μὲν ἐκ τῶν ἐρώντων τὸν
βέλτιστον αἱροῖο, ἐξ ὀλίγων ἄν σοι ἡ ἔκλεξις εἴη· εἰ δ' ἐκ τῶν
ἄλλων τὸν σαυτῷ ἐπιτηδειότατον, ἐκ πολλῶν· ὥστε πολὺ πλείων
6 ἐλπὶς ἐν τοῖς πολλοῖς ὄντα τυχεῖν τὸν ἄξιον τῆς σῆς φιλίας. Εἰ
τοίνυν τὸν νόμον τὸν καθεστηκότα δέδοικας, μὴ πυθομένων τῶν
ἀνθρώπων ὄνειδός σοι γένηται, εἰκός ἐστι τοὺς μὲν ἐρῶντας,
οὕτως ἂν οἰομένους καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ζηλοῦσθαι ὥσπερ 232
αὐτοὺς ὑφ' αὑτῶν, ἐπαρθῆναι τῷ ἔχειν καὶ φιλοτιμουμένους
ἐπιδείκνυσθαι πρὸς ἅπαντας, ὅτι οὐκ ἄλλως αὐτοῖς πεπόνηται·
τοὺς δὲ μὴ ἐρῶντας, κρείττους αὑτῶν ὄντας, τὸ βέλτιστον ἀντὶ
7 τῆς δόξης τῆς παρὰ τῶν ἀνθρώπων αἱρεῖσθαι. Ἔτι δὲ τοὺς μὲν
ἐρῶντας πολλοὺς ἀνάγκη πυθέσθαι καὶ ἰδεῖν ἀκολουθοῦντας
τοῖς ἐρωμένοις καὶ ἔργον τοῦτο ποιουμένους, ὥσθ' ὅταν ὀφθῶσι
διαλεγόμενοι ἀλλήλοις, τότ' αὐτοὺς οἴονται ἢ γεγενημένης ἢ
μελλούσης ἔσεσθαι ⟨τῆς πλησμονῆς⟩ τῆς ἐπιθυμίας συνεῖναι·
τοὺς δὲ μὴ ἐρῶντας οὐδ' αἰτιᾶσθαι διὰ τὴν συνουσίαν ἐπιχει-
ροῦσιν, εἰδότες ὅτι ἀναγκαῖόν ἐστιν ἢ διὰ φιλίαν τῳ διαλέγεσθαι

3, 6 *ποιήσωνται* T. || **4**, 1 *ἐστιν* Sch. cum libris et mox *ὁμολογήσουσιν*, qualia, licet vera esse possint, consuetudinis causa in reliquis Lysiae scriptis ab editoribus observatae posthac tacitus mutabo. || 6 *οὕτω* B man. 2] *οὗτοι* B pr. T. || *βεβούλευνται* Heindorf] *βούλονται* BT, *βουλεύοντα* Steph. || **5**, 2 *αἱροῖο* T] *αἱροῖτο* B. || **6**, 5 *τῷ ἔχειν* Badham] *τῷ λέγειν* BT. Reliquas coni. vid. ap. Sch. || 6 *οὐκ ἄλλως* T] *οὐ καλῆς* B. || 7 *αὐτῶν* BT. || *ἀντὶ* T] *ἂν* B. || **7**, 2 omisi virgulam post *ἰδεῖν*. || 4 *ἀλλήλοις* ob hiatum mihi suspectum. Deleri possit aut transponi *ὀφθῶσιν ἀλλ. διαλ.* Cf. tamen § 11 *φίλοι εἶναι* et *φίλοι ὄντες*. || 5 *τῆς πλησμονῆς* (cf. § 16) aut *τ. ἀποπληρώσεως* olim supplevi. || 7 *τῳ* sec. man. in BT] *τῷ* prima.

ἢ δι' ἄλλην τιν' ἡδονήν. Καὶ μὲν δὴ εἴ σοι δέος παρέστηκεν 8
ἡγουμένῳ χαλεπὸν εἶναι φιλίαν συμμένειν, καὶ ἄλλῳ μὲν τρόπῳ
διαφορᾶς γενομένης κοινὴν ⟨ἂν⟩ ἀμφοτέροις καταστῆναι τὴν
συμφοράν, προεμένου δέ σου ἃ περὶ πλείστου ποιῇ μεγάλην
δὴ σοὶ βλάβην ἂν γενέσθαι, εἰκότως δὴ τοὺς ἐρῶντας μᾶλλον
ἂν φοβοῖο· πολλὰ γάρ αὐτούς ἐστι τὰ λυποῦντα, καὶ πάντ' ἐπὶ
τῇ αὑτῶν βλάβῃ νομίζουσι γίγνεσθαι. Διόπερ καὶ τὰς πρὸς τοὺς 9
ἄλλους τῶν ἐρωμένων συνουσίας ἀποτρέπουσι, φοβούμενοι
τοὺς μὲν οὐσίαν ἐκτημένους, μὴ χρήμασιν αὐτοὺς ὑπερβάλωνται,
τοὺς δὲ πεπαιδευμένους, μὴ συνέσει κρείττους γένωνται· τῶν
δ' ἄλλο τι κεκτημένων ἀγαθὸν τὴν δυνάμιν ἑκάστου φυλάτ-
τονται. Πείσαντες μὲν οὖν ἀπεχθέσθαι σε τούτοις εἰς ἐρημίαν 10
φίλων καθιστᾶσιν, ἐὰν δὲ τὸ σαυτοῦ σκοπῶν ἄμεινον ἐκείνων
φρονῇς, ἥξεις αὐτοῖς εἰς διαφοράν· ὅσοι δὲ μὴ ἐρῶντες ἔτυχον,
ἀλλὰ δι' ἀρετὴν ἔπραξαν ὧν ἐδέοντο, οὐκ ἂν τοῖς συνοῦσι
φθονοῖεν, ἀλλὰ τοὺς μὴ ἐθέλοντας μισοῖεν, ἡγούμενοι ⟨σ'⟩ ὑπ'
ἐκείνων μὲν ὑπερορᾶσθαι, ὑπὸ τῶν συνόντων δ' ὠφελεῖσθαι,
ὥστε πολὺ πλείων ἐλπὶς φιλίαν αὐτοῖς ἐκ τοῦ πράγματος ἢ
ἔχθραν γενήσεσθαι. Καὶ μὲν δὴ τῶν μὲν ἐρώντων πολλοὶ 11
πρότερον τοῦ σώματος ἐπεθύμησαν ἢ τὸν τρόπον ἔγνωσαν καὶ
τῶν ἄλλων οἰκείων ἔμπειροι ἐγένοντο, ὥστ' ἄδηλον εἰ ἔτι
233 *βουλήσονται φίλοι εἶναι, ἐπειδὰν τῆς ἐπιθυμίας παύσωνται·*
τοῖς δὲ μὴ ἐρῶσιν, οἳ καὶ πρότερον ἀλλήλοις φίλοι ὄντες ταῦτ'
ἔπραξαν, οὐκ ἐξ ὧν ἂν εὖ πάθωσιν ταῦτ' εἰκὸς ἐλάττω τὴν
φιλίαν αὐτοῖς ποιῆσαι, ἀλλὰ ταῦτα σημεῖα καταλειφθῆναι τῶν
μελλόντων ἔσεσθαι. Καὶ μὲν δὴ βελτίονί σοι προσήκει γενέσθαι 12
ἐμοὶ πειθομένῳ ἢ ἐραστῇ. Ἐκεῖνοι μὲν γάρ καὶ παρὰ τὸ βέλ-
τιστον τά τε λεγόμενα καὶ τὰ πραττόμεν' ἐπαινοῦσι, τὰ μὲν
δεδιότες μὴ ἀπέχθωνται, τὰ δὲ καὶ αὐτοὶ χεῖρον διὰ τὴν ἐπι-

8, 3 *ἂν* add. Hirschig. || 4 *ποιεῖ* codd. || 5 *δὴ* Schanz] *ἄν*. || *ἂν* om. T. || *δὴ* Sch.] *ἄν*. || 6 *ἂν* om. T. || 7 *αυτῶν* (sic) B. || **9**, 3 *ἐκτημένους* e Platonis consuetudine, Lysias *κεκτημένους* dedisse videtur. || **10**, 1 *ἀπεχθέσθαι* Stallbaum] *ἀπέχθεσθαί* BT. || 2 *ἐὰν* B] *ἂν* T. || *σαυτοῦ* T] *σεαυτοῦ* B Sch. Ego contractam formam praetuli, quia in hac scriptione ubique apparet *αὑτοῦ* cett. pro *ἑαυτοῦ* cett. || 5 *σ'* (i. e. *σὲ*) auctore Heindorfio add. Schanz. || 8 *γενέσθαι* T. || **11**, 3 *εἰ ἔτι* Herman] *αὐτοῖς εἰ ἔτι* B, *εἰ ἔτι αὐτοῖς* T. || 4 *τότε βουλήσονται* T. || 7 *σημεῖα* Heindorf] *μνημεῖα* BT Sch.

13 *θυμίαν γιγνώσκοντες. Τοιαῦτα γὰρ ὁ ἔρως ἐπιδείκνυται· δυστυ-*
χοῦντας μὲν ἃ μὴ λύπην τοῖς ἄλλοις παρέχει ἀνιαρὰ ποιεῖ
νομίζειν· εὐτυχοῦντας δὲ καὶ τὰ μὴ ἡδονῆς ἄξια παρ' ἐκείνων
ἐπαίνου ἀναγκάζει τυγχάνειν· ὥστε πολὺ μᾶλλον ἐλεεῖν τοὺς
ἐρωμένους ἢ ζηλοῦν αὐτοὺς προσήκει. Ἐὰν δ' ἐμοὶ πείθῃ,
πρῶτον μὲν οὐ τὴν παροῦσαν ἡδονὴν ⟨μόνην⟩ θεραπεύων
συνέσομαί σοι, ἀλλὰ καὶ τὴν μέλλουσαν ὠφελίαν ἔσεσθαι, οὐχ
ὑπ' ἔρωτος ἡττώμενος, ἀλλ' ἐμαυτοῦ κρατῶν, οὐδὲ διὰ σμικρὰ
ἰσχυρὰν ἔχθραν ἀναιρούμενος, ἀλλὰ διὰ μεγάλα βραδέως ὀλίγην
ὀργὴν ποιούμενος, τῶν μὲν ἀκουσίων συγγνώμην ἔχων, τὰ δ'
ἑκούσια πειρώμενος ἀποτρέπειν, ταῦτα γάρ ἐστι φιλίας πολὺν
14 *χρόνον ἐσομένης τεκμήρια. Εἰ δ' ἄρα σοι τοῦτο παρέστηκεν,*
ὡς οὐχ οἷόν τ' ἰσχυρὰν φιλίαν γενέσθαι, ἐὰν μή τις ἐρῶν τυγ-
χάνῃ, ἐνθυμεῖσθαι χρή, ὅτι οὔτ' ἂν τοὺς υἱεῖς περὶ πολλοῦ
ἐποιούμεθα οὔτ' ἂν τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας, οὔτ' ἂν
πιστοὺς φίλους ἐκεκτήμεθα, οἳ οὐκ ἐξ ἐπιθυμίας τοιαύτης
15 *γεγόνασιν ἀλλ' ἐξ ἑτέρων ἐπιτηδευμάτων. Ἔτι δὲ εἰ χρὴ τοῖς*
δεομένοις μάλιστα χαρίζεσθαι, προσήκει κἂν τοῖς ἄλλοις μὴ
τοὺς βελτίστους ἀλλὰ τοὺς ἀπορωτάτους εὖ ποιεῖν· μεγίστων
16 *γὰρ ἀπαλλαγέντες κακῶν πλείστην χάριν αὐτοῖς εἴσονται. Καὶ*
μὲν δὴ καὶ ἐν ταῖς ἰδίαις δαπάναις οὐ τοὺς φίλους ἄξιον παρα-
καλεῖν, ἀλλὰ τοὺς προσαιτοῦντας καὶ τοὺς δεομένους πλησμο-
νῆς· ἐκεῖνοι γὰρ καὶ ἀγαπήσουσι καὶ ἀκολουθήσουσι καὶ ἐπὶ
τὰς θύρας ἥξουσι καὶ μάλισθ' ἡσθήσονται καὶ ἐλαχίστην χάριν
17 *εἴσονται καὶ πόλλ' ἀγάθ' αὐτοῖς εὔξονται. Ἀλλ' ἴσως προσήκει*
οὐ τοῖς σφόδρα δεομένοις χαρίζεσθαι, ἀλλὰ τοῖς μάλιστ' ἀπο-
δοῦναι χάριν δυναμένοις· οὐδὲ τοῖς προσαιτοῦσι μόνον, ἀλλὰ τοῖς
τοῦ πράγματος ἀξίοις· οὐδ' ὅσοι τῆς σῆς ὥρας ἀπολαύσονται,

13, 1 *ἀποδείκνυσι* Badham, nescio an recte. || 4, 5 *τοὺς ἐρωμένους* apogr. E (Ven. 184) m. pr.] *τοῖς ἐρωμένοις* BT, cod. A. Stob. (flor. 64, 39), delevit Ast, *τοῦ ἐρωμένου* Badham. || 5 *αὐτοὺς* B. Stob.] *αὐτοῖς* T. || *δ' ἐμοὶ* apogr. E] *δέ μοι*. Pro *πείθῃ* fort. *πίθῃ*. || 6 addidi *μόνην*. || 7 formae *ὠφελία* pro *ὠφέλεια* et mox *σμικρὰ* pro *μικρὰ* Platonicae sunt, non Lysiacae. Illud infra § 19 recurrit, sed ex utroque loco Davidis H. Holmes in ind. Lys. citat *ὠφέλεια*. || **15**, 2 *κἂν τοῖς ἄλλοις* Badham] *καὶ τοῖς ἄλλοις* BT, *καὶ τῶν ἄλλων* Ald. Sch. || **17**, 3 *προσαιτοῦσι* Ast] *προσερῶσι* B, *ἐρῶσι* T.

*ἀλλ' οἵτινες πρεσβυτέρῳ γενομένῳ τῶν σφετέρων ἀγαθῶν μεταδώ-
σουσιν· οὐδ' οἳ διαπραξάμενοι πρὸς τοὺς ἄλλους φιλοτιμήσονται,
ἀλλ' οἵτινες αἰσχυνόμενοι πρὸς ἅπαντας σιωπήσονται· οὐδὲ τοῖς
ὀλίγον χρόνον †σπουδάζουσιν, ἀλλὰ τοῖς ὁμοίως διὰ παντὸς τοῦ
βίου φίλοις ἐσομένοις· οὐδ' οἵτινες παυόμενοι τῆς ἐπιθυμίας
ἔχθρας πρόφασιν ζητήσουσιν, ἀλλ' οἳ παυσαμένοις τῆς ὥρας
τότε τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξονται. Σὺ οὖν τῶν τ' εἰρημένων* 18
*μέμνησο κἀκεῖν' ἐνθυμοῦ, ὅτι τοὺς μὲν ἐρῶντας οἱ φίλοι νου-
θετοῦσιν ὡς ὄντος κακοῦ τοῦ ἐπιτηδεύματος, τοῖς δὲ μὴ ἐρῶσιν
οὐδεὶς πώποτε τῶν οἰκείων ἐμέμψατο ὡς διὰ τοῦτο κακῶς
βουλευομένοις περὶ αὐτῶν.*

Ἴσως μὲν οὖν ἂν ἔροιό με, εἰ ἅπασί σοι παραινῶ τοῖς μὴ 19
*ἐρῶσι χαρίζεσθαι· ἐγὼ δ' οἶμαι οὐδ' ἂν τὸν ἐρῶντα πρὸς
ἅπαντάς σε κελεύειν τοὺς ἐρῶντας ταύτην ἔχειν τὴν διάνοιαν.
Οὔτε γὰρ τῷ λαμβάνοντι χάριτος ἴσης ἄξιον, οὔτε σοὶ βουλο-
μένῳ τοὺς ἄλλους λανθάνειν ὁμοίως δυνατόν· δεῖ δὲ βλάβην
μὲν ἀπ' αὐτοῦ μηδεμίαν, ὠφελίαν δ' ἀμφοῖν γίγνεσθαι. Ἐγὼ
μὲν οὖν ἱκανά μοι νομίζω τὰ εἰρημένα· εἰ δ' ἔτι ⟨τι⟩ σὺ ποθεῖς,
ἡγούμενος παραλελεῖφθαι, ἐρώτα.*

17, 5 *γενομένῳ* B m. sec. T] *γενόμενοι* B m. pr. || 6 *οἳ*] *ὅσοι* hic foret concinnius. || 8 *σπουδάζουσιν* corruptum] *σπουδάσουσιν* Steph. vix Attice. Suspicor *σπουδασομένοις*, grato homoeoteleuto, Schanz *σπουδαίοισιν*, quod displicet. || 10 *παυσαμένοις* Winckelmann] *παυσάμενοι* BT, *παυόμενοι* Laur. 2643, Ast. *παυσαμένης*. Alias coni. vid. ap. Sch. || **18**, 5 *αὐτῶν* dedi] *ἑαυτῶν*. || **19**, 1 *μὲν οὖν ἂν* apogr. Vindob. 89] *μὲν οὖν* B, *ἂν οὖν* T, Schanz *ἂν οὖν ἄν*, quod saltem ferri nequit. || 2 *δὲ* T] *μὲν* B et Schanz, quod si verum est, illic scribendum cum T *ἴσως ἂν οὖν*, vel *ἴ. οὖν ἄν*, ut p. 257 C est *τάχα οὖν ἄν*. || 3 *τῷ* T] *τῷ λόγῳ* B, *τῷ γ' οὕτω* Badham, *τῷ πολλοστῷ* Madvig. Malim *οὔτε γὰρ αὐτῷ οὕτω λαμβάνοντι —, οὔτε σοὶ κτλ.*, aut *αὐτῷ πολλοστῷ*. || 5 *δεῖ* T] *αἰ εἰ* B. || *ἀπ'* B] *ἐπ'* T. || 7 *τι* add. Heindorf, *δέ τι* BT. || *σὺ ποθεῖς* apogr. Marc. 189] *σὺ ὑποθῇς* B, *σὺ ὑποθεις* T, *εἰ δέ τι σὺ ἐπιποθεῖς* Ast, quod valde arridet. || *ἔρωτα* B. Tacitus ut in reliquis Lysiae scriptis multis locis adhibui elisionem et quibusdam crasin, ubi non sunt in libris. — Legatur apud ipsum Platonem personati Socratis de hoc libello iudicium, qui licet *σαφῆ καὶ στρογγύλα εἶναι τὰ εἰρημένα καὶ ἀκριβῶς ἕκαστα τῶν ὀνομάτων ἀποτετορνεῦσθαι* concedat, inventionem et sententiarum ordinem graviter vituperat.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

I. ΠΡΟΣ ΑΙΣΧΙΝΗΝ ΤΟΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΝ ΧΡΕΩΣ.

1. Οὐκ ἂν ποτ' φήθην, ⟨ὦ⟩ ἄνδρες δικασταί, Αἰσχίνην τολμῆσαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζω δ' οὐκ ἂν ῥᾳδίως αὐτὸν ἑτέραν ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. Οὗτος γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὀφείλων ἐπὶ τρισὶ δραχμαῖς Σωσινόμῳ τῷ τραπεζίτῃ καὶ Ἀριστογείτονι προσελθὼν πρὸς ἐμὲ ἐδεῖτο μὴ περιιδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐκ τῶν
2 ὄντων ἐκπεσόντα. „Κατασκευάζομαι δ'“ ἔφη „τέχνην μυρεψικήν· ἀφορμῆς δὲ δέομαι, [καὶ] οἴσω δέ σοι ἐννέ' ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκον.“ Πεισθεὶς δ' ὑπ' αὐτοῦ τοιαῦτα λέγοντος καὶ ἅμα οἰόμενος τουτονὶ [Αἰσχίνην] Σωκράτους γεγονότα μαθητὴν καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους οὐκ ἄν ποτ' ἐπιχειρῆσαι οὐδὲ τολμῆσαι ἅπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἄνθρωποι ἐπιχειροῦσι πράττειν . . . . . .
3 Ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς αὐτῷ κεχρημένους. Οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγὺς οἰκοῦντες, παρ' ὧν προδόσεις λαμβάνων οὐκ ἀποδίδωσι, δικάζονται αὐτῷ συγκλῄσαντες τὰ καπηλεῖα, οἱ δὲ γείτονες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν
4 ὥστ' ἐκλιπόντες τὰς αὑτῶν οἰκίας πόρρω μισθοῦνται; Ὅσους δ' ἐράνους συνείλεκται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθησιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὡς περὶ στήλην διαφθείρονται. Τοσοῦτοι δ' ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἀπαιτήσοντες τὰ ὀφειλόμενα ἔρχονται, ὥστ' οἴεσθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐτοὺς ἥκειν [τοῦ τεθνεῶτος]. Οὕτω δ' οἱ ἐν τῷ Πειραιεῖ διάκεινται, ὥστε πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν
5 πλεῖν ἢ τούτῳ συμβάλλειν· πολὺ γὰρ μᾶλλον ἃ ἂν δανείσηται αὑτοῦ νομίζει εἶναι ἢ ἃ ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν. Ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται Ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου, τὴν γυναῖκα διαφθείρας ἑβδομήκοντ' ἔτη γεγονυῖαν; ἧς ἐρᾶν προσποιησάμενος οὕτω διέθηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τοὺς ὑεῖς πτωχοὺς ἐποίησεν, αὐτὸν δ' ἀντὶ καπήλου μυροπώλην ἀπέδειξεν. Οὕτως ἐρωτικῶς τὸ κόριον μετεχειρίζετο, τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπο-

---

Fr. I. **1**, 1 addidi ὦ. || **2**, 2 *καὶ* del. Sch., cit. autem *καταθήσω*, coll. Plat. Legg. p. 921 C. || *τόκον* Hartm.] *τόκους*. || 3 *Αἰσχίνην* del. Cob. || **3**, 4 *συγκλείσαντες*. || **4**, 3 *περιφθείρονται* Cob. || 5 del. Halb. || **5**, 5 *υἱούς*.

λαύων, ἧς ῥᾷον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι [ὅσῳ ἐλάττους ἦσαν] ἢ τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους. Καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

Ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος. Athen. 13, p. 611, D.

II. ΚΑΤΑ ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

2. Ἐπειδὴ τοίνυν τοὺς Χύτρους ὁ Δημάρατος ἑάλω προδιδούς. Harpocr. v. Χύτροι.

III. ΠΡΟΣ ΑΙΣΧΙΝΗΝ ΒΛΑΒΗΣ.

3. Οὗτος ἐμοὶ βλάβης δεδίκασται. Bekk. Anecd. p. 132, 23.

IV. ΠΡΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΝ ΠΕΡΙ ΟΙΚΙΑΣ.

4. Ἐκπλεύσαντες γὰρ κοινῇ Ἀξίοχος καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς Ἑλλήσποντον ἔγημαν ἐν Ἀβύδῳ δύ' ὄντε Μεδοντιάδα τὴν Ἀβυδηνὴν καὶ ξυνῳκείτην. Ἔπειτ' αὐτοῖν γίγνεται θυγάτηρ, ἣν οὐκ ἐφάτην δύνασθαι γνῶναι ὁποτέρου εἴη. Ἐπειδὴ δ' ἦν ἀνδρὸς ὡραία, ξυνεκοιμῶντο καὶ ταύτῃ, καὶ εἰ μὲν [χρῷτο καὶ] ἔχοι Ἀλκιβιάδης, Ἀξιόχου ἔφασκεν εἶναι θυγατέρα, εἰ δ' Ἀξίοχος, Ἀλκιβιάδου. Athen. 12, p. 534, F. 574 E

5. Οἶμαι τοίνυν καὶ ἐκεῖνο ὑμᾶς αἰσθάνεσθαι ὅτι Ἀρχεβιάδης οὐκ ἄλλο τι ἐζήτει κομίσασθαι, ἀλλὰ τῶν ἐμῶν ἠμφεσβήτει. Suid. v. αἰσθέσθαι.

6. Καίτοι εἰ ἀπεδεδώκει τῷ Κτησικλεῖ τὰς ν' παλαιάς, ὥσπερ οὗτός φησιν. Phot. lex. p. 46 Nab. Suid. v. παλαιόν.

V. ΠΡΟΣ ΑΝΔΟΚΙΔΗΝ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

7. Οὔτε τιμῆς τεταγμένης πωλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν δύναιντο πλειστηριάσαντες [πλείστου ἀπέδοντο]. Harpocr. v. πλειστηριάσαντες. Isaeo fr. tribuit. Pollux 7 § 14.

VI. ΚΑΤΑ ΑΝΤΙΓΕΝΟΥΣ ΑΜΒΛΩΣΕΩΣ.

8. Σκέψασθε δὲ καὶ ὡς Ἀντιγένης πεποίηκεν οὑτοσί· γραψάμενος τὴν μητέρα ἡμῶν ἀξιοῖ λαβεῖν τὴν ἀδελφὴν καὶ ἀγωνίσασθαι μέν, ἵνα μὴ ἀποτείσῃ τὰς χιλίας δραχμάς, ἃς δεῖ ἀποτίνειν, ἐάν τις μὴ ἐπεξέλθῃ γραψάμενος. Fragm. lex. rhet. Cantabr. v. ἐπιτίμιον p. 16, 24 Houtsma.

VII. ΠΡΟΣ ΑΡΕΣΑΝΔΡΟΝ.

9. Νῦν δὲ πρὸς τοὺς ἐκλογέας τοῦ φόρου ἅπαντ' ἀπογραφόμεθα. Harpocr. v. ἐκλογεῖς.

5, 8 del. cum Casaubono Sauppe, coll. Demetr. π. ἑρμ. § 128, qui citans ἧς — δακτύλους om. || lemma add. Sauppe. || Fr. 4, 3 ἐφάτην Cob.] ἔφαντο. || 4 Ἐπειδὴ δ' ego] ἐπεὶ δ'. || 5 χρῷτο καὶ del. Meineke, quod propabilius quam spurium ducere καὶ ἔχοι. || Fr. 5, 2 ἠμφισβήτει. Corr. Cob. || Fr. 7, 1 δύνωνται? || 2 del. Cob. || Fr. 8, 3 ἀποτείσῃ ego] ἀποτίσῃ.

VIII. ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΑΡΓΙΑΣ.

10. *Δράκων ἦν ὁ θεὶς τὸν νόμον, αὖθις δὲ καὶ Σόλων ἐχρήσατο, θάνατον οὐχ ὁρίσας ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἀτιμίαν, ἐάν τις ἁλῷ τρίς, ἐὰν δ' ἅπαξ, ζημιοῦσθαι δραχμαῖς ἑκατόν.* Fragm. lex. rhet. Cantabr. v. *ἀργίας δίκη* p. 12, 3 Houtsma.

IX. ΠΡΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΝ ΠΕΡΙ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΔΩΡΕΩΝ.

11. *Εἰ, πρὶν ποιῆσαι, ἠξίουν τῆς εἰκόνος τυχεῖν ἐὰν ποιήσω, ἔδοτ' ἄν. ποιήσαντι δ' ἄρ' οὐ δώσετε; Μὴ τοίνυν μέλλοντες μὲν ὑπισχνεῖσθε, παθόντες δ' ἀφαιρεῖσθε.* Aristot. rhetor. 2, 23. Dionys. Hal. 6, p. 739 R.

12. *Καὶ γὰρ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι οὐδὲν πρότερον ὑπῆρχε γενναῖον, πρὶν γενναῖόν τι πρᾶξαι. Τὰ γοῦν ἔργα συγγενέστερά ἐστι τὰ ἐμὰ τοῖς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος ἢ τὰ σά.* Aristot. ibid.

13. *Εἰ ἑπτὰ ὑμῖν ἦσαν τοιοῦτοι στρατηγοὶ οἷος ἐγώ, ἀοίκητος ἂν ἦν ἡ Λακεδαίμων.* Aristid. or. 49, p. 518. Dind., ubi praecedit: *τίθει μέν, εἰ βούλει, Λυσίου τὸν λόγον εἶναι, τίθει δ' Ἰφικράτους, εἰ τοῦτο αἱρεῖ.* (Cob.)

14. *Ὑμεῖς μὲν οἴεσθ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρ' ὑμῶν ταῦτά μοι γράμματα καὶ τὴν στήλην εἶναί τι σεμνόν, ἐμοὶ δὲ στήλη οὐρανομήκης ἕστηκεν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μαρτυροῦσα τὴν ἀρετήν.* Aristid. ibid.

15. *Τὸ μὲν ἐμὸν ἀπ' ἐμοῦ γένος ἄρχεται, τὸ δὲ σὸν ἐν σοὶ παύεται.* Plut. apophthegm. p. 187, B. (cfr. Arsenius viol. p. 308. Io. Stobaeus floril. 86, 15. Ulpianus ad Demosth. Mid. § 62, pag. 79 sq. ed. Meier, ita habet idem frag.: *τὸ μὲν ἐμὸν γένος ἀπ' ἐμοῦ τὴν ἀρχὴν τοῦ γνωρίζεσθαι λαμβάνει, τὸ δὲ σὸν μέχρι σοῦ τὴν δόξαν ἔστησεν.*)

X. ΠΡΟΣ ΑΡΧΕΒΙΑΔΗΝ.

1 16. *Ἐπειδὴ τάχιστ' ἔλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσῆλθον αὐτῷ λέγων ὅτι νέος καὶ ἄπειρος εἴην πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς δικαστήριον· „ἐγὼ οὖν σ' ἀξιῶ μὴ εὕρημα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμήν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς φίλους καὶ τοὺς σαυτοῦ διηγήσασθαι περὶ τοῦ χρέως ὅθεν γεγένηται. Κἂν δόξῃς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλ' ⟨ἄπει⟩ λαβὼν [ἐπὶ] τὰ*
2 *σαυτοῦ. Δίκαιος δ' εἶ μηδὲν παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ συμβολαίου, ἵν' ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις, ἐάν πως φανερὸν γένηται, πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι ἢ δικαίως τὰ σαυτοῦ ζητεῖς κομίσασθαι.“ Ταῦτ' ἐμοῦ προκαλουμένου οὐδὲ λόγον περὶ ὧν ἐνεκάλει ποιήσασθαι, οὐδὲ δίαιταν ἐπιτρέψαι, ἕως ὑμεῖς τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθεσθε.* Dionys. Hal. 5, p. 601, coll. p. 604 R.

Fr. **10**, 3 *δραχμαῖς* Cob.] *δραχμάς*. || Fr. **11**, 2, 3 *εὖ παθόντες* Cob. || Fr. **16**, 1, 6 *ἐπὶ* del. Cob., *ἄπει* add. Sauppe, coll. p. 605, 3, ubi *ἀλλὰ καὶ λ.* F, ut R., *ἀλλὰ λ.* A. || 2, 1 fort. *ἅπαντα* ⟨*τἀληθῆ*⟩. || 2, 4, 5 *παρακαλουμένου* F, *προκ.* recte A, ut vulgo. || 2, 6 *ἕως*] *εἰ καὶ* Meier.

XI. ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΛΕΟΥΣ.

17. *Ψηφοπαικτοῦσι τὸ δίκαιον.* Pollux 7, 200, addito *εἰ Λυσίου.*

XII. ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΥΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ.

18. *Τοῖς ὀψιζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιθέμενοι τὰ ἱμάτια ἀποδύονται.* Bekk. Anecd. p. 110, 29.

19. *Τετύχηκε δέ μοι καὶ εἰκοσίμνως ἔρανος.* Pollux 9, 56.

20. *Τὸν παῖδα τὸν ἀκολουθοῦντα μετ' αὐτοῦ.* Phrynichi epitome p. 353 Lob.

21. *Μεταλλαξαμένῳ χιτῶνα.* Pollux 7, 44.

XIII. ΥΠΕΡ ΑΧΙΛΛΕΙΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

22. *Ἀκράτης λύπης γενηθεῖσα αὑτὴν ἀπέκτεινε.* Apsines in Rhetor. Gr. 9, p. 591 Walz. Non Lysiae sed Apsinis locum Lysiacum in brevissimum spatium contrahentis verba videntur Cobeto, qui cft. quod praecedit de Hyperide: *ἐπέξεισι γὰρ τὰ συμβεβηκότα τῇ τοῦ Ὀνείδου μητρί.* Nec sane Lysias *γενηθεῖσα* scribere potuit pro *γενομένη.*

XIV. ΠΡΟΣ ΓΛΑΥΚΩΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

23. *Καὶ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἂν ἔχοι Γλαύκων εἰπεῖν ἢ ἄλλος τις τῶν Δικαιογένους συγγενῶν, ὡς, ὅτε μὲν προὔκειτο, ὤκνουν καὶ ᾐσχύνοντο λόγους περὶ αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ἐξενεχθέντος δ' ἢ περὶ τῶν χρημάτων τινὰ μνείαν εἴχετε ἢ τὰς θυγατέρας ἠξιοῦτε διαιτᾶσθαι.* Suid. v. *προὔκειτο.*

24. *Δικαιογένης δὲ τέως μὲν ᾤκει παρ' ἡμῖν, δοκιμασθεὶς δ' ἔγημε.* Suid. v. *τέως,* ubi haec or. tanquam Antiphontis citatur.

XV. ΥΠΕΡ ΔΕΞΙΟΥ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

25. *Καθίστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὰς αἶγας, καὶ ᾐπόλει αὐταῖς.* Bekk. Anecd. p. 129, 15.

26. *Ἐχρῆν τὸν Κλειτοφῶντα καὶ τοὺς ἀντιδικοῦντας αὐτῷ...* Ibid. p. 129, 18.

XVI. ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

27. *Εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς τῷδε τῷ μειρακίῳ καὶ τῶν σῶν τι ἔχει, δίκασαι αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους, εἰ μὲν χωρίον ἀμφισβητεῖς, καρποῦ, εἰ δ' οἰκίας, ἐνοικίου, ὥσπερ οὗτος σοὶ νῦν ἐπιτροπῆς δικάζεται.* Harpocr. v. *καρποῦ δίκη* (addito *εἰ γνήσιος*).

28. *Πέντε μησὶ μετὰ τῶν ἐλεοκόπων διαιτώμενος.* Harpocr. v. *ἐλεοκόπων.*

XVII. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

29. *Διογένει δ' οἰκειότατα πάντων ἀνθρώπων ἐχρώμεθα, καὶ ἕως γ' ὑγίαινεν, ἐξ ἀγροῦ ὁπότ' ἔλθοι, παρ' ἡμῖν διῃτᾶτο.* Priscian. 18. c. 25 p. 230 Kr.

Fr. **23**, **4** obscurum mihi est *διαιτᾶσθαι.* || **20** sententia imperfecta.

30. *Ἦν γὰρ αὐτῇ ὑὸς ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔτη γεγονὼς ἑκκαίδεκα.* Priscian. ib. p. 210 Kr.

31. *Μόλπις ὁ τῶν ἐν Πειραιεῖ.* Harpocr. v. *Μόλπις.*

XVIII. ΠΡΟΣ ΔΙΟΓΕΝΗΝ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

32. *Ἆρ' οὖν ἀπράγμων εἶναι δοκεῖ ὑμῖν Διχαιογένης, ὃς ἐπιδικάζεται μὲν τῶν κλήρων, ἀμφισβητεῖ δὲ τοῖς ὀρφανοῖς ὧν αὐτοῖς οἱ πατέρες κατέλιπον.* Bekk. Anecd. p. 145, 8 et 120, 14.

XIX. ΚΑΤΑ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΥΒΡΕΩΣ.

33. *Ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς καὶ Κτήσων, οἰκεῖος ὢν ἡμῖν, συντυγχάνουσι τῷ Ἕρμωνι ἐς Βόθυνον ἀπιόντι.* Bekk. Anecd. p. 173, 26. Isaeo hoc fr. vindicat Meier de lite Att. p. 320 sq. cf. Scheibe.

XX. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΘΗΚΗΣ.

34. *Εἰ μὲν δίκαιον ἔλεγέ τι ἢ μέτριον, ⟨ὦ⟩ ἄνδρες δικασταί, Λυσιμένης . . . . οὐκ ἂν ἐσπούδαζον περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθήκης δικαιολογεῖσθαι, ἣ οὐκ ἔστιν ἀξία τριάκοντα δραχμῶν. Πέρυσι δ' ἐπισκευάσαι αὐτὴν βουλόμενος ἐξέδωκα εἴς τι χαλκεῖον. Ἔστι γὰρ συνθετὴ καὶ Σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλια . . . . ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό. Ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ σκεύη ταὐτὰ καὶ ὅμοια ἐργάζεται.* Athen. 5, p. 209 F.

XXI. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΙΓΕΝΟΥΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ.

35. *Ἐπειδὴ τοίνυν Ἐπιγένης ἀσθενήσας τριηραρχεῖν ἠναγκάζετο, ἀνάργυρος ὢν καὶ τῆς γῆς τῶν πολεμίων κρατούντων. . .* Suid. v. *ἀνάργυρος.*

XXII. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΕΥΕΡΓΕΣΙΩΝ.

36. *Οἱ Κεῖοι μὲν πόλις τοσαύτη.* Harpocr. v. *Κεῖοι.*

[XXIII. ΠΡΟΣ ΕΥΘΥΔΗΜΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΦΘΑΡΕΝΤΟΣ ΤΟΝ ΟΦΘΑΛΜΟΝ.

37. *Καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν μαρτυριῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἃς οὗτοι παρέσχοντο, πειράσομαι ὑμῖν ἀποδεῖξαι . . . .*] [1]).

Fr. **30**, 1 *υἱός.* || *ἔτη* Cob.] *ἐτῶν.* || Fr. **34**, 1 *ἔλεγέ τι* Cob.] *ἔλεγεν.* || *ὦ* addidi. || 6 *ταὐτὰ καὶ*] fort. *ταύτῃ* vel *καὶ ταύτῃ*, sed potius illud. || Fr. **35**, 1 *ἀσθενήσας* ego] *ἀσθενής.* Halb. post h. v. aliquid excidisse cit.

[1]) Addidi e scholiis in Demosthenem *(λέξεις μεθ' ἱστοριῶν ἐκ τῶν Δημοσθένους λόγων)* e cod. membr. sec. X bibliothecae Patriacae editis a Sakkelione in Bull. de corr. Hell. Legitur ibi vol. I, p. 150. Praecedunt haec: *ΚΑΙ. διισχυρίζονταί τινες μὴ δεῖν ἀρχὴν λόγου ποιεῖσθαι ἀπὸ τοῦ καὶ συνδέσμου. Λυσίας δὲ ἐν τῷ πρὸς Εὐθύδημον π. τ. π. τ. δ. τ. ὀ. ἀπὸ τοῦ καὶ ἤρξατο· „Καὶ ἐξ αὐτῶν κτέ.“*

XXIV. *ΚΑΤ' ΕΥΘΥΔΙΚΟΥ.*

38. *Οὐ δυνάμενος δ' ἐκβαλεῖν διὰ τὸ ἀμφιδέαις δεδέσθαι τὰς θύρας.* Harpocr. v. *ἀμφιδέαι.*

XXV. *ΥΠΕΡ ΕΥΘΥΝΟΥ.*

39. *Καὶ τοῦτ' ἐποιήσαμεν οὐκ αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἀκριβῶς.* Bekk. Anecd. p. 467, 32.

XXVI. *ΥΠΕΡ ΕΥΚΡΙΤΟΥ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.*

40. *Ἀδηφάγους τριήρεις.* Harpocr. h. v. add. *εἰ γνήσιος ὁ λόγος.*

XXVII. *ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΓΗΣΑΝΔΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.*

41. *Ὡς ἔμελλεν ἐπί τε τοὺς βωμοὺς ἰέναι καὶ τὰ νομιζόμενα ἱερὰ ποιήσειν.* Priscian. 18, p. 221 Krehl.

42. *Τοῖς ἐγγύτατα γένους συνῴκουν.* Idem 18, p. 187 Kr.

XXVIII. *ΚΑΤΑ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ ΑΙΚΕΙΑΣ.*

43. *Ἐγὼ δ' ὀξύμελι πίνω.* Athen. 2, p. 67 E.

XXIX. *ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΤΣ ΠΑΙΔΑΣ.*

44. *Οὐχ ἱκανόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπείαν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ διασῴζοντες τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν πολλοί· ὅπερ κἀμοὶ νῦν συμβέβηκεν. Ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἱπποκράτους χρημάτων καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν καὶ παραδοὺς τοῖς υἱέσι δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα ὧν ἐπίτροπος κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν ὑπ' αὐτῶν ἀδίκως.* Dionys. Hal. 5, p. 599 R. coll. p. 600.

XXX. *ΠΡΟΣ ΙΣΟΚΡΑΤΗΝ* [*ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΝ* Poll. 8, 46.] *ΑΙΚΕΙΑΣ.*

45. *Καίτοι τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν ὅτι τὴν μὲν αἴκειαν χρημάτων ἔστι μόνον τιμῆσαι, τοὺς δ' ὑβρίζειν δόξαντας ἔξεστιν ὑμῖν θανάτῳ ζημιοῦν;* Phot. p. 614, 10. Suid. et Etym. M. v. *ὕβρις.*

[XXXI. *ΥΠΕΡ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.*

46. *Εἶτα σὺ μὲν ὢν Ἀριστοφῶν οὐκ ἂν προδοίης, ἐγὼ δ' ὢν Ἰφικράτης;* Aristot. rhetor. 2, 23, p. 1398. (*Σὺ δ' αὐτὸς εἰ κύριος ἦσθα τῶν νεῶν, πότερον προὔδωκας ἂν ἢ οὔ; — εἶτα σὺ μὲν οὐκ ἂν προὔδωκας ὢν Ἀριστοφῶν, Ἰφικράτης δὲ προὔδωκεν;* Aristid. or. 49, vol. 2, p. 519 Dind.).

47. *Ἡ γὰρ ὁδός μοι τῶν λόγων διὰ μέσων τῶν Χάρητι πεπραγμένων ἐστίν.* Aristot. rhetor. 3, 11, p. 1411.

Fr. **41**, 1 *ἱερὰ* Halb.] *γε.* || Fr. **44**, 3 *πολλάκις* Nab. || 7 [*ἀδίκως*]? || Fr. **44**, 2 *ἐπιτροπείαν* A, *ἐπιτροπὴν* F. || Fr. **45**, 1 ***αἴκειαν* ego**] ***αἰκίαν.*** Similiter correxi titulos fr. 43 et 45.

48. *Τραύματ' ἔχων οὐχ ἑτέρων ἐπ' ἐμὲ ἐρχομένων, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιών.* Schol. Hom. Il. p. 364 B. 22 Bk.

49. *Οἷα ποιεῖς, ὦ ἄνθρωπε, πολέμου περιεστῶτος τὴν πόλιν περὶ ἐμοῦ πείθων βουλεύεσθαι καὶ μὴ μετ' ἐμοῦ.* Plut. Moral. p. 187 B.

50. *Βελτίων μὲν ὁ τῶν ἀντιδίκων ὑποκριτής, δρᾶμα δὲ τοὐμὸν ἄμεινον.* Plut. moral. p. 801 F.]

(Fragmenta 46—50 a nullo testium citatorum Lysiae tribuuntur. cff. Aristidis verba ad fr. 13 citata. Cob.). In fr. 48 pro *ἐρχομένων* Atticorum usus postulat *ἰόντων*.

XXXII. *ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΑΙΣΧΡΟΥ.*

51. *Μετ' ἀβακίου δὲ καὶ τραπεζίου πωλῶν ἑαυτόν.* Pollux 10, 105.

XXXIII. *ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΟΥ ΥΒΡΕΩΣ.*

52. *Καὶ ἐξελθοῦσα ἡ παιδίσκη τὴν θύραν ἀνοίγνυσι.* Poll. 3, 76.

XXXIV. *ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΙΟΥ.*

53. *Οὗτοι δὲ φάσκοντες πλείονος μισθώσασθαι καὶ τίμημα καταστήσασθαι.* Harpocr. et Suid. v. *τίμημα*, hic sine titulo. Ad orationem quintam haec verba refert Sauppe.

XXXV. *ΚΑΤΑ ΚΙΝΗΣΙΟΥ ΥΠΕΡ ΦΑΝΙΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ.*

54. *Θαυμάζω δ' εἰ μὴ βαρέως φέρετε ὅτι Κινησίας ἐστὶν ὁ τοῖς νόμοις βοηθός, ὃν ὑμεῖς πάντες ἐπίστασθ' ἀσεβέστατον ἁπάντων καὶ παρανομώτατον ἀνθρώπων γεγονέναι. Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοιαῦτα περὶ θεοὺς ἐξαμαρ-*
2 *τάνων, ἃ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν, τῶν κωμῳδοδιδασκάλων δ' ἀκούετε καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν; οὐ μετὰ τούτου ποτ' Ἀπολλοφάνης καὶ Μυσταλίδης καὶ Λυσίθεος συνειστιῶντο, μίαν ἡμέραν ταξάμενοι τῶν ἀποφράδων, ἀντὶ νουμηνιαστῶν κακοδαιμονιστὰς σφίσιν αὐτοῖς τοὔνομα θέμενοι, πρέπον μὲν ταῖς αὑτῶν τύχαις, οὐ μὴν ὡς τοῦτο διαπραττόμενοι τὴν διάνοιαν ἔσχον, ἀλλ' ὡς καταγελῶντες τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων τῶν*
3 *ἡμετέρων. Ἐκείνων μὲν οὖν ἕκαστος ἀπώλετο, ὥσπερ εἰκὸς τοὺς τοιούτους· τοῦτον δὲ τὸν ὑπὸ πλείστων γιγνωσκόμενον οἱ θεοὶ οὕτω διέθεσαν, ὥστε τοὺς ἐχθροὺς αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνάναι, παράδειγμα τοῖς ἄλλοις, [ἵν' ἴδωσιν] ὅτι τοῖς λίαν ὑβριστικῶς πρὸς τὰ θεῖα διακειμένοις οὐκ εἰς τοὺς παῖδας ἀποτίθενται τὰς τιμωρίας, ἀλλ' αὐτοὺς κακῶς ἀπολλύασι, μείζους καὶ χαλεπωτέρας τὰς συμφορὰς καὶ τὰς νόσους ἢ τοῖς*
4 *ἀνθρώποις προσβάλλοντες. Τὸ μὲν γὰρ ἀποθανεῖν ἢ καμεῖν νομίμως κοινὸν ἅπασιν ἡμῖν ἐστι, τὸ δ' οὕτως ἔχοντα τοσοῦτον χρόνον διατελεῖν καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι τὸν βίον τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς τὰ τοιαῦθ' ἅπερ οὗτος ἐξημαρτηκόσιν.* Athen. 12, p. 551 D.

Fr. 54, 3, 4 del. Halb. || 5, 6 ἀπολλύασι Cob.] -ουσι.

XXXVI. *ΠΡΟΣ ΚΛΕΙΝΙΑΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.*

55. *Ἐπειδὴ πάντες κατέδαρθον, συσκευασάμενος τῶν χαλκωμάτων ὅσα οἷός τ' ἦν πλεῖστα, [λαβὼν] ἐξήγαγε ξίφος ἔχων ὑπὸ μάλης.* Suid. v. *ὑπὸ μάλης.*

XXXVII. *ΠΡΟΣ ΚΛΕΟΣΤΡΑΤΟΝ.*

56. *Οὐδ' εἴ τι ὁ εἰσποίητος πάθοι, ἀποστερεῖ τὴν μητέρα τούτων τῶν χρημάτων.* Priscian. 18, p. 235 Kr.

XXXVIII. *ΠΡΟΣ ΚΛΕΩΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ ΤΡΙΠΟΔΟΣ.*

57. *Ἀργυρώματά τ' ἢ χρυσώματα ἔτι ἦν διδόναι.* Athen. 6, p. 231 B. (cfr. Poll. 10, 174; 7, 103 et 104).

XXXIX. *ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ.*

58. *Καὶ τοὺς μὲν τῶν ἄλλων Ἀθηναίων παῖδας, ὧν οἱ πατέρες βοηθήσαντες ὑμῖν ἔτι ζῶσιν, ἀπειπεῖν ἐν τοῖς νόμοις μήτ' ἄδικον μήτε δίκαιον λέγειν.* Suid. v. *ἀπειπεῖν.*

XXXX. *ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΥΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.*

59. *Ἐλυμαίνοντο γάρ μου τὸν καρκίνον εἰσφοιτῶσαι αἱ κύνες.* Harpocr. v. *καρκίνος.*

XXXXI. *ΠΡΟΣ ΛΑΙΔΑ.*

60. *Φιλύρα γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη ἔτι νέα οὖσα καὶ Σκιώνη καὶ Θεόκλεια καὶ Ἱππάφεσις καὶ Ψαμάθη καὶ Λαγίσκα καὶ Ἄνθεια* ⟨*καὶ Ἀριστόκλεια.* Athen. 13, p. 592 E.⟩. Athen. 13, p. 586 E.

XXXXII. *ΠΡΟΣ ΛΑΚΡΑΤΗΝ.*

61. *Οὐδ' ἂν εἰ πολὺ ἐλάττω τόκον λογίσαιτό τις ὅσον οὗτοι οἱ ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται.* Harpocr. v. *ὀβολοστατεῖ.*

XXXXIII. *ΚΑΤΑ ΛΥΣΙΘΕΟΥ.*

62. *Κάμψαντι τοῦ τείχους, ὦ βουλή, ἐστὶ γωνιασμὸς ἐν ἀριστερᾷ καὶ εὐρυχωρία πάνυ πολλή.* Harpocr. v. *γωνιασμός.* Suid. v. *γωνία.*

63. *Ἐβιάζετό τε γὰρ καὶ οἷος ἦν ἐξαιρεῖν τὴν θύραν.* Phot. lex. II p. 8 Nab.

XXXXIV. *ΚΑΤΑ ΜΙΚΙΝΟΥ ΦΟΝΟΥ.*

64. *Τὴν νύκτα ἐκάθητο ἐν τῷ ἱερῷ τὴν ὄψιν κατακαλυψάμενος.* Anonym. in Rhet. Gr. 7, p. 286 Walz.

65. *Οἱ μὲν ἄλλοι συγγενεῖς παρεγένοντο, μόνος δ' ἀπελείφθη.* Idem eodem loco.

Fr. **55**, 1 *συσκευασάμενος* Sch.] *ἐσκευασμένος* vulgo (Cob.). Possis etiam *ἀνασκ.* Delevi *λαβών.* || Fr. **56**, 1 *τι ὁ* Cob.] *τις.* cf. tamen Sch. adnot. || Fr. **61**, 1 *ἐλάττω* dedi] *ἐλάττονα.* || Fr. **63**, 1 *ἐξαιρεῖν* **Nab.**] [illegible]*ιν.*

13 *θυμίαν γιγνώσκοντες. Τοιαῦτα γὰρ ὁ ἔρως ἐπιδείκνυται· δυστυχοῦντας μὲν ἃ μὴ λύπην τοῖς ἄλλοις παρέχει ἀνιαρὰ ποιεῖ νομίζειν· εὐτυχοῦντας δὲ καὶ τὰ μὴ ἡδονῆς ἄξια παρ' ἐκείνων ἐπαίνου ἀναγκάζει τυγχάνειν· ὥστε πολὺ μᾶλλον ἐλεεῖν τοὺς ἐρωμένους ἢ ζηλοῦν αὐτοὺς προσήκει. Ἐὰν δ' ἐμοὶ πείθῃ, πρῶτον μὲν οὐ τὴν παροῦσαν ἡδονὴν ⟨μόνην⟩ θεραπεύων συνέσομαί σοι, ἀλλὰ καὶ τὴν μέλλουσαν ὠφελίαν ἔσεσθαι, οὐχ ὑπ' ἔρωτος ἡττώμενος, ἀλλ' ἐμαυτοῦ κρατῶν, οὐδὲ διὰ σμικρὰ ἰσχυρὰν ἔχθραν ἀναιρούμενος, ἀλλὰ διὰ μεγάλα βραδέως ὀλίγην ὀργὴν ποιούμενος, τῶν μὲν ἀκουσίων συγγνώμην ἔχων, τὰ δ' ἑκούσια πειρώμενος ἀποτρέπειν, ταῦτα γάρ ἐστι φιλίας πολὺν*
14 *χρόνον ἐσομένης τεκμήρια. Εἰ δ' ἄρα σοι τοῦτο παρέστηκεν, ὡς οὐχ οἷόν τ' ἰσχυρὰν φιλίαν γενέσθαι, ἐὰν μή τις ἐρῶν τυγχάνῃ, ἐνθυμεῖσθαι χρή, ὅτι οὔτ' ἂν τοὺς υἱεῖς περὶ πολλοῦ ἐποιούμεθα οὔτ' ἂν τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας, οὔτ' ἂν πιστοὺς φίλους ἐκεκτήμεθα, οἳ οὐκ ἐξ ἐπιθυμίας τοιαύτης*
15 *γεγόνασιν ἀλλ' ἐξ ἑτέρων ἐπιτηδευμάτων. Ἔτι δὲ εἰ χρὴ τοῖς δεομένοις μάλιστα χαρίζεσθαι, προσήκει κἂν τοῖς ἄλλοις μὴ τοὺς βελτίστους ἀλλὰ τοὺς ἀπορωτάτους εὖ ποιεῖν· μεγίστων*
16 *γὰρ ἀπαλλαγέντες κακῶν πλείστην χάριν αὐτοῖς εἴσονται. Καὶ μὲν δὴ καὶ ἐν ταῖς ἰδίαις δαπάναις οὐ τοὺς φίλους ἄξιον παρακαλεῖν, ἀλλὰ τοὺς προσαιτοῦντας καὶ τοὺς δεομένους πλησμονῆς· ἐκεῖνοι γὰρ καὶ ἀγαπήσουσι καὶ ἀκολουθήσουσι καὶ ἐπὶ τὰς θύρας ἥξουσι καὶ μάλισθ' ἡσθήσονται καὶ ἐλαχίστην χάριν*
17 *εἴσονται καὶ πόλλ' ἀγάθ' αὐτοῖς εὔξονται. Ἀλλ' ἴσως προσήκει οὐ τοῖς σφόδρα δεομένοις χαρίζεσθαι, ἀλλὰ τοῖς μάλιστ' ἀποδοῦναι χάριν δυναμένοις· οὐδὲ τοῖς προσαιτοῦσι μόνον, ἀλλὰ τοῖς τοῦ πράγματος ἀξίοις· οὐδ' ὅσοι τῆς σῆς ὥρας ἀπολαύσονται,*

13, 1 *ἀποδείκνυσι* Badham, nescio an recte. || 4, 5 *τοὺς ἐρωμένους* apogr. E (Ven. 184) m. pr.] *τοῖς ἐρωμένοις* BT, cod. A. Stob. (flor. 64, 39), delevit Ast, *τοῦ ἐρωμένου* Badham. || 5 *αὐτοὺς* B. Stob.] *αὐτοῖς* T. || *δ' ἐμοὶ* apogr. E] *δέ μοι*. Pro *πείθῃ* fort. *πίθῃ*. || 6 addidi *μόνην*. || 7 formae *ὠφελία* pro *ὠφέλεια* et mox *σμικρὰ* pro *μικρὰ* Platonicae sunt, non Lysiacae. Illud infra § 19 recurrit, sed ex utroque loco Davidis H. Holmes in ind. Lys. citat *ὠφέλεια*. || **15**, 2 *κἂν τοῖς ἄλλοις* Badham] *καὶ τοῖς ἄλλοις* BT, *καὶ τῶν ἄλλων* Ald. Sch. || **17**, 3 *προσαιτοῦσι* Ast] *προσερῶσι* *B*, *ἐρῶσι* *T*.

ἀλλ' οἵτινες πρεσβυτέρῳ γενομένῳ τῶν σφετέρων ἀγαθῶν μεταδώ-
σουσιν· οὐδ' οἳ διαπραξάμενοι πρὸς τοὺς ἄλλους φιλοτιμήσονται,
ἀλλ' οἵτινες αἰσχυνόμενοι πρὸς ἅπαντας σιωπήσονται· οὐδὲ τοῖς
ὀλίγον χρόνον †σπουδάζουσιν, ἀλλὰ τοῖς ὁμοίως διὰ παντὸς τοῦ
βίου φίλοις ἐσομένοις· οὐδ' οἵτινες παυόμενοι τῆς ἐπιθυμίας
ἔχθρας πρόφασιν ζητήσουσιν, ἀλλ' οἳ παυσαμένοις τῆς ὥρας
τότε τὴν αὑτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξονται. Σὺ οὖν τῶν τ' εἰρημένων 18
μέμνησο κἀκεῖν' ἐνθυμοῦ, ὅτι τοὺς μὲν ἐρῶντας οἱ φίλοι νου-
θετοῦσιν ὡς ὄντος κακοῦ τοῦ ἐπιτηδεύματος, τοῖς δὲ μὴ ἐρῶσιν
οὐδεὶς πώποτε τῶν οἰκείων ἐμέμψατο ὡς διὰ τοῦτο κακῶς
βουλευομένοις περὶ αὑτῶν.

19 Ἴσως μὲν οὖν ἂν ἔροιό με, εἰ ἅπασί σοι παραινῶ τοῖς μὴ
ἐρῶσι χαρίζεσθαι· ἐγὼ δ' οἶμαι οὐδ' ἂν τὸν ἐρῶντα πρὸς
ἅπαντάς σε κελεύειν τοὺς ἐρῶντας ταύτην ἔχειν τὴν διάνοιαν.
Οὔτε γὰρ τῷ λαμβάνοντι χάριτος ἴσης ἄξιον, οὔτε σοὶ βουλο-
μένῳ τοὺς ἄλλους λανθάνειν ὁμοίως δυνατόν· δεῖ δὲ βλάβην
μὲν ἀπ' αὐτοῦ μηδεμίαν, ὠφελίαν δ' ἀμφοῖν γίγνεσθαι. Ἐγὼ
μὲν οὖν ἱκανά μοι νομίζω τὰ εἰρημένα· εἰ δ' ἔτι ⟨τι⟩ σὺ ποθεῖς,
ἡγούμενος παραλελεῖφθαι, ἐρώτα.

17, 5 *γενομένῳ* B m. sec. T] *γενόμενοι* B m. pr. || 6 *οἳ*] *ὅσοι* hic foret concinnius. || 8 *σπουδάζουσιν* corruptum] *σπουδάσουσιν* Steph. vix Attice. Suspicor *σπουδασομένοις*, grato homoeoteleuto, Schanz *σπουδαίοισιν*, quod displicet. || 10 *παυσαμένοις* Winckelmann] *παυσάμενοι* BT, *παυόμενοι* Laur. 2643, Ast. *παυσαμένης*. Alias coni. vid. ap. Sch. || **18**, 5 *αὑτῶν* dedi] *ἑαυτῶν*. || **19**, 1 *μὲν οὖν ἂν* apogr. Vindob. 89] *μὲν οὖν* B, *ἂν οὖν* T, Schanz *ἂν οὖν ἄν*, quod saltem ferri nequit. || 2 *δὲ* T] *μὲν* B et Schanz, quod si verum est, illic scribendum cum T *ἴσως ἂν οὖν*, vel *ἴ. οὖν ἂν*, ut p. 257 C est *τάχα οὖν ἄν*. || 3 *τῷ* T] *τῷ λόγῳ* B, *τῷ γ' οὕτω* Badham, *τῷ πολλοστῷ* Madvig. Malim *οὔτε γὰρ αὐτῷ οὕτω λαμβάνοντι —, οὔτε σοὶ κτλ.*, aut *αὐτῷ πολλοστῷ*. || 5 *δεῖ* T] *αἰ εἰ* B. || *ἀπ'* B] *ἐπ'* T. || 7 *τι* add. Heindorf, *δέ τι* BT. || *σὺ ποθεῖς* apogr. Marc. 189] *σὺ ὑποθῇς* B, *σὺ ὑποθεις* T, *εἰ δέ τι σὺ ἐπιποθεῖς* Ast, quod valde arridet. || *ἔρωτα* B. Tacitus ut in reliquis Lysiae scriptis multis locis adhibui elisionem et quibusdam crasin, ubi non sunt in libris. — Legatur apud ipsum Platonem personati Socratis de hoc libello iudicium, qui licet *σαφῆ καὶ στρογγύλα εἶναι τὰ εἰρημένα καὶ ἀκριβῶς ἕκαστα τῶν ὀνομάτων ἀποτετορνεῦσθαι* concedat, inventionem et sententiarum ordinem graviter vituperat.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

I. *ΠΡΟΣ ΑΙΣΧΙΝΗΝ ΤΟΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΝ ΧΡΕΩΣ.*

1. *Οὐκ ἄν ποτ' ᾠήθην, ⟨ὦ⟩ ἄνδρες δικασταί, Αἰσχίνην τολμῆσαι
οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζω δ' οὐκ ἂν ῥᾳδίως αὐτὸν ἑτέραν
ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. Οὗτος γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
ὀφείλων ἐπὶ τρισὶ δραχμαῖς Σωσινόμῳ τῷ τραπεζίτῃ καὶ Ἀριστογείτονι
προσελθὼν πρὸς ἐμὲ ἐδεῖτο μὴ περιιδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐκ τῶν*
2 *ὄντων ἐκπεσόντα. „Κατασκευάζομαι δ'" ἔφη „τέχνην μυρεψικήν· ἀφορμῆς
δὲ δέομαι, [καὶ] οἴσω δέ σοι ἐννέ' ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκον." Πεισθεὶς
δ' ὑπ' αὐτοῦ τοιαῦτα λέγοντος καὶ ἅμα οἰόμενος τουτονὶ [Αἰσχίνην]
Σωκράτους γεγονότα μαθητὴν καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς
καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους οὐκ ἄν ποτ' ἐπιχειρῆσαι οὐδὲ τολμῆσαι ἅπερ
οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἄνθρωποι ἐπιχειροῦσι πράττειν . . . .*
3 *Ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ
εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς αὐτῷ κεχρημένους. Οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγὺς
οἰκοῦντες, παρ' ὧν προδόσεις λαμβάνων οὐκ ἀποδίδωσι, δικάζονται αὐτῷ
συγκλήσαντες τὰ καπηλεῖα, οἱ δὲ γείτονες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν*
4 *ὥστ' ἐκλιπόντες τὰς αὐτῶν οἰκίας πόρρω μισθοῦνται; Ὅσους δ' ἐράνους
συνείλεκται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθησιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον
τὸν κάπηλον ὡς περὶ στήλην διαφθείρονται. Τοσοῦτοι δ' ἐπὶ τὴν οἰκίαν
ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἀπαιτήσοντες τὰ ὀφειλόμενα ἔρχονται, ὥστ' οἴεσθαι τοὺς
παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐτοὺς ἥκειν [τοῦ τεθνεῶτος]. Οὕτω δ' οἱ ἐν τῷ
Πειραιεῖ διάκεινται, ὥστε πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν*
5 *πλεῖν ἢ τούτῳ συμβάλλειν· πολὺ γὰρ μᾶλλον ἃ ἂν δανείσηται αὑτοῦ νομίζει
εἶναι ἢ ἃ ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν. Ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται
Ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου, τὴν γυναῖκα διαφθείρας ἑβδομήκοντ' ἔτη γεγο-
νυῖαν; ἧς ἐρᾶν προσποιησάμενος οὕτω διέθηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς
καὶ τοὺς υἱεῖς πτωχοὺς ἐποίησεν, αὐτὸν δ' ἀντὶ καπήλου μυροπώλην ἀπέ-
δειξεν. Οὕτως ἐρωτικῶς τὸ κόριον μετεχειρίζετο, τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπο-*

Fr. I. 1, 1 addidi ὦ. || 2, 2 *καὶ* del. Sch., cit. autem *καταθήσω*, coll. Plat. Legg. p. 921 C. || *τόκον* Hartm.] *τόκους*. || 3 *Αἰσχίνην* del. Cob. || 3, 4 *συγκλείσαντες*. || 4, 3 *περιφθείρονται* Cob. || 5 del. Halb. || 5, 5 *υἱοὺς*.

λαύων, ἧς ῥᾷον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι [ὅσῳ ἐλάττους ἦσαν] ἢ τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους. Καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

Ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος. Athen. 13, p. 611, D.

II. ΚΑΤΑ ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

2. Ἐπειδὴ τοίνυν τοὺς Χύτρους ὁ Δημάρατος ἑάλω προδιδούς. Harpocr. v. Χύτροι.

III. ΠΡΟΣ ΑΙΣΧΙΝΗΝ ΒΛΑΒΗΣ.

3. Οὗτος ἐμοὶ βλάβης δεδίκασται. Bekk. Anecd. p. 132, 23.

IV. ΠΡΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΝ ΠΕΡΙ ΟΙΚΙΑΣ.

4. Ἐκπλεύσαντες γὰρ κοινῇ Ἀξίοχος καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς Ἑλλήσποντον ἔγημαν ἐν Ἀβύδῳ δύ' ὄντε Μεδοντιάδα τὴν Ἀβυδηνὴν καὶ ξυνῳκείτην. Ἔπειτ' αὐτοῖν γίγνεται θυγάτηρ, ἣν οὐκ ἐφάτην δύνασθαι γνῶναι ὁποτέρου εἴη. Ἐπειδὴ δ' ἦν ἀνδρὸς ὡραία, ξυνεκοιμῶντο καὶ ταύτῃ, καὶ εἰ μὲν [χρῷτο καὶ] ἔχοι Ἀλκιβιάδης, Ἀξιόχου ἔφασκεν εἶναι θυγατέρα, εἰ δ' Ἀξίοχος, Ἀλκιβιάδου. Athen. 12, p. 534, F. 574 E

5. Οἶμαι τοίνυν καὶ ἐκεῖνο ὑμᾶς αἰσθάνεσθαι ὅτι Ἀρχεβιάδης οὐκ ἄλλο τι ἐζήτει κομίσασθαι, ἀλλὰ τῶν ἐμῶν ἠμφεσβήτει. Suid. v. αἰσθέσθαι.

6. Καίτοι εἰ ἀπεδεδώκει τῷ Κτησικλεῖ τὰς ν' παλαιάς, ὥσπερ οὗτός φησιν. Phot. lex. p. 46 Nab. Suid. v. παλαιόν.

V. ΠΡΟΣ ΑΝΔΟΚΙΔΗΝ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

7. Οὔτε τιμῆς τεταγμένης πωλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν δύναιντο πλειστηριάσαντες [πλείστου ἀπέδοντο]. Harpocr. v. πλειστηριάσαντες. Isaeo fr. tribuit. Pollux 7 § 14.

VI. ΚΑΤΑ ΑΝΤΙΓΕΝΟΥΣ ΑΜΒΛΩΣΕΩΣ.

8. Σκέψασθε δὲ καὶ ὡς Ἀντιγένης πεποίηκεν οὑτοσί· γραψάμενος τὴν μητέρα ἡμῶν ἀξιοῖ λαβεῖν τὴν ἀδελφὴν καὶ ἀγωνίσασθαι μέν, ἵνα μὴ ἀποτείσῃ τὰς χιλίας δραχμάς, ἃς δεῖ ἀποτίνειν, ἐάν τις μὴ ἐπεξέλθῃ γραψάμενος. Fragm. lex. rhet. Cantabr. v. ἐπιτίμιον p. 16, 24 Houtsma.

VII. ΠΡΟΣ ΑΡΕΣΑΝΔΡΟΝ.

9. Νῦν δὲ πρὸς τοὺς ἐκλογέας τοῦ φόρου ἅπαντ' ἀπογραφόμεθα. Harpocr. v. ἐκλογεῖς.

5, 8 del. cum Casaubono Sauppe, coll. Demetr. π. ἑρμ. § 128, qui citans ἧς — δακτύλους om. || lemma add. Sauppe. || Fr. 4, 3 ἐφάτην Cob.] ἔφαντο. || 4 Ἐπειδὴ δ' ego] ἐπεὶ δ'. || 5 χρῷτο καὶ del. Meineke, quod propabilius quam spurium ducere καὶ ἔχοι. || Fr. 5, 2 ἠμφισβήτει. Corr. Cob. || Fr. 7, 1 δύνωνται? || 2 del. Cob. || Fr. 8, 3 ἀποτείσῃ ego] ἀποτίσῃ.

VIII. ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΑΡΓΙΑΣ.

10. *Δράκων ἦν ὁ θεὶς τὸν νόμον, αὖθις δὲ καὶ Σόλων ἐχρήσατο, θάνατον οὐχ ὁρίσας ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἀτιμίαν, ἐάν τις ἁλῷ τρίς, ἐὰν δ' ἅπαξ, ζημιοῦσθαι δραχμαῖς ἑκατόν.* Fragm. lex. rhet. Cantabr. v. *ἀργίας δίκη* p. 12, 3 Houtsma.

IX. ΠΡΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΝ ΠΕΡΙ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΔΩΡΕΩΝ.

11. *Εἰ, πρὶν ποιῆσαι, ἠξίουν τῆς εἰκόνος τυχεῖν ἐὰν ποιήσω, ἔδοτ' ἄν. ποιήσαντι δ' ἆρ' οὐ δώσετε; Μὴ τοίνυν μέλλοντες μὲν ὑπισχνεῖσθε, παθόντες δ' ἀφαιρεῖσθε.* Aristot. rhetor. 2, 23. Dionys. Hal. 6, p. 739 R.

12. *Καὶ γὰρ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι οὐδὲν πρότερον ὑπῆρχε γενναῖον, πρὶν γενναῖόν τι πρᾶξαι. Τὰ γοῦν ἔργα συγγενέστερά ἐστι τὰ ἐμὰ τοῖς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος ἢ τὰ σά.* Aristot. ibid.

13. *Εἰ ἑπτὰ ὑμῖν ἦσαν τοιοῦτοι στρατηγοὶ οἷος ἐγώ, ἀοίκητος ἂν ἦν ἡ Λακεδαίμων.* Aristid. or. 49, p. 518. Dind., ubi praecedit: *τίθει μέν, εἰ βούλει, Λυσίου τὸν λόγον εἶναι, τίθει δ' Ἰφικράτους, εἰ τοῦτο αἱρεῖ.* (Cob.)

14. *Ὑμεῖς μὲν οἴεσθ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρ' ὑμῶν ταῦτά μοι γράμματα καὶ τὴν στήλην εἶναί τι σεμνόν, ἐμοὶ δὲ στήλη οὐρανομήκης ἕστηκεν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μαρτυροῦσα τὴν ἀρετήν.* Aristid. ibid.

15. *Τὸ μὲν ἐμὸν ἀπ' ἐμοῦ γένος ἄρχεται, τὸ δὲ σὸν ἐν σοὶ παύεται.* Plut. apophthegm. p. 187, B. (cfr. Arsenius viol. p. 308. Io. Stobaeus floril. 86, 15. Ulpianus ad Demosth. Mid. § 62, pag. 79 sq. ed. Meier, ita habet idem frag.: *τὸ μὲν ἐμὸν γένος ἀπ' ἐμοῦ τὴν ἀρχὴν τοῦ γνωρίζεσθαι λαμβάνει, τὸ δὲ σὸν μέχρι σοῦ τὴν δόξαν ἔστησεν.*)

X. ΠΡΟΣ ΑΡΧΕΒΙΑΔΗΝ.

1 16. *Ἐπειδὴ τάχιστ' ἔλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσῆλθον αὐτῷ λέγων ὅτι νέος καὶ ἄπειρος εἴην πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς δικαστήριον· „ἐγὼ οὖν σ' ἀξιῶ μὴ εὕρημα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμήν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς φίλους καὶ τοὺς σαυτοῦ διηγήσασθαι περὶ τοῦ χρέως ὅθεν γεγένηται. Κἂν δόξῃς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλ' ⟨ἄπει⟩ λαβὼν [ἐπὶ] τὰ*
2 *σαυτοῦ. Δίκαιος δ' εἶ μηδὲν παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ συμβολαίου, ἵν' ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις, ἐάν πως φανερὸν γένηται, πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι ἢ δικαίως τὰ σαυτοῦ ζητεῖς κομίσασθαι.“ Ταῦτ' ἐμοῦ προκαλουμένου οὐδὲ λόγον περὶ ὧν ἐνεκάλει ποιήσασθαι, οὐδὲ δίαιταν ἐπιτρέψαι, ἕως ὑμεῖς τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθεσθε.* Dionys. Hal. 5, p. 601, coll. p. 604 R.

Fr. **10**, 3 *δραχμαῖς* Cob.] *δραχμάς.* || Fr. **11**, 2, 3 *εὖ παθόντες* Cob. || Fr. **16**, 1, 6 *ἐπὶ* del. Cob., *ἄπει* add. Sauppe, coll. p. 605, 3, ubi *ἀλλὰ καὶ λ.* F, ut R., *ἀλλὰ λ.* A. || 2, 1 fort. *ἅπαντα* ⟨*τἀληθῆ*⟩. || 2, 4, 5 *παρακαλουμένου* F, *προκ.* recte A, ut vulgo. || 2, 6 *ἕως*] *εἰ καὶ* Meier.

XI. ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΛΕΟΥΣ.

17. *Ψηφοπαικτοῦσι τὸ δίκαιον.* Pollux 7, 200, addito *εἰ Λυσίου.*

XII. ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΥΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ.

18. *Τοῖς ὀψιζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιθέμενοι τὰ ἱμάτια ἀποδύονται.* Bekk. Anecd. p. 110, 29.

19. *Τετύχηκε δέ μοι καὶ εἰκοσίμνως ἔρανος.* Pollux 9, 56.

20. *Τὸν παῖδα τὸν ἀκολουθοῦντα μετ' αὐτοῦ.* Phrynichi epitome p. 353 Lob.

21. *Μεταλλαξαμένῳ χιτῶνα.* Pollux 7, 44.

XIII. ΥΠΕΡ ΑΧΙΛΛΕΙΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

22. *Ἀκράτης λύπης γενηθεῖσα αὐτὴν ἀπέκτεινε.* Apsines in Rhetor. Gr. 9, p. 591 Walz. Non Lysiae sed Apsinis locum Lysiacum in brevissimum spatium contrahentis verba videntur Cobeto, qui cft. quod praecedit de Hyperide: *ἐπέξεισι γὰρ τὰ συμβεβηκότα τῇ τοῦ Ὀνείδου μητρί.* Nec sane Lysias *γενηθεῖσα* scribere potuit pro *γενομένη.*

XIV. ΠΡΟΣ ΓΛΑΥΚΩΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

23. *Καὶ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἂν ἔχοι Γλαύκων εἰπεῖν ἢ ἄλλος τις τῶν Δικαιογένους συγγενῶν, ὡς, ὅτε μὲν προύκειτο, ὤκνουν καὶ ᾐσχύνοντο λόγους περὶ αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ἐξενεχθέντος δ' ἢ περὶ τῶν χρημάτων τινὰ μνείαν εἴχετε ἢ τὰς θυγατέρας ἠξιοῦτε διαιτᾶσθαι.* Suid. v. *προύκειτο.*

24. *Δικαιογένης δὲ τέως μὲν ᾤκει παρ' ἡμῖν, δοκιμασθεὶς δ' ἔγημε.* Suid. v. *τέως,* ubi haec or. tanquam Antiphontis citatur.

XV. ΥΠΕΡ ΔΕΞΙΟΥ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

25. *Καθίστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὰς αἶγας, καὶ ἠπόλει αὐταῖς.* Bekk. Anecd. p. 129, 15.

26. *Ἐχρῆν τὸν Κλειτοφῶντα καὶ τοὺς ἀντιδικοῦντας αὐτῷ...* Ibid. p. 129, 18.

XVI. ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

27. *Εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς τῷδε τῷ μειρακίῳ καὶ τῶν σῶν τι ἔχει, δίκασαι αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους, εἰ μὲν χωρίον ἀμφισβητεῖς, καρποῦ, εἰ δ' οἰκίας, ἐνοικίου, ὥσπερ οὗτος σοὶ νῦν ἐπιτροπῆς δικάζεται.* Harpocr. v. *καρποῦ δίκη* (addito *εἰ γνήσιος*).

28. *Πέντε μησὶ μετὰ τῶν ἐλεοκόπων διαιτώμενος.* Harpocr. v. *ἐλεοκόπων.*

XVII. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

29. *Διογένει δ' οἰκειότατα πάντων ἀνθρώπων ἐχρώμεθα, καὶ ἕως γ' ὑγίαινεν, ἐξ ἀγροῦ ὁπότ' ἔλθοι, παρ' ἡμῖν διῃτᾶτο.* Priscian. 18. c. 25 p. 230 Kr.

Fr. **23**, 4 obscurum mihi est *διαιτᾶσθαι.* || **20** sententia imperfecta.

ἐγὼ ἐθέλω τοὺς παῖδας παραστησαμένη καὶ τούτους καὶ τοὺς
ὕστερον ἐμαυτῇ γενομένους ὀμόσαι ὅπου ἂν οὗτος λέγῃ. Καίτοι 901
οὐχ οὕτως ἐγώ εἰμι ἀθλία, οὐδ' οὕτω περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι
χρήματα, ὥστ' ἐπιορκήσασα κατὰ τῶν παίδων τῶν ἐμαυτῆς
τὸν βίον ἐκλιπεῖν, ἀδίκως δ' ἀφελέσθαι τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν·"
14 Ἔτι τοίνυν ἐξήλεγχεν αὐτὸν ἑπτὰ τάλαντα κεκομισμένον ναυτικὰ
καὶ τετρακισχιλίας δραχμάς, καὶ τούτων τὰ γράμματ' ἀπέδειξεν·
ἐν γὰρ τῇ ἐξοικίσει, ὅτ' ἐκ Κολλυτοῦ ἐξῳκίζετο εἰς τὴν Φαί- 902
δρου οἰκίαν, τοὺς παῖδας ἐπιτυχόντας ἐκβεβλημένῳ τῷ βιβλίῳ
15 ἐνεγκεῖν πρὸς αὐτήν. Ἀπέφηνε δ' αὐτὸν ἑκατὸν μνᾶς κεκομισ-
μένον ἐγγείῳ ἐπὶ τόκῳ δεδανεισμένας, καὶ ἑτέρας δισχιλίας
δραχμὰς καὶ ἔπιπλα πολλοῦ ἄξια· φοιτᾶν δὲ καὶ σῖτον αὐτοῖς
ἐκ Χερρονήσου καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. „Ἔπειτα σὺ ἐτόλμησας"
ἔφη „εἰπεῖν, ἔχων τοσαῦτα χρήματα, ὡς δισχιλίας δραχμὰς ὁ 903
τούτων πατὴρ κατέλιπε καὶ τριάκοντα στατῆρας, ἅπερ ἐμοὶ
16 καταλειφθέντα ἐκείνου τελευτήσαντος ἐγώ σοι ἔδωκα; καὶ ἐκ-
βαλεῖν τούτους ἠξίωσας θυγατριδοῦς ὄντας ἐκ τῆς οἰκίας τῆς
αὑτῶν ἐν τριβωνίοις, ἀνυποδήτους, οὐ μετ' ἀκολούθου, οὐ
μετὰ στρωμάτων, οὐ μεθ' ἱματίων, οὐ μετὰ τῶν ἐπίπλων ἃ ὁ
πατὴρ αὐτοῖς κατέλιπεν, οὐδὲ μετὰ τῶν παρακαταθηκῶν ἃς
17 ἐκεῖνος παρὰ σοὶ κατέθετο. Καὶ νῦν τοὺς μὲν ἐκ τῆς μητρυᾶς
τῆς ἐμῆς παιδεύεις ἐν πολλοῖς χρήμασιν εὐδαίμονας ὄντας· καὶ
ταῦτα μὲν καλῶς ποιεῖς· τοὺς δ' ἐμοὺς ἀδικεῖς, οὓς ἀτίμους
ἐκ τῆς οἰκίας ἐκβαλὼν ἀντὶ πλουσίων πτωχοὺς ἀποδεῖξαι προ-
θυμῇ. Καὶ ἐπὶ τοιούτοις ἔργοις οὔτε τοὺς θεοὺς φοβῇ, οὔτ'
ἐμὲ τὴν συνειδυῖαν αἰσχύνῃ, οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ μέμνησαι, ἀλλὰ
18 πάντας ἡμᾶς περὶ ἐλάττονος ποιῇ χρημάτων." Τότε μὲν οὖν, ὦ

13, 4 θέλω libri. || 5 οὗτος λέγῃ AF.] αὐτὸς λέγῃς T. || 8 ἐκλιπεῖν Sch. (λιπεῖν Dobr.)] καταλιπεῖν, infeliciter Fuhr καταβιοῦν, quod Atticum non est pro καταζῆν, quod ipsum non displiceret. Pluyg. exp. τ. βίον -ἀδίκως δέ, quae nemo facile adderet. || **14**, 1 αὐτῇ Fm. pr., αὐτὴ Fscc. A. || 3 ἐξοικίσει et ἐξῳκίζετο Cob.] διοικίσει et διῳκίζετο, quae frustra defenduntur. || 4 τω = τῳ libri, Bekk.] τῷ Sch. Neutrum ineptum. || 5 αὐτὴν R.] ταύτην. || **15**, 2 ἐγγείῳ Nab.] ἐγγείους AF, ἐγγύους T. || **16**, 1, 2 ἐκβαλεῖν T. Bekk. Sch. Cob.] ἐκβάλλειν AF, Thalh. || ἠξίωσας Pluyg.] ἠξίωκας. || **17**, 1 μητρυᾶς ego] μητρυιᾶς. Cf. Meist. p. 46 sq. Mox dedi συνειδυῖαν. || 3 ἀτίμους] ἀτίμως T. // 6 τὴν συνειδυῖαν FA] τ. σὴν θυγατέρα τ. σ. T. || 7 ποιῇ T] ποιεῖς AF.

904 *ἄνδρες δικασταί, πολλῶν καὶ δεινῶν ὑπὸ τῆς γυναικὸς ῥηθέν-
των οὕτω διετέθημεν πάντες οἱ παρόντες ὑπὸ τῶν τούτῳ
πεπραγμένων καὶ τῶν λόγων τῶν ἐκείνης, ὁρῶντες μὲν τοὺς
παῖδας, οἷ' ἦσαν πεπονθότες, ἀναμιμνησκόμενοι δὲ τοῦ ἀπο-
θανόντος, ὡς ἀνάξιον τῆς οὐσίας τὸν ἐπίτροπον κατέλιπεν,
ἐνθυμούμενοι δ' ὡς χαλεπὸν ἐξευρεῖν ὅτῳ χρὴ περὶ τῶν ἑαυτοῦ
πιστεῦσαι, ὥστ', ὦ ἄνδρες δικασταί, μηδένα τῶν παρόντων
δύνασθαι φθέγξασθαι, ἀλλὰ καὶ δακρύοντας μὴ ἧττον τῶν
πεπονθότων ἀπιόντας οἴχεσθαι σιωπῇ.*

Πρῶτον μὲν οὖν τούτων ἀνάβητέ μοι μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀξιῶ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τῷ λογισμῷ προσέχειν τὸν 19
*νοῦν, ἵνα τοὺς μὲν νεανίσκους διὰ τὸ μέγεθος τῶν συμφορῶν
ἐλεήσητε, τοῦτον δ' ἅπασι τοῖς πολίταις ἄξιον ὀργῆς ἡγήσησθε.
Εἰς τοσαύτην γὰρ ὑποψίαν Διογείτων πάντας ἀνθρώπους πρὸς
ἀλλήλους καθίστησιν, ὥστε μήτε ζῶντας μήτ' ἀποθνήσκοντας
μηδὲν μᾶλλον τοῖς οἰκειοτάτοις ἢ τοῖς ἐχθίστοις πιστεύειν· ὃς* 20
ἐτόλμησε τὰ μὲν ἔξαρνος γενέσθαι, τὰ δὲ τελευτῶν ὁμολογήσας
905 *ἔχειν, εἰς δύο παῖδας καὶ ἀδελφὴν λῆμμα καὶ ἀνάλωμα ἐν ὀκτὼ
ἔτεσιν ἑπτὰ τάλαντα ἀργυρίου καὶ τετρακισχιλίας δραχμὰς ἀπο-
δεῖξαι. Καὶ εἰς τοῦτ' ἦλθεν ἀναισχυντίας, ὥστ' οὐκ ἔχων ὅποι
τρέψειε τὰ χρήματα, εἰς ὄψον μὲν δυοῖν παιδίοιν καὶ ἀδελφῇ
πέντ' ὀβολοὺς τῆς ἡμέρας ἐλογίζετο, εἰς ὑποδήματα δὲ ⟨καὶ εἰς⟩
ἱμάτια καὶ εἰς γναφεῖον καὶ εἰς κουρέως κατὰ μῆνα οὐκ ἦν
αὐτῷ οὐδὲ κατ' ἐνιαυτὸν γεγραμμένα, συλλήβδην δὲ παντὸς
τοῦ χρόνου πλέον ἢ τάλαντον ἀργυρίου. Εἰς δὲ τὸ μνῆμα τοῦ* 21
*πατρὸς οὐκ ἀναλώσας πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐκ πεντακισχιλίων
δραχμῶν, τὸ μὲν ἥμισυ αὑτῷ τίθησι, ⟨τὸ δὲ⟩ τούτοις λελόγισται.*

18, 2 *καὶ δεινῶν*] *καὶ ἐλεινῶν* Bekk., *κἀλεινῶν*? || 8 *πιστεῦσαι* AF] *πιστεῦσαί τινα.* || 9 *μὴ* AF] *μηδὲν* T, fort. recte. || **19**, 4 *πρὸς* A] *εἰς* F et vulgo, cum *ἀλλήλους* om. T. || **20**, 3 *ἔχειν* R. et vulgo] *ἑλεῖν.* || 4 *τετρακισχιλίους* ego (Cf. adn. in proecd.) et mecum Thalh.] *ἑπτακισχ.* || 7, 8 *καὶ εἰς γναφεῖον ἱμάτια* codd., *ἱμάτια* cum Bekk. om. Sch. Cob. Corr. Frohb. De forma *γναφεῖον* vid. ad or. 23, 2, 2. || *κουρέως* FA] *κουρεῖον* T vulg. || *κατὰ μῆνα οὐκ ἦν αὐτῷ* AF] *ο. ἦ. α. κ. μ.* T vulg. || 10 *πλεῖον.* || **21**, 3 *αὐτῶν τίθησι τούτοις λελογίσθαι* (A *λελόγισθαι*) codd., corr. R.

— *Στειριά* (tr. Pandionidis). *ὁ Στειριεύς*, or. 16 § 15.
— *Σφηττός* (tr. Acamantidis). *Σφηττοί*, or. 17 § 5, 8.
— *Φάληρον* s. *Φαληρός* (tr. Aeantidis). *ὁ Φαληρεύς*, or. 21 § 9.
— *Φρέαρροι* (tr. Leontidis). *ὁ Φρεάρριος*, or. 21 § 8.
— *Χολλῆδαι* (tr. Leontidis). *ὁ Χολλήδης*, or. 13 § 58.
Δῆμος ὁ Πυριλάμπους, or. 19 § 25 sq.
Δημοσθένης, fr. XVI.
δημόσιον, publicum aerarium, or. 12 § 19; publica pecunia, or. 21 § 16.
δημόσιος, servus publicus, or. 30 § 2, 5.
δημοτεύεσθαι δῆμον τινός, or. 23 § 2, 3.
Δημοφάνης sycophanta, or. 25 § 25.
Διαγόρας ὁ Μήλιος, homo impius, or. 6 § 17.
διαγράφεσθαι, irritam facere litem, or. 17 § 5.
διαδικασία, lis aerario mota, or. 17 § 1.
διαδίκασμα, or. 17 § 10.
διαδύεσθαι τὰς λῃτουργίας, defugere munia publica, or. 21 § 12.
δίαιταν ἐπιτρέπειν τοῖς φίλοις, or. 32 § 2.
διαμαρτυρεῖν, or. 23 § 13.
Δικαιογένης, fr. XXVIII. fr. 24.
δικαιώσεις, iuris capita s. tituli, or. 9 § 8.
Διογείτων, reus or. 32.
Διογένης, fr. XVII, 29.
Διόγνητος, Niciae frater et fortasse tutor filiorum Eucratis, or. 18 § 9.
Διόδοτος, Diogitonis frater, or. 32 § 4, 5.
Διόδωρος, or. 8 § 10, 14.
Διοκλῆς, or. 4 § 4.
Διοκλῆς ὁ Ζακόρου τοῦ ἱεροφάντου, or. 6 § 54.
Διοκλῆς ἄρχων Ol. 92, 4 a. Chr. n. 409, or. 21 § 2. — fr. XIX.
Διόμνηστος (fortasse Diogneti filius), or. 18 § 21.
Διονύσια, or. 4 § 3, or. 21 § 2, or. 32 § 21.
Διονύσιος, Syracusarum tyrannus, or. 6 § 6; legatio ad eum missa, or. 19 § 19 sqq.; splendidam legationem ad ludos Olympicos misit, argum. or. 33.
Διονύσιος quidam cum actore or. 10 Lysitheo testis affuerat contra Theomnestum, or. 10 § 24, 30.
Διονύσιος, Dionysodori frater, or. 13 § 41, 86, 90.
Διονυσόδωρος, affinis actoris, or. 13; a XXXviris interemtus, or. 13 § 1, 2, 13, 40 sqq.
Διότιμος, classis praefectus, in suspicionem aversarum pecuniarum adductus, or. 19 § 50, 51.
Διότιμος Ἀχαρνεύς, or. 31 § 16.
διωμοσία, or. 10 § 11. Cf. 3 § 1, 4.
δοκιμάζειν πολίτας, or. 25 § 10; pueros, or. 21 § 1, or. 32 § 9, 24; magistratus, or. 26 § 7, 14, 15, 21; equites, or. 15 § 7; senatores, or. 16 § 3, 8, or. 26 § 10, 11, or. 31 § 24, 25, 34.
δοκιμασίαι, or. 16 § 9; magistratuum, or. 15 § 2, or. 26 § 9, 15, 20, 21.
δοκιμασταί, or. 26 § 16.
Δρακοντίδης evertendae reipublicae et instituendorum XXXvirorum in contione auctor, or. 12, § 73.
Δράκων, legislator, fr. 10.
δρασκάζειν, verbum obsoletum pro *ἀποδιδράσκειν*, or. 10 § 17.
δώρων κρίνεσθαι, or. 27 § 3.

E.

ἐγκαλεῖν ἀργύριον, in iudicio de pecunia postulare, or. 3 § 26.
εἰσαγγελίαι, or. 12 § 48, or. 16 § 12, or. 30 § 22.
εἰσαγγέλλειν — *εἰσήγγελλε τὰ ὅπλα ἀποβεβληκότα δημηγορεῖν*, or. 10 § 1, or. 16 § 20.
εἰσάγειν εἰς τὸ δικαστήριον, or. 6 § 21, or. 30 § 3.
εἰσαγώγιμος δίκη, or. 23 § 5.
ἐκδικάζειν, litem ad finem perducere, plene disceptare, or. 17 § 5.
ἐκκηρύττειν, voce praeconis e civitatibus expellere, or. 12 § 35, 97; or. 25 § 22, or. 31 § 8; voce praeconis exercitu expellere, or. 3 § 45.
ἐκπέμπειν, dimittere uxorem s. divortium facere, or. 14 § 28.
Ἐλαφόστικτος, or. 13 § 19.
Ἐλευσίνιον templum Cereris quod Athenis erat, or. 6 § 4, 52.
Ἐλευσίς. Argivi ad Thebas caesi

Eleusine sepulti sunt, or. 2 § 10; templum Cereris quod Eleusine erat, or. 6 § 4; *Ἐλευσῖνάδε ξυνθεωρεῖν*, Eleusinem una proficisci ad mysteria, or. 8 § 5; Eleusine multi cives a XXXviris interfecti, or. 12 § 52, or. 13 § 44; *οἱ Ἐλευσῖνάδε ἀπογραψάμενοι*, or. 25 § 9.
Ἑλλήσποντος — τὸ στενώτατον τοῦ Ἑλλησπόντου, or. 2 § 29. *(Ξέρξης) ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον*, ibid. — *(Ἐρατοσθένης) ἔφευγεν ἐξ Ἑλλησπ.* (ubi Quadringenti partem navium suarum habebant), or. 12 § 42; *ἡ ἐν Ἑλλησπόντῳ* (ad Aegos flumen) *συμφορά*, or. 16 § 4; itidem *ἡ ἐν Ἑλλησπ. ναυμαχία*, or. 19 § 16; *ἀπολομένων τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπ.*, or. 2 § 58.
ἐνδεικνύναι, or. 6 § 15.
ἕνδεκα, οἱ, or. 10 § 10, or. 11 § 5, or. 13 § 86, or. 14 § 17, or. 15 § 3, or. 22 § 2; *αἱ εὔθυναι τῶν ἕνδεκα*, or. 10 § 16.
ἐξάγειν, abducere aliquem mancipium, or. 10 § 10, or. 13 § 67.
ἐξαιρεῖσθαι εἰς ἐλευθερίαν, servum vindicare in libertatem, or. 23 § 9, 10, 12.
ἐξιοῦσα ἀρχή, abiens magistratus, or. 26 § 7.
ἐξώλειαν ἐπαρᾶσθαι, perniciem imprecari, or. 12 § 10.
ἐπάγειν, adducere magistratum ad ipsum delictum, de ephegesi, or. 7 § 22.
ἐπιβάλλειν, multam irrogare, or. 15 § 5; *ἐπιβολάς*, or. 20 § 14, or. 30 § 3.
ἐπιβολή, multa irrogata: *ἐξ ἐπιβ.*, or. 6 § 21; *κυρῶσαι τὴν ἐπιβολήν*, or. 9 § 11.
ἐπιγαμία, conubium Euboensibus concessum ab Athen., or. 34 § 3.
Ἐπιγένης, sycophanta, or. 25 § 25. — fr. XXI.
ἐπιγνώμονες electi ab Areopago, qui oleas inspicerent, or. 7 § 25.
ἐπικλήρων δίκαι, or. 15 § 3.
Ἐπικράτης (ὁ σακεσφόρος), reus or. 27 § 1 sqq.
ἐπιμεληταί, curatores olearum ab Areopago electi, or. 7 § 29 (v. *ἐπιγνώμονες*).
ἐπιορκήσαντα obsolete pro *ὀμόσαντα*, or. 10 § 17.
ἐπισκήπτεσθαι εἴς τινα, diem dicere, or. 3 § 39; *τινί*, or. 3 § 40, or. 23 § 14.
Ἐπιχάρης ὁ Λαμπτρεύς, in Xvirum collegium post abolitam XXXvirorum dominationem lectus, or. 12 § 55.
οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, or. 2 § 10.
Ἐρασινίδης, or. 21 § 8.
Ἐρασίστρατος, Eratonis filius, or. 17 § 3, 5 sqq.
Ἐρασιφῶν, Eratonis filius, or. 17 § 2, 3, 5 sqq.
Ἐρατοσθένης Οἴηθεν, reus orat. 1 § 16.
Ἐρατοσθένης, unus de XXXviris, reus or. 12.
Ἐράτων, or. 17 § 2.
Ἐράτων, illius filius, or. 17 § 3 sqq.
Ἐργοκλῆς, Thrasybuli amicus et in imperio collega, reus or. 28 § 1 sqq., or. 29 § 1 sqq.; capitis damnatus, or. 29 § 2.
Ἐρέτρια, or. 20 § 14.
Ἑρμαῖ, statuae Mercurii, or. 23 § 3; mutilatae, or. 6 § 11, 12, or. 14 § 42.
ἑταιρία, sodalitium coniuratorum, or. 12 § 55.
ἑταῖροι, socii coniurati, or. 12 § 43.
Εὐαγόρας ὁ Κύπρου βασιλεύων, or. 6 § 26, or. 19 § 20, 23, 27.
Εὔανδρος, reus or. 26 § 15, 24.
Εὔβουλος ἄρχων Ol. 96, 3, a. Chr. n. 394, or. 19 § 28.
Εὐθύδημος, fr. XXIII.
Εὐθύδικος, fr. XXIV.
Εὐθύκριτος Plataeensis, or. 23 § 5.
Εὔθυνος, fr. XXV.
Εὐκλείδης ἄρχων Ol. 94, 2, a. Chr. n. 403, or. 21 § 4.
Εὐκράτης, Niciae frater, strategus a XXXviris ad dominationis societatem invitatus, or. 18 § 4.
Εὔκριτος, fr. XXV.
Εὐμάρης servus, Agorati pater, or. 13 § 64.
Εὐμολπίδαι de iure sacrorum respondent secundum leges non scriptas, or. 6 § 10.
Εὔνομος, Dionysii tyranni hospes et amicus, or. 19 § 19, 23.
Εὐριπίδης, Xenophontis strategi pater, or. 19 § 14.

Εὔριπος, or. 24 § 25.
Εὐρυπτόλεμος, or. 8 § 15.
Εὐρυσθεύς, inimicus Herculis eiusque filiorum, or. 2 § 11 sq.
Εὐφίλητος, actor or. 1. § 16.
ἔφοροι quinque ante XXXvirorum dominatum instituti, or. 12 § 43, 46, 76.

Z.

Ζακόρος ὁ ἱεροφάντης, Dioclis pater, or. 6 § 54.
Ζεὺς ὁ σωτήρ, or. 26 § 6.
ζητηταί, quaesitores, or. 21 § 16.

H.

ἡγεμόνες Athenienses facti esse (falso) dicuntur post pugnam Plataeensem, or. 2 § 47 (§ 57).
Ἡγήμων, or. 32 § 12.
Ἡγήσανδρος, fr. XXVI.
Ἡρακλῆς ludos Olympicos instituit, or. 33 § 1; Herculis liberi ab Eurystheo supplices confugerunt ad Athenienses, or. 2 § 11.
Ἡσίοδος, fr. 68.

Θ.

Θάλλος, Stephani pater, or. 19 § 46.
Θαργηλία, or. 21 § 1.
Θεμιστοκλῆς, or. 2 § 42; *νομοθέτης*, or. 30 § 28. Cum eo Theramenes per irrisionem comparatus, or. 12 § 63.
Θέογνις, unus e XXXviris, or. 12 § 6 sqq.
Θεόδοτος, Πλαταϊκὸν μειράκιον, or. 3 § 5, 22.
Θεόκλεια, meretrix, fr. 60.
Θεοκλείδης, fr. LVII.
Θεόκριτος ὁ τοῦ Ἐλαφοστίκτου καλούμενος, Agorati amicus, or. 13 § 19 sqq.
Θεόμνηστος, reus or. 10.
Θεόπομπος, fr. XXVII.
Θεότιμος una cum Alcibiade iuniore patri huius insidiatus, or. 14 § 26.
Θεόφιλος, Simonis amicus, or. 3 § 12.
Θερμοπύλαι. Pugna a Lacedaemoniis in Thermopylis commissa, or. 2 § 30.
Θερμώδων, Cappadociae fluvius, ad quem habitabant Amazones, or.2 § 4.
θέσις τοῦ ἵππου, oppigneratio equi, or. 8 § 10.
θεσμοθέται, or. 15 § 2.
Θεσμοφόρια, or. 1 § 30.
Θέων, or. 10 § 12.
Θῆβαι. Bellum septem ducum ad Thebas gestum, or. 2 § 7 sqq.
Θηραμένης, unus e XXXviris, or. 12 § 50 sqq., or. 13 § 9 sqq.
Θράκη, or. 14 § 38.
Θρασύβουλος ὁ Στειριεὺς Phyle occupata Athenas liberavit, or. 12 § 52. Ergoclis amicus et in imperio collega, or. 28 § 4, or. 29 § 7. Byzantium occupavit, or. 28 § 5; interfectus, or. 28 § 8.
Θρασύβουλος ὁ Καλυδώνιος Phrynichum interfecisse narratur, or. 13 § 71.
Θρασύβουλος (ὁ Κολλυτεύς) or. 26 § 13, 21.
Θρασύλος strategus, or. 21 § 7; or. 32 § 5, 7.
Θρασύμαχος, or. 8 § 14 sqq.
θύειν εἰς τὴν πανήγυριν, hostiam mactare sollemnitatis caussa, or. 6 § 5.

I.

Ἰατροκλῆς, Eratosthenis sodalis, or. 12 § 42.
ἱέρειαι καὶ ἱερεῖς qua ratione devoverint eos qui mysteriorum arcana divulgaverant, or. 6 § 51.
ἱεροσυλία, or. 5.
ἱερόσυλος, or. 30 § 21.
ἱεροφάντης, or 6 § 1.
Ἱππαρμόδωρος, or. 23 § 5, 6.
Ἱππάφεσις, meretrix, fr. 60.
Ἱππίας ὁ Θάσιος capitis damnatus a senatu sub XXXviris, or. 13 § 54.
Ἱπποθωντὶς φυλή, or. 23 § 2.
Ἱπποκλῆς in Xvirum collegium post abolitam XXXvirorum dominationem creatus, or. 12 § 55.
Ἱπποκράτης, fr. XXIX. Cf. seq.
Ἱππόνικος, Calliae pater, or. 19 § 48.
Ἱππόνικος, Calliae filius, or. 14 § 28.
ἱπποτοξόται, equites sagittarii, or. 15 § 6.
Ἰσθμοῖ. ludi Isthmici, or. 19 § 63.

Ἰσθμός a Peloponnesiis muro clausus, or. 2 § 44 sq.
Ἰσοκράτης, fr. XXIX.
Ἰσχόμαχος, homo opulentus, or. 19 § 46.
Ἰφικράτης, fr. IX. XXXI.

K.

καδίσκοι, urnae, quibus iniiciebantur calculi, or. 13 § 37.
Καδμεῖοι, Thebani, or. 2 § 7, 8, 10.
κακηγορίας δίκη, or. 10 § 2, 12, 31.
κακοδαιμονισταί, fr. 54 § 2.
κακολογιῶν κατηγορία, or. 8.
Κάλλαισχρος, unus e Quadringentis, or. 12 § 66. — Vid. fr. XXXII.
Καλλιάδης interfectus a XXXviris, or. 30 § 14.
Καλλίας ὁ Ἱππονίκου, quantum post mortem reliquerit, or. 19 § 48.
Καλλίας ὁ μέτοικος sacrilegii accusatus, or. 5. — Vid. fr. XXXIII. XXXIV.
Καλλικράτης, or. 9 § 5.
Καλλίστρατος, or. 7 § 9.
Καλυδών, Aetolorum urbs. *Καλυδώνιος*, or. 13 § 71.
Καρκίνος, poeta, fr. 69.
καταλέγειν, conscribere nomina civium, or. 20 § 14, or. 30 § 8.
καταλέγεσθαι στρατιώτην, or. 9 § 4, or. 32 § 5.
καταλογεύς, conscriptor nominum civium quinque milium, or. 20 § 13.
κατάλογος, or. 15 § 5, or. 16 § 13, or. 25 § 16.
Καταναῖοι, or. 20 § 24.
Κατάνη, Siciliae urbs, or. 20 § 24.
καταρᾶσθαι, exsecrari, or. 6 § 51.
κατάστασις, manupretium, or. 16 § 6.
καταχορηγεῖν, pro choregia expendere, or. 19 § 42.
Κέφαλος, Lysiae pater, or. 12 § 4.
Κηφίσιος, Andocidis accusator, or. 6 § 42.
Κηφισόδωρος, poeta comicus, or. 21 § 4. Vid. et fr. 79 § 2.
Κινησίας, homo ignavus, or. 21 § 20. Cf. fr. 54.
Κιτιέων βασιλεύς, or. 6 § 26.
Κλεινίας, fr. XXXV.
Κλεισθένης, sycophanta, or. 25 § 25.
Κλειτόδικος, or. 8 § 13.
Κλειτοφῶν, fr. 26.
Κλεόστρατος, fr. XXXVI.
Κλεοφῶν restitit pacis conditionibus a Lacedaemoniis oblatis, or. 13 § 8, 9: in iudicium vocatus a rerum novarum studiosis et capite damnatus, or. 13 § 12, or. 30 § 11, 12, 13; post mortem opes reliquit nullas, or. 19 § 48.
Κλέων, fr. XXXVIII.
Κνίδος, pugna ad Cnidum facta Eubulo archonte Ol. 96, 2, a Chr. n. 394, or. 19 § 28.
Κόνων classis dux ad Peloponnesum Ol. 96, 4, s. 393, or. 19 § 12; legationem misit ad Dionysium tyrannum, or. 19 § 19; Timothei pater, or. 19 § 34; opulentus, or. 19 § 35, 42, 44; Cypri uxorem et filium habebat, or. 19 § 36; ibidem postquam testatus est, decessit, or. 19 § 39.
Κορίνθιοι sociique Atheniensibus bellum intulerunt, or. 2 § 49; cum Atheniensibus Lacedaemoniis infesti, or. 2 § 67.
Κόρινθος, or. 13 § 67; bellum Corinthiacum, or. 3 § 45, or. 16 § 15 sqq.
Κορώνεια, oppidum Boeotiae: pugna ad Coroneam commissa, or. 3 § 45.
κουρεῖον (in tonstrinis convenire solebant *οἱ δημόται*), or. 23 § 3; or. 24 § 20.
Κριτίας, unus de XXXviris, isque vehementissimae factionis inter illos dux, or. 12 § 43 sqq.; or. 13 § 55.
Κριτόδημος ὁ Ἀλωπεκῆθεν, in pugna ad Aegospotamos occisus, or. 19 § 16.
Κτησικλῆς ὁ ἄρχων (i. e. *στρατηγός*), or. 9 § 6.
Κτησιφῶν, fr. XXXIX.
Κτήσων, fr. 33.
Κυζικηνοί, or. 12 § 11, or. 32 § 6.
κυκλικὸς χορός, or. 21 § 2.
Κύπριοι, or. 19 § 48.
Κύπρος, or. 19 § 21, 23, 25, 35, 36, 39, 40, 44.
κύρβεις — αἱ θυσίαι αἱ ἐκ τῶν κύρβεων, or. 30 § 17, 18.
κωμάζειν, or. 3 § 23, or. 14 § 25.
κώνειον, cicuta, qua interemti sunt sub XXXviris popularium partium studiosi, or. 18 § 24.

Λ.

Λαγίσκα, meretrix, fr. 60.
λαγχάνειν δίκην τινί, or. 23 § 3, 4, 5, 13.
Λακεδαιμόνιοι. Res ab iis bello Persico gestae, or. 2 § 30 sqq.; bello Peloponnesiaco, or. 7 § 6, or. 14 § 30; exeunte, or. 12 et 13 passim; *αἱ πρὸς τοὺς Λακ. συνθῆκαι*, or. 6 § 38, 40; duce Pausania in Academiam veniunt, or. 18 § 10; centum talenta Atheniensibus per Phidonem mutuo data (or. 12 § 59) repetunt, or. 30 § 22.
Λαΐς, meretrix, fr. XLI.
Λακεδαίμων, or. 12 § 58, or. 13 § 11, 13. fr. 13.
Λακράτης, fr. XLII.
Λάμαχος, imperator Atheniensium in Sicilia, or. 13 § 67.
Λάμπων (Lamponis domus), or. 3 § 17.
Λάχης ὁ ταξίαρχος (in bello Corinthiaco), or. 3 § 45.
Λευκὴ ἀκτή, fortasse ad Propontidem sita, or. 14 § 27.
λεύκωμα — *εἰς λεύκωμα γράφειν*, in album referre, or. 9 § 6.
Λεωδάμας, a Thrasybulo accusatus, or. 26 § 13, 14, 15.
λῃτουργεῖν, or. 7 § 31, or. 20 § 23, or. 25 § 12, or. 26 § 3, 4, or. 31 § 12, 15.
λῃτουργίαι, or. 21, or. 32 § 24; — *χορηγία*, or. 7 § 31, or. 12 § 20, or. 19 § 29, 42, 57, or. 21 § 1 sqq., or. 24 § 9, or. 27 § 10; — *τριηραρχία*, or. 7 § 31, or. 13 § 62, or. 18 § 21, or. 19 § 12, 25, 29, 42, 57, 62, or. 21 § 2 sqq., or. 25 § 12, or. 29 § 3, 4, 7, or. 32 § 24, 26.
λιποτάξιον, deserti ordinis crimen, or. 14 § 5 sqq.
λογιστήριον, curia censoria, or. 20 § 10.
Λύσανδρος, paucorum imperii studiosus, popularis osor, or. 12 § 59; Athenarum portus intravit, or. 13 § 35; arcessitus a Theramene, or. 12 § 71; Atheniensium naves ei traditae, or. 14 § 38; eo praesente de reipublicae Atheniensium conversione in contione agitur, or. 12 § 72, 73.
Λυσίθεος Theomnestum accusavit, or. 10 § 1. — fr. XLIII.
Λυσίμαχος, or. 3 § 11, 12.
Λυσιμένης, fr. 34.
λωποδύτης quis? or. 10 § 10, or. 11 § 5, or. 13 § 68.

M.

Μαντίθεος in examine apud senatum instituto se defendit or. 16.
Μαντινῆς, or. 34 § 7.
Μαραθών — *(οἱ Πέρσαι) ἀπέβησαν εἰς Μαραθῶνα*, or. 2 § 21.
Μεγακλῆς, proavus Alcibiadis iunioris, bis ostracismo eiectus, or. 14 § 39.
Μέγαράδε, or. 12 § 17.
Μεγαρεὺς ἀνὴρ sacra violavit, or. 6 § 54.
Μειξίδημος, fr. XLV.
Μενέστρατος de coniuratione XXXviris indicavit, posteriore vero tempore capitis damnatus est, or. 13 § 55 sqq.
μεσεγγυᾶν, deponere pecuniam per modum fidei commissi, or. 29 § 6.
μετοίκιον, tributum inquilinorum, or. 31, § 9.
Μηλόβιος, unus de XXXviris, or. 12 § 12 sqq.
μήνυτρα indicii praemia, or. 6 § 43.
μητραλοίας, matricida, or. 10 § 8.
Μηχανίων, Tisameni pater, or 30 § 28.
Μίκινος, fr. XLIV.
Μιλτιάδης, comes Lysandri, or. 12 § 72.
Μνησιθείδης, unus de XXXviris, or. 12 § 12.
Μνησίμαχος, fr. XLVI.
Μνησίφιλος, or. 8 § 15.
μοιχὸς deprehensus morte multatus, or. 13 § 66; cfr. potissimum or. 1.
Μόλπις, fr. 31.
Μόλων ὁ γναφεύς, or. 3 § 16.
μορίαι, propagines eius oleae, quae erat in acropoli, or. 7 § 2, 7 et alibi.
Μουνιχία, *Μουνιχίασιν*, templum Dianae illic situm ad quod supplices confugiebant, or. 13 § 24, 52; theatrum, or. 13 § 55.

Μουσαῖος, fr. 68.
μύλων — *εἰς μύλωνα ἐμπεσεῖν*, in pistrinum detrudi, poena servorum, or. 1 § 18.
μυροπώλιον. Ad tabernas unguentarias itare solebant Athenienses, or. 24 § 20.
Μυρωνίδης, dux Atheniensium in bello Peloponnesiaco, or. 2 § 52.
μυστήρια, or. 6 § 4, or. 14 § 42; Mysteria qui divulgaverat et profanis aperuerat, eum diris exsecrabantur sacrifici et sacrificae ad occasum versi, or. 6 § 51.
Μυτιλήνη, or. 21 § 8.

N.

Ναΐς, meretrix, fr. 83.
ναυκληρεῖν, navigii magistrum esse, or. 6 § 49.
Ναυσίας, fr. XLVII.
Ναυσίμαχος ὁ Φαληρεύς, or. 21 § 9, 10, 11.
ναυτικά, fenus nauticum, or. 32 § 6, 14. Cf. fr. 92.
ναυτοδίκαι, or. 17, § 5, 8.
Νεμέα. Nemeaea, or. 19 § 63.
νεώρια Atheniensium deleta, or. 13 § 46.
νεώσοικοι, or. 30 § 22.
Νικήρατος, Niciae filius, or. 18 § 5; quantum reliquerit post mortem, or. 19 § 47.
Νικίας, popularium partium studiosus, or. 13 § 23; strategus, Eucratis frater, multa et magna in rempubl. merita habuit, or. 18 § 1 sq.; opulentus, or. 19 § 47. — fr. XLVIII. [XLIX].
Νικοκλῆς, or. 13 § 64.
Νικόμαχος, actor caussae de olea sacra, or. 7 § 20, 36, 39.
Νικόμαχος, reus or. 30 § 2 sqq.
Νικομένης, popularium partium studiosus, or. 13 § 23.
Νικομήδης, or. 23 § 9, 10, 11.
Νικόφημος, Aristophanis pater, indicta caussa interfectus eiusque bona publicata, or. 19 § 7 sqq.
τὰ νομιζόμενα ποιεῖν, or. 32 § 8; Cf. fr. 41. *τῶν νομιζομένων τυγχάνειν*, or. 2 § 9.

Ξ.

Ξεναίνετος ἄρχων Ol. 94, 4 a. Chr. n. 401, or. 17 § 3.
ξένια λαβεῖν, or. 18 § 12.
Ξενοκράτης, fr. L.
Ξενοφῶν ὁ Καριδεύς a senatu sub XXXviris capitis damnatus, or. 13, § 54.
Ξενοφῶν, Euripidis filius, imperator, or. 19, § 14.
Ξέρξης ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεύς, or. 2 § 27.
ξυνθεωρεῖν, una ad mysteria proficisci, or. 8 § 5.

O.

οἰκία ἀμφίθυρος, aedes bifores, or. 12 § 15.
οἰκίδιον διπλοῦν, domus duabus contignationibus instructa, or. 1 § 9.
ὁλκάς, navis oneraria s. mercatoria, or. 32 § 25.
Ὀλυμπιακὸς (λόγος) ludis Olympicis ab Lysia habitus, or. 33.
Ὀλύμπιοι θεοί, or. 19 § 34, 54.
Ὀρθόβουλος, equitatui praefectus, ut verisimile est, or. 16 § 13.
ὅρκοι — *αἱ συνθῆκαι καὶ οἱ ὅρκοι*, v. *συνθῆκαι*.
Ὄρνοι, Thraciae oppidum, proditum ab Alcibiade iuniore, or. 14 § 26.

Π.

Παγκλέων, or. 23 § 1 sqq.
Πάμφιλος (fortasse equitatui praefectus), or. 15 § 5.
Παναθήναια τὰ μεγάλα, or. 21 § 1; *τὰ μικρά*, or. 21 § 2, 4.
Πανταλέων, frater actoris, or. 10 § 5.
παραφρυκτωρεύεσθαι, indicium per accensos ignes facere, or. 13 § 67.
πατραλοίας, patricida, or. 10 § 8.
Παυσανίας, Lacedaemoniorum rex, in Academiam venit cum exercitu, or. 18 § 10 sqq.
Πειραιεύς, or. 2 § 61, 66, or. 3 § 11, 12, or. 12 § 53, 97, or. 13 § 5, 23, 80, 82, or. 16 § 4, or. 29 § 12, or. 31 § 8, 9, 14, 15, or. 32 § 8; sublatus a XXXviris, or. 12 § 40,

70, or. 13 § 14: *οἱ Πειραιᾶ καταλαβόντες*, or. 26 § 17, or. 31 § 13; *οἱ ἐν Πειραιεῖ*, or. 12 § 54, 55, 56, 59, or. 13 § 88, 89, 90, or. 19 § 19, or. 26 § 19, fr. 31; *οἱ ἐκ Πειραιῶς*, or. 6 § 38, 39, or. 12 § 53, 92, 94, 95, or. 25 § 2, 9, 28, 33; *τὰ ἐκ Πειραιῶς πράγματα*, or. 34 § 2.
Πείσανδρος, dominationis Quadringentorum socius, or. 25 § 9; bonis suis a populo privatus, or. 7 § 4, or. 12 § 66.
Πείσων, unus de XXXviris, or. 12 § 6 sqq.
πεντακισχίλιοι cives Athen. ad comitia convocandi, or. 20 § 16, or. 30 § 8.
Περικλῆς admonuit Athenienses ut adversus impios etiam legibus non scriptis uterentur, or. 6 § 10. Cephalum Lysiae patrem exhortatus est ut in Atticam veniret, or. 12 § 4; *νομοθέτης*, or. 30 § 28.
περικόπτειν, mutilare Hermas, or. 6 § 51.
Πλαταιαί — pugna ad Plataeas commissa, or. 2 § 46 sq.
Πλαταιεύς — (Plataeenses civitate Attica donati), or. 23 § 1 sqq.
Πλαταϊκὸν μειράκιον, or. 3 § 5.
ποδοκάκκη, pedica, or. 10 § 16.
πολεῖσθαι antiquitus pro *βαδίζειν*, or. 10 § 19.
Πολέμαρχος, Lysiae frater, or. 12 § 17 sqq.
πολέμαρχος, ἄρχων, or. 15 § 3, or. 23 § 2, 3, 4, 5, 13.
Πολύαινος, defensor caussae, or. 9 § 5.
Πολυκλῆς, or. 8 § 10 sqq.
Πολυνείκης Thebis bellum intulit, or. 2 § 7.
Πολύστρατος, unus e Quadringentis, or. 20 § 1 sqq.
Πόντος, or. 22 § 14.
Πόντος, rex Ponti s. Bospori, or. 16 § 4.
πρόβουλοι, post cladem Siciliensem ab oligarchis instituti, in quibus erat Hagno, pater Theramenis, or. 12 § 65.
προθεσμία, actionis praescriptio, or. 7 § 17, or. 13 § 83.
προκαλέσασθαι εἰς ἀντίδοσιν, or. 24 § 9.
πρόκλησις, or. 4 § 15 sqq., or. 7 § 34 sqq.
Προμήθεια, or. 21 § 3.
πρόνοια quid sit: or. 3 § 41 sq.
προσκαλεῖσθαι, in ius vocare, de actore, qui denunciabat adversario ut certa die apud magistratum adesset, or. 23 § 2.
πρόσοδοι, supplicationes, or. 6 § 33.
προστάται τῶν Ἑλλήνων Athenienses, or. 2 § 57.
προστάτης, patronus inquilini, or. 31 § 9, 14.
προστιμᾶν, mulctam adiicere, or. 10 § 16.
προτιθέναι κρίσιν τινί, iudicii potestatem facere alicui, or. 27 § 8.
προτίθεσθαι, exponere mortuum, or. 12 § 18.
πρυτανεία, or. 30 § 5.
πρυτάνεις, or. 13 § 37, or. 22 § 2, or. 28 § 9.
Πρώταρχος, Simonis amicus, or. 3 § 12.
Πρωτέας, or. 7 § 10.
Πυθόδωρος ἄρχων Ol. 94, 1 a. Chr. n. 404, or. 7 § 9.
Πυριλάμπης, Demi pater, or. 19 § 25.
πυρκαϊαί, or. 7 § 24. Corruptum.
πυρριχισταί, or. 21 § 1; *ἀγένειοι*, or. 21 § 4.
πωλητής, or. 29 § 3.

Σ.

Σαλαμίς. Liberi et mulieres Athenis Salaminem translatae, or. 2 § 34 sq. Pugna Salamia, or. 2, § 41. Salamine multi cives a XXXvires interfecti, or. 12 § 52, or. 13 § 44.
Σάμος, insula, unde arcessitae naves Lysandri, or 12 § 71.
Σάτυρος ὁ ἐν τῷ Πόντῳ, Bospori rex, or. 16 § 4.
Σάτυρος ὁ Κηφισιεύς, (unus ex Undecimviris) oligarchiae studiosissimus, or. 30 § 10, 12, 14.
Servi ob crimina magistratui indicata manu missi, or. 5 § 4, or. 7 § 16; dominis malevolentissimi, or. 7 § 35.
Σεύθου, regis Thraciae, filiam in imonium ducere instituit

Thrasybulus suasore Ergocle, or. 28 § 5.
σηκός, proprie saeptum, quo oleae sacrae truncus continebatur, or. 7 § 2 et alibi.
Σικελία, or. 6 § 6, or. 13 § 67, or. 19 § 19, 43, or. 20 § 4, 24, 27, or. 26 § 21.
Σίμων, reus orat. 3.
σιτοπῶλαι, mercatores frumentarii, or. 22 § 1 sqq.
σιτοφύλακες, frumenti inspectores, or. 22 § 16.
Σκιώνη, meretrix, fr. 60.
σκυτοτομεῖον (in sutrinis convenire solebant Athenienses), or. 24 § 20.
Σόλων ὁ νομοθέτης, or. 30 § 28. — Leges Solonis priscae obsoleta forma scriptae, or. 10 § 15 sqq. recognitae et corruptae, or. 30 § 2, 26.
Σουνιάδης ἄρχων Ol. 95, 4 a. Chr. n. 397, or. 7 § 11.
Σούνιον, Atticae promontorium, or. 21 § 5.
στάσιμον (τὸ ἀργύριον) quid? or. 10 § 18.
στατῆρες Κυζικηνοί, or. 32 § 6.
Στέφανος ὁ Θάλλου, homo opulentus, or. 19 § 46.
στῆλαι — αἱ θυσίαι αἱ ἐκ τῶν στηλῶν, or. 30 § 17, 21.
στήλη — ἐκ τῆς στήλης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου (in qua leges Draconis inscriptae erant). or. 1 § 30.
στολή, vestis sacerdotalis, or. 6 § 51.
Στρομβιχίδης, strategus, popularium partim studiosus, or. 13 § 13, or. 30 § 40.
συγγραφαί, or. 30 § 17.
συμβόλαιον, pactum conventum, or. 17 § 3, or. 30 § 8.
σύμβολον, tessera hospitalis, or. 10 § 25.
συμφορὰ et *συμφοραὶ* dicitur proelium ad Aegos fl. commissum, or. 6 § 46, or. 12 § 43, or. 16 § 4, or. 21 § 9, or. 30 § 3, or. 33 § 1.
συναγωγεῖς, conciliatores civium, or. 12 § 43.
σύνδικοι post XXXviros instituti Athenis, or. 16 § 7, or. 17 § 10, or. 18 § 26, or. 19 § 32.
συνθῆκαι Atheniensium cum Lacedaemoniis et eorum qui in urbe remanserant cum exulibus ex Piraeo initae, or. 6 § 37, 38, 39, or. 13 § 88 sqq., or. 25 § 23, 28, 34, or. 26 § 15, 20.
Συρακόσιος, or. 20 § 26.
σύσκηνος, or. 13 § 79.
συσσιτεῖν de militibus una in castris coenantibus, or. 13 § 79.
Σώστρατος, amicus Euphileti, or. 1 § 22, 39, amicus actoris orat. 9 (Polyaeni), or. 9 § 13.

T.

ταμίαι, quaestores s. aerarii praefecti, or. 9 § 6, 7, 8, 11.
ταμίας χρημάτων, quaestor strategi, or. 29 § 3.
ταμιεύεσθαι τοὺς νόμους, leges quasi dispensatas depromptasque accipere, or. 30 § 3.
Τεισαμενὸς ὁ Μηχανίωνος, *νομοθέτης*, or. 30 § 28.
Τεῖσις, fr. LIII. 76 § 1, 2, 5.
τὰ τείχη τὰ μακρά, or. 13 § 8, 9.
οἱ τετρακόσιοι, or. 6 § 27, or. 12 § 42, 65, or. 13 § 70 sqq., or. 20 § 1 sqq., or. 25 § 9, 14, 25, or. 30 § 7, 8
τιμᾶσθαι, litem aestimare, poenam sibi statuere, or. 6 § 21.
Τιμόθεος, Cononis filius opulentus, or. 19 § 34.
Τίμων, fr. LI. 73.
Τιμωνίδης, fr. LII.
Τληπόλεμος, fr. LIV.
οἱ τριάκοντα, or. 6 § 45, or. 7 § 4, 27, or. 10 § 4, 31, or. 12 § 5 sqq., or. 14 § 39, or. 18 § 3, 12, 22, 24, or. 21 § 3, or. 24 § 25, or. 25 § 2, 5, 9, 14, 19, 21, 22. 30, 31, or. 26 § 10, 19. or. 28 § 13, or. 30 § 12, 13, or. 31 § 8; quomodo electi sint, or. 12 § 73, 76; quomodo ius dixerint, or. 13 § 37.
τρισχίλιοι cives sub XXXviris, or. 25 § 22.
Τυδεύς, Atheniensis, or. 20 § 26.
τυρός, v. *χλωρός*.

Υ.

ὕδωρ, aqua oratori in clepsydra assignata. *τὸ ὕδωρ ἐπιλαμβάνειν*,

inhibere clepsydram, or. 23 § 4, 8, 11, 14, 15.
Ὑμέναιος, fr. 83.
ὑπερήμερος, qui diem certam cor dictam praeterire sinit, or. 23 § 14.
ὑπογραμματῆς, or. 30 § 27, 28.
ὑπογραμματεύειν, or. 30 § 29.

Φ.

Φαῖδρος, or. 32 § 14.
Φαῖδρος ὁ Μυρρινούσιος, or 19 § 15.
Φαινιππίδης, or. 13 § 68
Φαντίας ὁ κυβερνήτης, or. 21 § 10.
φάρμακον (piaculum, i. e. Andocidem) *ἀποπέμπειν*, or. 6 § 53.
Φείδων, unus de XXXviris, in Xvirum collegium lectus, or. 12 § 54 sqq.
Φερένικος, fr. LV. 79 § 1, 4.
Φιλῖνος, or. 4 § 4.
Φίλιος, (trapezita), or. 9 § 5.
Φίλιππος, fr. LVI. 81.
φίλοι, Piraeensium factio, or. 7 § 6.
Φιλοκράτης, Ergoclis questor et amicus, reus or. 29 § 1 sqq.
Φιλόμηλος ὁ Παιανιεύς, or. 19 § 15.
Φιλοχάρης, comes Lysandri, or. 12 § 72.
Φιλύρα, meretrix, fr. 60.
Φίλων, reus or. 31.
Φιλωνίδης, fr. LVIII. 83.
φορμοί, sportae vimininibus contextae, mensurae genus, or. 22 § 5, 6.
φράτερες — *εἰς φράτερας εἰσάγεσθαι*, or. 30 § 2.
φρούρια, *τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φρούρια*, v. *Ἀττική*.
Φρύνιχος, unus de CCCviris, or. 25 § 9; a quo et quomodo interfectus, or. 13 § 70 sqq.; cognatus Polystrati ab huius accusatoribus esse dicebatur, or. 20 § 11.
φύλαρχοι, praefecti equitum, or. 12 § 44; debebant nomina equitum deferre, or. 16 § 6, 7.
Φυλή, castellum Atticae a Thrasybulo occupatum, or. 12 § 53, or. 14 § 33; *οἱ ἐπὶ Φυλῇ*, qui a partibus popularibus stabant, or. 12 § 52, or. 13 § 77 sqq.: *οἱ ἀπὸ Φυλῆς*, or. 13 § 77, or. 16 § 4, or. 31 § 8; *οἱ ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντες*, or. 26 § 17; *ἀπὸ Φυλῆς κατελθεῖν*, or. 13 § 63, or. 28 § 12.

X.

Χαλκὶς ἡ ἐπ' Εὐρίπῳ (huc confugiebant partium popularium studiosi sub XXXviris), or. 24 § 25.
Χαρικλῆς, unus de XXXviris, vehementissimae factionis inter illos una cum Critia dux, or. 12 § 55.
χέρνιψ, sacrum lavacrum, or. 6 § 52.
Χερρόνησος, or. 32 § 6, 15.
Χῖοι, or. 14 § 36.
Χίμαιρα, fr. 102.
χλωρὸς τυρός, forum, ubi recens caseus venit, or. 23 § 6.
χορὸς ἀνδρικός, or. 21 § 1.
— *κυκλικός*, or. 21 § 2.
— *παιδικός*, or 21 § 4.
Χρέμων, unus e XXXviris, or. 30 § 12, 14.
Χυτρῖνος (s. -*ῖνος*) fr. LIX.

Ψ.

Ψαμάθη, meretrix, fr. 60.

Ω.

Ὠρωπός, Boeotiae urbs, or. 31 § 9, 14, 17.

UITGAVEN VAN J. B. WOLTERS, TE GRONINGEN.

Dr. **A. Baehrens**, Miscellanea Critica . . . . *f* 2,90

Dr. **A. Baehrens**, Lectiones Horatianae 1,25

Dr. **J. W. Beck** en Dr. **J. van Wageningen**, Opstellen ter oefening in de Grieksche vormleer.

I. Beginselen der Etymologie, bewerkt door Dr. J. VAN WAGENINGEN *2de druk* 1,00

II. Verba op -μι en onregelmatige verba, bewerkt door Dr. J. W. BECK *2de druk* 1,00

III. Opstellen Grieksche syntaxis, bewerkt door Dr. J. W. BECK. 1,00

IV. Grieksch Leesboek, bewerkt door Dr. J. VAN WAGENINGEN . *2de druk* 1,00

Dr. **J. W. Beck** en Dr. **J. van Wageningen**, Vocabularium bij de Grieksche opstellen, I, II, IV . . . . *2de druk* à 0,60

BIBLIOTHECA BATAVA SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM, curantibus **K. Kuiper. J. S. Speijer, J. van Wageningen.**

I. PHAEDRI Fabulae Aesopiae. Recensuit **J. S. Speijer** 0.50

II. Q. CURTI RUFI Historiarum Alexandri Magni Macedonis Libri qui supersunt edidit **P. H. Damsté** 1,50

III. LYSIAE orationes, in quibus etiam amatoria a platone servata, cum fragmentis, brevi adnotatione instructa, scholarum in usum edidit **H. van Herwerden** 1,50

Dr. **R. C. Boer**, De studie van het Oudnoorsch 0.60

Dr. **F. van Cappelle** en Dr. **A. Ekker**, Nederlandsch-Latijnsch Woordenboek, gebonden 4,90

Dr. **J. J. Cornelissen**, Libellus Jocularis. 0,75

Dr. **C. A. Engelbregt**, Latijnsch woordenboek, gebonden . . . . *4de druk* 6,90

Dr. **A. H. G. P. van den Es**, Grieksch woordenboek, onder medewerking van Dr. **C. M. Francken**, gebonden . . . . *5de druk* 9,75

Dr. **A. H. G. P. van den Es**, Nederlandsch-Grieksche woordenlijst en lijst van eenige eigennamen . . . . *4de druk* 2,50

Dr. **van den Es**, Opstellen ter vertaling in het Grieksch, 1—4 . *7de druk* à 1.25

Dr. **van den Es**, Letterkunde der Grieken en Romeinen . . . . . *3de druk* 3,75

Dr. **van den Es**, Grieksche spraakkunst . . . . *2de druk* 3,75

Dr. **van den Es**, Grieksche Buigingsleer 1,25

Dr. **van den Es**, Uittreksel uit de letterkunde der Grieken en Romeinen . . 0,50

Dr. **van den Es**, Waarom Grieksch? 0,60

F. F. C. Fischer, Vocabularium op Caesaris bellum Gallicum . . *2de druk* 0,75

—

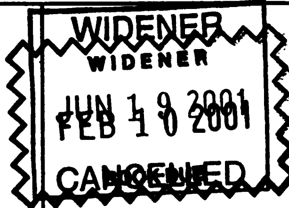
Dr. C. M. Francken, Grieksche en Romeinsche letterkunde . . . . *f* 0,40
Dr. C. M. Francken, Prometheus en Pandora 0,50
Dr. C. M. Francken, Studie over taal- en letterkunde 0,25
Dr. C. M. Francken, Plauti Aulularia. 1,50
Dr. C. M. Francken, Grieksche Rudimenta, naar Krügers Grieksche spraakleer bewerkt . . . . *2de druk* 2,25
Dr. A. Halberstadt, Lhomond's Urbis Romae etc. . . . . *2de druk* 1,90
Dr. A. Halberstadt, Oefeningen in de Latijnsche Vormleer 0.90
Dr. A. Halberstadt, De hoofdpunten der Latijnsche Spraakleer 1,40
Dr. Tj. Halbertsma, Hooger Onderwijs en Grieksche letteren 0,40
Dr. F. J. L. Krämer, Over Gymnasiaal onderwijs 0,65
K. W. Krüger, Grieksche Spraakleer, I. Vormleer 2,90
K. W. Krüger, Grieksche Spraakleer, II. Syntaxis 2,90
Dr. E. Mehler, Hoofdregels der Grieksche Syntaxis 1,00
Dr. H. C. Michaelis, Bloemlezing van Latijnsche Prozaschrijvers 1.25
Dr. H. J. Nassau Noordewier, Isocratea in usum scholarum collegit . . . 0,75
Dr. H. J. Polak, Vox clamantis. Eenige beschouwingen over de voorgestelde facultatiefstelling van het Grieksch op de Gymnasia 0,60
Dr. H. J. Polak, De aesthetische waardeering der Grieksche letteren voorheen en thans 0,60
Dr. G. J. Schlimmer, Over het gebruik van den Coniunctivus in het Latijn 0,50
Dr. J. H. Smit en **Dr. H. Smit**, Bloemlezing uit Caesar's Gallischen oorlog met aanteekeningen en korte inhoudsopgave der overgeslagen gedeelten 0,75
J. S. Speijer, Observationes et emendationes 1,50
Dr. J. van Wageningen, Latijnsch Woordenboek op de prozaschrijvers Cicero, Caesar, Sallustius, Nepos, Livius, Curtius, Plinius minor (Epistulae), Quintilianus (liber X), Tacitus, Suetonius, Iustinus, Aurelius Victor, Eutropius en de dichters Plautus, Terentius, Lucretius, Catullus, Vergilius, Horatius, Tibullus, Propertius, Ovidius en Phaedrus, aflevering 1—5. . . . . . à 1,30
Dr. W. G. van der Weerd, Mixta Graeca et Latina, met register 0,90
Dr. J. Woltjer, Latijnsche Grammatica . . . . *3de druk* 3,90
Dr. J. Woltjer, Latijnsche oefeningen, 1e deeltje . . . . *2de druk* 1,25
Dr. J. Woltjer, Latijnsche oefeningen, 2e deeltje . . . . *2de druk* 1,50
Dr. J. Woltjer, Latijnsche oefeningen, 3e deeltje 1,25
Dr. J. Woltjer, Grieksche Grammatica 3,90
Dr. J. Woltjer, De onregelmatige Grieksche werkwoorden . . . . *2de druk* 1,00
Dr. J. Woltjer, Serta Romana, Poetarum decem latinorum carmina selecta, met register. Ingenaaid *f* 1,90. gebonden . . . . *2de druk* 2.50
Dr. J. Woltjer, Oratio de summa Philologia 0,60
Dr. A. van IJsendijk, Ovidius Elegiacus 1,25

The borrower must return this item on or before the last date stamped below. If another user places a recall for this item, the borrower will be notified of the need for an earlier return.

*Non-receipt of overdue notices does **not** exempt the borrower from overdue fines.*

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 617-495-2413

Please handle with care.
Thank you for helping to preserve library collections at Harvard.